VLADIMIR VOLKOFF

Autorul bestsellerurilor: *OASPETELE PAPEI, RĂPIREA* şi *ORFANII ŢARULUI*

COMPLOTUL

Vladimir Volkoff

COMPLOTUL

Traducere: MĂRGĂRITA VAVI PETRESCU

Editura ORIZONTURI

Credinţa superstiţioasă în forţa istorică a comploturilor (când ele există totuşi de tip individual sau colectiv) pierde complet din vedere cauza principală a eşecurilor suferite atât de indivizi cât şi de state: slăbiciunile omeneşti.

Alexandr Soljeniţîn

Rusia reprezintă subconştientul Europei, revelatorul său.

Dieter Groh

Caspica este o zonă de interes strategic pentru Statele Unite.

Bill Clinton

De-o vindice

(deviza Confederaţiei Statelor din Sud)

Articol I.

CAPITOLUL I

O IDEE DE MANEVRĂ

Septembrie-decembrie 2001

Secţiune 1.01 1

Atentatul de la 11 septembrie 2001, care a distrus turnurile gemene World Trade Center din New York, a avut nenumărate consecinţe, una, dintre multe altele, scăpând atenţie publicului.

Preşedintele Federaţiei Rusiei fusese atât de ocupat în acele zile încât n-a mai participat, aşa cum avea de gând, la ceremonia de înmormântare a generalului Bezborodko, al cărui elicopter fusese doborât deasupra Ceceniei. Generalului îi venise ideea să aplice metoda folosită cu succes de armata franceză în Alegeria: respectiv utilizarea concomitentă a centrelor de pacificare, în măsură să calmeze spiritele, şi comandourile de vânătoare, agresive. Procedând în acest fel, Bezborodko reuşise în scurtă vreme să obţină rezultate care făcuseră din el un erou naţional.

Slujba de înmormântare, la care preşedintele se văzu nevoit să fie reprezentat de unul dintre apropiaţii săi, avu loc la catedrala Mântuitorului Hristos din Moscova.

Sub regimul comunist, această catedrală fusese rasă de pe faţa pământului şi înlocuită cu o piscină, dar, **într-**o imensă explozie de evlavie populară, ea fusese reconstruită aidoma: cei mai daţi naibii mafioţii şi-au adus obolul; cupola sa se vedea din toate colţurile capitalei; anume sub bolţile ei, Biserica ortodoxă procedase la canonizarea noilor martiri, printre care şi ţarul Nicolae al II-lea şi familia sa.

Sicriul, potrivit uzanţelor, fusese purtat deschis de către şase ofiţeri în mare ţinută şi depus pe capre pe mijlocul naosului incendiat de icoane.

În fumul care se ridica din lumânări pe deasupra unei mulţimi compacte, unde se amestecau uniforme, costume civile, rochii ieşite din mâna unor renumiţi croitori şi basmale înnodate sub bărbie, oscilau solemn stindarde roşii, drapele în culorile alb-albastru-roşu, steaguri albe cu crucea albastră a Sfântului Andrei. Un arhiepiscop bărbos, cu mitra pe cap, oficia, asistat de trei episcopi, vreo doisprezece preoţi şi diaconi şi în jur de douăzeci de ministranţi, toţi în straie aurite. Un cor de două sute de voci cânta *Kol sloven**, ritual de pe vremea funeraliilor militare ale Rusiei ţariste. Toată pompa mistică de care era în stare Biserica ortodoxă fusese desfăşurată întru celebrarea marelui soldat, care îşi dăduse viaţa pentru patrie: „Odihneşte-l. Doamne, printre sfinţi pe servul tău războinicul Ivan" se ruga ea, sau mai curând pretindea, prin rostogolirea imperioasă a başilor.

Slujba se apropia de sfârşit.

Corul intona, pianissimo, cântarea finală de resemnare şi odihnă: *Veşnica lui pomenire*.

Arhiepiscopul se apropie de sicriu pentru a tămâia pentru ultima oară mortul, care purta pe frunte o banderolă de iertare a păcatelor scrisă în slavonă: paşaportul lui pentru eternitate. Pe perna din satin roşu,

faţa mare ca de ceară şi liniştită, cu trăsături energice şi senine, părea să mediteze la un secret al comandamentului, pe care nu avea să-l mai împărtăşească nimănui.

Arhiepiscopul legănă cădelniţa din aur masiv, din care se ridicau rotocoale bine mirositoare.

În clipa aceea, cadavrul explodă.

Deflagraţia îl ucise pe arhiepiscop, doi preoţi, pe reprezentantul preşedintelui, pe soţia generalului, îl răni pe fiul său şi o mulţime dintre cei care asistau la slujbă.

Câteva ore mai târziu, alte şase cadavre, cele ale soldaţilor ucişi în Cecenia. Explodară în diverse puncte de pe teritoriul Rusiei: două care fuseseră îngropate, unul la morgă, alte două în familiile lor, iar ultimul la bordul unui avion care se zdrobi de pământ.

Ca măsură de prevedere, autorităţile dispuseră dezgroparea altor morţi de dată recentă şi, la deschiderea anumitor coşciuge, se produseră noi explozii, ucigând sau rănind artificieri şi martori. Se folosiră tunuri de apă pentru reducerea riscurilor, ceea ce avu ca efect devastarea trupurilor deshumate, spre furia familiilor care ţineau la defuncţii lor. Efectul psihologic ar fi fost enorm, dacă atenţia mondială nu ar fi fost acaparată de evenimentele, mult mai spectaculoase, din *Nine-Eleven*[1] din New York.

Între timp, un ziarist francez nu-şi găsi liniştea până ce nu găsi o formulă pentru a rezuma carnagiul din Rusia. El îşi intitulă articolul din *Univers*: „În Rusia până şi morţii ucid”.

Le Dindon dechaine[2] găsi un titlu mai adecvat: „Rusia: Morţii care fac vânturi”.

Secţiune 1.02

2

Kristen O. Kristen către Robert C. Chastow III prin curier electronic:

---

1 Slavă lui (n.a.)

2 Curcanul dezlănțuit, (n.tr.)

*Autorităţile noastre patriote nu se pot lăsa obnubilate de apareţele tranzitorii pe care le cunoaşteţi şi a căror importanţă va fi îngroşată de ele în mod artificial. Fiţi atent la măgăriile răcnite zilnic de venerabilul nostru preşedinte. Încruntâ***ndu-***şi sprâncenele şi strâmbâ***ndu-***şi gura aidoma unui personaj din benzile desenate. Cum spunea Ambrose Bierce, „patriot este cel care preferă interesele unui partid celor ale ansamblului". Dumneata, aşa cum te cunosc. Îţi păstrezi ochii aţintiţi pe obiectivul de predilecţie. Ce părere ai dumneata, ar exista un raport cauzal, tir concentrat, coincidenţă sau interferenţă, între* Nine-Eleven *şi cadavrele homicide*? *Ce proceduri au putut fi utilizate ca atâtea mortăciuni să sară în aer aproape simultan şi în cunoştinţă de cauză*? *Dumneata, care dispui cunoştinţe în materie, dă-mi o idee în legătură cu cele de mai sus*.

Robert C. Chastow III către Kristen O. Kristen prin curier electronic:

După mine, am asistat în Rusia la o operaţiune mai subtilă decât *întâmplarea asta grosieră cu avioane care percutează zgârie-nori*.

Contactele mele îmi confirmă că *Trupurile fuseseră pregătite pentru a fi transporte de firma Mogamedov din Groznîi, Cecenia, care lucrează pentru armata rusă şi ai cărei angajaţi „n-au putut fi interogaţi", adică tipii* **s-***au făcut nevăzuţi în munţi. Deduc din toate astea că a avut loc o operaţiune condusă de mudjahidini, ceceni sau nu, dispunând de mijloacele necesare şi pe deplin conştienţi de impactul mediatic ce urmau să-l provoace*.

Coincidenţa temporală cu operaţiunea islamică produsă în Statele Unite trebuie că este fortuită şi, din punct de vedere terorist, regretabilă, având ca efect o publicitate considerabil redusă.

În corpul generalului fusese plasat probabil un dispozitiv exploziv de către ciocli. El ar fi explodat sub efectul unei telecomenzi manevrate de o persoană dintre cele care asistau la ceremonia funebră, în speranţa, **s-***ar*

putea presupune, de a-l elimina pe preşedintele rus. Ne putem întreba pentru ce responsabilii **s-***au mulţumit cu efectul suflului şi nu au umplut corpul cu alice: fără îndoială de teamă ca o greutate excesivă să nu atragă atenţia.*

În alte cadavre au fost instalate capcane de aceiaşi ciocli, prin intermediul unor ceasuri electronice care să programeze exploziile în timp.

În fine, presupun că sicriele (cu excepţia celui al generalului) erau echipate cu celule fotoelectrice, susceptibile să declanşeze o explozie prin efect luminos, de îndată ce sicriul ar fi fost deschis.

*Toate acestea indică un montaj pe trei etaje, precis şi complex, emanând din***tr-***un creier ieşit din comun şi care dispune de personal şi de mijloace necesare.*

Secţiune 1.03

3

— Dumneata crezi în teoria complotului? întrebă politicos Robert C. Chastow III.

Politeţea era menită să voaleze sarcasmul. Să-l voaleze, dar imperfect.

Îşi continuă ideea, fără a se putea împiedica să nu insiste cu o oarecare lipsă de eleganţă:

— Da, bineînţeles, totul nu este nimic altceva decât complot! Şi cine, potrivit opiniei dumitale, sunt complotiştii? Încă vă mai stă mintea la francmasoni, dragul meu Divo, sau la înţelepţii Sionului? Vă duceţi cu gândul la magicienii din Agarttha care, de mii de ani, trăiesc ascunşi sub Himalaya, de unde domnesc în taină asupra lumii? Sau eşti **într-**o oarecare măsură un *aggiornamentat* şi acuzi de toate rele Trilaterala, societatea Bildenberg şi *Council for Foreign Relations*[3]? Dacă nu cumva şi societatea secretă *Skull and Bones*[4]? Cine este Antihristul dumitale? Bătrânul Rockefeller, presupun, ţapul ispăşitor al tuturor maniacilor Complotului?

---

3 Consiliul pentru Relații Externe, (n. tr.)

4 Craniu și oase. (n. tr.)

Luau masa la Cercul Interaliat – pe marginea piscinei, pentru că Divo, cel mai puţin parizian dintre toţi parizienii, comisese gafa să îmbrace pe sub costumul gri în coaste cu revere prea ascuţite, nu o cămaşă şi o cravată, ci un tricou cu guler întors, ceea ce le interzicea accesul în restaurant.

Divo tocmai susţinuse că pulverizarea contemporană a naţiunilor europene în regiuni, în *Lander*, în teritorii fictive cu dialecte reconstituite şi uneori chiar în state independente puţin viabile, îi se părea mai degrabă concertată decât spontană. Robert C. Chastow III (prescurtat în Robin, niciodată Bob, *please*!) ripostase. Divo zâmbi pieziş:

— Nu cred cu adevărat în Teoria Complotului. Constat, doar, că există unii oameni care se străduiesc din răsputeri **s-**o discrediteze. Trebuie să existe aici o raţiune.

— Ce să mai vorbim, asta-i o copilărie! gemu Robin.

— Copilărie, copilărie! făcu, Divo, luând în vârful furculiţei o fragă. Nu cred că ar exista un complot pe scară mondială creat din negura vremilor. Dar îmi închipui că au existat şi încă ar mai putea să existe comploturi. *Tugenbimd*-ul n-a fost un complot? Weishaupt. Se zice, că i-ar fi inventat pe ai săi *Illuminati* din Bavaria cu de-amănuntul, şi că i-ar fi născocit şefi ierarhici şi fondatori. Şi pe urmă? Ce dovedesc toate astea? Aşa cum vă place vouă. Americanilor, să spuneţi, omul are tot dreptul să fie paranoic şi persecutat. Eu aş prefera o formulă mai rafinată: *paranoia nu protejează împotriva persecuţiei*.

Zâmbi oblic.

Robin se lăsă pe spate şi îşi încrucişă braţele.

În jur de patruzeci de ani. Nu foarte înalt, nu foarte spătos, faţă dreptunghiulară, ochi căprui, păr castaniu, puţin cam lung dar îngrijit de un frizer priceput, cărarea pe stânga şi o şuviţă scurtă pe dreapta. Cămaşă crem bătând spre galben, cravată maro lucioasă, costum cafeniu croit la Fratelli Caraceni din Milano. Aer rezervat şi sigur de el.

— Vorbeşte-mi mai curând de ultima dumitale călătorie în Rusia.

Divo.

Divo, bătrân scriitor francez de origine rusă, vâslind mereu împotriva curentului, semiratat, dar dispunând de anumite uşi deschise şi de contacte pe ici pe colo, de cititori aproape peste tot. O autoritate limitată care îi venise târziu, dar venise totuşi, fiindcă nu se vânduse nimănui, Divo era unul dintre cei pe care Robin îi numea „termometrele” sale: avea aproape pretutindeni în lume. La Ashgabat, Samarcande, Vilnius… îi vizitase de curând pe mai mulţi dintre ei, fără să fi găsit ceea ce căuta.

— Puf! făcu Divo cu uşurinţa care-l caracteriza. Rusia şi-a trăit Teroarea, Thermidorul, Directoratul şi acum îşi trăieşte Consulatul. **S-**o ferească Dumnezeu de o campanie în Egipt şi de un cod civil menit să transforme orice femeie, respectiv văduvă **într-**o minoră pe vecie. De fapt, femeia rusă n-ar suporta aşa ceva: a face tot ce i-ar sta în putinţă să-şi otrăvească tatăl sau soţul pentru a deveni independentă.

— Nu cumva ţara se află **într-**o confuzie totală?

— Ţara a trăit trei sferturi de veac în patru labe şi în defensivă: acordaţi-i câţiva ani să-şi vină în fire.

— Noul preşedinte?

— Pare preocupat să pună locomotiva pe şine.

— Poate, dar mafia…

— Asta-i problema! Majoritatea mafioţilor nu reprezintă decât cumpărători de bunuri naţionale, ai căror descendenţi se vor numi Buvarski şi Pecuşetov. Da, au asasinat câţiva bancheri acolo. Nu-i cine ştie ce grav. Bancherii, se refac ei urgent.

Robin proceda prin tatonare. Îşi învârti uşor armagnac-ul pe fundul paharului, să-l deguste, după ce-l lăsase să se încălzească în palmă. Nu-şi plătea „termometrele”, dar le trata cum se cuvine şi le încuraja epicurismul prin puterea exemplului.

— După părerea dumitale: ar trebui să ne aşteptăm la

o întoarcere în forţă a comunismului?

— Comuniştii, dragul meu Robin, de multişor n-au mai rămas decât în Franţa. Aşa-zişii comunişti ruşi sunt doar nişte naţionalişti nostalgici ai epocii nu prea îndepărtate când URSS făcea să vă tremure fundul, vouă ăstorlalţi, în slipurile de la Brooks Brothers.

— Mă şochezi. Dumneata un bătrân zimbru monarhist! Am impresia că te-am surprins în flagrant delict de simpatie pentru Soviete?

— De când au devenit inofensive, sunt mai puţin pornit împotriva lor.

— Şi ca monarhist? Aţi avea ceva şanse?

— Monarhiştii? Sunt de două feluri. Cei denumiţi acolo măşti de carnaval, care îşi dau aere pe străzi în uniformele Vechiului Regim, şi alţii care constată că nu a existat niciodată o Rusie demnă de alt nume. Care să nu fie monarhic. Dar de aici, la speranţa unei restaurări e cale lungă!

— Şi acei „roşii-bruni" despre care se vorbeşte atât?

— Folclor, dragă prietene, folclor.

— Asociaţia Memorie?

— Provocarea asta a KGB-ului are o barbă lungă uite aşa!

— Şi partidele moderne cu nume pitoreşti pentru urechile noastre de occidentali, Mărul, Ursul…?

— N-aveţi şi voi în SUA partidul Elefantului sau cel al Măgarului?

— Nu vrei să mai iei o cafea şi un armagnac?

— Un armagnac ar fi suficient, mulţumesc.

— Pe scurt, n-ai întâlnit nicio persoană cu adevărat interesantă.

— Greşit. Există la Sankt Petersburg un gen de *think tank*, de „cisternă gânditoare" – dacă nu cumva e vorba de un „tanc gânditor", apropiat de preşedinte, date fiind înrudirile sale petersburgheze, şi însărcinat, **s**-ar părea, cu posibilităţi diverse.

Robin privea fix în fundul paharului, pentru a

ascunde emoţia vânătorului care, de foarte departe, îşi adulmecă prada.

— Ce anume îi apropie pe aceşti oameni?

Divo reflectează.

— Simţul patriei, una şi indivizibilă… O anumită religiozitate abrahamică – printre ei găseşti ortodocşi, evrei, chiar şi musulmani… O respingere a totalitarismului ca şi a liberalismului mercantil…

— Au o doctrină a lor? Publică ceva?

— În Rusia, toată lumea publică. Dar o doctrină? Nu tocmai.

— Cum îşi recrutează membrii?

— Nu cred că e vorba de o recrutare oficială, fiindcă nu există nişte membri în adevăratul sens al cuvântului.

— Şi sunt apropiaţi guvernului?

— Apropiaţi… nu ştiu în ce măsură. Îmi imaginez că reprezintă un soi de eminenţe cenuşii. Un mod de a face lobby.

— Te-ai întâlnit cu unii dintre ei?

— Da, da.

— Cu ce se ocupă în viaţă?

— Depinde. În seara când am luat masa împreună cu câţiva dintre ei, era un episcop, un mare poliţist, doi istorici: unul slavofil, altul occidentalist. Care erau gata-gata să-şi zdrobească mutrele. Aşa-i la ruşi.

— Au relaţii cu mafia?

— Nu cu cea care exportă capitalurile ruseşti. Ei. Mai degrabă, le-ar repatria.

— Au o adresă?

— Se întâlnesc **într-**un vechi palat al prinţilor Mîşkin.

— Şi cum se numeşte organizaţia asta.

— Nu este o organizaţie.

— Cercul ăsta. Clica asta. Banda asta organizată, confreria asta?

— Nu cred că ar avea preocupări sociale. I-am auzit spu**nându-**şi Boieri, în glumă.

Robin schimbă discuţia pentru a nu-l lăsa pe sub

impresia confidenţelor sale. Apoi verifică dacă invitatul îşi terminse băutura şi semnă nota de plată, străduindu-se să nu pară deloc grăbit. În realitate, abia aştepta să se întoarcă pentru a reflecta asupra celor aflate.

— Secţiune 1.04

4

Spre deosebire de alţi americani din mediul său, lui Robin nu-i făcea plăcere să tragă la hotelul *Crillon*: cunoştea prea multă lume acolo, era prea aproape de ambasadă; în calitate de vicepreşedinte al organizaţiei umanitare *Bids for Kids*[5], prefera *Ritz*-ul, mai discret, unde se simţea ca la el acasă. Îi frecventa saloanele, barurile, birourile, chiar şi salonul chinezesc clandestin… De îndată ce ajunse în camera sa, îşi deschise calculatorul şi se cufundă în apele tulburi şi fecunde ale Internetului.

Avu nevoie de ceva timp pentru a spicui câteva informaţii legate de „Boieri”, dar pe măsură ce avansa în labirintul *web*, îşi dădea seama că timpul său era bine folosit. Încercă un soi de enervare la gândul că, fără bătrânul ăla nebun de Divo. Ar fi trecut pe lângă ceea ce căuta de luni întregi pentru completarea ideii de manevră a *Rănii Mortale*. Îşi ridică nasul pentru o clipă ca să se întrebe cum de fusese posibil. Îşi răspunse: „Pentru că grupul Boierilor nu dispune de o structură şi nici de o denumire oficială. Altminteri, l-aş fi depistat eu”.

Încet, încet, reuşi să găsească adresa: cheiul Moilca nr. 90, şi chiar câteva fotografii ale palatului Mîşkin, edificiu baroc cu pilaştri, atlanţi şi cariatide suportând balcoane pântecoase, recent renovat şi zugrăvit într-un bleu bătând spre turcoaz. Palatul găzduia sediul unui hebdomadar satiric numit *Palka*, „toroipanul”, al unei reviste istorice lunare intitulată *Bâli i Bâlini*, „Fapte şi legende”, studiouri de radio şi de televiziune, banca Galperin şi Katz, o capelă ortodoxă, o sală de sporturi, o piscină, o sală de arte marţiale, *dojo*. O sală de arme şi un

5 Acest joc de cuvinte se traduce greu. Am propune „Licitații pentru cei mici".

poligon tir la subsol. Un mic hotel rezervat doar unor aleşi pe sprânceană, un restaurant şi un bar de lux se aflau de cealaltă parte a unei curţi interioare. Ce legături existau între aceste diverse activităţi? Nicio informaţie.

O cercetare mai aprofundată dădu la iveală faptul că publicaţiile şi programele radiodifuzate şi televizate din palatul Mîşkin aveau o orientare politică moderat de dreapta: economie de piaţă, fermitate în menţinerea ordinii, simpatie faţă de puterea executivă, reticenţă în privinţa influenţelor străine şi în special la adresa Fondului Monetar Internaţional, un interes susţinut pentru trecutul Rusiei, inclusiv perioada sovietică. De unde îi veneau fondurile? Nicio sursă de pe Internet nu preciza aspectul, dar banca Galperin şi Katz, care se sprijinea pe gazul turcmen şi pe petrolul din Marea Caspică, trecea drept solidă.

Palatul Mîşkin mai adăpostea, în lambriurile aurite de pe etajul nobil, frecvente reuniuni a unor oameni de vază, ale căror nume nu erau însă divulgate. Serviciul de securitate avea ca angajaţi nişte zdrahoni înarmaţi: înalţi de doi metri, şi spătoşi în consecinţă.

Prin curierul electronic, Robin îi expedie mentorului său recolta săracă de informaţii.

Răspunsul nu se lăsă aşteptat.

Kristen O. Kristen către Robert C. Chastow III, prin curier electronic:

Ambroze Bierce zice: „*Un conservator este îndrăgostit de relele existente, pe când un liberal încearcă să le înlocuiască prin altele*. „*Indivizii dumitale îmi lasă impresia unor blestemaţi de conservatori*. *Încearcă să-i faci utili aşa cum sunt*.

Robin îşi închise calculatorul şi coborî să bea un pahar la barul Hemingway.

— Ştii să pregăteşti nişte *mint juleps*? îl întrebă pe Colin, barmanul atotştiutor.

— Practic eu sunt cel care le-a inventat, Mr Chastow, răspunse Colin.

Gustul piperat al mentei pe un strat de gheaţă pisată îi reaminti lui

Robin pentru o clipă decorul copilăriei sale: terasa cu dale sonore sub picior, albul coloanelor, peluzele în pantă, magnoliile cu frunze lucitoare, spuma vaporoasă care acoperea stejarii, legănarea leneşă a balansoarelor, aerul reavăn. Şi cu toate astea, nu era acelaşi *mint julep*. De ce oare?

Simţi brusc dorinţa de a revedea Sudul şi îşi scurtă înconjurul lumii.

Oricum, era convins că realitatea se deplasează pe tronsoane, ca aisbergurile sau bucăţile de lapte prins, efecte şi cauze întrepătrunse, înţelepciunea populară pretinde că un rău nu vine niciodată singur, dar nu este valabil numai pentru rele; în decursul vieţii există înlănţuiri care întrepătrund conjuncturile unele în altele. Unii văd aici mâna Providenţei. Explozia cadavrelor din Rusia şi descoperirea existenţei Boierilor păreau să facă parte din**tr-**o astfel de suită de evenimente.

Robin simţea că lucrurile nu vor întârzia să se precipite, în sensul chimic al termenului.

Călători cu un avion Delta, la clasa întâi. Din când în când. Regreta că se lipsise de confortul unui avion cu reacţie, dacă nu particular, cel puţin închiriat. Poziţia ocupată de el şi, în plus, propriile mijloace, i-ar fi permis să şi-l ofere, dar era ceva în el care respingea ostentaţia. La Atlanta, închirie o intrigue Oldsmobile (maşina sa preferată), fără şofer, şi goni în noapte; nici măcar nu-i venise în minte să treacă pe la apartamentul său din oraş. Brotacii făceau tărăboi prin copaci. Nu voise să pună în funcţiune aerul condiţionat şi cămaşa i se lipise de speteaza scaunului. *„Home at last! 1 „*îşi repeta el, pe un ton sarcastic.

Telefonase ca să-şi anunţe sosirea, şi, când intră, după un drum de patru ore şi jumătate, în incinta parcului şi mai rulă trei sferturi de milă, descoperi în noaptea neagră Chastow Plantation, albă în întregime, cu coloanele

sale corintice iluminate ca de sărbătoare. Bătrânul Unchi Chester, singurul servitor care înlocuia mulţi alţii, coborî în grabă peronul, cu faţa schimonosită de bucurie şi de bun venit, apucând cu mâinile sale bătrâne şi zbârcite, cu palme rozalii, valizele Gladstone din piele de porc, la fel de zbârcită pe la încheieturi. Se îmbrăţişară, bătâ**ndu-**se îndelung pe spate, fiindcă Chester era negru: niciodată Robin nu şi-ar fi permis o asemenea familiaritate cu un alb. Urcând scările, îşi spuse:

„Ciudat să te întorci **într-**o casă unde nu-i nici picior de femeie”.

Făcu un duş, boscorodind întruna că în Statele Unite duşurile nu erau echipate cu telefoane, se primeni şi merse să se răstoarne **într-**un rocking-chair care se balansa pe terasă, cu faţa îndreptată spre noaptea plină de ţârâitul greierilor şi străbătută de licurici. Chester, care, ca un bun baptist ce era, nu pusese în gură nici măcar o picătură de alcool în toată viaţa lui, îi pregăti un *mint julep* din**tr-**un bourbon obişnuit şi nu din Makers’s Mark ca al lui Colin, altminteri excelent cu gheaţa pisată, cu menta proaspătă şi o idee de sirop de mentă.

Aşteptând să-i servească cina, Unchiul Chester se instalase simetric pe terasa din spate, cu biblia sa ereditară din care îl recitea pe Ezechiel, astfel că cele două balansoare de pe cele două terase stăteau spate în spate **într-**un contrapunct de scârţâieturi în noapte. Totul părea că îşi regăsise locul şi Dumnezeu pe al său, în ceruri, cum se zice – atât că Robin nu era credincios.

După o masă cu somn, pescuit chiar de bătrânul Chester, Robin urcă să se culce în patul cu baldachin, unde murise bunicul său. Fusese meşterit de nişte sclavi la începutul secolului al XIX-lea şi trebuia să urci o scăriţă cu trei trepte ca să ajungi la el. Robin ţinea să doarmă acolo ori de câte ori se întorcea la Plantation. Unii găseau toana lui morbidă, dar Robin încerca o tandreţe inexprimabilă să ghicească, îmbibată în lemnăria patului, ultima sudoare a bunicului, care se agăţase de el cu braţele şi mâinile lui

mari, agonizând.

Stinse lumina şi închise ochii.

Chastow Plantation data de dinainte de război – „Războiul dintre State”, se înţelege. Arsă de Sherman în goana lui spre mare şi reconstruită mulţumită banilor unui *carpet-bagger*[6] yankeu, care se însurase cu o Chastow (împrejurare asupra căreia familia prefera să nu dezvolte subiectul), casa era onorată de prezenţa recurentă a unei fantome. Nu-i obligatoriu o fantomă pe o plantaţie, totuşi, aşa ceva conferă notorietate. Dar vai, nu era vorba de vreo blondă egerie a Confederaţiei, ci de o negresă sclavă care, în unele nopţi cu lună plină, îşi zornăia lanţurile din pivniţă până în pod. Robin ciuli urechea: umanitar de profesie, ar fi trebuit să se dovedească sensibil la zgomotul lanţurilor, dar el nu auzi nimic. Îl şi furase somnul.

A doua zi dimineaţă, îi veni chef să viziteze casa copilăriei sale de sus până jos şi-i ceru cheile lui Chester.

Peste tot domnea penumbra sufocantă a Sudului, striată de lamelele oblice ale obloanelor şi jaluzelelor. Culisând uşile cu accesorii din aramă galbenă, Robin rătăci din sală în salon, din cameră în anticameră, din unghere în cotloane, vizită *parlor*-ul bărbaţilor, unde, pe vremuri, aceştia fumau trabucuri şi beau porto, şi pe cel al femeilor, unde făceau patchwork[7], tăifăsuind. Familia reuşise să păstreze – sau să descopere – destul de multe mobile de epocă şi suveniruri: vase de jad tronau pe şemineuri ornamentale, coloanele paturilor spiralau în umbra dormitoarelor.

Aruncă o privire prin**tr-**o fereastră a faţadei: strămoşul lui, cu trei generaţii mai înainte, străbătuse peluza aceea, pe sub umbra aceloraşi stejari în 1861, purtând nişte frumoase cizme negre, călare pe o iapă rotată numită *Fairy*[8], ca să meargă la luptă, şi, după patru ani, o străbătuse în sens invers, *Fairy* fusese mâncată, iar

---

6 Profitor de pe urma războiului, (n.a.)

7 Cuverturi realizate din bucăți de stofa colorate, (n.tr.)

8 Zâna. (n.a.)

el ajunsese în picioarele goale. În pofida plafoanelor înalte, se simţea mirosul de naftalină şi de ploşniţe. Robin ieşi. Zăpuşeala îl sufoca.

Dădu mai întâi ocol casei, a cărei eleganţă îi era atât de familiară. Recunoştea stivuirea orizontală a şindrilelor albe contrastând cu verticala avântată a coloanelor ornate cu caneluri, cu capiteluri în volute şi coşurile de cărămidă mergând în zigzag printre şindrile, ferestrele înalte cu obloane împotriva vântului de un verde închis, vărgate de interstiţii pentru a lăsa să treacă aerul, tăviţele de mâncare destinate păsărilor-muscă, atârnate pe la îmbinările zidurilor, recunoştea butucii de piatră care ajutau la încălecat, amintind de cizme, pinteni, de fustele lungi ale amazoanelor şi de pantalonii cu bridă pe sub călcâi.

Trecu prin parc în care se îmbinau, **într-**o ordine artistic disparată, azalee, coarne şi camelii la umbra tutelară a magnoliilor. Ajunse în cimitir unde, printre câţiva alţi strămoşi, odihnea şi Bunicul sub o stelă gravată cu o inscripţie lungă şi înflorită ce-i atribuia în latină nenumărate merite, dar nu şi cele principale, care trebuiau să rămână secrete. Şi nişte câini fuseseră îngropaţi în diverse epoci în apropierea stăpânilor lor; aveau şi ei pietre tombale cu numele: Jack, Rover, Beau.

Robin ajunse până la cimitirul sclavilor, plin de furnicare, printre care se zăreau pe ici-colo, pietre tombale unde era trecut un prenume în general biblic, Joshua, Eliezer, Sarah şi chiar Nabucodonosor, şi trei verigi de lanţ cu semnificaţia **s-***a născut sclav*, *a trăit sclav*, *a murit sclav*.

Apoi se întoarse la căsuţa pe care bunicul şi-o atribuise pentru a le face în ciudă fiului şi nurorii sale, şi pe care o denumise „cartierele sclavilor”. Bineînţeles, cele autentice putreziseră de multă vreme, fiind nişte cocioabe din scânduri sau din trunchiuri de copac aşezate pe patru cărămizi, dar bunicul încerca o plăcere răutăcioasă să-i spună astfel locuinţei intendentului, decorată în modul cel

mai fastuos, beneficiind de toate instalaţile sanitare, de încălzire şi iluminat, de aparate de radio, de televizor şi de mijloacele de securitate cele mai moderne. „Copiii mei m-au exilat în cartierele sclavilor” îi făcea lui plăcere să se jeluiască ipocrit.

Căsuţa nu era locuită. Cândva, Robin comisese gafa să i-o propună lui Chester, care se întorcea în fiecare seară la Vidalia în Buickul lui vechi cu aripile roz-bombon şi piesele cromate ruginite, dar Chester preferase să trăiască în continuare laolaltă cu familia sa, unde nu se mai ştie cine era mamă, cine soră, cine soţie, cine fiică. De altfel, ideea de a-şi transporta penaţii subalterni în casa pe care „colonelul” o amenajase pentru el însuşi îl scandaliza. Robert C. Chastow era numit „colonelul”, deşi nu fusese niciodată militar, aşa cum şi lui Chester îi spunea „Unchiul Chester”, fără să-i fi fost nepot: acestea reprezintă tradiţii care te fac să simţi plăcerea de a fi sudist.

Robin vizită încăperile una după alta, dar nici măcar biblioteca nu-i restitui nimic din omul pe care îl iubise cel mai mult. Zece mii de volume totuşi, pe Gare bunicul le adunase, le dezmierdase, şi pe care nu le mai atingea nimeni, doar Chester, arareori, cu capătul pămătufului de şters praf! Zece mii de volume care nu-i mai găzduiau decât pe autorii lor, zdrobiţi între coperţile frumos legate, ca nişte fluturi în vitrine.

— Am să mă duc să-mi văd copiii, îşi spuse Robin.

Telefonă şi nimeri peste David.

— Vino când vrei, bătrâne. Copiii vor fi nebuni de bucurie. Rămâi cu noi la masă? Connie pregăteşte o friptură de pasăre.

Robin refuză dejunul. Îşi pierduse obişnuinţa de a mânca, potrivit exigenţelor etichetei, cu mâna. De fapt, nici nu intenţiona să rămână prea mult: situaţia era greu de suportat, pentru că fiecare se voia plin de tact. Uneori, doar Constance făcând excepţie.

David Melan, care cultiva arahide, locuia la Vidalia **într-**o casă *ante bellum*, unde nişte stâlpi rotunzi vopsiţi în

alb făceau oficiul de coloane pentru a susţine acoperişul terasei, dar nu era o „plantation” ca cea a lui Robin. Mai curând o locuinţă de tip *dog run*”, cu un culoar lat central şi două odăi de fiecare parte. Pe vremuri, câinii străbăteau casa nestânjeniţi, de la terasa din faţă până la cea din spate. Părinţii lui David renunţaseră la acest clasicism canin, iar acum exista câte o uşă la ambele capete ale culoarului. O a cincea încăpere dădea spre terasa din spate şi servise multă vreme să le ofere un adăpost pastorilor itineranţi, care nu erau lăsaţi în casă din prudenţă; acum. Acolo fusese instalată bucătăria, odinioară separată de restul casei de teama incendiilor. Robin se întrebă, pentru a nu ştiu câta oară, cum de putuse Constance să renunţe la Chastow Plantation ca să locuiască **într-**o asemenea cocină.

Pe stâlpul din stânga flutura mereu vechiul stindard georgian, roşu, având pe dreapta crucea Sfântului Andrei şi pe stânga o pecete albă pe un fond albastru. Georgia îl înlocuise, recent şi în pripă, prin**tr-**un drapel albastru cu o pecete aurie, de teamă ca cealaltă să nu trezească amintiri neplăcute georgienilor cu pielea neagră. David primise câteva ameninţări prin telefon, dar se încăpăţânase să păstreze pe casa lui simbolul bătrânului Sud şi, în cele din urmă, fusese lăsat în pace cu nostalgia Confederaţiei.

David stătea în capul peronului, înalt, costeliv, musculos, cu mâinile lipite de fese, cu faţa tăbăcită de viaţa în aer liber, pus pe glume ca de obicei.

— Salut, călătorule prin lumea largă! Cum o mai duc barbarii?

Nu era nevoie de niciun răspuns. Îşi strânseră viguros mâna. Nu se iubiseră niciodată.

Erau de aceeaşi vârstă. Proveneau din acelaşi mediu, atât doar că Chastow era mai înstărit decât Melan (dar, în vechile familii sudiste, averea contează mai puţin decât genealogia). Chastow se ducea să se plictisească la biserica episcopală, cea a snobilor, pe când Melan număra muştele în templul baptist, cel al ţopârlanilor, dar erau

înscrişi în acelaşi *country club* din Savannah. Vânaseră prepeliţe împreună. Împreună participaseră la acel joc bizar denumit *chickenn*, care constă în a-ţi lansa maşina cu toată viteza, în faţa altui conducător, ca să se vadă cine va ceda primul trecerea. Şi unul şi celălalt dansaseră la balul anual al bătrânului Sud, şi tocmai **într-**o astfel de împrejurare izbucniseră controversele dintre ei: fuseseră gata-gata să se ia la bătaie. De atunci, nu se mai întâlniseră niciodată fără să retrăiască incidentul, fiecare citind în ochii celuilalt ranchiuna care răzbătea din ei.

Nu se întâmplase mare lucru.

David, în uniformă gri, era cavalerul lui Constance, cea mai frumoasă dintre frumoasele Sudului, în rochia ei roz cu crinolină şi pălăria albă cu boruri largi, care-i făcea şi mai strălucitor tenul uimitor şi părul negru. Robin, şi el în uniformă gri, natural, le întrerupse de mai multe ori valsul sau polca pentru a cere să danseze la rândul său cu Constance. Nimic din[9] comportamentul lui nu contravenea uzanţelor, atât doar că el repeta mişcarea prea des, iar Constance îi zâmbea cu prea mult *sex-appeal*. Au cântat de douăzeci de ori *Dixie*, imnul Sudului; de o sută de ori au răcnit strigătele de război ale sudiştilor, iar gurile cele mai feminine, cele mai virginale, cele mai distinse ajunseseră chiar să ragă *Give em hell*[10], sfinţenia cauzei scuzând grosolănia cuvintelor. În vreme ce bătrânii gentlemani recomandau cu un umor trist: „Aveţi grijă mai ales să vă păstraţi banii sudişti: Sudul va reînvia”. Se luau la harţă pentru a stabili dacă, vorbind despre yankei, adică despre nordişti, trebuia adăugat substantivului calificativul de *damned*, „blestemat”: obligaţie pentru unii; pleonasm pentru alţii… Şi toate astea dădeau naştere unei atmosfere echivoce, la jumătatea drumului între pietate şi deriziune.

Robin, vrăjit de feminitatea lui Constance, simţi nevoia – ceea ce era tipic pentru firea lui – să-şi împingă

---

9 Puişor, adică laş, fricos, (n.a.)

10 Zdrobiţi-i, dar cu o referire la infern, ceea ce, într-un mediu puritan, echivala cu o blasfemie, (n.a.)

mai departe avantajul, să triumfe definitiv asupra lui David. Se apropie de el:

— Ia spune, uniforma ta e nou-nouţă?

— Trebuie că a mai fost folosită şi anul trecut.

— Să nu-mi zici că ai închiriat-o?

— Ba da.

— Din**tr-**o agenţie de închirieri?

— Sigur că da.

— Familia ta n-a făcut războiul?

Se lăsă o clipă de tăcere. În astfel de împrejurări, remarca cerea o lovitură de pumn în nas, iar David era cu jumătate de cap mai înalt decât Robin: sfidarea se dovedea, aşadar, temerară. David se abţinu.

— Da.

— Şobolanii au halit uniforma lu' tata-mare?

— Nu, încă o mai am.

— Şi atunci?

— Străbunicul meu a sângerat şi a asudat în ea. Nu poate reprezenta o deghizare pentru o mascaradă.

— Toate uniformele nu-s altceva decât o deghizare, spuse Robin pentru a încerca să-şi recapete avantajul.

Rostită în acel moment, era o frază care te condamna la linşaj. David păli, dar se mulţumi să ridice din umeri, întorcâ**ndu-**i spatele, iar Robin nu-şi putea ierta sentimentul că celălalt îi fusese superior în acel moment. Pentru a-şi sublinia succesul, o cuprinse pe Constance de mijloc şi o duse pe ringul de dans. Un an mai târziu, o lua de nevastă, şi iată că, acum, ea se numea Mrs Melan şi, în ierarhia sudistă, din considerente destul de secrete, era mai bine decât să se fi numit Mrs Chastow.

— Salut, vrej bătrân, rosti Robin. Cum merge treaba cu arahidele?

Arareori răspundeau la întrebările pe care şi le puneau unul altuia.

— Veniţi, copii! strigă David. A sosit tăticul.

Aceştia dădură fuga, Robin IV frecat şi lustruit, Christobel dichisită. Robin IV îi strânse mâna tatălui său –

„Ce mai faceţi, *Sir* [11]”, fără semnul întrebării, iar Christobel îl sărută destul de rece. Robin III simţi o împunsătură în inimă, dar nu prea tare. El îşi închinase viaţa unei cauze mai vaste decât familia. În uşă, dând la o parte plasa împotriva ţânţarilor, se încadra Constance, la fel de brună, de rozalie şi de somptuoasă, şi în plus, agresiv de radioasă, aşa cum ştiu să fie femeile satisfăcute.

— *Hi*[12].

— *Hi*.

Un singur lucru strica frumuseţea lui Constance: acel soi de arţag cu care îşi privea fostul soţ. Şi totuşi, nu se petrecuse nimic între ei care să justifice o asemenea ostilitate. El îi fusese un soţ credincios, deşi prea deseori absent. Ea. Atât cât ştia Robin, se comportase ireproşabil. La pat, totul mersese cum nu se putea mai bine. Îşi doriseră doi copii, un băiat şi o fată, şi aveau doi copii, un băiat şi o fată. Nu existase niciun conflict legat de bugetul menajului. În momentul divorţului, amândoi dăduseră dovadă de un exces de generozitate.

„De ce mă urăşte în halul ăsta? se întrebă Robin. La plecare, am să încerc **s-**o descos”.

Intraseră cu toţii în salonul cu aer condiţionat. Robin se instalase în fotoliul cel mai confortabil, iar Christobel se cocoţase timid pe braţul acestuia. Robin IV părea absorbit de un Gameboy, poate ca să-şi facă de lucru, poate şi fiindcă nu avea altă preocupare. Constance, stând dreaptă pe un scaun, îşi expunea picioarele goale pe care, ani de-a rândul, Robin avusese dreptul să le mângâie. David se tolănise pe un divan, cu genunchii larg depărtaţi, împungând mai sus decât capul. Tatăl puse întrebările de rigoare, deşi puţin cam vagi, despre cum merg copiii cu şcoala. Cei doi bărbaţi băură Jack Daniel’s. Deşi baptist, şi, prin urmare, antialcoolic din principiu, David bea fără oprelişti **într-**o companie plăcută. Constance se ridicase

11 Așa se adresează uneori copiii americani tatălui lor, potrivit uzanțelor, (n.a.)

12 Salut, (n.a.)

să-i servească, şi, cum trecea prin preajma lui David, el îi trase o palmă veselă peste fund:

— Să nu uiţi gheaţa, Connie!

Ea nu uitase gheaţa. Gheaţa era un pretext pentru palmă. Robin înţelese că era un gest de proprietar şi rămase nepăsător. Îşi aduse brusc aminte că nu adusese cadouri copiilor: poate că ar fi fost întâmpinat cu mai mult entuziasm. De fapt, nici nu-i ceruseră nimic. În privinţa asta, nimic de zis: putea să aibă încredere deplină în Constance şi în David ca micuţii să se comporte corect în orice împrejurare. Le promise că avea să le aducă jocul electronic şi păpuşa chinezească în după-amiaza aceleiaşi zile, sau cel târziu a doua zi dimineaţă.

Cu toate astea, plana ca o stânjeneală.

— Ia ascultă, am auzit una bună, spuse David, adept al istorioarelor hazlii. Trei femei se întâlnesc în iad. Una dintre ele zice: „Eu n-am păcate. Sunt prezbiteriană şi i-am pus coarne bărbatului meu". A doua zice: „Nici eu n-am păcate. Sunt baptistă şi am băut doar o sticlă de bere". A treia zice şi ea: „Eu sunt şi mai fără de păcate. Sunt episcopaliană şi am greşit furculiţa la un mare dineu".

— Foarte, foarte nostim, spuse Robin episcopalianul.

Se ridică să plece.

— Îmi permiţi, David, s-o rog pe Constance să mă însoţească până la maşină?

În sinea lui, parie că David ar răspunde *be my guest*, „eşti invitatul meu".

— *Be my guest*, răspunse David. Connie, însoţeşte-l.

Foştii soţi coborâră peronul şi merseră unul lângă altul printre tufele de azalee.

„Nu mai pricep nimic din căsătorie, gândea Robin. Cum se face că noi doi fusesem atât de apropiaţi unul de altul, atât de intimi, trupurile noastre, vieţile noastre, interesele noastre aceleaşi, şi acum totul s-a schimbat, iar ea este atât de apropiată de altul?" Cu ochii în pământ, el murmură, continuând să meargă:

— De ce mă urăşti atât, Constance?

Nici ea nu-l privea. Şi ea se uita în jos. Robin fu surprins de răspunsul ei:

— Eşti un poliţist.

— Ah! Bun, făcu el. Da, sunt un poliţist.

Dintotdeauna avusese obiceiul voit iritant de a încuviinţa acuzaţiile cele mai bizare. „Da”, în acest caz, însemna „nu”. Constance nu uitase.

— În orice caz, se corijă ea, eşti membrul unei poliţii secrete.

Iar el, pe acelaşi ton:

— Păi sigur, sunt membrul unei poliţii secrete.

Iar apoi, mai veridic:

— În fine, am fost. Nu pentru multă vreme. Dar ce poate fi atât de condamnabil să-ţi serveşti ţara prin capă şi spadă?

Constance se opri pe alee şi se întoarse cu faţa spre el. Îi şuieră:

— Tu nu-ţi serveşti ţara. Tu te serveşti de ţara ta.

Cum de ghicise ea, ceea ce el nu-şi mărturisise decât de puţină vreme?

— Iar eu – glasul Constancei se frânse eu îmi iubesc ţara asta bătrână.

Întotdeauna fusese animată de sentimentele cele mai pasionat patriotice. Pentru ea, Constituţia americană însemna o religie, Preşedintele american un dumnezeu, peisajele americane cele mai frumoase din lume, cetăţenii americani singurii cu adevărat cetăţeni. Şi David era la fel: „E ţara mea, fie că are sau nu dreptate”, „Nu întreba ce poate face ţara ta pentru tine, ci ce poţi face tu pentru ţara ta[13]... Şi, în acelaşi timp, replierea izolaţionistă cea mai retrogradă: America americanilor şi americanii în America. Trebuie că se susţineau unul pe altul în prejudecăţile lor f la Monroe.

Brusc, cu un amestec de mândrie şi de pudoare, Constance îi spuse lui Robin, ca şi cum aşa ceva l-ar fi privit:

---

13 Cuvinte rostite de Kennedy și ajunse celebre, (n.tr.)

— Sunt însărcinată. Am să am o fetiţă.

Şi o rupse la fugă.

Robin o urmări cu privirea: alerga bine, ca pentru o femeie atât de firesc maiestuoasă.

Când urcă peronul, în capul căruia o aşteptau copiii sporovoind, el intră în maşină şi puse cheia în contact cu un aer gânditor.

Secţiune 1.05

5

Străbătu câmpia la voia întâmplării.

Plecase cu câteva luni în urmă din Statele Unite şi i se părea ciudat să se regăsească în acele locuri, după ce văzuse atâtea alte ţări. Nu se simţea chiar emoţionat. Îşi amintea de prima lui călătorie în Europa şi de întoarcere: pe atunci, deşi îi plăcuse Capela Sixtină, palatul Versailles, Hampton Court, muzeul Prado, Kremlinul, îi dăduseră lacrimile intrând în primul drugstore new-yorkez cu a sa *soda fountain*[14] şi toate acele dulciuri pudrate cu zahăr din galantar. Acum, lumea începuse să semene cu America, iar lui, America îi ajunsese indiferentă. Asta să fi fost cauza care-l despărţise de Constance? Rareori se întâmplă ca un cuplu să divorţeze din raţiuni politice. Dar să fi fost vorba de politică? căzuse pe gânduri, bizui**ndu-**se pe sistemul automat şi pe regulatorul unei viteze constante, pentru a-şi asigura conducerea vehiculului.

Cumpără benzină, nu fiindcă ar fi avut rezervorul gol, ci pentru că dorea să stea de vorbă cu primul venit. Vânzătorul din staţie, un negru uriaş, vorbea *geechee* mai curând decât engleza. Acest ataşament faţă de un dialect african, pe care nimeni nu-l mai vorbea cu siguranţă nici măcar în Africa, îl călcă pe nervi. Luă masa **într-**un *Kentucky Fried Chicken*[15], sub portretul colonelului Sanders, inventatorul reţetei. Nu se servea vin. Ce provincialism! Nu avu încotro şi se mulţumi cu o licoare imposibil de băut, nealcoolizată, căreia i se zicea „bere din

---

14 Distribuitor de băuturi gazoase, (n.a.)

15 Lanț american de fast-food. (n.a.)

rădăcini”.

Ajunse la Savannah şi se plimbă pe străzile vechi, aliniate şi executate impecabil în secolul al XVIII-lea. Te-ai fi crezut în Anglia, dacă n-ar fi fost flora aproape subtropicală şi cerul plumburiu. Cină la *Hanul piraţilor*, unde flutura un pavilion negru cu un craniu şi două tibii încrucişate. Era un restaurant kitsch pentru turişti şi copii de turişti, dar măcar puteai comanda un vin. Turiştii erau gălăgioşi, iar copiii lor şi mai şi robin încercă un sentiment de recunoştinţă faţă de David şi de Constance: cel puţin Robin IV şi Christobel nu urlau ca nişte sălbatici golind sticle de Coca-Cola şi înfulecând hamburgeri.

Robin porni la drum în crepusculul care cădea repede, repede, ca o cortină de teatru, descoperind un cer de un portocaliu şi de un verde electrice. Broaştele şi licuricii îşi reîncepură spectacolul de sunet şi lumină. Te duceai cu gândul la viaţa care colcăia în mlaştinile traversate de o panglică îngustă de asfalt: aligatori şi nouă specii de şerpi veninoşi se frământau acolo, în vreme ce stejarii otrăvitori şi iedera perfidă – duşmani ai amanţilor, cum remarcase Vladimir Nabokov[16] – se ridicau lent din pământ, iar *kudzu*. Importat din Australia pentru a lupta împotriva eroziunii solului, se târa, se căţăra, se prindea peste tot cu ventuzele sale, acoperea tufişuri, arbori izolaţi, stâlpi de telegraf, boschete întregi, case în ruine…

Era noapte când Robin intră în Atlanta, patria internaţională a băuturii Coca-Cola şi a CNN-ului.

Dimineaţa, descoperi în corespondenţa sa că era invitat la un cocktail umanitar la Piedmont Driving Club, Meca mondenilor din Georgia. Din capul locului se simţea exasperat să fie nevoit să deguste Korbelul în sănătatea populaţiilor care mureau de foame la antipozi, şi, mai ales, să-şi petreacă seara în compania confraţilor ipocriţi sau nătărăi, fără a-i mai pune la socoteală pe acei guru cu ochi

---

16 Vladimir Nabokov (1899 - 1977) - scriitor american de origine rusă, redă ironic în romanele sale obsesiile, viciile și aspectele ridicole ale epocii sale. (n.tr.)

fanatici şi pe feministele înţolite ca vai de lume. „Într-adevăr, îşi spunea el, Clubul nu mi-a făcut un cadou, impu**nându-**mi meseria asta”. Dar vicepreşedintele organizaţiei *Bids for Kids* nu putea refuza decent invitaţia preşedintelui *Feel and Feed*[17].

Îl aştepta o surpriză plăcută: figura unei femei se detaşa din gloata bătătoare la ochi care, în acordurile unui rock asurzitor, se fâţâia prin saloanele elegante, mobilate în secolele XIX şi XVIII, autentice...

Cu cinci ani mai în vârstă decât Robin. Înaltă, cu un chip voluntar şi pătrăţos, cu ochi de un albastru intens, sfredelitori ca un burghiu, purta un taior gri-fer, cu o cupă în acelaşi timp strictă şi îndrăzneaţă, fusta uşor despicată pe un picior, care părea să fie superb de sus până jos, şi o şemizetă din mătase de culoarea persicii, decorată cu o lavalieră al cărei nod avea ceva vag provocator, fără să-ţi dai seama de ce. Părul de un blond cenuşiu, des şi pieptănat în sus în chip de perie, îi elibera fruntea **într-**o mişcare ondulată, dar impetuoasă, în care ghiceai în acelaşi timp o vitalitate intensă şi preocupări de artist. Avea mâini frumoase, mari şi energice, cu inele de preţ: un solitar, un safir mare, alungit. Respira acel ceva greu de definit, pentru care nu există decât un singur nume: Calitate.

— Vino, Robin, să ţi-o prezint pe vicontesa noastră, strigă jovial preşedintele asociaţiei *Feel and Feed*.

În acel mediu nu i se spunea decât „vicontesa”, scurt. Provenea din**tr-**o veche familie din Kent; se măritase cu un agent de schimb, bogat şi cheltuitor, de origine evreiască; ajunsese celebră prin misiunile umanitare periculoase; şi fusese înnobilată de regină la recomandarea primului-ministru, Margaret Thatcher. De atunci ajunsese copilul teribil al Camerei Pairilor, unde nu făcea niciun secret din convingerile ei reacţionare, nici din credinţa ei creştină prea arzătoare pentru a fi civilizată, ceea ce n-o împiedica

---

17 Este vorba să faci dovadă de compasiune și să distribui hrană. S-ar putea propune ca denumire „Compasiune și nutriție", (n.a.)

să sară în ajutorul budiştilor, fetişiștilor sau musulmanilor, cu condiţia de a se expune unor pericole. Ca femeie, avea reputaţia de a fi ireproşabilă şi inabordabilă.

— Ah! Da, Robert Chastow, spuse ea, descărcând asupra lui întreaga intensitate a ochilor ei albaştri. Am auzit vorbi**ndu-**se de dumneavoastră. Vă ocupaţi de copii.

Robin se miră de cât era de informată. Dar ea ştia şi mai multe.

— În principal de orfanii din Rusia, nu-i aşa?

— Încerc să le ofer o şansă pentru a duce o altă viaţă decât cea din unităţile speciale în care guvernul îi sileşte să se angajeze de la optsprezece ani.

Ea înălţă sprânceana dreaptă.

— Unităţi alcătuite exclusiv din persoane fără familie, trebuie să fie redutabil, nu-i aşa?

— Exact. Nu sunt însărcinat să fac recrutări pentru armata rusă.

— Dar dumneavoastră aveţi copii?

— Doi.

— Nu-i destul.

Îl agasa cu accentul ei britanic aristocrat.

— Să-mi fie cu iertare, dar sunt divorţat. Şi mă opun proliferării bastarzilor.

— În cazul ăsta, n-am prea putea fi de acord.

— Cu o excepţie, presupun.

Tipa se considera scoborâtoare din Wilhelm Cuceritorul sau Bastardul. Se uită la american – presupus a fi ignorant, fiind american – cu o atenţie sporită.

— Şi de ce, mă rog, sunteţi împotriva proliferării bastarzilor, Mr Chastow? Din considerente religioase?

— Nu tocmai.

— Dar sunteţi credincios?

— Nu tocmai.

— Şi atunci, cum se explică această antipatie la adresa bastarzilor?

— Nu e cazul să practici două jocuri diferite în acelaşi timp.

— O explicaţie frivolă pentru un lucru grav, nu-i aşa?

Vicontesa avea un mod ciudat de a te cerceta, de parcă privirea ei ar fi fost constituită din**tr-**o succesiune de salve de lumină albastră, când mai intense, când mai puţin intense.

În mediul anglo-saxon, gentlemanul se cuvine a mima timiditatea, lăsând iniţiativa unei lady, dar Robin contraatacă:

— Şi dumneavoastră, atunci, ce sunteţi, mistico-dementă? Care este denumirea de preferinţă?

Ea îşi ridică sprânceana stângă. „Numai englezoaicele de viţă veche, gândi el, şi în plus din sudul Angliei sunt în stare să-şi ridice sprâncenele atât de firesc”.

— Ghiciţi.

— *High Church*[18], evident.

— Simplu. Cunoaşteţi multă lume pe aici?

— Din păcate, da.

— Şi ţineţi să le prezentaţi omagiile?

— Aţi avea o altă sugestie?

— Am putea cina împreună.

Robin îşi ascunse mirarea.

— Ce gusturi aveţi când e vorba de bucătărie?

— Elective, atâta vreme cât compania este agreabilă.

Robin cunoştea Atlanta pe de rost. Se gândi la *Aunt Fanny's Cabin*, o imitaţie a stilului din vechiul Sud; la *Dante's Down the Hatch* cu aligatorii lui de sub picioare; la *Bacchanalia*, restaurant de lux instalat **într-**un antrepozit; la *Floataway*, cu saltelele lui sugestive de-a lungul pereţilor şi vacarmul trenurilor de marfa, culmea rafinamentului; la *Abdullah the Butcher*, un local cam periculos, ţinut de un fost câtcher, unde exista şansa să găseşti *soul food21*...

— Am putea comanda ceva la chinezul din colţ, dacă mi-aţi face onoarea să-mi vizitaţi umila colibă.

— Perfect.

---

18 Tendință tradiționalistă a Bisericii anglicane, (n.a.)

Femeia nu manifestase nicio umbră de ezitare. Robin adăugă:

— Permiteşi-mi doar să dau două telefoane: unul la chinez, celălalt portarului meu.

Ducă-se naibii şi *Bids for Kids* şi *Feel and Feed*. Avea timp cât să facă un tur al oraşului pentru a-l prezenta străinei – „Aici e Omni, aici Fox, ceva mai încolo templul unde predica Martin Luther King Jr., iată şi hotelul cel mai înalt din lume” – şi maşina se opri în Ansley Park. Portarul, cu caschetă şi macferlan, patern şi complice, aştepta pe covorul roşu de sub marchiza roşie şi, sus, în livingul apartamentului, un şef de sală chinez, în haină albă, aşternuse masa şi pregătise un Bertrand-Devary 1984 într-o căldare cu gheaţă, gata să servească cocktailurile.

Vicontesa se orientă. Decoraţia se dovedea costisitoare şi modernă, dar nu trăda niciun gust, nici bun, nici rău. Niciun obiect nu fusese ales pentru farmecul său sau pentru vreo amintire de care era legat. Nicio fotografie, niciun portret. Insipid, smântână pe alb pe fildeş pe coajă de ou pe alb bătând în galben.

— Ce-i aici, un lupanar? Sau asta-i casa dumneavoastră?

— Oh! Doamnă vicontesă! *Shocking*! cum spun francezii.

— Spune-mi Betty.

Restul conversaţiei se dovedi mai puţin simplu.[19]

Betty nu reprezenta numai saci de orez, produse farmaceutice, formarea de tehnicieni, irigaţii, plantări de răsaduri, infirmerii, maşini de cusut, comisioane de control, milioane de dolari. Cita din Bossuet: „purtaţi povara săracului, dar aflaţi că ridicându-i-o de pe umeri, vă eliberaţi voi înşivă de poveri... îşi povestea aventurile din Sudan, din Armenia, dar şi de prin cocioabele londoneze exploatate în scopuri electorale de către acei „porci graşi” din *Labour Party*. Era inepuizabilă şi, în

---

19 Literal, „hrană pentru suflet"; în realitate, bucătăria preferată a negrilor, (n.a.)

acelaşi timp, sfâşia umanitarismul cu toţi dinţii.

— Înainte de toate, afirma ea, rupând violent bucăţi de pâine înmuiate în sosul dulce-acrişor care însoţea friptura de raţă, umanitarismul se hrăneşte din foame. Dacă nimeni n-ar mai fi flămând pe lume, la ce am mai servi noi? Şi, pe urmă, el întreţine spectacole indecente şi bolnăvicioase, care mizează pe sensibilitatea afectată a publicului şi aduc miliarde şi miliarde organizatorilor, vă spun eu. În mâinile cui ajung aceste miliarde? Şi în sfârşit, el reprezintă arma supremă a naţiunilor puternice care, sub pretextul că le ajută pe cele înapoiate, se amestecă în treburi care nu le privesc. Aşa ceva se numeşte ingerinţă. Care ar fi raportul, vă întreb, cu mesajul lui Hristos? În fine, dacă nu vom fi în gardă, toate astea se vor transforma curând **într-**un neocolonialism mai cinic decât precedentul!

Robin nu putea să-i mărturisească faptul că el credea şi mai puţin decât ea în minciuna umanitară.

— Şi atunci, de ce practicaţi, Betty, o activitate pe care o desconsideraţi în asemenea măsură?

— Fiindcă acţiunea reprezintă o datorie a omului.

— Şi care ar fi viitorul obiectiv al performanţelor dumneavoastră.

Robin începea să se plictisească.

— Cecenia.

— Ah!

Ceva în el se aştepta la acest răspuns, care făcea parte din înlănţuirea de circumstanţe în care era prins de la explozia cadavrelor urmată de dejunul cu Divo.

Da, ea era pe cale să creeze o organizaţie nonguvernamentală în Cecenia. Această ONG, botezată *Orphans* Galore23, se ocupa de copiii pe care războiul îi lipsise de părinţi, fie că erau ceceni sau ruşi, musulmani sau creştini, „fiindcă, înţelegeţi dumneavoastră, când e vorba de copii, nu trebuie făcută nicio diferenţă şi, oricum, ruşii de prin partea locului sunt pe jumătate ceceni, iar cecenii pe jumătate ruşi, iar ca să afli care este musulman

şi care nu, în cazul băieţilor, ar exista un mijloc de a-i recunoaşte, dacă i-ai cerceta mai îndeaproape, dar cu fetele nu merge… Ar trebui să vă intereseze aceste aspecte, pe dumneavoastră care iubiţi orfanii? Dar aşa ceva va costa o grămadă de bani”.

El eludă subiectul.

— Aveţi copii, Betty?

— Şase.

— Şi aveţi de gând să mai faceţi?

— Am pus punct.

— Îi iubiţi?

— Cu pasiune.

— Şi nu-i vedeţi niciodată?

— Când ei ajung la o anumită vârstă, asta-i tot ce poate face mai bine o mamă pentru progenitura sa.

— Aţi mai fost în Cecenia?

— De trei ori. Şi am înţeles un lucru: nu este un război al Ceceniei împotriva Rusiei, nici al Rusiei împotriva Ceceniei: este războiul bărbilor împotriva minijupelor.

Robin îl expedie pe şeful de sală şi propuse un coniac.

— Mulţumesc. Am băut destul. Mergeţi primul la duş, sau mă duc eu?

Robin se gândi la fasoanele de care o latină nu **s-**ar fi lipsit în împrejurări asemănătoare, şi încercă un oarecare dispreţ, cosmopolitul din el fiind obişnuit cu fara-fastâcurile din jurul problemei de fond, dar maniera directă are demnitatea ei, când eşti anglo-saxon.

Când ajunse în braţele lui, Robin verifică mai întâi dacă ea avea, aşa cum presimţea, picioare foarte frumoase. Picioarele femeilor îl mişcau întotdeauna, până şi cuvântul, cel puţin în engleză: *leg* întâlnit **într-**un text îi producea un efect erotic imediat, sugerâ**ndu-**i forma acelui ceva, în vreme ce *jambe* sau *noga* îl lăsau rece, deşi ştia rusa şi franceza la fel de bine ca limba maternă. Apoi, îi şopti, poznaş:

— Află, Betty, că eşti prima mea vicontesă!

Se aştepta la o palmă. Vicontesă îi răspunse:

— Ei bine, dovedeşte-o, băieţaşule american.

Totuşi, îl opri o clipă pentru a-i murmura cu o voce răguşită:

— Dacă participi la *Orphans Galore*... contribuţia ta... cât anume?

Robin o determină să tacă.

*

Robin se trezi în toiul nopţii – Betty sforăia uşor – şi merse să-şi consulte pe calculator mailul unde primea informaţii legate de afacerea morţilor care ucid.

În ziarul alegerian *An Nase* apăruse un scurt interviu al unei căpetenii cecene anonime, de origine străină, denumită *Şahidul*, adică Martirul. „Termometrul" arab al lui Robin îi transmitea traducerea:

„Dreptatea lui Allah loveşte puternic, ne-a declarat Şahidul, pe care l-am intervievat **într-**o ascunzătoare secretă din munţi. În timpul războiului din Afghanistan, generalul Bezborodko, pe atunci căpitan, apoi maior, stropea timpurile mudjahidinilor căzuţi în luptă cu un produs chimic care îi transforma **într-**o mâzgă şi, făcâ**ndu-**i impuri, le interzicea intrarea în paradisul lui Allah. El credea că ne demoralizează astfel războinicii. Acum, el şi tovarăşii lui au fost spulberaţi în o sută de mii de bucăţi. Ar trebui să se dovedească foarte isteţ dumnezeul lor creştin dacă ar putea găsi o părticică din ei pentru a-i învia. Allahu akbar24.11

Robin, în pielea goală, reciti textul. Ce ingeniozitate în răzbunarea lor! Ce răbdare în executarea ei! Şi ce apetit al sacrificiului în această poreclă liber revendicată de „Martir"!

Dacă se hotăra realizarea operaţiunii *Rană Mortală*, operatorul ideal fusese găsit.

Secţiune 1.06 6

Algerianului nebun îi plăcea să-şi fixeze întâlnirile în grădina zoologică din Atlanta.

— Fiindcă trec neobservat printre atâtea maimuţe!

Efectiv, omuleţul cu craniul bombat, sprâncenele furibunde, nasul cârn, maxilarul proiectat înainte, cu braţe foarte lungi, nu se deosebea prea mult de o maimuţă înţolită în blugi şi cu o cămaşă în carouri, o maimuţă ai cărei ochi ar fi fost invizibili din spatele unor ochelari cu lentile rotunde, groase ca nişte geamuri blindate.

Algerianul arătă spre o stâncă pe care se fâţâiau câţiva cinocefali:

— Nu-i aşa că există un aer de familie între noi?

— Da, făcu Robin. (Era unul dintre acele „da” ale sale care însemnau de fapt „nu”.) N-am verificat ce culoare are posteriorul dumitale.

După care, Algerianul nebun reveni la lucruri serioase.

— Am primit documentaţia pe care mi-aţi trimis-o. Nu se poate folosi mare lucru din ea. Deşi ştiu perfect ruseşte. Comuniştii m-au învăţat, pe când avea pretenţia de a se extinde până în Maghreb. Bieţii comunişti! Ceea ce pot să vă spun este că toate calculatoarele, posturile de televiziune şi de radio, din hotelul de lux şi din banca Boierilor dumneavoastră, sunt servite de acelaşi calculator central, pe care eu îl numesc *Mâşka*, în ruseşte „şoricelul”, după denumirea platului Mîşkin. În realitate este un şoarece foarte mare, protejat de toatq *firewalls* pe care vi le puteţi imagina. Trebuie să ştiu dacă aveţi în vedere un atac sau o intruziune. Dacă este vorba de un atac, nu garantez reuşita, dar putem opta între *flood* sau *mail bombing* care vizează saturarea, acel *nuke* al cănii efect este supărător, dar temporar, acel *scanner* care nu-i decât un organ de recunoaştere, *sniff*erul care captează informaţiile sosite pe maşina adversă sau *spoof ng*-*ul* care permite să treci drept ea. OK?

Robin nu pricepuse o iotă.

— Care este diferenţa dintre un atac şi o intruziune? întrebă el, oprindu-se dinaintea spaţiului rezervat hienelor.

Existenţa unor animale atât de urâte, atât de rău

mirositoare, care scoteau sunete atât de discordante, i se părea o dovadă liniştitoare a inexistenţei lui Dumnezeu.

— Dacă e să judec după operaţiunile precedente pe care mi le-aţi comandant, cred că nu doriţi nimic rudimentar cum ar fi un atac, reluă Algerianul nebun. Ceea ce vreţi dumneavoastră este să dirijaţi Mâşka de la distanţă, să-i copiaţi fâşierele sau să i le suprimaţi, să capturaţi parolele de acces, pe scurt, tot ceea ce ştie maşina asta şi să executaţi pe ea indiferent ce operaţiune v-ar trece prin cap. OK?

— Da, confirmă Robin.

Aruncă un măr unui elefant, pe care acesta îl prinse din zbor cu trompa şi trâmbiţă, ceea ce putea trece drept un *thank you*.

— În acest caz, reluă Algerianul nebun, trebuie să introducem un cal troian în Mâşka. Cel mai bun a fost creat de un grup de *hackers* care se denumesc, curios, „Cultul Vacii moarte”. Şi ghiciţi ce nume puţin apetisant i-au dat calului lor troian de predilecţie.

— Şi anume?

— „Orificiul posterior”.

— Nu sunt sigur că am sesizat aluzia.

— Ei se pretind capabili să sodomizeze indiferent ce bancă de date.

— Şi vreţi să-l puneţi la încercare?

— Fără niciun scrupul. Acest ansamblu logic de programe nu are niciun virus, nici măcar nu-i clandestin.

— Ei bine, îţi doresc baftă.

— Tariful rămâne acelaşi?

— Cu o primă în caz de reuşită.

Robin se oprise în faţa unei gropi în care un luptător se pregătea să înfrunte un aligator.

— Ştiţi ce anume ne deosebeşte pe noi doi? întrebă Algerianul nebun.

— Spune-mi dumneata.

— Oi avea eu înfăţişarea unei maimuţe, dar dumneavoastră abia aţi ajuns la stadiul de *Homo sapiens*

sapiens. Eu sunt de pe acum *Homo informations*.

Şi, glumeţ ca de obicei, făcu un gest obscen cu degetul. Gestul, gândi Robin, pe care toţi mutanţii trebuie că l-au făcut pe rând celor respinşi de un grup social pe scara evoluţiei: *ergaster* către *habilis*, *erectus* către *ergaster* şi Cro-Magnon către Neanderthal.

*

Algerianul nebun către Robert C. Chastow III, prin curier electronic:

Regretele mele. Homo informaţieus **s-***a lăudat*. *Firewalls-urile lui Mâşka sunt prea opace, codurile sale prea complexe, parolele de acces prea aleatorii nu figurează în niciun dicţionar. În plus, Mâşka este echipat cu sisteme de apărare Antigen, Back Orifex sau Bo Freeze, din care cauză calul meu troian n-a putut trece. Ba mai mult, Şoricelul este agresiv, drăguţul de el. Am primit în schimb pachete de informaţii voit mal formate care m-ar fi blocat complet, dacă n-aş fi reacţionat la timp. Alăturat aveţi factura. Păcat de primă.*

Secţiune 1.07

7

Eşecul Algerianului nebun nu-i provocă nicio dezamăgire lui Robin.

Fusese sigur că o simplă piraterie informaţiea nu le-ar fi venit de hac Boierilor. Dacă secretele lor ar fi fost aşa de uşor de pătruns, **s-**ar fi văzut obligat să caute o altă ţintă. Riposta calculatorului Mâşka îl satisfăcea pe deplin. Se putea proceda la frumoasa operaţiune *Rană Mortală* care lăsă să se întrevadă conjuncţia BOIERI-ŞAHID-VICON-TESĂ.

*

Robin nu se apropia niciodată de Varsity, una dintre podoabele *Ivy League15*, aşezată pe mijlocul proaspetei şi înverzitei New England, decât cu un frison de angoasă şi de anticipaţie.[20]

---

20 Literal, „Liga iederii11: denumirea aplicându-se celor mai vechi universități americane, dar și celor mai prestigioase, (n.a.)

Şi asta nu fiindcă în toate colţurile poligonului **s-**ar fi recunoscut pe sine însuşi, aşa cum fusese cu douăzeci de ani mai înainte, tulburător pentru un cvadragenar să se vadă confruntat cu fiinţa informă care fusese cândva şi încetase de a mai fi. Şi nu numai pentru că Varsity îl descoperise lui însuşi şi că acolo dobândise acea a doua natură care este cultura. Ceva mai mult fiindcă Varsity reprezentase terenul primelor sale bătălii cu sine însuşi şi al primelor victorii. Dar, mai ales „fiindcă acolo fusese *born again*, renăscut, şi nu în sensul baptist al termenului, ci în sânul vivipar al Clubului.

La intrarea în campus, recunoscu locul unde, la vremea lor, mai mulţi studenţi înarmaţi cu pistoale cu apă, umplute cu bere, atacaseră un grup de bătrâne puritane în mantile negre, care mergeau la o ceremonie religioasă, ceea ce provocase o adevărată răzmeriţă în oraş. Nu încape nicio îndoială că băieţii ieşiseră de la *Black Jack*, tavernă în care mesele de stejar fuseseră laborios gravate cu numele studenţilor care se îmbătau acolo de prin 1850: şi cel al lui Robin trebuie că se mai putea citi. Ceva mai departe, un camion de marfa zdrobise căruciorul unui vânzător de îngheţată, accident care declanşase o insurecţie la universitate. La dreapta, clădirea aceea barlongă, era piscina unde, **într-**o zi, o bandă de fete, de curând admise la Varsity sub denumirea de coeds26, dezbrăcaseră cu forţa trei sau patru băieţi aflaţi acolo. Ceva mai departe era un dormitor de fete, invadat în unele zile de băieţi ca să jefuiască toate comodele, de unde aduceau o pradă bogată de chiloţei. La stânga, se deschidea aleea confreriilor, Kappa, Alpha, Sigma Alpha Epsilon, Phi Delta Theta, Alpha Tău Omega, Sigma Mu, unde locuiau fericiţii aleşi, care aparţineau acestor confrerii, denumiţi „Grecii”. În faţă, se grupau edificiile religioase, baptiste, prezbiteriene, episcopaliene, metodiste, unitariene, romano-catolice, dispunând de locurile lor de rugăciune.

Robin îşi îndreptă lent noua sa maşină intrigue de

închiriat printre peluzele verzi, în capătul cărora se ridicau clădirile *colegiilor*, îmbrăcate în iederă, unele modeste, din cărămidă, datând din secolul al XVIII-lea, altele, pompoase, din piatră, sacrificate modei neogoticului care se impusese spre sfârşitul al XIX-lea, dar erau şi construcţii din sticlă şi beton, afectând un stil agresiv modern. O puternică mândrie de a fi provenit din acest templu al Cunoaşterii, a cărui deviză era „Adevărul vă va face liberi” (Ioan, VIII, 32), îl emoţionă profund pe Robin: nimic, în viaţa sa, nu se dovedise mai important decât Varsity, dacă nu cumva Clubul, dar Clubul însemna sufletul universităţii Varsity.

Ce noroc că nu fusese obligat să se plictisească la Harvard, să se destrăbăleze la Yale, să se compromită la Princeton, sau, încă şi mai rău, să se abată de la regulament la Berkeley sau la Columbia! Ce bucurie hrănitoare de a fi supt sucurile cunoaşterii aici, unde erau cele mai savuroase şi cele mai robuste, la „Varsity” – Varsity scurt, bineînţeles: nici unuia dintre discipolii săi nu-i trecuse prin minte vreodată să-i dea numele său oficial şi toponimic.

La o intersecţie, Robin încetini şi mai mult pentru a zări de departe

— Curând se va duce acolo să se reculeagă – edificiul cubic din marmură neagră, încoronat cu o emisferă de plexiglas, pe care conveniseră, ei, studenţii, să-l numească ireverenţios Kaaba[21]: acolo avusese loc moartea vechiului Robin şi renaşterea celui nou. Strălucirea sinistră a dalelor, care scânteiau în bătaia soarelui, îl tulbură o dată în plus. Kaaba rezuma tot în ceea ce credea el, tot ceea ce îi justifica viaţa.

Îi adresă un uşor salut, încli**nându-**şi capul în trecere, aşa cum un breton îşi face semnul crucii dinaintea unei troiţe.

---

21 Edificiu cubic din centrul Marii Moschei din Mecca, loc de pelerinaj pentru musulmani. Aici se păstrează Piatra Neagră, adusă lui Abraham de îngerul Gabriel, (n.tr.)

În capătul aleii dădu **într-**o stradă unde se ridicau reşedinţele profesorilor, în activitate sau ieşiţi la pensie. Cea mai puţin pretenţioasă

— O vilişoară rustică din cărămidă, cu un etaj, umbrită de stejari şi îmbrăcată în ghirlandele iederii, ale cărei cinci ferestre cu ghilotină dădeau spre o peluză modestă, unde ţopăiau veveriţe cenuşii şi *chipmunks*[22] – fusese atribuită Dr Kristen O. Kristen, decan (el sau ea?) al universităţii Varsity, care ieşise la pensie, când el (sau ea) renunţase la activităţile didactice.

Robin sună.

Dr Kristen deschise.

Mic de statură, cu capul greoi, ţinut puţin pe o parte, cu părul sare cu piper, tuns scurt, dar nu foarte, cu obrazul spân, şi o pereche de ochelari pe o faţă lividă cu trăsături greu de definit, prelingâ**ndu-**se pe fanoanele gâtului, ca o cagulă de dimensiuni prea mari, cu puloverele sale informe şi pantalonii armonică, era mai puţin o fiinţă umană şi mai mult un gnom – un gnom după toate aparenţele hermafrodit. Modul în care i se adresa lumea, după tipicul anglo-saxon cu „Dr Kristen”, permitea să se ocolească apelativul de *Sir* sau de *Ma’am*, evitâ**ndu-**se astfel să i se spună „el” sau „ea” când se vorbea despre acest personaj: admiratorii săi repetau „Dr Kristen” ori de câte ori era nevoie: denigratorii săi îi spuneau *it*: „pronumele neutru”.

Toate încăperile vilişoarei erau mici, iar biroul mai mic decât toate celelalte. Dr Kristen îl împinse pe Robin pe un scaun aflat între două corpuri de bibliotecă, iar el îşi prăvăli bazinul voluminos pe un fotoliu îngrămădit în spatele unei mese de lucru micuţe, orientată în profil faţă de fereastră. Anumite evenimente din istoria lumii fuseseră hotărâte de la acea măsuţă.

Robert C. Chastow III şi Kristen O. Kristen se priviră îndelung.

Unul era fiul intelectual – dacă nu spiritual – al

---

22 Animale specifice Americii de Nord, a căror înfățișare amintește de cea a veverițelor, dar de o talie mai mică. (n.a.)

celuilalt.

Lucrurile se petrecuseră astfel. Situaţiile în cadrul Clubului sunt suple şi cel care recrutează poate deveni persoana de legătură, uneori pe viaţă, încrederea reciprocă reprezentând capitalul cel mai anevoios de dobândit. Astfel se simplifică problemele legate de parole şi de semnale de recunoaştere.

Între Robin şi Dr Kristen, această relaţie, oricât de profundă ar fi fost ea, nu implica totuşi un exces de simpatie: primul ar fi preferat să se supună unui personaj mai puţin ambiguu şi de origine anglo-saxonă mai degrabă decât germană; al doilea **s-**ar fi simţit mai în largul său cu pupil de o extracţie mai umilă. În plus, Robin încerca un anume dezgust faţă de aerul lugubru al Dr Kristen: dacă o fiinţă care a atins primul grad de iniţiere (gradele se numărau invers, de la nr. 13 la nr. 1), şi care făcea parte dintre cei treisprezece Patriarhi (aşa erau numiţi familiar conducătorii Clubului), având deci acces la plenitudinea adevărului, acest adevăr menit „să te facă liber”, dacă această fiinţă nu părea în culmea fericirii, faptul arunca o umbră de îndoială asupra validităţii întreprinderii pe ansamblul ei. Dar, în problemele esenţiale, comuniunea dintre cel vârstnic şi cel tânăr se dovedea la fel de completă cât putea fi între un maestru care ştie şi un discipol care se iniţiază.

— Ei bine, Dr Kristen?

— Ei bine, Robin?

Glasul Dr Kristen se situa între orăcăit şi croncănit. Nu-ţi permitea să te hazardezi **într-**o judecată asupra sexului său.

— Cum o duceţi cu sănătatea?

— Încă nu m-a lăsat. Dar dumneata, cum te descurci cu lumea înconjurătoare? Au apărut cumva noi decepţii conjugale?

— Fosta mea soţie este însărcinată cu o viitoare fetiţă.

Pentru ce Robin simţise nevoia acestui anunţ? Şi, în

plus, cu acea grimasă ironică? Natural, Dr Kristen trebuia să ştie totul despre el, până la detaliile cele mai intime, dar această inchiziţie nu se extindea şi la eventualii urmaşi ai fostei lui tovarăşe de viaţă. Să fi ascuns stângăcia aceasta o suferinţă de care Robin însuşi nu era conştient?

Dr Kristen nu comentă, mulţumi**ndu-**se să-şi scuture capul cu aerul celui care le înţelege pe toate, şi avu delicateţea să continue:

— Ia spune-mi, ai ceva noutăţi legate de *Rana Mortală*?

— Da, în cazul în care *Nine-Eleven* nu a modificat nimic pentru noi.

Kristen clipi în spatele lentilelor.

— *Nine-Eleven*? De ce, mă rog?

— Preşedintele Statelor Unite ale Americii, în persoană, a ajuns să fie Conştient de Pericolul islamic şi, în consecinţă, Priorităţile politicii americane nu riscă numai să-şi schimbe Numerele, dar şi imperativele sale de inversare a Semnelor.

Robin debitase această frază pe un ton emfatic, aşa cum se obişnuia printre membrii Clubului când aminteau de preşedinţie. Dr Kristen replică.

— Sunt şocat. Să fi avut din întâmplare Clubul ceva de a face cu clovneriile Clovnului?

Membrii Clubului îi atribuiau preşedintelui porecla de *Clovn*, când el nu făcea parte dintre ai lor, şi de *Goat*, Ţap (subînţeles, ispăşitor), când era de-ai lor. Le făcea plăcere să reamintească faptul că vicepreşedintele Harry Truman, în pofida maladiei lui Roosevelt, nu fusese pus la curent cu proiectul atomic, că Eisenhower nu cunoştea *Single Integrated Operaţional Plan*, care prevedea distrugerea unui sfert al umanităţii, că lui Jimmy Carter i se refuzase accesul la informaţiile sensibile privind OZN-urile, că Bill Clinton ceruse unui înalt funcţionar din ministerul de justiţie să cerceteze cine îl ucises pe John Kennedy.

Robin îşi depărtă palmele cu un aer hazliu, pentru a

demonstra că nu era în intenţia lui de a-i contrazice pe superiorii săi.

Dr Kristen se răsturnă pe speteaza fotoliului şi, încrucişândndu-şi braţele, cu degetele la subsuoară să-i ţină de cald, într-o atitudine magistrală, care îi era familiară la cursuri, când, predând despre Aristotel, Machiavelli sau Hobbes, simţea că atenţia studenţilor se risipea spre puncte incidente, iar el voia s-o readucă la ideea generală pe care încerca să le-o inculce. Ochelarii îi alunecară spre vârful nasului flasc şi, cu aerul lui cel mai pedant, îl evaluă din priviri pe Robin.

— N-aş vrea să te plictisesc făcând-o pe supăratul, dar nu cred că este util să-i amintesc unui membru al Clubului, care a ajuns de pe acum la prestigiosul grad al treilea, că ceea ce gândeşte, spune sau face Clovnul nu are decât o importanţă relativă, pentru că el nu gândeşte, nu spune şi nu face niciodată altceva decât ce-i prescrie să facă, să spună sau să gândească o hoardă de negustori de tunuri, de prezervative, de crochete pentru câini, de remedii pentru bătături, de imagini virtuale şi de acţiuni cotate la Bursă. De acord?

— De acord.

— Şi nu unui membru al Clubului, parvenit la prestigiosul grad al treilea de iniţiere, cred util să-i amintesc că, din 1937, Nicholas Murray Butler, preşedinte al *Council for Foreign Relations 19*, anunţase: „Comunismul reprezintă instrumentul cu ajutorul căruia vom dărâma guvernele naţionale în favoarea unui guvern mondial, a unei poliţii şi a unei monede mondiale/1 Exact ceea ce este pe cale să se întâmple. De acord?

— De acord.

— Cred că n-ai uitat, de asemenea, că din 1953, Senatul Statelor Unite ale Americii aştepta, din gura lui James Paul Warburg, administratorul băncii Kuhn and Loeh, cuvintele fatidice: „Chit că vrem sau nu, vom avea un guvern mondial. Singura problemă care se pune constă în a afla dacă acesta se va instaura prin cucerire sau prin

consimţământ”. De acord?

— De acord, repetă maşinal Robin, deşi sudistul din el era agasat de maniera lipsită de delicateţe, pe care o au yankeii, de a presupune că interlocutorul lor nu-i va contrazice.

— Şi poate că îţi reaminteşti că, în 1978, Edmond de Rothschild nu mergea pe patru cărări când a declarat: „Zăvorul care trebuie să sară în aer acum, îl reprezintă naţiunea”. De acord?

— De acord, de acord, Dr Kristen. Întotdeauna m-aţi uluit cu memoria dumneavoastră pentru nume, date şi citate.

— Iar dumneata trebuie că ai mereu prezentă în minte declaraţia din iunie 1991 a lui David Rockefeller, preşedintele amintitului *Council for Foreign Relations* ca şi al Comisiei Trilaterale: „Suveranitatea supranaţională a unei elite intelectuale şi a bancherilor mondiali se dovedeşte în mod indeniabil preferabilă soluţiilor naţionale care se practică secole de-a rândul.11 De acord?

— De acord, oftă Robin la capătul puterilor.

— Atunci, foloseşte-te de creierul dumitale, „acest aparat de gândit, cum gândesc unii” potrivit lui Bierce. Vezi bine că, în aceste condiţii, schimbările orientării politice a Clovnului şi a clicii lui de clovni, la fel de exagerate şi de efemere, nu ne pot privi întru nimic. Ceea ce a făcut împotriva Rusiei prin mijlocirea islamului, nu-l va împiedica să facă împotriva islamului prin mijlocirea Rusiei şi *viceversa*. Doar lupta contrariilor aduce schimbarea: asta este una dintre axiomele noastre, aşa cum ştii. Da, islamiştii vor mai produce neplăceri în lume, dar nu un miliard de brăboşi[23]

vor fi în măsură să devieze planeta de la mersul ei, chiar dacă vor exploda câteva bombe pe ici-colo. Islamul nu reprezintă o naţiune; or, Rothschild şi-a dat seama de această realitate, zăvoarele ce trebuie aruncate în aer nu

---

23 Consiliu de relații externe: asociație discretă considerată că exercitând o influență notabilă asupra politicii externe americane, (n.a.)

sunt sectele religioase, care au meritul de a fi, ca şi băncile, transnaţionale, ci naţiunile, până la însăşi ideea de naţiune ancorată **într-**un teritoriu şi **într-**un popor. Încă de pe acum cuvântul *naţionalist* a ajuns o expresie condamnabilă, şi asta**-**i foarte bine.

— Fără îndoială.

— Ai mai fi în stare să rezumi Lecţia care ţi**-**a fost remisă când ai atins gradul al patrulea de iniţiere?

— „Statele Unite ale Americii au elaborat tipul de societate ideal şi este de datoria lor morală de a**-**l propune şi altor ţări, la nevoie impu**nându-**l cu forţa".

— Ai ajuns la concluzia unei legitimări morale a hegemoniei americane care fusese recomandată direct în lecţia precedentă?

— Cunosc dialectica Clubului.

— Dar când ai obţinut al treilea grad...

— Am constatat o dată în plus că Lecţiile se întrepătrund unele în altele, depăşi**ndu-**se **–** şi eventual respingâ**ndu-**se **–** la fiecare nivel. Eu nu mă tem de acele matrioşka ruseşti, Dr Kristen. Lecţia gradului trei susţine că hegemonia americană nu reprezintă decât un pas către guvernul mondial în care America însăşi este menită să se dizolve, că modelul social american nu-i absolut, ci tranzitoriu, că noi avem obligaţia de a pregăti mutări mai fundamentale decât expansiunea universală a democraţiei reprezentative, dar că această expansiune este indispensabilă progreselor viitoare, ce vor reveni în sarcina noastră.

— Bine, bine. Eşti un elev bun, Robin. Dar de Lecţia gradului cinci îţi mai aduci aminte?

— „Umanitatea urmăreşte un parcurs ascensional. În drumul ei se ridică anumite obstacole. Aceste obstacole trebuie să fie eliminate fără să ne lăsăm pradă unei mile şi unei compasiuni deplasate. Cu atât mai rău pentru feudali şi pentru antropofagi. Aceste obstacole sunt în general produsul unor societăţi tradiţionale, superstiţioase, obscurantiste, discriminatorii, fanatice..."

— Ştii cum îi defineşte Bierce pe fanatici: „Persoană ataşată cu obstinaţie unor opinii pe care alte persoane nu le împărtăşesc”...

— „... de cele mai multe ori aristocratice...”

— Ştii, cred, ce gândeşte el despre aristocraţie: „În sensul guvernului celor mai buni, cuvântul este desuet; ca şi realitatea exprimată”.

— Sau teocratice. Unele mai periculoase decât altele, pentru că se bizuie pe o economie mai prosperă. Ele trebuie aduse în starea de a nu mai fi nocive, începând cu cele mai puternice/1

— Da. Ştii unde şi când a reuşit Clubul cea mai frumoasă operaţiune de acest gen?

— N-am nicio îndoială. Bunicul meu m-a învăţat că America nu avea decât un singur duşman cu adevărat periculos.

— Da, el înţelesese asta, dar poate că nu înţelesese perfect şi pentru ce. Trebuie că avea în vedere suprafaţa, la demografia, resursele naturale, fantasticele progrese economice şi sociale înregistrate de Rusia la începutul secolului al XX-lea. În opinia lui, Rusia trebuie că apărea ca o concurentă, ca o rivală. Noi am devenit conştienţi de Ideea rusă, care este infinit mai periculoasă. Bunicul dumitale, probabil că ştii, nu a depăşit niciodată gradul al cincilea de iniţiere. Dumneata ai şi ajuns mai avansat decât el.

Spusele lui se dovediră un şoc pe care Robin nu-l prevăzuse.

— Cum? Întotdeauna am gândit că... mi-a dat de înţeles - m-a făcut chiar să cred, poate... că el făcea parte dintre cei treisprezece Patriarhi...

Dr Kristen îşi clătină capul greoi.

— Nu, Robin. Era fantastic de dotat, dar avea limitele sale. Nu-i poţi iniţa pe oameni decât pe măsura capacităţilor lor de comprehensiune. Cu acest preţ se evită trădările bine intenţionate. Acesta este singurul adevărat secret al Clubului.

— Bunicul nu ar fi trădat niciodată Clubul, Dr Kristen!

Hermafroditul oftă atât de puternic încât aerul îi hârâi zgomotos pe gâtlej:

— Poţi şti vreodată cine trădează?

Se sprijini în coate pe umila lui măsuţă de lucru:

— Hai, Robin, să vorbim acum despre *Rana Mortală*, pentru că de asta ne aflăm amândoi aici.

*

Soarele apunea printre stejarii auriţi şi arţarii stacojii când, după o cină frugală din câteva sandviciuri stropite cu o cafea proastă, Robin părăsi vilişoara. Strângâ**ndu-**i mâna în prag, Dr Kristen îi spuse neglijent:

— Apropo, să treci pe la Kaaba înainte de plecare. Ai să găseşti acolo Lecţia gradului al doilea.

Robin rămase mut, prostit, cu gura deschisă. Dr Kristen, cu ochii caraghios lăsaţi în jos, rânji cu un aer de îndoială:

— Da. Decizia a fost luată de către Patriarhi în şedinţă plenară. Ai obţinut penultimul grad de iniţiere. În ceea ce mă priveşte, nu ştiu dacă este o măsură înţeleaptă... Ai făcut în cadrul Clubului o carieră fulgurantă: douăsprezece grade în douăzeci şi doi de ani... Am să-ţi spun cu toată sinceritatea: eu am votat împotrivă. Dar, în sfârşit, aşa au decis ei. Trebuie că se bizuie cu anticipaţie pe reuşita operaţiunii *Rană Mortală*. Succes.

Secţiune 1.08

8

Robin parcă maşina în faţa edificiului Kaaba.

Înainte de a coborî, se uită îndelung la cubul de marmură neagră încoronat cu acea cupolă transparentă, în jurul căruia se învârtea viaţa sa de douăzeci de ani. Nu, de mai mult: de pe când bunicul îl făcuse să viseze, la vârsta la care intra la şcoala primară din Vidalia, acolo, undeva în îndepărtatul Sud. „Spune-mi, bunicule, ce se află în casa mare şi neagră fără ferestre de care mi-ai vorbit atât.

— N-am voie, Robin. **Într-**o bună zi, ai să vezi tu

singur...” De ce fără ferestre? Nu e normal, o casă oarbă, zidită din toate părţile. Copil fiind, avusese coşmaruri; ca adolescent, visase când la ceremoniile de investire a cavalerilor care ar fi făcut din el un alt bunic, când la nopţile Walpurgiei, răscoli**ndu-**i senzualitatea născândă şi lăsâ**ndu-**l zdrobit.

Prima dată când păşise dincolo de uşa grea de oţel, echipată cu trei lacăte, fără a mai pune la socoteală zăvoarele, visele şi coşmarurile dispăruseră cu desăvârşire.

Azi nu mai existau lacăte, încuietorile erau electronice (cheia din**tr-**un material plastic perforat, dublată de un cod digital), iar uşa se triplase în grosime: te**-**ai fi crezut dinaintea unei camere blindate din**tr-**o bancă. Clubul ţinea mereu pasul cu progresele tehnice. Nu te puteai împiedica să nu te întrebi dacă nu cumva această evoluţie nu antrena, pe termen lung, şi o evoluţie a obiectivelor. Nicio modalitate de a afla dacă, la nivelurile superioare, doctrina Clubului rămăsese aceeaşi şi azi ca în momentul fondării sale în Germania secolului al XIX**-**lea (data precisă păstrată la secret sau pur şi simplu dată uitării).

O apucă pe culoarul îngust din dreapta şi coborî în locul denumit Poştă. Altă cheie, alt cod digital. Îşi deschise caseta. În interiorul ei, găsi un pachet de mici dimensiuni **într-**un plic cafeniu purtând numărul alveolei ce**-**i fusese rezervate.

Această alveolă, situată la primul etaj, semăna cu o micuţă cameră de hotel, cu o sală de duş complet echipată şi un minibar încărcat cu solide şi lichide diverse. În dulap, o pijama şi lenjerie de schimb, cu măsurile şi dimensiunile respectate. O fereastră dădea spre luminatorul central al edificiului, care, datorită cupolei, nu zăcea în întuneric. Unelte de scris să tot alcătuieşti dicţionare. Nici televizor, nici priză de telefon. Cele mobile erau proscrise.

Robin se lăsă pe pat şi deschise plicul fără grabă, lăsâ**ndu-**l „intact” cât mai mult timp posibil. Obicei vechi

de profesionist. La fel proceda şi cu corespondenţa sa pe care o sigila cu o grijă meticuloasă.

Imposibil, în clipa aceea, să nu se întrebe în ce fel iniţierea pentru gradul al doilea ar fi depăşit, contrazis şi completat iniţierea gradului trei, care se rezuma **într-**un cuvânt: mondialism. Robin era curios, dar încrezător: niciunul dintre cele unsprezece grade ale sale de iniţiere nu**-**l decepţionase.

Plicul conţinea o plachetă îngustă de culoarea fildeşului, lunguiaţă ca format.

Coperta era ilustrată cu o figură bizară, un fel de gravură în aramă, un fel de carte de joc, vag cubistă, reprodusă pe un pergament veritabil din piele de viţel născut mort. La prima vedere, ai fi crezut că era un Hogier de pică sau un Argine de treflă, cu atât mai mult cu cât numele personajului **–** HOMO **–** se înscria în unghiurile opuse, dar la o examinare mai atentă, pătrunzând prin reţeaua de curbe şi de drepte secante care decupau personajul, descopereai altceva.

Mai întâi, nu era tăiat pe jumătate şi inversat ca în jocul de cărţi, ci prezentat din cap până în picioare; apoi, avea o faţă palidă, cu ochi oblici, lipsiţi de expresie, nasul negroid, gura fin cizelată, lăsând la vedere doi canini de vampir, înfipţi **într-**un măr pe care**-**l ţinea cu amândouă mâinile, una dintre ele de primat, cealaltă, o mânuţă manichiurată, cu inele de aur, unghiile ojate în stacojiu. Părul negru se încreţea în sus, cobora în bucle blonde englezeşti peste obraji şi se se răsuceau **într-**o coadă ceva mai închisă la culoare pe piept, numai noduri către vârf. O bărbuţă de mandarin îi împodobea bărbia. Torsul şi bazinul, fără un fir de păr, erau dezgolite. Două mamele opulente de doică atârnau în consolă deasupra unui membru masculin, care îşi ridica timid capul între două şolduri emisferice. Ansamblul, trecând succesiv prin planuri haşurate de la negru până la un gri deschis, fusese abia atins cu tuşe uşoare de gălbui, verzuliu şi un roşu aprins.

Robin deschise. Pe prima pagină se putea citi:

Ecce homo

A doua era albă.

Pe a treia:

Et nil humani…

Recunoscu stilul redactorului Lecţiilor – rămânea de aflat dacă nu cumva era chiar Dr Kristen în persoană? Pasajele citate era rareori date în întregime. Nu degeaba Clubul pretindea membrilor săi o solidă educaţie clasică. Una dintre primele Lecţii avusese ca epigraf o idee incompletă a lui Chesterton: „diferenţa dintre catolici şi protestanţi constă în faptul că unii gândesc în termeni de *good* şi *evil* în timp ce alţii…"

(trebuia să completezi: „În termeni de *right* şi *wrong* [24]"). Iar alta amintise de un aforism neterminat al lui Orwell: „Toţi oamenii sunt egali dar…" („unii sunt mai egali decât alţii"). Aici, trebuia mai întâi să te referi la Pilat şi apoi la Terenţiu: *Homo sum et nil hamani a me alienum esse puto*„Sunt om şi ţin ca nimic din ceea ce este omenesc să nu-mi rămână străin".

A patra pagină era albă.

A cincea avea, **într-**o scriere gotică:

Alle Menschen sind Geschwister[25].

Germana este singura limbă europeană în care există un cuvânt la plural cu semnificaţia de fraţi-şi-surori, fără deosebire de sex, englezescul *sibling* fiind mai puţin clar, fiindcă se foloseşte la singular cu sens de frate sau de soră. Redactorului îi plăcea la nebunie să se facă înţeles prin intermediul lingvisticii, jucând rol de obstacol.

Robin citi mai departe, în ordinea paginilor, fără să sară peste niciuna, aşa cum jurau să procedeze membrii Clubului, la fel cum trebuiau practicate exerciţiile spirituale ale sfântului Ignaţiu de Loyola. Iniţiaţii din gradele inferioare rămâneau în celula lor până în momentul în care învăţau pe de rost textul Lecţiei: apoi,

---

24 Bine-Rău, corect-incorect. (n.a.)

25 Toți oamenii sunt frați și surori, (n.a.)

cereau să fie ascultaţi de un iniţiat cu un grad superior, căruia i-o recitau. Această măsură vexatoare putea să dureze o săptămână, sau mai mult, pentru cei cu memoria slabă. Începând cu gardul al zecelea, era permis să reciţi lecţia nu cuvânt cu cuvânt, ci idee după idee. De la al patrulea, ajungeai propriul tău examinator.

După ce citi până la capăt. Robin calculă că în patruzeci şi opt de ore ar fi izbutit să ingurgiteze totul. Sensul general i se părea, încă de pe acum, mai mult decât neclar.

Mondialismul, în legătură cu care Dr Kristen comentase cu lăcomie, doar cu o oră mai înainte, nu reprezenta scopul ultim, nici chiar penultim al Clubului. La gradul al doilea de iniţiere, Clubul viza o metamorfoză mai fundamentală, respectiv reducerea tuturor tipurilor de oameni la un singur tip de om şi a tuturor oamenilor la Omul total, Omul plenar, Omul bun la toate, Omul androgin, în stare să se reproducă prin sine însuşi, omul unic exploatând toate potenţialele Omului. Pentru asta, nu numai metisajul în exces dar şi descoperirile ştiinţei moderne ar fi utilizate: inseminarea *in vitro*, operaţiile transsexuale, manipulările genetice, clonajul. În această idee, Clubul urma să recruteze în anii viitori un număr cât mai mare de biologi şi de chirurgi. Obadiah Silas Harris era citat cu entuziasm: „Rasa umană pe ansamblul ei va evolua astfel încât să formeze un suflet real care îi va fi propriu. Acesta este viitorul evoluţiei umane. Rezultatul emergenţei acestui suflet universal va consta în unificarea rasei umane, introducând o eră nouă, o auroră nouă cu o putere mondială unică”. După care, redactorul plachetei venea cu precizări.

„Acest gen de evoluţie este de dorit pentru că el se dovedeşte singurul capabil să elibereze natura umană de blestemul care-i face pe oameni să se nască diferiţi. Acestea fiind spuse, şi în pofida cuceririlor ştiinţei a căror creştere este exponenţială, s-ar părea că plenitudinea succesului va veni în câteva mii de ani, poate chiar în sute

de mii de ani. *Homo sapiens sapiens*, de exemplu, există de la 30.000 la 35.000 de ani, în vreme ce primele urme de viaţă apar pe Terra la mai puţin de patru milioane de ani. Termenele, în cazul de faţă, nu au decât o importanţă relativă şi am putea interpreta această *reductio humanitatis ad hominem unum* ca o pe o metaforă, dar o metaforă căreia trebuie să i se sacrifice tot ceea ce o împiedică să se actualizeze, pentru a se putea realiza cu adevărat. Doar prin**tr-**un rabotaj sistematic şi necruţător al deosebirilor, umanitatea se va putea apropia, atât cât **s-**ar putea face, de unitatea absolută care constituie entelehia sa. Destinul umanităţii este poate asimptotic: ceea ce nu ar reprezenta o raţiune pentru a nu încerca realizarea lui.

Robin nu era sigur că acest obiectiv îl încânta. Egalizarea mijloacelor, fie; amestecarea civilizaţiilor **într-**una singură, fie; dispariţia naţiunilor, fie; metisajul raselor, fie; dar această umanitate tentaculară redusă la un singur individ reprodus automat **într-**un număr infinit de exemplare… Totuşi, o idee era în măsură să**-**l liniştească: oricare ar fi fost eforturile pe care le**-**ar desfăşura în vederea aplicării acestei Lecţii, nu exista niciun risc ca ea să fie pe deplin realizabilă pe durata vieţii sale.

În orice caz, Clubul avea dreptate: bunicul său n**-**ar fi acceptat şi nici măcar n**-**ar fi înţeles nici în ruptul capului un astfel de ideal: „asta**-**i science**-**fiction”, ar fi declarat el în derâdere. Prin urmare, era bine că se străduise cât putuse mai bine doar la nivelul gradului al cincilea.

Robin îşi deschise calculatorul şi începu să disece textul pentru a**-**l reţine mai uşor. Brusc, se opri.

Dacă gradul al doilea tindea de pe acum la o unificare absolută a umanităţii, care putea fi obiectivul primului? Iar dacă el, Robin, l**-**ar fi atins vreodată, dacă devenea vreodată Patriarh, care avea să fie, în acest caz. Adevărul său suprem?

Capul i se învârtea, dar se gândi că nu era de competenţa sa să ia nicio decizie. El îşi vânduse sufletul Clubului, obţinuse destule avantaje materiale şi

intelectuale. Trebuia să meargă înainte.

Îşi reluă munca. După ce avea să asimileze pe deplin conţinutul plachetei, va trebui să o arunce în incineratorul din Kaaba.

Secţiune 1.09

9

După ce evaluase din priviri căsuţa din Georgetown – începutul secolului al XIX-lea, îngustă şi înaltă, cu câte o fereastră dând spre stradă, la fiecare etaj, cam la un milion de dolari, Robin apăsă pe butonul soneriei. Se făcură auzite două note melodioase, urmate de exclamaţia unui glas de femeie, incontestabil mai puţin melodios:

— Ce mai aştepţi, mergi şi deschide, Jack, pe tine te caută.

În interior, se trânti o uşă.

Robin şovăise îndelung mai înainte de a hotărî dacă era cazul să-l invite pe Jack Swellington să ia masa la *Four Seasons*, dacă ar încerca să-l întâlnească la metresa lui sudaneză, care o înlocuise pe cea coreeană – Jack nu devenea pe deplin operaţional decât cu femeile de culoare – sau dacă, după ce se anunţase prin telefon, ar fi mers să-l descopere la soţia lui legitimă, căreia Jack îi fabricase doi copii, probabil din**tr-**o stângăcie şi care, *careerwoman* feministă, îl făcea să plătească scump. În cele din urmă, Robin îşi spusese că la el acasă reprezenta pentru Swellington locul unde se simţea cel mai puţin la el acasă, şi deci acolo ar fi fost el cel mai mulţumit să-l vadă pe fostul său camarad şi mai dispus să-i facă un serviciu.

Uşa se deschise. Jack se schimbase. În rău.

Şi mai prost bărbierit, şi mai şleampăt, duhnind şi mai tare a bourbon decât pe vremuri. Şi doar reprezenta crema familiilor din New England, elita ereditară de la Harvard, de la OSS[26] şi din cadrul CIA[27]!

— Salut, Swell!

— Nu te-am mai văzut de un car de ani, Bob!

---

26 Office of Strategic Services, strămoșul CIA. (n.a.)

27 Central Intelligence Agency, (n.a.)

Robin îşi disimula frisonul de neplăcere pe care-l încerca când i se dădea acest diminutiv. În schimb, el nu i-ar fi putut face o plăcere mai mare lui Jack decât spu**nându-**i „Swell [28]„. Swell se simţi imediat satisfăcut de acest apelativ pe care îl considera în acelaşi timp familiar, aristocratic, optimist şi măgulitor.

— Intră, Bob, intră, te rog.

Jack filtra o privire amicală pe deasupra lentilelor semicirculare.

Se intra direct în salon. **Într-**un colţ se afla un bar în toată legea, ca de cafenea, cu tejghea de aramă, distribuitor de bere şi poze cu fete goale lipite pe un abajur.

— Cu ce te servesc?

Se instalară cu paharele în fotolii joase, la o masă joasă, pe care Swell îşi întinse imediat picioarele în şosete.

— Cum treceam prin DC[29], făcu Robin, mi-am zis să-i strâng, cu aceeaşi ocazie, şi mâna vechiului meu amic.

— Fără basme de astea, replică Jack râzând. Degeaba ai plecat tu din CIA, ştiu eu bine că ai venit să scoţi de la mine ceva informaţii.

Swellington avea cu câţiva ani mai mult ca Chastow, şi li se întâmplase să lucreze împreună la aceleaşi birouri, dar Chastow plecase din Companie de îndată ce Clubul îi permisese, în vreme ce Swellington prosperase în acelaşi loc, mai ales pentru că îşi însuşise un gen lipsit de constrângeri, care-i permitea să se înţeleagă cu „minorităţile”: negri, hispanici, corcituri... Avusese o carieră în dinţi de fierăstrău: mediocră la început, apoi strălucitoare - Somalia, Palestina, Cecenia - şi recent lamentabilă: dăduse greş **într-**o misiune la Monterosso[30], dar reputaţia sa era stabilită. Devenise specialistul cazurilor disperate şi, orice **s-**ar fi întâmplat, nu i se

---

28 Cuvântul „șic“ cu diversele sale accepții corespunde aproximativ lui swell. (n.a.)

29 District of Columbia: district unde se află Washingtonul, (n.a.)

30 A se vedea Un comando la Monterosso, de același autor.

imputa nimic. În majoritatea profesiunilor există astfel de personaje ratate şi insubmersibile.

— Vorbeşte-mi mai întâi de tine, spuse Robin. Cum se simte soţia ta?

— Bine, foarte bine.

— Ah! Bun (o umbră de condoleanţe în glasul său). Şi copiii?

— Bine, foarte bine.

— Ai o casă superbă, ce să mai vorbim.

— Da, însă impozitele…

— Şi destul de aproape de Langley[31]…

— Da' de unde. Patru ore pierdute cu transportul în fiecare zi… Fizionomia lui Swellington se alungea din ce în ce mai mult. Tonul devenea tot mai sinistru şi sorbea tot mai des şi tot mai impetuos din halba de ceramică din care bea pentru ca nimeni din jur să nu bage de seamă ce cantitate de bourbon îşi turna.

— Şi amica ta sudaneză? La fel de dotată ca întotdeauna?

Jack aruncă o privire peste umărul său, în direcţia încăperii din fund, şi coborî glasul:

— Formidabilă! Nici nu-ţi poţi închipui! În unele zile, mă dă gata. Stabilind astfel că Swell avea unele necazuri, dar şi compensaţii.

Robin porni să evoce trecutul glorios al gazdei sale: maiorul de *marines* pe care-l salvase din Somalia cu elicopterul, teroristul palestinian pe care l-a determinat să sară în aer cu propriile sale bombe, comanditarul saudit exfiltrat de el din Cecenia… Se apropia încet de adevăratul subiect al întrevederii. Natural, Swellington nu putea fi prostit, dar îi făcea plăcere să se lase manevrat, aşa cum te satisface un masaj. Făcea parte din competenţele lui profesionale. În sfârşit:

— Ah, apropo de Cecenia, spuse Robin, nu ştiu dacă ai văzut comentariul tipului în legătură cu cadavrele ruşilor care au explodat.

---

31 Cartierul General al CIA. (n.tr.)

— Ce tip?

— Cel numit Martirul. Ai avut ocazia să-l întâlneşti?

Swellington reflectă o zecime de secundă ca să-şi dea seama dacă ar fi trebuit să nege sau să vorbească.

— Ah! Şahidul! Da, bineînţeles.

— Ce impresie ţi-a făcut?

— Magnetic. Hipnotic. Şi un creier care ar fi putut absolvi MIT-ul[32] *maxima cum laude*. Complet ţicnit, bineînţeles. Ne-a făcut multe servicii.

— Şi vă mai face şi acum?

— După *Nine-Eleven*, nu. Am primit ordin să renunţăm la aceste contacte.

— Unde l-ai întâlnit? În Cecenia?

— Aiurezi! Nu-i nebun băiatul.

— Şi atunci?

Swell se lăsa rugat: aşa era jocul.

— Unde ai crede?

— La Istanbul?

— Ai ghicit, Bob! N-ar fi trebuit să pleci din Companie.

— Şi cum făceai ca să te întâlneşti cu el la Istanbul?

De data asta, Swellington reflectă ceva mai îndelung.

În mintea lui, mii de considerente se echilibrau şi se dezechilibrau. Secretul care urma să-l destăinuie – presupunând că nu era complet depăşit

— Nu era nici american, nici cecen. La ceceni, rămânea de văzut. Oricum el, Swell, se deconspirase acolo şi n-ar mai fi putut lucra niciodată pe acel teritoriu. De ce n-ar face o plăcere amicului Bob, care înţelegea aşa de bine că Mrs Swellington era o otravă patentată şi că sudaneza un geniu în fustă sau mai degrabă fără fustă? Bob venise să afle cum să intre în legătură cu Şahid. Şi de ce, mă rog, n-ar intra în relaţii cu Şahid, dacă asta îi făcea plăcere? Dumnezeu ştie că Bob nu era suspect de maşinaţii antiamericane.

---

32 A absolvi cu menţiunea foarte bine Massachussets Institute of Technology.(n.a.)

— Baia turcească, de lângă Moscheea Albastră. Băieşul pe nume Başir. Un băieş bun, care mă spăla cu drag, cum ai înfăşa un prunc. Parola: un bacşiș de cinci sute cincizeci şi cinci de dolari şi cincizeci şi cinci de cenţi. Tu cunoşti obsesia musulmanilor pentru 5. I-am dat numele

— În fine, cel pe care îl purtam pe atunci - şi denumirea hotelului. „Mi-ar face plăcere să mă văd cu fratele tău”. El mă întreba: „În ce problemă?” îi dădeam. În cuvinte învăluite, o indicaţie a motivului. Pe urmă, nu mă mai mişcăm din hotel. După două sau trei zile, primeam un telefon care-mi fixa întâlnirea. Mă duceam singur, fără securitate, fără arme, şi Şahid venea la întâlnire.

Mai discutară de una de alta, ajutâ**ndu-**se unul pe altul să înece peştele. Apoi Robin se ridică să plece. Jack îl conduse, trecâ**ndu-**şi amical un braţ în jurul umerilor lui. Se simţea destul de aristocrat pentru a-şi permite aceste abateri de la reţinerea şi rigoarea dintre anglo-saxoni.

— Mi-a făcut plăcere să te revăd, Bob. Mă gândesc adesea la tine şi mă întreb cu ce te mai ocupi în viaţă.

— Cu probleme umanitare, aşa cum ştii prea bine.

Swellington se bătu cu arătătorul pe obraz.

— Îmi spuneam: la DIA sau la NSA[33]… dar, în cele din urmă, nu-mi prea vine a crede. Te văd mai curând în *free lance*: mercenar în domeniul informaţiilor.

— Citeşti prea multe romane de spionaj, Swell. Eu mă îngrijesc de orfanii din Rusia, asta-i tot.

— Dacă pentru asta vrei să-l întâlneşti pe Şahid, ai greşit adresa, bătrâne. El nu se îngrijeşte de orfani: el este cel care îi produce.

Swellington arse o palmă în spinarea lui Chastow:

— Baftă, ticălosule.

— Mulţumesc, Swell.

Swell îşi luă un aer inocent:

— Mulţumesc? Mulţumesc, dar pentru ce?

Şi Robin o făcu pe inocentul:

---

33 Defense Intelligence Agency, National Security Agency, (n.a.)

— Pentru băutură, bineînţeles.

Se despărţiră ca nişte vechi prieteni, aşa cum de fapt nu erau.

Secţiune 1.10

10

Întors la Atlanta, Robin petrecu o seară satisfăcătoare în compania vicontesei, care era pe cale să-i tapeze pe toţi snobii din Georgia pentru *Orphans Galore*. Era mereu la fel de disponibilă, idealistă şi atletică. La un moment dat, când Robin credea că îi dăduse toate motivele să se cufunde **într-**o dulce epuizare, ea deschise ochii la fel de scrutători ca întotdeauna:

— Vreau să-ţi fac o propunere.

— Încă una?

— Nu te ţine de glume, brută ce eşti. E vorba de copiii mei din Cecenia şi de ceea ce putem face noi, creştinii pentru ei. Trebuie că ai rămas puţin creştin, fără să-ţi fi dat seama.

Ea îşi culesese toate informaţiile de la *Bids for Kids*. Robin putea fi eliberat temporar de sarcinile ce-i reveneau şi să-şi reia activităţile ceva mai târziu: asistenta lui l-ar fi putut înlocui. Oricum, nu avea nevoie să-şi încaseze indemnizaţia: vicontesa se informase şi asupra veniturilor sale personale. În aceste condiţii, de ce nu ar însoţi-o în Cecenia? Trebuia doar să investească o sumă pentru a-şi justifica intrarea în *Orphans Galore*.

— Un gen de zestre, nu?

— Un gen de zestre.

— Şi de ce mi-aş dori eu în asemenea măsură să merg în Cecenia încât să mai şi plătesc pentru a fi ucis acolo?

De data asta, ea îi trase o palmă peste ureche.

— Ca să mă însoţeşti. Şi de asemenea pentru că, de când Statele Unite au schimbat brusc direcţia şi au devenit antiislamiste, Cecenia a ajuns locul cel mai părăsit din lume. Ruşii nu mai au nici cel mai mic motiv să se jeneze,

iar wahhabiştii[34] se dezlănţuie. Azi, în Cecenia trebuie să mergem, Robin, dacă vrem să facem un bine cât de mic puilor de om.

Nimic nu-i putea fi mai pe plac lui Robin decât această propunere, şi o puse pe seama înlănţuirii de ocazii care, în anumite momente, se înnoadă impecabil, ca o funie sau un lasou.

— Şi la cât se ridică zestrea?

— Nu-i cine ştie ce mare, pentru că, închipuie-ţi, am chef să te iau cu mine. Băieţelule american. Ce zici de patru sute de mii de dolari?

— N-aş putea merge mai departe de două sute de mii. Cel puţin nu acum.

— Dar dacă ai împrumuta?

— Aş contraveni principiilor mele.

— Dar eu m-am informat. Lumea vorbeşte că ai mulţi prieteni foarte înstăriţi. Ai putea să le ceri nişte donaţii pentru orfanii ceceni. Să nu le zici că sunt pentru ruşi: ar da mai puţin. Se spun multe pe seama dumitale, Robin. S-ar părea chiar că faci parte dintr-o societate care se numeşte CI...

Cu piciorul, Robin azvârli cât colo cearşaful.

— Taci din gură, Betty. Toţi membrii Clubului depun jurământ să nu participe niciodată şi nici să nu asiste la vreo discuţie legată de Club. E o regulă absolută. Dacă mai scoţi un cuvânt în plus pe această temă, mă văd obligat să plec, ceea ce, în ţinuta în care mă aflu...

*

La universitatea din Berkeley, Robin avea întâlnire cu Dr Marjorie B. Fisch, o persoană de culoare nuanţată, ceea ce-i aminti lui Robin definiţia inefabilă a lui Bierce:

„Mulatru: produs din două rase, căruia îi este ruşine şi de una şi de alta”. Greşit, fiindcă, în pofida ochelarilor severi şi a şpilhozenului roz cu volănaşe bleu ca cerul, Dr

---

34 Adepți ai mișcării politice și religioase, cu tendințe puritane, a musulmanilor din Arabia Saudită, mișcare creată de Abd al-Wahhab (1703-1792). (n.tr.)

Fisch nu se ruşina de nimic:

— Ei bine, Mr Chastow, fiindcă mi-aţi fost recomandat de către decanul meu, presupun că voi fi obligată să vă conduc în *sanctum sanctuorum*. Ţin însă să vă atrag atenţia asupra faptului că cercetările noastre interesează Ministerul Apărării şi, prin urmare, sunt secrete.

Decanul în chestiune era un membru al clubului, care-şi exercita activităţile în învăţământul superior. Robin promise să dea dovadă de o tăcere exemplară şi fu condus prin trei sasuri de securitate până la laboratoarele ASE, *All Seeing Eye*[35], a căror siglă triunghiulară reprezenta ochiul divin, cel care figurează şi pe dolar.

Prima încăpere unde fusese introdus era vastă şi înaltă ca o sală de sporturi. Un pupitru de comandă electronică ocupa unul dintre capete. Pe etajere odihneau obiecte de dimensiuni şi forme diverse. Arătâ**ndu-**le pe rând, unul după altul, cu vârful roşu al unui indicator laser, Dr Fisch îşi începu conferinţa.

— Vă aflaţi aici, Mr Chastow, în regatul UAV, *unmanned aerial vehicles*, vehicule aeriene fără echipaj, şi mai exact, în districtul MAV, *micro ar vehicles*, vulgar denumite microdrone.

„Dronele, după cum ştiţi, sunt avioane pilotate de la distanţă şi menite să transmită fie la sol, fie unui alt avion, datele înregistrate. Ele au adus imense servicii în timpul conflictelor balcanice; şi aduc altele în Afghanistan. Probabil că aţi auzit vorbi**ndu-**se de *Santinel*, de *Pioneer*, de *Pointer*, care au fost de pe acum utilizate în Kuweit, cu un total de 5.522 de ieşiri pentru 1.641 ore de zobor. Actualmente, drona cea mai eficientă este, evident, de producţie americană: *Global Hawk*, care are o anvergură superioară celui unui Boeing 747; până şi francezii încearcă să construiască drone: ei au MART-ul, CL 289 şi Crecerelle. Lipsite de interes, dacă vreţi părerea mea.

„Aici, la noi, la Berkeley, specialitatea noastră o

35 Ochiul care vede tot. (n.a.)

reprezintă microdronele, natural, conforme normelor DARPA, *Defense Advanced Research Projects Agency*, adică nu depăşesc 15 cm pe cele trei dimensiuni ale lor, transmiţând imagini de sunete în timp real şi de la o distanţă care poate merge până la 10 km, susceptibile să zboare cu 50 de km la oră şi să se menţină în aer timp de minimum 20 de minute. Remarcaţi, vă rog, că am adoptat sistemul metric, ceea ce complică lucrurile, dar asta-i legea.

„Nu suntem singurii pe piaţă. Aero Vironment a construit *Black Widow*, care zboară 22 de minute. Ea posedă un receptor UEIF care cântăreşte 3 gr, un sistem de transmitere a imaginilor video de aceeaşi greutate şi o cameră care cântăreşte doar 2 gr. Pilotul său automat poate fi pus în funcţiune de un infaterist izolat, iar imaginile pe care le obţine se afişează pe lentilele unei perechi de ochelari speciali.

„Pe de altă parte, Lockheed construieşte un *Microstar*, care zboară o oră, dar cântăreşte 100 de grame în vid, ceea ce, din punctul nostru de vedere, este mult prea mult. De altfel, priviţi-l. Ai zice că-i o cloşcă de hârtie, nu-i aşa? Are 15 cm pe lungime şi anvergura tot de 15: este deja depăşit.

„Vreţi să vedeţi *Black Widow* care, deocamdată, colecţionează recompense? Iat-o! E genul acela de cutiuţă neagră cu o elice în faţă. Lungimea: 23 cm; anvergura: la fel; înălţimea: 7 cm.

„Francezii produc un *Epsilon 1* şi 2. Le puteţi vedea pe etajera de acolo. Primul are o anvergură de 50 de cm – ridicol! – iar al doilea cu jumătate mai puţin. Nu zboară decât în jur de zece minute şi cu 30 de km la oră. Nişte fleacuri fără importanţă.

„MAV-ul german, al lui Dornier, este superior: zboară 20 de minute şi are o rază de acţiune de 4 km, cu o anvergură de 30 de cm, prea mare când ai în vedere discreţia.

„În ţara noastră, MLB fabrică un *MLB Bat*, un

adevărat gigant: îl vedeţi acolo, ai zice un soi de portţigaret pe jumătate deschis: anvergura de peste 60 de cm şi lungimea de aproape 50. Avantajul este că poate zbura pe un vânt puternic, fără să fie incomodat.

„*MLB Micro Dot* e mai simpatic: parcă ar fi un cap de marţian, nu vi se pare, cu acele două fente în dreptul ochilor? Are mai puţin de 40 de cm în lungime şi ca anvergură şi, în 1998, a câştigat premiul universităţii din Florida pentru un zbor fără pilot la 600 de metri şi o transmisie clară şi distinctă a imaginilor pătrate de la sol de 1, 50 m pe 1, 50 m.

„MLB-ul mai produce şi *MLB Trochoid* – un gen de peştelimandă cu înotătoare verticale, acolo, care are avantajul de a putea executa zboruri aproape staţionare.

„În sfârşit, printre alte microdrone, care nu provin de la noi, de aici, de la Berkeley, aveţi şi acest *D'spyfley*: ai zice că-i un prespapier cu aripioare. Nu-i rău deloc, dar cântăreşte totuşi 250 de grame şi nu poate zbura decât cu 6 km pe oră, ceea ce-l face uşor reperabil.

„Ce părere v-aţi făcut de toate astea, Mr Chastow?

— Sunt impresionat.

— Şi încă n-aţi văzut nimic. Deschideţi ochii mari, Mr Chastow.

Cu degetul, Dr Marjorie B. Fisch îi făcu semn lui Robin să se apropie de pupitrul electronic pe care ea îşi lăsă mâinile cu solemnitatea unui pianist care atacă al doilea concert al lui Rahmaninov.

Cu un vâjâit, *MLB Bat* decolă de pe etajeră şi se ridică în aer. De îndată ce depăşi înălţimea unui om, cele două aripi mari ale sale se desfăşurară, justificâ**ndu-**i numele de „liliac”, şi porni să se rotească lent pe sub plafon.

Dr Fisch apăsă un alt buton şi *Black Widow* părăsi etajera la rândul său şi începu să descrie un parcurs în zigzag, când mai rapid, când mai lent. La un moment dat, părea să atingă capul lui Robin, care se prefăcu gata să-şi flexeze genunchii. Marjorie, scoţâ**ndu-**şi vârful limbii

foarte roz printre buzele foarte închise la culoare, lansă succesiv *Micro Dot, Trochoid* şi *Microstar*. Sala întreagă zbârnâia de zborurile lor încrucişate. *D Spyfly* merse să se alăture confraţilor săi. Era un adevărat balet, un carusel. Stăpâna microdronelor fu zguduită de un râs plin de încântare, senzual şi silenţios. Umerii îi tresăreau. Ea strigă:

— E prea frumos. Hai să le lansez şi pe cele străine. Să mobilăm încăperea. La rândul lor, *MAV-ul* german şi cele două *Epsilon* franceze se ridicară greoi, spaţiul fiind brăzdat de aceste nouă maşinării, al căror zboruri se întretăiau în fiecare clipă fără nici cel mai mic acroşaj.

— Ei, ce ziceţi, Mr Chastow, vă place?

— Sunt uluit, dar mă tem să nu se producă vreo coliziune!

Dr Marjorie B. Fisch îşi reluă aerul sentenţios:

— Nu se pot produce coliziuni. Zborurile sunt programate la micron, aproape la nanosecundă. Vă place?

— Am rămas fără glas.

La ordinele electronice ale Dr Fisch, microdronele se întoarseră unul după altul în staul şi îşi recăpătară înfăţişarea inocentă şi inertă, pe etajerele respective.

Robin se informase suficient asupra acestui gen de maşinării, fără să omită că veritabila lansare se făcea diferit: *MLB Bat* se lansa cu mâna, iar *MLB Micro Dot* cu ajutorul unei catapulte. Existau câteva uşoare trucaje menite să impresioneze spectatorul, dar nu erau în măsură să schimbe nimic din ceea ce era esenţial.

— V-a plăcut? mai întrebă o dată Marjorie Fisch când liliacul îşi reluă cuminte locul.

— Sunt de-a dreptul uluit.

— Ei bine, Mr Chastow, spuneţi-vă încă o dată că n-aţi văzut nimic, atâta vreme cât nu ştiţi ce facem noi aici, la noi, la Berkeley. Urmaţi-mă.

În sala învecinată, unde ajunseseră, după ce mai trecură de un sas suplimentar de securitate, lucrau douăsprezece persoane, care nici măcar nu-şi ridicară

capul la intrarea vizitatorului. Lui Robin îi fu prezentat prototipul asupra căruia se lucra „la noi, aici, la Berkeley”. Era un microdron capabil de performanţe superioare celor ale strămoşilor săi, şi care nu depăşea talia unui gândac mare, aşa cum se vedeau zburând prin Georgia, având chiar forma şi aspectul acestora: era *Flying Cockroach 1*.

— Mr Chastow, *Flying Cockroach 1* este constituit din folii de oţel inoxidabil ultrasubţiri pentru celulă şi de Mylar pentru aripi, care vor bate o cadenţă de 180 de lovituri pe minut, mişcarea fiind produsă de declanşatori piezoelectrici cu energie solară, de unde şi economii considerabile în utilizarea pilelor, care nu sunt absolut deloc afectate, cu excepţia unor circumstanţe speciale, cum ar fi transmiterea de imagini video. Pentru a vă da o idee asupra miniaturizării, ce**-**aţi zice dacă giroscopul măsoară un milimetru în diametru. Cât despre numele şi aspectul lui *Cockroach*, ele au fost alese ca o aluzie la porecla unei organizaţii pe care noi, cei de aici, de la Berkeley, sperăm să o facem unul dintre primii noştri clienţi.

Dr Fisch clipi poznaş din**tr-**un ochi: cândva, CIA fusese cunoscută de iniţiaţi sub numele de *Cockroach Alley*, aleea Gândacilor.

După ce asistase la o demonstraţie asupra capacităţilor, care dură trei ore:

— La ce preţ vindeţi drăciile astea mititele? întrebă Robin, ca **într-**o doară?

Dr Fisch izbucni scandalizată:

— Mr Chastow, nici să nu vă treacă prin cap! Aceste produse ale inteligenţei americane nu sunt de vânzare. Ele trebuie să servească la apărarea patriei noastre, la protejarea societăţii noastre!

Robin se uită la ea curios.

Această descendentă a sclavilor se năpustea întru apărarea unui stat care îi aservise strămoşii! Acesta era un exemplu al reuşitei de netăgăduit a politicii americane *positive action* care, în decursul unei generaţii, inculcase

negrilor ideea că reprezentau cetăţeni cu drepturi depline: nu mai avea importanţă că faptul se realizase ca urmare a unor măsuri demagogice, uneori ridicole. Scopul era atins. Cu preţul egalităţii şi ai dreptului la respect, negrii erau gata. O dată în plus, să-şi pună curajul, abnegaţia, intuiţia în slujba unei patrii pe care alţii o creaseră, adesea pe seama lor. Robin ar fi fost dispus să parieze că în faţa a *Stars and Stripes*[36], stindardul american, inima lui Marjorie bătea mai repede. Dar inima lui, gentleman sudist, nu cunoştea acest gen de tahicardie patriotică. Pentru el, drapelele erau linţolii.

Întors la hotel, îi telefonă Dr Kristen:

— Dispunem de mijloacele necesare pentru a lansa *Rana Mortală*...

Secţiune 1.11

11

Dacă garsoniera lui Robin din Ansley Park avea aspectul unei locuinţe impersonale, situate indiferent în ce reşedinţă modernă de lux, când era vorba de hoteluri, se dovedea rutinat şi experimentat. În Paris, stătea la *Ritz*, în Saint-Pet (cum zicea Divo) la *Europa*, în Moscova la *Naţional*, în Londra la *Chesterfield*, în Roma la *Inglaterra*, în Ibiza la *Montessol*: alese adesea, dar nu întotdeauna, dintre cele mai bune, în funcţie de întâlniri, de hazard, de amintiri fericite. Faptul că era recunoscut de hotelieri nu-l deranja pe Mr Chastow: nu avea nimic de ascuns din activităţile sale umanitare care îl determinau să călătorească.

La Istanbul trăgea de regulă la *Yezil Ev*, hotel de calitate, dar fără pretenţii, situat **într-**o veche casă burgheză, mobilat potrivit gustului germanic al secolului al XIX-lea, cu accente care aminteau de Hamburg, de Bismarck, de o *Mitteleuropa*[37] încă de pe atunci periculos îndreptată *nach Osten*. Cine ştie ce **s-**ar fi întâmplat fără binefăcătorul Prim Război Mondial? Ordinea veche şi

---

36 Stele și dungi, (n.a.)

37 O Europă Centrală îndreptată către est. (n.a.)

detestată ar fi durat poate încă multă vreme… Şi, să locuiască la egală distanţă între Sfânta Sofia şi Moscheea Albastră era incitant pentru imaginaţie.

Chiar din prima seară se duse la baia turcească din cartier, frecventată de el pe vremuri. Îi plăcea aerul aerul supraîncărcat de apă, clarobscurul, gravitatea. Că nu exista nicio fereastră, ci un geamlâc în formă de cupolă, îi amintea de Kaaba. Se prefăcea că îi era frică de acei masori herculieni care-l întorceau ca pe un pancake45 în mâinile lor. Le dădea bacşișuri moderate, ca să nu-şi facă idei asupra intenţiilor sale.

În ziua aceea, un ghem de temeri îl dădeau o stare de uşor dezgust: poate că Başir nu era de serviciu, sau filiera Başir se destrămase, sau avea să-i fie prezentat un alt Başir, care n-ar corespunde întru nimic situaţiei sau, dimpotrivă, ar încerca să abuzeze de ea. Până la urmă, totul se petrecu cu bine. Ahmed, ofensat dar politicos, convocă un Başir care spăla, ţesăla şi malaxa ca nimeni altul, şi acceptă fără să clintească cei 555 de dolari şi 55 de cenţi.

— Spune-i fratelui tău că aş vrea să-l văd. Am eu o idee care ar putea să-l intereseze. Numele meu este Robert Chastow. Am tras la hotelul

Yezil Ev.

Başir plonjă **într-**o reflecţie profundă, de unde sfârşi prin a extrage o întrebare:

— American?

După răsturnarea alianţelor care, aproximativ dar spectaculos, urmaşe evenimentelor din *Nine-Eleven*, nu era o întrebare inocentă **într-**o ţară de tradiţie musulmană. Robin răspunse cu o nepăsare aparentă:

— American.

Şi nu se putu împiedica să nu adauge:

— Dar diferit de ceilalţi.

Başir mai reflectă o vreme.

El gândea aşa cum rumegătoarele rumegă, dar cu un firesc diminuat.

— Treaba ar putea să ne ia ceva vreme.

Dar a luat mai puţin decât se temea Robin. A patra seară, telefonul sună în camera sa, după cina pe care o luase liniştit la hotel. Vocea era puternică şi bine timbrată. Articula un *Queen english* rafinat, fără bâlbâielile oxfordiene.

— Mr Chastow?

— La telefon.

— Sunt fratele lui Başir. Doriţi să mă vedeţi?

— Da.

— Vreţi să-mi faceţi o propunere?

— Da.

— Interesantă?

— Da.

— Pentru dumneavoastră sau pentru mine?

— Pentru amândoi.

— Grozav. Aş putea să-mi fac o idee asupra înfăţişării dumneavoastră?

— Cinci picioare nouă, o sută patruzeci de livre, şaten. Cărarea pe partea stângă. Ochi căprui.

— Sfânta Sofia, mâine la ora unsprezece. Dinaintea portretului lui Iisus Hristos.

Sfânta Sofia, după ce o descoperise Robin, însemna pentru el unul dintre cele mai de seamă vestigii ale umanităţii. Acest templu al înţelepciunii lui Dumnezeu, atins de un gigantism congenital şi de fisuri la fel de congenitale: acest tratat arhitectural al teologiei creştine, păzit de patru minarete islamice ca de patru ceauşi; această biserică convertită în moschee travestită în muzeu; acest punct crucial de întâlnire dintre Orient (care va rămâne mereu Orient) şi Occident (care va rămâne mereu Occident, după cum susţine Rudyard); acest buric dureros al Eurasiei... Robin era convins că rolul esenţial al acestui zepelin, gata să-şi ia zborul spre metafizică, nu se terminase.

Dar mai ales, preocupat de problemele ruseşti cum era, nu putea pune piciorul pe acele dale fără să revadă

scena desfăşurată chiar aici, cu puţin înainte de anul o mie când, printre nourii de tămâie care se ridicau şi se desfăşurau în aer şi corurile care tunau sub bolţi. Rusia se scufundase trup şi suflet în ortodoxia de unde nu avea să mai iasă, neîndoielnic, în vecii vecilor (în pofida promiţătoarei paranteze a comunismului).

Robin urcă agale rampa pe care împăraţii Bizanţului o parcurgeau călare şi se îndreptă spre aripa nordică a edificiului.

În ciuda toamnei târzii, grupuri de turişti mergeau după stegarii care ridicau în vârful unor beţe eteroclite, cartoane, fanioane, caschete, batiste. Aparatele foto, camerele de luat vederi, camescoapele subtilizau şi înmagazinau o Sfântă Sofie virtuală, care avea să se reproducă la infinit prin albumele şi pe ecranele japoneze, australiene, islandeze... „Din casa Tatălui meu aţi făcut o grotă de hoţi”. Robin se opri dinaintea „portretului lui Iisus Hristos”.

Mozaicul reprezenta un chip omenesc, amintind mult de cel de pe Sfântul Giulgiu, şi care părea a rosti cu glas mare şi aievea: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa”. Robin, cu antecedentele sale protestante, manifesta pentru orice reprezentare a unei divinităţi o aversiune pe care ateismul său nu o diminua. Simţi un soi de indispoziţie.

Nu era preocupat să afle dacă fusese urmărit de la hotel şi care puteau fi „santinelele” menite să asigure securitatea întâlnirii. Putea fi acel japonez mustăcios sau americanca aceea obeză, sau italianul cu bărbia vineţie. Şahidul dispunea, cu siguranţă, de personalul necesar pentru ca afacerea să se desfăşoare în bune condiţii. După vreo zece minute, un turc, tânăr, afabil, înaintă zâmbind spre el cu mâna întinsă:

— Mr Chastow?

— În persoană.

— Încântat să vă întâlnesc, Sir. Sunt ghidul dumneavoastră. Vă rog să binevoiţi a mă urma.

Îi aştepta o limuzină. Geamurile erau voalate cu

perdele. O oglindă, şi ea acoperită de o perdea, despărţea pasagerii de şofer. În interior domnea un parfum de paciuli. Tânărul turc sporovoia plăcut **intr-**o engleză pronunţată cu accent american:

— Vă place Istanbului, Sir? Aţi mai fost la Istanbul, Sir? Aţi ales hotelul ca un cunoscător.

Merseră cam patruzeci de minute. Când maşina se opri, coborâră **într-**o curte interioară spre care dădeau balcoane închise cu grilaj, vopsite în culori pastel. Turcul îl conduse pe Robin **într-**un vestiar. Pe o bancă fusese aruncat un veşmânt de interior din mătase purpurie brodată cu aur.

— Vă propun, Sir, să binevoiţi a vă dezbrăca şi să puneţi pe dumneavoastră această *aaba*.

— Nu sunt înarmat. Puteţi verifica.

— Nu de arme ne temem noi, Sir. Foarte simplu, am prefera ca întrevederea să nu fie înregistrată, iar dacă ar fi trebuit să ne asigurăm că nu aveaţi asupra dumneavoastră niciun material de acest gen, Sir, am fi fost nevoiţi să vă percheziţionăm **într-**o manieră prea intimă, ceea ce ar putea fi neplăcut pentru dumneavoastră, Sir. Când veţi fi gata îmbrăcat, să împingeţi uşa de dinaintea dumneavoastră. Pe curând, Sir.

Turcul se retrase cu o plecăciune. Robin se dezbrăcă gol puşcă în faţa unei oglinzi, convins fiind că nu avea pe dos amalgamul obişnuit din cositor şi argint viu. Îşi pături hainele şi trase pe el acea *aaba*. Era croită potrivit tradiţiei: două dreptunghiuri mari cusute împreună, cu o gaură pentru cap, căzând peste braţe ca nişte mâneci. Ceaprazuri festonau contururile şi deschiderile. Ansamblul conferea o impresie de **pros**peţime, de dezinvoltură şi de fast.

Robin aruncă o privire în oglindă, se descoperi drăguţ deghizat în turcaleţ şi merse să bată în uşa indicată.

— Intraţi, intraţi, făcu glasul vesel, britanic şi rasat, pe care Robin îl mai auzise şi la telefon.

Intră **într-**un salon vast cu plafonul jos, unde domnea o penumbră sudistă. Mobilierul era turcesc: covoare, saltele pestriţe, perne în dungi, mese joase încrustate cu sidef. Un bufet rustic **într-**un colţ. Petele de lumină şi de umbră ale balcoanelor aruncau pe jos romburi alternative luminoase şi întunecoase. De îndată ce Robin intră, un bărbat care, cu o clipă mai înainte, stătea tolănit în voie pe o saltea, se ridică din**tr-**un salt aşa cum o pisică se avântă pe pervazul unei ferestre. Nu era decât un gest de politeţe, dar atât de rapid în detenta sa că ai fi putut crede că e vorba de un atac.

— Fiţi binevenit, Mr Chastow. Ce mai faceţi?

Chip brun, lătăreţ, deschis, ten mat dar nu oacheş, ochi mari care te duceau cu gândul, fără să ştii de ce, la nişte oglinzi, şi un zâmbet plutind pe buzele ce păreau sculptate cu briceagul. Afghan? Maghrebin? Libanez? Arab? Sicilian? Andaluz? La o adică, omul ar fi putut să fie chiar celt.

— Ce mai faceţi, răspunse Robin, strângând o dreaptă musculoasă.

— Luaţi loc. Din păcate, nu vă pot oferi decât mobile turceşti. Remarcaţi, e plăcut pentru şale. (Fraze scurte, dicţie dentală, precisă, rapidă.) Ce beţi la ora asta? (O privire aruncată pe Rolex.) Soarele a depăşit vârful catargului.

Robin se întreba dacă toată acea lipsă de firesc britanică era de gradul doi sau de gradul întâi. Îşi ridică o sprânceană aproape cu aceeaşi eleganţă ca şi vicontesa lui.

— Scotch, dacă îmi ţineţi companie.

Stăpânul casei izbucni **într-**un râs juvenil şi-şi ameninţă oaspetele cu degetul.

— Nu-i frumos din partea dumneavoastră să vă bateţi joc de prejudecăţile noastre musulmane. Ce-i drept, suntem foarte stricţi la acest capitol, dar pentru morţi există unele derogări, şi, cum eu sunt unul potenţial, pot bea atât cât vreau.

Se îndreptă spre bufet şi luă de acolo două pahare de cristal şlefuit, umplu unul, fără să întrebe, cu cuburi de gheaţă, le stârni clinchetul vesel, turnă deasupra o porţie sănătoasă de Glenmorhangie, o alta de apă minerală şi îi aduse amestecul lui Robin, care se căţărase pe un teanc gros de perne. Apoi, se întoarse la bufet, turnă Glenmorhangie în alt pahar şi adăugă un strop de apă.

— Apă de izvor din Scoţia, preciză el, făcând cu ochiul.

Se lăsă să cadă pe o saltea, fără să verse o picătură.

— **S-**ar părea că avem ceva să ne spunem? întrebă el puţin convins.

— Nu ştiu, rosti rece Robin. Dumneavoastră sunteţi promotorul morţilor care ucid? Sunteţi Martirul?

— Aşa mi se spune.

— Nu mi se pare că aţi fost prea martirizat până în momentul de faţă.

— Sunt în aşteptare, Mr Chastow. Nimic, vă asigur, nu poate conferi o mai mare seninătate decât voinţa de a muri. Niciun apetit mai pronunţat faţă de bunurile unei vieţi pe care o vrei cât mai scurtă cu putinţă. Dar dumneavoastră, cine sunteţi de fapt, Mr Chastow? Un american diferit de ceilalţi, **s-**ar părea. Eu credeam că toţi americanii sunt croiţi după acelaşi model sau aspiră spre el. Nu cumva faceţi parte din CIA? Dar, în fine, toţi americanii, care se hazardează azi prin părţile noastre, sunt din CIA, nu?

— Am aparţinut de Agenţie; datorită ei am putut intra în contact cu dumneavoastră. Dar acum, interesele noastre au devenit divergente. Nu mai lucrez pentru guvern.

— Ah! Sunteţi particular. Atunci, daţi-mi voie să ghicesc subiectul conversaţiei noastre. Aveţi de gând să-mi vorbiţi de petrol, şi mai precis de conductele de ţiţei. Presupun că vedeţi în mine un combatant cecen. Şi de ce v-ar interesa Cecenia? (Mereu acea pronunţie insolentă, de exactă ce era, dar debitul se accelera.) Să nu mă faceţi să cred că sunteţi preocupat de necazurile poporului ei.

Fiindcă vreţi ca de petroul din Caspica şi de gazul din Turkmenistan să nu profite Rusia. Vreţi ca petrolul şi gazul să ia drumul unei Cecenii independente către Georgia, România, Serbia şi Bosnia (de unde şi generoasa voastră susţinere a musulmanilor bosniaci) – sau prin Bulgaria, Macedonia şi Albania (de unde şi eroica asistenţă acordată musulmanilor kosovari). Hai recunoaşteţi, Mr Chastow, ce companie americană reprezentaţi şi în ce măsură bieţii mudjahidini cecem v-ar mai putea fi utili, deşi i-aţi părăsit intolerabil de îndată ce, după *Nine*-*Eleven*, a început să vă tremure propriul fund încântător?

Martirul zâmbi doar din buze. Ochii îi rămăseseră de nepătruns.

Robin se întrebă cum ar fi trebuit să ia lucrurile, şi, acordâ**ndu-**şi un moment de răgaz, sorbi un gât de whisky, pe care gazda sa trebuie că-l diluase intenţionat, pentru a-l determina pe american să simtă că nu era decât un barbar.

— Domnule Şahid – mă adresez astfel pentru că nu mi-aţi dat alt nume, am să vă surprind. Oleoductele mă interesează **într-**o mică măsură. Da. Nu-i rău să i se taie Rusiei degetele de la o mână sau chiar de la amândouă, dar asta reprezintă o însărcinare pe măsura puterilor vizibile, oficiale, diplomatice, militare şi comerciale. Noi, domnule Şahid, noi vizăm organele vitale. Nu aparţin nici unei companii petroliere şi n-am de gând să vă spun ce interese reprezint, dacă ele nu coincid cu ale dumneavoastră. Să continui sau doriţi să mă retrag, mulţumi**ndu-**vă pentru această grămadă de gheaţă?

O clipă de tăcere, şi apoi Şahidul, din nou cu râsul său juvenil, se lansă de pe locul său, se duse după un alt pahar pe care-l umplu cu Glenmorhangie, mai înainte de a adăuga trei picături de apă din Scoţia.

— Aveţi dreptate când spuneţi că nu sunteţi la fel ca ceilalţi. Despre ce este vorba?

Robin îşi înmuie buzele în licoarea agresivă şi plăcută la gust.

— Reprezint o organizaţie internaţională deocamdată

cu sediul în Statele Unite. Actualmente, organizaţia noastră şi voi, combatanţii din Cecenia, avem acelaşi duşman: Rusia. Statele Unite au sprijinit cauza cecenă până la 10 septembrie şi **s-**au raliat mai mult sau mai puţin punctului de vedere rus începând cu data de 12. Nouă celorlalţi, nu ne stă în obicei genul ăsta de a schimba macazul, pentru că proiectul nostru este mai ambiţios. Fără a fi credincios, el nu se poate compara, ca anvergură, decât cu cel al marilor religii ale lumii. Acest proiect trece, printre altele, şi tocmai aici interesele voastre şi ale noastre coincid, prin declinul Rusiei. Aventura comunistă şi falimentul ei au avut o contribuţie serioasă în acest sens. Comunismul a făcut ca Rusia să fie urâtă; eşecul comunismului a făc**ut-**o slabă. Nu-i deloc bine să fii slab şi urât. Dar în momentul de faţă, pe ruinile Uniunii Sovietice, Federaţia Rusă este pe cale să redevină un imperiu, ale cărui scopuri le-ar pune pe ale noastre – vreau să spun ale organizaţiei noastre – în pericol. Prin urmare, am hotărât să ducem, împotriva guvernului Rusiei, o acţiune distructivă.

„Rusia reprezentând încă o putere nucleară, nu putem avea în vedere lansarea împotriva ei a unui atac american nici atomic, nici clasic, pentru că n-am putea controla consecinţele. Am gândit la scară mai modestă o acţiune teroristă contra Kremlinului, dar, nici în această eventualitate, nu am putea să prevedem urmările. Credem că Decât să încercăm exterminarea Rusiei, ar fi mai convenabil să-i provocăm în mod constant leziuni, care o vor împiedica să-şi joace rolul în lume. M-aţi urmărit până aici?

— Mie personal, o acţiune teroristă îndreptată împotriva Kremlinului, mi-ar fi pe plac.

— De un timp încoace sunt în căutarea a ceea ce numesc eu un *organ vital*, adică o administraţie, un partid, un laborator, un corp constituit, un club intelectual, indiferent de ce formaţie, a cărui slăbire ar provoca o slăbire corespunzătoare a Statului rus, nu atât sub

aspectul eficacităţii sale naţionale, cât în rolul pe care acest stat ar fi chemat să-l joace în lume. Dacă găsim, în anturajul preşedintelui Federaţiei, un organism la care să putem ajunge şi să-l facem să sângereze şi să supureze la infinit, am fi realizat mult în vederea distrugerii progresive a statului rus. Asta-i regula jocului în ziua de azi, în care totul se îndeplineşte prin manipularea opiniei aşa-zis publice. Convinge pe cineva că este bătut, şi ajunge să fie bătut. Nu-i un procedeu complet nou: Sun Tzu l-a descoperit cu cinci secole înaintea erei noastre, iar ceea ce era valabil pe atunci se dovedeşte a fi şi mai valabil azi. Din cauza democraţiei, pe de o parte, adică a puterii înzecite a opiniei publice, şi a mass-media, pe de alta, adică a posibilităţii ce ne este la îndemână să manevrăm această opinie după cum ne place.

„Acest organ vital şi vulnerabil, cred că l-am găsit. Ceea ce-i va întina reputaţia, ceea ce-l va dezorganiza, îl va slei, îl va destabiliza, îl va umili, va avea, ca repercusiuna, aceeaşi acţiune asupra Rusiei pe ansamblul ei.

— Ei bine, hai să aruncăm în aer organul ăsta al dumneavoastră. Mie unul îmi place să fac lucrurile să explodeze.

— Asta presupuneam şi eu. Dar, dacă îl vei face să sară în aer, pe de o parte, victimofilia contemporană este de aşa natură că va da naştere unei mişcări de simpatie dezastruoase; pe de altă parte, va fi înlocuit print**r-**un alt organ, poate şi mai rău. Sunteţi un combatant. Trebuie că ştiţi de ce armata americană preferă calibrele mici, care rănesc, dar nu omoară: răniţii reprezintă o povară pentru duşman. Trebuie să aplicăm adversarului nostru traumatisme fatale, şi pe termen lung. Sunteţi în stare să înţelegeţi o astfel de politică?

— Continuaţi.

— Vom proceda la o operaţiune al cărei nume de cod este *Rană Mortală*.

„Prima fază: manevre de recunoaştere şi de pregătire mediatică pentru a ne asigura, pe de o parte, că organul

ales este la fel de vital cum îl considerăm noi; pe de altă parte, că deţine un potenţial de nepopularitate suficient.

„A doua fază: penetrarea organului şi determinarea lui să comită acţiuni propice pentru noi şi catastrofale pentru el.

„A treia fază: declanşarea unei campanii internaţionale de informaţie întemeiată pe acele acţiuni, care campanie ar fi fost de pe acum pregătită din prima fază.

„Tentativa vi se pare demnă de interes?

Şahidul încetase să mai zâmbească. Chipul lui părea să fi slăbit în câteva clipe, iar ochii-oglindă se nuanţaseră cu o ceaţă. Asculta cu o atenţie extremă, dar de parcă ar fi fost foarte departe.

— Continuaţi, repetă el cu o voce joasă, ca **într-**un vis.

— Pentru a duce la bun sfârşit această operaţiune, am nevoie de un om care ştie să-şi asume riscuri, care să fie capabil să manipuleze un material delicat, care să aibă imaginaţie şi care dispune în Rusia de complicităţi mai eficiente decât cele câteva contacte de informaţie pe care le pot avea eu acolo. Când am aflat că sunteţi autorul *Morţilor care ucid*, m-am gândit că aţi fi potrivit pentru această situaţie.

Şahidul îşi lăsase capul să i se clatine pe piept. Părea că se consultă cu o Fiinţă care-l depăşea infinit. Respiraţia îi era vijelioasă. Acel da sau nu pe care avea să-l rostească nu ar fi însemnat numai o încuviinţare sau un refuz de circumstanţă. El şi-ar fi angajat întreaga fiinţă, la fel ca acel „da” sacramental al căsătoriei, ca acel „vreau” al botezatului, ca acel „jur” al regelui în momentul încoronării.

În cele din urmă, îşi eliberă plămânii de aerul care-i umfla şi fixă asupra vizitatorului său o privire tot lipsită de expresie dar care, din clipă în clipă, îşi recăpăta strălucirea:

— Spuneţi-mi Hussein, rosti el, întinzâ**ndu-**i mâna.

*

Când vizitatorul necredincios plecă, Hussein se prosternă şi rămase minute în şir cu fruntea în pământ, cu sângele năvălin**ndu-**i în creier şi inima înecată de recunoştinţă faţă de Dumnezeul său.

Hussein nu era wahhabit. Fusese hrănit cu gândirea sufită[38], în accepţia căreia lumea reprezintă în esenţă o relaţie între cel care iubeşte şi Cel iubit, Dumnezeu şi Om. Înclinarea spre martiriu pentru credinţă îi venise din copilărie şi se simţea neliniştit că ajunsese viu la treizeci de ani fără să fi găsit ocazia de a**-**şi împlini vocaţia. Uneori se plictisea pe acest pământ; uneori se suspecta de laşitate. *Morţii care ucid* îi procuraseră satisfacţia acută a răzbunării, dar nicio speranţă să moară **într-**o lovitură vizând o explozie. Americanul diferit de ceilalţi venise să**-**i aducă o şansă miraculoasă, dacă Şahid ar fi ştiut **s-**o folosească cum trebuie. Dacă americanul spunea adevărul şi lucra pentru o organizaţie particulară sau dacă această organizaţie reprezenta acoperirea pentru vreun serviciu special nu avea nicio importanţă.

Pe de o parte, Hussein ar fi avut în sfârşit mijloacele de a da o lovitură serioasă Rusiei. Dar se temea de ea: în decursul secolelor, graţie vocaţiei sale imperiale. Rusia ştiuse să se folosească de forţele vitale ale populaţiilor musulmane, evanghelizând unele, controlând altele; în plus, genul ei deosebit de creştinism, totul numai răbdare, supunere şi misticism, părea mai puţin inconciliabil cu islamul decât catolicismul roman, centralizat şi ierarhizat; pe scurt, ea dădea un exemplu rău.

Pe de altă parte, Hussein nu dorea să furnizeze un avantaj decisiv marelui Satan american, care rămânea, deocamdată, duşmanul incontestabil, cel mai bine înarmat şi, de asemenea, cel mai detestabil din cauza materialismului său funciar. Trebuia, deci, ca Rusia să suporte pierderi dar pe care, cunoscâ**ndu-**le, ar fi în

38 Gândire mistico-filozofică apărută în secolul al VIII-lea în Arabia și Persia, având un caracter anticlerical și ascetic, (n.tr.)

măsură să le diminueze.

Când își ridică, în cele din urmă, capul, acel *bassamat al-farah*, zâmbet de bucurie extatică, privilegiu al celor care și-au pus viața la dispoziția lui Allah, se răspândise pe trăsăturile lui.

Secţiune 1.12 12

— Angajează-i pe cei de la *Randolph and Knarr*, sunt cei mai buni, îl sfătuise Dr Kristen cu ocazia întrevederii lor de la Varsity. Ar mai fi și *Hill and Knowlton*, dar au devenit ridicoli cu incubatoarele lor debranșate chipurile de irakienii din Kuweit; sau firma *Ruder Finn*, dar până la urmă **s-**a aflat că toate poveștile lor cu lagărele din Iugoslavia, unde prizonierii erau violați, se dovediseră niște baliverne. Și pe urmă, Willy Knarr – nu-l cunosc pe Randolph, care trebuie să fie financiarul – Willy Knarr prezintă avantajul de a fi un cinic fără compromisuri: nu-și pierde timpul făcâ**ndu-**l pe ipocritul. Îți amintești cu siguranță ce este un ipocrit după Bierce: „Un personaj care profesează virtuți pe care nu le respectă și profită de faptul că pare să fie ceea ce disprețuiește”. Willy Knarr nu profesează decât o singură virtute, eficacitatea.

Primul lucru care-l frapă pe Robin când intră în biroul firmei Randolph and Knarr fusese dimensiunea diferitelor colaboratoare: abia dacă însumau o înălțime de șase picioare. Faptul trebuie că avea o semnificație. Nici urmă de eroare: Knarr[39] în persoană era un omuleț, cu fruntea și bărbia în pantă, cu un nas proeminent și buze groase ca niște ventuze. Purta un costum din trei piese și o cămașă cu guler răsfrânt, după moda anilor șatezeci. O scrumieră gigantică dispusă pe biroul său era plină la refuz cu arahide, ceea ce-l agasă pe Robin, aminti**ndu-**i de David Melan, soțul de-al doilea al nevestei sale.

— Serviți-vă, îl invită omulețul, trecând în spatele biroului.

Se servi mai întâi el, un pumn plin, expedii**ndu-**și încărcătura de alune între fălci cu capul răsturnat pe

39 A se vedea Crevasa de același autor, (n.a.)

spate. Cavitatea lui bucală se căscă până la omuşor.

O dată instalat în fotoliul pivotant, nu-i mai puteai zări, pe deasupra biroului, decât nasul şi calviţia, ca **într-**o caricatură.

— Mr Chastow, pot să vă asigur că acest local nu este echipat cu microfoane şi, la rândul dumneavoastră, aţi trecut prin**tr-**un baraj electronic, care ar fi detectat orice material de înregistrare, dacă aţi fi avut asupra dumneavoastră, de asta puteţi fi sigur.

„Versiunea californiană a hainei turceşti de interior”, gândi Robin. Hussein i-o făcuse cadou şi o cărase în bagajele sale.

— Acum, Mr Chastow, trebuie să vă pun o primă întrebare. E cazul să vă consider ca pe un client cu titlu personal sau reprezentaţi o societate? Vă atrag atenţia asupra faptului că, dacă reprezentaţi o societate, va trebui să întreprind o serie de verificări, în vreme ce, dacă ne angajaţi serviciile cu titlu personal, m-aş vedea constrâns să vă cer un aconto.

— Daţi-mi o idee asupra sumei totale.

— Uşor. Genul de operaţiune amintit în scrisoarea dumneavoastră nu reprezintă o dificultate majoră, opinia occidentală fiind de pe acum defavorabilă ruşilor în general şi noului lor regim în particular. N-ar fi ca în situaţia în care ar trebui să-i facem pe sârbi să treacă drept nazişti: o performanţă. Vă vom aplica, prin urmare, tariful obişnuit, fără majorări. Douăzeci de mii de dolari pe lună.

— Numai atât?

— Vedeţi dumneavoastră, avem puţine cheltuieli. Salariile noastre, chiria, câteva abonamente. În afară de asta, noi lucrăm cu un fâşier, un telefon şi Internetul. În plus, câteva rotiţe de uns şi ar fi aproape tot. Dacă ne angajaţi cu titlu personal, vă vom cere pur şi simplu să ne plătiţi şase luni în avans şi să depuneţi o sută de mii de dolari **într-**o bancă: dacă, după şase luni. Doriţi să ne continuăm operaţiunea, această sută de mii va constitui un

avans pentru activităţile noastre viitoare; dacă nu veţi dori, o vom păstra cu titlu de penalizare, o operaţiune normală de acest gen durând cel puţin douăsprezece luni. Toate acestea vor fi precizate clar în contractul care vă va fi propus. Fără caractere mici. Vă convin aceste condiţii?

— A priori, nu văd încă nicio obiecţie.

— Bine.

Willy Knarr mai luă un pumn de arahide şi-i arătă scrumiera lui Robin, cu un gest vag, căruia el nu-i dădu curs.

— Bun. Să vă examinăm afacerea. Sunteţi clientul nostru. Noi reprezentăm agentul dumneavoastră. Acum, ce obiectiv aveţi? Opinia publică a ceea ce se numeşte

„Comunitatea internaţională”, adică nouăsprezece ţări din cele o sută nouăzeci şi patru de pe planetă? Sau o altă opinie aleasă de dumneavoastră? Vă previn din capul locului: manipularea presupune un anume volum critic al manipulaţilor. Nu putem manipula pentru dumneavoastră opinia publică din Brunei sau din Monaco.

— „Comunitatea internaţională” îmi ajunge.

— Inclusiv Rusia?

— **S-**ar putea manipula opinia publică rusă pe un astfel de subiect?

— Ba bine că nu! Orice **s-**ar spune, Rusia este, în acest moment, singura ţară unde poţi debita cu adevărat orice fără să suporţi consecinţele. Să-i faci pe cei mai ruşi dintre ruşi nepopulari faţă de ruşi, ar fi… (Knarr îşi sărută vârful degetelor) … glazura de pe prăjitură. De altfel, avem acolo nişte corespondenţi pe bani puţini.

— Fără a mai pune la socoteală ce a spus Puşkin: „Poporul nostru este credul. Îi place să se minuneze de miracole şi de noutăţi…”

— Bun, reiau elementele pe care ni le-aţi furnizat. N-am găsit printre ele mare lucru, este? (Deschise un clasor şi citi sărind peste rânduri.) *„Grup petersbarghez pe jumătate occidentalist, pe jumătate slavofil, patriotic, ortodox, fără exportări de capital, prelaţi, poliţişti, militari,*

universitari, ziarişti... Sediul: *palatul Mîşkin*. *Capelă, sală de arme, piscină, stand de tir, baie rusească, sală de sport, arte marţiale, hotel şi restaurant de lux, studiouri de radio şi televiziune... Banca Galperin şi Katz... Publică un hebdomadar satiric şi o revistă de istoire... Denumire*: *Boierii... Serviciu de securitate*: *şase picioare şi jumătate*. „Doar ca să vă demonstrez cum lucrăm noi, am să elimin mai întâi ceea ce nu este interesant: *occidentalist, slavofil*, nimeni nu ştie ce vrea să însemne aşa ceva; *sală de arme, piscină, baie rusească*, total lipsit de interes; *Boieri*, începe să fie mai bine, pentru că aşa ceva indispune, ofensează: cine se cred tipii ăştia? Şi pe urmă. *Boieri*, asta înseamnă ţarişti, deci nu-s democratici, nu-s civilizaţi. Palatul, asta-i perfect, nimeni nu-i agreează pe cei foarte bogaţi se conectează bine cu banca. Capelă ortodoxă, nu-i rău deloc: înseamnă că-s retrograzi. Serviciul de securitate şi standul de tir, foarte bine. Pornind de aici se poate dezvolta o temă. Spuneţi-mi dacă aşa ceva vă convine.

Knarr îşi mai expedie un transport de arahide şi întoarse pagina. Citi scandând cuvintele:

Apariţia în Rusia a unei Ligi extremiste care se sprijină pe forţele cele mai reacţionare din ţară şi este considerată ca bucurâ**ndu-**se de încrederea preşedintelui Federaţiei Ruse. Această Ligă naţionalistă numită „Boierii” regrupează elemente represive şi obscurantiste, mergând de la o extremă dreaptă la o extremă stângă reconciliate asupra unui program fascist cu nostalgii stalimste. Pe de o parte, această Ligă încearcă să pună stăpânire pe opinia publică prin intermediul diverselor media în datarea sa. Pe de altă parte, ea pregăteşte miliţii armate şi antrenate militar, având ca formaţii, probabil, trăgători de elită şi înotători pentru operaţiuni de luptă submarină. Capitaluri considerabile de provenienţă mafiotă pot, de asemenea, să fie spălate sub acoperirea unei bănci, banca Galperin, după toate probabilităţile, creată *ad-hoc* şi funcţionând ca din întâmplare în birourile situate în luxosul palat Mîşkin. Sediul Ligii. Liga dispune aici de locaţii ermetic închise

publicului, unde şefii săi pot conspira la adăpost de orice supraveghere. Palatul Mîşkin se află în Sankt Petersburg, patria preşedintelui Federaţiei Ruse. La doi paşi de primărie unde, după ce a făcut carieră în cadrul KGB-ului, acest personaj a servit multă vreme ca adjunct al unui primar, care poate fi acuzat de malversaţii.

— Păcat, reluă Knarr, că palatul nu se află la Moscova, la doi paşi de Kremlin: insinuarea şi-ar fi atins mai bine scopul, dar această aluzie la patria preşedintelui nu-i deloc lipsită de temei, permiteţi-mi să-mi fac un compliment. Am ezitat mult asupra termenului peiorativ de bază folosit pentru denumirea grupării. Lin termen, vreau să zic, care să se întipărească în mintea publicului. Cunoaşteţi importanţa logomahiei. Cred, în cele din urmă. Că *Ligă* este cel mai bun care **s**-ar putea găsi. *Facţiuni* e un termen demodat, *clică* prea limitat, *falangă* prea spaniol, *partid* şi *mişcare* dau naştere la antipatii, e prea devreme să folosim *bandă* sau *adunătură de indivizi suspecţi*: pe astea le rezervăm pentru mai târziu, când ar prinde contagiunea. Am putea să spunem chiar *haită*: „Haita de Boieri", ar face impresie. Dar, deocamdată, termenul de *Ligă* e bogat în posibilităţi pentru cutia noastră de rezonanţă. Îl găsiţi satisfăcător?

— Dumneavoastră nici nu vă sinchisiţi să aflaţi cine sunt Boierii în realitate?

Willy Knarr se umflă în pene.

— Absolut deloc. Eu, Sir, sunt un profesionist cinstit, fără prejudecăţi, fără stări sufleteşti: eu îmi fac munca, asta-i tot. Atunci, ce ziceţi de temă?

— Nu-i rea.

— Bine. Acum, în fruntea acestei Ligi ne-ar trebui un personaj antipatic, pe care l-am putea acuza de toate relele creaţiei. Opinia publică are nevoie de un vinovat care să aibă un nume şi o înfăţişare. Asta ne-ar permite să susţinem că noi nu declarăm război poporului rus, ci unei fiinţe malefice. Dumneavoastră ştiţi prea bine, lumea nu se schimbă: are mereu nevoie de vrăjitori arşi pe rug. Şi

atunci, un nume? Un nume care să şocheze, cum ar fi Miloşevici, Saddam, Noriega, Kenzevici…

— Nu-mi dau seama cine ar putea fi.

— Jirinovski nu-i amestecat în afacerea asta?

— Jirinovski nu-i genul de Boier.

— Bun, atunci, vom căuta: găsim noi o sperietoare. Când începem?

— Prima fază, cât mai repede cu putinţă. Mai târziu, sper să vă pot furniza elemente mai determinante. Autentice. Extrase direct de la sursă.

— Să nu vă faceţi sânge rău. În meseria noastră, trebuie întotdeauna să exagerăm interesul faţă de autenticitate. La început o luăm uşurel, dar ajungem şi la bulgărele de zăpadă, nu vă temeţi. N-aţi luat arahide, nu vă plac?

— Ba da, îmi plac, spuse Robin ca să zică de fapt „nu le pot suferi”.

*

O lună mai târziu, un ziar independent din Turkmenia publică această noutate:

Un nou pericol planează asupra naţiunilor eliberate din fosta URSS. La Sankt Petersburg a luat fiinţă de curând o ligă naţionalistă rusă. Finanţată de bănci sioniste, ea se declară favorabilă unei întoarceri în timp. Rusia ar nega validitatea reformelor posterioare căderii regimului comunist şi ar pretinde revenirea la frontierele care îi aparţineau în acel moment. Liga pregăteşte comandouri antrenate pentru acţiuni de sabotaj şi gata să atace ceea ce ruşii se încăpăţânează să numească „străinul apropiat”. Noii „Boieri”, cum s-au botezat ei înşişi, ar beneficia de încrederea noului „ţar”. Se impune o vigilenţă sporită.

Doar după câteva zile, o gazetă neocomumstă din Kostroma, la est de Moscova, ataca acelaşi subiect, dintr-un unghi diferit:

Oricare ar fi fost erorile personale ale lui Stalin, bilanţul bolşevismului în Rusia trebuie considerat ca pozitiv, şi a devenit insuportabil ca o mişcare, ce se

intitulează Liga Boierilor şi ale cărei rădăcini ajung până la Sutele Negre şi la popa Gapon, să aibă o casă pe o stradă din Leningrad – oh! Scuze, din Sankt Petersburg. Libertatea cultelor, de acord, dar nu întoarcerea în forţă la popi, fără mătănii să-ţi zdrobeşti fruntea, fără intimidările şi violenţele patriarhatului. Preşedintele nostru nici nu-şi mai ascunde demonstraţiile de tandreţe la adresa Bisericii ortodoxe, dispunând chiar de un preot care-l spovedeşte şi-l împărtăşește frecvent. Ce înseamnă toate astea? Ne întoarcem la Evul Mediu? Liga Boierilor se întruneşte în palatul Mîşkin. Aluzia la gânditorul retrograd Dostoievski şi la personajul său, prinţul (prinţ, fireşte) Mîşkin este evidentă. Să ne amintim că romanul în chestiune se numeşte pe bună dreptate *Idiotul*.

Nu mai avem nevoie nici de prinţi, nici de Boieri.

Apoi. Apăru o notă **într-**un ziar francez de extremă dreaptă, *Garde-r-vous*:

Preşedintele Rusiei, fost patron al oribilului KGB, care-şi continuă delictele sub denumirea de FSB, a avut ingeniozitatea de a fonda, sub un nume aparent inocent, de Ligă, la Sankt Petersburg, o oficină alcătuită pe jumătate din consilieri devotaţi schismei din Orient şi pe jumătate din asasini, gata de orice lovitură, şi care se antrenează cu regularitate la tir şi arte marţiale. Principalii comanditari ai Ligii, care fac parte din mafia rusă, au mers cu inteligenţa până la a se ascunde sub nume evreieşti. Garantăm că Galperin şi Katz se numesc în realitate Ursov şi Urski. Ne este permisă presupunerea că această gardă pretoriană nu va rămâne prea multă vreme inactivă. Rusia nu se va schimba niciodată, ea care nu a încetat să-şi întindă grumazul bovin în căutarea unui jug pe potrivă!

Un alt ziar francez, de data asta de stânga, *le Dindon deha îne*, publică o caricatură în care putea fi văzut preşedintele rus în sutană şi cu mitră pe cap, ridicând un ziar rulat sub formă de bâtă şi intitulat *Toroipanul*; legenda glăsuia: *„Preşedintele rus pornit la recucerirea opiniei populare*. „O notă explicaţi-vă preciza: *„Preşedintele, ale*

cărui angajamente clericale sunt bine cunoscute, ar subvenţiona în secret două ziare afiliate Ligii naţionaliste de la Sankt Petersburg: *Toroipanul şi Fapte şi Legende*. *Legende întru gloria sa. Probabil, în lipsa faptelor*!*"*

În fine, intră şi televiziunea în joc. Cea britanică. Aceasta consacră o emisiune Ligii Boierilor sub titlul *Oare ce se află dincolo de poarta cu numărul 90*?

Erai mai întâi plimbat pe jos prin Sankt Petersburg. Apoi, te îmbarcai pe o vedetă care urmărea cursul apei Moika. Debarcai nu departe de palatul Iusupov, aflai că acolo fusese asasinat „călugărul libidinos şi pedofil" Răspuntin[40], vedeai de departe un palat turcoaz, numai coloane compozite şi balcoane rococo, şi te opreai dinaintea unui portal din două canate, lucrat minuţios, sculptat, cizelat, flancat de o mică uşă pietonală şi purtând, în caractere înflorite, numărul 90, filmat de jos în sus. Un numerolog competent, consultat, lăsa să se înţeleagă, de voie, de nevoie, că numărul 90 era încărcat de semnificaţii. El demonstra pe o tablă că 9 O 9, că 99 81 şi că 81 9. Că 99 x9 729, că 7 2 9 18 şi că 1 8 9, că 99 x99 6 561, ceea ce dă 9 încă o dată şi aşa mai departe.

Restul, prezentat ca un reportaj de actualitate asupra Ligii Boierilor, era de fapt alcătuit din documente de arhivă: se vedea o capelă ortodoxă afumată de tămâie cu nişte popi hirsuţi, nişte zdrahoni în pielea goală **într-**o baie cu aburi, câţiva practicanţi de karate în exerciţiu, trăgători cu arma în mână. Comentariile, susurate de o voce efeminată, preciza că la numărul 90 de pe cheiul Moika trebuie că era găzduit unul dintre nucleele reacţiunii naţionaliste şi ale imperialismului rus renăscut. „Aceşti oameni, gâfâia glasul uranist, nu prea seamănă cu nişte buni democraţi, nu-i aşa?"

Spre sfârşit, se vedea din spate un bărbat mergând pe chei, trecând pe dinaintea portalului, urcând peronul porţii pietonale. Canatul sculptat părea că se deschide în faţa lui. Omul purta o căciulă de samur cu urechi şi un

---

40 Libidinos, poate, dar nici călugăr, nici pedofil.ţn.a.)

impermeabil produs al unei firme englezeşti bine cunoscute – căptuşeala fiind dovada, când o pală de vânt ridică o pulpană.

— Circulă un zvon, adăugă pentru a încheia, comentatorul. Omul din spatele Ligii Boierilor, sufletul blestemat al preşedintelui rus, ca să spunem tot, Rasputinul noului regim, **s-**ar numi Igor Popov şi ar fi un fost maior KGB, convertit la ortodoxie şi dat dispărut în Franţa în decursul anilor şaizeci.

*

Robin primise tăieturile din presă prin agenţia *Randolph and Knarr*. Văzu el însuşi emisiunea televiziunii britanice, retransmisă în Statele Unite, şi ridică telefonul: Alo, Willy? Toate bune şi frumoase, dar ziariştii noştri americani, ce naiba fac?

— Eşti prea grăbit, Robin. Acordă-le puţin timp să găsească Sankt Petersburgul pe harta Rusiei. **S-**ar putea să fie convinşi că se află în Florida.

Lui Robin i se păru că aude, în receptor, ronţăitul alunelor americane.

Articol II.

CAPITOLUL II

UN COLONEL ÎN REZERVĂ

Ianuarie 2002

Secţiune 2.01 1

Din fundul unui sertar golit, colonelul Sangdeboeuf49 pescui un ultim pacheţel de agrafe înţepenit **într-**o crăpătură şi-l aruncă **într-**o cutie de carton, iar pe aceasta o aruncă **într-**o valiză veche de pânză cu curele de piele, unde se şi aflau patru gravuri de Gustav Dore, ce ilustrau *Contes drolatiques* de Balzac, care gravuri încă mai împodobeau pereţii cu o oră mai devreme. Gravurile îi aparţineau; cât despre furniturile de birou, pe care nu reuşise să le folosească, le considera că-i reveneau de drept. Astfel încât confiscase câteva elastice, o cutiuţă începută de agrafe, mai multe pixuri cu mina colorată şi câteva creioane numărul 2. De care apucase să se

servească. Bineînţeles, nu i-ar fi trecut prin cap să-şi însuşească aparatul de capsat sau vreun alt element din setul de birou care aparţineau Republicii.

O ultimă privire.

Încăperea aceasta pătrată, unde petrecuse unsprezece ani din viaţă, se golea acum de persoana lui. Se duse să arunce o privire pe fereastră. Meditase atâta vreme dinaintea merloanelor dintre fortificaţii, punând la cale afacerile sale dubioase şi tamburinând în acel geam! îşi închise valiza şi o lăsă **într-**un colţ, aproape de uşă. Nu era cu adevărat trist, dar se simţea la fel de golit ca şi biroul. Murmură:

— Asta-i, băiete! *Sic transit*! *50*

Şi, în chip de compensaţie, adăugă:

— *Requiescat in pace.1*

El pronunţa *patche*, ca pe timpurile când era ministrant.

4 Q A se *vedea un comando la Monterosso*, de acelaşi autor.

50 Prima parte a dictonului latin: *sic transit gloria mundi*. Aşa trece gloria lumii.

(n.tr.)

51 Dicton latin – Odihnească-se în pace. (n.tr.)

Dacă **s-**ar fi retras din activitate cu patru ani mai înainte de a atinge limita de vârstă – de cincizeci şi şase de ani ar fi beneficiat de o pensie de colonel plin. Dar se cramponase de această meserie, pe care o îndrăgea mai presus de orice, şi ar fi rămas chiar şi în detrimetul resurselor financiare şi al ţinutei sale[41].

Trecu **într-**un culoar, coborî la parter şi se îndreptă spre hangarul în care avea loc festivitatea de adio şi de unde răzbea larma glasurilor. Sangdeboeuf era mai curând grăbit să termine cu toate, dar n-avea încotro şi trebuia să asculte un discurs, să rostească şi el unul, să accepte un cadou („Mă întreb ce au de gând să-mi ofere”), să bea un

41 Tresele de locotenent-colonel sunt împodobite doar cu aur și argint, fn.a.)

whisky – „Să sperăm că n-o să fie *J and B*”, să mănânce frigărui din care vor lipsi fuduliile de berbec, să strângă nenumărate mâini.

Intră. Se lăsă de îndată o tăcere plină de simpatie. Era iubit acest fost, cu mutra lui de smochină uscată sub căldăria cârlionţată a părului cărunt, şi toţi ştiau ce simţea el. Dar se fereau să-şi dea la iveală sentimentele. Giscle veni în întâmpinarea lui Sangdeboeuf: ea se dovedise deosebit de eficientă în ultima operaţiune de aploare comandată de el. *Murmel*.

— Salut, Samson.

Asta era porecla lui.

— *Ave*, doctoriţo.

Era prezent şi 2K, înaintat comandant, cu chipul lui pătrăţos, cu ţeasta rotundă de breton şi politeţea sa cazonă dintotdeauna:

— Respectele mele, domnule colonel.

— *How are you, old sport*[42]?

2 K se descurca bine cu instrucţia cadrelor noi, dar se impunea de urgenţă să i se găsească o altă misiune, pentru a şterge amintirile lăsate de *Murmel*, care-l zguduiseră serios. Ernest promisese să-l aibă în vedere. Iată că tocmai îşi făcea intrarea, Ernest, pe numele său adevărat colonelul Robillard, şeful Service Action. Înţolit la patru ace, ca de obicei, **într-**un costum de la Samaritaine, cu ochelarii scânteind şi mâna întinsă.

— Încântat să te văd, Samson. Îmi pare rău că este pentru ultima oară. Mă rog, ultima oficială.

Lumea îşi lua locurile cu paharul în mână şi o dezinvoltură forţată. Aceşti militari zadarnic ar fi încercat să se dezbare de aerul cazon, îi simţeai gata să facă „în rânduri, drepţi”, de îndată ce cineva ar fi dat comanda.

Ernest vorbi concis şi cu un umor pe care subalternii nu i-l presupuneau de obicei.

— Prieteni, suntem mulţumiţi să-l vedem pe colonelul Sangdeboeuf ajuns la vârsta retragerii, şi asta din două

---

42 Ce mai faci, bătrâne? (n.a.)

motive.

„În primul rând, ne bucurăm pentru el. Pentru prima dată în viaţa sa, va putea să-şi bată capul, în sens figurat, nu cu problemele de serviciu, ci cu distracţiile, şi-mi imaginez că pe plajele pe care le va onora cu prezenţa sa, dublul evantai al degetelor sale de la picioare va face furori.

„În al doilea rând, suntem bucuroşi pentru noi înşine. În cele din urmă va înceta să ne mai zdrobească prin superioritatea sa, fiindcă în fine, trebuie **s-**o recunoaştem, să înduri zi de zi prezenţa unui camarad în mod evident superior – mai ales când el îţi este subaltern, e greu de suportat. Cunoaşteţi cu toţii performanţele colonelului Sangdeboeuf în calitate de paraşutist OPS: dar mai sunt şi altele pe care unii, poate, nu le ştiu. Dar eu sunt informat, şi trebuie să recunosc că ele mă ţin în umbră.

„Pentru a sfârşi, cum ar spune el însuşi: *he s-a jolly good fellow, vivat, vivat, vivat*!

Giscle fu cea care înmână cadoul ritual celui care pleca. Samson desfăcu hârtia şi deschise sipetul: erau doi butoni enormi de malachit pentru manşete. Toată lumea cunoştea gusturile lui Samson pentru o eleganţă puţin cam bătătoare la ochi. Dar malahitul însemna de fapt o aluzie la trecutul său african. El luă cuvântul pentru a mulţumi:

— *Thank you very much*. *Graţias ago*. Sunt convins că le-am călcat tuturor puţin pe bătătură, *cassavi pedes vestros*, cu mania mea de a cita din puţina mea engleză şi latină învăţate la călugări şi de a inventa restul, iar pentru ultima dată când am ocazia **s-**o fac, n-am de gând să cânt pe altă strună, şi chiar, am să vă mulţumesc de două ori – *bis repetita placent* – pentru fiecare buton. Din fericire pentru voi, nu văd greci pe aici, altfel nu aş fi avut prilejul de a plasa faimoasa maximă care mi-a ghidat numeroase activităţi în meseria practicată de noi: *Timeo Danaos et dona ferentes*, ceea ce vrea să zică aproximativ, aşa după ureche, „când intri în cârdăşie cu blestemaţii, chiar când aceştia sunt darnici, tot trebuie să le vii de hac”.

„N-am să merg pe ocolite pentru a vă spune ceea ce am de spus. Mi-a plăcut să comand, mi-a plăcut să mă supun ordinelor, dar, mai ales, mi-a plăcut să servesc. Da, e mai ciudat să serveşti când te afli suspendat la zece mii de metri deasupra pământului, decât atunci când îndeplineşti corvezi la nivelul margaretelor şi al melcilor, iar eu am avut şansa asta. E mai ciudat, de asemenea, când aparţii unui serviciu ca al nostru, unde tot ce nu este interzis este permis şi tot ce este interzis este recomandat.

Hitler pusese la cale Noaptea cuţitelor lungi. Eu v-aş spune că domeniul nostru, al vostru şi al meu, e mai degrabă noaptea lingurilor lungi, pentru că, aşa cum fiecare ştie, ai nevoie de o lingură lungă pentru a cina cu diavolul, ceea ce, *for better or for worse*, reprezintă incontestabil profesiunea noastră. Acestea fiind spuse, ştiţi voi bine, glumele cele mai scurte sunt cele mai puţin lungi şi discursurile cele mai puţin lungi sunt cele mai scurte. Unii dintre voi se întreabă cu ce am să mă ocup de acum înainte: *crachare adpalfonum* sau *piegnare girafam*[43]. Pot să vă asigur că n-am semnat niciun contract lucrativ cu Chase Manhattan Bank, că, în sfârşit, am să mă culc binişor şi am să mă uit cum îmi creşte părul de pe mâini. Cu alte cuvinte, *sursum corda*! *Keep a stiff upper lip*! *Aceste jideles*! *The devil take the hindmost*! Şi (cu o ocheadă îndreptată spre 2K): *duc în ahum*! Pe scurt: în sănătatea voastră!

Îşi bău paharul până la fund.

Asta era, aproape că se terminase totul: vreo treizeci de ani de viaţă, o nimica toată. Samson se duse după valiză. O cără până la Roverul de ocazie, de un albastrru regal, cu scaunele îmbrăcate în piele, pe care şi-l oferise cu oczia trecerii în rezervă – „asta-i cea din urmă maşină a mea, măcar să fie frumoasă” – şi trecu pentru ultima oară de poarta Fortului.

De fapt, nu era chiar ultima oară cu siguranţă că

---

43 Într-o franceză și pseudo-latină: să scuip în tavan sau să pieptăn girafa, (n.tr.)

pierduse din vedere să rezolve anumite detalii, avea să mai fi chemat pentru consultaţii, se va mai întoarce şi pentru alte momente festive, dar, în sensul profund, Samson, îşi părăsea locul de muncă definitiv. **Într-**o oarecare măsură, se simţea ca mort; altminteri îi mai rămâneau înainte încă două sau trei decenii bune de viaţă şi nu avea intenţia să se lase doborât. Trebuia să-şi găsească o ocupaţie, şi tocmai aici era buba: nu i-ar fi plăcut să se demoralizeze scrii**ndu-**şi memoriile, nu avea niciun talent pentru înseriile legate de agrement, legătoria de cărţi nu-l atrăgea, nici modelismul, nici meseria de ebenist, nici tunsul trădafirilor. De altfel, ca să tundă trandafiri, ar fi trebuit să trăiască la ţară, iar Adeline, parizianca, n-ar fi vrut nici în ruptul capului; în ceea ce-l privea, el putea trăi oriunde, îi era indiferent. În fine, pentru moment, proiectase să renoveze apartamentul Adelinei: treburile astea l-ar ocupa o vreme, iar pe urmă, o mai vedea el. Nu fiindcă ar fi fost din cale afară de priceput, dar ar fi avut ce face pe un termen ceva mai îndelungat.

Legătura lor dura de ani buni, dar nu doriseră să locuiască împreună, acum însă, când el nu mai dispunea decât de o pensie – două treimi din solda sa, părea absurd să risipească banii pe două chirii. Şovăiseră multă vreme să şi-o spună unul altuia, fiindcă pudoarea în materie de bani era la fel de firească pentru bătrânul soldat ca şi pentru Adeline, doctor în filosofie, dar n-au avut încotro şi au decis: Gaston Sangdeboeuf urma să-şi părăsească garsoniera din Pigalle, unde se întorsese din atâtea misiuni periculoase, şi să se instaleze în apartamentul, sumbru şi luxos, de pe strada Universităţii. Nimic nu se mai renovase de la moartea prietenului său, colonelul Vadebondieu, pe a cărui văduvă o consolase, cu remuşcări la început, apoi cu recunoştinţă: „Îţi mulţumesc că mi-ai lăsat-o. Am să mă port frumos cu Adeline a ta, a noastră”. Fiind catolic, credea, confuz ce-i drept, în resurecţia trupului şi se întreba uneori cum se vor derula lucrurile pe lumea cealaltă. Scriptura îl liniştea şi-l neliniştiea în acelaşi timp,

susţinând că în Paradis nu mai eşti nici nevastă, nici bărbat: „S-ar părea că se trăieşte acolo precum îngerii din ceruri. Sper să nu fie prea plictisitor, totuşi”.

Samson conducea Roverul cu plăcerea unui copil care a primit o jucărie nouă şi se distra, din când în când, ţinând doar un deget pe volan, în seara aceea avea **s-**o ducă pe Adeline să cineze la *Lasserre*. Rezervase o masă de multă vreme. „Va fi cea mai frumoasă escapadă a noastră. Pe urmă, va trebui să reducem cheltuielile”. Se întreba dacă plafonul restaurantului se mai deschidea, dacă se vedeau stelele. Apoi, vor merge să bea un ultim pahar, oare unde? Poate la Noctambules, unde Adelinei, intelectuala, îi plăcea să se integreze în atmosfera dubioasă. Şi pe urmă **s-**ar întoarce pe strada Universităţii, iar el îi va scoate ochelarii…

Nu contase că era cu puţin mai în vârstă decât el, când îi scotea ochelarii, ea se dovedea încă plină de foc. Glumeau pe tema asta. „A scoate ochelarii” devenise pentru ei o expresie codificată.

Cina fusese delicioasă. Adeline purta o rochie neagră, cu o broşă de diamant pe un decolteu nu exagerat, dar încă promiţător, iar ochii inteligenţi şi buni. Care surâdeau din spatele ochelarilor „înlăturabili”, se dovedeau şi ei promiţători.

— Ai înţeles bine, îi spuse ea lăsâ**ndu-**şi uşor mâna peste a lui, că viaţa mea va fi complet schimbată? Şi asta de pe o zi pe alta?

— 7 *suppose se*…

Lui îi stătea mintea doar la mijloacele lor de trai care aveau să fie diminuate.

— Schimbată în bine. Vreau să spun.

El se miră:

— În bine. Adeline?

— Voi înceta să mai tremur pentru tine, Gaston.

Uimit, se simţi înduioşat:

— Nu mai spune, ai tremurat pentru mine?

— Nu ţi-ai dat seama?

El făcu ochii mari.

— La drept vorbind, nu. Nu mi-ai zis niciodată.

Adeline îşi clătină capul şi rosti în şoaptă, pentru ca şeful de sală să nu audă:

— Şmecherul meu drag!

Îi plăcea cuvântul ăsta: şmecher.

Până la urmă, nu se mai duseră la Noctambules. Se întoarseră direct acasă, iar ochelarii fură scoşi aşa cum se cuvine.

Traiul în comun nu se desfăşură fără complicaţii. Din fericire, apartamentul era destul de vast pentru ca amanţii să poată dormi, de cele mai multe ori, în camere separate, dar aveau un aer prostit când se întâlneau la micul dejun, ea cu pâinea prăjită şi el cu cârnăciorii, încă somnoroşi, împiedicâ**ndu-**se unul de altul, fără să aibă mare lucru a-şi spune. În general, făceau în aşa fel încât să ia masa de prânz separat, el la botul calului, ea în cartierul liceului Fénelon. Unde preda, dar cina îi reunea în fiecare zi, fie că Adeline trecea pe la un birtaş (nu-i plăcea deloc să bucătărească), fie că Gaston se îndeletnicea cu una dintre invenţiile sale culinare, irosind ore în şir şi zeci de mirodenii exotice. Totuşi, până şi la masă, îşi supravegheau conversaţia, el interzicâ**ndu-**şi să debiteze întâmplările de fost combatant, ea încercând să nu-l plictisească cu teza la care lucra de zece ani. Pentru a demonstra că nu mai existase un filosof veritabil după Bergson, în afară de Eric Voegelin.

Această teză, de altfel, reprezenta pentru ei o piatră de încercare, pentru că Adeline se obstina **s-**o bată la o veche maşină de scris, Royal, pentru care nu mai găsea panglică, aşa încât textul abia dacă era lizibil, în vreme ce Gaston intenţiona să o convertească pe filosoafa să se folosească de calculator, în care domeniu el trecea drept un expert. În cele din urmă, el găsi soluţia: Adeline urma să bată textul la maşină cum putea, iar el, care dispunea de un scaner performant, ar înregistra textul pe un disc şi l-ar lista pe imprimantă.

În rest, Samson nu avea de fapt alte proiecte decât să repare crăpăturile şi să refacă zugrăveala, să faţuiască plafoanele, să înlocuiacă perdelele cu altele noi. Să schimbe robinetele şi instalaţiile de la baie cu unele moderne, şi să aducă „la normele în vigoare” tot ce ţinea de electricitate.

— Tot ce vei face va fi bine făcut, Gaston, spusese Adeline, acceptând, în cele din urmă. Să-i îngăduie schimbarea decorului de pe vremea lui Hector.

Dar Gaston socotea că era decent **s-**o consulte asupra schimbărilor pe care intenţiona să le aducă interiorului: el voia culori vii şi contrastante, iar ea era nevoită să sacrifice camaieurile pe care le-ar fi preferat; el îşi imagina lampadare psihedelice prin toate colţurile, dar acceptă să pună, pe ici-colo, abajururi verzi, scunde; se făceau compromisuri asupra perdelelor care-i plăceau lui Gaston şi draperiile cu cordon îndrăgite de Adeline, suprapunând unele peste altele. Pe scurt, nu era deloc o odihnă, dar se dovedea amuzant. Colonelul Vadebondieu privea totul cu ochi buni, „cel puţin aşa sperau”, ca în *Viaţă pariziană*: „El este mulţumit, domnule colonel!”

Salonul, ale cărui mobile fuseseră îngrămădite prin alte camere, era plin de scări pliante, de schele, de capre, de căldări cu vopsea, de ziare vechi murdare, iar cele două ferestre-uşi proiectau o lumină nudă şi crudă, când sună telefonul. Adeline era la liceu. Samson sări de pe schelă, gata să-şi prindă piciorul în cordonul aspiratorului, dădu năvală în vestibul, îşi aminti că telefonul de acolo fusese debranşat, se grăbi în fostul birou, care-i servea de dormitor, şi ridică receptorul, mânjind cu humă aparatul:

— Alo? răcni el cu tonul lui cel mai aspru.

— Alo. Samson?

— Daa!!

Nimeni nu-i mai spusese Samson de o lună. Fără să-şi dea seama, îi ducea dorul.

— Samson, Daniel la telefon. Te deranjez?

Secţiune 2.02 2

Daniel nu era unul dintre camarazii favoriţi ai lui Gaston.

Făcuse carieră în Service Action, dar se dovedise carierist: nu intrase aşa cum se intră **într-**o religie, ci cum te grăbeşti să nu scapi o ocazie bună care ţi se prezintă. Era mai tânăr decât Samson şi părăsise armata înaintea lui. De fapt de îndată ce putuse **s-**o facă, ca să activeze în sectorul civil, în papuci de blană de veveriţă, cel puţin. Nu se văzuseră de un an sau doi.

— Nu, nu, nu mă deranjezi, răspunse Samson pe un ton puţin convingător, ştergâ**ndu-**şi mâna pe salopeta plină de pete de pe acum.

— Ia ascultă, cu greu am putut da de tine. A trebuit să fac apel la vechea reţea.

S-ar părea că hibernezi la o amică frumoasă, nu? Bun. Bun, asta nu mă priveşte. Ia ascultă, dacă nu te-a acaparat prea tare, n-am putea dejuna noi doi? Am vorbi şi noi de timpurile bune de odinioară. Tu, dacă îmi aduc aminte, eşti un carnivor dat naibii. Atunci, ce-ai zice de *Le Louchebem*? Întotdeauna e plin de poliţişti, dar îi putem saluta de departe. Azi, la orele treisprezece? Eşti invitatul meu.

— Azi, nici nu se pune problema, spuse Samson din principiu.

De altfel, voia să termine prima mână la plafon, ceea ce-i dădea dureri de spate şi-l indispunea.

— Atunci, mâine? Sunt presat să te revăd.

„Presat să mă revadă! Nu pierde el ocazia! Mă întreb ce-i cloceşte mintea”.

— Da, de acord, *tomorrow is another day*[44].

A doua zi, Sangdeboeuf ajunse pe strada Prouvaires în faţa restaurantului *Le Lonchebem*, unde erai refuzat cu nobleţe să ţi se servească un antricot, pentru că „antricoatele sunt specialitatea celor de vizavi”. Venise mai devreme, natural, din deformaţie profesională, dar Daniel, care suferea de aceeaşi meteahnă, ţinea şi el să sosească

---

44 Mâine este o altă zi. (n.tr.)

mai înainte de ora fixată, drept pentru care se treziră nas în nas la ora unu fără un sfert şi izbucniră amândoi în râs.

— Mereu acelaşi, bătrânul nostru Samson!

— Nici tu nu te-ai schimbat. Daniel.

Daniel, înalt, suplu, cu un mers vioi. Părea întotdeauna tânăr, cu părul său blond, virând insensibil spre alb, cu pielea netedă şi rozalie, cu trăsăturile bine conturate şi cinstite, poate cam prea cinstite.

Pentru început, luară cap de viţel, iar apoi Samson comandă un steak în sânge servit pe o farfurie – capetele fripturii depăşi**ndu-**i marginile – iar Daniel se mulţumi cu o pulpă de vacă: pulpa nu chiar în întregime, dar pe aproape. Daniel continua să pălăvrăgească de una de alta, aşa cum procedează oamenii afaceri, care nu abordează problemele serioase decât la desert, dar Sangdeboeuf nu era din fire omul care să se lase dus cu vorba. De îndată ce li se aduseră farfuriile, el trânti zgomotos cuţitul pe masă:

— Bun, mi-a făcut plăcere să te revăd. Daniel. Dar, cum zicea unul. Am flirtat destul, dă-ţi nădragii jos. *Out with it*.

Daniel nu apreciase niciodată modul acesta sumar de a merge direct la ţintă, al interlocutorului său. O licărire de agasare se aprinse în ochii săi de beril acvamarin, dar se stinse urgent. El era solicitantul, ştia asta, şi era prea elegant de felul lui pentru a se preface că nu o ştia.

— Şi mie mi-a făcut plăcere să te revăd, dar n-ai să mă crezi dacă am să-ţi zic că nu umblu cu gânduri ascunse.

Daniel fusese angajat ca logician de către o companie petrolieră franceză OILOC. El organiza şi aproviziona şantierele de foraj şi de construcţii de oleoducte din regiunea Mării Caspice. În particular, el comanda „taberele de locuit” ale angajaţilor din diferitele puncte.

— Nu ştiu dacă ai bine fixată în minte geografia regiunii.

— Absolut deloc. Eu sunt african.

— Atunci, să simplific lucrurile. Marea Caspică dă pe

dinafară de hidrocarburi. Se pune problema să fie exploatate.

„Asta **s-**ar putea face către est sau către sud, dar, pentru momemnt, se face către vest, prin intermediul a două conducte aproape paralele.

„Una, la sud de Caucaz, merge de la Baku peste Caspica, la Supsa peste Marea Neagră; ea traversează, de la est la vest, Azerbaigianul şi Georgia, ţări independente, mai curând antiruse, şi favorabile americanilor. Alta, din nordul Caucazului, pleacă tot din Baku, traversează Cecenia şi ajunge în Rusia, la Novorossiisk, situat tot la Marea Neagră.

„Această a doua conductă, care nu le convine americanilor, este cea care ne interesează, pentru că lucrăm la modernizarea ei. Taberele noastre sunt alcătuite din bungalowuri. De tipul unor containere marine, foarte vulnerabile din punctul de vedere al securităţii. Îţi dai seama cum stau lucrurile?

— Vulnerabile dar încă nevulnerate?

Daniel îşi lăsă ochii în jos, îi ridică, făcu un cocoloş din miez de pâine.

— Ajung şi aici. Ceea ce OILOC intenţionează să-ţi propună – la recomandarea mea, nu fac niciun secret din asta, şi nu ca să-mi mulţumeşti – este un post de Domnul Securitate pentru ansamblul personalului nostim existent de-a lungul conductei. Ai fost ofensiv atât de multă vreme şi **într-**o manieră atât de eficientă, încât ai putea găsi mijloacele preventive ce se impun. În plus, tu ai un talent să te faci acceptat ca un frate mai mare de unii, ca un tătic îngăduitor de alţii… Ai calităţile de soldat, fără să fii o deşcă bătrână. În fine – nu le-am explicat asta patronilor mei: n-ar fi înţeles, tu dispui de o putere benefică şi asta e ceva mai important decât tot restul.

„Domnul Securitate pe un teritoriu atât de vast, cu numărul de angajaţi de care vei fi responsabil, va dispune de aproximativ cincizeci de mii de franci pe lună. Şi, în plus, adăugă Daniel, văzând că ochii lui Samson nu se

aprind de concupiscenţă, asta e o cifră care se poate negocia, la care **s-**ar mai adăuga notele de cheltuieli, călătoriile în clasa business şi tot tacâmul. Contract pe durată nelimitată, pe care îl poţi rezilia când vei dori.

Cum Samson nu leşina de bucurie. Daniel arboră un aer ironic:

— Păi, ce-ai de gând? N-ai să te îngropi totuşi de viu la mai puţin de şaizeci de ani? Dacă nu cumva ai probleme cu sănătatea. Un motiv în plus: avem societăţi bune de ajutor reciproc. În privinţa serviciului, vei avea mână liberă şi nimeni nu se va zgârci cu mijloacele necesare, te asigur eu. Am început să-i cunosc pe petroliştii mei.

Samson se gândea la călătoriile pe care i le-ar fi putut oferi Adelinei: era umanistă, elenistă, ar fi fost aşa de bucuroasă să cunoască mai bine Sicilia, Grecia. Cappadocia, Iordania. Siria. Şi, pe urmă, ei îi plăcea să se îmbrace şi nu avea decât o singură haină de blană din astrahan mâncat de molii… Pentru el. Personal. Nu avea dorinţe care să fie cifrate, deşi ar fi fost foarte plăcut să cumpere pentru apartament vopsele de primă calitate în loc să le caute pe la solduri, şi, mai ales. Să nu fie mereu constrâns de un buget, să fie mereu atent. „Să fie atent” nu stătea în firea lui Samson, chiar dacă făcea parte din formaţia sa profesională.

Să găsească o ocupaţie, o muncă, o legătură cu societatea, să primească instrucţiuni, să dea ordine, să-şi asume riscuri, să aplice metode, să înregistreze rezultate, se dovedea tentant – dar şi îngrijorător. De luni întregi, Samson se obişnuise aşa de bine cu ideea de a renunţa şi de a supravieţui totuşi, încât nu se putea împiedica să nu fie supărat pe el însuşi că trăise toată această asceză de pomană.

Dar mai era şi altceva. Colonelul Sangdeboeuf, de când se născuse, nu se atinsese de banii nimănui, beneficiase doar de cei ai statului. Primse o soldă, nu băgase în buzunar un salariu. Se supusese unor şefi ierarhici care-şi închinaseră viaţa în slujba unei entităţi

care îi depăşea – existenţa lor, în sensul deplin al cuvântului, ceea ce-i făcea a priori onorabili. Să se înfeudeze unor civili care nu ştiau altceva decât să facă bani şi iar bani, Samson nu era sigur nici că şi-ar dori aşa ceva, nici că ar fi în stare. O dată, ca sergent major, făcuse zob mutra unui comandant care trăgea cu ochiul pe fereastra latrinelor... Se simţea capabil să arunce pe fereastră un afacerist valorând o sută de milioane de dolari, dacă l-ar fi tratat fără respect. Poate că astea nu erau cele mai indicate calităţi pentru a munci din greu în viaţa civilă. Fără a mai pune la socoteală că, în armată, dacă şefii nu erau mulţumiţi de tine te trimiteau „înăuntru”; în civilie te dădeau „afară”.

Şi pe urmă, mai era Adeline, asta-i, Adeline.

Tremurase pentru el, nu-i punea cuvintele la îndoială. Poate că merita şi ea să aibă, în cele din urmă, un bărbat lângă ea. Care ar fi câştigat mai puţini bani, ce-i drept, dar i-ar fi fost alături, în fiecare dimineaţă, să-şi ungă cu unt cârnăciorul. Pe când ea îşi prăjea afurisitele alea de *toasts* şi toate astea pentru o bună bucată de vreme de acum înainte. Trei mii şase sute cincizeci de felii de pâine prăjită, poate 7.000. Sau nu-i exclus chiar 10.000... Asta-i dragostea. Şi nu să se ducă pe coclauri, să-şi găurească burta cu vreun glonţ (pentru că, bineînţeles, riscurile nu erau neglijabile) şi asta pentru câţiva marafeţi în plus. Când se punea problema să servească Franţa (Samson zicea „Republica” din pudoare, dar avea în minte Franţa), era cu totul altceva. Companiile petroliere... cu porcii ăia care strângeau doar biştari la nesfârşit fără să se sinchisească nici de voi, nici de mine, nici de naţiune, era altă mâncare de peşte.

— Daniel, spuse el exagerând un aer temător şi neştiutor, nu sunt prea sigur. Cine sunt băieţii pe care îi aveţi în vedere?

— Ah. Băieţii? Sunt cecenii, pentru care o răpire doar în scopul obţinerii unei recompense a devenit un sport naţional din Evul Mediu. Dar în zilele noastre, treaba a

căpătat un aspect politic şi religios, sub influenţa wahabiţilor care debarcă din Arabia Saudită, dar, de fapt, cecenii nu şi-au schimbat meseria de zece secole.

— Şi armata rusă nu reuşește să ţină situaţia sub control?

— În afară de generalul Bezborodko, care a mierlit-o recent, rusnacii n-au înţeles că pentru războiul revoluţionar nu există decât o singură soluţie: comandourile de vânătoare. Ei recurg la bombardamente ca şi ricanii, sau îşi oferă luxul de a cuceri casele una câte una, folosind grenade sau cu arma la baionetă, ceea ce mi se pare un cretinism. Am spus cecenii – dar iartă-mă, am greşit – trebuia să spun unii ceceni şi chiar o minoritate de ceceni, pentru că la ei, ca şi la toată lumea, majoritatea nu-şi doreşte decât pacea, indiferent de unde ar veni. Dar aveam de a face cu o minoritate revoltată, **în**flăcărată. Care recurge la procedee ancestrale pe care le adaptează războiului modern. Ca să te documentezi, pot să-ţi pun la dispoziţie tot ce vrei, nu-ţi rămâne decât să-mi ceri. Şi reţine că obiectivul principal pentru noi. Ăştilalţi, este fără valuri, fără consecinţele regretabile, fără publicitate. Te prinzi cum stau lucrurile?

— Mmm…

Sangdeboeui se întoarse acasă cu burta cam grea şi servieta la fel, pentru că Daniel i-o îndesase cu tot felul de prospecte, de hărţi şi rapoarte, dintre care unele erau notate (de cine?) „*confidenţial*, dar nu se apucă imediat să le studieze. Îşi îmbrăcă din nou salopeta multicoloră şi se apucă să zugrăvească plafonul cu plăcerea tulburată de tentaţie. Nu mai departe decât în dimineaţa aceea muncea şi, fără să şi-o mărturisească, se cam plictisea; la sfârşitul acestei după-amiezi, muncea din nou, dar găsea în ocupaţia lui o satisfacţie pe care, de asemenea, nu şi-o mărturisea. Zugrăvind întruna, reflecta, sau mai degrabă îşi lăsa intuiţiile să se maturizeze, şi maturizâ**ndu-**se, ele nu se dovedeau favorabile propunerilor lui Daniel. Banii, da, bineînţeles… dar Samson îşi amintea de o fabulă a lui

La Fontaine, care îl impresionase mult când o învăţase pe de rost la şcoală, *Lupul şi Câinele*:

Mergând ei, văzu gâtul câinelui jupuit.

— *Ce-ai păţit*? *l-a întrebat*?

— *Nimic*.

— *Cum nimic*?

— *Un fleac*.

— *Nu se poate*?

— *Zgarda cu care sunt legat*.

Iar ceea ce vezi ar putea fi pricina.

— *Legat*?!!!

Ca militar, Samson nu se simţise niciodată legat, ci voluntar, angajat, stăpân pe soarta lui, supu**nându-**se doar fiindcă aşa hotărâse el, să se supună. Damei avea un fel de a pronunţa „la propunerea mea”. „o cifră care se poate negocia”, „încep să-i cunosc pe petroliştii mei” care mirosea a gât jupuit. Poate că Samson ar fi fost mai puţin sensibil la acest aspect, dacă ar fi nutrit ceva mai multă simpatie pentru omul Daniel, dar totul din făptura lui îl indispunea, şi blondul încărunţit, care ar fi ieşit după câteva spălări, şi „ricanii” şi „rusnacii” şi „fără valuri, fără consecinţe regretabile, fără publicitate: te-ai prins cum stau lucrurile?”

— Şi dacă eu n-am chef să mă prind?

Pe măsură ce se irita, Samson începuse să apese prea tare cu pensula şi să împrăştie stropi peste tot, ceea ce nu contribui întru nimic la diminuarea animozităţii sale fireşti faţă de camaradul său. Mda, să ia de la capăt o nouă viaţă, la vârsta lui, era tentant, o autentică baie de întinerire, dar Samson era atât de convins că un trai nedemn era o capcană în care nu se va lăsa prins, fiindcă **s-**ar fi putut confrunta alături de o victorie aparentă cu o înfrângere în profunzime. Către orele optsprezece, îşi aruncă pensula în cutie, ceea ce împroşcă alţi stropi de humă, intră în încăperea care-i servea de birou şi ridică receptorul. Nimeri peste o telefonistă, care îl pasă unei recepţioniste, care-l pasă unei secretare cu toate asigurările de rigoare

că „Noi ne străduim să vă scurtăm aşteptarea” însoţite de o muzică de jazz, ca să afle în cele din urmă că Domnul Ferreor era „în conferinţă”, dar că putea lăsa un mesaj.

— Spuneţi-i să-şi pună mesajul meu unde mă gândesc eu, i-ar fi plăcut lui Samson să răspundă, dar era intimidat de glasurile suave ale duduilor dezodorizate, şi nu îndrăzni.

În locul acelei replici, el redactă un fax:

În atenţia DI. Ferreor.

Am examina propunerea ta.

Nu-mi convine.

Sangdeboeuf.

Ar fi avut chef să mai adauge nişte înflorituri, unele jignitoare, altele sedative – „Nu toţi coloneii în rezervă din armata franceză sunt de vânzare…

— Reconsideraţi preţurile, care nu sunt la înălţimea competenţelor mele…

— Sunt dezolat că trebuie să vă aduc la cunoştinţă că aveam alte proeicte… îmbarcaţi-vă pe un velier graţios şi duceţi-vă la naiba” – dar consideră că orice comentariul n-ar fi demn de el.

— *Qnvod scripsi, scripsi.*

Apăsă furios pe butonul de trimitere, aruncă o privire piezişă spre servieta îndesată cu hârţoage la care nici nu se uitase, dădu să se apuce iar de pensulele lui, dar se mulţumi să cureţe cu terebentină petele de pe parchet, făcu un duş, se îmbrăcă **într-**o ţinută de interior exact la timp pentru a o întâmpina pe Adeline, care se întorcea de la un consiliu profesoral. După ce îşi schimbă pantofii. Îi povesti cum se desfăşurase consiliul, bând un pahar de porto: toată lumea perora şi nimeni nu asculta. Samson îşi oferi un strop de Bowmore, spu**nându-**şi că Dacă ar fi acceptat propunerea lui Daniel, şi-ar fi turnat un pahar plin. Ceea ce i-ar fi dăunat sănătăţii – tristă consolare. Cum hotărârea lui era negativă, nu consideră de cuviinţă să-i mai aducă la cunoştinţă Adelinei ce tentaţii îl ademeniseră în acea după-amiază.

După cină – Adeline adusese friptură de viţel de la un birtaş și mai rămăsese ceva brânză în frigider Samson se decise să mai acorde o şansă televiziunii. Nici Adeline, nici el nu-şi stricau ochii în faţa micului ecran albastru, dar ea era interesată de anumite documentare, iar el nu reuşea să se desprindă definitiv de actualităţi. Salonul fusese golit de toate mobilele, iar televizorul se afla temporar în birou, unde se instalară amândoi, Adeline **într-**un balansoar şi Samson care, cu o mişcare agresivă intrase în nişte papuci simbolici, **într-**un fotoliu din piele răpănoasă. Adeline cercetă programul, şi căzură de acord să se uite la o masă rotundă intitulată *Pericolul din Nord-Est*.

Cinci persoane erau grupate în jurul unei mese: un moderator şi patru observaton. Primul observator purta o eşarfă de un galben-canar, al doilea o eşarfă bleu ca de scutec, al treilea o barbă hirsută, al patrulea era o observatoare în costum-pantalon: singura care arbora o cravată Hermes natural.

— Conform obiceiului nostru, începu moderatorul, am dorit să fie reprezentate punctele de vedere cele mai diverse, pentru a garanta acestor dezbateri o autentică obiectivitate democratică.

Cei patru observatori schimbară nişte priviri de o ostilitate ostentativă şi de o complicitate voalată. Se regăseau de mai multe ori pe lună în aceeaşi formaţie la emisiuni de acelaşi gen, iar ideile lor, în cazul în care ar fi avut. Se dovedeau interşanjabile, dar trebuiau să lase impresia unui anume antagonism pentru ca evaluarea audienţei să le rămână favorabilă.

— Priveşte, rogu-te, la măscăricii ăştia, spuse Samson înfundâ**ndu-**se în fotoliu. Ai zice că sunt cinci peşti **într-**un borcan. M-ar mira ca moderatorul să aibă prea multe de moderat. Bucata de brânză este destul de mare ca să şi-o poată împărţi, fără ca vreunul să fie prejudiciat.

— Încă n-am văzut peşti care să mănânce brânză, remarcă Adeline. Controlează-ţi metaforele.

Moderatorul începu prin a lua notă de pericolul

islamist, străduindu-se în acelaşi timp să nu întreacă măsura. Dintr-un miliard de musulmani, câţi ar fi fost gata să-şi sacrifice viaţa lui Allah? Sau chiar terorişti hotărâţi să ducă un război criminal şi antidemocratic? În linii mari, musulmanii erau ca evreii sau chiar ca unii creştini, partizani ai democraţiei şi ai toleranţei. De îndată ce forţele democratice vor deveni conştiente de nebunia homicidă şi suicidară a unora, o pace definitivă şi democratică avea să se instaureze pe planetă sub semnul drepturilor omului... Dacă nu cumva un alt pericol, poate mai grav pentru democraţie, nu ar fi fost, între timp, resorbit. Efectiv, chiar la frontierele Europei democratice, o ţară imensă, dispunând de resurse naturale practic nelimitate, nu pare să acorde democraţiei internaţionale toate garanţiile de dorit. Moderatul se întreba dacă în Rusia drepturile omului erau respectate în mod democratic aşa cum s-ar fi cuvenit: nu, ele nu fuseseră niciodată şi, cum urma să se vadă, reacţiunea îşi arăta capul.

Cei patru observatori şi-l clătinară pe al lor cu un aer subtil, unii pe vericală, alţii pe orizontală. De la Rusia nu te puteai aştepta decât la ce-i mai rău.

Eşarfa galbenă aminti de relaţiile Rusiei cu islamul. Pe moment, ruşii păreau că se alătură comunităţii internaţionale, dar nu trebuia uitat că populaţiile musulmane ale fostului Imperiu rus sau ale fostei URSS, cum doriţi, dăduseră întotdeauna dovadă de un deosebit loialism faţă de autoritatea centrală, oricare ar fi fost ea. Deci, circumspecţie.

— Vreţi să spuneţi că istoricul Carrcre d’Encausse[45] s-ar fi înşelat? întrebă Barba hirsută.

— Absolut deloc, replică Eşarfa galbenă, dar ruşii sunt volatili şi mereu suspecţi de o cârdăşie posibilă cu teroriştii, indiferent de unde ar proveni ei.

Eşarfa bleu remarcă faptul că turcii fuseseră aliaţi de nădejde ai francezilor sub François I şi că, împotriva

---

45 Carrcre d’Encausse (Helcne) - 1929 - specialistă în istoria rusă și sovietică. (n.tr.)

rușilor, se alăturaseră coaliției franco-britanice în războiul Sevastopolului.

Madam Cravată Hermes se referi la rolul pe care centura verde, adică musulmană, îl jucase pe planul *containment*[46] al comunismului rus de către americani, şi încă îl mai juca în politica lor de *roll-back5*.

57 Îndiguirii, (n.a.)

58 Respingere, (n.a.)

— Daa. Ei bine, odată cu unsprezece septembrie, această burtieră le-a plesnit în nas! interveni volubil Barba hirsută.

— Asta-i bună! Dumneavoastră îi insultaţi pe aliaţii care, de două ori, ne-au sărit în ajutor? se indignă madam Cravată Hermes, care fusese o fidelă tovarăşă de drum a partidului comunist, până la căderea zidului din Berlin, după care devenise o neîmblânzită partizană a Statelor Unite.

— În ajutorul victoriei, vreţi să spuneţi, protestă Barbă hirsută, a cărui profesiune era de Gigi contra. V-aş ruga să remarcaţi că în 1917 şi în 1943, când în sfârşit au intervenit şi americanii, Deutschland era mai degrabă groggy.

Moderatorul interveni cu indulgenţă:

— Ah! Dragi prieteni, vă rog, fără violenţe de limbaj!

Eşarfa galbenă comentă geografia Rusiei, ţară fără frontiere naturale, fără domenii rezervate, în mod fatal împinsă spre un expansionism imperialist. A ieşit bine în evidenţă odată cu mitul resurgent al celei de a treia Rome.

— Un urs erbivor condamnat la canibalism, rezumă Barbă hirsută. Altminteri, este bine ştiut că în Rusia... Există ţari albi, există ţari roşii, toate astea, o apă şi-un pământ.

— Efectiv, ai zice că o barbarie funciară este înscrisă undeva în sufletul rus, constată madam Cravată Hermes.

— Eu consider această remarcă rasistă, îndrăzni Barbă hirsută, convins că avea să fie contrazis.

46

— Nu este vorba de rasă, interveni Eşarfa bleu. Ci de un şoc al civilizaţiilor, aşa cum bine a remarcat Samuel Huntington. Pe de o parte, aveţi Occidentul, marcat în continuare de catolicism şi de protestantism care, orice **s-**ar zice, reprezintă totuşi religii relativ civilizate şi, pe de altă parte, Orientul, rămas în mâinile ortodoxiei reacţionare şi ale islamului.

— Aici, v-aş susţine punctul de vedere, admise madam Cravată Hermes. Ţi ortodoxia e mai rea ca islamul în măsura în care reuşește să se dea drept o religie creştină, ceea ce nu a împiedicat niciodată pogromurile. Împărţirea Poloniei, subversiunea comunistă şi, în momentul de faţă, în vreme ce noi discutăm, genocidul poporului cecen.

Moderatorul interveni din nou. Nu se aflau acolo pentru a-i critica pe ruşi ca atare, ci pentru a-i pune în gardă împotriva tentaţiilor care par a fi inerente naturii lor şi, dacă e cazul, pentru a ne proteja noi înşine de rezultatele acestor tentaţii. De fapt, nu Rusia reprezenta problema, ci extremiştii, care par să dobândească din ce în ce mai multă putere.

— Poate că nu este preşedintele calul nărăvaş, spuse Barbă hirsută, **s-**ar părea că ar fi un anume Igor Popov adevăratul geniu rău.

— La drept vorbind, interveni Eşarfa galbenă, care nu era lipsit de spirit uneori, nu suntem tocmai siguri că ar fi Igor Popov. Poate chiar este Igor Popov.

Începură să râdă cu toţii, la care Samson scoase un răcnet de turbare.

— Da, spuse madam Cravată Hermes, am impresia că împreună cu Liga Boierilor ies din umbră fantomele răufăcătoare ale istoriei ruse, vampirii, sufletele rătăcitoare, larvele. Rostopcin cu incendiul Moscovei şi Rasputin cu orgiile lui şi Rascolnikov cu asasinatul acelei femei bătrâne.

— Ros, Ras. Rus! remarcă fin Barbă hirsută.

— Reţineţi totuşi că există şi un Rostropovici,

remarcă şi mai fin Eşarfa bleu.

Samson înjură grosolan şi-i ceru scuze Adelmei.

— Pericolul, reluă Eşarfa galbenă, constă în faptul că în Rusia se statorniceşte un regim naţionalist şi antidemocratic. Aceste maladii sunt contagioase, cum bine ştim din istoria secolului al XX-lea. De fapt. Încă de pe acum există unele ţări care basculează **într-**o concepţie fascistă a societăţii – uitaţi-vă la Austria – şi chiar la noi. În Franţa, unde un cetăţean din cinci votează cu extrema dreaptă. Uitaţi-vă cum Irlanda. Danemarca şi **într-**o anumită măsură, Marea Britanie însăşi ezită pe marginea vastei băi democratice europene. Să presupunem un model fascist ras care ar merge convenabil…

— Nimic şi niciodată nu merge convenabil în Rusia, lansă Barbă hirsută.

— Cretinul! urlă Samson. Şi primii în Cosmos, cine au fost? Iar dacă americanii vor un scut antirachetă, de cine vor să se protejeze?

— Nu te ştiam prorus în aşa hal, spuse Adeline.

— Nu sunt prorus. Sunt împotriva nulităţilor. Rusia reprezintă ultima carte pe care Franţa o mai are de jucat în Europa asta nenorocită, şi tăntălăii ăştia… Eu am sărit cu paraşute ruseşti, ştiu ce pot oferi băieţii ăştia.

Pe ecran. Barba şi Cravata mai schimbaseră câteva cuvinte, dar, în fond, erau de acord: pericolul ras era real şi rămânea ca atare atâta vreme cât Liga Boierilor nu ar fi fost dizolvată democratic.

— Atunci, reluă moderatorul, putem trece la a doua parte a emisiunii. Dumneavoastră toţi, domnilor, care sunteţi specialişti experimentaţi în problemele ruseşti, Kremlinologi competenţi, geopoliticieni conştienţi de pericolul care vine dinspre nord-est, ne veţi spune ce anume putem, ce anume trebuie să facem, noi, la nivelul nostru modest.

— Vom fi aduşi în situaţia de a scoate NATO de la naftalină, opină Eşarfa bleu.

În clipa aceea, sună telefonul şi Samson, târâ**ndu-**şi

papucii, se duse să răspundă. Era Daniel:

— Trebuie să te văd neapărat.

Samson aruncă o privire pe ceas. Era 22.30.

— Unde eşti?

— Jos, în faţa casei tale.

— În cazul ăsta (aruncă un ochi spre Adeline: va înţelege ea), urcă.

— N-aş vrea. Sunt la tutungeria din colţ.

— Bine, de acord.

Şi, morocănos, de data asta fără să se mai uite spre Adeline:

— Trebuie să ies. Doar pentru cinci minute.

Ea nu-i răspunse. Părea absorbită de televizor: Barba hirsută gesticula, aruncând un ochi complice spre ochiul roşu al camerei, Cravata Hermes devora din priviri acelaşi ochi roţu, se ciondăneau fără să se vadă. Moderatorul era încântat: atmosfera se încingea.

Samson se duse în camera sa. Îşi scoase papucii, încălţă pantofii gemând şi coborî – pe jos, mereu pe jos, urca la fel: „Liftul, spunea el glumind, este pentru tineret”.

Secţiune 2.03 3

Când se întoarse. Adeline stinsese televizorul. Traversă salonul pustiu – nu va mai putea termina zugrăvitul, dar va avea cu ce să plătească un meşter priceput care să facă treaba mai bine ca el. Aruncă o privire pe sub uşa Adelinei. Se vedea lumină în interior. Bătu. „Intră”. Era în cămaşă de noapte, la tribordul imensului pat matrimonial şi citea o carte plictisitoare, apărută în editura PUF. El se opri, cu braţele atârnând, neştiind de unde să înceapă. Adeline îşi coborî ochelarii până spre vârful nasului şi se uită la el pe deasupra lor:

— Când pleci, Gaston?

El veni să se aşeze pe marginea patului. Adeline nu părea supărată, îşi închisese cartea liniştită, punând un semn la pagina respectivă:

— Povesteşte-mi. Dacă poţi.

— Ai ghicit?

— Întotdeauna am ştiut că nu va dura. Emde nu **s-**a însurat cu Erec pentru a duce o viaţă dominată de rutină.

Samson simţi un mare elan de dragoste pentru ea.

— Nu meritai un astfel de trai, Adeline.

— Ba da, ba da. Cred. Cel puţin, încerc.

Îi luă mâna şi i-o strânse.

— Ai să mi-o napi. Dacă o ţii tot aşa.

Samson fusese întotdeauna de o discreţie exemplară când era vorba de SA. Dar în cazul de faţă nu erau în joc decât interese financiare. Îi povesti cum decursese dejunul.

— Daniel era atât de sigur că mă prinde în laţ, încât nu mi-a spus tot adevărul. El avea de gând să-mi toarne totul după ce aş fi acceptat. Iar acum se vede strâns cu uşa. Pentru că el le-a promis ştabilor lui că am să spun da.

— Înţeleg, dar nu din cauză că Daniel e strâns cu uşa…

— Nu.

— La drept vorbind. Daniel ăsta nu-mi face impresia unui băiat corect.

— E greu să rămâi corect în meseria noastră.

— Dar tu eşti corect, Gaston.

— Ceea ce vrea să însemne că eu fac o deosebire între manevrele dubioase în folosul Republicii şi corectitudinea vieţii mele particulare. Dar nu e întotdeauna uşor să faci această diferenţă. Capeţi nişte obişnuinţe. Ce **s-**o mai lungim. Am avut fler când l-am întrebat dacă avuseseră deja loc nişte incidente.

— Şi chiar avuseseră? De aia şi au spus că aveau nevoie de tine?

— Mai întâi, întâmplări neglijabile. Un *teip* cecen – adică un clan – care răpeşte un contramaistru şi o dactilografa şi îi eliberează după douăzeci şi patru de ore, contra unei răscumpărări corespunzătoare – există nişte tarife, devine suportabil. Aş zice chiar, pentru a-l cita pe Daniel, că **s-**au obişnuit de pe acum. Au pregătită o casă neagră de bani în acest scop. După o bucată de vreme,

nimănui nu i **s-**a mai părut o constrângere să cotizeze în vederea obţinerii securităţii. Dacă n-ar fi fost decât atât, n-art fi avut nevoie de bătrânul Samson. Dar au apărut noutăţi. Noua exigenţă nu se referă la lovele, e vorba de plecarea francezilor.

— Serios?

— Foarte serios. Înţelegi tu, treburile dintre rebelii ceceni şi ruşi sunt limpezi: sunt în război. Cu americanii au loc maşinaţii pe sub mână. Cât despre francezi, ei reprezintă persoane de-a dreptul inoportune: dacă ei pun în funcţiune oleoductul rusesc, strică ploile americanilor şi, în consecinţă, a turcilor, care sunt mai curând amici la cataramă cu cecenii; dacă construiesc altul care trece prin Iran, îi avantajează pe şiiţi, care sunt mai degrabă duşmani ai wahabiţilor; pe scurt, nu sunt bine-veniţi. Şi atunci, cum zicea Napoleon, treburile se complică. E vorba de interesele companiilor petroliere, care nu-şi pot face bagajele sub pretextul că sunt indezirabile. Asta-i, cu atât mai rău pentru ele, n-am de gând să vărs lacrimi de crocodil în această privinţă. Dar e vorba de interesele Franţei, Adeline, presupunând că ar mai exista o Franţă. Dacă noi colaborăm cu ruşii asupra proiectului petrolier, am construi poate o adevărată Europă, Adeline, o Europă politică, viabilă, europeană. (Samson lovi cu un deget în lemnul patului.) Şi pe urmă. Mai sunt şi alte aspecte…

Samson începu să se bâlbâie puţin:

— Au fost răpiţi trei ostatici, care riscă să-şi piardă viaţa dacă nu se găseşte o soluţie.

— Cine sunt aceşti ostatici? întrebă Adeline cât mai indiferentă cu putinţă.

— Un vechi şef de şantier, un inginer tânăr, belgian, şi pe urmă…

— Şi pe urmă?

— O micuţă ziaristă. Aşa că, înţelegi, petrolişti, o ziaristă… A început să le fie frică.

— O cunoşti pe micuţa ziaristă? Nu cumva e cea căreia îi zici Mathilde?

Nu. Nu este vorba de aceeaşi, dar ce antene mai au şi femeile astea! Faţă de „cea căreia îi zicea Mathilde”, recrutată de el ca FIC[47] în Ciad, el nutrea sentimente pe care Adeline le catalogase drept „Paterne... în sfârşit, de rudeme”. Nu era geloasă, dar nu voia să treacă drept o imbecilă. Şi uite că simţise, de la prima menţionare a „micuţei zianste” că Gaston se pierdea cu firea. Îşi dăduse seama că el. Pungaşul, şmecherul, se demascase: tocmai soarta ziaristei atârnase greu în decizia luată de el. Nu era supărat pe Adeline: o iubea şi o admira.

— Nu. Nu este ea. O altă catolică tânără, care lucrează şi ea pentru *Families* şi pentru *Ostensoir*. Prietenă cu Mathilde. Dar ce importanţă are asta?

— Nicio importanţă, rosti Adeline, cu o notă de răceală. Îmi dau seama perfect că nu vei mai avea timp să termini apartamentul, dar salonul...?

— Nici salonul, îmi pare rău. Dar cunosc un tip destoinic, zugrav de meserie, care a servit ca sherpa60 în Tabără şi care lucrează acum pe cont propriu. Dacă vrei, am să iau legătura cu el.

— Natural. Spune-mi, Gaston, te mai văd mâine dimineaţă sau iei imediat avionul?

— Nu imediat! Am o seamă de documente de cercetat, unele contacte de stabilit! Am să te mai stingheresc o săptămână, două.

Adelinei îi trebui un minut să asimileze vestea. Îl va mai păstra pe Gaston câteva zile. Ştiuse dintotdeauna că el se va întoarce să înfrunte pericole, dar iată că afla

— „Mulţumesc bunului Dumnezeu” – că mai dispunea de un răgaz. Vor mai fi nişte mic-dejunuri cu pâine prăjită şi cârnăciori, mai multe zile când să-şi spună. În toiul unei lecţii despre Platon sau Nietzsche, „în seara asta îl voi revedea”, şi mai multe seri să le trăiască împreună, să bea un pahar, să cineze, să se uite la televizor, sau chiar, fiindcă trebuie să fii cheltuitor cu timpul când el este aşa de puţin, să meargă la restaurant sau la cinema sau, risipa

47 Onorabil corespondent, (n.a.)

supremă, să-şi vadă prietenii.

Adeline se rostogoli pe pat şi întinse mâna stângă pentru a lăsa cartea plictisitoare, publicată de PUF, pe noptieră:

— Dacă înţeleg bine, ai timp să-mi scoţi ochelarii, nu?

Secţiune 2.04 4

Samson se trezi în patul Adelinei. Ea plecase la cursuri. Nu se mai simţea în bucătărie mireasma pâinii prăjite.

Îşi făcu toaleta pe îndelete: reflecta cu mai multă luciditate când îşi peria dinţii, se duşuia. Se rădea, îşi tăia unghiile de la picioare.

Situaţia era clară.

OILOC-ul îi propunea două misiuni: una, pe termen lung, consta în asigurarea securităţii personalului în zona caucaziană; cealaltă, pe termen scurt, eliberarea celor trei ostatici, „fără consecinţe regretabile, nici valuri, nici publicitate”. Prima îi asigura celei de a doua susţinerea logistică necesară şi un minimum de acoperire. Ar fi fost dificil pentru el să-şi facă apariţia la Grozâi şi să trâmbiţeze *urbi et orbi*: „Am venit să-i eliberez pe cei trei ostatici, şi să vă intre bine în cap că francezii n-au nici cea mai mică intenţie să părăsească Cecenia.11 Daniel îi garantase lui Samson că patronii săi nu-i vor pretinde rezultate imediate, nici gratuite. Samson încuviinţase din cap. Dar **s-**ar fi **încăpă**ţânat în refuzul său – deşi Daniel aproape că îşi dublase oferta, dacă nu ar fi ştiut că dispune de o cale mai scurtă pentru a merge mai repede şi poate de o cheie în măsură să deblocheze situaţia.

Acestea fiind spuse, se punea o problemă, din care Daniel n-ar fi priceput nimic (era unul dintre motivele pentru care Samson nu-i pomenise nici de cheie, nici de scurtătură), o problemă de conştiinţă. Potrivit regulilor serviciului, un ofiţer în rezervă nu putea exploata în beneficiul propriu competenţele unui HE cu care fusese în legătură. Totuşi, trecuseră multe luni de când Samson îi

transmisese consemnele succesorului său, şi avea impresia că Saşa nu mai fusese utilizat. Dacă, de exemplu, ar fi fost lăsat pe tuşă sau în hibernare, regulile puteau fi interpretate **într-**o manieră mai suplă. De altfel, nu erau în joc tocmai interesele Franţei? Faptul ar fi permis, nu-i aşa. Să se dea disciplinei o interpretare mai elastică…

După un mic dejun reconfortant cu cârnăcion de Lyon, Samson ridică telefonul din bucătărie şi formă numărul pe care-l ştia pe de rost. Ştia aproape toate numerele pe de rost.

— *Hallow*?

Era mai curând căscatul unei fiare subit sculate din somn, decât alo-ul unui om de afaceri.

— Ai dormit bine, Saşa[48]? E trecut de zece dimineaţa.

— Domnule Colonel!!!

Cu majusculă, dar ce spun eu, cu o triplă majusculă în acest „Colonel”.

Saşa făcea avere cumpărând tot ce se putea vinde şi vânzând tot ce se putea cumpăra, dar nu avea decât o singură raţiune de a trăi: funcţiile periculoase şi neretribuite pe care le exercita din timp în timp, prea rar după părerea lui, ca HE al Service Action. Samson şi-i închipuia făcând drepţi la capul patului, cu aparatul roz shocking strâns în mână, ca o pe o grenadă amorsată.

— Cum îţi mai merge. Saşa, de când nu ne-am mai văzut?

— Pe cine întrebaţi, domnule colonel? Vă credeam mort şi îngropat. Ce-aş putea face pentru dumneavoastră? Şterge-o urgent la baie. Bethsabee. Am de discutat afaceri. Şi repejor. Deci, domnule colonel, aveţi nevoie de mine?

— Încă nu ştiu, Saşa. Eşti ocupat în momentul de faţă?

— Mă aflu între Africa de Sud şi Emirate, dar emirii şi struţii pot aştepta.

— Vreau să zic… ocupat de noi?

— Dumneavoastră ar trebui să ştiţi mai bine ca mine

48 A se vedea Un comando la Monterosso, de acelaşi autor.

că nu mi-aţi mai cerut nimic de secole.

— Eu nu ştiu nimic, Saşa. Am trecut în rezervă.

— Dumneavoastră? Dar mi se pare îngrozitor!

— Dar. Există şi unele avantaje.

— Nu şi pentru mine. Ce-o să se aleagă de persoana mea?

— Succesorul meu încă nu te-a solicitat?

— Nici măcar o dată!

Impresiile lui Samson se confirmau: succesorul său era un paraşutist OPS62 remarcabil, dar se temea de propriii săi HE, iar un personaj atât de pitoresc, cum era Saşa, trebuie că i se părea delicat de manipulat.

— Atunci, am putea dejuna împreună, ca pe timpurile cele bune?

— Bineînţeles, domnule colonel, sunteţi invitatul meu.

— Azi?

— De acord, îl amân pe ambasadorul din Dubai. Unde aţi vrea? La *Bristol*, ora treisprezece, v-ar conveni?

*

Cândva, Saşa se lăsa dus cu vorba de Samson de la păhărelul cu apetitiv până la cel cu lichior de după cafea, şi abia în acel moment abordau veritabilul subiect ce-l aveau de dezbătut. Dar, fie că afacerile lui mergeau mai bine ca pe vremuri, fie că un colonel în rezervă îi impunea mai puţin decât unul în exerciţiu, Saşa atacă frontal:

— Spuneţi-mi. Samson, e o glumă povestea asta cu pensionarea? E bine ştiut că voi ăştia nu depuneţi armele niciodată. Vă rostiţi legământul de credinţă pentru eternitate.

— Ah! Aşa-ţi închipui? *Conquisitor în actermim*? Nu, nu vreau să te mint, Saşa. Lucrez pe cont propriu acum.

— Da, da, **s**-o spuneţi altora. În mare, îmi dau eu seama cum se petrec lucrurile. Ieşiţi din Fort pe uşa din faţă şi vă întoarceţi pe cea din dos. Prin urmare, cum ar putea fi util bietul Saşa unui Samson în rezervă?

Colonelul Sangdeboeuf, pe numele conspirativ

Samson, îl măsură o clipă pe dl. Rostislav Şustrenko, pe numele conspirativ *Saşa*, pe deasupra mesei, a cristalurilor, a argintăriei, a trandafirilor de seră. Capul prelung al lui Saşa. Cu nasul lui pronunţat, cu planurile înclinate ale obrajilor, cu buzele subţiri, amintea de o secure preistorică sau un cap de statuie din Ciclade. Nu avea niciun rost să lase statuia din Ciclade să aştepte prea mult timp.

— Ultimul serviciu pe care ni l-ai făcut, Saşa, **s-**a terminat **într-**un fel neprevăzut.

— Exact. Nu-mi închipuiam că zbirii dumneavoastră o să-mi zdrobească mutra în aşa hal.

— Nu mă refer la mutra zdrobită, faptul fiind necesar pentru crearea tuturor circumstanţelor credibile, ci la relaţia pe care ai înnodat-o cu un negustor de… *bum bum* (Samson apucă în mâini un pistol imaginar), relaţie despre care ai raportat şi care ţi-a fost autorizată.[49]

— Vreţi să spuneţi călduros recomandată de dumneavoastră înşivă.

— Îţi dă satisfacţii?

— Dmitri şi cu mine am ajuns prieteni la cataramă şi, ca să nu vă ascund nimic, lui îi datorez primul milion al celui de al doilea miliard al meu.

— Ai folosit până acum această relaţie în profitul serviciului nostru?

— Doar v-am spus că n-am mai fost solicitat! Reţineţi, am găsit în această relaţie o anume plăcere: n-aţi vrut niciodată să-mi îngăduiţi să plec în Rusia strămoşilor mei. Acum mă duc acolo când poftesc.

Saşa îl sfidă pe Samson cu privirea impertinentă a ochilor săi albi.

Samson bău un gât de château-margaux, pe urmă încă unul. Avea nevoie de câteva secunde pentru a se hotărî, iar acel château-margaux era divin.

— Ne-ai trimis câteva dări de seamă în legătură cu

49 Operațional, (n.a.)

acest Dmitri Alexandriei Golubiński. Fost speţnaz[50], fost KGB-ist, reconvertit în traficul de arme.

— Nu numai, Samson. Şi în cel de icoane, de caviar... **Într-**o zi, prânzeam împreună la Saint-Tropez, şeful de sală se dovedise complet dezagreabil, iar Dmitri a cumpărat restaurantul pentru a se descotorosi de respectiva persoană. Şi restaurantul merge foarte bine, în plus. E simplu: pe tot ce pune mâna Dmitri se transformă în aur.

— Ar exista vreo modalitate să-l întâlnesc pe acest Midas[51] al dumitale?

— Nimic nu poate fi mai simplu. El vine aici, la *Bristol*.

— Şi pe când următoarea lui călătorie?

— Staţi aşa, îl sun imediat.

Saşa îşi scoase telefonul mobil de un roz shoking şi formă un număr, care începea cu 007. Nu era al lui James Bond, ci al Rusiei. Samson nu putu să vadă celelalte cifre. Se angajă un dialog în rusă, din care Samson nu înţelese decât cuvântul *Bristol*, *Bristole*, *Bristola*, *Bristolu*. Saşa simţea o plăcere care aproape că se auzea, vorbind limba strămoşilor săi.

— Vinerea viitoare, la cină, vă convine?

Samson încă nu semnase contractul: petroliştii, Daniel şi ostaticii n-aveau încotro şi trebuiau să mai aştepte câteva zile. Dacă Dmitri nu voia să-l ajute, avea tot timpul să bată în retragere. Adeline ar fi fost bucuroasă.

— De acord. La orele douăzeci treizeci. Vă invit pe amândoi, făcu Samson, reţi**nându-**şi o mică grimasă: nu era sigur că în absenţa unui contract. Daniel i-ar deconta nota de la *Bristol*.

— Asta nu! Domnule colonel. Cu Dmitri nu merge aşa. Nota îi revine lui, orice **s-**ar întâmpla. Asta este cea

---

50 Serviciu de informații și acțiuni militare al fostei URSS și apoi al Rusiei - cu misiuni de sabotaj și de comando, (n.tr.)

51 Rege al Frigiei - potrivit legendei, el transforma în aur tot ce atingea - un dar făcut de Dyonisos. (n.tr.)

de-a unsprezecea poruncă a lui.

*

Samson îşi petrecu săptămâna informâ**ndu-**se asupra Mării Caspice, unde nu fusese niciodată, şi asupra hidrocarburilor, care nu fuseseră niciodată specialitatea sa. Cu vârful unui creion numărul 2, pe care-l umezea frecvent cu limba, îşi întocmi rezumatul sintetic de mai jos:

AIDE-MEMOIRE PENTRU UN ASINUS

1) Marea Caspică deţine, la o primă evaluare, 10 din rezervele mondiale de hidrocarburi. Unele confirmate, altele probabile. Unele onshore (pe uscat), altele offshore (în largul mării). Marea însăşi nu este explorată dincolo de 100 de metri adâncime. Deci. Ne puteam aştepta la surprize. Bune sau rele.

2) Există cinci state riverane. În sensul acelor de ceasornic, începând de la sud-vest: Azerbaidjan. Rusia, Kazahstan, Turkmenistan, Iran. Aceste ţări sunt fundamental musulmane, cu excepţia Rusiei, care ajunge la Caspica mai ales dinspre partea Daghestanului, musulman şi el. Cecenia, care se află pe traseul oleoductului rusesc Caspica-Marea Neagră, situată mult spre sud, este o ţară majoritar musulmană.

3) Se pune o chestiune de drept internaţional: Caspica reprezintă un lac frontalier. O mare închisă sau o mare deschisă? Riveranii care dispun de rezerve reduse pe litoralul lor (ruşii, iranienii) sunt favorabili statutului unei „mări închise”, pentru că în acest caz fundul mării ar fi împărţit între cei cinci. Riveranii care au coaste întinse sau mari rezerve de-a lungul acestor coaste (cei din Kazahstan, azerii) sunt pentru statutul „mării deschise”, pentru că atunci distribuirea fundului mării ar fi proporţională cu lungimea coastelor. Turkmenii sunt favorabili tezei ruso-iraniene…

4) Pentru yankei, interesul este dublu: exploatarea Caspicei în profitul lor şi împiedicarea ruşilor **s-**o exploateze pentru ei. În acest sens, fiecare baril valorează cât două. Nu dispariţia comunismului din Rusia a schimbat

datele problemei, ci dispariţia URSS, fiindcă până atunci Moscova poseda peste 80 din coastele Caspicei, iar acum posedă mai puţin de 20. Războiul sfânt, recent declarat de anumiţi musulmani Statelor Unite, şi represaliile exercitate de Statele Unite asupra unor musulmani nu modifică faptul că, în conflictul lor (rece sau fierbinte) cu Rusia, americanii găsesc în musulmani aliaţi naturali şi indispensabili.

5) Nou-născuta teorie a coridoarelor, şi, în special, a resurecţiei drumului zis al mătăsii (care nu are nimic de-a face cu mătasea) sunt conforme politicii americane de încercuire a Rusiei. Acest coridor eurasiatic pleacă din Europa Occidentală (Germania), traversează fosta Iugoslavie (de unde şi necesitatea dezarmării şi ruinării acestei ţări), trece prin Turcia. Azerbaidjan. Asia Centrală şi ajunge în China. Rusia creştină. Armenia creştină şi Iranul şiit rămân în afara acestui maţ alcătuit din reţele rutiere şi feroviare, de culoare aeriene şi de oleoducte. Organele care joacă un rol major în această operaţiune sunt MEP (Main Export Pipeline), conspiraţie turco-azero-amencană, şi TRACECA (Transport Corridor Europe Caucasus Asia), conspiraţie germano-turco-azero-americană.

6) Nu **s**-ar vede ca Franţa să beneficieze de vreun avantaj din existenţa acestui pseudodram al mătăsii. În schimb, şi în perspectiva unei Rusii care ar şti să-şi păstreze influenţa asupra Caucazului. A Caspicei, a Mării Negre şi a Asiei Centrale, Franţa ar fi bine plasată pentru a juca rolul de mediator în regiune, mai ales dacă ar fi companii franceze cele care ar construi un oleoduct Caspica-Golful Persic, în detrimentul yankeilor.

Acest ultim paragraf îl făcu pe Samson să râdă:

— Lucrez pentru civili şi păstrez totuşi în inimă interesele unei naţiuni care a renunţat să mai fie ea însăşi. Trebuie că m-am sonat.

Vineri se puse la costum bleu-electric cu dungi (se dădea în vânt după dungi) şi ajunse devreme la masa

reţinută de dl. Golubiński. Solicitudinea cu care fusese întâmpinat îl surprinse, dar şi mai mult numărul farfuriilor de prezentare: erau şase. Dispuse pe o masă rotundă. Alese un loc la întâmplare, chiar dacă ar fi trebuit să-l schimbe mai târziu. O singură masă mai era ocupată, plasată **într-**un colţ, chiar lângă perete, şi doi indivizi stăteau la ea, zdraveni, de o talie impozantă, în cămăşi albe impecabile, costume închise la culoare, impecabile, şi cravate închise la culoare, la fel de impecabile. Ei înşişi aveau un aspect grav şi impecabil.

— Ah! Bun, îşi zise Samson, deci aşa stau lucrurile.

Din politeţe faţă de gazda lui, refuză să comande ceva până la venirea acesteia.

Intrau diferite grupuri, repartizate în ritmul rezervărilor şi al improvizaţilor, se serveau cocktailuri, whisky şi se distribuiau pahare cu picior înalt. Cei doi indivizi, atenţi la tot ce se petrecea în jur, beau apă plată.

Fix la orele douăzeci treizeci intră un necunoscut precedând trei necunoscute, două stil manechin, una mai curând o persoană din înalta societate. Saşa închidea plutonul. Samson se ridică, surprins: se aştepta la o delegaţie de oameni de afaceri, de politicieni sau de ofiţeri de informaţie. Saşa făcu prezentările. Dmitri Aleksandrâci Golubmski avea în jur de patruzeci şi cinci de ani. Trăsături regulate, ochi albaştri, gura ironică, tenul neted, glasul suav; îi ghiceai o piele foarte moale. Purta un costum bleu marin aproape negru, o cămaşă lila aproape albă, o batistă fantezi în aceeaşi nuanţă, o cravată uni. Strângea mâna cu fermitatea şi supleţea bărbaţilor care-şi cunosc vigoarea şi nu abuzează de ea. Vorbea franceza cu perfecţiunea unui străin.

Se aşeză în spatele unui scaun, o plasă pe „dama din lumea mare” la dreapta sa, pe Peggy la stânga, pe Samson la dreapta „damei din lumea mare”, pe Maggy la dreapta lui Samson, pe Saşa la dreapta lui Maggy, ajungând şi el la stânga lui Paggy. Din**tr-**o privire circulară, verifică dacă masa era bine aşternută, şi trase scaunul vecinei din

dreapta mai înainte de a se atinge de al său.

Peggy era înaltă, gălbejită, lâncedă, cu nişte picioare lungi cât două zile de post, părul tuns scurt şi vopsit negai; era rusoaică şi manechin la Jean-Paul Gaultier. Maggy era înaltă, gălbejită, lâncedă, cu nişte picioare cât două zile de post, părul tuns lung şi vopsit blond; era rusoaică şi manechin la Chanel. Olga, care ar fi putut să fie mama lor, era micuţă, fină, bine făcută, cizelată cu dalta, coafată de Charlie, parfumată de Guerlain, purtându-şi sus bărbia mică; era franţuzoaică, deşi de obârşie rusă; avea un nume telescopic, poseda un butic de lux în foburgul Saint-Honoré şi se pregătea să deschidă o casă de croitorie la Sankt Petersburg.

În niciun moment conversaţia nu se apropie de problema caspică. Olga îl întrebă pe Samson ce părere avea despre ultima punere în scenă a *Damei de Pică* la Opera Bastille. Cum?! Nu o văzuse?! Trebuia neapărat! Dmitri aminti de un turneu al Comediei Franceze la Sankt Petersburg. Peggy şi Maggy fuseseră extaziate de rochiile actriţelor. Saşa declară că el prefera baletul teatrului şi operei. „După toate aparenţele, îi spuse Olga, fiindcă sunt mai multe dansatoare”.

Dmitri se dovedea o gază îndatoritoare şi plină de autoritate. Nimeni nu vorbea direct cu personalul, doar prin intermediul lui. Era un cunoscător în privinţa vinurilor franţuzeşti. Samson verifică dacă cei doi indivizi, care dominau situaţia, beau în continuare doar apă plată. Saşa începu să povestească în cuvinte pline de subînţelesuri o operaţiune la care participase cu câteva luni mai înainte: jucase roului unui tânăr călugăr rus, şi datorită… Pe Samson îl apucă un acces de tuse şi Saşa tăcu, după ce îşi permise o ultimă insolenţă:

— Şi relicva aia, Dmitri, ai reuşit să te descotoroseşti de ea?

— Patriarhul tuturor ruşilor n-a vrut-o, aşa că am vândut-o unei biserici ucrainene: cea care a oferit mai mult. Răspunse Dmitri, zâmbindu-i amabil lui Samson,

pentru a-i demonstra că ştia cine făcuse rost de relicva falsă.

Samson îşi ţinea gura pe cât era posibil, asculta, observa. Cunoştea Sankt Petersburgul? îl întrebă Olga. Nu-l cunoştea?! Trebuia neapărat!

Saşa fu de părere că ar fi fost haios să meargă toţi cu o maşină. Ar fi trecut prin Germania, unde **s-**ar fi ghiftuit cu *Hundwurst*[52], şi prin Polonia, unde **s-**ar fi îndopat cu *flaki gospodarski*[53]... Olga fu de părere că ar fi un mijloc de a redescoperi sentimentul distanţei. Începură să vorbească despre maşini. Saşa aminti de un banc care circula prin Europa de dinaintea prăbuşirii comunismului:

— Francezul zice: Eu am două maşini, una mică pentru soţia mea. Una medie pentru mine. Americanul zice: Eu am trei maşini, una mică pentru soţia mea. Una medie pentru mine şi una mare pentru călătorii lungi. Sovieticul zice: eu n-am nicio maşină. Nevasta mea merge pe jos, iar eu iau metroul, şi pentru călătorii lungi am tancul.

— Lucrurile **s-**au schimbat, remarcă Dmitri. Acum, americanul ar zice: Pentru călătorii lungi, am un bombardier.

Samson avu sentimentul că Dmitri lansase remarca aceasta cu un soi de arţag, ca să-l vadă cum reacţionează. El râse din toată inima.

După masă, Saşa propuse să meargă la *Rasputin* ca să asculte muzică ţigănească. Cele trei femei acceptară. Samson refuză.

— Ei bine. Dragul meu Saşa, ai să te trezeşti poligam, spuse Dmitri pe trotuarul din foburgul Saint-Honoré. În ce direcţie mergeţi, domnule colonel? Aş face câţiva paşi cu dumneavoastră. Mesdames, mă voi alătura dumneavoastră poate mai târziu.

Pronunţase *Mesdames* cu uşor accent rusesc: *Miesdames* cu u*n în* moale.

---

52 Cârnați din came de câine, (n.a.)

53 Măruntaie pregătite ca la mama acasă, (n.a.)

Samson arătă spre dreapta, în direcţia rondului de pe Champs-Élysée; Saşa îşi mână mica turmă spre stânga; Dmitri o apucă direct pe stradă. Cei doi băutori de apă plată apăruseră la rândul lor şi îşi împărţiseră trotuarele. Nu încercau să treacă neobservaţi. Samson mergea voiniceşte, cu lodenul în spinare, iar Dmitri nu se lăsa distanţat. În matoul său de caşmir negru cu guler de zibelină. Se îndreptară către grădinile Parisului. Felinarele luminau statui monstruoase care mărgineau bulevardul, ca nişte extratereştri din bronz, defilând agale. În coloană de câte doi, prin**tr-**un oraş sub ocupaţie. Nu se vedeau decât forme groteşti şi obscene, ghemuite ca nişte broaşte sau ridicate ca nişte obeliscuri, iluminate de farurile maşinilor care se intersectau. Samson se uita la ele cu un ochi perplex. În fine, pe un ton aproape intimidat:

— Spuneţi-mi şi mie ceva, Dmitri. După dumneavoastră, asta înseamnă artă?

Dmitri reflectă serios.

— Nu. Nu cred că este vorba de artă. Arta trebuie să te ajute să poţi trăi. Ceea ce-i diform nu te poate ajuta să trăieşti.

Îşi construia cu grijă frazele în franceză şi adesea aveau un sens care nu era nici pe departe anodin.

— Atunci, de ce ni se bagă pe gât un asemenea spectacol? Vă imaginaţi cât trebuie că l-a costat pe contribuabil o expoziţie ca asta? Dacă ne gândim numai la transportul acestor aşi de pică şi a acestor bizari elefanţi! … Nu vă simţiţi jignit? Pe mine mă scot din sărite. Şi la dumneavoastră, în Rusia, se pot vedea chestii ca astea?

Dmitri reflectă din nou:

— Nu tocmai. În fond, noi trebuie că suntem la fel de depravaţi ca şi francezii, dar noi ne dovedim ceva mai pudici.

— Voiam să spun: aveţi nişte aşa-zişi artişti care-şi bat joc de oameni şi nişte tăntălăi care se cred obligaţi să lase impresia că le admiră?

— Cu siguranţă că avem şi noi. Poate că nu prea au

viitor, pentru că la noi, arta este resimţită ca o necesitate, mai mult decât ca un lux. Luxul poate fi absurd. E chiar simpatic ca luxul să fie absurd. Foamea este întotdeauna coerentă. Dar vă vorbesc de lucruri care nu-s de competenţa mea.

Samson ar fi vrut să-l întrebe pe Dmitri dacă avea cunoştinţă de Liga Boierilor, dar socoti că ar fi fost prea devreme să se descopere. După mai multe minute de tăcere, Dmitri rosti:

— Am avut impresia, domnule colonel, că aş avea, poate, onoarea să vă fiu de folos?

— Depinde. (Samson îşi aprinse o ţigară.) Ne-aţi oferit o cină formidabilă, cu prietenele dumneavoastră…

Dmitri înţelese că aluzia putea comporta un uşor reproş:

— Nu-mi place să iau masa între bărbaţi. Mi se pare deprimant. Iar pentru afaceri, întotdeauna rămâne destul timp.

— Oh! Aveţi nişte prietene fermecătoare.

Nici vorbă că aveau mai multă strălucire decât Adeline a lui, şi cu toate astea pe ea o iubea. El reluă:

— Aveţi ceva legături în zona Mării Caspice?

— Daţi-mi adresa: am să dispun să vi se livreze caviar. Îl preferaţi pe cel imperial gold sau pe cel imperial black?

— Nu mă prea pricep, recunoscu cinstit Samson. Dar în Cecenia aveţi contacte?

Se opriră sub un felinar şi se priveau drept în faţă.

— Despre ce este vorba, mai exact? întrebă Dmitri.

— Despre două aspecte. Pe de o parte, nişte ostatici de eliberat. Pe de alta, nişte conducte de construit.

— Cine ar construi conductele?

— Francezii. În beneficiul vostru. Dar nici ei să nu iasă în pagubă.

— De ce nu vă adresaţi guvernului nostru?

— Sunt convins că, ceea ce trebuie făcut în această direcţie, se face, dar deviza noastră este „fără valuri, fără

consecinţe regretabile, fără publicitate”. *You get my point*?

Mergeau. În sfârşit, Dmitri:

— Eu sunt un om fără importanţă, să ştiţi. Vreau să spun, la acest nivel. Dar am nişte prieteni. Prieteni vechi. Ei au cunoştiţă, **într-**o oarecare măsură, de ceea ce se petrece prin părţile acelea. Nu pot să vă promit nimic. Ar trebui să-mi daţi unele detalii.

— Aveţi o cifră în minte?

— În privinţa participării mele? Dacă este vorba de o colaborare pe termen lung, nu, nu dispun de nicio cifră. După ce voi studia problema, vă voi comunica una, nu aveţi de ales, acceptaţi sau refuzaţi: eu nu mă târguiesc.

— Şi în privinţa ostaticilor?

Dmitri se opri. Afişă un zâmbet plăcut şi crud. Care-i descoperi toţi dinţii.

— Va trebui să vă pregătiţi pentru plata unei mici răscumpărări, dar nu-i sigur. Profesioniştii ceceni în răpiri cu comanditarii lor americanosaudiţi încep să mă calce pe nervi. Aş prefera să vă demonstrez de ce suntem în stare să facem fără să fi irosit nici măcar o copeică. Exceptând cheltuieile. Dar aceste cheltuieli nu înseamnă nimic în comparaţie cu o răscumpărare ceva mai serioasă. Ştiţi cât costă acolo nu un om oarecare (era mândru că ştia termenul), ei. De exemplu, un ziarist?

— Chiar mă întrebam.

— Un milion de dolari. Aşa se explică faptul că ei răpesc mai ales americani.

— Şi pentru dumneavoastră?

— Pentru mine, nimic. Dacă rezolvăm treaba, îmi scot eu pârleala mai târziu. Vreţi să ne revedem mâine aici? (Arătă spre o bancă publică.) îmi veţi prezenta documentaţia de care dispuneţi, iar eu vă voi spune dacă pot face ceva. Bun. Începe să plouă. Găsiţi un taxi în faţă la Berkeley, iar eu mă întorc pe jos.

Îşi strânseră mâna, tato**nându-**se din priviri. Brusc, Samson simţi dorinţa să-i dea o dovadă de încredere acestui bărbat, mai tânăr decât el, un fost inamic, poate,

aliatul său de mâine.

— Spuneţi-mi, Dmitri: aţi auzit vor**bându-**se de Boieri? De Liga Boierilor?

— Da. Bineînţeles, sunt prieteni de-ai mei. Dacă veniţi la Sankt Petersburg, vă duc pe la ei. Se mănâncă foarte bine la palatul Mîşkin.

Dmitri se îndepărtă spre Concorde. Cei doi acoliţi ai săi îl urmară printre arbori. Samson o apucă spre Étoile. Îşi luă precauţiunile de rigoare pentru a verifica dacă nu cumva era filat. Constată că nu era.

Articol III.

CAPITOLUL III

ANII DE UCENICIE ŞI DE CĂLĂTORII AI TÂNĂRULUI ROBIN CHASTOW

1960 – 2000

Secţiune 3.01 1

Robert C. Chastow III era fiu unic.

Situaţia îi convenea.

Nu i-ar fi fost pe plac să-şi împartă genele cu alţii. Aprecia că părinţii săi, şi unul şi celălalt, expediaseră doar un singur mesaj în cosmos: pe el. Era convins că nu **s-**ar fi înţeles cu fraţii şi surorile lui. Care ar fi avut ceva din el. Dar fără a fi în întregime. Nu există familie fără promiscuitate: Robin detesta promiscuitatea.

Companiei mamei sale, o Frumoasă a Sudului şi jucătoare de bridge, ceea ce se dovedea suficient fericirii acestei *lady* „Robin o prefera pe cea a majordomului negru. Unchiul Chester.

Tatăl. Robert C. Chastow II, era *good ole boy*, un camarad loial prin excelenţă. Oricum ar fi fost vremea, se simţea mai bine afară decât înăuntru. Dacă vânătoarea era oprită. Îşi lua undiţa. Dacă nu se ducea cu amicii, alţi *good ole boys*, să vâneze prepeliţe, de preferinţă călare. Înaintea deschiderii sezonului la căprioare, se lipsea de carne timp de o lună, pentru ca animalele să nu poată adulmeca prezenţa carnivorului la pândă, cu arcul său cu contragreutate sau cu muscheta cu pulbere neagră. Pentru

a se apropia de curcanii sălbatici, îşi camufla faţa. Mâinile, carabina, şi petrecea două zile prin păduri, nemişcat, şi lansa chemările femelei, frecând pe o cutiuţă o scândurică dată cu cretă. Nu ucidea decât masculi şi întotdeauna în cap. Nu din respectul legii, ci din spirit sportiv. Participa la capturarea şerpilor cu clopoţei, care erau afumaţi cu benzină la intrarea găurilor lor, şi apoi erau storşi de venin. Hăituia porcii sălbatici prin mlaştini; i se întâmplase să răstoarne pe spate unul dintre ei. Fierbea oposumul[54] **într-**o oală, cu pielea şi blana, la fel cum procedau negrii. Marea lui plăcere era vânătoarea de ratoni, în timpul căreia îşi petrecea noaptea împreună cu *good ole boys*, stând roată în jurul unui foc de lemne, trecând din tigva cu *moonshine*[55], şi interpretând lătrăturile câinilor din haită, care dădeau glas pe tonuri diferite, după cum reperaseră vânatul sau îl urmăreau, sau îl forţaseră să se refugieze în vreun arbore la poalele căruia săreau şi lătrau, cu balele curgând de turbare. În zori de zi, cei mai puţin leneşi sau mai puţin cherchelíţi dintre *good ole boys* se duceau să tragă cu arma în ratonul care cădea de pe ramură în boturile băloase ale câinilor.

Rober C. Chastow I, bunicul, nutrea un deosebit dispreţ faţă de fiul său, Robert C. Cahstow II. Cu timpul, Robin ajunsese să-i împărtăşească dispreţul, bunicul fiind un personaj în umbra şi lumina căruia i se derulase copilăria.

Bunicul era bătrân, înalt, drept, rigid, cu părul şi mustaţa albe. Orice regizor i-ar fi conferit rolul de bunic aristocratic. Era slab. Avea nasul coroiat, tenul sanguin, cu vinişoare albăstrii la tâmple. Mirosea a apă de Cologne, pe când fiul său duhnea a băutură. Purta cămăşi albe, cu dungi gri, apretate; iarna, costume din trei piese gri-fer sau antracit; vara, costume din trei piese gri-perl. Niciodată Robin nu-l văzuse fără cravată, nici măcar la micul dejun. Vorbea engleza cu accentul de pe vremuri,

---

54 Marsupial care trăiește în America, (n.tr.)

55 Coniac, distilat clandestin, (n.a.)

dar utiliza expresii sudiste – *fetch, aint, yall, yonder*[56], dintre care unele avea cochetăria să le împrumute din vocabularul negrilor. Sub tufa albă şi deasă a sprâncenelor, indispensabile personajului, priveau nişte ochi mici, lipsiţi de milă.

La naşterea lui Robin, bunicul ajunsese de multă vreme vârsta pensionării, dar, pentru el, cuvântul pensionare nu avea nicio semnificaţie. Proprietatea, administrată de un intendent iscusit, nu încetase să aducă profituri, cât ar fi fost ele de mici; în plus, deontologia calvinistă a muncii influenţâ**ndu-**i pe toţi protestanţii, chiar şi pe episcopalieni. Bunicul se crezuse obligat să pună bazele în Savannah a unei companii de asigurări care-i aducea venituri şi în cadrul căreia fiul său exercita funcţii lucrative sau fictive. Dar toate astea nu însemnau nimic pe lângă veritabilele ocupaţii ale bunicului, despre care nu se ştia mare lucru, doar că îl obligau să facă dese călătorii, chiar şi la optzeci de ani trecuţi, de cele mai multe ori în Rusia. Ce învârtea el pe acolo, nimeni n-avea nicio idee: comerţ, se presupunea, deşi nu se ştia ce ar fi putut să vândă ruşilor.

Altminteri, bunicul, deşi proprietar funciar al unei case coloniale cu coloane albe şi descendent al unui ofiţer sudist, trecea ca având el însuşi convingeri destul de roşii. Era una dintre acele firi sucite, îndemnate să-şi taie craca de sub picioare: la fel ca aristocraţii francezi care aclamaseră ziua de 14 iulie şi conspiraseră pe 4 august; la fel ca intelectualii ruşi care se entuziasmaseră în februarie. Făcea parte din aripa stângă a partidului democrat; îl primise la el acasă pe Martin Luther King Jr.; era favorabil integrării negrilor în şcoli şi autobuze; dacă i se adresa unui negru pe care nu-l cunoştea, chiar şi ultimului lucrător de la o staţie de benzină, îi spunea *Sir* fără ironie; pe scurt, lumea nu ezita, în anumite medii, să-l trateze de *nigger-laver* („amic al negroteilor”). Dar numai

---

56 Mergi și caută, nu-i așa, voi ăștilalți, acolo: forme de exprimare considerate ca greșite sau arhaice în americana standard, (n.a.)

în spate: „colonelul” Chastow trecea drept un om cu care se cuvenea să te porţi circumspect.

Adevărata prietenie dintre Robm şi bunicul său începuse **într-**o anume duminică, zi caniculară.

Mămica juca bridge la Savannah; tăticu’ bracona un aligator în mlaştinile de la Okefenokee; servitorii negri se întorseseră la ei acasă. La baza ferestrelor înalte, aparatele de aer condiţionat de pe vremea aceea, voluminoase cât un bufet, bubuiau şi vibrau de parcă ar fi vrut să smulgă casa din temelii, dar nu reuşeau să răspândească niciun pic de răcoare. Nu era chip să iasă afară: cerul încins la alb apăsa cu toată greutatea asupra stejarilor aproape sufocaţi de o pâclă pe care n-o înfiora nicio boare. Robin, de şapte ani, rătăcea din încăpere în încăpere; jucăriile nu-l mai distrau; toate imaginile fuseseră colorate; încercase să doarmă, dar transpira prea tare; se simţea disperat de singur. Îndrăzni să-şi deranjeze bunicul, fără să se fi decis cu adevărat, aşa, pentru că la mânerul bibliotecii, situate în „cartierul sclavilor”, putea ajunge cu mânuţa lui.

Cele patru climatizoare sforăiau care mai de care.

Bunicul, abia sprijinit de fotoliu, nu-şi desfăcuse cravata, străpunsă ca de obicei de un ac încomonat cu o perlă, dar îşi scosese haina, aruncată pe un scaun şi nu aşezată pe speteaza lui; vesta strâns ajustată pe talie şi cămaşa cu gulerul şi manşetele amidonate, toate în linii drepte şi unghiuri ascuţite, îl împiedicau să arboreze o înfăţişare cât de cât neglijentă. Purta nişte ochelari mari. Deasupra cărora se ridicau tufişurile furibunde al sprâncenelor, care-i sublimau alcolada albă a mustăţii pieptănate cu grijă, în jurul bunicului, nouă mii nouă sute nouăzeci şi nouă de volume fremătau silenţios în vitrinele lucitoare. Îl ţinea pe al zece miilea, scris în nişte caractere necunoscute, deschis între mâinile lui. Exista un paralelism între forma tomului întredeschis şi cea a nasului îndreptat deasupra lui.

De obicei, Robin se supunea riguros principiului

potrivit căruia copiii trebuie văzuţi şi nu auziţi, dar, măcar o dată, îi adresă strămoşului său cuvântul, plângâ**ndu-**se:

— Bunicule, nu mai ştiu ce să fac…

Bunicul îşi privi nepotul prin ochelari, abia dacă îl zări. Îl măsură o clipă şi apoi. De parcă ar fi fost lucrul cel mai evident de pe lume:

— Ei bine. Învaţă ruseşte.

— Ruseşte, Sir? De ce ruseşte, Sir?

Bunicul spusese „învaţă ruseşte” pentru că tocmai citea o carte rusească, dar acel „de ce” îi plăcu.

— Pentru că naşii sunt cei mai mari duşmani ai noştri.

— De ce sunt cei mai mari duşmani ai noştri?

Bunicul ar fi vrut să continue lectura lui *Rudin* de Turgheniev, dar nu putea rezista la un „de ce”.

— Robin, câţi ani ai tu?

— Şapte am, Sir.

— Care-i cea mai mare ţară din lume?

— Statele Unite ale Americiu Sir.

Pun şi adulţii ăştia nişte întrebări!

Bunicul puse un semn la carte, o închise, o lăsă pe o măsuţă, şi se ridică:

— Vino încoace.

Îl conduse pe Robin în faţa unei mobile sferice: un mapamond din secolul al XIX-lea, cadrilat de paralele şi de meridiane, încercuit de un arc din lemn preţios. Cu un deget îl făcu să se rotească, aşa cum un comediant de bâlci învârteşte o roată de loterie. Globul scârţâi complezent.

— Arată-mi.

Robin nu îndrăzni să oprească Statele Unite al Americii. Mov, care defilau de la vest spre est, dar le desemnă cu un deget lipicios de la ultima bomboană suptă.

— Bine. Acum, arată-mi Rusia, care se numeşte în ultima vreme Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice.

Globul se învârtea, uşor înclinat pe axa lui.

— Sir. Nu ştiu unde e.

Robin se întreba dacă nu cumva avea să primească o

palmă peste ureche, dar, dimpotrivă, bunicul îl încurajă:

— E bine că nu te prefaci. Ştii să citeşti?

— Da, Sir.

— Ia citeşte-mi atunci ce scrie aici pe pata asta mare, verde.

— *Russian Empire*, descifră Robin pe hârtia puţin deformată.

— Asta-i Rusia. Acum uită-te aici. Poţi să-mi zici care este mai mare: Rusia sau Statele Unite?

Cu regret:

— Rusia, Sir.

— Rusia este de două ori şi jumătate mai mare decât Statele Unite. Are şi mai mulţi locuitori. De fiecare dată când ai cinci americani pe teren, ai şase ruşi în faţa lor.

— Dar, Sir, noi suntem cei mai buni, nu-i aşa?

— Potenţial, ei sunt mai bogaţi. Nici nu se poate bănui cât aur, diamante, petrol, gaze se ascunde în subsolul lor. Iată de ce ruşii sunt cei mai mari duşmani ai americanilor. Pentru că ei ştiu că pot să fie cei mai puternici, şi aşa vor fi. Dar nu trebuie să li se spună. Şşșt. Te-ai prins?

— Da, Sir.

— Pentru a lupta împotriva unui duşman, trebuie să-l cunoşti. Să-l cunoşti şi să-l înţelegi. Mai bine decât se cunoaşte şi se înţelege el însuşi. Pentru a-l înţelege, trebuie să-i cunoşti limba. Ca să-l prinzi în capcanele pe care i le întinzi. Intră aşa ceva în creieraşul tău?

— Intră, Sir.

— Noi împotriva lor. Ce zici?

— Noi împotriva lor, Sir.

În momentul acela, viaţa bunicului se transformă. Îşi dispreţuia fiul; nu ştiuse că avea un nepot; acesta părea să fie demn de el. Îi trase o palmă pe partea cărnoasă a braţului:

— Ei bine, ai să înveţi prima ta lecţie de limbă rusă.

Şi, cum Robm parcă ar fi ezitat o clipă – deşi se plictisea de moarte, lecţiile, oricare ar fi fost ele, nu

constituiau distracţia lui favorită Bunicul îşi coborî apăsat pleoapa de condor peste ochişorul de şoim: aşa îşi închipuia el că însemna să faci cu ochiul în mod accesibil tinerelor generaţii.

— O să începem cu masculinul singular.

Secţiune 3.02 2

Să concepi că un popor îşi inventase un limbaj de neînţeles şi folosea pentru a**-**l scrie nişte semne fanteziste sau înşelătoare sau care, din**tr-**un exces de perfidie, păreau să fie ceea ce erau, îl cufunda pe Robin **într-**un abis de perplexitate. Dar nu era de discutat cu bunicul, şi, după câteva zile. Copilul înţelese că limba rusă era cea mai de sus colibă din copaci, cea mai adâncă dintre subterane, un mijloc extraordinar de a evada din casă şi de la şcoala primară.

Robin nu avusese niciodată instinctul gregar dezvoltat, ceea ce punea pe gânduri învăţătorii şi, **într-**o anumită măsură, părinţii, fiindcă un copil american insuficient de *popular* este pasibil de o intervenţie psihanalitică, dar acum, el putea mima spiritul gregar, dispunând de cel mai magic dintre covoarele zburătoare. Se deda cu o atât mai mare dezinvoltură distracţiei favorite a *vulgum pecus* cu cât n**-**o făcea decât la suprafaţă. De Halloween, cerea bomboane vecinilor din Vidalia şi le arunca cu pietre în geamuri dacă nu-i ofereau; vindea băuturi gazoase şi spăla maşini ca să facă rost de ceva bani de care nu avea nevoie; juca *softball*, *baseball* şi chiar *football*, dar toate aastea rămâneau o faţadă în spatele căreia se ascundea adevăratul eu, care se ghiftuia cu rusă şi cu Rusia. Mai meitant era faptul că nu iubea nici Rusia, nici rusa şi că nu evada **într-**o ţară a viselor, ci în mediul duşmanilor săi înverşunaţi.

Ceva mai mare, îl citise pe Dostoievski înaintea lui Faulkner, şi Dostoievski îi deveni profund antipatic. Spre deosebire de majoritatea cititorilor şi a criticilor, adulmecase în marele Fiodor Mihailovici un optimist care credea cu fervoare în natura divină a omului: pentru

tânărul protestant liber-cugetător, această credinţă se dovedea la fel de şocantă ca cea a întoarcerii la viaţă a cărnii putrezite. **Într-**o anumită măsură, bineînţeles, el cedă fascinaţiei profetului petersburghez şi se detesta că-i cedase; acel spiritualism nestăvilit fără aplicaţii morale, nici sociale îl atrăgea şi îl oripila. Nu ştia ce anume însemna „Ideea rusă”, dar nu avea nicio îndoială că n-ar fi fost seducătoare şi perversă.

Bunicul cunoştea limba şi literatură rusă; dar pronunţia sa era dezastruoasă. Era conştient de asta şi, cum nu existau profesori de rusă în Savannah, Robin era însoţit din două în două săptămâni la Atlanta, unde o venerabilă emigrantă din Rusia, văduva unui celebra medic georgian, dădea lecţii de limbă rusă. Cum avea urechea bună, iar ea îl punea să înveţe poeme pe de rost – *Urcă pe mal, crudule cecen*.

Ascute-ţi tăişul hangerului... – el începu să vorbească curând mai bine decât bunicul, care avu bunăvoinţa să se arate încântat.

Robin era în primul an din *high* sch00170 – la paisprezece ani – când bunicul începu să-i vorbească de Varsity.

Că tânărul Chastow trebuia să intre la universitate era de la sine înţeles; nu putea să nu traverseze singura barieră adevărată care-i demarca pe americani, cea care separă plebea incultă de patricienii, beneficiari ai unor costisitoare studii academice. Şi, bineînţeles, nu avea să fie înmatriculat **într-**o universitate de stat, unde taxele erau mai mici, ceea ce în[57]

sine se dovedea degradant. Dar, pentru un Chastow – bunicul insista asupra acestui aspect – nu se punea problema să intre în altă parte decât la Varsity, institut pe care el însuşi îl absolvise. Nu putea fi nici Harvard-ul cel pedant, nici excentricul Yale, nici Princeton-ul de curând apărut; avea să fie în mod necesar Varsity:

— Până şi imbecilul tău de tată a reuşit să intre la

57 Liceu, (n.a.)

Varsity. Ce-i drept, eu am făcut studii încununate de succes, ceea ce a înclinat balanţa în favoarea lui.

Varsity era cea mai scumpă dintre toate universităţile din *Ivy League*, cea mai greu accesibilă prin**tr-**un sistem de teste, de concursuri şi de cooptări care asigurau exclusivitatea acelor *wasps*[58]. „În privinţa Wasperiei, în orice caz, eu nu risc nimic”, se măgulea Robin. Bunicul nu-i răspundea decât prin „Studiază cu sârg şi controlează-ţi reverele”. Robin nu putea suferi tenisul, dar îşi controla reverele: îi plăcea destul de mult să facă ceea ce nu putea suferi.

Candidatura sa la Varsity fusese pusă de la naştere. Rezultatele testelor, prin care trecuse, fuseseră expediate Biroului de admitere. O dată pe an, bunicul găsea un pretext ca să dea o raită pe la *alma mater* şi se întâlnea acolo cu preşedintele, căruia nu pierdea din vedere să-i vorbească despre nepoţelul său. Acţiunea psihologică se intensifică atunci când Robin intră în al patrulea şi ultimul an de liceu. Un fost student de la Varsity, mare avocat la Atlanta, fu trimis de urgenţă la Chastow Plantation pentru a-şi face o părere personală asupra inteligenţei şi competenţelor candidatului. În legătură cu asta, se punea o chestiune delicată: să îndrăznească a-l servi cu alcool pe acest personaj, a cărui opinie se va dovedi determinantă, şi care putea fi la fel de bine un abstinent fanatic sau o sugativă incorigibilă? Până la urmă. Bunicul culese nişte informaţii de la un amic comun şi, la întoarcere, celebrul avocat fu oprit pe autostradă pentru exces de viteză şi conducere în stare de ebrietate. Dar el nu-i purtă pică lui Robin, şi scrisoarea de admitere sosi în cele din urmă. La drept vorbind, bunicul făcuse la Varsity asemenea donaţii încât nimeni nu se mai miră din cale afară de succesul obţinut de nepot.

În ceea ce-l privea, Robin respecta ideile preconcepute ale bunicului, deşi nu le împărtăşea. Pentru

---

58 Anagrama lui White Anglo-Saxon Protestants, protestanți albi anglo-saxoni. Anagrama are semnificația de viespe, (n.a.)

el, o universitate din *Ivy League* avea aceeaşi valoare ca oricare alta. Şi îşi imaginea, de-a valma, despărţirea de familie, accesul la cunoaştere, pierderea virginităţii, hectolitri de bere, baluri în ţinută de seară, camaraderia fierbinte şi brutală a unei conferii de studenţi, indiferent care ar fi fost ea, evadarea din acel Sud care, pe termen lung, devenea apăsător cu tradiţiile sale de oameni învinşi.

Acestea fiind spuse, îşi făcea o bucurie din bucuria bunicului şi, cu scrisoarea desigilată, dădu fuga să i-o arate în al său „cartier al sclavilor”.

Îl găsi aplecat în faţa frigiderului (el, care o viaţă întreagă fusese servit, se vedea acum constrâns să-şi scoată singur cuburile de gheaţă din forme pentru whisky-ul băut seara), şi, cum bunicul se întoarse fără a se sălta din mijloc, nepotul descoperi ceva ce aducea cu un asin în acel cap arogant.

— Bunicule, am fost admis!

Foarte adevărat că nu se aştepta la strigăte de triumf, dar nici la o ridicare la ralanti, în mişcări sacadate, a întregii înălţimi a lui Robert Chastow I, nici la acel aer preocupat, răspândit pe masca lui.

— Ah! Ai fost admis.

Şi asta pe un ton de unde răzbea o provocare căreia va trebui să-i facă faţă.

— Bagă de seamă că n-am avut nicio îndoială.

Şi. Ca o concluzie temporală:

— Vrei un scotch?

Era pentru prima oară că bunicul îi oferea alcool lui Robin şi Robin înţelese că asta reprezenta ceremonia lui de investire ca adult. Merseră să-şi deguste licoarea în fotoliile adânci din bibliotecă. Unde Robin nu se aşeza niciodată fără a fi conştient de onoarea care i se făcea.

— Începe adevărata ta viaţă, rosti bunicul, şi consider de cuviinţă să-ţi spun câteva lucruri. Nu te nelinişti: n-am pretenţia să te învăţ cum vin copiii pe lume.

Lămpile erau aprinse, storurile interioare trase, tăcerea deplină şi, timp de o oră sau două. Robin şi bunicul

său se simţiră ca fiind singurii din univers sau cel puţin izolaţi pe fundul unei capsule cosmice, suspendate **într-**un continuum spaţiu-timp.

— Mai întâi de toate, la Varsity, trebuie să te aştepţi la un şoc. Nu-ţi vorbesc de dificultăţile studiilor: te vei afla în cea mai bună şcoală din lume, şi în consecinţă cea mai dificilă. Dar dificultăţile nu înseamnă nimic: eşti în stare să le stăpâneşti. Primul şoc va veni din partea condiscipolilor, care vor începe prin a găsi ridicol accentul şi expresiile tale sudiste. Nu vor lăsa să treacă de la ei niciuna fără să-şi bată joc de tine. Aşa sunt yankeii. Vei dispune de două soluţii: să-ţi cultivi accentul şi să-l iei la bătaie pe oricare ar îndrăzni să-şi bată joc de tine, sau să încerci să te adaptezi. Eu te sfătuiesc să te adaptezi. Să nu vezi în asta o trădare faţă de ceea ce eşti. Nu-i esenţial să vorbeşti cântat ca să rămâi credincios ţie însuţi. Noi am fost bătuţi acum o sută de am, trebuie să ştii **s-**o recunoşti. Nu în cadrul unui Sud. Care nu mai există, trebuie să dăm tot ce avem mai bun în noi. Vine o vreme când eşti nevoit să treci de partea învingătorului: uită-te la *Ivanhoe12*. Bătrânul Cedric Saxonul, care nu se aliază cu normanzii, e cum nu se poate mai bine în rolul său; fiul său, tânărul Ivanhoe, care li se alătură, şi-l joacă bine pe al său.

— Da, Sir.

— A venit momentul să-ţi destăinui că, în ochii celor care sunt cunoscători în materie de genealogie, tu vei avea un alt handicap.

Bunicul îşi frământă mustaţa.

— E cazul **s-**o afli de pe acum. Reţine că este vorba de o veche istorie, uitată de mulţi, dar în fine… E mai bine să fii în temă. Robin, tu nu eşti un *wasp* adevărat.

Pentru o clipă, universul se clătină în jurul tânărului Robin. Oare ce avea să afle? Că avea sânge evreiesc, negru, indian? Se credea deschis, liberal, comprehensiv, convins de egalitatea funciară a tuturor fiinţelor omeneşti, dar prejudecăţile ereditare erau atât de puternice încât, pentru o clipă, era gata să roage un Dumnezeu, în care nu

credea: „Numai negru nu, te rog din suflet, numai negru nu!”

— Oh! Tu eşti protestant, atât cât pot fi episcopaliemi de protestanţi, şi incontestabil alb („Mulţumesc, Dumnezeule? 1 – dar Robin începuse deja să creadă mai puţin în Dumnezeul pe care-l implorase). De fapt. Există secrete în cele mai bune familii, iar eu mă simt dator să ţi-l destăinui pe al nostru: nu eşti un veritabil anglo-saxon şi, în anumite medii, asta se va dovedi în defavoarea ta, de fiecare dată când se va descoperi.

„Familia Chastow nu se numea cu adevărat Chastow, ci *de Chasteaa, e, a, u*, ceea ce-i un nume francez: fondatorul ramurii americane a familiei însoţea un explorator pe nume Cavalerul de La Salle, şi, în loc să se întoarcă în Franţa, acesta a rămas pe loc. Ne-am schimbat numele în timpul războiului de Independenţă, pentru că nu voiam nici în ruptul capului să ne deosebim de ceilalţi americani. De atunci, alianţele noastre au fost perfect „waspiene”, dar pata rămâne de neşters pentru cei care ştiu de ea. Suntem *wasps* în imensa majoritate a genelor noastre dar nu în totalitatea lor. Şi ce-ai vrea, trebuie să recunoaştem, fancezii sunt... diferiţi.

Universul se clătină pentru a doua oară.

— Diferiţi? Dar bunicule, ce vrea să însemne asta? Te-am auzit repetând de mii de ori că până şi negri descendenţi din sclavi sunt exact la fel ca noi. Atunci?[59]

— Ascultă, să nu te faci mai prost decât eşti. Da, negrii sunt fiinţe umane, ca şi noi, pentru că putem copula împreună. Dar francezii nu sunt ca noi, pentru că nu simt, nu raţionează, nu mănâncă, nu beau, nu se spală, nu copulează la fel ca noi (deşi pot procrea cu noi: dovada). Nu. Robin, nu-i cazul să-ţi faci iluzii: rasa anglo-saxonă a fost aleasă pentru calităţile proprii. Latinii sunt aproape nişte africani, aşa cum slavii sunt aproape nişte asiatici.

„Bun, trebuie să afli care sunt strămoşii tăi. Să

---

59 Roman istoric al lui Sir Walter Scoot - 1771-1832 - scriitor britanic, (n.tr.)

trecem la esenţial…

Bunicul îşi desfăcu de mai multe ori mâinile colţuroase cu falange care trosneau.

— Ai fost admis la Varsity. E bine. Dar nu e bine fiindcă reprezintă doar una, dacă nu cumva *singura* treaptă. Până la imbecilul tău de tată, care a reuşit să fie admis, dar. Cum n-a fost în stare să folosească treapta cum trebuie, e ca şi cum n-ar fi făcut nimic. Acum, am să-ţi spun cu ce va trebui să te ocupi la Varsity.

„Mai întâi de toate, studiile: nici nu se pune problema să obţii vreodată alte note decât A, la toate materiile, nu vreau să te văd cu niciun B, nici măcar cu un B. La o adică, aş tolera un A –, dar nimic altceva. Altminteri, aş vinde Chastow Plantation şi aş dona compania mea de asigurări unei opere de binefacere, mai curând decât să ţi le las ţie (cât despre imbecilul tău de tată, el nu ar căpăta oricum nimic).

„Fireşte, vei străluci în sporturi, de preferinţă în fotbalul nostru american, pentru că e nevoie de muşchi, de suflu şi de îndrăzneală. Vei evita sporturile individuale, fiindcă vei fi judecat după capacităţile tale de a munci în echipă. Îţi vei presta stagiul militar şi vei ieşi din ROTC7— cu grad de sublocotenent. Toate astea sunt imperative.

— Bine, Sir.

— N-ai să aderi la nicio confrerie de studenţi…

— Ce?!

Robin uitase de bunele maniere. Să nu adere la nicio confrerie? Atunci, la ce bun să mai fi student?

— Dacă te laşi recrutat de o confrerie, fie ea de mitocani sau de snobi, n-are importanţă, îţi ratezi şansa de a mai intra în Club, şi, dacă nu intri în Club, degeaba te-ai mai ostenit să intri la Varsity.

Robin auzise confuz vorbi**ndu-**se de Club şi se miră:

— Şi Clubul nu este o confrerie?

— Nu, Robin. Confreriile de studenţi sunt un adevărat circ, în care probele de iniţiere – să rămâi singur

şi în pielea goală la zece mile depărtare[60]

de orice aşezare omenească sau să faci lupte greco-romane în bălţi pline de noroi – reprezintă distracţii pentru înapoiaţi mintali. Halbele de bere proastă, pe care eşti obligat să le consumi **într-**un timp record, contravin coeficientului tău intelectual. E limpede că oricine îşi limitează ambiţiile la acest gen de activităţi nu are ce căuta la Club.

— Dumneavoastră, bunicule, aţi făcut parte din Club?

— Am făcut, mai fac parte şi acum, şi voi rămâne în el până la ultima suflare, poate chiar şi pe lumea cealaltă.

— Şi ce este Clubul ăsta?

— Clubul, băieţaş, reprezintă o asociaţie de oameni bine intenţionaţi şi cu mari posibilităţi, atât intelectuale cât şi financiare, care se străduiesc să orienteze evoluţia lumii **într-**o direcţie bună, să scoată carul progresului împotmolit în noroi, să-i înlăture din cale sau să-i zdrobească obstacolele, să împingă la roată când trebuie, şi care, în acest scop, recurg la reţelele unei camaraderii bune şi discrete, căreia au toate motivele să-i acorde o deplină încredere.

Robin replică:

— Bunicule, cine hotărăşte care este „direcţia bună"?

Robert C. Chastow I se dovedea în acelaşi timp prea inteligent şi prea cinstit (cel puţin cu sine însuşi) pentru a nu recunoaşte că această întrebare era legitimă:

— Da, îţi înţeleg punctul de vedere.

Era destul de hârşit de uzaneţele discuţiei moderne pentru a-şi da seama că argumentul imperativ nu are nicio valoare, că întotdeauna trebuie să începi prin a spune că înţelegi punctul de vedere al celuilalt.

— Îţi înţeleg punctul de vedere, Robin, dar ţi-aş spune că, poate puţin cam sumar, că „direcţia bună" este cea a libertăţii şi bunăstării majorităţii fiinţelor omeneşti. Nu poţi să mă contrazici în această privinţă, nu-i aşa?

Robin ar fi putut uşor să-l contrazică pe bunic,

---

60 Pregătirea militară, (n.a.)

fiindcă, mă rog, cine defineşte ce înseamnă „bunăstare" şi cine garantează că „libertatea" ar fi de dorit? Se mulţumi să arboreze o mutră care putea fi interpretată drept o încuviinţare.

— Pe scurt. Robm, noi acţionăm pentru instaurarea binelui.

— „Noi", adică cine?

— Vrei să-ţi prezint o istorie a Clubului? Ei bine, este o asociaţie independentă, creată în Germania, la începutul secolului al XIX-lea, marea epocă, aşa cum ştii, probabil, a societăţilor secrete: francmasonii, *illuminati*, *carbonarii*, *Turgenbundu-ul*, toate astea pretins inspirate fie din breslele muncitoreşti, fie din resurgenţele misterioase ale ordinului Templierilor. Clubul nu a căzut niciodată în ridicol: noi nu recurgem, ca francmasonii, la strângeri de mână secrete, nu purtăm şorţuleţe, nu ne înfigem vârful unui compas în dreptul inimii. Nu suntem ca ţicniţii ăia de *Skull and Bones* 4 care te obligă să te culci **într-**un sarcofag şi îţi schimbă numele în „cavalerul Cutărică". La noi, nici pomeneală de folclor esoteric. De altfel, noi nu suntem o societate secretă, cel mult discretă: nu toate activităţile noastre, evident, sunt cunoscute de marele public, şi nu ne place prea mult să se vorbească despre noi.

— De ce?

— Pentru că poţi lucra mai bine în tăcere, un minimum de secret impu**nându-**se în toate profesiunile. Avocaţii nu le permit adversarilor să le citească dosarele, medicii consideră uneori indispensabil să nu-şi neliniştească prea mult bolnavii dezvălui**ndu-**le maladiile de care suferă, celebrii bucătari francezi nu-şi divulgă reţetele clienţilor. Ca să nu mai vorbim de militari, pentru care secretul constituie o necesitate.

— Da. Bunicule, însă Clubul vostru nu-i totuşi o treabă de bucătărie! Ce învârtiţi voi pe acolo?

Robin nu reuşea să se debaraseze de un ton îmbufnat, pe care-l adoptase de îndată ce i se interziseseră

confreriile.

— Noi dăm câte un mic brânci pentru a orienta în direcţia bună masele de manevră ale istoriei.

— Mi-aţi putea da un exemplu?

— Există unele reuşite despre care n-am dreptul să-ţi vorbesc, dar… Imaginează-ţi harta Africii: la începutul secolului era aproape în întregime în roz şi galben: roz pentru coloniile franceze, galben pentru cele britanice. Acum, e multicoloră. Tu crezi că negrii au fost cei care i-au respins pe britanici şi francezi?

— Ce-aţi făcut, aţi vândut arme colonizărilor?

— N-ai nimerit-o deloc, Robin. Noi acţionăm în amonte, nu în aval. Noi lovim la cap, nu la braţe. Vrei să ştii ce am făcut? Am subminat moralul colonizatorilor; le-am amputat dorinţa de a se bate şi de a servi; le-am inoculat sentimentul că o colonizare este imorală.

— Dar voi consideraţi morală, colonizarea?

— Cea mai mare parte a ţărilor sunt rezultatul unei colonizări. Iulius Cezar în Franţa. Wilhelm Bastardul în Anglia, Walter Raleigh în Virginia, ce-ţi închipui tu că au făcut aceşti domni? Într-adevăr. Noi americanii, suntem cei mai prost plasaţi ca să criticăm colonizarea ca atare. Dar cum

4 Craniu şi oase, societate americană, mai mult sau mai puţin secretă, cu sediul la universitatea Yale, despre care se presupune că ar fi exercitat o influenţă considerabilă asupra politicii Statelor Unite, (n.a.)

am considerat că suntem stânjeniţi de colonizarea franceză şi britanică, atunci buff cu ea! **Într-**un deceniu!

— Nu cumva şi fără voi, ar fi avut loc o decolonizare?

— Nu **s-**ar fi derulat aşa de repede. Şi, în anumite ţări, **s-**ar fi produs o fecundare reciprocă pe termen lung între colonizatori şi colonizaţi care i-ar fi sudat, ceea ce nu ne-ar fi convenit absolut deloc. Aşa era gata-gata să se întâmple în Algeria, cum **s-**a întâmplat în Galia romană. Din fericire, aveam oameni la faţa locului.

— În Algeria?

— Da.

— Aveţi oameni peste tot?

— Cei care trebuie, când trebuie, unde trebuie.

— Şi de ce vă stingheresc imperiile coloniale? Dacă nu este vorba de morală…

— Din punctul de vedere american. Franţa şi Marea Bntanie erau prea puternice. Trebuia ca hexagonul să redevină un hexagon şi insula o insulă.

— Da, ceva totuşi nu pricep. Mi-aţi spus că Clubul era o invenţie germană, nu americană.

Bunicul aruncă o privire spre Robin, a cărui inteligenţă trezită îl încânta. Se ridică, călcând sub tălpi covorul gros de lână, turkmen.

— Trebuie să-ţi explic ceva. Noi îndrăgim Statele Unite, pentru că aici ne-am născut, pentru că suntem americani, una la mână. Dar. Pe de altă parte, întotdeauna există în lume o ţară peste care se lasă pentru un timp Marea Idee, ca o pasăre uriaşă.

(Bunicul mimă din mâini zborul păsării celei uriaşe.) A fost cazul Atenei. Al Romei. Cel al Angliei pe vremea Marii Carte, al Franţei în perioada Luminilor. Acum. A venit rândul nostru.

— Ce este această Mare Idee?

Interesat, dar mereu prost dispus, Robin.

Bunicul mergea, frecâ**ndu-**şi mâinile mari cu unghii îngrijit tăiate şi pieliţa îndepărtată de o manichiuristă mulatră din Atalanta.

— Marea Idee, Robm, nu este o anume idee dată şi limitată. Prin definiţie, ea reprezintă ideea cea mai înaltă pe care o umanitate rafinată şi-o face despre ea însăşi la un moment dat. În Antichitate, sclavia nu era contrară Marii Idei; în secolul al XIX-lea. Naţionalismul nu era contrar Mani Idei. Dar aşa au devenit.

— Vreţi să spuneţi că Marea Idee înseamnă progresul?

— Oarecum, dar progresul are nevoie de o călăuză care să-l aducă pe drumul cel drept, uneori să-l împingă de

la spate. Acesta este rolul Clubului.

— Pe care Clubul şi l-a atribuit el însuşi?

— E un fel de a spune lucrurilor, care nu-i mai greşit ca altul. **S-**a întâmplat ca oamenii cei mai conştienţi de această necesitate să se reunească mai întâi în Germania, apoi America a preluat făclia.

— Mai există germani care să facă parte din Club?

Bunicul se opri din mers.

— Nu ştiu dacă avem un capitol german. Nu cred. Am cunoscut unii membri englezi. Ar putea face parte şi germani. Ar fi mai degrabă o excepţie decât o regulă. Adevăraţii membri ai Clubului, cei mai puri dintre puri, cei mai duri dintre duri, sunt americani de un secol sau de ceva mai puţin. Dar, să ne înţelegem, ei nu sunt în calitatea lor de americani, ci pentru că situaţia actuală, în care evoluează lumea, face din America terenul cel mai propice pentru activităţile Clubului.

— Şi cine sunt membrii? Vrei să spui, de exemplu, că există printre ei şi preşedinţi de republică?

Nepotul enunţase „preşedinţi de republică” cu un respect aproape religios. Presupunerea se voia sarcastică. Bunicul ricana faţă de atâta naivitate şi veni să se aşeze.

— Da, unii dintre noi **s-**au consacrat acestei funcţii periculoase şi derizorii. Între noi, îi numim „ţapi”-ispăşitori se înţelege de la sine. Dar, în general, acest post de clovn politic este prea bătător la ochi pentru noi, fără a mai pune la socoteală că ei nu exercită cu adevărat puterea.

Robin se răsculă faţă de o asemenea blasfemie.

— Asta-i bună! Preşedintele american nu exercită cu adevărat puterea? Şi atunci, cine o exercită?

Bunicul oftă. Curiozitatea inflexibilă a nepotului său îl antrena din ce în ce mai departe în revelaţiile sale. Dar el ştia că e mai indicat să supraalimentezi inteligenţele adolescente decât să le laşi să crape de inaniţie.

— „Preşedintele american”, cum spui tu, are din putere doar atât cât i se dă de cei care sunt în măsură să i se supună sau să nu-i se supună. Noi putem, din timp în

timp, să mandatăm unul dintre membrii noştri pentru a acţiona în calitate de preşedinte de republică, dar acţiunea să nu ar fi posibilă decât în măsura în care o stabilim noi. Dacă se abate de la drumul care i-a fost trasat, ori îi băgăm minţile în cap, ori ne despărţim de el. N-ar fi pentru prima oară.

— Dar în fine, cine sunteţi voi ca să puteţi face toate astea?

Robin era profund zguduit.

Pe de o parte, era veneraţia sa faţă de bunic; pe de alta, o dorinţă bine înrădăcinată de a lua lumea drept ceea ce părea să fie, de a o păstra în stabilitatea ei aparentă, puţin plată; şi, din**tr-**o a treia parte, o altă dorinţă, nou-născută şi contrarie – mai degrabă o speranţă, un amestec de teamă că lumea era altfel decât părea, că nu reprezenta decât metafora cosmică a ceva diferit, că oglinzile aveau două feţe, că suprafeţele erau găunoase pe dedesubt, că existau pe ici-colo uşi secrete şi trape şi capcane, şi sensuri ascunse.

— Vrei statistici? Dintre noi, aproximativ o şesime sunt jurişti, o altă şesime universitari, o alta businessmen, alta financiari. Cele două şesimi, care mai rămân, sunt alcătuite din militari, funcţionari, industriaşi. Te-aş surprinde, poate, dacă ţi-aş spune că doar 3 dintre noi sunt implicaţi în politică sau în guvern, dar, printre ei, ce de eminenţe cenuşii! Asistenţi speciali, miniştri fără portofoliu, ambasadori extraordinari, consilieri ai preşedintelui în probleme de securitate. Ţi-am răspuns la întrebare? Dacă eşti ambiţios, dacă vrei să exerciţi puterea reală, mai curând decât cea bătătoare la ochi. Ai dori să faci parte din Club. Dacă vrei să determini avansarea Marii Idei, a Cauzei Bune în istorie, ai dori să faci parte din Club. Totuşi, să nu-ţi faci o reprezentare românească. Vei aparţine sigurei elite veritabile, care contează în lumea de astăzi, dar nu vei purta masca lui Zorro. Vei fi considerat un cetăţean ca oricare altul, pe cale să facă o carieră frumoasă în meseria aleasă pentru tine şi în cadrul căreia

vei dispune de tot sprijinul, de toate pârghiile. Asta pot să-ţi garantez că Clubul se pricepe să-şi plaseze afacerile şi să-şi ţină pionii pe linia de înaintare. Evident, trebuie renunţat pentru totdeauna la *aurea mediocritas*, dragă unora. Nu ştiu dacă ai auzit vorbi**ndu-**se despre Ignaţiu de Loyola, dar există o asemănare dintre relaţia iezuitului cu superiorul său ierarhic şi a Culubman-ului cu Clubul: între mâinile colective ale Clubului, un membru al Clubului individual este „ca un baston în mâna unui moşneag".

— V-am înţeles bine, Sir? Nu-mi voi alege propria meserie?

— Noi alegem meseria care va fi cea mai indicată pentru tine şi în care vei fi cel mai util.

— Presupun că voi avea măcar dreptul să-mi aleg soţia?

— În anumite limite. Criteriul nostru va fi întotdeauna: cea mai mare eficacitate a Clubului.

— Dar dacă mă îndrăgostesc de o fată care nu vă este pe plac?

— Ah! Robm!...

Bunicul scosese un geamăt care era în acelaşi timp şi un mârâit de exasperare.

— Romeo şi Julieta, *West Side Story*, ah! Da, cât e de emoţionant! N-am să-ţi spun că nu aşa se petrec lucrurile în viaţa reală, pentru că aşa se întâmplă efectiv în cazul rataţilor, al egoiştilor, al celor iresponsabili. Dacă te îndrăgosteşti de o fată care nu ne place, cine te obligă **s-**o iei de nevastă? Bun, bun, mă consideri cinic. Nu vreau să te şochez. Tot ce doresc să ştii este că Istoria reprezintă un plan şi tot ce nu intră în acest plan se află în afara lui *

Bunicul schiţă mişcarea unei ghilotine.

— Sunteţi pe cale să-mi spuneţi, bunicule, că, dacă ader la Club, nu voi mai fi niciodată liber?

— Ia stai puţin, Robin! Ce este libertatea? Dacă nu, poate, metaforic vorbind, o roată liberă, care se opune oricărei oprelişti exercitate de lume.

— Cel puţin aş fi liber să părăsesc Clubul ăsta, dacă

n-am să mă simt bine în cadrul lui? Sau îmi veţi trimite nişte asasini ca să nu vă trădez secretele?

— Am impresia că te străduieşti anume să nu pricepi ce-ţi spun. Dacă, indiferent în ce moment, un membru al Clubului se dovedeşte atât de stupid încât să renunţe la şansele fantastice puse de Club la dispoziţia sa, noi spunem simplu că este un „adormit” şi cu atât mai rău pentru el.

— Şi dacă începe să divulge secretele Clubului?

— Dar Clubul nu are secrete ca atare, Robin. Structurile noastre sunt etajate, cernute; nimeni nu poate accede la un grad superior decât dacă îşi face stagiul de subaltern; nu este o chestiune de promovare artificială şi succesivă, ci de un porogres interior, care permite să urci treptele cele mai elevate. Noi ne facem stagiul faţă de noi înşine. Dacă aş încerca să explic o integrală cuiva care nu a făcut în viaţa lui algebră, n-ar servi la nimic. În acelaşi fel, un membru al Clubului de un rang mai avansat, vorbi**ndu-**i unui neiniţiat, nu ar fi înţeles. Adevăratele secrete, Robin, sunt intransmisibile.

— În fine, trebuie că aveţi anumite parole, locuri de întâlnire, mijloace de comunicare?

Bunicul se ridică şi, cu mâinile în buzunarele pantalonilor gri-perl, se plantă în faţa ferestrei cu storurile trase, de parcă ar fi putut să vadă ceva prin ele. Contemplă îndelung acest peisaj interior mai înainte de a răspunde. Ezita asupra celor ce puteau fi spuse şi a celor care trebuiau să rămână ascunse.

— Ascultă. Nu există nimic – nimic, mă înţelegi? – care să nu intre în sfera de activitate a Clubului sau cel puţin care n-ar putea să intre. Ceea ce este bun pentru Club este considerat absolut bun, fiindcă Clubul este bun pentru lume. Ceea ce este rău pentru Club este considerat absolut rău, din acelaşi motiv. Morala obişnuită este relativă, fiindcă ea nu ţine seamă de existenţa Clubului. Ni se poate întâmpla să îndeplinim o ocupaţie pe care alţii **s-**o catalogheze drept condamnabilă, iar noi **s-**o scotim ca fiind

un bine major, şi, în acest sens, se poate spune că avem secrete. Dispunem de mijloace pentru a le asigura o protecţie eficientă şi nu dăm înapoi din faţa nici unuia. Acestea sunt decizii luate în mod excepţional şi la cel mai înalt nivel. Majoritatea membrilor Clubului îşi petrec viaţa fără să bage măcar de seamă că aceste secrete există. Funcţiile lor constă, în esenţă, în a se ajuta unii pe alţii pentru a accede la posturi care presupun deţinerea puterii.

— Şi dumneavoastră, bunicule, aţi ajuns să luaţi decizii excepţionale la cel mai înalt nivel?

Tăcere. Şi apoi, cu spatele întors:

— Oh! Da, Robin, oh! Da. Sau mai degrabă, mi s-a întâmplat să particip, fiindcă întotdeauna ele au loc într-un colegiu.

— Încerc să înţeleg, Sir. Vreţi să spuneţi că, în cazul în care devin membru al Clubului, acesta ar putea să mă ajute să devin preşedintele Statelor Unite?

Bunicul se răsuci pe călcâie, izbucnind în râs.

— Iar începi cu preşedinţii tăi! Da, ai putea fi desemnat să deţii această funcţie, dar nu ţi-aş dori: există riscul să ţi se întâmple una ca asta, numai dacă eşti recunoscut ca incapabil să exerciţi adevărata putere.

Secţiune 3.03 3

Arţarii toamnei din New England au o strălucire aproape canadiană. Niciodată Robin nu văzuse ceva asemănător în Sud, iar aceste flăcări şi flamuri ridicându-se viguros în bătaia vântului din nord deveniră pentru el emblema universităţii Varsity: de acum înainte, ea avea să fie un incendiu constant, un autodafe de nestins, simbol în acelaşi timp al *libido sciendi* şi al *libido* pur şi simplu, dorinţa de a trăi, de a vedea mugurii plesnind, de a creşte, de a deveni el însuşi, de a se măsura cu lumea. Era la Varsity doar pentru o vreme, dar Varsity avea să rămână în el pentru totdeauna. Cel puţin, aşa credea.

Se miră din capul locului de ceea ce-l intriga aici. Nu era vorba, deşi se aştepta, de nivelul culturii colegilor săi, proveniţi, în marea lor majoritate, din vechi familii ale Noi

Anglii. Dimpotrivă, pe acest plan, în pofida accentului şi al întorsăturilor de frază tipic sudiste, pe care el se grăbea să le îndrepte, Robin se simţea superior: bunicul îi dăduse atâtea cărţi de citit, faptul că mai ştia şi o a doua limbă îi deschisese mult mintea, turul Europei pe care îl făcuseră împreună în timpul vacanţelor – Londra, Parisul, Amsterdamul, Münchenul, Florenţa, Roma – îi înlesnise să vadă limpede ce ar putea însemna o viaţă consacrată artelor frumoase şi umaniste, încât era mai degrabă surprins să întâlnească asemenea necioplіţi printre fiii de jurişti şi de bancheri din jurul lui.

Nu, primul lucru care-l surprinse fusese numărul redus de negri. Nu numai în clasă dar şi pe stradă. Întrebă dacă existau cartiere ale negrilor: nici pomeneală de aşa ceva. Negrii, atât de numeroşi în Sud. Nu făceau parte din peisajul local. Profesorii şi studenţii din Varsity aveau puţine ocazii să-şi etaleze simpatia pe care o simţeau pentru negri, indieni, hispanici, pe scurt, faţă de toţi *non-wasps*: simpatia era doar platonică.

La fel de mirat fu şi de atitudinea studentelor. Nici urmă de Frumoasele Sudului, caste unele, lascive altele, dar toate suprem de feminine şi distinse. Aici, ele alcătuiau o combinaţie de băieţoi rataţi, de feministe turbate, de nimfomane neruşinate, fără a mai pune la socoteală câteva demoazele arogante şi inabordabile, care nu încetau să râdă pe înfundate între ele, fără să-ţi dai seama de ce sau de cine îşi băteau joc.

Anul întâi, pentru Robin, se derulă mai ales obţinând o rezervă de note bune. Gândea că bunicul avea să-i ierte un C sau doi acolo, dacă acumula suficient de mulţi A. În rest. Se aclimatiză rapid, făcea sport şi trecea drept un bun camarad, deşi puţin cam distant, continuând să simtă, la fel ca în liceu, că era diferit de ceilalţi, ceea ce-l umplea de un orgoliu ţinut ascuns, ca să nu fie bănuit că-i *un*

american15. În perioada „rush-ului"[61][62], toate confreriile îi dădură de înţeles că ar fi binevenit printre membrii lor. El nu spunea nici da nici ba, permiţâ**ndu-**şi uneori ceva distracţii, dar fără să se compromită cu nimeni.

Meditase îndelung asupra acelei istorii a Clubului şi se hotărâse să facă parte din el. În cazul în care ar fi fost acceptat. De fapt, nu avea vocaţii deosebite, nici obiecţii, dacă îi erau înlesnite treburile în profesiunea ce i-ar fi fost aleasă. Îi făcea plăcere să exercite o putere. Dacă era menită spre binele umanităţii, faptul îi furniza o scuză care i-ar fi adormit scrupulele, presupunând că ar fi avut. În schimbul acestor avantaje, se credea capabil să renunţe la o independenţă la care nu ţinea neapărat. Adevărul Clubului ar fi devenit adevărul său, îl accepta din capul locului.

Bunicul îl avertizase asupra felului cum ar avea loc recrutarea sa, dacă avea şansa să facă parte dintre cei treisprezece aleşi (întotdeauna erau treisprezece, niciunul în plus, niciunul în minus). Ar fi fost observat cu atenţie de către cei mai mari şi la sfârşitul anului întâi sau la începutul celui de al doilea, în momentul în care **s-**ar fi aşteptat cel mai puţin, ar fi fost bătut uşor pe umărul drept şi cineva i-ar spune: „Eşti acceptat".

Kaaba, sediul Clubului, îl intriga. Studenţii vorbeau puţin de ea, fie că fuseseră iniţiaţi, fie că îşi reproşau că nu erau. Trecând pe dinaintea ei, toţi ridicau ochii spre blocurile de marmură neagră, dreptunghiulară şi şlefuită. Înălţâ**ndu-**se geometric până la cupola transparentă care le încorona, şi în general nimeni nu zicea nimic, sau cel mult unii pufneau. Sau şopteau cu jumătate de glas, „Trebuie că-s bani acolo, nu glumă" sau

„Stai şi te întrebi, totuşi, ce învârtesc ei acolo" sau

---

61 În America, e suficient să ai atitudini presupus non americane pentru a fi taxat de antiamericanism. Această paranoia a prosperat sub maccarthiysm, cunoscând o anume renaștere după evenimetele din Nine-Eleven, (n.a.)

62 Campanie de recrutare în confreriile de studenți, (n.a.)

„S-ar părea că au un cadavru la subsol”, dar toate astea fără convingere. Superioritatea Kaabei asupra confreriilor, care susţineau sus şi tare că deţineau o groază de secrete pe care şi le smulgeau periodic, consta în faptul că ea nu susţinea nimic. Era ştiut că acolo se întrunea Clubul. Şi asta era tot. Circula o legendă: prin anii cincizeci, un comando de duri, proveniţi din**tr-**o confrerie de duri, reuşise să pătrundă în Kaaba. După care, se povesteau vrute şi nevrute: agresorii descoperiseră o cameră subterană de tortură, părul le albise **într-**o singură noapte, copiaseră o listă cu membrii secreţi, dintre care ar fi făcut parte Hmşciov, Mao şi Papa, fuseseră sterilizaţi prin raze sigma, astfel încât niciunul dintre ei n-a mai putut avea copii, sau că nu găsiseră nimic, decât birouri, o bibliotecă şi un bar bine garnisit. Ceea ce nu însemna că, chemat fiind să treci pragul de marmură neagră, faptul n-ar fi dat frisoane multora, dar mai ales lui Robin, care îi încredinţase viitorul. În imaginaţia sa, spaţiul universităţii Varsity pivota în jurul masei negre şi cubice, care îşi arunca umbra asupra campusului.

Zăpezile din New England se topiră, copacii stufoşi din New England începură să-şi cânte simfonia în smarald major, iar păsărelele din New England îşi dărăceau fresca ciripitoare. Robin îşi pregătea examenele cu nasul în cărţi, colecţionând A-un, pe care, cunoscând regulile vieţii, îi ascundea de camarazii lui. Rusa era atât de uşoară pentru el, încât se putea concentra asupra altor materii. Îşi interzicea să se gândească la Club:

„Vom trece peste acel pod când vom ajunge acolo”, îşi spunea, ca Perryi Mason în foiletonul la care îşi permitea să se uite la televizor o dată pe săptămână. Oricum, în pofida notelor bune. A sporturilor de echipă şi a influenţei bunicului, ce şansă avea de a fi unul dintre cei treisprezece „acceptaţi” din şase sute de studenţi ai anului întâi?

Destinul său se jucă în ultima săptămână din iunie, care era şi cea a ultimului trimestru.

Începuseră căldurile, cursurile erau pe sfârşite, iedera invada ferestrele, muştele erau toropite, profesorii îşi etalau comorile de umor sau de lene. Robin nu se mai gândea decât la întoarcerea lui în Sud: avea să revadă plantaţia cu coloanele albe, pâcla aninată de stejari, capetele lucind ale negrilor glumind pe străzile din Savannah – în Nord, puţinii negri se arătau dispreţuitori şi lugubri îşi va revedea bunicul cu frumoasele lui mâini îngrijite, cu sprâncenele de argint, cu siguranţă mulţumit de rezultatele nepotului.

Era ultima *convocare* de miercuri dimineaţă, şedinţă în timpul căreia cântecele studenţeşti alternau cu predici, cu rugăciuni şi de diverse proclamări. Studenţii din anul întâi veneau în robe academice: la sfârşit, primeau o bonetă pătrată care făcea din ei membri oficiali ai universităţii Varsity. În mulţime, pe când se aliniau pentru a intra în capelă doi câte doi, Robin simţi o mână lăsâ**ndu-**i**-**se uşor pe umărul drept, în vreme ce o voce îi şoptea la ureche:

— Eşti acceptat.

Robin se opri. Studentul cu boneta pătrată, care**-**i dăduse palma fatidică, îl şi depăşise, faldurile robei sale negre bătâ**ndu-**i gleznele, dispărând în mulţime, fără ca Robin să**-**l fi recunoscut.

După *convocare* trecu pe la poştă, unde găsi în cutia sa un mesaj dactilografiat:

Ora şaisprezece. *La debarcader*.

Campusul era situat pe malul unui fluviu, pe care, după exemplul universităţilor din Oxford şi Cambridge, studenţii din Varsity organizau competiţii de canotaj. Pe mijlocul fluviului era o insulă care aparţinea oficial Clubului: membrii Clubului veneau aici uneori să se întrunească sau să**-**şi petreacă vacanţa. Accesul era interzis: din doi în doi arbori se puteau vedea pancarte galbene şi negre cu *Posted*”, şi dobermani care patrulau. Când sezonul la raţe era deschis, se auzeau în zori Clubmeni amatori de vânătoare, care mitraliau norii.

Întrebându-se dacă acolo ar avea loc investirea sa. Robin se opri o clipă pe pontonul debarcaderului, fixat pe stâlpi masivi de lemn, înfundaţi în mâl. Câteva bărci acţionate de vâslaşi convinşi şi plini de sudoare brăzdau apa în pofida arşiţei... Printre crăpăturile dintre scânduri se întrezărea, sub debarcader, un înotător şi o înotătoare întinşi pe nisip, pipăi**ndu-**se. Nimeni altcineva la orizont.

— Robin!

Era Dr Kristen care se apropia, cu pulpanele cămăşii în vânt, ieşite din pantalonii diformi, agitâ**ndu-**şi mâna cu un gest feminin.

Dr Kristen purta întotdeauna pantaloni şi uneori cravate, dar era cu neputinţă să tragi o concluzie pe tema sexului său, presupunând că[63]

personajul ar fi avut unul. Prenumele său era Kristen, ca şi numele de familie, iar în Anglia, de unde era originar, se potrivea la fel de bine unui bărbat ca şi unei femei. O voce asexuată răzbea din capul său mare, antrenat pe o parte de greutatea ochelarilor dezechilibraţi. Obrajii, decoraţi cu câţiva negi. Erau spâni, şi nu-ţi lăsau impresia că o datorau unui bărbierit minuţios. Cămăşile şi puloverele atârnau în faţă. Bazinul foarte lat. Era numai bun să poarte doisprezece copii. Nimeni nu-l văzuse, cât de puţin acolo. În pielea goală. Îşi redacta biografiile **într-**un stil telegrafic, fără pronume personale, nici adjective posesive, ceea ce punea în încurcătură numeroşi studenţi sau studente, iar Robin, căruia îi plăcea să claseze lucrurile şi oamenii, nu făcea excepţie de la regulă.

Dar savantul (savanta?) îl fascinase din primele zile, nu numai prin erudiţia sa. Ci şi prin pedagogia fantezistă, prin dispreţul său faţă de formele universitare, prin modul de a vorbi despre tipul Shakespeare şi de individul Chaucer de parcă i-ar fi cunoscut intim şi i-ar fi luat uşor în tărbacă. Definiţiile sale îl încântau (nu ştia, pe atunci, că Dr Kristen le împrumuta de la Ambrose Bierce):

Centaur, fiinţă anterioară diviziunii muncii;

63 Intrarea oprită, (n.a.)

Violon, instrument destinat gâdilăni urechilor omeneşti prin frecarea unei cozi de cal pe viscerele unei pisici;

Broască, reptilă cu picioare comestibile;

Arbore, vegetală de talie mare destinată prin natura sa să pună lemne la dispoziţia justiţiei;

Funie, instrument învechit, conceput pentru a le reaminti asasinilor că şi ei sunt muritori...

— Salut, Robin, spuse Dr Kristen, care urca pe debarcader, gâfâind uşor. Facem o plimbare cu barca?

— Îmi pare rău, Dr Kristen. Nu pot. Am o întâlnire.

Dr Kristen se uită la el ironic pe deasupra ochelarilor şi trâmbiţă:

— Eu sunt întâlnirea dumitale.

Pentru a-l îmbarca, Robin ţinu politicos mâna Dr Kristen, în cazul în care Dr Kristen ar fi fost o damă. Hermafroditul se instală pe locul pasagerilor de la pupă, îşi încrucişă picioarele, se răsturnă pe spetează, îşi ridică braţele la ceafa şi îi lăsă lui Robin grija manevrării vâslelor. De îndată ce se depărtară de mai. Dr Kristen începu să vorbească. Cuvintele sale zburau pe deasupra apei. În vreme ce Robin, vâslaş experimentat, făcea să alunece ramele spre înainte cu un uşor şuierat, apoi, din**tr-**o răsucire a mâinii, spinteca suprafaţa apei, de parcă ar fi mânuit un cuţit, şi le aducea spre spate, arcui**ndu-**şi spinarea.

Secţiune 3.04 4

Când. În fine, Robin trecu de pragul fatidic al Kaabei, totul se desfăşură cum nu se putea mai simplu: sună şi i se deschise.

Era ora opt dimineaţa. Se prezentau diferiţi candidaţi, unii în cămaşă albă şi costum, alţii în haină de tweed cu cohere din piele şi cămăşi pastel cu revere şi guler prins în nasturi, toţi cu cravată, afectaţi, fără nicio idee despre ce-i aştepta. Ştiau doar că Clubul nu aproba neglijenţa. Erau treisprezece la număr, toţi masculi. Robm îşi petrecuse vara făcând paraşutism, la indicaţiile Dr

Kristen, paraşutism amator. Cu ce-şi ocupaseră timpul ceilalţi? Asta nu-l privea.

Toţi se cunoşteau mai mult sau mai puţin, se salutau stângaci, cu stomacul ghem:

— *Hi*. Robin.

— *Hi*, Tom.

Gândeau: „fa te uită, n-aş fi crezut ca Tom să fie acceptat". Sau „Sid a ratat ocazia: aşa-i trebuie, fraierului". Sau „Mi-ar fi făcut totuşi plăcere ca Sally să fi reuşit şi el".

Vestibulul din Kaaba ducea spre sala centrală, circulară, luminată de sus prin cupolă. O masă ovală, din lemn deschis la culoare, ocupa mijlocul, înconjurată de douăzeci şi şase de scaune, fiecare având dinainte o sugativă verde unde erau dispuse un bloc de hârtie, creioane, o ascuţitoare, un pahar de cristal plin cu apă şi o tăbliţă cu numele titularului. Cele treisprezece scaune, cu spatele întors spre uşa de la intrare erau libere. Unele dintre cele treisprezece din faţa lor erau de pe acum ocupate de personaje din diferite generaţii: erau unul sau doi studenţi din ultimul an, bărbaţi în puterea vârstei, un bătrân, o damă cu părul albăstriu, îmbrăcată şi machiată cu o grijă extremă şi chiar de bon ton. Dr Kristen arbora înfăţişarea neglijentă care-i era proprie, nu fără o anume distincţie universitară. Pregătirile nu durară nici cinci minute: toată lumea era punctuală. Robin constată că, datorită formei ovale a mesei, fiecare nou avea în faţă lui un vechi. Când cele douăzeci şi şase de locuri pură ocupate, un bărbat de vreo cincizeci de am, cu faţa cadaverică străbătută de fulgere aurii – dinţi, ochelari, verighetă, tuşi în pumn şi rosti:

— Doamnă şi domnilor din Club. Vom proceda acum la formalităţile de înscriere. Naşii să binevoiască a-şi conduce finii în celule destinate în acest scop.

Toată lumea se ridică, iar Robin îşi dădu seama că nătângul înalt cu ochelari pătraţi, de vreo treizeci de ani. Plin de coşuri, care-i stătea în faţă, pe cealaltă parte a

mesei, era naşul lui.

— Veniţi, îi spuse nătângul. Nu mă cunoaşteţi. Numele meu este Sinclair B. Smythe, agent de schimb la New York. Să nu vă faceţi griji: sunt naşul dumneavoastră doar pentru această primă ocazie.

Treisprezece celule cu geamuri, mobilate cu o masă şi două scaune, dădeau spre sala centrală. Sinclair îl conduse pe Robin către una dintre ele. Îngăimă:

— Asta-i. Nu te deranjează dacă te plasez aici. Eu am să stau acolo. Unde mi-oi fi pus formularul? Ah! Da. Iată-l. Nu te supără dacă am să iau nişte note? Bun. Ia să vedem. Robert C. Chastow. Corect.

— Robert C. Chastow III, Sir.

— Ah! Nu. Nu mă lua cu Sir. *Sinclairizează*-mă, dacă vrei, pentru că şi eu am să te *robinizez*. Bun. De acord. E-n regulă.

Sinclair se pregătea să completeze cu creionul o foaie de hârtie pe care Robin desluşea coloane şi paragrafe.

— Sexul dumitale?

— Vă rog să mă scuzaţi?

— Sexul dumitale?

— Masculin.

— Eşti i sigur?

— Dacă sunt sigur?

— Noţiunea nu este chiar atât de absolută cum ne închipuim noi. Ai atributele sexului mascul, vreau să cred, dar toate astea sunt destul de relative. În orice bărbat se ascunde o *anima*, după cum în orice femeie face ravagii un *animus*, cei care l-au citit pe Jung ştiu asta. Eşti virgin?

— Nu.

— **S-**a întâmplat cu o femeie?

— Ce părere aveţi?

— Manifeşti tendinţe homosexuale?

— Niciuna.

— Aşa se spune…

Sinclair se distra cu creionul, îşi punea guma sub

ochiul drept, sub ochiul stâng, îi muşca vârful.

— Dacă ai devia spre homosexualitate, ce rol ai prefera: activ sau pasiv?

Robin nu-şi credea urechilor.

— Vreţi să spuneţi: dacă aş prefera să mă las… sau dacă aş prefera…? Dar niciunul, nici altul. Sinclair. Numai gândind şi mi se întoarce stomacul pe dos.

— Înţeleg, dar la care din două ţi se întoarce mai mult pe dos?

Robin ridică din umeri.

— Presupun că Dacă aş avea de ales, aş alege să fiu activ, fără nici cel mai mic entuziasm, vă rog să mă credeţi. Cum ai putea face ceva unui individ, ce n-ai permite să ţi se facă ţie, fără a te dispreţui?

— Bună reacţia. Robin, bună reacţia.

Sinclaire îşi ţinea degetul pe rubrica următoare:

— Vârsta?

— Nouăsprezece ani, nu o ştiaţi?

— Te consideri în avans sau în întârziere pentru această vârstă?

Robin reflectă.

— Când mă compar cu cei de seama mea, mă consider mai curând în avans: am citit mai mult, cunosc mai multe limbi… Bineînţeles, când mă gândesc la ofiţerii lui Napoleon. În timpul campaniei din Franţa – unii aveau paisprezece am…

— Naţionalitatea?

— American, fără îndoială.

— Da. Însă originea…?

— Sânge anglo-saxon, celtic.

— Nimic altceva?

— …Un strop de sânge francez.

— Ah! Bun. Religia?

— Episcopalian.

— Eşti sigur?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ei bine… crezi în naşterea virginală şi în învierea

lui Iisus? Îţi atrag atenţia că noi nu ne jucăm de-a adevărul, că poţi să mă minţi, dar că orice minciună riscă în cele din urmă să se întoarcă împotriva dumitale, **într-**un fel sau altul, pe când adevărurile sunt stabile şi că – mai trebuie oare să precizez?

— Clubul nu are prejudecăţi religioase.

— Să zicem că am unele îndoieli asupra naşterii virginale şi a învierii.

— Eşti foarte sigur că se cuvine întotdeauna să întinzi şi obrazul stâng când ţi-a fost lovit dreptul?

— Nu.

— Crezi cu fermitate în nemurirea sufletului?

Sinclair îşi lovea uşor nara dreaptă cu creionul.

— N-aş pune pariu pe o sută de dolari.

— Şi totuşi acestea sunt preceptele Bisericii episcopaliene, nu?

— Astea ar trebui să fie.

— Bine, bine, notez aici episcopalian. Fie vorba între noi. Asta nu te angajează cine ştie ce. Ştii. Robin, trebuie să-ţi spun treisprezece chestiuni, şi pe urmă trecem la altceva. De ce treisprezece? Habar n-am. Vreunul dintre marii noştri înaintaşi şi-a pus în cap să facă totul din treisprezece, dar să nu acorzi faptului o importanţă exagerată. Noi suntem cei mai puţin superstiţioşi oameni din lume. Cărui mediu social consideri în mod conştient că aparţii?

— Claselor mijlocii.

— De ce nu superioare? Dispui de bani. De terenuri, faci parte din**tr-**o veche familie.

— Nu avem chiar aşa de mulţi bani. Şi pe urmă… nu se face să recunoşti că aparţii claselor superioare. Îi las pe alţii să tragă concluzia.

De ce spusese Robin toate astea? Poate pentru că accentul lui Sinclair avea ceva newyorkez şi vag comun, şi că nu intrai în Club ca să fii călcat în picioare, nici măcar de membrii vechi ai Clubului.

— Situaţia familială?

— Fiu unic. Părinţii cam absenţi. Bunicul foarte prezent.

— Cum te-ai clasa din punct de vedere politic? Democrat. Republican?

— E o diferenţă care mi **s-**a părut întotdeauna artificială sau, mai exact, deloc politică. Anumiţi sudişti sunt Democraţi de dreapta, iar printre Rebublicani, găseşti negri…

— Cu sănătatea, totul e în regulă? Fără probleme majore? Un control în fiecare an?

— Nu tocmai un control. Am impresia că sunt bine. Aşa cum sunt.

— Sănătatea mentală? Ceva tendinţe spre paranoia? Spre schizofrenie?

— N-am constatat. E ca un veritabil chestionar de Proust ce-mi propuneţi **dumnea**voastră, Sinclair, adăugă Robin, ca să demonstreze că era cult.

— Atât că nu *ceea ce* răspunzi la aceste întrebări idioate ne interesează: ci *cum* răspunzi la ele. Să admitem. Cum reacţionezi faţă de violenţă? De „să nu ucizi”? Faţă de pedeapsa cu moartea, de exemplu9 De a lua viaţa cuiva? E cazul să remarci totuşi că întrebările noastre devin mai puţin primare.

Robin reflectă. Îşi încrucişă braţele şi luă o poză elegantă pe scaun.

— Poate că am să vă şochez. Nu pun prea mare bază pe viaţa oamenilor: sau suntem muritori, şi, în acest caz, moartea n-are nicio importanţă, sau nu suntem şi atunci ea trebuie demistificată. Moartea e la fel ca viaţa: unele pot fi utile, altele inutile, asta-i tot.

Şi, pentru a face impresie, adăugă:

— Cunoaşteţi definiţia pedepsei cu moartea a lui Ambrose Bierce, din al său *Dicţionar al diavolului*? „Pedeapsă a cărei echitate şi eficienţă sunt puse la îndoială de mulţi oameni serioşi, inclusiv de toţi asasinii”.

Sinclair îl măsură nu fără amuzament: cocoşelul ăsta avea aerul de a fi foarte sigur pe el.

— Da, bun, de acord. (Sinclair lua note.) Şi ca distracţii, care ţi-ar fi preferinţele? În interior? În exterior? Ce te atrage mai mult?

Robin ştia că se cuvenea să răspundă „sporturile” pentru a rămâne pe linia americană, dar era tentat să fie sincer, ca o provocare.

— Mi-am petrecut vara făcând paraşutism, spuse el, dar, pentru a se reabilita totuşi, ceea ce-mi place cu adevărat este să citesc.

Şi adăugă:

— Mai ales în rusă, închipuiţi-vă.

Sinclair nu păru impresionat.

— Cititul e o distracţie? Mă întreb.

— N-aţi precizat noţiunea de „distracţie”.

— A unsprezecea întrebare: care este morala dumitale, pe ce anume o fondezi?

— Îngăduiţi-mi să reflectez. Nu cred în niciun imperativ categoric (Robin făcuse filosofie şi avea de gând să o demonstreze). Regula de aur, să-i tratezi pe ceilalţi aşa cum ai vrea să fii tratat tu însuţi, conduce inevitabil la un impas: ceilalţi nu mă reprezintă. Dreptul natural e o glumă binevoitoare. Îmi vorbiţi despre „Să nu ucizi”: ar însemna, aşa cum gândeşte Moise, „Să nu ucizi un evreu”. Dacă vreţi adevărul, morala, din punctul meu de vedere, este mai curând o chestiune de gust: nu te încalţi cu pantofi maro la un costum albastru.

— Totuşi, mai adineaori, erai reticent la ideea de a face cuiva ceea ce n-ai don să ţi se facă ţie?

— Chestiune de gust. Sinclair, nu de morală.

— A douăsprezecea întrebare. (Sinclair se prefăcea că o caută pe listă.) Ce scop ai în viaţă?

— Să extrag maximum din mine însumi.

— A treisprezecea şi ultima întrebare. Cum ai dori să mori?

Răspunsul veni imediat:

— După ce aş fi extras maximum din mine însumi. Golit ca o carcasă de homar. Restul mi-e indiferent.

— Ei bine, totul e prefect. Putem merge să ne alăturăm celorlalţi.

Cei douăzeci şi şase de membri ai Clubului îşi reluau locurile doi câte doi. Aşteptând urmarea. Cei cu vechime îşi consultau notele şi schimbau câteva şoapte. Cei noi stăteau smirnă. Animatorul cadaveric al jocului tuşi în pumn. Vorbi pe un ton plictisit:

— Doamnă, domnilor, aveam aici douăzeci şi şase de membri ai Clubului, aparţinând unor grade diverse, de la primul până la al treisprezecelea. Va trebui acum să ne cunoaştem mai bine. Aş vrea să atrag atenţia membrilor de gradul treisprezece asupra dulapurilor care mărginesc pereţii vestibulului situat în spatele lor. Şi-ar putea atârna acolo comod hainele, mai înainte de a reveni să ia loc la această masă. Le cer, prin urmare, să binevoiască a se dezbrăca... (susură el) în pielea goală!

Expresia hazlie sună ciudat în gura plină de aur.

Cei noi se duseră respectuos să-şi atârne vestoanele, pantalonii pe umeraşe, să-şi strângă cămăşile, să-şi pună şosetele în pantofi, în fundul respectivelor dulapuri. Se mai văzuseră goi în vestiarele de sport şi faptul nu-i stânjenea peste măsură. Erau însă preocupaţi să afle în ce ţinută va fi dama cu părul albăstrui şi dacă vor descoperi în fine cărui sex aparţinea Dr Kristen.

*

Robin nu-şi putea imagina că ar fi putut trăi o zi atât de cumplită fără să suporte violentări fizice.

Era noapte când ieşi din Kaaba, febril, îngreţoşat, cu muşchii zdrobiţi, cu nervii la pământ, până şi oasele durâ**ndu-**l în profunzime. Nu se simţise numai „în pielea goală” ci întors pe dos. Ca şi cum în acelaşi timp conştiinţa sa şi viscerele i-ar fi fost expuse în văzul tuturor. Îi ura acum pe cei douăzeci şi cinci de oameni, fraţii săi pe viaţă. Ştia mai multe despre ei decât ar putea să afle vreodată apropiaţii lor. Îi auzise dând frâu liber celor mai sângeroase şi mai sordide idei născute de imaginaţia lor. Nu l-ar mai putea revedea pe niciunul fără să roşească

interior ca şi pentru sine însuşi. Era de parcă şi-ar fi amestecat sângele sau ar fi participat la o orgie colectivă. Nici măcar unul dintre ei nu avea să mai fie o monadă: cochiliile lor fuseseră sfărâmate. Imaginea carcasei de homar reveni în mintea lui Robin: rânji. Golită, carcasa? Poate. Dar şi zdrobită.

Treisprezece interogaţi, treisprezece examinatori, rafale de întrebări, singura regulă a jocului: nicio întrerupere. Cei cu vechime, care rămăseseră îmbrăcaţi, îi chestionau neîntrerupt pe cei noi, complet goi; nu le era interzis celor noi să riposteze, dacă îndrăzneau, prin întrebări la fel de perfide, la fel de jignitoare, toate astea desfăşurâ**ndu-**se **într-**o etalare ostentativă a tot ce putea fi negativ. În care pudicii îşi exagerau impudoarea. Inocenţii se grozăveau cu monstruozităţi pe care nu le comiseseră, în care viclenii ţineau să-şi ascundă intenţiile viitoare sub inechităţi trecute, în care un soi de aburi nocivi urcau până spre cupola Kaabei. Da, nocivi, fiindcă în ziua aceea nu fusese vorba decât de rău sub toate formele sale – în ce scop? Robin nu era sigur: poate pentru a-l exorciza, pentru a demonstra, fără o iniţiere mistică, fără o mesă neagră, fără nicio conjuraţie, că, pentru un membru al Clubului, răul nu reprezintă decât un mijloc ca oricare altul.

Întorcâ**ndu-**se în fermecătorul apartament micuţ, din două camere, închiriat de la o damă foarte distinsă, el se clătină o clipă: Bunicul ştia la ce îl expunea, determi**nându-**l să adere la Club? Ba mai mult: la vremea lui, trecuse prin aceleaşi ticăloşii? Da, fără îndoială. Clubul era Club.

Primul dintre cei cu vechime – Tu de colo, Johnny, îţi mai aduci aminte la ce vârstă nu ţi-ai mai udat patul?

Johnny (descumpănit) – Nu, nu-mi mai aduc aminte, e ceva important? (*râsete nervoase*.)

Altul dintre cei cu vechime – Cunningham, povesteşte-ne un caz în care te-ai simţit dezumflat.

Cunningham – Dezumflat, dezumflat... Nu m-am simţit niciodată dezumflat.

Altul dintre cei cu vechime – Basme! Dovada, că exact în momentul de faţă eşti pe cale să te dezumfli.

Dama cu părul albăstrui – **ia spune-**mi, Timothy, ajungând la vârsta pubertăţii, trăgeai cu ochiul când mama ta făcea baie?

Timothy – Nu, mai degrabă când era la toaletă. (*Râsete nervoase*.)

Primul dintre cei cu vechime – Murphy, când erai mic, ai smuls vreodată picioarele unei muşte?

Murphy – Nu. Niciodată.

Altul dintre cei cu vechime – Dar unui păianjen?

Murphy – Asta mi **s-**a întâmplat. Cu o pensetă: mi se părea dezgustător.

Buri – Eu făceam una mai bună: am legat împreună de coadă un câine şi o pisică. Cu o sârmă. Trebuie să fii atent pentru că poţi fi muşcat sau zgâriat. N-a rămas mare lucru nici din unul, nici din celălalt. (*Râsete nervoase*.)

Owen – Eu am făcut una şi mai tare: era o portoricană cu un prunc în cărucior, în capul scărilor. Ea se oprise să cumpere nişte banane. Căruciorul, mă uitam la el, era aşa de aproape de margine... N-am rezistat şi l-am împins. Reţineţi că nu au fost cine ştie ce stricăciuni, o fractură, două acolo, dar ar fi putut să fie mai rău. Aveam unsprezece ani. *Fără râsete nervoase*: *nimănui nu-i vine a crede că Owen spu*sese *adevărul*.)

Primul dintre cei cu vechime – Să ne întoarcem direct la fapte. Mr Timmerlaine, de acolo, din capătul extrem, care este acţiunea cea mai ruşinoasă pe care ai comis-o vreodată?

Brusc, atmosfera se schimbase. Robin, cufundat în continuare în acea scăldătoare plină de noroi, observa. Înţelegea că, mai înainte de toate, fusese nevoie să fie transgresate tabuurile specifice, ca abia apoi să se ajungă la cele care desferecau inconştientul noilor membri ai Clubului.

Nimeni nu se putea împiedica să-şi pună imediat aceeaşi întrebare, ca cea adresată lui Boogie Timmerlaine:

„Care este lucrul cel mai ruşinos făcut de mine?" Sau „Am făcut vreodată ceva ruşinos?" Adăugaţi aici că Clubul se reţinuse să indice dacă aveai dreptul să taci sau să trişezi: aşa cum precizase Sinclair, problema nu era ce, era cum.

— Ruşinoasă?

— Da, Mr Timmerlaine, ruşinoasă.

— Eu nu comit acţiuni ruşinoase.

Timmerlaine se ridicase, iar nuditatea sa apăru brusc.

Unii pretindeau mai apoi că damei cu părul albăstrui şi Dr Kristen li se scurgeau ochii. Era înalt, bine clădit şi, spre deosebire de ceilalţi camarazi ai săi rozalii, roşcovani, durdulii, avea pielea mată, aproape brună, cu peri cârlionţaţi pe umeri, pe piept, pe pântece, şi un sex aşa de închis la culoare, că bătea în albastru, ca sexul unui mistreţ. Prost circumcis, pe deasupra, ca şi cum actul igienic şi patrician fusese îndeplinit cu întârziere. Înţelegeai brusc de ce Biblia defăimase un membru care dispunea de mai multe posibilităţi şi plăceri decât alte patru la un loc. Întreaga obscenitate a reproducerii omeneşti se afişa din**tr-**odată, şi îţi dădeai seama de ce părţile destinate acestei funcţii, numite indiferent cum, „nobile" sau „ruşinoase", ajungeau să fie ascunse cu bucăţi de pânză, cu slipuri, cu şorţuri, cu pulpane de togă, cu scuturi, cu ierburi, cu păr, pe scurt, cu ce dădea Dumnezeu.

Niciodată Robin nu se simţise atât de tributar condiţiei umane ca dinaintea sexului lui Timmerlaine. Altminteri, nu era de mirare dacă se şoptea că adevăratul nume al lui Timmerlaine era Valdez. Averea părinţilor săi erau considerată de origine texană, deci, din**tr-**un punct de vedere rasial, suspectă: la o distanţă de una sau două generaţii, putea avea pe dedesubt ceva *Greaser* **–** adică sânge hispanic, cu toate antecedentele oficial *wasp* al acestui ultim Timmerlaine. Era aproape un miracol, dacă performanţele sale în matematică, recordurile obţinute ca halterofil şi puţurile petroliere ale părinţilor reuşiseră

admiterea lui în Club.

— Dumneata nu comiţi acţiuni ruşinoase, Mr… oh… Timmerlaine. Trebuie că eşti diferit de noi, ăştilalţi.

Puteai vedea trupul înalt cu reflexii albăstrii, cu muşchii puternici, mişcându-se sub un strat subţire de grăsime, colorându-se brusc într-un stacojiu imprevizibil. Mai ales obrajii, obraji de mascul, plini, având nevoie de brici de două ori pe zi. Deveniseră dintr-odată asemănători unei perechi de fese, brăzdate de o corecţie. Timmerlaine nu găsi decât un glas slab şi cu atât mai eroic ca să se bâlbâie:

— Dacă comit vreuna, asta-l priveşte pe confesorul meu şi pe mine. Mă duc să mă confesez. Şi îmi sunt spălate. Sunt romano-catolic.

Catolicii erau rari în Club, nu atât din cauza papei şi a Mariei cât din pricina confesiunii: cum poţi acorda încredere cuiva care a descoperit reţeta de a se elibera după cum i-e voia de trecutul său? În acest grup aproape exclusiv protestant, deci în acelaşi timp progresist şi intransigent, afişarea unei religii diferite putea însemna pentru Timmerlaine un prim pas pe drumul martiriului.

Cadavrul cu gura aurită întrebă:

— Nu consideri, cumva, confesiunea ca o acţiune ruşinoasă? Acest mod de a te sustrage responsabilităţilor, retrăgându-te într-o inocenţă imaginară… Virginitatea nu se reconstituie, ştii asta. Exceptând, s-ar părea, cea a Fecioarei Mana după naşterea lui Iisus. Potrivit dogmelor.

Remarcă destinată să-l determine pe Timmerlaine să-şi piardă stăpânirea de sine, care se impunea în cadrul Clubului. Fără succes. Luptătorul gol făcu faţă.

— Profesore, răspunse el (şi nu-ţi puteai da seama dacă era un titlu de respect sau de deriziune), „sunt multe lucruri pe lumea asta pe care filosofia voastră nu le va explica niciodată”, spune Shakespeare. Nu. Faptul de a-ţi recunoaşte greşelile nu mi se pare ca fiind o acţiune ruşinoasă, dimpotrivă, ca semnul unei mentalităţi adulte, responsabile. La urma urmei, pot să vă spun care este

ultima acţiune ruşinoasă comisă de mine, fiindcă n-am ajuns încă să mă confesez. Am modificat un B în A la ultimele note de la cursul de Biblie, ca să nu fiu admonestat de tatăl meu. (*Râsete de destindere. Nimeni nu lua cursurile de Biblie în serios. Timmerlaine se aşeză din nou.*)

— Şi dumneata. Robin, întrebă încet Dr Kristen, care este acţiunea dumitale cea mai ruşinoasă?

— Dacă nu cumva eşti şi dumneata vreun sfânt, interveni în glumă unul dintre cei cu vechime.

— Imposibil: el nu-i romano-catolic, insinuă altul.

Şi Robin se simţea foarte singur pe banca acuzaţilor, fiindcă toată lumea râdea pe înfundate de pe cele două laturi ale mesei, nu atât ca să-şi bată joc de el, cât pentru a lua act de atmosfera destinsă. Robin nu se grăbi cu răspunsul:

— Ruşinea reprezintă o noţiune relativă în funcţie de rasă, mediu, moment, cum ar fi spus filosoful francez Hippolyte Taine. Un georgian din Georgia **s**-ar simţi ruşinat să râgâie la sfârşitul unei mese bune: un georgian din Georgia Caucazului **s**-ar simţi ruşinat dacă n-ar râgâi. (Simţea că o face pe grozavul, dar avea impresia că era apreciat atât de de cei vechi cât şi de egalii săi.) îmi dau seama că în unele dintre familiile dumneavoastră, ruşinea se leagă de sex. Nu la fel stau lucrurile şi pe la noi. (Ce spunea el nu era decât pe jumătate adevărat, dar prefera să treacă uşor peste anumite subiecte.) Bunicul meu m-a învăţat că tot ce este natural nu poate fi ruşinos. Ruşinea presupune o distorsiune a naturalului. A naturalului fiecăruia. Sau pervertirea unei reguli comun admise. Vreţi să aflaţi actul cel mai ruşinos pe care l-am comis? Am să vi-l spun. L-am comis adesea. Jucam în echipa de fotbal a liceului, iar instructorul îmi atribuise o îndatorire specială şi secretă: să găsesc ocaziile favorabile pentru a da o lovitură de picior sau de cot în bandajele purtate de adversarii noştri peste rănile făcute în decursul altor partide. Rănile li se deschideau. Li se reducea eficacitatea.

Adesea noi eram cei care câştigam. Eram abil, astfel încât să nu fiu reperat. O ruşine.

În Kaaba se lăsă o tăcere de o calitate nouă. Robin îşi lăsă ochii în jos. Atenţia era concentrată asupra lui. Simţea că urcase în stima Dr Kristen.

— Toţi treisprezece, rapid, în ordinea în care staţi, făcu Sinclair din spatele ochelarilor săi. De ce anume vă temeţi cel mai mult pe lume?

Răspunsurile se auziră ca o salvă de împuşcături, uşor întrerupte din când în când de o ezitare:

— De şobolani.

— De mizerie.

— De apă.

— De altitudine.

— De suferinţă. De boală. De tortură.

— De Dumnezeu.

— De a nu obţine note proaste.

— De a nu reuşi în viaţă.

— De moarte.

— Eu, mai curând de viaţă.

— De a nu mă dovedi la înălţimea Clubului.

— De osânda veşnică, spuse Timmerlaine.

În grabă, lui Robin îi trecuse rândul. Concluzia îi reveni lui.

— De tot ceea ce-i precede. În fine, mi-am învins frica de altitudine, făcând paraşutism, şi nu cred prea mult în osânda veşnică. Cred că mi-e frică mai ales de disperare. Să nu descopăr că lumea nu-i aşa cum mi-o figurez eu sau, mai exact (se zăpăci), că se reduce doar la ceea ce-mi figurez eu.

Şi încheie, cu un exces de candoare, poate calculată:

— Iată de ce am vrut să intru în Club.

Aşa trecu toată ziua. Cu o pauză pentru prânz – nişte sandviciuri – şi o pauză pentru cină – alte sandviciuri. Cei care nu aleseseră pâinea albă cu miez, ci aşa numitele *submarine* ’8, aveau pulpele goale pline de firimituri.

Întrebările trebuie că fuseseră pregătite de nişte

psihologi perverşi şi revăzute de membri ai Clubului competenţi, care nu urmăreau ceea ce urmăriseră psihologii. Robin gândea că, înaintea ceremoniei de investire, cavalerii europeni petreceau o noapte în rugăciuni, singuri **într-**o capelă, în căutarea unei inspiraţii divine, şi că avusese loc o inversiune a acestui rit în cel impus noilor membri ai Clubului, constând în a elibera împreună, colectiv, cele mai obscene duhori de care erau în stare. Cine permitea Clubului să meargă atât de departe?

— Noi suntem cei care-i permitem, gândi Robin.

Nu fiindcă n-ar fi resimţit nici urmă de revoltă. În mai multe rânduri fusese tentat să se ridice de la masă, şi să lanseze:

„Ei bine, eu m-am săturat, mă duc să mă îmbrac”.

Dar, în sinea lui, nu dorea să se îmbrace. Acele reflectoare aţintite asupra conştiinţei şi inconştientului său îl răneau şi-l incitau în acelaşi timp. Şi pe urmă, îşi dădea seama că, dacă ceda, n-ar fi în stare niciodată să prezinte acest recul ca pe o victorie, deşi poate ar fi fost o victorie. Clubul devenise pentru el, încă de pe acum, ceva absolut, şi a dezamăgi Clubul însemna să-şi piară stima de sine. Cine nu se situa la înălţimea imperativelor Clubului era nedemn de Club. Simplu. Clubul era superior prin definiţie. Adăugaţi la toate astea avantajele substanţiale ce le aştepta din partea lui. Fără a mai pune la socoteală voluptatea de a-şi spune: „Am ajuns aici, în vreme ce atâţia alţii ar vrea să fie în locul meu...”

La sfârşitul zilei – deasupra cupolei, cerul era o pagină neagră, iar stelele înscriau pe el puncte de suspensie albe, dama cu părul albăstrui anunţă că se aborda penultima rubrică: „Un joc de copii, preciză ea. Pentru a vă lăsa cu o impresie bună”. Proteza ei dentară surâdea feroce. Altcineva dintre cei cu vechime rosti:

— Vă cer să vă concentraţi cu toţii câteva momente pentru a vă reaminti la ce obiect posedat de voi ţineţi cel mai mult.

Trebuia, gândi Robin, să ne despărţim **într-**un fel sau altul: era şi asta o modalitatea de a plăti intrarea în Club. Căută sincer ce anume îi era mai drag. Inelul din liceu nu conta. Nu păstra nicio scrisoare, niciun talisman de îndrăgostit. Uniforma de ofiţer sudist a strămoşului său era preţioasă, dar Robin nu se încredea în niciun sentiment fetişist, pentru a**-**i acorda o veritabilă preţuire. Tatăl lui îi dăruise o carabină şi o puşcă de vânătoare, şi îi făcea plăcere să se folosească de ele, dar ar fi putut să le[64]

Înlocuiască prin**tr-**o altă carabină şi o altă puşcă. Avea un ceas frumos, Tissot, dar ce, era doar un ceas. Mai avea şi un cuţit Bowie: nu era decât un cuţit Bowie, putea să**-**şi cumpere altul, nu se punea problema banilor. Prefera anumite cravate, dar ar fi fost exagerat să spună că ţinea la ele. Cărţile de rusă erau preţioase pentru el, dar numai pentru plăcerea şi folosul obţinut de pe urma lor. Bunicul nu-i făcuse niciodată cadouri. Când veni rândul său, răspunse:

— Mă tem că am să vă decepţionez. Mi**-**ar face plăcere să mă lipsesc pentru Club de un obiect care mi**-**ar fi drag, dar eu nu mă simt legat de lucruri. Într-adevăr, căutând bine. Nu am descoperit decât unul care ar fi putut avea o semnificaţie pentru mine. Ursuleţul de pluş cu care dormeam când eram copil. Dacă mai există încă, vi l**-**aş sacrifica cu plăcere, dar mă tem că părinţii mei l**-**au dat, cu mult timp în urmă, copiilor Unchiului Chester. Are aproape douăzeci şi nouă.

— Nu ţi se cere să sacrifici ceva, rosti Dr Kristen. Nu trebuie prezumat nimic cu uşurinţă.

— Ei bine, făcu animatorul jocului, preluând direcţia operaţiunilor, am plăcerea să vă anunţ că, începând de acum, faceţi parte dintre membrii clubului confirmaţi pentru gradul al treisprezecelea. Confirmaţi cu anticipaţie. Vă rămâne o singură formalitate de îndeplinit, în vederea căreia veţi rămâne singuri cu naşul vostru din această dimineaţă. Apoi. Veţi fi liberi să vă întoarceţi la casele

64 Sandviciuri făcute din baghete, (n.a.)

voastre.

Robin se târî până la celula sa şi rămase între patru ochi cu Sinclair, care se uita la el dubitativ, prin ochelarii pătraţi:

— Robin, presupun că ai înţeles că acest Club ar dori să fie legat cât mai strâns posibil de toţi membrii săi. Aş vrea, pentru a termina, să te gândeşti la un act interzis de lege, a cărui comitere te-ar costa, dar pe care totuşi ai accepta să-l îndeplineşti pentru a-ţi pecetlui apartenenţa la Club. Fără ca victima să-şi dea seama de cei se întâmplă.

Robin era epuizat.

— Ce gen de act aveţi în minte? Să violez un băieţaş? Să-l asasinez pe preşedintele Republicii?

— Nimic atât de dramatic. Pune-ţi la contribuţie imaginaţia. Ai putea, de exemplu, să provoci în mod conştient ceva rău unei persoane iubite. Nu răul în sine este important: ci angajamentul luat faţă de Club.

— Aveţi de gând să mă supuneţi în acest fel? Să mă şantajaţi dacă vreodată aş încerca să nu vă mai dau ascultare?

— Nu tocmai, Robin, deşi, în anumite cazuri, ar putea fi vorba şi de aşa ceva. Dar, în realitate, noi dorim ceva cu mult mai profund. Vei comite acest lucru în spiritul în care, în alte organizaţii, se depune jurământ. Pentru a fi angajat.

— Toate aste mi se par destul de ridicole. Pot comite, bineînţeles, o infidelitate actualei mele prietene, dar nu se dovedeşte un act împotriva legii. O persoană pe care o iubesc? Ar fi, înainte de toate, bunicul meu, şi aş putea să-i fur pipa sau să-i pun o piedică pe scări. Dar cum el şi-ar da seama că o fac pentru Club. Nici măcar n-ar fi supărat pe mine. Sinclaire, mă puneţi în încurcătură.

Robin ajunsese la capătul nervilor. Cu greu se mai putea stăpâni.

— Dacă vreţi să înec câinele de vânătoare preferat al tatălui meu, vă avertizez din capul locului că n-aş face-o.

În cele din urmă. Robin propuse să subtilizeze. În

vacanţa următoare, carnetul de cecuri al tatălui său şi să confecţioneze unul fals în profitul unei cauze stabilite de Club. Da, faptul l-ar costa: un furt, un fals, se dovedesc total lipsite de eleganţă. Nu, tatăl său nu **s-**ar prinde, fiindcă nu ştia niciodată câţi bani avea în cont. Cauza aleasă fu o societate de protecţie a animalelor, pentru că era singura operă de caritate la care subscrisese vreodată Robert C. Chastow II.

Secţiune 3.05 5

Viaţa de adult a lui Robin fusese împărţită în trei perioade inegale.

Mai întâi, îşi terminase studiile superioare, completâ**ndu-**le, în timpul vacanţelor, prin stagii recomandate de Dr Kristen. Astfel, Robin fusese ziarist stagiar la televiziune, infirmier în cadrul unei misiuni metodiste din Africa neagră, ajutor de poliţist la New York (unde avusese cochetăria să-şi cumpere un baston de acaju).

În acea perioadă anume, când îşi pregătea masteratul în literatură rusă, o întâlni pe Constance. Frumuseţe, genealogie, avere, educaţie la Agnes Scott Collège (Vassarul din Sud), nu-i lipsea nimic. Cu toate astea, nu calităţile ei, nici măcar plăcerea de a i-o răpi prietenului său. David Melan, îl lansară pe Robin în aventura matrimonială. Îi plăcea, mai ales. La logodnica sa că era în stare să creadă în orice, până la naivitate. În vreme ce el nu credea în nimic, până la cinism. Îi debita tot felul de basme de adormit copiii, pe care ea nu le punea la îndoială. Ziua cea mai tristă din viaţa ei fusese cea în care aflase că nu există Moş Crăciun. **Într-**o zi. Când Robin se distra, cu un umeraş deformat, ridicând în coadă, pe peluză, cadavrul unui şarpe cu clopoţei, ea crezuse că era viu şi se dovedise curajoasă. Născută prezbiteriană, se convertise cu entuziasm la Biserica episcopaliană, care asigura mai multe sacramente. Biblia şi Drapelul reprezentau pentru ea obiecte sfinte pe care le-ar fi sărutat cu dragă inimă dacă aşa ar fi fost obiceiul. Toate

astea îl cam răcoriseră pe Robin. Nu-i pomenea niciodată despre Club. Pentru că ea avea oroare faţă de această instituţie, fără vreo justificare anume, din instinct.

Între timp. El intrase la CIA şi începuse cea de a doua perioadă a vieţii sale.

Nu avea să afle niciodată dacă cumva Clubul intervenise ca CIA să-i propună un contract. În orice caz, la sfatul Dr Kristen, el acceptă. Cunoaşterea limbii ruse şi excelenţa notelor sale, făceau din el exact tipul de sublocotenent în rezervă de care Compania avea nevoie. Trecu fără dificultate testul poligrafului (viaţa lui nu era decât transparenţă, apartenenţa la Club nu constituia un secret) şi avansă rapid din grad în grad.

Prima lui misiune fusese cea mai periculoasă. După o perioadă de timp petrecută la Institutul Puşkin din Moscova, pentru a se perfecţiona în rusa modernă, limbă oarecum diferită de cea predată de petersburgheza din Vechiul Regim, el asigură în 1989 legătura dintre serviciile speciale americane şi minerii din Siberia care, din grevă în grevă, ajunseseră să şubrezească politica dusă de Gorbaciov.

Se afla la Novosibirsk, când află că bunicul era pe moarte.

Se aştepta la această catastrofa din clipa în care devenise conştient că bătrânii sfârşesc prin a muri. Copil fiind, se trezea spu**nându-**şi „Să nu cumva să fi murit bunicul în camera sa!” Şi tot el îşi răspundea: „Nu, nu, în familia lui se trăia până la nouăzeci de ani, iar el nu are decât... Trebuie să socotesc... El n-are decât optzeci şi unu. Poate **s-**o ducă mai mult ca alţii. Poate chiar până la o sută. Sau mai mult. Se mai întâmplă. Eu am zece. Am să am douăzeci, treizeci... poate că am să mor înaintea lui. Nu, nu şi-ar fi dorit una ca asta. În orice caz, eu nu voi mai fi acelaşi, n-am să mai fiu eu, cum nici el nu va mai fi acelaşi, un altul va muri...”

Nu ceru concediu de la CIA. Nicio învoire, nu ceru nimic. Cu primul avion, era gata plecat, contravenind

regulamentelor pe care le semnase în dublu exemplar. Nimic nu mai avea importanţă. Nu-şi dădea seama dacă voia să-l mai prindă pe bunic în viaţă sau să-l ajute să moară sau să apuce să-i mai spună un adio sau să fie prezent când avea să fie depus **într-**o cutie, pur şi simplu, nimic nu putea fi mai imperativ decât acea convocare.

Rareori ninge în Georgia, dar în ziua aceea ninsese: un *ice storm*, adică toţi copacii, până la cele mai mici ramuri, până la infimele crenguţe, toate tufişurile decorative, tot mărăcinişul parazit, toate firicelele bălăriilor şi ale gazonului, tot *kudzu*, intraseră în teci de gheaţă, şi, cum soarele strălucea imperturbabil, peisajul se preschimbase în flori de curcubeu. Mergeai pe sub curcubeie, te afundai în curcubeie, îţi scârţâiau sub picioare.

Drumul, cu toate etapele sale. Durase, astfel încât atunci când ajunse Robin, bunicul era mort, îmbălsămat, machiat, cu mustaţa albită şi buzele date cu roşu, altminteri imposibil de văzut, fiind înşurubat pentru vecie în sicrie succesive de plumb, de oţel de lemn preţios, gata de înmormântat – incinerarea ar fi fost mai la modă, dar trebuiau completate spaţiile vacante ale cavoului din Savannah, iar Robert C. Chastow II lăsase pregătirea corpului pe seama unui amic de-al său. Fost combatant în Vietnam, distins vânător de raţe, cioclu cu o bună reputaţie, adus tocmai din Milledgeviile.

Georgia ţinu să salute cu tot tipicul plecarea Onorabilului Robert C. Chastow I, scoborâtor din**tr-**un ofiţer al războiului dintre State, proprietar ereditar al Chastow Plantation, fondator al Chastow Insurance Company, vestit călător, suspect de conivenţe cu Rusia comunistă, pe peluzele căruia Ku Klux Klanul dăduse foc unor cruci prin anii şaizeci, drept pedeapsă pentru bunăvoinţa cu care îi trata pe negri, iar când cauza egalităţii rasiale triumfă, acelaşi Chastow I fusese pe punctul de a pune câinii pe urma militanţilor veniţi să-şi exprime gratitudinea.

Avu loc un serviciu religios, în decursul căruia pastorul tăcu elogiul unor merite pe care bunicul nu le avusese şi le trecu sub tăcere pe cele reale. În rest, nu se vorbi de mort. Nu se vărsară lacrimi: lumea ştia să se comporte. După-amiază, se desfăşură o mare recepţie mondenă la Chastow Plantation. În aşteptarea bridgiului vesperal. Mrs Chastow primea oaspeţii, asistată de Constance. Robin II îi înmână lui Robin III un plic brun. Sigilat, pe numele său:

— Natural, îţi aparţine. Bunicul tău credea că eu nu ştiu să citesc. De altfel, nu greşise prea mult… Fără a mai pune la socoteală că mâine, fiind prima zi de vânătoare la curcanii sălbatici, trebuie să mă scol devreme.

Constance nu-şi văzuse soţul de luni întregi şi ar fi vrut să petreacă o oră. Două împreună cu el, chiar şi în salon, dinaintea focului pe care Chaster îl aprinsese în şemineu. Cu lemne adevărate, fără să recurgă la gaz… Chester care, cel puţin el. Plângea fără să se ruşineze moartea „Colonelului”, lacrimile lui lăsând urme ca de melc pe bieţii lui obraji negri. Dar Robin scutură din cap:

— Simt nevoia să rămân singur.

Se închise în camera sa, dezlipi cu grijă plicul şi începu să citească un manuscris bătut la maşină, cu o panglică de culoare bleu, la un rând şi jumătate, şi o groază de greşeli de dactilografiere.

MANUSCRISUL BUNICULUI

Robin, aş dori ca tu să-l supraveghezi pe imbecilul de taică-tu, când va veni momentul să-mi vândă caii. El nu se pricepe la cai, fiind într-adevăr ultimul dintre argaţi, nici tu nu te pricepi la cai. Dar măcar eşti capabil să înţelegi că un pur-sânge, care a fost pe punctul de a câştiga derbiul de la Kentucky, şi un appaloosa, cu un ciot de coadă, nu înseamnă acelaşi lucru. Aş vrea ca, fără mine, caii mei să fie fericiţi şi, pentru asta, trebuie vânduţi scump. Îţi amintesc că tu eşti moştenitorul şi că ai tot interesul să te ocupi de lucruri îndeaproape.

Mi-am dat seama, pe punctul de a-i părăsi, că mi-am

iubit mult caii.

Există mai multe considerente mărturisibile pentru a iubi caii. Sunt frumoşi, miros plăcut, te transformă în centaur, ei reprezintă, orice ar gândi André Breton (care atribuia această calitate femeilor), cel mai scurt dram al omului către natură, te impun în societate, pot costa bani grei şi pot aduce alţii şi mai mulţi, domesticirea lor transformând din temelii istoria, nu numai cea a războiului, ci şi a comunicării. În afară de asta, unii sunt afectuoşi, iar eu nu cunosc o plăcere mai mare decât să rup un morcov în dinţii unui cal şi să-i dau apoi cele două jumătăţi să le mănânce.

Acestea fiind spuse, caii sunt răspunzători şi de numeroasele necazuri ale societăţii civilizate: Attila – înseamnă cal; Genghis Khan – înseamnă cal; Pizarro – înseamnă cal; feudalismul – înseamnă cal: şi, ceea ce-i mai rău, cavaleria înseamnă cal. Împărţirea oamenilor în oameni pe jos şi oameni călare, primii fiind întotdeauna. **Într-**un grad sau altui, sclavii celorlalţi, a provocat omenirii un rău incalculabil, şi, din acest punct de vedere, trebuie să vedem în invenţia automobilului Model T al lui Henry Ford un factor de eliberare la fel de important ca Marea Cartă a britanicilor, ca Drepturile Omului ale francezilor, ca Declaraţia noastră de Independenţă, ca decapitarea lui Ludovic al XVI-lea şi ca triumful bolşevicilor în Rusia.

Tu ştii cât de mult îmi plăcea să călăresc – pentru viteză, pentru pericol, pentru comuniunea cu animalul, dar conceptul de om călare mi **s-**a părut dintotdeauna pernicios, nu numai pentru călăreţ, care îşi închipuie că este superior atât animalului cât şi pietonului, ci pentru pietonul, el însuşi care, din păcate, dovedeşte prea des deferenţă şi simte chiar un soi de respect faţă de călăreţ. Victoria de la Azincourt[65], în timpul căreia infanteriştii

---

65 Bătălia de la Azincourt, din 25 octombrie 1415, a reprezentat una dintre cele mai dezastruoase înfrângeri suferite de francezi în timpul Războiului de 100 de ani. (n.tr.)

englezi, care nu aveau ca arme decât arcul lor mare, au triumfat asupra cavalerilor francezi cu lance şi armuri, reprezintă una dintre cele mai satisfăcătoare ale istoriei, iar eu încerc o vie simpatie pentru acei cuţitari care îi trăgeau jos de pe cal pe respectivii cavaleri, folosi**ndu-**se de nişte furci şi le înfigeau cuţitul pe sub pavăza bărbiei.

Măcar dacă răul făcut de cavaleri **s-**ar fi oprit la cel de care erau capabili să-l perpetueze ei înşişi! Dar etica lor a exercitat o influenţă deplorabilă: Mark Twain nu se înşela deloc afirmând că veritabilul responsabil al Războiului Nord contra Sud era Walter Scott, care cu romanele sale. Inculcase familiilor noastre ideile zis cavalereşti de care dragul de Cervantes, făcea haz cu trei secole mai înainte. Şi încă a fost bine că, în acest război, am fost bătuţi şi că Nordul, industrial şi progresist, a repurtat victoria. Aminteşte-ţi asta. Robin: întotdeauna şi pretutindeni va trebui să lupţi împotriva omului călare, cu atât mai mult cu cât, dată fiind obârşia ta, reprezintă specia de care aparţii.

Clubul nostru a declarat război calului de multă vreme. Întotdeauna am fost de partea celui slab său. În orice caz, a celui mai puţin puternic, a săracului său. În orice caz a celui mai puţin bogat, şi asta nu din pricina unui exces de sensibilitate creştină, ci pentru că suntem convinşi de necesitatea ca oamenii să fie egali. Şi nu pentru că **s-**ar naşte egali **–** primul imbecil venit îşi poate da seama că oamenii nu se nasc egali, tocmai de aceea trebuie aduşi în situaţia de egalitate. Fericirea omenirii se plăteşte cu acest preţ. Fără îndoială, ideal ar fi ca toţi oamenii să fie bogaţi, dar, cum este imposibil, e de preferat o lume în care toţi oamenii să fie săracii unei lumi ca a noastră, unde există săraci şi bogaţi. Da, egalitatea nu reprezintă ceva firesc, se dovedeşte chiar a fi împotriva naturii, iată de ce a o impune costă scump, în bani şi vieţi omeneşti, dar ceea ce deosebeşte omul de animal constă în faptul că el nu este limitat prin natura sa. Este natural, spune-mi şi mie. Să sari cu paraşuta sau să mergi şi să te

fâţâi pe Lună ca Charlie Armstrong?

Scopul Clubului nostru, cel puţin ceea ce am înţeles eu, este de a crea o lume fără conflicte. Pentru a parveni la acest rezultat, o singură soluţie: un guvern global; dar nu va exista un guvern global atâta vreme cât există oameni călare, care veghează cu străşnicie asupra prerogativelor lor. Pentru a instaura un guvern global, trebuie slăbite, pe cât posibil, guvernele existente, cu excepţia unuia (cel al nostru) şi să-l infiltrezi (pentru noi e foarte uşor să ne infiltrăm). De când există Clubul, trebuie să mărturisesc, a dat jos din scări un considerabil număr de călăreţi, dintre care, la începutul secolului, trei împăraţi ai Europei, să-mi fie cu iertare, şi, dacă e să merg până la capătul acestor confidenţe, vei vedea că bătrânul tău bunic a jucat şi el un oarecare rol în această operaţiune. Dar generaţia următoare nu **s-**a culcat pe laurii generaţiei noastre, iar tu vei afla **într-**o bună zi cum, în anii treizeci, i-am finanţat simultan pe Hitler şi pe Stalin cu rezultatele pe care le cunoşti: Germania – knock-out şi URSS clăti**nându-**se pe picioare, cărora le-am întins alternativ câte o mână de ajutor, acel Le**nd-**lease pe de o parte şi planul Marshall pe de alta. Aşa cum ştii. Cu Japonia, noi am recomandat aceeaşi metodă: cu o mână, bomba atomică în bot şi imediat cu cealaltă cornul abundenţei, în interesul echilibrului economic mondial. Numai slăbiciunea dovedită de Mr Truman a menţinut pe cal acest anacronism viu care era împăratul Japoniei: dacă ar fi fost ascultat Clubul nostru, **s-**ar fi putut merge mai departe, dar din păcate, nu suntem atotputernici, orice ar gândi anumiţi partizani ai teoriei Complotului. Între timp, se născuse ONU: după avortul Societăţii Naţiunilor, reprezentând un serios pas în sensul globalizării.

Ţi-am repetat de nenumărate ori: noi – nu vreau să spun Statele Unite ale Americii; sincer să fiu, mă aşez peste Statele Unite ale Americii pentru că sunt bine umplute cu câlţi, ha! Ha! noi nu avem decât un singur duşman serios, un singur duşman cât de cât „călare”,

Rusia. De ce? În primul rând. Datorită resurselor sale naturale, care sunt fantastice şi a venit timpul să le exploatăm în profitul nostru; în al doilea rând. Datorită ortodoxiei. Ortodoxia, recunosc, nu reprezintă în esenţă omul pe cal, ci omul pe asm, ceea ce poate fi şi mai periculos: a se vedea intrarea în Ierusalim. De fapt, fariseii avuseseră dreptate să pună piciorul în prag. Asta-i bună. Tu îţi poţi imagina un descendent al regelui făcând plimbări pe spinarea unui măgar, un măgar dinaintea căruia poporul ales îi aruncă veşminte şi tunici sub copite! În niciun caz, aşa ceva nu trebuie încurajat.

Să revin la Rusia. Aminteşte-ţi de cuvintele pe care Ivan Turghemev le punea în gura lui Putughin din romanul său. *Fum*: „Dacă un popor ajungea să dispară de pe suprafaţa Terrei şi era predestinat să dispară imediat, şi odată cu el tot ce acel popor a inventat, buna noastră mamă. Sfânta Rusie, **s-**ar putea prăbuşi în adâncul unei prăpăstii fără să mişte din loc nici cel mai mic cui: totul ar rămâne cum nu se poate mai liniştit la locul său. Fiindcă nici măcar samovarul, nici opincile din scoarţă de copac, nici cercul de lemn folosit la înhămarea calului între hulube şi nici măcar cnutul, aceste celebre produse ruseşti, n-au fost inventate de noi”. Ei bine, vezi tu, afirmaţia nu stă în picioare, nu numai fiindcă lumea ar fi incontestabil sărăcită prin pierderea icoanelor, a muzicii mănăstireşti şi a întregului secol al XIX-lea pictural, muzical şi literar rus, dar mai ales pentru că Rusia reprezintă CEALALTĂ OPŢIUNE A ISTORIE UMANE, din care cauză şi în mod paradoxal ar fi bine, din punctul de vedere al Clubului nostru, ca ea să dispară definitiv. Că Rusia înseamnă singurul concurent economic serios pentru Statele Unite este o consideraţiune de ordin secundar. Nu exista la bază o raţiune determinantă pentru ca Clubul originar să încerce o infiltrare anume a Statele Unite. Dacă Rusia se dovedea „mfiltrabilă”, probabil că am fi hotărât ca ea să fie teleghidată, dar există în Rusia, în afara ortodoxiei, un principiu nonfisibil, o componentă care nu

se pretează zdrobirii, o înclinare spre excese, o incapacitate de a merge pe cărări de mijloc, o tendinţă de a pune totul în joc, care alcătuiesc un teren puţin propice întreprinderilor noastre.

Bun, am filosofat destul. Cunoşti toate astea la fel de bine ca mine şi ai dovedit-o – cu prisosinţă, dacă înţeleg bine. În ceea ce mă priveşte, cedez unei înclinări de vanitate senilă, şi aş vrea să-ţi povestesc două împrejurări – pe care bunicul tău nu le-a irosit, pentru a pune Istoria pe roate. Amândouă cazurile au fost legate de întâlnirea unor oameni iluştri: pe unul l-am urcat pe calul de luptă, iar pe celălalt l-am dat jos din spinarea calului său.

Primul, la drept vorbind cel mai cunoscut dintre cei doi. A fost Troţki. Istoria, a cărei scriere am supravegheat-o întotdeauna cu grijă („Cine stăpâneşte trecutul stăpâneşte viitorul şi cine stăpâneşte prezentul stăpâneşte trecutul” nota genialul Orwell) n-a insistat deloc asupra trecerii lui Troţki prin Statele Unite, dar cu vreo şaizeci de ani mai târziu. Îi pot destăinui nepotului meu că am fost nu tocmai omul său de legătură, ci în orice caz însărcinat în acelaşi timp cu bunăstarea şi eficacitatea lui. Obţinusem de la preşedintele Wilson să-i fie puse la dispoziţia lui Leiba Bronstein, alias Leon Troţki, nu numai zece mii de dolari, sumă frumuşică pentru vremea aceea, dar mai ales paşapoarte care aveau să-i permită. În plin an 1917, să se întoarcă în Rusia cu nevestica şi doi fii, plus cinci alţi „socialişti” ruşi. Canadienii, ce-i drept, necaseră să dea totul peste cap pe 3 aprilie la Halifax, debarcâ**ndu-**l din *Christianniafjord* şi inter**nându-**l la Amherst pe marele om şi familia sa, sub pretextul că ar fi un sus-pus german. Am debarcat împreună cu ei. M-am făcut luntre şi punte. Am exercitat presiuni asupra State Departament care a exercitat presiuni asupra Canadei. Directorul poliţiei, R.M. Coulter, din Ottawa, se lăsă convins datorită intervenţiei amiralităţii din Londra, unde aveam susţinători: el stărui cu elocvenţă în numele libertăţii. Pe scurt, datorită ajutorului meu, Troţki fu introdus, ca un supozitor. În

fundul Rusiei şi, pe 28 noiembrie 1917. Dragul de preşedinte Wilson dădu ordine ca revoluţia bolşevică să nu întâmpine nicio opoziţie din partea noastră, iar ambasadorul Francis, care era împotrivă, a primit instrucţiuni formale să nu o contracareze.

Trebuie să-ţi spun că, Mr Leiba Bronstem, alias Leon Troţki, reprezenta cu adevărat omul potrivit la locul potrivit. Cu bărbuţa lui de prestidigitator, era un iluzionist genial care reuşea să se iluzioneze chiar şi pe sine însuşi, încât să se considere, de exemplu, un mare şef de război, şi să-i determine şi pe ai săi şi pe duşmani să creadă acelaşi lucru, ceea ce este destul pentru a repurta mari victorii. Pentru tine. Care cunoşti bine literatura rusă, aş zice că era Khlestakovul lui Nicolai Gogol, reîncarnat. Am petrecut ore întregi împreună pe punte şi deseori l-am prins în flagrant delict de minciuni, dar minciuni atât de neruşinate că mi se întâmpla să-i dau peste nas, la care el, în loc să se înroşească, se umfla în pene de propriile sale impertinenţe.

— Ah! Aţi băgat de seamă! exclamă el. Da, foarte adevărat, îmi place să mint şi trebuie să recunosc că mint bine.

Nu înţelegea prin asta că îi reuşea întotdeauna să se facă crezut, dar că balivernele sale cele mai neruşinate făceau cinste imaginaţiei lui. Ştii mai bine ca mine că verbul vraf (a minţi) şi substantivul vra/, (fanfaron) se pronunţă adesea în rusă cu admiraţie: „Ce ştie să povestească, tipul!” De altfel, e adevărat că Troţki ştia să dea frâu liber fanteziei. El a fost cel care a îndrăznit să afirme, mult mai târziu, prin 1935, cu aceeaşi neruşinare şi impunitate, că democraţia parlamentară era condamnată la fel ca şi economia de piaţă – ai impresia că visezi – şi că Sub regimul comunist, omul devine mai puternic, mai înţelept şi mai subtil, cu un corp mai armonios, mişcări mai bine ritmate, o voce mai muzicală... Tipul uman mediu **s-**ar ridica, pretindea el. La nivelul unui Aristotel. A unui Goethe sau a unui Marx (citez)! Ba mai mult. Îmi

mărturisea, printre stropii valurilor care ne împroşcau faţa şi-i aburea pince-nez-ul, că întotdeauna preferase cărţile şi ideile naturii şi indivizilor, că trăise prin păduri şi maluri de ape fără să le bage în seamă vreodată, că oamenii îi străbăteau mintea ca nişte umbre accidentale. Umbre accidentale, Robin, nu ţi se pare admirabil? Ei bine, ăsta-i omul dedat onanismului revluţionar. Cel mai caracteristic cu putinţă, care cu ajutorul nostru, a triumfat asupra celuilalt despre care îţi voi vorbi mai pe larg.

Nu ştiu prea bine cum să ţi-l evoc pe Aleksandr Kolceak[66], fără a-ţi spune, înainte de toate, că am avut ocazia să vânez cu gonaci nu numai în Virginia dar şi în Anglia, şi că n-am văzut în viaţa mea un vânător mai mândru de masacrarea unui cerb de şapte ani. Aşa cum mă simt azi după înfrângerea suferită de Kolceak, care înfrângere, îmi cântăresc bine cuvintele, a determinat avansarea cu un secol a cauzei noastre. Aminteşte-ţi de cuvintele lui Lenin în plin război civil: „Dacă lucrurile continuă tot aşa încă cincisprezece zile. Regimul bolşevic este pierdut”. Făcea aluzie la victoriile lui Kolceak din Siberia. Dar. Oricare ar fi fost viciile şi defectele monarhiştilor, ale republicanilor şi ale socialiştilor ruşi de pe vremea aceea, părea evident că niciunul dintre aceste partide nu ar fi reuşit să distrugă Rusia definitiv cu eficienţa de care dăduseră dovadă în acest sport bolşevicii. Prin urmare, ei trebuiau să triumfe cu orice preţ. Eram conştienţi de acest fapt. Am fost trimis de urgenţă pe lângă Kolceak. Să veghez în acest sens. Vrei să ştii ce acoperire aveam? Fusese o perioadă în care noi utilizam Crucea Roşie în foc continuu. Nu eram singurul. Statele Unite, victime ale unui idealism în acelaşi timp democratic dar şi cavaleresc, nu dispuneau încă de un serviciu de informaţii demn de acest nume, dar îţi jur că noi suplineam pe deplin această carenţă.

---

66 Alexandr Vasilievici Kolceak - 1874-1920 - amiral rus. explorator al regiunilor polare, în timpul revoluției din 1917 aflat în fruntea Rușilor Albi, este prins de bolșevici la Omsk și executat, (n.tr.)

Aşa că am căutat să mă apropii de Kolceak şi trebuie să-ţi spun că nicio fiinţă din lume nu mi-a fost vreodată atât de antipatică – aş spune chiar „antipodică”, de la cuvântul „antipod”. Oh! Amândoi eram nişte gentlemani, curajoşi şi unul şi celălalt, dar serveam unor cauze diametral opuse, având temperamente atât de deosebite pe cât posibil.

Deşi marinar, şi încă unul fără pereche, explorator al Arcticei – numele său a fost dat unei insule, şi, în lume era prezentat „Kolceak Polarna”, Kolceak Poland ca Scipion Africanul era cu adevărat ceea ce numesc eu omul călare în deplina sa oroare, dar să nu cumva să tragi concluzia că era o brută: îl citea pe Schiller, pe Shakespeare, Origene, Tertulian, pe Sfântul Augustin, învăţa chineza, n-am putut detecta niciodată în el nici măcar o umbră de antisemitism (dimpotrivă, evreii susţineau regimul său), şi, rămânând creştin ortodox, se interesa de budism de unde îşi împrumutase concepţia atât de puţin occidentală a Fiinţei: „a fi. A nu fi, nu, nu, a nu fi”… să înţeleagă cine poate. Ce-i drept, aspectul războinic al ideilor zen trebuie că-l sedusese, el descoperind, înaintea oricărui altcuiva din Occident, gândirea generalului chinez Sun Tzu, inventator, cu cinci secole înaintea erei zis creştine, al unor tehnici dintre cele mai avansate de manipulare a opiniei publice, ceea ce numim noi astăzi „dezinformare”, care permit să învingi fără luptă, ceea ce, în paranteză fie spus, Kolceak, un prost elev al lui Sun Tzu, n-a reuşit niciodată şi nici măcar n-a încercat. Orice **s-**ar zice, era un spirit eclectic şi deschis, iar eu nu am fost împotriva spiritului său, ci a eticii sale, a imaginii pe care şi-o făcea despre sine însuşi şi despre ceea ce omul ar trebui să fie. Pe scurt eram împotriva cultului ecveştriu al lui Eros.

Probabil că nu ştii mare lucru despre biografia acestui om, unul dintre cei mai ciudaţi care au trăit în vremea noastră. E suficient să-ţi intre în cap că acest amiral, bine cotat, acest om de ştiinţă preocupat de progres, care luptase împotriva japonezilor şi în timpul

Primului Război mondial i-a bătut măr pe hunii din Baltica şi marea Neagră, care purtase tratative inteligente cu revoluţionarii din februarie, care, iute ca fulgerul, dăduse la iveală nulitatea preşedintelui Alexandr Kerensky, care, după revoluţie, ceruse îngăduinţa de a-i servi pe aliaţi, indiferent ce grad i **s-**ar da, chiar şi în Mesopotamia (1), numai să fie împotriva Germaniei, **s-**a trezit brusc guvernator suprem al Imperiului, adică singurul om în faţa bolşevicilor. Oh! Fusese Kormkov, Iudenici, Denikin, avea să mai fie Wranghel. Curajul lor nu e pus la îndoială, dar. Ceea ce ne interesează pe noi doi. Este eficacitatea. Ei bine, din acest punct de vedere, nu era decât acest om, cu chipul sculptat în gheaţă, care, instalat la Omsk, punea beţe-n roate amicilor noştri bolşevici.

Imaginează-ţi Omskul anului 1919.

Ca stradă principală, ai bulevardul Liubov, altfel spus al „Iubirii”, pentru că fiica unui general-guvernator din secolul al XIX-lea purta acest prenume şi pe care, pierzâ**nd-**o în floarea vârstei, hotărâse să-i perpetuie amintirea, fără a face deosebire între durerea care-l zdrobea şi teritoriul administrat de el. De o parte şi de alta a acestui bulevard, clădiri superbe, unele clasice în sobrietatea lor, altele victoriene în contorsionările lor, făcând din acest oraş cu adevărat o capitală. Capitală colonială? Fie. Dar datând cam din acelaşi timp ca Washingtonul, perfect europeană în mijlocul Siberiei. Irtâci este maiestuos şi se pretează celor mai frumoase croaziere. Tot aici este şi vechea temniţă în care îşi făcuse stagiul şi Dostoievski. Fiind salvat de la o ciomăgeală de un director francez al închisorii. Iată de unde, Kolceak Polarul îl ameninţa pe Lemn în Kremlinul lui moscovit.

Succese, reversul lor. Kolceak nu cunoştea războiul pe uscat şi nu avea o minte politică, niciun cap înclinat spre acest gen de împrejurări extraordinare. Persoana exaltată căreia îi plăcea riscul, nu cel politic, era mai curând comandantul garnizoanei din Omsk, generalul Vladimir Aleksandrovici Volkoff care, aflând că

Directoratul Siberiei avea de gând să-i aresteze pe ofiţerii monarhişti şi pe însuşi guvernatorul suprem, i-a băgat la zdup pe toţi în noaptea de 17 spre 18 noiembrie, cât să-şi pună la cale mica lui lovitură de stat. Reţine, fără nicio execuţie: Kolceak nu abuza niciodată de deplinele puteri pe care le-ar fi putut exercita: era un legalist care, în loc să-i trimită în faţa plutonului de execuţie pe conclusionari şi trădători, nu se putea dezbăra de o justiţie potrivită unui timp de pace şi deci, puţin eficientă. Pe de altă parte, nu ţinea bine în mână numeroşi generali ai săi, care preferau metode mai expeditive, de unde o serie de neînţelegeri care i-ai pricinuit necazuri. Pe scurt, frontul cedă: dinaintea înaintării roşiilor, albii părăseau Rusia europeană, Uralul şi întinderi din ce în ce mai vaste ale Siberiei.

Când am ajuns la faţa locului, imediat am pus degetul pe locul sensibil al dispozitivului kolceakian: Legiunea cehă, alcătuită din foşti prizonieri din războiul austro-ungar, eliberaţi de ruşi şi înarmaţi să lupte împotriva foştilor lor stăpâni, fără a avea altă dorinţă decât să se întoarcă **într-**o Cehie independentă prin înfrângerea Austriei, şi gata să-şi croiască un culoar prin liniile bolşevicilor, deci, să colaboreze cu albii. Utilizarea lor nu era o idee rea, dar ar fi trebuit să li se încredinţeze misiuni de asalt în scopul de a-i uza împotriva bolşevicilor şi pe bolşevici împotriva lor. Kolceak nu găsise nimic mai bun decât să le lase pe seamă apărarea acelui şarpe de fier gignatic. Care este Transsiberianul (7371 kilometri), reprezentând singura sa legătură cu spatele frontului: al acelei Siberii fără de sfârşit, dând pe dinafară de oameni şi de resurse, de care se trezi tăiat când cehii îşi dăduseră seama că puteau trata cu bolşevicii, mai curând decât să se bată împotriva lor.

Imaginează-ţi acele vaste întinderi de zăpadă – 12.765.000 verste pătrate – străbătute de serpentina drumului de fier, şi când îţi vorbesc de zăpezi, să ştii că sunt zăpezi, nu cei câţiva fulgi care cad o dată la zece ani

în Atlanta. Îţi vorbesc de zăpezi şi de tăceri care se întind pe o suprafaţă ce nu poate fi cuprinsă cu mintea. Trebuie ca acestei imagini albe şi tăcute să-i mai adaugi un GER cum nici nu ţi-l poţi închipui. Când trenurile care veneau şi plecau pe linia Transsiberianului se opreau, era uşor să recunoşti bucătăriile şi latrinele după ţurţurii de gheaţă care se formau rapid sub ţevile de evacuare şi pe care trebuia să-i spargi cu toporul. Orice acţiune militară se restrângea de-a lungul traseului. Din momentul acela. Kolceak era pierdut. Dar trebuia vegheat ca el să fie înfrânt cât mai repede posibil şi definitiv. El părăsi Omskul pe 14 noiembrie 1919 şi îşi oferi şapte săptămâni de goană pe *railway*.

Noi eram la faţa locului, destul de numeroşi străini, cu intenţii nu întotdeauna clare: majoritatea l-ar fi susţinut pe Kolceak până la capăt dacă ar fi câştigat, şi îl abandonară când îşi dădură seama că era pe punctul de a pierde. În afara celor şaizeci de mii de cehi ai generalului Surovâi, care îl detesta făţiş pe Kolceak. Mai erau şi japonezi, letoni, polonezi, români, sârbi, francezii cu generalul lor Janin, care purta decoraţii din toate ţările lumii şi îşi formase o gardă pretoriană din regimentul 6 de infanterie cehă. Englezi cu colonelul Knox, frumos ca un Apolo, dacă Apolo ar fi avut o mustaţă şi şi-ar fi făcut studiile la Sandhurst, americani, printre care ambasadorul Morris, reprezentantul Harris, generalul Graves, colonelul Morrow şi Robert C. Chastow de la Crucea Roşie.

Eu singurul ştiam exact ce aveam de tăcut şi nu era vorba doar să mă asigur de capturarea lui Kolceak de către bolşevici, ci să şi veghez ca tezaurul imperial, acaparat de Kolceak la Kazan – 650 de miliarde de ruble în aur, pe care nu avea de gând să le încredinţeze aliaţilor – să cadă, în cele din urmă. În mâinile bolşevicilor, ceea ce datorită mie, **s-**a şi întâmplat.

Evenimentele nu sunt interesante ca atare. La o lună după ce părăsise Omskul, cucerit de roşii. Kolceak. Care călătorea cu şapte trenuri, dintre care unul cu tezaurul, se

trezeşte pe o linie secundară – îl poţi urmări simbolic, dacă vrei – la Nijneudinsk. Cehii, grăbiţi să se apropie de Pacific, în speranţa de a se întoarce acasă, pun mâna pe trenurile ruseşti, aruncă bolnavii şi răniţii pe jos. Kolceak ordonă sabotarea tunelurilor şi a podurilor pentru a le bloca deplasarea. Mesajul lui este interceptat. Se dezlănţuie furia cehilor, care formează în continuare garda lui Kolceak, dar nu-i mai dau onorul. Janin, reprezentantul comandamentului superior interaliat, e de negăsit, în vreme ce situaţia se deteriorarează complet. Japonezii sunt gata să-l susţină pe Kolceak; Janin – trăgând la măsea din băutura furnizată de mine. Concomitent cu sprijinul meu moral – îi descurajează. Înalţii comisari străini sunt îngrijoraţi de soarta lui Kolceak; sub influenţa mea, Janin refuză să-l apere. Socialiştii revoluţionari ruşi pun mâna pe putere la Irkutk; cadeţii şi cazacii credincioşi lui Kolceak apără încă centrul oraşului: „Dacă vă luaţi de socialiştii revoluţionari, le declară Janin la sfatul meu, voi considera faptul ca pe un act ostil şi voi acţiona în consecinţă”. Lui Kolceak, care ar fi vrut să-l întâlnească între patru ochi, Janin îi răspunde că i-ar fi prea penibil după dezastru. Guvernului francez, care vrea să fie informat asupra situaţiei amiralului. Janin îi răspunde că nu ştie pe unde se află şi că a-i salva viaţa pare complicat. În timpul nopţii, cehii îşi retrag protecţia. Gărzi bolşevice cu cocarde roşii le iau locul în zori. Pe 14 ianuarie 1920, la orele 18, Kolceak este capturat la ordinul lui Janin. Pe 15 ianuarie, la orele 21 şi 55, este predat centrului politic din Irkutk. Pe 7 februarie e împuşcat pe malul Angarei. A fost făcută o copcă în gheaţă şi trupul guvernatorului suprem aruncat în ea.

Să revin la personaj, el interesân**du-**mă mai mult decât sfârşitul lui, la care mi-am adus totuşi mica mea contribuţie, şi mă felicit pentru asta, manipulân**du-**l în special pe acel potlogar de Janin. Ţi-am spus că amiralul Kolceak îmi era odios şi că mă bucur de a fi participat la pierzania sa, dar încă nu ţi-am mărturisit şi de ce.

Avea ochii pătrunzători, ceva neliniştitor în croiala imperioasă a buzelor, o voce puternică şi virilă, mersul vioi, un simţ comunicativ de fericire şi de sărbătoare – mai puţin, fără îndoială, când l-am cunoscut eu, decât pe vremea în care se afla în deplină glorie şi inocenţă, dar încă îi mai rămăsese ceva. Mateloţii spuneau despre el, exprimân**du-**şi ataşamentul: „E cumplit, amiralul nostru. Nici noi nu ne lăsăm mai prejos, dar ofiţerii, ce-or mai fi aşteptând!...” Mai adaugă simţul umorului, cultul nopţilor albe de la Petersburg, dragostea pentru flori: îi plăceau mai ales magnoliile şi cameliile noastre sudiste. În fond, cred că era un visător, un soi de copil care se lăsase alterat de viaţă. Către sfârşit nu mai voia să audă veşti proaste, ceea ce, la un om purtând pe umeri responsabilităţi, este un semn prevestitor de catastrofă. Consider că În ciuda tuturor calităţilor sale, era prea fragil pentru postul său. Unde ar fi fost nevoie de un semizeu ca Napoleon Bonaparte, unul dintre acei eroi lipsiţi de scrupule, de prejudecăţi, de idealuri, de deontologie, de mimă. În faţa cărora totul cedează pentru că ei sunt în stare de orice.

Sfârşitul său. Aşa cum **s-**a aflat acum. A fost creştinesc, ceea ce nu reprezintă un semn bun pentru un mare om cu adevărat: ştia dinainte ce avea să i se întâmple, şi se înclina în faţa inevitabilului, se ruga. Ierta, săruta mâinile celei pe care o iubea. Aşa trebuie să fie un erou? Apreciez mult mai mult gestul său când a aruncat în Marea Neagră o sabie oferită de ţar, decât să se lase dezarmat de răsculaţi, sau când în momentul execuţiei. Îşi oferi portţigaretul de aur şefului călăilor săi.

Acea Weltanschauang a sa era consternantă. E cunoscută acum destul de bine din corespondenţa sa şi interogatoriile care au fost publicate, dar eu îmi amintesc mai ales de confidenţele sale: „Important nu se dovedeşte a fi ceea ce este, ci ceea ce trebuie să fie. Vinovat este cel căruia i se întâmplă o nenorocire, chiar dacă este inocent juridic. Tot ceea ce faci. Ajungi să plăteşti, şi nu trebuie să pleci de pe lumea asta fără să fi plătit. Dacă ţi se face frică,

trebuie să te arunci asupra sperietoarei: atunci frica se diminuează. Ideologia democratică duce spre descompunerea morală”. El împărţea oamenii în două categorii: cei demni, şi cei nedemni. Pasiunea lui pentru război nu era numai patologică, ci metafizică. Trebuia să-l auzi extaziindu-se în faţa lamelor unor săbii de samurai: avea câteva foarte vechi. „În lamă, spunea el. Se află o parte din sufletul războinicului”. Uneori contempla luciul mat al unei lame în lumina jeratecului şi i se părea că vede apărând umbre acolo unde se ondulează fierul şi oţelul sudate împreună. Manifesta respect faţă de eticheta japoneză: nu l-am văzut niciodată scoţând din teacă una dintre aceste săbii mai mult decât pe jumătate. Îndrăznea să spună că, pentru a reuşi în război, trebuia înainte de toate să-l doreşti, că războiul era mai presus decât justiţia, decât fericirea personală şi viaţa însăşi, că avea doar o singură dorinţă: să-l ucidă pe neamţ. Când susţinea că războiul îi oferise o fericire de care habar n-avea, când se grăbea să plece pe front ca să se odihnească acolo (*şic* şi resic) \ L-am auzit spunându-mi: „Credinţa mea în război a devenit pentru mine ca o religie. Pun războiul mai presus de patrie, mai presus de toate”. Îţi dai seama ce gen de excentric periculos era. Da, Heraclit are dreptate când spune că orice conflict este tatăl tuturor lucrurilor şi pentru a-l depăşi, sigura modalitate este să ucidem în noi tatăl care ne inculcă ereditar această credinţă: iată sensul mitului lui Oedip. Dacă este adevărat că societatea nu poate fi guvernată decât de războinici sau de negustori, eu optez pentru negustori, pentru că războinicii au întotdeauna ca portiţă de salvare sacrificiul suprem.

La urma urmelor, ceea ce se dovedea mai inacceptabil în acest om era dragostea închinată metresei sale, Anna. Era creştin, însurat şi cu toate astea se afişa cu soţia altuia. Bravo. Se pretindea guvernator suprem al unui popor cu dragă inimă moralizator, iar el nu provoca decât scandal. Bravissimo. Dar mai ales forma exaltată a acestei iubiri îmi era insuportabilă, deşi Anna era o femeie

puternică şi fermecătoare. El nu făcea nicio diferenţă între această femeie şi războiul pe **care-**l purta. Nu se gândea la ea fără să gândească la război, căruia îi asocia tot ce avea mai bun şi mai drag. „În momentul lucrărilor legate de război din vecinătatea duşmanului, încerc acel sentiment pe care-l trăiesc în preajma ta”. Tu poţi pricepe una ca asta? El considera privilegiul de a-i săruta mâinile (mâinile, ce părere ai!) ca pe o recompensă pentru performanţele lui războinice. Păstra una dintre mănuşile ei ca pe un talisman. Vorbea cu fotografia ei. Exista în toate astea, să-mi fie cu iertare, un aspect de cavaler sudist, ceea ce urăsc mai mult pe lume.

Acestea fiind spuse, trebuie să recunosc că dulcineea lui Kolceak nu fusese prost aleasă şi că a ştiut să se poarte până la sfârşit ca o adevărată lady. Aici, ne aflăm în plină tragedie, în sensul grec al cuvântului. După ce îşi petrecuse ultimele ore de guvernator suprem **într-**un compartiment de clasa a doua, şi căzu în mâinile bolşevicilor, Anna ceru să împartă captivitatea cu el. Bineînţeles, au fost despărţiţi, dar mai putură coresponda câteva zile şi să se întrezărească din când în când. După ce a fost executat, nimeni n-a îndrăznit să-i aducă vestea, dar ea a ghicit. A fost torturată de bolşevici, şi-a petrecut cea mai mare partea a vieţii în închisoare şi a murit în fine, nu demult, în 1975, lăsând câteva poeme destul de frumoase, printre care cel tradus cu o oarecare plăcere de mine (deşi poţi la fel de bine să-l citeşti în rusă – anexez originalul):

Şi-n fiecare an, în februarie, şapte.
Singură cu ale mele neşterse amintiri.
Comemorez încă un an care-a trecut.
Cei care te ştiau, ei nu mai sunt.
Cei ce mai sunt, nimic nu-şi amintesc.
Şi astăzi, cea mai cumplită din câte le trăiesc.
E pentru ei ca toate celelalte care mor.
O filă zburătoare din calendarul lor.

Ştii cum îi spunea Anna lui Alexandr pe vremea efemerei şi insolentei lor fericiri? „Himera mea”! Nu-i

deloc rea găselniţa.

Nu-mi dau seama de ce mi-a trecut prin cap să-ţi povestesc toate astea. Poate, aşa cum precizasem la început, ca tu să te ocupi în mod convenabil de caii mei, poate pentru a-ţi aduce aminte că, în pofida strămoşilor tăi. Omul călare trebuie să fie duşmanul tău, dar poate şi pentru a străluci încă puţin în ochii tăi, sau – greu de înţeles, dar nu exclus – pentru a mă ponegri în ideea de a deveni mai asemănător mie însumi.

Indiferent care ar fi fost mobilul…

Nu ştiu dacă există lumea cealaltă, Robin, dar, dacă există vreuna, îţi dau întâlnire acolo.

Petrecând ore întregi ca să citească acest manuscris, nu era exact ceea ce ar fi trebuit să facă Robin dacă ar fi ţinut la căsătoria lui.

Fiindcă Constance se îndrăgostise de el, fiindcă îi descoperise un farmec neliniştitor, r la Rhett Butler irezistibilul, în vreme ce David era mai degrabă Ashley cel fidel, dar cei ca Rhett Butler sunt făcuţi pentru a fi iubiţi doar o vreme, pe când cei ca Ashley – soţi de-o viaţă; deci, în inima lui Constance se strecurase o îndoială. Ba mai mult, Rhett-Robin era aşa de des absent, iar David-Ashley dădea mereu târcoale pe la Chastow Plantation, găsind mereu tot felul de pretexte, încât, după câţiva ani, Robin avea să se trezească divorţat şi cu descendenţa asigurată, ceea ce convenea **într-**o bună măsură direcţiei luate de destinul său.

Sângele rece cu care reuşise să-i manipuleze pe minerii siberieni, pe sub nasul KGB-ului, făcuse impresie asupra şefilor săi şi, după căderea comunismului, i-au fost încredinţate responsabilităţi şi mai delicate: se punea problema favorizării unui nou stat la care ar fi federat Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania, şi un vast teritoriu botezat Carelia, smuls Rusiei, care ar fi avut din acel moment un concurent pe flancul său nord-vestic.

Operaţiunea se dovedi un eşec, prevăzut şi anunţat de Robin: Finlanda nu dorea să renunţe la independenţă; şi

de fapt, avea relaţii bune cu Rusia; meteoriţii baltici sperau să graviteze în jurul soarelui german; Carelia, care nu producea nimic altceva decât mesteceni numai buni pentru mobilă şi nu vorbea altă limbă în afară de rusă, nu vedea niciun motiv să facă secesiune. Dezgustat de ceea ce considerase drept o manifestare de incompetenţă şi de obstinaţie a conducerii, Robin se simţea pregătit să demisioneze din CIA.

Astfel abordă cea de a treia perioadă a vieţii sale. Moartea tatălui, înecat de beat ce era în timpul unei vânători de raţe, şi recăsătorirea mamei cu un campion de bridge, pe deasupra mare bancher, survenîră în acelaşi moment.

Se dusese să-şi descarce sufletul la Dr Kristen – ajuns între timp decan (a) al universităţii din Varsity.

— Imbecilii ăştia îmi încredinţează misiuni pentru că eu cunosc realităţile ruse, dar nu ţin seamă de opiniile mele. În plus, preferinţa acordată lui *sign it* faţă de *humint1* are să ne antreneze în situaţii dintre cele mai dificile. Clubul vrea cu adevărat ca eu să rămân în această agenţie?

Dr Kristen îi aruncă o privire de jos în sus.

— De fapt, coincidenţa mi se pare amuzantă. Mă gândeam şi eu, să-ţi sugerez să-ţi dai demisia. Nu te-am afectat la CIA decât în scopul de a învăţa o meserie, graţie căreia ai putea să ne faci servicii. Opt ani de şcolarizare, e destul. Am impresia că aceşti viteji *spooks*[67] nu mai au mare lucru să te înveţe şi e timpul să te apuci de o muncă serioasă pentru noi. Ambrose Bierce spunea că pacea este o perioadă de înşelăciuni între două perioade de măceluri.

— În ce gen de înşelătorie mă voi lansa, Dr Kristen?

Dr Kristen scânci cu glasul său răguşit de papagal:

— De data asta, pentru a schimba registrul, te vom conecta în domeniul umanitar.

Atâta vreme cât lucrase pentru stat. Robin fusese

---

67 Interceptărilor unor transmisiuni asupra informațiilor furnizate de un agent. (n.a.)

exasperat de abundenţa ONG-urilor care mişunau în toată lumea, ca tot atâtea paraşute lansate din înaltul cerului sau ca meduzele din Golful Mexic. Şi acum, iată că şi el avea să profite de această proliferare. Faptul îl amuza. Nu păstra nicio nostalgie faţă de Companie, şi nu legase prietenii pe acolo – „la CIA, dacă doreşti un prieten, cumpără-ţi un câine", şi îşi spunea cu o plăcere răutăcioasă că va folosi în avantajul unui scop mai ambiţios metodele învăţate în cadrul Agenţiei.

— Natural, reluă Dr Kristen, vei fi orientat spre rusnaci. Excelenţa condamnă la repetiţie. Eu cred că eşti absolut convins că bătălia pe care au dus-o cu succes Statele Unite împotriva comunismului, nu reprezintă decât una dintre cele purtate şi pe care vor continua să le poarte în Rusia...

— Îmi serviţi acum tocmai doctrina Companiei, interveni Robin, decepţionat: se aştepta la revelaţii.

Dr Kristen continuă:

— Acest război nefiind el însuşi decât un incident al celui purtat de Club împotriva acelora, indiferent cine ar fi şi de unde ar veni, care îi împiedică progresele.

Se lăsă o tăcere şi lui Robin i se păru că citea în mintea Dr Kristen: „Dumneata te afli, dragul meu Robin, la un grad de iniţierea prea de jos pentru a-ţi putea destăinui că În cazul în care Statele Unite ar stânjeni progresul acestor idealuri, am face noi în aşa fel ca Statele Unite să dispară". Asta îi plăcu. Tot ceea ce contribuia la avansarea gândirii lui cu o fărâmă îi făcea plăcere. Cu toate astea, se ferea de anticipări. La Club. Lecţia următoare nu era niciodată cea pe care şi-o imaginase, ceea ce-l bucura de fiecare dată. Şi în plus, aşteptarea satisfăcută este însoţită întotdeauna de cadoul unei surprize.

— Pentru moment, reluă Dr Kristen pe tonul său pedant, politica Statelor Unite ale Americii coincide cu politica noastră. N-a fost zadarnic că Din 1959, Clubul a şoptit la urechea Congresului american să voteze legea P.L. 86 – 90, privind ajutorul furnizat naţiunilor aservite de

comunism…

— Rusia fiind exclusă de pe listă, interveni Robin. Ştiu. Jos pălăria. A fost o mişcare genială.

— În vreme ce China şi Tibetul erau incluse, fără ca nimeni să bage de seamă absurditatea unui Tibet şi a unei Chine oprimate de Rusia, deşi China era cea care oprima Tibetul. Pe scurt, baza legală, a unei lupte pe viaţă şi pe moarte împotriva Rusiei, fusese pusă.

Dr Kristen îşi trecu limba peste buze.

— Trebuie să înţelegi, dragă băiete, că asocierea cu un stat, indiferent care ar fi el, nu este, în mod necesar de viitor, pe când noi ceilalţi…

Aşa că, Robin dusese la bun sfârşit două operaţiuni ale Clubului, fiecare dintre ele pe o durată de mai mulţi ani. Iar guvernul Statelor Unite nici nu le binecuvântase, nici nu le interzisese, fie că autorităţile înţeleseseră ideea directoare, fie că nu o înţeleseseră. Temporar, itinerariile coincideau, deşi se mergea poate în direcţii contrare.

Pentru misiunea lui Robin în Siberia, CIA îi fabricase laborios o identitare falsă, o acoperire, o legendă. De data asta, **s-**a procedat mai rafinat. Sub propriul nume, Chastow, care putea foarte bine să fie numele rus Ceastov, ortografiat englezeşte, jucă rolul fiului unui emigrant, cuprins de nostalgia patriei sale.

Pentru început, se preschimbă **într-**un pastor baptist şi predică adevărul Bibiliei de-a lungul Volgăi.

Predicatorii din ONG-ul *Wish Watch*”, căreia îi aparţinea Robin, urmăreau să răspândească cuvântul protestant printre bieţii ruşi predestinaţi infernului; Clubul voia să reducă influenţa Bisericii ortodoxe în scopul slăbirii Rusiei: planurile concordau, complicii mergeau mână în mână. Lui Robin îi era pe plac această formă de parteneriat în care cinismul îl disputa ipocriziei. Se complăcea binecuvântând mulţimile, cu mâna ridicată: „Dragostea lui Dumnezeu Tatăl. Îndurarea Dumnezeului Fiu şi însoţirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi!” Şi, cu fiecare binecuvântare, avea sentimentul că juca un renghi

bărbosului miruit, cu mitra pe cap, şi învăluit în miresme de tămâie, înscăunat la Moscova şi care se credea capul celei de a Treia Rome. Circumstanţele se dovedeau propice: timp de trei generaţii, înclinările spirituale ale ruşilor nu fuseseră satisfăcute, existând printre ei destui indivizi sensibili seducţiilor disidenţei, ale misticismului individualist sau colectiv, ale ascezei, ale *bezpopovşcina* – absenţei clerului organizat, pentru ca protestantismul cel mai extrem să găsească aici un teren favorabil.

După ce Robin croi drumul pentru Club. Alţii fură chemaţi să-i succeadă, în vreme ce el era investit cu o misiune mult mai complicată. O dată în plus, Dr Kristen fu cel care-i dădu mură în gură.

— A trecut aproape un secol de când muncim să înecăm Rusia, dar ea pluteşte mereu la suprafaţă: zadarnic i-am tras la cap lovituri de vâslă, ea apărea de cealaltă parte a vasului. Comunismul era o idee bună. A făcut din Rusia sperietoarea naţiunilor, ceea ce ne-a fost de folos timp de trei sferturi de veac, pentru că lumea întreagă venea să se ascundă sub aripile noastre protectoare, în vreme ce sistemul coroda ca un acid forţele vitale ale ţării, economice şi intelectuale: era un câştig. Dacă am fi acţionat după capul nostru, comunismul ar fi rămas pe loc şi ar fi distrus definitiv Rusia din interior. Dar, n-a fost posibil. Prea mulţi americani, prost informaţi, printre care şi guvernul, doreau prăbuşirea comunismului, considerat de ei un rău absolut, deşi era un bun relativ. Ne-am văzut obligaţi să-i lăsăm în pace să-şi vadă de treabă, chiar şi dumneata să-ţi aduci contribuţia... Dar acum, datele sunt diferite. Această prăbuşire a avut cel puţin o consecinţă pozitivă: fărâmiţarea Imperiului rus, şi dacă e să spunem lucrurilor pe nume, nu aveam decât o singură teamă, să nu cumva să se reconstituie. Aşa că, iată ce vei avea de făcut...

Ca urmare a experienţelor sale de pastor, Robert Chastow devenise pasionat de cultura rusă în ceea ce avea ea mai puţin măreţ. Printre altele, descoperise scrierea

glagolitică. Anterioară chirilicei şi în folosul unei alte ONG,[68]

denumite *Cu 11 ife*5*, Robin fonda la Kiev un institut de cercetare specializat în acest domeniu. Întreprinderea ar fi putut să pară absurdă minţilor selecţionate şi organizate din CIA, dar pe teren nu surprinse pe nimeni. Că un pastor anglo-saxon de origine rusă era mai mult sau mai puţin sonat părea firesc. Că el dispunea de fonduri considerabile pleda în favoarea sa. Ucraina independentă, pe cale să-şi fabrice o limbă literară, plecând de la un dialect vorbit doar de o populaţie minoritară din provinciile sale occidentale, nu se putea scandaliza dacă i se propunea un alfabet care de fapt îi aparţinea.

Iar Robert Chastow îşi interpreta rolul de minune. *Hobby* rimează cu *lobby*, remarca el hâtru. Porţile se deschideau dinaintea lui: sub privirile stupefiate ale foştilor săi colegi din CIA, care se întrebau ce joc făcea, el îl frecventa familiar pe preşedintele ucrainean şi pe membrii Parlamentului, având în realitate doar o funcţie: să repereze personajele influente, favorabile unei întoarceri în Federaţia Rusă a Ucrainei, Rusiei revenin**du-**i astfel debuşeele de la Marea Neagră. Ceea ce li se întâmplă mai târziu acestor oameni nu-l mai privea cu adevărat pe Robin: doi ajunseră bogaţi şi-şi schimbară opinia; un al treilea muri de variolă. Ucraina, deşi continua să graviteze în jurul soarelui moscovit, nu încerca să se apropie prea mult de el.

După câţiva ani. Robin, rechemat în Statele Unite. Îşi transmise docil pasiunea pentru glagolitic unui înlocuitor al său, fiind însărcinat cu misiuni de inspecţie datorită cărora făcu de mai multe ori înconjurul lumii, instalân**du-**şi pretutindeni „termometre! E”, mereu atent asupra Rusiei în avantajul unei alte ONG, *Bids for Kids*, prin antena sa petersburgheză. Patriarhii vedeau lucrurile în perspectiva lor îndepărtată: nu era imposibil ca, peste o generaţie sau două. Clubul să fie în situaţia de a deschide

---

68 Dorim - Veghem, (n.a.)

o sucursală în Rusia şi să-şi recruteze membrii dintre orfanii care ar fi beneficiat de o şcolarizare inspirată de el.

Totuşi, de la venirea la putere a noului preşedinte al Federaţiei Ruse se impuneau acţiuni urgente.

Secţiune 3.06 6

Nicio clipă, Robin nu pusese la îndoială obligaţia de supunere şi de susţinere a Clubului. Robin aparţinea Clubului şi Clubul îi aparţinea.

Şi nu din cauza acelei confesiuni indiscrete şi indecente de la iniţierea lui, culminând cu semnarea unui cec furat, ci fiindcă o altă voinţă se strecurase în interiorul voinţei sale, ca o mână **într-**o marionetă, incitând teribil în el acea pasiune care înseamnă pentru unii curiozitate. Eva a[69]

muşcat din măr din curiozitate, mai mult decât din concupiscenţă, şi tot din curiozitate au murit nevestele lui Barbă-Albastră. Acest *libido sciendi* nu-i cel mai inocent din cele trei, şi, dincolo de facilităţile şi de puterea care îi erau promise lui Robin, dincolo chiar de orgoliul de a aparţine Clubului, cel mai restrictiv dintre toate (din cele două sute de milioane de americani, şi din cele cinci miliarde de locuitori ai Terrei, doar treisprezece noi membri pe an, deci, în total, vreo şapte sute de suflete cel mult), exista păcatul curiozităţii, pentru a cărei satisfacere merită sacrificarea unei mântuiri în care nu credea.

Robin trebuie că avea profilul unui membru perfect al Clubului, fiindcă progresă din grad în grad, de două ori mai repede decât majoritatea colegilor săi. Faptul îi conferea o viziune sintetică a lucrurilor, care probabil că scăpa celorlalţi.

Din Lecţie în Lecţie, ceea ce-l frapase, era continua ilustrare a unei teorii care putea la fel de bine să ţină de dialectica hegeliană – teză care contrazice o antiteză, urmată de o sinteză care le înglobează şi serveşte de teză unei noi triade – ca şi de Scriptură: „Eu n-am venit să

---

69 Culture and life, cultură și viață, sau Cull life, culegeți viața, la alegere, (n.a.)

distrug legea, ci **s-**o împlinesc". Se simţea aici fermitatea unei doctrine care, prin ocolişurile unui labirint menit să cristalizeze provizoriu iluziile, călăuzea candidatul ideal către un adevăr ultim, inaccesibil majorităţii. Membrii Clubului, eficienţi la gradele inferioare de iniţiere, rămâneau de căruţă, fiind incapabili să treacă la cel următor, nu fiindcă le-ar fi fost refuzat, ci pentru că limitările impuse de natura sau de cultura lor le-ar interzice acel salt din contrariu în contrariu, care reprezenta însuşi sensul gimnasticii şi al doctrinei Clubului. Deşi, în realitate, dreptul, stângul, se progresa **într-**o direcţie necunoscută, pentru care trebuia acordată încredere ierarhiilor superioare. Trebuia să existe aici un ţel secret: altminteri pentru ce toate aceste îngrădiri?

Robin înţelese rapid că gradele inferioare de iniţiere aveau drept scop eliberarea noului membru al Clubului de aspectele care ţineau de naşterea şi de educaţia sa, pentru a ajunge stăpân pe sine însuşi. În acest spirit i **s-**a cerut să facă paraşutism, sport individual, deşi, în timpul fazei premergătoare, fusese judecat după capacităţile sale de a opera în echipă. La fel, temporar fusese introdus în mediul negrilor săraci, pentru a compensa ascendentele sale sudiste şi opulente. Unul dintre camarazii lui, afişând convingeri baptiste, fusese trimis să se ocupe de treburile catolicilor irlandezi, aparţinând de IRA. Un militarist fusese nevoit să petreacă luni de zile **într-**o tabără de hippies. Un quaker primise ordin să facă West Pont. Un omofon incorigibil fusese invitat să fraterenizeze cu comunităţile de homosexuali. Cei mai mulţi dintre ei trăgeau concluzia că erau nevoiţi fie să rămână ferm pe poziţii, fie, pur şi simplu, să treacă de partea inamicului, dar Robin îşi dăduse seama că nu asta li se cerea: dimpotrivă, era vorba de arta de a simpatiza superficial cu fiecare în parte şi de a se pătrunde de ideea că oamenii erau egali şi asemănători, şi să nu tragă nicio concluzie mai înainte de a trece la nivelul superior.

Prin urmare, prima etapă constase în distrugerea lui

„noi” furnizată individului de circumstanţe, şi **într-**o exaltare sistematică a lui „eu”. De aici rezultară drame de familie, dar Clubul nu-şi bătea capul cu aşa ceva: el urmărea să-şi formeze viitoarele elite. Avuseseră loc unul sau două accidente, mortale sau psihiatrice – un împiedicat căzuse în cap de pe un armăsar; un naiv sucombă LSD-ului dar doctrina era limpede şi conformă moralei ancestrale şi virile a anglo-saxonilor: cei slabi sunt făcuţi să moară, şi asta cât mai repede.

O a doua etapă, pe care unii membri ai Clubului nu o depăşiseră, avea ca obiect distrugerea lui „eu” după distrugerea lui „noi”. Dacă intersectarea diverşilor „noi” care mă determină să fiu „eu” nu există, atunci, cine sunt? Pretenţiile individului de a fi sunt derizorii. Cel mult, poate exista, se poate simţi bine, se poate bucura. Tocmai aici, tentaţiile, pe de o parte, descurajările, pe de alta, îi asaltară pe cei scăpaţi teferi. Trebuia să te convingi de o evidenţă: „eu” eliberat şi cultivat la început, nu reprezenta decât o zdreanţă, destinată inutilităţii sau iluziei grandorii, dacă nu era răscumpărat de către acei „noi” preferaţi ai Clubului.

O a treia etapă conducea la descoperirea celuilalt, care, prost dirijat, ar fi riscat reabilitarea unei alte forme de „noi”, rivale celei aparţinând Clubului. Cât de puţin exist eu. Alţii există şi ei. Ce trebuie să fac? Să mă pun în serviciul lor? Avea loc o eliminare feroce a tentaţiei creştine, prin călătorii în ţări unde o bună parte a populaţiei murea de foame. Cei care se întorceau prea compătimitori, nu ar mai fi depăşit gradul de iniţiere la care parveniseră.

Descopereai apoi că celălalt putea fi asociat cu eul şi chiar acordâ**ndu-**i**-**se o raţiune de a exista, cu condiţia de a fi utilizat. Eul singur nu înseamnă nimic, dar eul care se sprijină pe celălalt, ca Adam pe Eva sau Robinson pe Vineri, reprezintă de pe acum o societate reconstituită, contractul social în gestaţie, nu prin acel „noi” iniţial şi arbitrar, ci un nou „noi” fondat pe alegerea fiecăruia: eu tu

noi. 1 13.

Îţi dădeai seama atunci că idealul egalitar, mai întâi prezentat ca fiind imposibil de depăşit, era în realitate o capcană, pentru că talentele nu sunt egal distribuite printre oameni. În acest interval de timp. Sentimentul supremaţiei incontestabile, aproape biologice a Clubului, era dobândit progresiv. Singurul „noi” adevărat era acel „noi” aristocratic al Clubului.

Când se ridicau până la acest nivel, cei care, în prima etapă, se complăcuseră respingâ**ndu-**şi tradiţiile, ajungeau la o constatare surprinzătoare. Democraţia americană, moştenită de la *Magna Carta* şi de la *Habeas Corpus* britanic, consacrată de Constituţia din 1775, nu avea o valoare absolută, de acord, dar reprezenta tot ceea ce se descoperise mai bun pentru a putea să trăiască în societate şi diferiţii „ceilalţi” fără să ajungă la o bătaie soră cu moartea. Nu era o formul magică, ci o reţetă care, din amendament în amendament, se apropiase cât mai mult de perfecţiune, aşa cum dodecagonul multiplicat la infinit ajunge în cele din urmă la cerc. Modul în care americanii albi reuşiseră să-i integreze în societatea lor pe descendenţii sclavilor lor negri – care, pe o durată de câţiva ani, ar fi putut să treacă ţara prin foc şi sânge – furniza un exemplu incontestabil al acestei înţelepciuni cvasibiologice a instituţiilor, a acestei infinite adaptabilităţi a sistemului.

Nici vorbă, bineînţeles, de imperialism. Foarte simplu, poporul american nimerind peste sistemul cel mai apt pentru a-i determina pe oameni să coabiteze **într-**un cadru legal şi fericit, trebuia să-l exporte în lumea întreagă şi prin toate mijloacele. Aspectul respectabil al acestei teorii trebuia să-i liniştească pe unii membri ai Clubului care aveau nevoie să regăsească ceva din certitudinile copilăriei lor. Robin nu se lăsă păcălit, convins, o vreme, că Clubul nu era până la urmă decât instrumentul unei hegemonii americane care urmărea să furnizeze foiţei scuzele unei legalităţi, pentru a prelua termenii lui Jean-

Jacques Rousseau. Nu-i displăcu funciar că, timp de atâţia ani, au fost amăgite inteligenţe strălucitoare pentru a le determina să coopereze la un banal proiect naţionalist: văzu chiar în asta ceva destul de amuzant. Dar îşi amintea că Clubul era de origine veche germană şi bănuia că Lecţia următoare avea să aducă un adevăr contradictoriu.

Aceasta fusese Lecţia celui de al treilea grad de iniţiere, care demonstra că America nu mai era considerată de Club ca un scop, ci ca un mijloc de unificare a umanităţii în structuri mondiale supuse necesităţilor unei pieţe planetare. Robin subscria proiectului cu atât mai mult cu cât adversarul său principal rămânea acelaşi: pentru America, Rusia reprezenta o rivală; pentru umanitatea unificată, nu putea fi decât un obstacol, o îmbucătură cam mare, greu de înghiţit.

Redresarea ei devenea din ce în ce mai preocupantă: din fericire, demografia nu ţinea pasul, dar poţi să ştii cum avea să evolueze situaţia cu dracul ăsta de om care era noul preşedinte? Ar fi fost în stare să reinventeze alocaţiile familiale, sau biserica ortodoxă, în plină renaştere, să frâneze numărul exagerat de avorturi, sau foarte simplu, întoarcerea la libertate, la stabilitate şi ridicarea nivelului de trai le-ar fi dat ruşilor dorinţa de a crea familii... Evoluţia actuală a Rusiei trebuia blocată cu orice preţ şi prin mijloace care nu erau la îndemâna guvernului american, legat cum era prin obligaţiile sale mondiale şi, de puţină vreme, obnubilat de pericolul musulman.

Sprijinindu-se pe aceste observaţii, Robin se duse să-l mai vadă o dată pe Dr Kristen, care îmbătrânise. Fanoanele atâr**nându-**i tot mai lamentabil sub bărbia spână – şi o dată în plus, se văzu devansat de Patriarh:

— Ei bine, Robin, dragă băiete, am impresia că suntem pe cale să pierdem controlul pe care-l mai aveam, cu puţin timp în urmă. Asupra Rusiei. Clubul e pregătit pentru o operaţiune pe care am boteza-o *Rană Mortală*. Ai vreo idee de manevră?

Aşa se explică turneul termometrelor pe care-l făcuse

Robin. Aşa se explică interesul manifestat faţă de morţii care ucid, faţă de Boieri, de microdrone şi de operele umanitare din Cecenia.

Lecţia celui de al doilea grad, cea care viza Umanitatea absolută, toate rasele, toate sexele laolaltă, depăşea modelul mondialist al gradului al treilea la fel demult cum acest model depăşea modelul individualist de la care plecase, cu douăzeci de ani mai înainte el. Rober Chastow III. Şi făcea cu atât mai mult necesară eliminarea Rusie, retrogradă prin ortodoxia ei, reacţionară prin politica ei. Ambiţioasă prin mesianismul ei. Toţi filosofii ruşi vorbiseră de „Ideea rusă" fără să se pună de acord asupra sensului ei, dar un lucru era sigur: ea nu includea diferenţierea dintre crimă şi pedeapsă, dintre pace şi război, dintre bine şi rău, dintre Eva şi Adam, dintre iad şi rai.

Cât despre Lecţia gradului întâi, dacă Robin avea **s-**o cunoască vreodată, cum avea toate motive să spere din ce în ce mai mult, Lecţia Supremă şi Definitivă, accesibilă doar colegiului celor treisprezece Patriarhi, stăpâni absoluţi ai Clubului, ce revelaţie finală avea să**-**i procure ea? Curiozitatea lui nu se dezminţise, şi nici nu fusese vreodată înşelată. Nu ar fi existat niciun motiv să fie acum. Se gândea senin la această eventualitate, pregăti**ndu-**şi bagajele pentru Cecenia.

Articol IV.

CAPITOLUL IV

AVENTURI ÎN CECENIA

Primăvara anului 2002

Secţiune 4.01 1

Dl. Gaston Sangdeboeuf, după numele său conspirativ Samson, nu cunoştea Rusia. Cariera sa se desfăşurase sub alte climate; cel mult nutrea o opinie favorabilă la adresa ruşilor, datorită paraşutiștilor, împreună cu care executase salturi în Irak. Cu mult înaintea războiului din Golf, şi care îi lăsaseră impresia unei tovărăşii plăcute. Când avionul companiei Aeroflot

ateriză cu un scrâşnet pe pistele din Pulkovo, dl. Sangdeboeuf aruncă o privire vecinului său. Dl. Rostislav Şustrenko, pseudonimul Saşa, care avea să se afle pe un teren bine cunoscut, şi îşi aminti de vremea în care se făcuse luntre şi punte ca dl. Şustrenko să nu se poată întoarce în ţara strămoşilor săi. Era o poveste veche. Acum trebuia să se lase îndrumat de dl. Şustrenko. Cel puţin, aşa îşi închipuia. Nimic din toate astea. Avionul abia atinsese solul că o voce neîntrupată îi ceru domnului. Sangdeboeuf, pasager din clasa business, să se anunţe, şi când el o făcu, stewardesa îi aduse la cunoştinţă că era căutat. Efectiv, nici nu se desfăcuseră bine toate centurile de siguranţă, când Dmitri Golubiński, îmbrăcat la costum bleumarin, cămaşă de culoarea persicii. Carvată belumann, batistă de culoarea piersicii, se arătă la intrare:

— Veniţi, veniţi.

Paşapoartele domnilor Sangdeboeuf şi Şustrenko primiră viza instantaneu. Bagajele nici nu apucară să facă cunoştinţă cu dispozitivul de distribuire petersburghez – erau aranjate de o parte – iar ceilalţi pasageri nu părăsiseră încă avionul, când cei trei bărbaţi se şi instalaseră **într-**o Volga neagră, condusă de un şofer herculean, cu ochelari negri, însoţit de o sosie herculeană, cu ochelari negri.

— O cam faceţi pe zmeii voi ăştia, îi spuse Samson lui Dmitri.

— Mai există unele modalităţi de a scurtcircuita birocraţia.

— Nu pentru toată lumea?

— Unde ar mai fi interesul?

Dmitri zâmbea cu zâmbetul lui bine ras şi cu adieri de bergamotă.

— În ce hotel aţi făcut rezervările? întrebă Samson.

— Nu-i tocmai un hotel. Lasă că vedeţi dumneavoastră. Nu vă veţi simţi prea rău. Oricum, pentru două sau trei zile…

Intrau în Sankt Petersburg, şi Samson, care-şi

pregătise totuşi călătoria, se miră de omogenitatea ansamblului: ameninţătoarele imobile staliniste cu ferestruicile lor medievale te pregăteau pentru casele de închiriat austere din secolul al XIX-lea. Care te proiectau retrospectiv la poalele veselelor palate rococo, bleu. Galbene, roz ale secolului al XVIII-lea. Care se oglindeau în canalele rectilinii, disciplinate de cheiurile de granit. Pescăruşi de un alb gălbui şi corbi enormi ai Nordului, cenuşii şi cu capul negru, zburau în toate părţile.

— Iar v-aţi renovat faţadele, remarcă Saşa.

— Dar nu-i deloc indicat să te uiţi în spatele lor, răspunse Dmitri.

De fapt, faţadele scânteiau **într-**un roşu violent din cauza afişelor publicitare care-şi etalau bălţătura mercantilă pretutindeni, cu o ostentaţie socotită de Samson obscenă în acel peisaj, deşi în America nu l-ar fi şocat. Ce promovau ele? Bănci, carburanţi, maşini, mobilier, cristale, confecţii, strădui**ndu-**se care mai de care întru informarea sânilor şi feselor… Asta să fi fost patria lui Dostoievski?

Aspectul monumental al Palmyrei Nordului se dezvăluia din ce în ce mai mult. Arcade, balcoane, perspective, grilaje, turnuri, domuri, poduri cocoşate, arbori centenari, statui, săgeţi, balustre, parapete, un ansamblu omogen în pofida diversităţii.

— Visul lui Petru S6. Cu respectivul joc de cuvinte, natural, spuse

Saşa.

— Şi al Ecaterinei, completă Dmitri. Ea a fost cea care l-a întrupat cu adevărat.

Deasupra unui canal, ale cărui ape erau de un albastru ca oţelul, se ridica un palat cu zidurile zugrăvite turcoaz, abundând în coloane compozite. Somson îl recunoscu imediat: îl vedea mereu la televizor; era vizuina Ligii – care începuse să fie numită Haită – a Boierilor.

— Aici mă aduceţi?

— Doar dacă nu cumva aveţi vreo obiecţie. Dacă nu

vă convine, vom găsi cu siguranţă loc la *Europa* sau la *Astoria*. Nu vă rămâne decât să-mi spuneţi.[70]

— Sunt sigur că va fi foarte bine, glăsui Samson.

Nu credea să se realizeze aşa de repede visul din**tr-**o seară, de pe Champs Elisee. Pe de altă parte, era neîncrezător. Ruşii sunt în stare de orice, e bine ştiut. Risca anumite neplăceri din partea OILOC-ului, care **s-**ar fi putut simţi şocat că îşi găsise adăpost sub un acoperiş, politic, incorect? În privinţa asta. Prea puţin îi păsa. El, care fusese în slujba statului şi nu tremurase niciodată în faţa superiorilor, nu avea să-şi facă griji de ce putea gândi despre el o bandă de mercantili. În schimb, *conquisitor în aeternum*, legăturile sale cu SA nu se rupseseră, şi dacă mai putea face un serviciu, nu avea să lase să-i scape ocazia. Volga trecu de neliniştitoarea poartă cu numărul 90 (9 O 9), ajunse în curtea interioară şi se opri în faţa unui peron de granit cu rampe de fier forjat în frunze de acantă.

Camera lui Samson, vecină cu cea a lui Saşa, era somptuoasă: ţesături de preţ pe ziduri, covoare azere pe jos, muluri ornamentate în exces pe plafon, robinete de argint în sala de baie. Dincolo de draperiile grele, care umbreau ferestrele, se şi făcuse noapte în Sankt Petersburg.

În aşteptarea concertului – întotdeauna există un concert în Rusia, luară un pahar la bar. Dmitri condamna întârzierile provocate de administraţiile franceză şi rusă privind sosirea lui Samson, sub pretextul vizelor şi viramentelor de fonduri. Da, birurile trenaseră. Poate că era spre bine. În ceea ce-l privea. Dmitri era pe cale să afle câte ceva în legătură cu starea ostaticilor şi condiţiile reale pe care le puneau răpitorii pentru eliberarea lor. „Am dus nişte tratative, dar toate astea iau timp şi era bine ca noi să fim siguri că eraţi în ţară, ceea ce înseamnă că ai dumneavoastră tratează situaţia cu toată seriozitatea...” Prezenţa lui Saşa, „împreună cu care dăduse câteva

70 Petru cel Mare (Pierre) - întemeietorul oraşului şi pierre - în franceză - piatră.

lovituri periculoase”, i se părea de bun augur; Saşa avea să-l însoţească pe Samson fără să arate că înţelegea ruseşte: „Poate **s-**o facă, am verificat”.

— Dar… eu l-am angajat ca interpret!

— Vă pun eu la dispoziţie un alt interpret, care va vorbi şi cecena, iar Saşa, care vă va servi de aghiotant (Dmitri era mândru că ştia termenul de „aghiotant”), îi va verifica traducerile în rusă. În plus, fără să aibă aerul, va înţelege tot ce se va vorbi în jurul dumneavoastră şi vă va pune la curent. Credeţi-mă, pentru dumneavoastră, înseamnă un mijloc de securitate suplimentar. V-am spus că vă voi înlesni misiunea pe cât îmi va fi cu putinţă.

Secţiune 4.02 2

Sala de concerte din palatul Mîşkin era un teatru în stil italian, cu loje la parter, cu balcoane, cu medalioane împodobite cu embleme, cu balustrade încărcate de perniţe din pluş roșu şi plafonul ornat cu amoraşi. Samson nu era un mare cunoscător în ale arhitecturii, dar data ansamblul din secolul al XVIII-lea. Conştiincios întreţinut în al XIX-lea şi laborios restaurat în anul 2000.

Un cvartet de coarde din Franţa interpretă Mozart. O mezzo italiancă cântă Schumann. Samson nu pricepea de ce i se strângea inima tot mai mult, de ce îi venea chiar să plângă. În partea a doua. În program era Ceaikovski, iar un pianist rus, pe nume Lev Goldstein, interpretă ultimele piese pentru pian ale lui Rossini. Se întâlniră cu toţii în foaier la un pahar printre pilaştrii canelaţi, şi Samson, bătrânul care nu se lăsa doborât cu una cu două, se apropie de o fereastră, fiindcă i se pusese nodul în gât şi se simţea incapabil pentru moment să vorbească cuiva. Pentru ce? Nu-şi dădea seama. De obicei, când Adeline îl ţâra la vreun concert, făcea eforturi ca somnul lui să nu fie prea zgomo-tos. Peisajul pe care-l descoperi între două draperii îl emoţionă şi mai mult: pe deasupra clopotniţelor şi a acoperişurilor, gravate cum se gravează arama, dar uşor irizate de o chiciură catifelată, luna la zenit îşi vărsa razele de un galben-roz cu o generozitate, o plenitudine

feminină, ai fi zis că Mama zeilor suna clopotele unei mântuiri universale. Lui Samson i se păru că trăia un moment important al existenţei sale, deşi nu i se întâmpla nimic, aparent, semnificativ. Avu intuiţia, absurdă pentru el. Locuitor cumsecade din Touraine, corcit cu un normand, că ocupa pentru o clipă centrul lumii. Tot pentru o clipă, i se arătă harta Europei şi se simţi ca învăluit de ea: scandinavii, acolo sus. Spre dreapta; spaniolii, jos, spre stânga; şi, în spatele lui, masa Eurasiei, întinsă până la Pacific. Şi încă de pe acum, o îngrijorare, o nelinişte: nu trebuie ca cineva să ne ia toate astea. Cine anume? Cui să nu ia?

Mâini strânse, mâini sărutate, râsete reţinute, rochii lungi, umeri mătăsoşi, un amestec de noduri şi de papioane negre şi albe, şampanie, cosmopolitism, totul ar fi putut părea artificial unui om care nu se ocupase în viaţa lui decât de realităţi, şi dintre cele mai dure: câţiva gangsteri ruşi, dacă încercau să facă legătura cu splendorile Vechiului Regim, în ce măsură ar fi putut schimba situaţia politică a momentului? Exista caracatiţa washingtomană, hidra mahomedană, mlaştina europeană, şi iată că i se părea lui Samson că liedurile lui Schumann şi valsurile lui Ceaikovski şi toate cupele de şanpanie şi toate acele diamante modificau datele situaţiei. Respiră adânc, cu un gând pentru Adeline, care avea idei aşa de clare…

Crăpase puţin o fereastră ca să primească un val de aer proaspăt în plină figură. Se duse alături de ceilalţi. Felicitând membrii cvartetului francez, se întreba, ca din nebăgare de seamă, dacă n-ar fi existat o şansă să recruteze dintre ei un HE pentru Serviciu. Ridică din umeri: nu mai era asta meseria lui. Da, aşa se zice.

Luară cina **într-**o sufragerie ovală. Mesele, plasate la o bună distanţă unele de altele, erau ocupate de bărbaţi în costume închise la culoare şi de femei dintre care unele aveau nişte decolteuri mai să te prăbuşești în ele, în vreme ce altele, dimpotrivă, erau zidite în rochiile lor şi crenelate de conciuri împletite în cozi.

La masa lui Golubiński. În spatele fiecărui scaun, stătea un băieţandru blondişor în smoching negru, fără a mai pune la socoteală şeful de sală în frac. Samson avu intuiţia că acel dineu avea să conteze în viaţa lui.

— Nu duceţi lipsă de personal de serviciu, dumneavoastră, Serenissime. Cam faceţi risipă, aud? i se adresă Saşa lui Dmitri, cu un fals accent rus.

— Întotdeauna e mai convenabil decât şomajul pentru moralul naţiunii, ripostă Dmitri, cu acelaşi accent, distribuind locurile.

El se aşeză în capul mesei. Îi făcea plăcere să-şi plaseze invitaţii aşa cum îi convenea. La dreapta sa, aşeză o blondă ameliorată, durdulie nu glumă, de o vârstă greu de precizat, pe care o prezentă ca fiind prinţesa Mana Mîşkina, zisă Maşa – „Se simte aici ca la ea acasă”, preciză el cu un gest către plafonul din stuc. La stânga sa, o femeie brunetă, slabă de aceeaşi vârstă indecisă, echipată cu un portţigaret din carapace de broască ţestoasă, Varvara Kaganovici. La dreapta prinţesei, el îl distribui pe Samson; la stânga portţigaretului pe Saşa; şi, pentru a prezida, la capătul opus, o persoană voluminoasă în sutană neagră, prezentat ca părintele Afanasie.

— Cina are să fie, îl lămuri el pe oaspetele din străinătate, ceea ce numim noi o „masă rusească”. Fără acea succesiune a felurilor, dar ceea ce vom mânca şi bea va putea fi repetat imediat de către tinerii noştri amici, aici prezenţi…

Cu un gest circular, constată prezenţa valeţilor adolescenţi, care se înclinară şi zâmbiră cu deferenţă. Masa era plină de platouri cu marginea aurită, conţinând caviar, icre de somon, anghilă afumată, nisetru afumat, somon afumat, ciuperci marinate, mici pateuri cu o crustă crocantă şi pateuri mari. Adiind a carne şi varză, kulebianki şi şaşlâc, toate sorturile de vodcă în carafe glasate şi sticle de doi litri de vin *Veuve Clicquot*, în găleţi cu gheaţă. O orchestră de ţigani alcătuia fondul sonor. Samson deduse că discuţiile vor fi amabile şi superficiale

şi, ce-i drept, se vorbi succint de muzică, de Fabergé şi de ultima punere în scena franceză a

Damei de pică, în care nefericitul Gherman îşi sfârşea zilele între ghearele bunicii, ceea ce stârnise râsul moscovitelor. Dar imediat după aceste preliminarii. Varvara, dama brunetă cu porttţigaretul. Îl interpelă pe străin fără ocolişuri.

— Aş vrea să ştiu dacă voi fancezii susţineţi planul Brzensiski: ni se amputează Siberia, ni se retează Extremul Oreint. Se îngăduie apariţia republicilor independente ca ciupercile după ploaie. Ni **s-**a şi furat Ucraina. Crimeea şi debuşeele noastre de la Marea Neagră, ni se vor sustrage şi debuşeele de la Baltica, iar noi ne vom trezi ca pe vremea lui Ivan cel Teribil (cel Groaznic ar fi o traducere mai bună): ca în Moscovia.

— Domnule colonel, interveni Dmitri, să nu vă mire acest atac cam brusc: nu uitaţi că vă aflaţi la cartierul general al Ligii Boierilor şi că noi suntem nişte extremişti primejdioşi, care punem în pericol zi de zi pacea lumii.

— Am să încerc să mă apăr cum oi putea, răspunse Samson.

Nu se mira că întâlnea ruşi care vorbeau franceza, chiar şi cu un accent mai mult sau mai puţin pronunţat. Se aplecă spre Varvara cu un zâmbet seducător:

— Nu ştiţi, dragă doamnă, că americanii sunt convinşi că *AEIOU*: *American Est Imperare Orbum Universum*?

— Ceea ce nu ştiam eu, ripostă Varvara, este că, în armata franceză, coloneii vorbeau latina, dar prost. Trebuie spus *Orbem Universam*.

— Corect este *Orbi Universo*, interveni părintele Afanasie cu autoritate.

— Beau în sănătatea latiniştilor! strigă Saşa, care îşi ridică păhărelul de vodcă şi-l goli din**tr-**o răsuflare, mai înainte de a se arunca pe un şprot.

— Domnule colonel, întrebă preotul, ştiţi să beţi vodca aşa cum se cuvine?

— A bea „cum se cuvine” reprezintă cea de a unsprezecea poruncă a părintelui Afanasie, spuse Saşa. Toţi ruşii respectă această a unsprezecea poruncă. Vodca se bea... (el ezită asupra termenului tehnic, şi după ce făcu cu ochiul către doamnele prezente, recurse la un eufemism) din**tr-**o răsuflare, astfel ca ea să pătrundă direct în stomac fără să fi atins vasele sanguine care irigă limba pe dedesubt, ceea ce permite să bei mult fără a fi incomodat.

— Efectul său principal, îi continuă ideea părintele Afanasie, este de a deschide papilele gustative, astfel că zakuski, pe care le luaţi imediat după vodcă, să pară şi mai gustoase. Aşa.

Cu mâna dreaptă îşi ridică păhărelul în direcţia lui Samson şi, după o mică plecăciune, şi-l turnă pe gât. Cu mâna stângă ţinea în vârful furculiţei[71]

O ciupercă marinată, pe care o expedie rapid după vodcă, iar cruce pectorală, pe care o purta atârnând de un lanţ, tresăltă în acelaşi timp pe pieptul lui.

— Cele mai bune zakuski. Cele care fac vodca să cânte, sunt sardelele cu capere. Spuse Saşa.

— Ţi brânza veche de Gruycre merge bine, fu de părere Dmitri.

— Înainte de revoluţie, vecinii noştri, Volkov Muromţev, făceau una excelentă, spuse prinţesa Maşa. Se spune că o vindeau chiar şi în Elveţia.

— Şi dacă n-ai la îndemână nimic din toate astea, reluă părintele Afanasie, mai poţi lua...

— Caviar presat, e cel mai bun, orice ar spune snobii, interveni Saşa.

— Da, sau, cu mai multă umilinţă creştină, o bucăţică de pâine frecată cu sare şi cu piper. Calitatea vodcii se face simţită negreşit, trase concluzia preotul.

— Care-i cea mai bună vodcă? Cea albă sau cea parfumată? se informă Samson.

---

71 Regiune istorică a Rusiei unde s-a dezvoltat marele pricipat al Moscovei, ai cărui suverani au devenit țarii Rusiei - 1547. (n.tr.)

— Oamenii serioşi nu beau decât albă, spuse Dmitri.

— Dar vodca cu iarbă de bizon?

— Un păhărel din timp în timp, ca să te distrezi.

— Eu, când am gripă, mă tratez cu *perţovska*, vodcă cu piper roşu, declară Varvara. De altfel este cea pe care o prefer.

Imediat, unul dintre valeţi **–** care înţelegea probabil franceza **–** îi servi un păhărel pe care ea îl dădu pe gât însoţi**ndu-**l cu o feliuţă de cârnăcior, mai înainte de a adăuga:

— Americanii constituie 5 din populaţia globului, dar consumă 40 din resursele mondiale. Nu-i normal.

— Ba da, e normal, obiectă Dmitri, fiindcă bugetul lor militar este echivalent cu cel al tuturor ţărilor la un loc.

— Bunicul meu era preot înainte de revoluţie, spuse părintele Afanasie. Avea în pivniţă două sute cincizeci de sticle cu vodcă cu mirodenii diferite. Tata îmi zicea că cea mai bună era cea cu aromă de ienupăr.

— Nu trebuie să**-**i vorbiţi prea mult de rău pe americani, interveni prinţesa Maşa. Ei urmăresc hegemonia mondială, ei şi? Sunt atât de puternici că mi se pare normal.

— *E pluribus urnim*[72], reprezintă obiectivul lor, comentă Samson.

— Mai întâi *divide ut regnes*[73], preciză părintele Afanasie, bun latinist ca pentru un ortodox. De unde decurge şi *pluribus*.

— Orice popor poate fi pus în situaţia de a face uz de puterea de care dispune, reluă Maşa. Aşa susţine şi Xenofon.

— Tucidide, o corectă părintele.

Şi recunoaşteţi că hegemonia americană are efecte bălsămice.

— Oh! La ei nu există gulaguri. Sistemul lor constă în a extinde *american way of life*” în lumea întreagă, ironiză

---

72 A obține unitatea din pluralitate, (n.a.)

737 3 Desparte pentru a domni, (n.a.)

Varvara.

— Şi dacă încerci să scapi de MacDonald, îţi trimit Boeingurile, remarcă Dmitri, clădind o piramidă de caviar roşu pe un triunghi de pâine neagră.

— Eu, reluă Varvara, sunt de părere că americanii au fost dintotdeauna duşmanii Rusiei. Înainte de revoluţie, sabotau Imperiul. În timpul revoluţiei, au ajutat Sovietele internaţionaliste. Două treimi din industriile sovietice au fost construite cu ajutor american. Dar. De îndată ce URSS a devenit puternică, au încercat să-i distrugă prestigi-ul. Acum că nu mai există URSS, au rămas aceeaşi duşmani ai noştri. Directiva Consiliului Naţional de Securitate din 18 august 1948 vizează „slăbirea economică şi dezmembrarea Uniunii Sovietice, independent (mă auziţi, citez, *independent*) de baza ideologică a oricărui regim postcomunist, chiar dacă el face elogiul democraţiei şi al liberalismului”. Şi asta încă din 1948! După cum vedeţi, ei acţionau pe termen lung. În rest totul e limpede: hegemonia americană trebuie să se instaureze în trei etape. Prima: distrugerea bazelor naţionale ale altor popoare; a doua: transformarea altor societăţi în pieţe internaţionale; a treia: instaurarea stăpânirii NATO-Coca.

Lovea nervoasă cu furculiţa în masă.

— Aş putea să vă întreb, doamnă, ce profesiune aveţi? se făcu auzit Samson.

Ea îşi înşurubă o nouă ţigară în suport:

— Istoric. Şi susţin că americanii au intenţia de a aservi lumea lui Mammon Dolarul.

Maşa insistă:

— Varia, ca istoric, ar trebui să fi învăţat să nu mai generalizezi. Spui mereu: americanii, americanii… Ei bine, n-ai remarcat că dolarul nu depinde deloc de statul american, ci doar de Federal Reserve Sistem, care reprezintă un organism privat, ceea ce face ca „americanii”, cum spui tu, să nu fie americani, ci americani căzuţi în capcana unui sistem internaţional care-i depăşește?

— Ah! Teoria complotului, interveni Saşa. De fapt, complotul american n-ar fi un complot antiamerican?

Izbucni în râs şi îşi dăţi gâtlejul.

— Aşa cum revoluţia rusă a fost o revoluţie antirusă, încuviinţă preotul.[74]

— Există două feluri de americani, spuse Dmitri: izolaţioniştii şi intervenţioniştii. Îi detest pe unii şi nu-i pot suferi pe ceilalţi. Nicio ţară nu mi-a inspirat vreodată atâta ură ca Statele Unite. Trebuie să existe aici o raţiune.

— Fără materialul pe care nu l-au pus la dispoiziţie intervenţioniştii, n-am fi câştigat poate Marele Război patriotic, remarcă părintele.

— Fără intervenţionişti, îi dădu replica Dmitri, nici bolşevicii, nici naziştii n-ar fi ajuns la putere.

Samson întrebă:

— Şi dumneavoastră, prinţesă, aveţi vreo profesiune? …

Maşa râse, şi chipul ei lătăreţ, grăsun, se acoperi de riduri moi şi superficiale:

— Se zice că sunt financiar. Pentru o Mîşkina, vă daţi seama!…

Părintele Afanasie tuşi şi tuşea lui se repercută în impozanta lui cuşcă toracică – Fiecare interpretează lucrurile din punctul său de vedere, şi poate îmi veţi permite să-l prezint şi eu pe al meu. Ca preot ortodox (îşi netezi barba lată, negrie, cărunţită, amintind de corbii din Sankt Petersburg), eu văd mai ales că fusesem ameninţaţi de un Moloh, şi că acum suntem ameninţaţi de altul. Ştiţi, pentru noi ăştia, marxismul, capitalismul… Tot turnul Babel este: o societate mondială materialistă, întemeiată pe un amestec brutal de popoare, fără a ţine seamă de destinele lor. Moloh, capitalist sau marxist, zdrobeşte ceea ce este pentru noi esenţial! Iau un exemplu: avortul, adică masacrarea nevinovaţilor, profetic prevestită de Scriptură, este legalizat, exorcizat, absolvit de pedeapsă, tămâiat, rambursat, de către nişte Molohi din**tr-**o tabără sau alta.

---

74 Mod de viaţă american, (n.a.)

— Doamnelor şi domnilor, ce-ar fi să trecem la şampanie, propuse prinţesa Maşa. După o vreme, vodca te face melancolic.

Valeţii dădură fuga. Dmitri făcu un gest ca să indice că rămânea la vodcă.

— Aş vrea să pun o întrebare, spuse Samson. O întrebare simplă, din topor, pentru că mi-aţi dovedit încrederea voastră. În Occident, anumite organe de presă prezintă membrii grupului vostru în acelaşi timp ca pe nişte reacţionari şi ca pe nişte neocomunişti. Ce-mi puteţi răspunde la această problemă?

Varvara se apleca deasupra portţigaretului, râzând sec, răuvoitor şi lucid:

— Americanul Samuel Huntington a afirmat că un democrat occidental putea discuta cu un marxist rus, dar nu şi cu un tradiţionalist rus. Şi avea dreptate.

— Sub regimul comunist, semnală părintele Afanasie, un orăşel, Sviajsk, a ridicat un monument lui Iuda. Atât de mare era aversiunea comuniştilor faţă de Domnul Nostru Iisus Hristos.

— Un întreg program, se hazardă Samson, fără a fi sigur că pricepea despre ce era vorba.

Varvara relua:

— Comunismul este o idee occidentală, străină tradiţiei ruse. El înseamnă distrugerea familiei, a naţiunii, a proprietăţii, a religiei… O idee care nu a funcţionat. Trei sferturi de veac? Din perspectiva Istoriei? Ce înseamnă? Un strănut de pisică.

— Comunismul, comentă părintele Afanasie, a reprezentat o magistrală deturnare a vocaţiei noastre. Trebuie să înţelegem că în special comunismul rus nu este o nesocotire a adevărului, ci o uzurpare a adevărului. Nu a urmărit fericirea mic-burgheză care este, **s-**ar părea, un ideal în Occident. El a intenţionat eliberarea lumii de relele sociale. Nu-i ceva nou, şi ar fi fost chiar simpatic dacă mijloacele folosite nu ar fi fost atât de monstruoase. Naţional-bolşevismul este o formă perversă de patriotism

rus; supunerea faţă de opresiune, o formă deturnată a răbdării noastre slave; autocritica nu este altceva decât un examen de conştiinţă; intoleranţa comunistă este fiica bigoteriei noastre ortodoxe, iar colectivismul o versiune prost înţeleasă a concilierii ca doctrină...

— Adăugaţi la toate astea, spuse Dmitri, că în provinciile unde aşa-zisul comunism încă mai este prezent, lucrurile nu se petrec chiar aşa de rău... Oamenii au obţinut pe acolo cele mai bune rezultate economice.

— Datorită comunismului? întrebă Samson, curios şi atent la adevărurile cele mai diverse.

— Bineînţeles că nu. Datorită unei tradiţii de disciplină, şi a fi disciplinat este bine întotdeauna.

— Cu anumite rezerve. Naziştii şi staliniştii au fost şi ei disciplinaţi.

— Şi leniniştii, cei mai răi dintre toţi. De acord. Beau pentru disciplina... cu rezerve!

Cât de depeizat ar fi fost, Samson se simţea în largul lui printre aceşti slavi, atât de gravi şi atât de înclinaţi să izbucnească în râs. Avea intuiţia unei conivenţe profunde, a unei afinităţi incontestabile. Îşi ridică paharul:

— Doamnelor şi domnilor, aş vrea să vă cer permisiunea să bem pentru ceea ce ne uneşte. (Era emoţionat.) Nu m-am simţit niciodată aşa de bine cu vreun englez sau saxon, indiferent de unde ar fi venit. Mă simt visător în seara asta, doamnelor şi domnilor, şi îmi imaginez că, în acest palat (o salută pe prinţesă cu o înclinare a capului), cu vreo două sute de ani în urmă, **s**-au reunit tineri ofiţeri, poate chiar în această sală, în compania unor femei frumoase, ca şi noi în seara asta, pentru a bea în sănătatea ţarului Alexandru şi a victoriei împotriva francezilor care, la ordinele „Corsicanului cu părul lins”, invadaseră Rusia fără să ştie pentru ce. Ar fi indecent ca eu, fost ofiţer francez, să beau pentru această victorie, dar aflaţi că dacă puteam să beau aici, aici aş fi băut. Şi pe urmă, acum o sută de ani, alţi ofiţeri ruşi se întruniseră din nou în acelaşi loc. Dar, de data asta,

împreună cu ei se aflau şi ofiţeri francezi, şi au băut cu toţii laolaltă, fratern, aşa cum o vom face şi noi acum…

Samson se ridică:

După o clipă de şovăire, toţi îi urmară exemplul, până şi părintele Afanasie.

— …Pentru alianţa franco-rusă!

Samson îşi goli cupa.

Toţi îl imitară, fără şovăire.

— Contrar legendei, spuse Dmitri, ruşii nu îşi sparg paharele decât dacă ar fi băut în sănătatea ţarului, **într-**un fel, domnule colonel, tocmai asta am făcut şi noi acum.

Delicat, îndepărtâ**ndu-**şi degetele, lăsă să cadă pe parchetul marchetat păhărelul de cristal, care se sparse cu un clinchet dulce. Valeţii se grăbiră să adune cioburile. Toată lumea se aşeză.

— Bun, făcu Samson, toate astea sunt foarte vesele, dar tot n-am aflat cine sunteţi şi nici de ce se vorbeşte atât de rău despre voi. Sunteţi numiţi Ligă. Dar, de fapt, ce-i o Ligă? Ce anume vă determină să mergeţi împreună său. Cum se zice în canadiană „ce mâncaţi iarna?” său. Cum se zice în engleză, *what makes you tick*, ce vă nemulţumeşte?

Saşa îşi ridică mâinile spre cer. Semn că habar n-avea. Ceilalţi patru convivi se uitară unii la alţii. În cele din urmă, Dmitri, adunând distrat firimiturile de pe faţa de masă. Rosti:

— Nu suntem o ligă, domnule colonel. Avem câteva idei care se aseamănă şi încercăm să le punem laolaltă în speranţa că, tot frecâ**ndu-**se una de alta, ar izbucni, ca în romanele de aventuri din copilăria noastră, focul. Ideea noastră principală, presupunând că este o idee – corectaţi-mă, părinte Afanasie, dacă mă înşel constă în faptul că, spre deosebire de ce gândeşte Occidentul contemporan. În primul rând. Există un adevăr şi, în al doilea, el nu este şi nu poate fi de ordin economic.

— Marxismul considera că adevărul este de ordin economic, iar capitalismul liberal continuă să creadă că adevărul este de ordin economic, constată Varvara.

Marxism, capitalism…

— Aceeaşi mâncare de peşte, încheie Saşa.

— Occidentului capitalist i **s-**a întâmplat ceea ce prevedea Dostoievski pentru socialism, interveni părintele Afanasie. Răsucind între degete piciorul cupei de şampanie. El a sucombat la cele trei ispite ale lui Hristos în pustiu: plasează valorile materiale deasupra celor spirituale, preferă pretinsul progres libertăţii omului şi susţine că mondialismul reprezintă o soluţionare a problemei răului.

— Mă înşel, oare, considerând că acea canonizare a lui Nicolae al II-lea constituie un eveniment esenţial pentru Rusia? întrebă Samson.

Varvara răspunse prima:

— Fiţi atent, eu sun evreică, nepracticantă, şi sunt convinsă că această canonizare a ţarului şi a familiei sale desfiinţează revoluţia, exorcizează revoluţia, anulează revoluţia, acordă libertate Ideii ruse.

— Dar ce este, de fapt, ideea rusă? întrebă Samson, totuşi oarecum sceptic, în ciuda vodcii şi a şampaniei băute.

Se lăsă un moment de tăcere.

— Prima caracteristică a unei mari idei, spuse părintele Afanasie, constă în difi-cultatea de a o exprima în puţine cuvinte, dar, de îndată ce foloseşti prea multe, nu te poţi împiedica de a te contrazice sau de a o trăda. A se vedea Berdiaev. Personal, v-aş spune că Ideea rusă constă în sesizarea, **într-**o manieră originală, a relaţiei dintre puterea politică şi puterea religioasă. Suntem acuzaţi, noi, ortodocşii, de cezaro-papism. Dar, în ceea ce mă priveşte, Ideea rusă înseamnă că statul este responsabil de salvarea poporului, mă refer la salvarea escatologică. Domnul a cerut discipolilor săi să meargă şi să evanghelizeze „toate popoarele” – *ta etime* în original – şi nu toţi *oamenii*. Popoarele au nevoie de pastori, care să le îndrume, să le tempereze şi, uneori, se jertfesc pentru ele. Când Nicolae al II-lea, în ajunul abdicării, rosteşte aceste cuvinte

shakespeariene: „În jurul meu totul este trădare, laşitate şi minciună”, el spune ceea ce Mântuitorul nostru ar fi putut să zică la Ghetsimani. Scopul principal al unui stat demn de acest nume nu este de a administra poşta şi salubritatea, deşi au şi ele importanţa lor, ci de a asigura supuşilor săi condiţiile favorabile unei treceri demne prin viaţa terestră şi a mântuirii veşnice.

— N-aţi rămas cu gura căscată, domnule colonel? întrebă Saşa. La Paris nu se înţelege aşa guvernul unei naţiuni!

— Şi practic? întrebă Samson. Vreţi să spuneţi că voi toţi sunteţi nişte monarhişti?

Le aruncă o privire convivilor.

— Nu în mod obligatoriu, interveni Dmitri. Dar noi nu excludem ipoteza... biologică şi sacrală (îşi alegea cu grijă cuvintele), care, în simplicitatea sa, este poate cea mai aptă să servească intenţiile lui

Dumnezeu, în măsura în care credem în Dumnezeu, şi, cu toată sinceritatea, eu care am fost un ateu de profesie şi n-am putut să mă laud niciodată că aş fi avut o credinţă, gândesc că nu **s-**a descoperit încă nimic mai satisfăcător pentru inteligenţă ca ideea unui Dumnezeu care se jertfeşte în beneficiul creaţiei sale: aşadar. Dumnezeu reprezintă o ipoteză demnă de a fi reţinută. Republica este un mecanism, monarhia este un organism: asta-i limpede. De aici până a afla care este regimul cel mai bine adaptat circumstanţelor...

„Ceea ce mă fascinează pe mine, domnule colonel, este faptul că Rusia încă mai poate alege. Occidentul nu mai are de ales: a basculat în idolatria drepturilor omului. Soloviev spunea: „Sentimentul datoriei purifică şi înnobilează, pretenţiile la drepturi te fac rău, meschin şi cârcotaş”. Dumneavoastră nu sunteţi aşa, domnule colonel, dar nu puteţi să nu aparţineţi unei societăţi care ales: drepturile, nu îndatoririle. Noi, timp de câţiva ani de acum încolo poate, ne vom afla – şi moştenirea comunistă ar putea să joace un rol pozitiv în această problemă, în

prezenţa unei alternative. Dacă am alege drepturile, la fel ca voi, suntem terminaţi, la fel ca voi. Dacă, din întâmplare, am alege îndatoririle, ar mai exista încă o şansă pentru umanitate.

„Vedeţi dumneavoastră, noi cei care ne reunim aici şi care am fost porecliţi Boieri, noi nu credem, ca Montesquieu, că „efectul natural al comerţului constă în a fi purtătorul păcii şi unificatorul naţiunilor”. Noi avem tendinţa de acrede contrariul, că negoţul este una dintre activităţile cele mai primejdioase pentru sufletul omenesc. Există un proverb rusesc care zice cam aşa: „Preţ redus. Înşelătorie”. Sunt în măsură să ştiu câte ceva în acest sens, fiind, printre altele, traficant de arme. Dar nu-mi fac din asta o glorie. Ştiu că meseria exercitată cândva, cea de soldat, era mai nobilă, fără a mai vorbi de cea a părintelui Afanasie, cea mai nobilă dintre toate. Se zice că, în vise, excrementele înseamnă bani: nu poate fi întâmplător.

Dmitri îi turnă şampanie lui Samson pentru a dezamorsa solemnitatea discursului său:

— Iată ce credem noi, „Boierii”.

— Da, făcu Samson, dar practic, practic... Cărui gen de sistem politic îi sunteţi favorabili?

Un zâmbet indulgent făcu înconjurul mesei: aşa sunt occidentalii, întotdeauna vor precizări, n-are rost să fim supăraţi pe ei. Dar Dmitri ridică mănuşa:

— Practic, noi credem că guvernul oamenilor comportă trei componente: justiţia socială, libertatea individuală şi eficienţa economică. Şi noi visăm la un sistem în care aceste trei Erinii Q1 contradictorii să fie compatibile şi să se sprijine unele pe altele, ca cele trei laturi ale unei piramide triunghiulare, în loc să se sfâşie care mai de care, aşa cum se întâmplă în societăţile zis democratice.

Izbucni în râs.

— Acestea fiind spuse, dragi prieteni, vă amintesc că trei dintre noi vor zbura mâine dimineaţă în zori cu direcţia Cecenia, şi că ar fi poate timpul unui coniac pe

cinste pentru a ne despărţi.

Secţiune 4.03 3

Pe aeroportul din *Mineralnie Vodi* fusese pusă la dispoziţia lui Dmitri Golubiński o mică automitralieră BRDM, iar o Toyota cu dublă tracţiune de la OILOC îi aştepta pe domnii Sangdeboeuf şi Şustrenko. Se convenise între Dmitri şi Samson ca, pentru moment, relaţiile lor să nu fie afişate nici în faţa militarilor, nici a petroliştilor francezi.

Şeful taberei în persoană se deplasase pentru a-l întâmpina pe „Domnul Securita-te” trimis de la Paris.

— Sylbestre.

— Sangdeboeuf.

Strângere de mână.

Sylbestre: în jur de cincizeci de ani; echilibrat, musculos, slab, cu o bărbie agresivă f la Mussolini ţi ochi neliniţtiţi în fundul orbitelor; vase de sânge îi brăzdau albul. Natural, Samson ştia tot ce se putea şti despre fostul căpitan de infanterie şi, în particular, că avea o soţie mai tânără decât el, pe care o expediase în Franţa, imediat după răpirea ostaticilor. „Nu m-ar mira să se fi pus pe băutură”. Cu toate astea, privirea era deschisă şi strângea mâna cu francheţe.

— Drumul va fi lung. Dar trebuie să cunoaşteţi genul ăsta de popu zdrobit, nu?

Un mod de a-l întreba pe nou-venitul cine era. Samson răspunse printr-un mormăit: urmărea să întreţină relaţii amicale, dar fără familiarisme.

Se îmbarcară: Saşa lângă şofer. Sylbestre şi Samson în spate. Drumul era prost şi la fiecare denivelare, la fiecare hârtoapă, şoferul gemea: „Ce lume!” cu un accent parizian. Saşa nu mai rezistă şi începu şi el să strige: „Ce lume!”, cu acelaşi accent.[75]

Sub latitudini şi longitudini diverse, Samson mai avusese parte de astfel de ţări sfâşiate de un război-

---

75 Zeițe ale Răzbunării din mitologia greacă, numite și eumenide, identificate la romani cu Furiile, (n.tr.)

intestin, unde te simţi înconjurat de duşmani ca şi de prieteni, fără să ştii care sunt unii şi care ceilalţi şi, pe măsură ce se apropiau de frontiera cecenă, Sylbestre simţi crescând în oaspetele său o formă de vigilenţă deosebită, pe jumătate tensionată, pe jumătate blazată, sau poate pur şi simplu fatalistă: Samson ştia că putea să aibă loc un atentat în orice moment, că femeia aceea, care trecea, putea să aibă o grenadă între picioare, că tinerii recruţi din spatele sârmei ghimpate erau fără îndoială în stare să tragă o rafală din nervozitate, dar faptul nu-l afecta.

Sylbestre reveni la intenţia lui de a se informa după vreo zece kilometri parcurşi.

— Fost militar?

— Da.

— Ce armă? întrebă Sylbestre, după alţi zece kilometri.

— Armata de uscat.

Sylbestre o luă ca atare, şi, cât dură drumul, nu mai discutară decât subiecte impersonale: primăvara precoce, starea drumurilor, dificultăţile de aprovizionare, neînţelegerile cu funcţionarii care se lăfăiau la Paris refuzând – sau fiind incapabili – să priceapă dificultăţile băieţilor din avanposturi: „Toţi o apă şi-un pământ, nişte conţopişti”.

Peisajul se întindea, uniform de plat. Foarte departe se întrezăreau vârfurile Caucazului purtând căciuli de zăpadă şi despărţiţi de câmpie printr-o fâşie de ceaţă, încât păreau suspendaţi în aer. La frontieră avură loc verificări îndelungi ale paşapoartelor şi ale permiselor de trecere. **Într**-un târziu, Toyota putu să-şi reia drumul.

— Ce lume! exclamă şoferul, urcând în maşină.

— Bun-venit în Cecenia, rosti Sylbestre.

Samson răspunse printr-un nou mormăit.

Prin sate, bărbaţii şi femeile circulau îmbrăcaţi europeneşte, puţini bărboşi, multe feţe deschise la culoare, ceea ce-l surprinse pe Samson, în pofida documentaţiei pe care şi-o adunase:

— Cum îi deosebiţi pe ruşi de ceceni?

— Cecenii au ochii verzi.

Se înnoptase demult, când tabăra petroliştilor din Samakci apăru, dreptunghi luminos, în mijlocul câmpiei cufundate în beznă.

— Ne cunoaşteţi instalaţiile?

— Am văzut planurile şi fotografiile.

Dar Sylbestre simţea nevoia să vorbească:

— Două sute de metri lăţime pe 450 lungime. O triplă reţea de concertină cu lame tăioase, şanţ de un metru jumate, un val de pământ de

2 metri. Câte un reflector la fiecare 15 metri: fasciculele se suprapun ca să nu existe zone de umbră. Trei părţi: baza de locuit, tabăra mecanică, tabăra de geniu civil. Un personal din două sute zece oameni. Patruzeci şi trei de bungalowun. Veţi vedea, este destul de confortabil.

— Câte *vehicule*? întrebă Samson ca să facă plăcere gazdei sale.

— Douăzeci şi şapte, plus cele particulare. După părerea mea, cele particulare ar trebui interzise: aşa au putut fi prinşi ostaticii.

— Înţeleg.

— Nu le poţi impune o disciplină de deplasare dacă persoanele au propriile mijloace de transport.

— Înţeleg. Şi securitatea este asigurată de ceceni?

— De ceceni proruşi. Reprezintă cel puţin jumătate din populaţie, probabil majoritatea, mai ales de când au experimentat pe pielea lor ce înseamnă şaria[76] wahabiţilor.

Intrarea în tabără, precedată de trei ralantizoare, era formată din**tr-**o poartă şi o uşă de metal de aceeaşi înălţime ca şi gardul. Un baraj din beton împiedica orice tentativă de intruziune prin forţă. Un paznic în ţinută semimilitară veni să verifice identitatea celor sosiţi. În lumina farului de mare intensitate, care se afla deasupra

---

76 Lege canonică islamică - ea regizează viața religioasă, politică, socială și individuală, (n.tr.)

postului de control, puteai vedea că avea ochii verzi.

— Vreţi să mâncaţi imediat sau preferaţi să ne vedeţi cartierul mai înainte? întrebă Sylbestre. Vi **s-**a rezervat apartamentul prezidenţial, adăugă el rânjind.

— Aş vrea să-mi dau cu puţină apă pe faţă.

— Atunci, coborâţi aici. Domnule Şustrenko, dumneavoastră locuiţi alături. Mă duc imediat la restaurant ca nu cumva bucătarul să-şi ia picioarele la spinare.

Bungalowul lui Samson, construit din elemente prefabricate, era alcătuit din**tr-**o cameră de zi. Două dormitoare, dintre care unul amenajat în birou şi o cameră de baie. Apa curgea. Chiar şi apa caldă. Asta era principalul. Mobilele, din diverse materiale sintetice, erau de o urâţenie consternantă; pe un perete se vedeau merele lui Cesanne. Pentru o clipă, Samson şi-o imagină pe Adeline în acest decot şi, sub duş, fu scuturat de un râs silenţios.

Cinară toţi patru, împreună cu şoferul, Gamier, ceea ce nu-l deranja pe Samson, dar interzicea orice conversaţie pe subiecte delicate. Feliile de friptură aveau frăgezimea unei tălpi de gheată grosolană.

— Ce lume! comentă Saşa, mai înainte ca şoferului să-i fi trecut ideea prin cap.

— V-aş fi prezentat ofiţerului meu de securitate chiar din seara asta, spuse Sylbestre, dar el ar vrea să vă raporteze oficial, să vă prezinte documente… Şi pe urmă, e aproape de unsprezece noaptea. Trebuie că-i în pat cu nevestica lui.

— Nu arde, spuse Samson. Eu obişnuiesc să *festinare lente*[77].

— Cum să festivaţi?

— N-are importanţă…

Samson spusese noapte bună tuturor, intrase în apartamentul său prezindenţial şi îşi îmbrăcase pijamaua stacojie, oferită de Adeline, când cineva îi bătu în

---

77 Dicton latin: festina lente: grăbește-te încet, (n.tr.)

fereastră. Era Sylbestre cu o sticlă de J and B la subsuoară. Samson îi deschise.

— Trageţi un gât? întrebă Sylbestre.

— *Picolare humanum est*, recunoscu Samson, care ar fi preferat să doarmă, dar era gata pentru orice pentru a-şi îndeplini misiunea, chiar şi să petreacă o noapte bând

J and B…

— Ji Bi-ul e cel mai bun, îl lăudă Sylbestre, ceea ce-l agasă pe puristul Samson: „Ji Be, pe franţuzeşte, de acord, sau pur şi simplu De and Bi”.

Sylbestre atacă frontal:

— Ştiu de ce sunteţi aici, domnule Sangdeboeuf. Aveţi de gând să ne verificaţi securitatea punct cu punct, să faceţi un control complex, cum se zice, şi Crepinot va profita din plin de situaţie ca să vă expună succint cum stau lucrurile, deşi crapă de frică la gândul că o să vă întâlnească. Dar eu, eu m-am prins cum stau lucrurile: dacă ne-a fost trimis un as ca dumneavoastră, trebuie să fie pentru ostatici.

— Vorbiţi-mi despre ostatici.

Samson le văzuse fotografiile, le cunoştea biografiile, le verificase numele prin fâşierele la care avea acces. Dar nu se întâlnise cu familiile lor, fiindcă preferase să se abţină. I se întâmpla să-i vadă, dacă nu în vis, măcar cu puţin înainte de a adormi: bătrânul catalan cu faţa tăbăcită te ducea cu gândul la o bucată de piele deteriorată; tânărul belgian, credul şi dolofan, cu zâmbetul candid; ziarista catolică, cu părul tăiat scurt, cu privirea tomistă[78] şi blugii ecumenici.

Sylbestre oftă din rărunchi.

— Ah! Ostaticii. Matteo (era greu de suportat), Caldens (cam nătâng). Virginie (drăgălaşă) …

Imediat. Samson îşi dădu seama că, pentru Sylbestre, cei trei ostatici erau nişte fiinţe omeneşti, pe când pentru Daniel, pentru patronul lui Daniel şi pentru patronul

---

78 Tomism - doctrină teologică și filozofică, profesată de teologul italia Toma d’Aquino în secolul al XIII-lea. (n.tr.)

patronului lui Daniel nu însemnau decât risc de valuri, de consecinţe regretabile şi de publicitate negativă. Daniel fusese imprecis, patronul său ceva mai la obiect, iar patronul patronului limpede şi dur ca diamantul: dacă răpitorii schimbau tactica şi cereau o răscumpărare, **s-**ar putea plăti cât trebuia, în vederea recuperării ostaticilor în viaţă – atât cât trebuia, între nişte limite rezonabile, se înţelege dar nici nu se punea problema pentru companie să-şi facă bagajele şi să renunţe la afaceri „ca să fie pe placul unei bande de păduchioşi, sub pretextul că trei dobitoci căzuseră în labele lor”.

Natural, Samson îşi pusese toate întrebările legate de acel trio: trei prieteni, un menaj în trei, un cuplu şi un invitat… Activităţi politice… O stare de criză… Aceste ipoteze, la Paris, nu-l duceau nicăieri. Ar putea evidenţia ceva la faţa locului?

— Cum **s-**au petrecut lucrurile?

— Trebuie că ştiţi. Am scris aproape trei sute şaizeci şi şase de rapoarte.

— Daţi-le încolo de rapoarte, domnule căpitan. Mi-ar conveni să aud ce **s-**a întâmplat din gura dumneavoastră.

— Ei bine, cretinii au încălcat consemnul referitor la deplasările în deplină securitate. **Într-**o duminică, au plecat încrezători să culeagă ciuperci prin munţi. Nu **s-**au mai întors.

— Eraţi la curent cu ce puneau la cale?

— Nu, bineînţeles. Adică, se glumise la popotă, seara, cu o zi înainte. Caldens spusese că lui îi plăceau urechiuşele sau zbârciogii, sau mai ştiu eu ce. Vriginie spusese că muntele trebuie că era plin de astfel de ciuperci. Matteo fusese de părere că nu era cazul să se dovedească laşi şi să nu meargă la cules de ciuperci, şi că el unul nu era. I-am spus…

Sylbestre îşi adună gândurile o clipă.

— I-am spus că, dacă făcea una ca asta, aş avea onoarea să-l iau la poceală personal. Am glumit cu toţii. N-am ce să mai zic de ţăcăniţii ăia doi, dar micuţa Virginie…

De ce au luat-o cu ei şi pe Virginie? Ei nu-i era frică de nimic, biata fetiţă. Zicea că, atâta vreme cât credea în Iisus Hristos, nu i se putea întâmpla nimic rău... Eu o luam peste picior: „Chiar nimic? Zău aşa? Niciun microb, nicio avalanşă?” Ea îmi dădea replica: „Nimic, fără voia Sa! Când un batalion de ceceni au pus mâna pe ea, trebuie că şi-a pierdut iluziile. Nu putea fi asta voia lui Iisus Hristos, ca un batalion de ceceni să pună mâna pe ea! Ce părere aveţi?

Samson încerca să-şi imagineze situaţia.

Virginie, deşi catolică aşa cum era, ar fi putut să fie metresa lui Sylbestre – care a spus „Creştinii procedează ca toată lumea, atât doar că pe urmă îi mustră conştiinţa”? şi dacă tânăra doamnă Sylbestre fusese expediată acasă, putea să nu aibă nicio legătură cu răpirea. Trebuia verificată data rezervării biletului ei de avion. Pe de altă parte, nimic nu dovedea că Sylbestre n-ar fi închis ochii în privinţa mersului la cules de ciuperci şi că nu ar fi informat nişte eventuali complici ceceni: „Facem pe din două, domnilor”, ceea ce **s**-ar fi confirmat dacă răpitorii renunţau la exigenţele lor naţionaliste pentru a se mulţumi cu o răscumpărare... Ochii întunecaţi şi sobri ai lui Samson nu-i părăseau pe cei tot mai chercheliţi ai lui Sylbestre, dar nu decela nimic, pentru moment, decât nevinovăţie. Oricum, chiar dacă răpirea ostaticilor fusese însoţită de împrejurări secrete, faptul nu schimba prea mult misiunea lui Samson: să-i elibereze „fără consecinţe regretabile, fără valuri, fără publicitate”.

— N-aţi mai avut veşti de la răpitori, în afară de ce am primit noi la Paris? întrebă Samson.

— Nimic.

— Populaţia locală?

— Cu lacătul la gură în legătură cu evenimentul.

Prin urmare, ultimul mesaj al răpitorilor, expediat prin**tr**-un oficiu poştal din Paris şi primit de OILOC la sediul său, era cel de care Samson luase cunoştinţă înainte de plecare:

Avem plăcerea să vă informăm că după trei luni petrecute la noi. Alimentarea prietenilor voştri a început să creeze dificultăţi. V-am rămâne recunoscători dacă aţi examina **într-***un termen cât mai scurt propunerile noastre referitoarea la plecarea OILOC din Cecenia. În caz contrar, am putea fi puşi în situaţia de a reduce progresiv regimul ostaticilor noştri, care au înţeles de pe acum în ce acţiuni condamnabilele fuseseră atraşi să participe, sleind poporul cecen de resursele sale naturale. În scurtă vreme ne vom vedea obligaţi să alertăm mass-media referitor la lipsa de sensibilitate manifestată faţă de situaţia penibilă a concetăţenilor dumneavoastră.*

— Bun, reluă Samson, gândind că Sylbestre i-ar spune probabil în noaptea aceea unele lucruri, pe care le-ar trece sub tăcere a doua zi, şi cu ruşii, cum vă împăcaţi?

— Bine, în fond. De fapt, muncim pentru aceeaşi cauză şi sunt băieţi mai curând simpatici, care pilesc vodca cât şapte. Din păcate, nu am reuşit să-i convertesc la Ji Bi, dar n-are nicio importanţă. În afară de asta, nu aveam prea multe să ne spunem, cu atât mai mult cu cât eu nu vorbesc ruseşte, iar engleza lor e la fel de bună ca a mea.

— Şi ceilalţi occidentali sunt oameni plăcuţi?

— Mai apropiaţi sunt cei cărora li se spune „french doctors”. Se află la Serno… Serno… Sernovodks. Oameni cumsecade, trei sau patru dudui pe cinste… Dar. Înţelegeţi, noi facem bani, ei servesc umanitatea. Ne salutăm, fiecare dar îşi vede de ale lui. Pe urmă mai sunt anglo-saxonii: ONG-ul. Un orfelinat: *Orphans Galore*. Marea lor idee constă în faptul că acordă adăpost atât mucoşilor rusnaci cât şi popourilor negre, scuzaţi, voiam să spun cecenilor, aşa îi numesc rusnacii (pufni în râs). Ar mai fi şi un american şi o englezoaică, marchiză sau ducesă, nu ştiu bine. Ei sunt situaţi la Aci…

Aci… eu îi spun Acium-Martin, e mai simplu.

Sticla de J and B era aproape goală.

— Domnule căpitan, spuse Samson, mi-ar părea rău dacă aţi gândi că vă dau pe uşă afară, dar m-am sculat în

zori la Sankt Petersburg: şi, aşa cum scria Heraclit, *tomorrow is another day*, aşa că vă propun să amânăm şedinţa, până ce aurora, cu degetele ei trandafirii, va suna deşteptarea.

Sylbestre se ridică în picioare fără să se clatine şi glăsui fără să se bâlbâie:

— Domnule colonel (îi bănuise gradul şi îşi puse sticla la subsuoară), vă cer iertare că am întârziat atât de mult şi vă doresc noapte bună.

— Ce a mai rămas din ea. Domnule căpitan, ce a mai rămas.

Secţiune 4.04 4

A doua zi dimineaţă, Samson se trezi cu şalele îndurerate (ziua petrecută în Toyota cu dublă tracţiune), dar cu mintea lucidă şi mari rezerve de energie, care nu cereau decât să intre în funcţiune. Îşi scoase capul pe fereastra care dădea spre sud. Păduri necuprinse se întindeau dincolo de târguşorul Samakşi. În depărtare, crestele înzăpezite ale Ajduk-ului străluceau vesel în soarele primăvăratic.

Samson se duşui cântând:

Dumnezeule, ce bine se simte inima-a-a mea când *o am pe iubită alăturea*!

Se bărbieri fredonând:

Calul meu este în **gra***a-ajd*.

Înşeuat, înhămat, gata de drum, gata de drum!

Şi se pieptănă baritonând:

...În Piemont să servească regelui, să servească regelui!

Se duse apoi să ia micul dejun la cantină – unde era salutat timid, de departe, ca un personaj important şi misterios – şi, înlocuind cârnăciorul cu ouă şi şuncă, îşi făcu cunoscută intenţia că era gata să înceapă munca.

Crepinot, ofiţerul de securitate, se dovedi a fi un fost poliţist din Informaţiile generale, cu mărul lui Adam proeminent, foarte preocupat de ce se gândea despre el la Paris, după capturarea ostaticilor, de care se simţea

responsabil, în ciuda imprudenţei comise de ei. Pentru a-şi etala competenţele şi a-şi impresiona interlocutorul, clasa cu a mic şi b mic tot ce avea de spus. La începutul fiecărei fraze, îşi făcea plinul de aer.

— Domnule director, aşa cum ştiţi cu siguranţă, dispozitivele noastre de securitate îndeplinesc patru funcţii: a mic, intimidare; b mic, detectare; e mic, întârziere şi intervenţie; d mic, interdicţie... Domnule director, precum ştiţi mai bine ca mine, misiunea serviciului de securitate comportă trei aspecte: a mic, definirea precauţiilor necesare pentru a face faţă unor eventuale ameninţări; b mic, coordonarea în aplicarea mijloacelor; e mic, controlul aplicării corespunzătoare a consemnelor şi procedurilor... Domnule director, aşa cum vă este cunoscut şi acest aspect, ţine tot de competenţa serviciului de securitate identificarea posibilelor ameninţări şi afectarea acestora a unui coeficient de probabilitate. Noi spunem că, a mic, poate fi vorba de acţiunea unui comando armat asupra bazei de locuit, în primul rând prin forţă. În al doilea prin diverse stratageme, în al treilea cu o complicitate, fie voluntară fie prin constrângere; b mic, acţiunea poate avea loc împotriva unei echipe în deplasare cu un vehicul motorizat, de exemplu, prin utilizarea unui baraj fals; e mic, asupra unui şantier; d mic, asupra unui avion, în primul rând la sol, în al doilea, în aer. Am calculat procentajul de riscuri pentru fiecare caz în parte...

Crepinot desfăşura documente, derula statistici. Îi propuse lui Samson să facă o inspecţie a postului de control, al celui de protecţie, a posturilor de supraveghere, a îngrăditurilor, a atelierelor, a terenurilor de parcare, a locaţiilor afectate locuinţelor, a celulei secrete. Îi explică sistemul de insigne, pe care el îl perfecţionase. Îi prezentă pe şeful de post cecen. Făcu demonstraţia sistemelor de comunicare şi de alarmă. Îl lămuri asupra regulilor de comportare rutinieră în caz de alertă. Samson controlă conştiincios. Totul părea să fie în perfectă stare de

funcţionare. Deformaţie profesională, fără îndoială, Samson dori să verifice echipamentul gardienilor ceceni: toţi aveau în dotare fluiere, radio, lanternă, baston şi o puşcă de calibrul 12.

— Domnule Crepinot, vă felicit. Sper ca toate taberele companiei să fie la fel de bine întreţinute ca a dumneavoastră, care este într-adevăr *securatis securatum*. Din păcate, toate astea nu ni-i dă înapoi pe cei trei camarazi volatilizaţi. Nu deţineţi niciun indiciu asupra locului lor de detenţie?

— Niciunul, domnule director. Niciun indiciu. Îmi pare rău.

Bietul de el se simţea vinovat.

— Bun, hai să bem o bere la cantină. Vom pregăti programul zilelor următoare: inspectarea localurilor, a vehiculelor, alertele de incendiu, cele cu bombă… Securitatea, bătrâne, adesea nu-i decât o chestiune de vigilenţă, iar vigilenţa trebuie să se dinamizeze din timp în timp. Altminteri, n-ar mai fi vigilenţă.

La cantină, Saşa stătea la masă cu o blondă comună şi obtuză, care lucra în colectivul de dactilografe. Samson şi Saşa plecară din cantină împreună:

— N-am să te complimentez, îi spuse Samson. Tipa are un cap ca de lo[79][80].

— Potrivit proverbul rus: când duci lipsă de peşte, mănânci un rac şi zici că-i peşte.

— Ai tras cu urechea mai peste tot?

— Da. Francezii nu mi-au spus nimic interesant, iar cecena n-o înţeleg. Când ne vom afla **într-**un mediu rus, sper să vă fiu mai de folos.

Se opriseră cu faţa spre munte. Samson admira pantele împădurite care, după câţiva kilometri, se ridicau la peste două mii de metri, aproape pe verticală. Pe aceste pante abrupte armata rusă încă mai lupta împotriva

---

79 Preoteasă a Herei, iubită de Zeus și preschimbată de el într-o junică pentru a o scăpa de gelozia Herei.(n.tr.)

80 Combatant, (n.a.)

rebelilor.

— Eu, dacă aş fi preşedintele Rusiei, spuse Saşa, mi-aş impune legea pe câmpie şi aş lăsa boieviki96 să se zbânţuie pe piscurile şi crevasele lor. Războiul **s-**ar fi sfârşit urgent.

— Glumeşti, băiete. **Într-**un război revoluţionar, tocmai asta se urmăreşte, izolarea unui teritoriu pentru a-l proclama independent şi a-l face recunoscut ca atare. Procesul este ireversibil. Nu, ruşii suferă pierderi aici. Dar nu pot proceda altfel.

Din**tr-**o privire, Samson baleie muntele:

— Ai noştri sunt pe acolo, pe undeva. Matteo, Caldens, Virginie. La început, credeau că vor fi eliberaţi în câteva ore, în câteva zile… Acum, nu ştiu dacă mai speră. Au aflat, oare, că nu se cere pentru ei o răscumpprare, ci să plecăm de pe aceste meleaguri? Potrivit scrisorii, ar fi recunoscut că au participat la acţiuni condamnabile, dar asta nu înseamnă nimic, dacă nu cumva **s-**a făcut simţit sindromul Stockholm. Toate astea, consider eu, reprezintă doar o retorică revoluţionară. Cecenia are un teritoriu de 20.000 de kilometri pătraţi, dintre care o treime sunt munţi. Găseşte-i dacă poţi pe cei trei bieţi tăntălăi… Şi, chiar dacă se pun la bătaie toate mijloacele, să-i mai găsim teferi şi nevătămaţi… Evident că, în cazul în care forţele de ordine se apropie, fermecătorii noştri amici wahabiţi îşi vor face o plăcere din a-i lichida. Mâine, Saşa, ne apucăm de vizite. Poate ai să găseşti nişte raci mai atrăgători pe la French doctors.

Secţiune 4.05 5

— Gamier, la Sernovodks, comandă Samson.

— *Vodsk*, îl corectă Saşa. Asta înseamnă „Ape sulfuroase”.

— Dacă sunt sulfuroase – dubioase – ar trebui să te pricepi la ele.

— Mai puţin ca dumneavoastră, domnule colonel.

— De ce mă rog, mai puţin ca mine?

— În funcţie de grad.

Saşa, de când ajunsese în Rusia, afişa ostentativ un ton degajat.

Sernovodsk se afla la cinci kilometri de tabăra petroliştilor. Drumul mergea printre pajişti şi ogoare. Era cel pe care apucaseră rezideţii din Groznîi pentru a se refugia în Inguşetia, când oraşul fusese ras de pe faţa pământului de bombardamentele ruseşti, dar nu se mai vedea nimic asemănător unui exod. Camioane civile, de parcă ar fi fost legate între ele cu sârmă, se intersectau cu blindate şi le cedau drumul, cu riscul de a se răsturna în şanţ. Ciclişti tineri întâlneau bătrâni cu pălării pe cap, călărind măgari şi îi salutau cu o politeţe excesivă. Nu se mai vedea urmă de război, dar încă i se mai simţea absenţa.

La Sernovodsk, case de cărămidă, majoritatea fără etaj. Se aliniau sub acoperişuri din tablă ondulată. Porţi de fier, tărcate după gustul fiecăruia, dădeau spre curţi în care se deschideau locuinţele. Circulau femei, machiate după moda europeană pe sub basmalele lor, dar purtând ciudate rochii ca de interior, galbene, de culoarea cerceluşilor sau în buline multicolore. Cele mai elegante arborau o căciuliţă înaltă, albă. Multe cărau panere, bidoane, saci din plastic îndesaţi Dumnezeu ştie cu ce. Altele măturau cu mături din paie sau spălau cu apă din abundenţă curţile şi porţiunile de trotuar care le aparţineau. Bărbaţii treceau cu nasul în vânt, cu pleoape grele peste ochii de un verde deschis. Îmbrăcaţi în cămăşi cu carouri şi blugi sau în treninguri, spărgând în dinţi seminţe de floarea soarelui şi scuipând cojile pe jos.

— Toţi civili pe timpul zilei, oare câţi mudjahidini noaptea? comentă Samson.

Traversară o piaţă unde se vindeau legume, zahăr, ceai, bucăţi de carne, pe care o precupeaţă le apăra de muşte făcând vânt cu o ramurică, dar şi diplome universitare, paşapoarte, mortiere, arme albe. Aparent, ordinea impusă de ruşi nu se înstăpânise perfect, în pofida prezenţei tancurilor şi a patrulelor, care mişunau peste tot.

— Ce lume! exclamă Garnier.

— Ce lume! se grăbi Samson să-i ţină isonul.

Cei care erau numiţi „French doctors” se instalaseră în clădirile unei exploatări agricole, pe jumătate în ruină, la marginea sudică a Sernovodsk-ului. Construcţii de fermă, din cărămidă, făcute la voia întâmplării, fuseseră adaptate în locuinţe, dispensar, laborator, sală de operaţii. În curte, vreo cincisprezece ceceni, ghemuiţi pe lângă zidurile spoite în albastru, aşteptau să fie consultaţi, injectaţi, vaccinaţi, îngrijiţi, poate amputaţi.

— Se pare că doctorii ceceni ştiu să folosească doar ferăstrăul mecanic, spuse Garnier. Nu-i de mirare că oamenii ăştia îi preferă pe French doctors.

— Ce lume, se grăbi să adauge Saşa.

Deocamdată, French doctors erau ocupaţi, dar o infirmieră brunetă, şi mai degrabă drăguţă. Îşi scoase capul prin**tr-**o uşă întredeschisă şi, auzind că se vorbea franţuzeşte, lansă:

— Treceţi pe la prânz. Vom fi foarte încântaţi să vă vedem. Luăm un apetitiv împreună.

— Uite un rac apetisant, comentă Samson.

La prânz, vizitatorii francezi fură introduşi **într-**o sală de mese decorată cu cărţi poştale prinse în piuneze de pereţi, multe dintre ele pornografice. French doctors se şi instalaseră: de fapt, nu erau decât doi „doctors”, dintre care un generalist şi un chirurg, dar patru infirmiere luaseră loc împreună cu ei în jurul unei feţe de masă din material plastic înflorat.

— Trăiască poligamia, îi şopti Saşa lui Samson.

Generalistul era o namilă bărboasă, cu cămaşa larg desfăcută pe pieptul păros.

— Eu. Spuse el ridicâ**ndu-**se (mai puţin din deferenţă cât pentru a-şi marca autoritatea), sunt Ludovic. (Se lovi în piept.) El este Jojo, fost intern prin spitalele din Paris, cum stă scris pe plăcuţele de aramă lustruite de pazinci. V-ar putea despica în două mai înainte să spuneţi bună ziua. De altfel, uitaţi-vă la nasul lui ca un cuţit mare de bucătărie:

meseria lui stă scrisă deasupra. Ele sunt Véronique. Beverly (le arăta cu degetul), Kiki şi... pe tine cum te cheamă?... Marie. Un prenume, recunoaşteţi, care nu te dă afară din casă, dimpotrivă. Şi voi, cine sunteţi?

Tinerele râdeau îngăduitoare. Chirurgul la fel. Samson sondă situaţia. Acele afectări de simplitate nu-l impresionau, dar nutrea o dorinţă puerilă de a-i raporta chiar şi o fărâmă de informaţie lui Dmitri Golubiński, pentru a participa şi el la eliberarea ostaticilor şi să nu depindă în întregime de ruşi. Prin urmare, trebuia să stabilească un contact simpatic cu această echipă înrădăcinată în ţară. El nuanţă.

— Eu mă numesc Gaston Sangdeboeuf. Prietenii mei: Rostislav şi Christophe. Lucrăm în domeniul petrolului. Când am debarcat aici, mi-am spus că ar fi un minim gest de politeţe din partea noastră dacă am face o mică vizită unor compatrioţi.

— Şedeţi. Ce vreţi să beţi? Martini? Ricard?

Pe faţa de masă, paharele lăsaseră rotocoale peste rotocoale, care te făceau să gândeşti că menajul nu reprezenta preocuparea principală a French doctors.

— Şi cu ce vă ocupaţi la petroliştii noştri? întrebă Ludovic, aşa ca **într-**o doară, fără să scape din ochi sticla din care turna.

Când Samson rosti cuvântul „securitate”, un frison rece străbătu masa de jur-împrejur. Dacă ar fi spus „poliţie” sau „armată”, impresia produsă n-ar fi fost întru nimic mai favorabilă, iar Samson se întrebă pentru ce, în mediul francez, tot ce aminteşte de forţele de ordine are o opinie atât de proastă. Nu la fel se petrec lucrurile în ţările anglo-saxone. Să însemne, oare, că forţele britanice sau americane sunt mai respectabile, sau că anglo-saxonii manifestă, în mod mai firesc, stimă faţă de ordine? În orice caz, era cu mult mai bine să încerce a împrăştia atmosfera neplăcută, determi**nându-**i pe aceşti oameni cumsecade să vorbească despre profesiunea practicată de ei, cu mult mai onorabilă în ochii lor:

— Aveţi numeroşi pacienţi pe aici?

Dar conversaţia nu se lega cu adevărat. În niciun chip nu-l putu determina pe Ludovic sau pe Jojo să spună de ce preferaseră să-i panseze şi să-i ciopârţească pe ceceni decât pe parizieni sau pe marsiliezi. În niciun chip nu putu afla părerea lui Beverly sau a lui Kiki în legătură cu relaţiile dintre populaţia locală şi mudjahidinii de import, arabi sau afghani. Nici chip să afle dacă pacienţii le făceau confidenţe lui Véronique sau Marie. În cele din urmă, sâcâit, Samson aduse vorba despre ostatici: French doctors îi cunoscuseră pe Matteo, Caldens, Virginie? Feţele deveniră şi mai de nepătruns. Da, îi întâlniseră, băuseră câte un pahar împreună, şi ziarista venise să-şi bage nasul prin dispensar, dar ce ar putea pricepe burgheza aia. Care lucra pentru o foaie bigotă, din problemele adevăra-te? **S-**a lăsat răpită, fără să se ştie pentru ce, şi acum o să dea de dracu'.

— Pe la voi, întrebă Saşa, n-au fost luaţi ostatici niciodată?

— În general, ONG-urile sunt cruţate, răspunse Ludovic. Nu întotdeauna, reţineţi, în special cele care servesc de acoperire unor organe de informaţii. Acelea au de suferit, şi, **într-**un anume sens, e de înţeles. Dar pe ansamblu, cecenii ştiu că ne aflăm aici pentru a-i îngriji şi ne lasă în pace. Da, se mai întâmplă ca unii membri ai ONG-urilor să fie răpiţi pentru răscumpărare, dar French doctors nu sunt bogaţi, nimeni nu va plăti milioane pentru a-i recupera.

Nimeni nu schiţă un gest pentru a-i reţine pe vizitatori când se ridicară să plece, dar Ludovic îi conduse. În curte, îl luă pe Samson de-o parte, Saşa şi Gamier întârziind cu sărutatul infirmierelor.

— Domnule Sangdeboeuf, să nu ne consideri nişte debili mentali, aţi venit la noi să ne trageţi de limbă. V-aţi spus că noi, din când în când, mai acordăm îngrijiri şi vreunui mudjahidm rănit, că probabil ne hazardăm chiar şi pe timp de noapte în munţi ca să aducem medicamente sau

să operăm un pacient netransportabil. Deci, că deţinem informaţii! Că, de exemplu, putem avea idee asupra locului de detenţie a ostaticilor voştri.

„Apropo de ostatici, am să vă spun următoarele: mi-e milă de ei, fiindcă sunt *fiinţe umane*, dar, sincer să fiu, când vii **într-**o ţară aşa de săracă precum asta pentru a te îmbogăţi pe seama ei, n-ai de ce să te miri de ce ţi se întâmplă. Mijlocul vostru de trai este petrolul; pentru ceceni răpirile; încă din Evul Mediu, tot cu răpirile **s-**au ocupat. Fiecare cu ale lui. Bun. Informaţii deţinem mai puţine decât v-aţi fi închipuit, dar, oricum, nu ar fi de nasul vostru păcătos. Noi şi voi nu ne aflăm de aceeaşi parte a baricadei, domnule Sangdeboeuf, care trebuie că aţi fost poliţist, presupun, sau militar. Pentru noi ceilalţi, vedeţi dumneavoastră, sticlete înseamnă **într-**o oarecare măsură bani necuraţi. Şi să nu vă închipuiţi că o **s-**o facem pe patrioţii: pentru mine, fie că sunteţi francez sau muncitor imigrant nord-african, e acelaşi lucru, nu valoraţi mai mult decât oricare altă *fiinţă umană*. Dar reţineţi că nu am nimic personal cu dumneavoastră şi că toate astea nu ne va împiedica să întreţinem raporturi de bună vecinătate. Mai întâi, dacă vreunul dintre ai dumneavoastră cade bolnav, puteţi conta pe noi pentru a-l îngriji, şi pe urmă, iată, sâmbătă pe opt, dăm o petrecere pentru a sărbători plecarea mea. Veţi fi bineveniţi pentru a împărţi cu noi o gustare, după şase seara. Vom avea tot ce trebuie de băut şi de halit. Dacă aveţi prieteni petrolişti să ni-i aduceţi, nu vă jenaţi, să ne comunicaţi doar numărul de tacâmuri. Mai mult de atât nu vă pot spune. Să ştiţi că n-am nimic împotriva dumneavoastră ca *fiinţă umană*. Hai, ciao, fără ranchiună. Nu mă refuzaţi. Mi-aţi răni inima sensibilă.

— N-am nici cea mai mică intenţie să vă refuz. O gustare acolo, întotdeauna este binevenită. Prin urmare, vă întoarceţi în Franţa?

— Nici să nu vă închipuiţi, domnule Sangdeboeuf, n-am de gând să-mi deschid un cabinet în arondismentul al XVI-lea. Plec în Afghanistan.

Samson privi depărtându-se spatele lat al French doctor. Ce dramă secretă l-a determinat să aleagă devotamentul ca mod de viaţă? Şi colegii lui, ce gust de aventură sau ce sfinţenie laică i-a adus în Cecenia? Samson nu se dădea mare cunoscător în ale psihologiei, dar n-ar fi reuşit în meseria sa, dacă, în felul lui, nu ar fi iubit şi el *fiinţele umane*...

În maşină:

— S-ar putea să scot ceva de la micuţa Kiki, spuse Saşa. Intuiesc că Jojo al ei nu-i dă satisfacţie pe deplin şi că ea are probabil o afacere care merge cu un *boievik* într-o cuşmă din blană de oaie şi cu pieptul acoperit de cartuşiere. Am să văd dacă voi putea să-l înlocuiesc în mod avantajos pe *boievik*, ca să aflu câte ceva despre ostatici.

— Ce lume. Spuse Gamier, fără nicio legătură, pentru că avea el chef să zică „ce lume".

Secţiune 4.06 6

Orfelinatul *Orphans Galore* – nu era situat la „Acum Martin" cum spunea Sylbestre, ci dincolo de Acikoi Martan. La Bamut, pe un pinten cu pante împădurite ale muntelui Ajduk, care domina cu masa lui afluenţii Forţanga şi Faetonka. Pe vremuri o exploatare agricolă, era un pătrat de piatră, cuprinzând clădiri vaste, recent renovate. Fără ferestre spre exterior care să nu fi fost zidite sau apărate prin grilaje de fier. Poarta metalică se deschidea prin telecomandă.

Oarecum intimidat din capul locului de a fi nevoit să vorbească englezeşte cu nişte anglofoni, Samson pusese pe altcineva să telefoneze pentru a-i anunţa sosirea, iar Gamier rămase uluit când văzu canatele grele deschizându-se de la sine chiar sub botul maşinii cu dublă tracţiune.

Care pătrunse pe o peluză tunsă scurt, după moda englezească, unde, în sunetul unei muzici de jazz, vreo patruzeci de băieţi şi fetiţe, toţi cochet îmbrăcaţi, în şemizete şi pantaloni multicolori, ţopăiau pe loc, executând mişcări de gimnastică. Şemizetele purtau inscripţii

americane sau englezeşti, iar blugii erau marca Levi's.

Nu te-ai fi crezut **într-**o ţară exotică, unde războiul civil făcea ravagii.

— Ce lume! rostiră **într-**un glas Gamier şi Saşa.

O femeie tânără – nu chiar atât de tânără dacă te uitai mai bine – veni în întâmpinarea vizitatorilor. Purta o vestă sahariană cu multe buzunare, model militar, şi o fustă scurtă, insipie, şosete albe până la genunchi, şi încălţări de mărşăluit. Părul blond cenuşiu, tuns scurt, dat peste cap **într-**o scurtă ondulaţie naturală. Încadra o faţă voluntară. Ochii lansau fulgere albăstrii cu intermitenţă.

Îi măsură pe vizitatori. Gamier era şoferul, nu conta. Saşa, cu craniul său în formă de secure preistorică, cu umerii largi şi coapsele înguste, putea să nu fie lipsit de interes. Şeful era zdrahonul acela între două vârste, căruia pielea uscată, întinsă pe oase care împungeau, şi părul cărunt, aducând a doua coarne, îi confereau un aer plăcut diabolic. Îi întinse mâna:

— Eu sunt Betty.

— *Aieamm veriopi tunouiu kolmi Gastonplize91*, răspunse Samson.

Betty trecu imediat pe franceza pe care o vorbea cu uşurinţă, dacă nu chiar fără accent.

— Prin urmare, vă veţi ocupa de securitatea prietenilor noştri francezi. (Deci, se şi aflase.) Cred că a fost o idee bună să se apeleze la un profesionist. Dacă înţeleg bine, sunteţi un profesionist.

Apoi se întoarse spre Saşa şi-l privi ţintă.

— *I am Rostislav. Call me Rosty*[8182], i se adresă Saşa, întinzâ**ndu-**i mâna la rândul său. Ea făcu un gest în direcţia gimnaştilor:

— Să nu credeţi că îşi petrec tot timpul *în fim*. Şi în franceză se spune tot *fun*, nu-i aşa? Dar sunt tineri: din când în când, trebuie să-şi descarce energia. (îşi ridică o

81 I am very happy to khow you. Call me Gaston please. încântat să vă cunosc. Spuneţi-mi Gaston, vă rog. (n.a.)

828 2 Mă numesc Rostislav. Spuneţi-mi Rosty. (n.a.)

sprânceană.) Robin a plecat să dea o raită prin Groznîi, dar va fi prezent aici. Veniţi să luaţi un *drink*. Tot *drink* se spune şi în franceză, nu-i aşa?

— Din fericire, a ajuns un cuvânt aproape internaţional, recunoscu Samson.

O terasă cu acoperişul susţinut de stâlpi groşi, pătraţi, se ridica deasupra peluzei.

— Tocmai am reparat şarpanta, spuse Betty arătând cu o mişcare grinzile şi caprele impresionant de robuste. (Ca pentru o englezoaică gesticula cam prea mult. Socoti Samson. Probabil că i se trage din naştere.) Luaţi loc. Nu-i decât o masă de picnic, dar trebuie să fii practic, nu-i aşa? (îşi ridică şi cealaltă sprânceană.) Său. Dacă nu vă plac băncile, luaţi un *rocking-chair*. Tot *rocking-chair* se spune şi în franceză, nu-i aşa? E foarte plăcut să iei un *drink* şi să te uiţi la copii cum îşi descarcă energia. Exact ca la Folies-Bergere, nu-i aţa? Atâtea pulpe goale!

Izbucni **într-**un râs scurt, alegând pentru ea un rocking-chair. Un om cu tenul închis la culoare, cu ochii de un verde deschis şi o expresie sinistră, veni să servească mai multe feluri de băuturi de calitate, toate tari şi fără adaos de apă. Ea îi spuse câteva cuvinte în ruseşte şi omul se duse să-l întrebe pe Gamier, care, discret, se urcase în maşină, ce dorea să bea.

— Câţi orfani aveţi? întrebă Samson, ca să se afle-n treabă.

— Ciudată întrebare puneţi unei mame, replică ea.

După care, îi prezentă un expozeu detaliat şi statistic asupra stărilor trecute, prezente şi viitoare a *Orphans Galore*. Nu-i secau elogiile la adresa Statelor Unite, care dăduseră amploare unui proiect britanic:

— Noi am colonizat America spre binele ei. Acum, ea ne recolonizează pentru al nostru. Întotdeauna a fost o idee bună să-ţi exploatezi colonizatorul, nu-i aşa?

Se legăna pe balansoar şi observă privirea lui Saşa îndreptată spre picioarele ei.

— Rosty se întreabă cumva de ce nu port pantaloni?

Acum, toate femelele care îndeplinesc acţiuni periculoase poartă pantaloni. (îşi lăsă o mână încrezătoare pe cea a lui Samson.) Ştiu că în franceză nu trebuie să spui *femele*, dar mie – îşi ridică o sprânceană îmi place totuşi să zic *femele*. De ce să porţi pantaloni? Se spune că altfel n-ar fi decent. Şi ce nu este decent? Trebuie doar să ştii cum să te comporţi, nu-i aşa?

Ea ştia.

Împreună cu instructoarea, copiii intraseră **într-**un vechi hambar, modernizat şi transformat prin**tr-**un şir de ferestre pătrate, fără să-şi bată nimeni capul să le proporţioneze în funcţie de ansamblu.

— Aţi obţinut rezultate mai bune cu copiii ruşi sau cu cei ceceni? întrebă Samson.

Ea reflectă, de data asta cu amândouă sprâncenele ridicate:

— Problema cu cecenii este că, natural, ei nu sunt ca noi. Problema cu ruşii este că nici ei nu sunt ca noi.

„Ca noi” răsuna atât de dispreţuitor, încât Saşa se simţi iritat:

— Şi francezii, de exemplu, sunteţi sigură că sunt ca dumneavoastră?

Betty se gândi iar câteva secunde:

— Nu, bineînţeles, fără a intenţiona să vă rănesc sentimentele, francezii nu sunt absolut la fel ca noi. Dar în sfârşit, unii depun eforturi, nu-i aşa? A trecut multă vreme până să vă convingem de binefacerile democraţiei. Ce-i drept, la voi nu merge la fel ca la noi, dar. În sfârşit, e mai bine decât regimul pe bază de clan al cecenilor, care se sfâşie între ei când n-au pe nimeni altcineva de sfâşiat. Între copii, se pune în special problema limbii: cecenii învaţă rusa, dar ruşii nu învaţă cecena, ceea ce demonstrează superioritatea ruşilor, aşa cum anglo-saxonii nu au nevoie cu adevărat să vorbească nicio altă limbă, fapt ce demonstrează superioritatea anglo-saxonilor. Dar aici e mai simplu, pentru că, în sinea lor, cecenii îşi dau seama că fără ruşi, în prezenţa ruşilor, ei nu înseamnă

nimic. Cântă cântece naţionaliste, antiruseşti... în ruseşte! Aşa ca irlandezii, care se plâng în engleză de răul făcut de englezi. Din cauza asta cecenii **s-**au văzut obligaţi să importe mudjahidim din Arabia sau din Afghanistan, care nici măcar nu vorbesc cecena. Niciodată n-ar fi destui ceceni pentru a constitui o armată. Prea multe cupluri mixte.

Îşi coborî glasul:

— Ştiţi de ce Svetozar al nostru este aşa de lugubru? (îl arătă cu o mişcare a capului pe omul taciturn care-i servea.) L-am întrebat. La început n-a vrut să-mi spună nimic. Şi pe urmă mi **s-**a confesat. Avea o *girl friend*. Şi în franceză se spune tot *girl friend*, nu-i aşa? Era frumoasă. Dar nu o putea lua de nevastă pentru că făceau parte din clanuri vrăjmaşe. Tatăl şi fraţii au aflat. Natural, **s-**au simţit obligaţi să-i taie gâtul sărmanei fete. Ăsta-i obiceiul, nu-i aşa? (îşi ridică o sprânceană.) E foarte trist. Ah! Uite că a venit Robin.

Poarta se deschisese din nou, şi, sărind din al său Land Rover. Robin Chastow traversă peluza.

La o primă vedere, nimic nu-l deosebea pe acest bărbat de patruzeci de ani de un altul de vârsta lui; înălţime medie, robusteţe medie, faţa prelungă, mai curând decât pătrată, părul şaten, nici prea lung, nici prea scurt. Cărarea pe partea stângă şi şuviţa de pe dreapta nu aveau nimic deosebit. Ochii căprui erau obişnuiţi. Ţinuta, vag sportivă, părea să aparţină cuiva căruia îi plăcea să se pună în valoare, fără ostentaţie. Mersul rapid, suplu, hotărât era cel al unui bărbat care se îngrijea de forma sa fizică, fără să fie obsedat de ea.

Primul lucru pe care-l făcu a fost să-l repereze pe şofer în Toyota şi să-l invite la masă. O făcu fără provocare, dar era lesne de înţeles că dădea astfel o lecţie de egalitarism englezesc francezilor. Lui Samson şi Saşa li se adresă cordial:

— Ca mai vechi în Cecenia, îngăduiţi-mi să vă urez bun-venit. Nu ne-am instalat de prea mult timp aici, dar

suntem bucuroşi să vedem feţe cu totul noi, care să ne reamintească de lumea civilizată. Sper să avem ocazia să vă întâlnim mai des, pe amândoi. Ei, cum mai e vremea pe la Paris? Ne permiţi, vicontesă, să fumăm?

Samson admiră acel „Ne permiţi, vicontesă, să fumăm” care, pe tonul rostit, însemna zece lucruri în acelaşi timp: că Betty era într-adevăr celebra aristocrată umanitară, cândva protejată de Margaret Tehatcher şi finanţată din belşug de soţul ei; că nu era indicat să te prefaci că nu ştiai de relaţiile intime ce ar fi putut exista între ea şi Robin; că Robin cunoştea uzajul modern al titlurilor în franceză şi-l viola deliberat; că nici el şi nici stăpâna casei nu i-ar fi lipsit pe oaspeţi de plăcerea de a fuma, cum aveau probabil obiceiul. El. În persoană, îi aprinse ţigara Benson and Hedges lui Betty şi pe a sa cu o brichetă discretă. Samson dădu foc cu uşurare uneia dintre ţigările lui infecte. Saşa spuse: „Mulţumesc, ţin la plămânii mei”, iar Gamier fu trecut cu vederea. În rest. Robin nu insistă să capete noutăţi meteorologice din Paris şi de îndată ce se ridică o spirală de fum din ţigara lui, pe care mai mult o ţinea în sus decât o fuma, atacă o altă chestiune, cu o detaşare poate simulată:

— Presupun, domnule general, că aţi venit să anchetaţi cazul ostaticilor şi, probabil, aveţi de gând să-i eliberaţi?

Samson obişnuia să nu-şi atribuie niciodată titluri care nu-i aparţineau, chiar şi nesemnificative cum ar fi un grad.

— N-are rost să jucaţi teatru, Robin. Eu sunt Gaston Sangdeboeuf, şi atât. Am venit să verific securitatea instalaţiilor noastre – preocupat oarecum şi de situaţia ostaticilor, fireşte. De ce mă întrebaţi? Aţi avea ceva idei?

— Eu nu i-am cunoscut. Am sosit aici după răpirea lor. Dar tu, Betty? Cred că tu i-ai întâlnit…

— M-am întâlnit mai ales cu Virginie, care venea să-mi plângă pe umăr că nu-i dădea atenţie Caldens, în vreme ce Matteo o obosea cu insistenţele lui. Dacă nu cumva era

invers, nu mai ţin minte. Era un fleac, o nimica toată.

— Până la urmă, o să ajungeţi să plătiţi, reluă Robin pe un ton plictisit. Toată lumea ajunge să plătească.

„Nu o spune cu inocenţă, îl judecă Samson. Vrea să afle dacă nu cumva mai există şi alte clauze în afara celor pecuniare”.

Răspunse neglijent:

— Întotdeauna ai de a face şi cu aspecte neprevăzute la popoarele pe pământurile cărora se găseşte petrol sau vrei să construieşti oleoducte. Brusc, săracii ajung bogaţi, şi uneori, bogaţii săraci. Vedeţi dumneavoastră

— Trase din ţigară – e oarecum ca în Sfintele Scripturi. Marea problemă a cecenilor, dacă înţeleg bine, este că voi ceilalţi intenţionaţi să puneţi mâna pe petrolul din Marea Caspică.

Tăcere. Cei doi bărbaţi încă mai discutau fără o agresivitate excesivă, fiecare menajâ**ndu-**şi interlocutorul, dar se şi pregăteau să dea asaltul, nicio îndoială în privinţa asta. Samson intuise altceva decât patronul unei ONG umanitar în acest american discret şi curtenitor, care părea sigur pe muşchii săi, pe inteligenţa, pe educaţia, pe relaţiile sale, pe dreptul şi eficienţa sa, şi de asemenea – o oarecare deformaţie profesională trebuie că acţionase în inconştientul lui Samson – pe un antrenament şi o experienţă care nu era la îndemâna oricui. În ceea ce-l privea. Robin bănuia în Samson altceva decât un petrolist.

Saşa îi privea amuzat. Betty interveni.

— Eu nu pricep nimic din treburile voastre cu oleoducte, dar, pentru mine, imprevizibilul nu joacă un rol prea mare în acest acest *business*. Tot *business* se spune şi în franceză, nu-i aşa? Secole de-a rândul, Matusalemii îi oprimă aici aici pe tinerii plini de sânge, care nu pot vedea un bătrân fără să nu cadă în patru labe dinaintea lui. Vin wahabiţii care le spun: „V-aţi bătut destul ca să deveniţi la fel de respectabili şi mai mult decât aceşti bătrâni *foggies*” – cum se spune *foggies* pe franţuzeşte?

— Boşorog, şontorog, babalâc, propuse Saşa de parcă

Betty ar fi pus cu adevărat o întrebare.

Ea îşi continuă ideea:

— Aceşti tineri, născuţi pentru război, cum aţi vrea să reziste? îi atacă pe ruşi, fiindcă nu au pe nimeni altcineva de atacat şi, în consecinţă, încep să se considere ei înşişi nişte wahabiţi. Da, trebuie să renunţe la coniac, dar coniacul nici măcar nu-i bun pe aici, nu-i aşa? Războiul acesta nu se poartă între ruşi şi ceceni, ci între tineri şi bătrâni, ca de obicei.

— Vreţi să spuneţi că cecenii bătrâni sunt favorabili ruşilor?

— Cecenii bătrâni trăiesc **într-**un vis antirus, care datează de pe vremea lui Şamil". Ei ştiu că eroul lor national se aliase ţarului. Ei îi cântă faptele de vitejie **–** în ruseşte, aşa cum v**-**am zis, şi nu le**-**ar fi trecut niciodată prin cap ideea de a relua războiul fără să fi fost incitaţi de arabi şi de afghani.

— Eu aş fi înclinat să afirm că şi datorită banilor americani, rosti Samson pe un ton naiv. Pentru a continua să**-**l tatoneze pe Robin.

— Ah! Faceţi parte dintre cei care cred în teoria Complotului, îl ironiză Robin. Reţineţi, nu vreau să neg faptul că CIA a întreprins câteva[83]

tentative şi a alocat ceva dolari în direcţia Ceceniei, dar asta înainte de *Nine***-***Eleven*. De atunci, totul **s-**a schimbat.

— Neîndoios, dar pentru câtă vreme? întrebă Saşa, căutând ceartă cu lumânarea.

Samson îi tăie vorba, adresâ**ndu-**se din nou lui Betty.

— Pe scurt, credeţi că toată această afacere se va rezolva de îndată ce ruşii vor câştiga războiul, dacă îl vor câştiga, ceea ce nu este sigur.

— Dimpotrivă. Ruşii vor câştiga cu siguranţă războiul, şi, **într-**un fel, e tot ce poate fi mai rău pentru ei,

---

83 Șamil Guimry Dagestan - 1797-1871 — erou al independenței Caucazului. Iman al Daghestanului, s-a opus înaintării rușilor în Caucaz. (n.tr.)

fiindcă cecenii vor avea atunci motive să se răzbune şi, cum vendeta reprezintă pentru ei o chestiune de onoare, nu vor da uitării niciun mudjahidin ucis, nicio *salka* bombardată. Situaţia riscă să dureze secole de**-**a rândul.

— Ce este o *salka*?

— O casă. Spuse Robin. Iată, fiindcă veni vorba de casă, vreţi **s-**o vizitaţi pe asta? Suntem destul de mândri de ceea ce am reuşit să facem **într-**un timp atât de scurt.

Saşa rămase **s-**o vrăjească pe Betty. Samson îl însoţi pe Robin, care îi arătă sălile de studiu şi dejoacă, bucătăria, grupurile sanitare, dormitorul băieţilor, dormitorul fetelor şi întredeschise uşa refectoriului, unde vreo patruzeci de copii se îndopau cu *fast food* sub supravegherea a patru pedagogi, două englezoaice, o rusoaică şi un cecen. Aceste încăperi, foste hambare, magazii de unelte, staule şi grajduri, fuseseră amenajate şi deorate **într-**un stil pestriţ infantil. Câteva camere fuseseră pregătite în pod pentru pedagogi. Personalul de la bucătărie, inclusiv Svetozar, locuia **într-**un pavilion separat. Clădirea principală, cea din spatele terasei, cuprindea la parter o vastă cameră de zi şi biroul lui Robin, care îi servea şi de dormitor. La etaj era biroul**-**dormitor al lui Betty şi apartamentul „părinţilor sociali”.

— „Părinţi sociali”? *Quid est* „părinţi sociali”? întrebă Samson.

— O invenţie a lui Betty. Ea a descoperit că unii copii care au trăit prin adăposturi, prin internate, prin instituţii oficiale de tot felul, se reintegrează mai uşor în societate dacă trec prin**tr-**o perioadă de tranziţiei sub îndrumarea unui veritabil cuplu care îi învaţă să spună mama şi tata, care îi învaţă lucrurile cele mai simple din viaţă: să se spele, să folosească un cuţit şi o furculiţă. Rusoaica şi cecenul pe care i**-**aţi văzut în sala de mese sunt căsătoriţi şi îndeplinesc rolul de „părinţi sociali”. Prin nu ştiu ce întâmplare, ei se numesc Ruslan şi Ludmila, ca în Puşkin! Betty şi cu mine exercităm autoritatea supremă, dar nu e cazul ca generalul să inspecteze prea des bucătăriile şi nici

ca Dumnezeu Tatăl să se ocupe de câinii pierduţi. Treburile merg. Şi suntem în regulă cu *Naţional Foster care Association* şi cu *Departament of Health* britanice, dar şi cu ministerul nas al Educaţiei şi cel al Protecţiei sociale. În principiu, ar fi trebuit să avem o echipă de reabilitare, cu un psihiatru pentru copii, un pediatru, un neurolog şi un consilier pedagogic: vor veni cu timpul. Deocamdată, copiii ăştia au de pe acum şansa de a nu fi diagnosticaţi oligofreni.

— Oligo…?

— Asta-i cuvântul care le place medicilor ruşi. Toţi copiii care nu le sunt pe plac sunt oligofreni şi se descotorosesc de ei prin azile. Nici măcar codul familiei din Federaţia Rusă, datând din 29 decembreie 1995, nu-i protejează eficient.

— Ştiţi o grămadă de lucruri, Mr Chastow.

— Asta-i meseria mea. Articolul 123. De exemplu, recomandă să se ţină cont de originea etnică, de aflilierea religioasă şi culturală şi de limba maternă a fiecărui copil care urmează a fi adoptat, dar în ce măsură se şi aplică? Noi, în orice caz, încercăm să practicăm integrarea pur şi simplu. Ori că este vorba de un micuţ rus sau de un micuţ cecen, în ultimă instanţă nu reprezintă ei viitori cetăţeni ai lumii? V-ar interesa să-mi vedeţi biroul? Veniţi, am să vi-l arăt.

În pragul biroului directorial, Samson se opri:

— Spuneţi-mi un lucru, Mr Chastow: iubiţi copiii?

„M-ar mira, gândea el. Acest Chastow îmi pare un animal cu sânge rece, care probabil că nu iubeşte pe nimeni, dar om vedea ce-o să-mi răspundă”.

Chastow se opri, dubitativ, ţinând mânerul uşii, rotund, cu închidere automată, importat din Statele Unite, ca toate elementele decorului.

— Dacă iubesc copiii? M-am ocupat mult de ei. Mai mult, decât să-mi pun întrebarea dacă îi iubesc sau nu. Pe unii dintre ei i-am adus pe ceea ce mi se pare mie, drumul cel drept. Am supervizat un orfelinat la Sankt Petersburg.

Dar nu este obligatoriu să adori maşinile pentru a dirija eficient circulaţia. ONG-urile înseamnă pentru mine o meserie ca oricare alta, şi am fost pus să îndeplinesc aceste funcţii legate de copii tocmai pentru că nu-i iubesc excesiv.

Deschise uşa şi Samson pătrunse **într-**un birou mobilat în modul cel mai funcţional şi mai impersonal în acelaşi timp. Dulapuri, etajere metalice. Mobilier obişnuit de birou, însă de calitate. Hărţi pe ziduri, jalonate de bolduri cu gămălii colorate. Material electronic. Un panou din contraplacaj despărţea biroul de o cămăruţă strâmtă, care trebuie că avea un pat de campanie, o noptieră, poate o armă.

— Sunt impresionat, declară Samson. Ai zice că este o adevărată sală de OPS, domnule… general?

Continuau să se tachineze. Chastow nu răspunse la provocare.

Samson se apropie de hartă: se vedeau locurile de implantare ale unităţilor ruseşti din regiune şi, de asemenea, cele ale ONG-urilor, cu trimiteri la foi prinse în piuneze pe care se aflau numele responsabililor, numere de telefon Immarsat, frecvenţe radio. Nimic, cum era şi de aşteptat, în legătură cu comandourile cecene. Sason se întoarse la etajere unde se aliniau mai multe calculatoare portabile, o staţie Immarsat şi calculatorul ei. Un post de emisie-recepţie cu modulaţie de frecvenţă, un alt post emiţător-receptor cu modulaţie de amplitudine pentru legături radio pe distanţe scurte sau foarte lungi, mici aparate de radio cu emisie-recepţie, un GPS[84]. Samson îndeplinise numeroase misiuni în decursul cărora i-ar fi convenit să fie aşa de bine echipat. Pe alte etajere se aliniau cutii cu raţii şi medicamente. Pe unele stătea scris „Cadouri”: fără îndoială, conţineau pixuri, lanterne electrice, ustensile de bucătărie, mărunţişuri diverse: tot ce nu costa scump şi putea fi util sau agreabil, mărfuri de

---

84 Global positioning system: aparat care permite determinarea coordonatelor locului unde te afli. (n.a.)

proastă calitate, în sensul propriu al cuvântului. Biblioteca cuprindea cărţi instructive – *Educaţia sexuală pentru adolescenţi, Cum trebuie procedat în caz de incest*? unele în englezeşte, altele traduse în ruseşte.

— Credeţi-mă, sunt într-adevăr impresionat! Sunteţi totuşi foarte bine dotat. Noi abia dacă avem o instalaţi provizorie; dumneavoastră deţineţi o comoară **într-**o fortăreaţă. Nu vă temeţi că cecenii ar putea pune mâna pe ea **într-**o bună zi?

— Ba da. Răspunse Chastow, murim de frică, ceea ce însemna „Nu. Nu ne ameninţă niciun pericol”. Sincer vorbind, noi, americanii, nu riscăm mare lucru în ţara asta. Prezenţa noastră va fi în mod necesar benefică pentru ceceni, fie că le dăm o mână de ajutor ca să-i dea pe ruşi afară – cum unor smintiţi din CIA trebuie că le-a trecut prin cap, fie că îi învăţăm să trăiască în bună înţelegere cu cei mai puternici decât ei, ceea ce noi ONG-iştii încercăm să facem. Ba mai mult, dacă îi lasă pe wahabiţi să se ia de noi, ei ştiu că noi riscăm să confundăm Cecenia cu Afghanistanul şi să-i ajutăm pe ruşi să-i pună cu botul pe labe.

Robin deschise un cufăr din aluminiu.

— Ia uitaţi-vă ce avem aici pentru „copiii noştri”: avioane teleghidate, maşinuţe teleghidate, chiar şi Gameboy…

Samson se aplecă. Lada era plină de jucării moderne.

— Mai avem şi blugi pentru fetiţe şi băieţi. Şi cercei pentru unii ca şi pentru ceilalţi. Şi acordeoane de toate mărimile. Şi farfurii cu etichete pe ele, aşa cum le plac cecenilor. Şi şervete reprezentând steagul american:

se dau în vânt după ele. Nu, Gaston, noi suntem consideraţi ca nişte binefăcători în această ţară, păstrând totuşi cele mai bune relaţii cu ruşii. Nu riscăm nimic. Dumneavoastră. În schimb…

Închise uşor cufărul.

— Ne vorbiţi foarte bine limba, Robin, interveni Samson.

— Sunt de origine franceză, spuse Chastow suav. Numele nostru era Chasteau, pe vremuri. Aş fi de părere, deci, că vă amestecaţi **intr-**o situaţie pe care nu o veţi stăpâni niciodată. (în clipa aceea. Samson îşi dădu seama că Chastow ştia în mod pertinent că el, Samson, nu era petrolist, aşa cum nici el, Chastow, nu era ONG-ist şi că Chastow înţelegea că Samson înţelegea că Chastow înţelesese.) Cecenii reprezintă nişte pioni în ceea ce englezii numesc, vă amintiţi. Cel mai Mare Joc din lume. Ruşii nu sunt la înălţime. Statele Unite sunt conştiente că Asia Centrală este cheia secolului viitor; că interesele lor sunt serios implicate aici... De ce să-ţi bagi degetul între scoarţa copacului şi copac, cum spuneţi voi? Sau, de ce să te maimuţăreşti cu un ferăstrău mecanic, cum zicem noi? Asta-i Franţa, după cum ştiţi...

Chastow era prea fin pentru a pronunţa „Asta-i Franţa, după cum ştiţi" pe acel ton, dacă intenţia să nu ar fi fost de a umili.

— Veniţi, Gaston, i se adresă Chastow amical, să vă arăt priveliştea.

Urcară o scară şi ajunseră pe o terasă care domina acoperişurile. De o parte, se întindea câmpia orizontală. De cealaltă, aproape verticali, se înălţau munţii. Aerul proaspăt înţepa plămânii. Chastow lăsă tăcerea să apese. Apoi:

— Vă întrebaţi unde sunt ostaticii voştri, nu-i aşa? Nu mai căutaţi.

Robin arătă spre versantul perpendicular, săpat de crevase, numai pinteni golaşi de stâncă, însângerat de torenţi, acoperit de o vegetaţie de nepătruns, cu crestele albe.

— Ei sunt acolo sus.

Apoi, cu un zâmbet:

— Undeva acolo sus.

Pe drumul de întoarcere, Samson îi întrebă distrat pe ai săi:

— Ei, ce părere aveţi de toate astea?

— Ce lume, se făcu auzit Garnier.

Gluma nu-l mai amuza pe Saşa. El rosti, **într-**un cu totul alt registru:

— Eu cred că Chastow nu se prea plictiseşte cu englezoaica lui. Are nişte proptele…

Şi adăugă, dus pe gânduri:

— Zdravene.

Secţiune 4.07 7

Samson încerca de câteva zile să dea de Dmitri Golubiński.

Mai întâi aşteptase. Apoi, telefonase. Dar telefonistul militar nu vorbea decât rusa, sau, dacă înţelegea ceva engleză, *mister* Golubiński se dovedea imposibil de contactat.

Pentru moment, fără contactele pe care se bizuise când acceptase misiunea, Samson era pus în situaţia de a verifica numărul insignelor şi înălţimea sârmei ghimpate. Primise de pe acum un mesaj electronic de la Daniel, care reclama noutăţi. Chit că nu era pe placul celor din Paris, pe aici nu era nimic nou: crestele munţilor Ajduk era la fel de pudrate cu zahărul zăpezii, iar lunca râului Fontanga era smălţuită de maci roşii.

Se lăsa înserarea când un BRDM al armatei federale, escortat de două BTR 80, unul în faţă, unul în spate, se opri la intrarea taberei francezilor. Vizitatorii soseau cum obişnuiau ruşii, pe nepusă masă. După câteva parlamentări, se regăsiră în patru în bungalowul lui Samson, cu ferestre mici, pătrate, cu mobilier modest. Generalul rus – un uriaş – aruncă o privire spre tavanul pe care l-ar fi putut atinge cu mâna, şi reuşi să-şi cazeze posteriorul între braţele unui fragil scaun din material plastic:

— Ţine ăsta? îl întrebă pe Dmitri, poate cu umor, poate fără.

Ceru să i se împingă masa sub coate şi le desfăcu larg, ca pentru a prezida o şedinţă.

— *Nu*? pronunţă el greoi, ceea ce însemna: ei bine?

Samson îl observa plin de curiozitate; Saşa, cu ironie.

— *Nu*, reluă Dmitri **-** dar continuă în franceză generalul de divizie Zahar Grubko comandă regiunea Samakci. Cândva am fost ofiţeri în acelaşi serviciu…

— KGB[85], şopti Saşa la urechea lui Samson.

— Ca urmare a unor evenimente, drumurile noastre **s-**au despărţit simultan: eu am apucat**-**o spre afaceri, el, mai întâi în informaţiile militare…

— GRU[86], şopti Saşa.

— Apoi, pur şi simplu în armată…

Saşa comentă:

— Presupunând că o armată modernă poate fi simplă şi pură…

— Am rămas prieteni şi dispuşi să ne facem servicii, ori de câte ori **s-**ar prezenta ocazia.

Dmitri se întoarse spre general şi continuă în rusă, prezentâ**ndu-**i pe rând pe Samson şi pe Saşa. Samson nu pricepea o iotă, Saşa i**-**ar fi tradus prezentările imediat, dar, din capul locului, se puneau mai multe probleme. Saşa ar fi trebuit să facă parte dintre acei emigranţi ruşi care nu înţelegeau limba străbunilor lor. Dar Dmitri reuşise să**-**şi convingă compatriotul şi vechiul prieten, Zahar Grubko, de această minciună? Sau Grubko cunoştea secretul şi amândoi îi jucau o farsă lui Samson? Şi, dacă era vorba de o farsă, care era rolul lui Saşa? Le dăduse cumva de înţeles ruşilor că trecea de partea lor pentru a**-**i trage pe sfoară pe francezi, sau rămânea credincios francezilor ca să**-**i tragă pe sfoară pe ruşi? Nu se putea ca Dmitri să nu**-**şi închipuie că Samson îşi punea astfel de întrebări; aşa că, toată lumea era pe cale să practice ceea ce Samson numea „patinaj artistic”. „Dacă e vorba **s-**o fac pe imbecilul, îi plăcea lui să spună, nu sunt mai tâmpit ca alţii”. Se îndesa pe scaunul lui şi aştepta.

Generalul rosti câteva cuvinte în ruseşte. Dmitri traduse;

---

85 KGB: comitetul securității de stat. (n.a.)

86 GRU: direcția informațiilor de stat. (n.a.)

— Generalul, căruia, cu permisiunea dumneavoastră, nu i-am ascuns ce calitate aveţi, domnule colonel, doreşte bun-venit pe teritoriul Federaţiei Ruse unui reprezentant al valoroasei armate franceze, care **s-**a bătut alături de noi în timpul celor două războaie mondiale.

— Mulţumesc, spuse Samson, dar să nu ne oprim aici. Trebuie să bem un păhărel pentru a sărbători întâlnirea noastră. Din păcate, Dmitri, deşi v-am ascultat lecţiile, nu sunt aprovizionat cu zakuski. Generalul ar accepta să bea vodcă simplă sau ar prefera un whisky?

Generalul întrebă, cu pleoapele grele, dacă nu aveau coniac. Samson înţelese cuvântul *koniak* şi-i făcu semn lui Saşa să servească.

Generalul avea un cap enorm, terminat cu o bărbie enormă, lăsată pe un piept enorm, fără să aibă şi gât între aceste două părţi ale trupului său. Pielea de pe obraji era groasă, pământie şi zgrunţuroasă.

— Generalul ştie care este misiunea mea la Samakci? îl întrebă Samson pe Dmitri.

— O ştie.

— Vreau să zic: relativ la ostatici.

— Natural.

— Ar putea, aşa cum m-aţi lăsat să sper, să-mi dea vreo sugestie?

Dmitri traduse. Grubko se lansă **într-**un discurs pe care Saşa îl ascultă cu atenţie, făcâ**ndu-**şi de lucru în jurul sticlelor şi al cuburilor de gheaţă. Când Grubko tăcu, brusc, aşa cum închizi un robinet sau goleşti un încărcător de ultimul cartuş, Dmitri rezumă:

— Generalul consideră că afacerea va necesita mult timp.

Samson nu putu să nu ricaneze:

— A şi necesitat aproape şase luni.

— Generalul crede că situaţia este cu atât mai dificilă cu cât ea nu depinde cu adevărat de ceceni. Cu care se mai poate negocia. Prezenţa wahabiţilor arabi sau afghani, comandaţi de un anume Ali Mansur, complică totul.

Generalul e pe deplin conştient că răpitorii nu pretind o răscumpărare în bani, ci plecarea francezilor. De asemenea, el înţelege că dumneavoastră doriţi să vă recuperaţi ostaticii, şi că nu aveţi de gând să părăsiţi Cecenia, servind în aceeaşi măsură interesele nostre ca şi ale voastre.

— Unde se află ostaticii? Vă este cunoscut locul?

Gest de neputinţă al lui Dmitri şi, prin ricoşeu, al generalului.

— Dacă înţeleg bine, spuse atunci Samson, pentru a brusca lucrurile, aş fi făcut la fel de bine dacă aş fi rămas la Paris.

Dmitri ridică mâna pentru a**-**l domoli. Îi traduse generalului şi acesta dădu drumul părţii a doua a discursului său pompos.

— Generalul rus consideră, reluă Dmitri, că sunt în joc serioase interese financiare. El ştie că proiectul conductei interesează în egală măsură Rusia şi Franţa, altminteri nici nu **s-**ar afla aici ca să stea de vorbă cu dumneavoastră, are altceva mai bun de făcut, dar e de părere că investiţiile franceze merită să fie protejate prin toate mijloacele. În ceea ce**-**l priveşte, el comandă o divizie mai bine aprovizionată decât **într-**un trecut apropiat, când soldaţii ruşi ajungeau să**-**şi vândă cartuşele şi uneori armele pentru a se putea hrăni, dar situaţia este încă departe de a fi ideală, şi **s-**ar simţi mai sigur de el dacă le**-**ar cere oamenilor săi să facă un efort suplimentar pentru prietenii străini dacă şi aceştia ar face un efort pentru ei.

Samson nu se aşteptase la acest gen de şantaj. Dmitri preciză:

— Eu pot garanta un lucru. Niciun şfanţ nu **s-**ar lipi de mâinile lui Zahar. Este un om de o integritate homerică. (Plesni uşor genunchiul enorm al generalului, ca pentru a**-**i da de înţeles despre ce anume vorbea.) Dar e foarte adevărat că, în măsura în care participaţi la exploatarea terenurilor şi a mărilor noastre, nu ar fi absurd să adăugaţi

puţină slăninuţă în *kaşa*[87] oamenilor care îşi vor risca viaţa pentru a o salva pe cea a compatrioţilor dumneavoastră.

— Bun, admise Samson. Nu mie îmi aparţine decizia, dar oricum pot să transmit propunerea dumneavoastră. Cât vreţi şi ce oferiţi în schimb? Cum veţi fi în stare să-i căutaţi pe ostatici dacă nu ştiţi unde se află? Cum puteţi garanta că nu li se va întâmpla nicio nenorocire? Consider firesc să fiţi preocupaţi de viaţa băieţilor din subordine; dar şi eu sunt preocupat de cea a lui Virginie, Caldens şi Matteo. A căror răspundere o port.

Dmitri traduse. Grubko asculta atent. Samson adăugă:

— În fine, dacă aşa se prezintă situaţia, ce dovadă am eu că nu sunteţi în cârdăşie cu cecenii? Am auzit destule întâmplări, potrivit cărora ruşii ar vinde ostatici cecenilor pentru a-i recupera apoi contra unei răscumpărări plătite de o terţă persoană. Traduceţi, Dmitri. Să afle generalul dumneavoastră cu cine stă de vorbă.

În acel moment, simpatia lui Samson faţă de ruşi era în cădere liberă.

Dmitri pronunţă câteva cuvinte în ruseşte. Curând, datorită lui Saşa, Samson avea să afle ce anume îi spusese – sau poate nu va afla? Niciodată nu e recomandabil să trimiţi un agent în misiune **într-**o ţară a cărei limbă nu o cunoaşte. Generalul rămase imperturbabil. Samson începea să priceapă de ce întrevederea avea loc la el şi nu la postul de comandă al diviziei ruse, care era probabil împănat de microfoane.

Generalul vorbi energic, punctâ**ndu-**şi discursul cu câteva mişcări uşoare ale pumnului drept care, dacă nu ar fi băgat de seamă, ar fi spart masa. Lui Samson i se păru că prinde cuvântul „Barbes”.

Dmitri începu să traducă:

— Generalul susţine că francezii trebuie să înţeleagă că nu se află aici la ei acasă şi că Cecenia nu-i Barbes. (De

---

87 O fiertură, în general din hrișcă, de bază în alimentarea rușilor, (n.a.)

ce tocmai „Barbes”.) Nu totul depinde de general; în acelaşi timp, este interesat de soarta oamenilor săi, băieţi pe cinste veniţi din toate colţurile Rusiei pentru a participa la un război pe care nu-l înţeleg, dar că este esenţial să li se ofere americanilor o smochină cu unt.

— O smochină cu unt?

— Traducere atenuată: să-i expedieze în îndrăgitele lor birouri.

— Ei bine, eu vă repet, spuse Samson, cât vreţi şi ce oferiţi în schimb?

Generalul se ridică. Acolo sus, în imediata apropiere a tavanului, dădu peste cap un ultim pahar de coniac. Zăcea în bărbatul acela o forţă, o energie care nu-i displăceau lui Samson.

Generalul Grubko răspunse concis, în câteva cuvinte pe care Dmitri le traduse pe loc, cu un zâmbet plin de încredere:

— „Om trăi şi om vedea”. Vă telefonez mâine dimineaţă, domnule colonel. Sau poimâine. Să nu vă faceţi probleme. N-am niciun interes să mă eternizez aici. Caviarul şi puştile mele kalaşnikov nu se pot vinde fără mine. Cât vreţi şi ce oferiţi în schimb, am reţinut.

Îi conduseră pe ruşi până la vehiculele lor. Ciudat, cum se pot contracta şi dilata distanţele dintre oameni! La Sankt Petersburg, Samson se simţise aproape rus el însuşi; la Samakci, se întreba pentru cine era pe cale să fie tras pe sfoară…

— Ei? întrebă el, când rămase singur cu Saşa, să spele paharele.

— Ei, făcu Saşa – ochii lui albi se aprinseseră de un foc pe care căuta să-l ascundă – tipii vă propun un târg din care ei au totul de câştigat – dumneavoastră plătiţi în avans – şi nimic de pierdut: dacă nu găsesc ostaticii, probabil că sunt imposibil de găsit. De altfel, sunt convins că-i imposibil. N-aţi văzut relieful?

Samson se aşeză pe unul din scaunele de plastic ca să termine ce mai rămăsese din whisky. Saşa se foia

dinaintea lui ca un drăcuşor neastâmpărat.

— De partea cui eşti, Saşa? întrebă Samson cu lehamite (băuse mai mult ca de obicei). Ai rămas de partea mea, şi cred că aveam toate motivele să-ţi interzic întoarcerea în ţara strămoşilor dumitale, sau eşti de partea lor acum? Lucrezi pentru Dmitri împotriva mea, sau pentru Zahar împotriva lui Dmitri? Cine eşti dumneata, Saşa?

Saşa, care băuse şi el sănătos, luă două pahare, le aruncă în sus, le prinse, le schimbă dintr-o mână în alta. Le prinse din nou, iar le aruncă... Samson nu-i cunoştea acest talent de jongler şi se uita la el fascinat ca un copil.

— Eşti teribil de abil, Saşa. Mă nelinişteşti cu atât mai mult. Ce joc faci dumneata?

Saşa lăsă delicat paharele pe masă şi se trânti pe mochetă, cu mâinile la ceafă.

— Cine sunt eu? Vă întrebaţi dacă fac jocul francezilor sau jocul ruşilor? Vai, ce superficial sunteţi, Samson! Există chiar şi cea mai neînsemnată continuitate în jocul rus sau francez? Noi francezii ne schimbăm preşedintele şi Parlamentul cum ne schimbăm izmenele, şi atunci care-i jocul francez? Şi noi ruşii, între Elţîn şi Putin, care este jocul nostru? Făcând aparent jocul ruşilor, nu cumva fac jocul Franţei? Şi invers? Vreţi să ştiţi cine sunt? Sunt un personaj mitologic, recent botezat Interface. Aşa apare brusc informaţiea, fără să-şi bată capul cu filosofia. Interface reprezintă o concepţie nouă, dar nu lipsită de prodromuri. Iar emigrantul rus în Franţa, în serviciul Rusiei, este probabil cel mai bun exemplu. În termeni ştiinţifici, aş zice că sunt locul geometric al dublelor precizii. În orice caz...

Se ridică printr-o mişcare suplă de acrobat şi veni să şoptească, stând în genunchi, la urechea lui Samson:

— Bineînţeles, domnule colonel, mă puteţi bănui că lucrez pentru EI. El este un cuvânt teribil, nu-i aşa? Nu-l poţi profera decât din rărunchi: EI! Ca un sughiţ, ca un răcnet. EI, înseamnă Căpcăunul din basmele cu zâne, EI. Adică CELĂLALT! Dar cine este CELĂLALT? Poate că este

singura chestiune metafizică de o oarecare importanţă: *cine este celălalt*? Şi. În epoca noastră mai pot exista vârcolaci, care se poarte numele cumplit de EI? Bun, lăsând la o parte orice metafizică, nu ştiu dacă mi-au permis să aud această frază în mod intenţionat sau le-a scăpat din nebăgare de seamă – aş fi înclinat mai curând pentru „intenţionat” din partea lui Dmitri şi „din nebăgare de seamă” din partea amicului său, care seamănă mai mult cu un gorgan funerar decât cu o fiinţă omenească. La plecare, generalul i-a spus lui Dmitri: *„Franţuzul dumitale mă face să râd cu ostaticii lui – de cinci luni ştim unde se află, dar nu puteam întreprinde nimic”*.

Samson îl puse să repete:

— Tipii ştiu unde. Se află ostaticii?

— Aşa am înţeles eu.

— Şi sunt pe cale să ne vândă informaţia, convinşi fiind că nu vom putea face nimic, fiindcă nici ei nu pot face nimic? Saşa, aşa e?

— Poate, ceva mai subtil decât atât. Domnule colonel, răspunse Saşa.

Samson către Daniel, prin curier electronic în sistem codificat:

Situaţia de aici este un snafu complet. Dacă engleza dumitale nu-i la înălţimea vocabularului meu, tradu „situaţie normală, deci, descurajantă”. Unii sunt cei care deţin ostaticii, dar cu alţii trebuie negociată eliberarea lor, pentru că unii, aşa cum ştii, nu vor bani, în vreme ce ceilalţi n-ar spune nu. După toate aparenţele, cei din urmă ştiu unde îi ţin primii pe ostatici, ceea ce ar indică faptul că există contacte între cele două tabere, aşa cum se întâmplă adesea în războaiele zis revoluţionare. Toate ipotezele sunt permise, dar stai şi te întrebi, pentru ce ăştia care ştiu nu au intervenit până acum pentru a exploata o informaţie de care **s-***ar părea că sunt siguri. Aveau intenţia să ne-o vândă? Pe de altă parte, această informaţie are vreo valoare comercială oarecare dacă este inexploatabilă? Voi decideţi. În ceea ce mă priveşte, am*

pus întrebarea „Cât vreţi? „şi „Ce oferiţi în schimb? „Aştept răspunsurile.

Natural, desfăşurăm şi noi mica noastră anchetă personală. Deocamdată, ea se dovedeşte descurajantă. Încă nu mi-*a fost repartizat un interpret cecen, aşa cum mi* **s-***a promis, iar contactele cu occidentalii, care* **s-***au aventurat prin aceste meleaguri, sunt la o temperatură care nu depăşeşte cu mult zero grade la umbră. E vorba de nişte francezi, mai degrabă ostili şi adepţi ai nonviolenţei – sper să obţin numele lor ca să fie verificate prin fâşier – şi un american pe nume Robin Chastow, atât de preocupat să*-*şi etaleze cunoştinţele legate de orfanii ruşi că, după părerea mea, este vorba de o acoperire. Dar ce poate face un om de calibrul său* **într-***un loc uitat de lume de unde nu poţi culege informaţii decât cel mult tactice,* that is the question.

Pentru rest, părerea mea este că le puteţi acorda încredere lui Sylbestre şi Crepinot, şi voi fi gata să o iau din loc, cu direcţia altor tabere, de îndată ce voi descurca cât de cât nodul gordian în legătură cu care am reţinut că nu vreţi „valuri, consecinţe regretabile şi publicitate Interpretez toate astea ca pe un ordin de a merge mollo. Deci, nu am intenţia să-*i relansez pe ruşi: ei vor trebui să facere pedes.*

Salut şi circonlocuţii.

Secţiune 4.08 8

Samson nu mai avea ocazia să se grăbească încet. Evenimentele urmau să bulverseze modul său de abordare a situaţiei.

Sâmbătă, tabăra rula la relanti, iar el îşi oferi un somn până târziu, o siestă după prânz şi o după-amiază de farniente. Dădu. De asemenea, o fugă până la magazinul numit de el „Apro”, cum zic militarii. Nu voia să ajungă cu mâinile goale la French doctors. Dădu aici peste Saşa, care avea aceeaşi intenţie:

— Să le aducem una sau două sticle de whisky, aşa cum se cuvine. Astfel nu ne vor forţa să bem porcăriile lor.

Umplură două sacoşe cu sticle nobile şi cu conserve rafinate: foie gras, pateu de sturz, potârnichi în aspic, castane glasate, fiindcă erau de acord:

— Dacă tipii ăştia ne fac mutre fiindcă suntem petrolişti, cea mai bună metodă de a-i pune la locul lor este să le aducem o haleală cum n-au mâncat ei în viaţa lor.

Soarele era încă sus pe cer, dar copacii aruncau de pe acum umbre oblice, când Toyota cu dublă tracţiune se opri dinaintea bârlogului French doctors din Sernovodsk. Mai multe maşini erau parcate între clădirile de cărămidă cu geamuri irizate şi o muzică de rock pusă la maximum se zdrobea de ziduri. Ludovic îi întâmpină pe „petrolişti" ca pe nişte prieteni vechi. Chirurgul Jojo se hazardă în jocuri de cuvinte profesioniste în legătură cu „a strânge mâna". Véronique, Beverly, Kiki şi Marie făcură cea mai călduroasă primire lui Rostislav şi Christophe: Samson le cam intimida. Mai erau acolo şi trei subofiţeri ruşi în uniformă şi două tinere cecene cu fustiţa până în regiunea inghinală – „Tăticu' meu îmi dă voie". Un farmacist cecen şi un dentist evreu rus cu soţia sosiră la scurtă vreme, în camera de zi, masa, acoperită cu o faţă de masă din hârtie gofrată, fusese împinsă la perete şi încărcată cu comestibile şi potabile, farfurii din carton, şerveţele de hârtie şi tacâmuri din plastic.

— Am făcut un bufet, e mai simpatic, îi lămuri Ludovic.

Se auzi claxonând şi Land Roverului de la *Orphans Galore* parcă la rândul său, după ce descrisese o curbă largă prin prăfaraie. Bett sări din maşină, îmbrăcată **într-**o rochie neagră, gen furou, cu o broşă de diamante, urmată de cele două instructoare englezoaice în blugi – „părinţii sociali" rămăseseră să se ocupe de copii.

— Robin n-a venit? întrebă Samson, încli**nându-**se asupra mâinii lui

Betty.

— Robin moare de bolnav ce-i, răspunse ea, vesel. A

făcut un deranjament stomacal. I-am spus eu, fiindcă americanii nu sunt obişnuiţi să mănânce alimente naturale. Deci, sunt lipsiţi de apărare. Ludovic a avut amabilitatea să-l vadă.

— Îi ieşeau măruntaiele şi maţele prin toate orificiile, confirmă Ludovic. I-am dat nişte caşete cât să constipe un bou. Mâine trebuie să-i fie ceva mai bine, dar încă se va simţi ca zăpăcit.

— Nu **s-**a arătat toată ziua, adăugă vicontesa. A stat tot timpul încuiat în *loom*. Eu însămi m-am văzut obligată să o folosesc pe cea a personalului. Am impresia că *loc* vine din cuvântul franţuzesc „loc”. Ştiaţi asta?

Îşi ridică o sprânceană.

Samson era amuzat de această manie pe care o au unele englezoaice de a insulta maniile reginei Victoria ori de câte ori se preta ocazia.

Noaptea urca în vale, iar nivelul din sticle cobora. Începuse dansul, fiecare pe cont propriu, potrivit unei mode care-l stupefia pe Samson: la ce bun să te mai bâţâi, dacă nu ţii în braţe o persoană de sex opus? El însuşi abia schiţase câţiva paşi de slow cu Betty, suplă ca o ramură de salcie, când brusc, la orele 22…

— Luminile! urlă Samson. Luminile. Luminile!!! Stingeţi luminile.

Se auzeau focuri de armă din toate părţile. Rafale, explozii. Cineva stinse lumina din sală. O ghirlandă de becuri multicolore, suspendate de la o clădire la alta, încă mai rămăsese aprinsă.

— Întrerupeţi grupul electrogen! comandă Samson.

Cineva dădu fuga să-l stingă, pe bâjbâite.[88]

Proiectilele erau de calibru mare şi de calibru mic. Loviturile mortierelor grele serveau de bază continuă. Din**tr-**odată orgile lui Stalin, lansate în serii, începură să şuiere. Pe cer, se intersectau traiectoriile gloanţelor trasoare.

Samson. Ludovic şi Betty stăteau la o oarecare

---

88 Toaletă, (n.tr.)

depărtare de uşă. În spatele lor. Dansatorii se culcaseră la pământ, mai puţin Saşa, care, imperturbabil, termina un *single malt*, trăgând direct din sticlă.

— Dacă înţeleg bine, îi spuse Ludovic lui Samson, sunteţi în domeniu. Ce se întâmplă? Suntem atacaţi?

— Nu noi. Cecenii hărţuie posturile ruseşti, iar ruşii ripostează în toate direcţiile. Cecenii sunt aşa de aproape că nu se pune problema ca ruşii să ceară intervenţia artileriei, de teamă să nu fie chiar ei atinşi. Situaţia poate să dureze ceva timp, şi există riscul unor gloanţe rătăcite. Aveţi o pivniţă pe aici?

— Chiar sub noi.

— Puneţi-i pe toţi să coboare, pentru cazul în care un obuz ne-ar putea cădea în cap. Din distracţie.

Nu se produse panică. Dansatorii şi dansatoarele coborâră în linişte scara îngustă ce ducea spre pivniţă. Pe unii îi apucase tremuratul, dar nu exista pericolul unei crize de isterie. Nu era pentru prima dată că se trezeau prinşi între două focuri. Curtea se lumina intermitent şi părea complet albă, din cauza obuzelor căzute prin apropiere, când roşii, când verzi din pricina rachetelor care explodau pe cer. Dintr-odată, Samson văzu o siluetă care o traversa. Betty, absurdă în rochia ei neagră decorată cu diamante. Samson dădu fuga după ea:

— Încotro aţi pornit?

— Unde credeţi? Să-l sun pe Robin, bineînţeles.

Ricoşeurile şuierau în jurul lor. Două cărămizi se ciobiră. Ajunseră, fără să fi fost atinşi, în biroul întunecat al lui Ludovic.

Betty:

— Ştiu unde este radioul, dar mă îndoiesc să pot nimeri pe întuneric butoanele de care am nevoie.

Samson:

— Am o brichetă.

Flacăra gălbuie lumină cele două profiluri. Părul cenuşiu al lui Betty rămăsese la fel de impecabil periat.

— Alo, Robin? auzi ce auzim şi noi?… Vom coborî în

pivniţă… Cum te mai simţi cu stomacul, *darling*?… (Vorbea o engleză foarte aspră, numai în t şi în d.) Treci pe la copii să-i linişteşti, trebuie că-s morţi de frică…

Închise.

— Stomacul îi merge mai bine. Îmi spune că nu-i indicat să ne întoarcem acum.

— Ăsta este. Spuse Samson, *understatemen*tul secolului.

Îl sună pe Sylbestre. Căzuseră câteva obuze, dar riposta ruşilor părea să-i fi calmat pe atacatori. Nicio victimă. Samson apucă mâna vicontesei:

— Veniţi. Să fugim.

Traversară curtea în pas de gimnastică. În pivniţă, French doctors şi oaspeţii lor se pregăteau să şadă pe pământul bătătorit la lumina a doua lămpi cu petrol: coborâseră băuturile şi cele ale gurii. Împuşcăturile nu ajungea până acolo decât înăbuşite. Beverly se refugiase în braţele lui Gamier, care nu mai prididea să spună maşinal „Totuşi, ce lume”, mângâi**ndu-**i umerii. Saşa şi Kiki dispăruseră pe jumătate **într-**un ungher, **într-**un alt colţ, era un purcoi de subofiţeri ruşi şi de minijupe cecene.

La miezul nopţii, cu precizie, ofensiva încetă. Riposte dezordonate mai continuară o vreme, se mai auzeau doar santinelele trăgând un foc de armă sau o rafală, dar, după toate indiciile, incidentul era închis. Oaspeţii se duseră pe sus să caute saltele şi cuverturi, stinseră lămplie cu petrol, şi, printre glume de liceeni, râsete înăbuşite şi frânturi de cântece ruseşti, îngânate de subofiţeri, toată lumea adormi în plăcerea unei promiscuităţi improvizate şi, cu atât mai mult. Bogată în posibilităţi.

Samson şi Ludovic se nimeriră din întâmplare alături.

— Ca pentru ultima dumneavoastră noapte în Cecenie, aţi fost magistral servit, spuse pe întuneric Samson. V-au sărbătorit plecarea în felul lor.

Medicul era de pe acum pe jumătate adormit. Rosti cu un glas nearticulat:

— Va trebui să trec pe la orfelinat înainte de plecare.

Să văd dacă intestinele lui Robin…

Secţiune 4.09 9

Abia se crăpase de ziuă, când toată lumea se trezi. Subofiţerii, tinerele cecene, dentistul şi soţia lui erau grăbiţi să se întoarcă pe la casele lor. Prin radio, Betty apelă orfelinatul. Orfelinatul nu răspundea. Samson apelă tabăra petroliştilor. Tabăra răspundea. Schimbară între ei o privire.

— Vă însoţim, îi spuse Samson lui Betty, fie că se simţea răspunzător de siguranţa ei, fie că avea o presimţire rea.

— Vin şi eu. Să verific instalaţia lui Robm, interveni Ludovic. Ajungând la fortăreaţa *Orphans Galore*, văzură că poarta fusese distrusă de un tanc sau de un camion.

În mijlocul curţii, **într-**o baltă de sânge închegat, zăcea Svetozar, pe spate, cu braţele în cruce.

Zidurile erau ciuruite de impactul gloanţelor.

La ferestrele închise cu gratii ale celor două dormitoare, orfanii urlau care mai de care, iar Ludmila, „mama socială” cu capul scos printre două bare, de care se prinsese cu amândouă mâinile, striga întruna „Mui muj, mai muj” **–** „Vrea să ştie unde este soţul ei”, explică Saşa.

Uşa biroului lui Robin era deschisă.

Betty dădu fuga **într-**acolo, urmată de Samson.

Biroul era gol.

Gol.

Totul fusese ridicat: harta informativă, telefonul, radiourile, calculatoarele, GPS**-**ul, cuferele de aluminiu.

Betty şi Samson trecură după paravan. Patul nu fusese desfăcut.

Curtea răsuna de ţipete şi hohote de plâns. Ludovic dădu fuga la uşa care dădea spre culoarul dintre cele două dormitoare. Această uşă fusese baricadată în graba mare din exterior. În schimb, cea de la pavilionul personalului era deschisă în lături. Personalul dispăruse.

În vreme ce Ludovic smulgea scândurile care baricadau uşa, Samson şi Saşa urcară la etaj unde locuiau

„părinţii sociali”. Îl găsiră pe Ruslan întins pe pat.

Cu gâtul tăiat de la o ureche la alta.

Cei doi coborâră.

Betty, în mijlocul curţii, era palidă, dar se ţinea tare. Îl întrebă pe Samson din priviri. Saşa îşi trecu un deget pe sub bărbie.

În cele din urmă, uşa dormitoarelor fu deschisă. Băieţi şi fetiţe se năpustiră afară, urlând ca nişte animale. Instructoarele, care plângeau şi ele, îi luau în braţe, îi strângeau la piept. Ludmila ieşi ultima. Saşa se apropie în fugă de ea:

— Ce **s-**a întâmplat? Povestiţi.

Ea plângea cu sughiţuri.

— Nişte oameni cu cagule… Trăgeau în toate părţile. Au pus un sac pe capul domnului Chastow… El a ucis unul. Ei strigau: „Unde sunt ceilalţi? Unde sunt ceilalţi?” O căutau pe Betty şi pe instructoare.

— Svetozar a încercat să se apere?

— Nu, nu. Au tras în el aşa, fiindcă îi stingherea. Dar Ruslan, unde e Ruslan?

Femeia îşi frângea mâinile.

Ludovic spuse:

— Am să-i dau un calmant. Şi ţie, Betty.

Vicontesa îl măsură din priviri, cu buzele albe:

— Las eu impresia că aş avea nevoie de aşa ceva?

Articol V.

CAPITOLUL V

MARTIRUL ŞI BOIERII

Primăvara anului 2002

Secţiune 5.01 1

Nimeni nu ştia unde se născuse Şahid.

În Afghanistan? În Iordania? În Arabia? În Yemen? În Egipt? În ţările maghrebine? Poate în Europa. Ca orice musulman, era transnaţional. Se bătuse în Afghanistan, în Bosnia, în Kosovo, în Cecenia, poate şi prin alte locuri. Nu se ştia nici măcar dacă era musulman sau dacă se convertise. Nu avea relaţii cu reţelele lui Ben Laden: unii îl

bănuiau că ar fi aparţinut de cea a lui Ben Lachemi, al cărui adept, creştin din naştere, zis şi Lakhdar, murise atât de evlavios, atât de eroic (sinonime) la Monte-rosso[89].

Şahidul era cavaler al lui Allah şi, în măsura în care se ştia câte ceva despre el, lupta de unul singur.

Îi era cunoscută o pasiune: explozivele, pe care le mânuia ca un maestru. Umbla vorba că ar fi fost amestecat în explozia unei ambasade şi a unui vas de linie, americane amândouă, mai înainte de a ajunge ilustru în întreaga lume musulmană – un miliard de indivizi – prin afacerea *Morţilor care ucid*. Ah! Ce **s-**a mai bucurat lumea, când cu *Morţii care ucid*, de la Casablanca la Djakarta trecând prin Khartoum şi Islamabad! Dar mai ales în moscheele clandestine, ascunse prin adâncurile unor parcări subterane din New York, Londra, Paris! Ispravă mai puţin ucigaşă, din păcate, decât cea din *Nine*-*Eleven*, dar cu mult mai rafinată şi cu o mai mare încărcătură de semnificaţii.

Nu se ştia când anume alesese Şahidul calea martiriului, dar era respectat pentru asta. Nu făcea un secret din a recunoaşte că: „Am încheiat un pact cu Allah: îi voi ucide câţi necredincioşi voi putea, iar el îmi va oferi paradisul”. Ce înţelegea el prin paradis? Şaptezeci de hurii cu virginitatea reînnoită perpetuu (şi, în funcţie de preferinţe, băieţi, Coranul insinuând că şi aşa ceva **s-**ar putea aranja)? Sau interpreta simbolic aceste promisiuni? Nimeni nu-l întrebase.

El mai spunea – unii îi notau cuvintele, de parcă ar fi devenit deja sacre: „Ura noastră este mai puternică decât energia nucleară”.

Îi făcea plăcere să citeze din Gulistan[90]: „Apa din fântâna unui creştin este murdară, dar numai bună să fie spălat în ea trupul unui evreu”. În cele câteva ţări

89 A se vedea Un comando la Monterosso, de acelaşi autor.

90 „Grădina trandafirilor11 - culegere de povestiri în proză şi versuri a lui Sădi (1258) - conţinând, potrivit autorului, toate preceptele necesare în viaţă, (n.tr.)

musulmane străbătute de el, niciun bărbat, nicio femeie, niciun copil nu putea confunda zâmbetul de bucurie mistică ce-i ilumina faţa, uneori. Martirul se dedicase morţii din dragoste pentru Dumnezeul său. Nu aştepta decât să i se ivească ocazia.

În general, îşi spune Hussein, în cinstea cumnatului lui Mahomed, soţul Fatimei, fiica profetului, şi primul martir musulman, al cărui sacrificiu este comemorat în ziua de Aşura, a doua lună a Muharamului. Nimeni nu-i ştia numele adevărat.

Ochii lui erau aidoma unor oglinzi.

Secţiune 5.02 2

Sub numele de Samir Ibrahim, din Beirut, el trase la *Cavalerul de Bronz*, unul dintre hotelurile bune şi discrete din Sankt Petersburg, cel mai apropiat de palatul Mîşkin, unde îi fusese rezervată camera de câtva timp. Paşaportul său libanez era în regulă şi purta vizele conform „legendei” sale.

În ziua următoare sosirii sale, telefonă la Biblioteca naţională rusă şi ceru să vorbească directorului, amintind de corespondenţa pe care avusese onoarea **s-**o schimbe cu el. Nicolai Vladimirovici Krolikov îl primi imediat.

— Ce doriţi exact dumneavoastră? îl întrebă. Biblioteca naţională rusă va face tot ce-i stă în putinţă ca să vă fie de folos.

Acest tânăr vizitator cu ochelari şi cravată, atât de serios şi deferent, îi plăcea. Că era musulman, nu constituia un motiv să fie împotriva lui: ruşii coabitau cu islamul de opt sute de ani. În satele unde nu există moschee, musulmanii vin să se roage în biserica ortodoxă; în satele unde nu există biserică ortodoxă, un colţ al moscheei este rezervat creştinilor. Ortodoxia nu-i prozelită şi, în Rusia, nici islamul nu este.

— Nicolai Vladimirovici, ţinu să se explice libanezul **într-**o rusă acceptabilă, dumneavoastră cunoaşteţi legăturile poporului meu cu Franţa, aliata dintotdeauna a Rusiei. Aşa cum ştiţi, în secolul al XIX-lea, Franţa şi Rusia

au avut o neînţelegere cu doi mari şefi musulmani, care au dus un război cavaleresc şi până la urmă **s-**au predat, unul lui Ludovic-Filip, în 1847, celălalt lui Alexandru al II-lea, în 1859. Era vorba, pe de o parte, de Abd el-Kader şi de cealaltă de imamul Şamil, eroul războaielor numite muride.

— Da, da, încuviinţă Krolikov.

Cum era unsprezece dimineaţa, Nicolai Vladimirovici începea să-şi spună că era timpul să deschidă dulapul cu inscripţia *Incunables*, şi se întreba dacă ar fi decent să-i ofere de băut musafirului său. Sunt musulmani şi musulmani.

— Ştiţi mai bine ca oricine, reluă „Samir Ibrahim”, că islamul oscilează între mai multe tendinţe: un vis de unificare, pe de o parte, confrerii extrem de puternice, pe de alta, fără a exista în mod obligatoriu contradicţii între cele două tendinţe. Sufiţii, în special, au jucat un rol de prim plan în Maghreb, cu marabutismul, dar eu înclin să cred că acea Kadirya şi Nakşbandiya caucaziene, care datează una din secolul al XI-lea şi cealaltă din al XIV-lea, aflate la originea muridismului, au cristalizat inspiraţii în acelaşi timp mistice şi naţionale. Adăugaţi la aceasta că Şamil şi Abd el-Kadar în cele din urmă **s-**au întâlnit.

— Într-adevăr, personal? Aceste două legende vii? se miră Krolikov.

— Sigur. Deşi captivi şi unul şi celălalt, învingătorii lor creştini le-au asigurat o viaţă somptuoasă şi îi lăsau să călătorească pe cuvânt de onoare. Aşa se face că în 1870, la Suez, pe drumul către Meca, destinele celor doi pelerini **s-**au încrucişat. Vă las să vă imaginaţi ce şi-au putut spune, ce considerente asupra istoriei islamului, ale creştinătăţii, ale întregii planete au putut schimba cei doi viitori hagii, învinşi dar nu supuşi… Acesta este subiectul tezei mele şi punctul asupra căruia mă puteţi ajuta, fiindcă Biblioteca naţională a Rusiei este bogată în lucrări asupra războaielor muride.

— Veniţi cu mine, am să vă arăt sălile noastre, unde

veţi fi întotdeauna bine venit, spuse Krolikov ridicândi-se. Imediat vom mai trece pe aici, dacă doriţi, ca să luăm ceva răcoritor.

Vizitară biblioteca fondată de Ecaterina a II-a în 1795. Lipsită de observatorul care îi fusese alipit în 1796 şi a parcului care o înconjura pe acele vremuri, „în ideea indispensabilă de a desmde minţile încordate de lectura lucrărilor erudite”, bibilioteca rămânea una dintre primele din lume, prin numărul şi valoarea volumelor. Sub bolţile sale se întindeau galerii mărginite de dulapuri înţesate de cărţi cu legături preţioase; portretele ţarilor se învecinau cu afişe din era comunistă; mese masive de lemn, acoperite cu velniţe verzi, se aliniau sub abajururi individuale, îndemnând inteligenţa la muncă; fâşiere ca pe vremuri se ridicau până în tavan; vitrinele prezentau manuscrise arabe împodobite cu miniaturi, meniuri pantagruelice pictate în stilul rus vechi, fotografii ale unor personaje bărboase reunite în jurul unui samovar; scări în spirală sfredeleau penumbra plafoanelor; mici funiculare, suspendate la jumătatea înălţimii sălilor, se zguduiau dârdâind şi aduceau cititorilor volumele solicitate. Nicolai Vladimirovici îl introduse pe libanez în laboratorul de restaurare a documentelor uscate şi a legăturilor putrezite, în rotondă, în sălile cuprinzând biblioteca lui Voltaire şi a lui Diderot, şi chiar în sfânta-sfintelor: „cabinetul lui Faust”, care, în coloane roz şi bolţi albastre, te ducea cu gândul la un decor medieval de operă din mijlocul secolului al XIX-lea şi găzduia, dispuse pe strane grele din stejar, închis la culoare, veline, pergamente, palimpsestre, hărţi geografice, dintre care unele pictate pe evantaie. De fiecare dată când Krolikov îl oprea pe „Samir Ibrahim” dinaintea unui coran împodobit cu arabescuri aurii şi verzi mai deosebit decât altele, Hussein gândea în sinea lui:

„Încă unul care, într-o bună zi, va fi de-al nostru”. În sfârşit, corespunzător răcorit cu un gât de vodcă şi prevăzut cu autorizaţiile necesare pentru a putea lucra

asupra războaielor muride, Hussein ieşi la aer liber, cu direcţia Nevski.

Merse.

Cerul era albastru, primăvăratic, cu rafale mari de vânt, departe acolo sus, care măturau norii albi ca nişte ciucuri. Pe luciul canalelor se amestecau corbi cenuşii şi pescăruşi gălbui. Domurile aurii şi crucile de deasupra lor sclipeau în capătul străzilor.

Nu era prima dată când Hussein venea la Sankt Petersburg, dar nu urâse până acum în asemenea măsură monumentele, străzile, cerul, locuitorii. Se opri o clipă, **întrebându-**se cum se explica ura lui, aşa de puternică, la adresa Rusiei.

De fapt, el ura şi Marea Britanie, şi Franţa, şi Statele Unite, unde locuise, mai mult sau mai puţin, destul de multă vreme. Dar Occidentul nu i se mai părea decât ca o magmă de ketchup, ale cărui diferenţe interne ajungeau să se estompeze şi al cărui destin spiritual era condamnat. Doar luat în mână de islam, considera el, ar mai putea să scape de valul seismic ridicat de o Coca-Cola culturală.

Cu Rusia, altfel stăteau lucrurile. Ea digerase aşa de bine milioanele de tătari musulmani pentru a face din ei buni ortodocşi! îi tratase cu atâta consideraţie pe acei musulmani pe care nu reuşise să-i digere! Francezul Lyautey[91] însuşi admira metodele ruseşti de colonizare: „nici prea scumpe, nici prea dificile”. La sfârşitul ţarismului, cine îi propusese lui Nicolae al

II-lea să lichideze o dată pentru totdeauna mascarada revoluţionară? Un han musulman. Spre deosebire de anglo-saxoni, ruşii înţeleseseră mai repede că nu poţi fi rasist şi colonist în acelaşi timp. În cel mai mare război angajat vreodată pe planetă, cel al secolului al XXI, Occidentul, cât de puternic ar fi fost (dar nu cine ştie ce, *Nine-Eleven* o dovedise), ar fi apărat, măcar să fi avut, valon esenţialmente economice; Rusia, valori spirituale.

---

91 Louis Hubert Lyautey - 1854 -1934 - mareșal al Franței și ministru de război în timpul primei conflagrații mondiale, (n.tr.)

Dar Şahidul nu era omul să nu pună temei pe valorile spirituale: Sidi Azssa era gata-gata să cucerească lumea, plecând dintr-un atelier de dulgher din Nazaret, iar Profetul, pornind singur cu cămila sa din Medina, îşi va impune în curând legea întregului univers. Viciul fundamental al ruşilor consta într-un soi de mondialism pe dos, teorie dezvoltată de Dostoievski, realizat nu prin zdrobirea diferenţelor, ci prin exaltarea lor, în care domeniu ruşii excelau, mergând până a le lua pe fiecare dintre ele pe contul lor. Islamul nu putea tolera una ca asta. Ruşii erau singurii în stare să-l suporte la început, ca sub Genghis Han, şi să-l domesticească mai apoi, ca sub Ivan al III-lea: deşi au avut nevoie de trei secole, dar au făcut-o.

Hussein cutreiera prin oraş în aşteptarea întâlnirii.

Prezenţa creştină era rău mirositoare, insuportabilă. Treceai prin faţa potcoavei Maicii Domnului din Kazan – Kazan! Victoria definitivă a lui Ivan cel Groaznic asupra tătarilor, biserică abundând în simboluri masonice şi care, nu demult, făcea oficiu de muzeu al Ateismului – patru motive să-ţi facă greaţă – şi dădeai cu nasul de Sfântul Isaac, aroganţă baroc, încremenită în malachit. Sau te izbeai, la capătul unui prospect, de Mântuitorul prin Sânge, recent clădită din nou, plină de cepe, de bulburi şi de cupole multicolore, sau ajungeai la biserica regimentului Preobrajenski, înconjurată de un grilaj monstruos, ale cărui bare erau făcute din ţevi de tun, pradă de la turci. Ce ruşine!

Hussein se îndreptă spre Grădina de vară. Acolo, cel puţin erau statui de femei goale care îi şocau pudoarea, dar îl asigurau de superioritatea religiei sale: cum de puteau creştinii să se plimbe fără ipocrizie printre acele provocări la luxuriant? Ajunse până la castelul Geniului, pe care ţarul Pavel îl construise pentru a trăi în acolo, îşi închipuia el, în realitate pentru a muri în acel loc, strâns de gât de cei mai apropiaţi curteni ai săi, aparent teleghidaţi de serviciile engleze: era ceva reconfortant în

evocarea acelor dispute dintre creştini. Acolo îşi făcuse studiile Dostoievski. Fiind cunoscută fereastra de la primul etaj – pe colţ, între Fontanka şi aleea care duce spre statuia pedestră a lui Petru cel Mare – unde lumânarea sa ardea până în zori de zi. Hussein se opri dedesubt, la orele şaisprezece şi cinci. Un fotograf, zdrahon lat în umeri, plin de aparate şi de sacoşe, **într-**o jiletcă numai buzunare îndesate de furnituri diverse, făcea fotografii ale castelului din toate unghiurile. Niciun trecător, niciun gură-cască. Hussein se opri:

— Eşti sigur că asta-i fereastra cu pricina? întrebă el în arabă.

Celălalt se întoarse. Avea o mutră grăsuţă şi candidă, înconjurată de un păr negru cârlionţat, pe care nu-l pieptăna niciodată. Sudoarea i se prelingea pe obraji şi pe gât.

— Pacea să fie cu tine, Hussein, făcu el. Cu un respect religios, începu iar să fotografieze.

— Pace şi ţie, Mulud. Totul e în ordine?

Mulud era francez de origine marocană. Făcea parte din reţeaua internaţională, strict personală, a Şahidului. Lucraseră împreună de multe ori.

— Mulţumesc lui Dumnezeu. M-am cazat la *Oktiabrskaia*, cum era prevăzut. A rămas încă destul de sovietic, dar curăţel. Nu sunt prea mulţi turişti. Patul e prea îngust ca pentru mine – dar… mulţumesc lui Dumnezeu.

— Ai toate planurile şi fotografiile?

— Mulţumesc lui Dumnezeu, da. Interiorul din Mîşkin trebuie că **s-**a schimbat din secolul al XVIII-lea, dar planurile oferă cel puţin o idee a dimensiunilor. În orice caz, curtea interioară se află tot în acelaşi loc, după fotografiile luate din satelit. Am cerut şi planurile lui Iusupov, ale lui Anicikin şi Belozerski, ca să nu dau de bănuit. În biblioteca asta găseşti tot ce vrei. Şi am fotografiat palatele astea din toate unghiurile posibile. Ar fi nostim dacă, în cele din urmă, proiectul meu de carte

asupra arhitecturii petersburgheze ar găsi un editor la Paris, ce zici? Avantaje colaterale, ce mai calea-valea. Să mulţumim celui Atotîndu-rător.

— Ne vedem mâine, cum am stabilit. Să-mi aduci ce mă interesează. Nu mă incomoda cu tot balastul.

Secţiune 5.03 3

Hussein coborî pe Nevsky prospect până la Moika, de parcă ar fi avut de gând să se întoarcă la hotel, dar coti la stânga fără a traversa peste pod şi trecu prin spatele statuii ecvestre a lui Petru cel Mare, „Cavalerul de Bronz" al lui Puşkin, căruia hotelul său îi datora numele. Avea să-şi permită o singură şi unică recunoaştere vizuală a obiectivului, nu atât pentru a se informa sau a completa reportajul lui Mulud, ci mai degrabă pentru a-şi adulmeca duşmanul, a-i evalua statura şi a-i lansa o provocare tacită. De altfel, nu era nimic surprinzător că un student libanez făcea un pic de turism sau se interesa de palatul lui Iusupov, unde pierise Rasputin.

Dar Hussein nu era preocupat de palatul Iusupov, ci de palatul învecinat, pe care-l recunoscu de departe după culoarea lui turcoaz, recent împrospătată şi după exuberanţa balcoanelor şi a consolelor, ce-şi vărsau parcă ornamentele pe trotuar, cornişe şi sculpturi rococo, pompos îngrămădite în jurul ferestrelor: armoam. Panoplii, vase de flori, cornuri ale abundenţei. Acest lirism figurativ şoca gustul auster al lui Hussein, dar el găsea o justificare curiozităţii pe care şi-o permitea **s-**o desfăşoare.

Cadrilaterul palatului Mîşkin domina Moika prin faţada lui nordică, în care se deschidea poarta cu numărul 90, cu canate groase, încărcate de ornamente, flancată de o uşă pietonală, amândouă dând spre curtea interioară şi acea parte a palatului rezervată Boierilor şi oaspeţilor lor.

Faţada estică, la stânga, dădea spre o grădină publică, ce despărţea palatul Mîşkin de Iusupov.

Faţada vestică, la dreapta, dădea spre o intrare laterală denumită *Mîşkin* Tupik10S. O uşă din această intrare permitea accesul în banca Katz şi Galperin, cu o

firmă ce lucea ca un soare. Ceva mai departe, în aceeaşi intrare, o altă uşă, purtând firme de aramă mai modeste, gravate în caractere chirilice şi, snobism sau provocare, după vechea ortogrfie. Conducea spre studiourile de radio şi televiziune şi către două organe de presă, situate şi ele în interiorul palatului Mîşkin.

Nu exista o faţadă sudică, palatul Mîşkin fiind lipit dinspre latura aceea de un imobil de închiriat care dădea spre strada Ofiţerskaia, supranumită şi a Decembriştilor. *Tnpik*-ul din dreptul faţadei vestice a palatului se termina în intrarea de serviciu a acestui imobil de închiriat. Hussein observă că intrarea aceea era comandată prin**tr-**un cod digital.

Acesta era palatul Mîşkin, patrulater de piatră, masiv, orgolios, luxuriant, unde bătea inima unei anumite Rusii, căreia Hussein avea să**-**i provoace o „rană mortală”. Ah! O să vadă ei în curând şi ruşii **–** şi americanii, cărei facţiuni îi aparţine, de ce era în stare un credincios autentic. Hussein le rezerva o surpriză, şi pentru unii şi pentru ceilalţi.

În rest, nu întârzie prea mult.

Cei doi gardieni, care patrulau agale pe trotuar, încrucişâ**ndu-**se cu regularitate dinaintea porţii cu numărul 90, aveau vreo doi metri înălţime şi legănau bastoane. Dar, mai grav: ochiul exersat al Şahidului descoperise, sub cornişa primului etaj, o baterie de camere ce fotografiau trecătorii. Dacă mai aveau şi calculatoare capabile să semnalizeze feţele fotografiate prea des, era mai indicat să nu se eternizeze prin acele împrejurimi.

Prin urmare, Hussein îşi continuă hoinăreala, o luă pe podul Săruturilor, se întoarse şi intră în *Cavalerul de bronz*, unde luă masa la restaurantul, pustiu la acea oră, şi nu se sfii să deguste un vin moldovenesc, care se dovedi decent: aşa cum îi explicase americanului, martirii nu sunt

10 s Impasul Mîşkin. (n.a.)

obligaţi să respecte legea comună. Şaşlâcul era excelent. Se gândi că, în pofida eforturilor depuse de comunişti pentru a elimina bucătăria rusă, ei dăduseră

greş, ca în toate domeniile de altfel.

Se făcuse aproape opt seara când urcă în apartamentul său: îşi spusese că un libanez ar fi mai credibil **într-**un apartament decât **într-**o cameră. În plus. Cum avea multe bagaje **–** pentru a disimula mai bine cine trebuia să fie **–** nu era rău că dispunea de un spaţiu mai mare. Deşi era încă prea devreme pentru nopţile albe petersburgheze, soarele dăinuia pe cer până mai târziu. Hussein deschise fereastra dublă. În aerul înserării, capitala **–** da, era o capitală **–** urca în întâmpinarea lui. Inspiră adânc, expulză aerul cu un şuierat, mai inspiră o dată.

Şahidul avea să se ocupe cu o operaţiune dintre cele mai delicate pe care le practicase vreodată, şi gusta plăcerea cu anticipaţie.

Apartamentul său era mobilat în stil Empire. Peste tot console, capete de sfincşi şi picioare în gheare de leu. În scopul de a produce o dezordine greu de reprodus de o eventuală percheziţie, libnezul îşi împrăştie prin dormitor cravatele Hermes, cămăşile Charvet şi slipurile Guy Laroche, dar şi prin salon; avea şi zeci de mici cadouri **–** ciocolate, parfumuri, mici ceasuri deşteptătoare, aşa cum se cuvine, pentru prietenii ruşi ce urma să**-**şi facă. Şi o cutie voluminoasă cu jucării de la *Toys R* /s109, pe care o aruncă la întâmplare pe o măsuţă de marmură, şi de unde scoase o jucărie în plus, ambalată cu grijă.

Erau cinci la număr, aceste jucărioare, pentru că cinci reprezintă numărul sacru al islamului (datorită celor cinci stâlpi: rugăciunea, pelerinajul, milostenia, ramadanul, şahada), iar Hussein **s-**ar fi simţit vinovat dacă ar fi adus măcar una în plus.

Precaut, desfăcu hârtia de mătase şi lăsă jucăria pe un gheridon oval, cu marginea de aramă, aflat în faţa ferestrei deschise.

Ai fi crezut că este un gândac mare, închis la culoare, de aproximativ 7 cm lungime, cu corpul plat, cu capul triunghiular în prelungirea protoraxului. Cu aripi

membranoase strânse în evantai sub elitrele chitinoase, cu antene filiforme şi şase labe păroase.

Hussein deschise uşa rabatabilă a unui secreter de acaju şi aşeză deasupra calculatorul portabil, pe care-l puse în funcţiune.

Din**tr-**o cutiuţă, scoase un obiect asemănător unui schimbător de viteze. Era *joystick*-ul*no*.

Conectă acest joystick la calculator şi lansă softwerul *Insecte*.

100 Jucăriile suntem noi. (n.a.)

110 Manşă de comandă pentru pilotarea unui avion, (n.a.)

Ecranul se lumină şi Hussein recunoscu deasupra detalii ale apartamentului în care se afla: fereastra deschisă, un capăt al dulapului cu oglindă, o gravură ce-l reprezenta pe Napoleon străbătând Alpii. Toate astea „le vedea” gândacul.

Puse mâna pe joystick şi îl împinse înainte milimetru cu milimetru.

Cockroach-ul bătu din aripile transparente şi se ridică în aer cu un vâjâit abia perceptibil.

Ceea ce „vedea” el apărea imediat pe ecran, şi Hussein, menţinând viteza la minimum, îl făcu mai întâi, precaut, să descrie mai multe tururi în jurul lustrei cu ciucuri. Zile de-a rândul exersase acest pilotaj deosebit, dar mai avea nevoie de o perioadă de adaptare pentru a găsi relaţia existentă între poziţia microdronului şi obiectele al căror aspect video îl transmitea. În pofida antrenamentului, Hussein avea impresia că acel *Cockroach* făcea ce-l tăia capul. Cu toate astea, reuşi să-l stăpânească, sau mai curând să-şi stăpânească propria emoţie. O sută de experţi manipulaseră aceste microdrone în laborator sau în natură; el, Şahidul. Era primul care-l folosea în mod operativ. Era conştient de privilegiul unic, care-i revenise graţie pactului încheiat cu acel american, diferit de toţi ceilalţi.

În sfârşit, *Cockroach*-ul ieşi prin fereastă, făcu un

viraj spre Moika, trecu razant peste suprafaţa ei, întâlni câteva muşte, sperie câţiva ţânţari precoci, traversă cursul apei. Urcă la nivelul cheiului de granit şi începu să se ridice în văzduhuri.

Pe ecranul calcultorului apărură sculpturi, etajele superioare, acoperişurile vaste ale palatului Mîşkin şi văzută de sus, curtea interioară al cărei mijloc era ocupat de o piscină.

Era destul pentru o primă recunoaştere. Cu ajutorul joystickului, Hussein „repatne” microdronul. De două ori greşi direcţia, şi gândacul îşi luă zborul spre Sfântul Isaac sau spre piaţa Foins. Dar Hussein îl chemă la timp şi, în cele din urmă. Microdronul trecu din nou prin fereastră şi se aşeză pe gheridonul de unde plecase.

Calculatorul înregistrase toate imaginile transmise.

Hussein dădu fuga la fereastră să respire. Era năduşit, leoarcă. Se aplecă. Nu era nici lumină, nici întuneric. Dinspre Moika urca o reveneală plăcută. Şahidul fu cuprins ca de o beţie. Da, era la Sankt Petersburg, capitala nordică a necredincioşilor, şi, prin el, acest oraş superb, unic, avea să fie integrat **într-**o zi sau alta în imperiul lui Mahomed.

Avu viziuni.

Dacă se apleca, putea zări domul bisericii Sfântului Isaac, care ar fi fost încadrat de patru minarete, ca Sfânta Sofia. Minarete în formă de coloane în torsade **s-**ar fi ridicat în jurul Mântuitorului prin Sânge. Un singur minaret, dar zdrobitor, ar răsări din Maica Domnului din Kazan. Şi. Deasupra acestor minarete, asupra întregului Bezt Maho**-**med[92], ar răsuna, ritmând zilele şi nopţile, chemările sublime şi guturale ale muezinilor…

Hussein îşi ridică ochii către cerul verzui. Văzu plutind pe el, ca pe întinsul unei ape, o aşchie de lună şi un mormoloc de stea.

Era un semn.

Secţiune 5.04 4

---

92 Orașul lui Mahomed, (n.a.)

A doua zi dimineaţă, Hussein se duse la bibliotecă cu o servietă de piele maro în mână. În rotondă, se opri dinaintea unei etajere ce cuprindea lucrări de uz curent şi, pentru a consulta un dicţionar al religiilor, îşi lăsă servieta la picioare. Un bărbat tânăr, corpolent, cu părul negru, cârlionţat, care nu văzuse pieptenul niciodată, purtând o servietă asemănătoare, se opri în faţa etajerei alăturate şi trase din raft o enciclopedie de arhitectură. Şi el îşi lăsă servieta pe parchet.

Hussein puse la loc dicţionarul, după ce citise articolul consacrat confreriei Nakşbandiya şi luase note pe o fişă. Se apică să-şi ridice servieta şi puse mâna pe cea a vecinului său. Niciun semn de complicitate nu se schimbă între ei. Hussein ceru o biografie a lui Şamil şi munci la ea mai bine de o oră. Completând conştiincios fişe şi stăpânându-şi nerăbdarea care-l rodea. Apoi, se întoarse la hotel şi deschise servieta lui Mulud. Scoase dinăuntru o memorie numerică pe care o introduse în calculator. Memoria conţinea planurile originale ale palatului Mîşkin şi cam o sută de fotografii care-l prezentau.

Aceste fotografii confirmau ceea ce observase şi Hussein, mai ales prezenţa camerelor de luat vederi, a grilajului de la ferestrele parterului şi de la primul etaj, şi vigilenţa gardienilor, care patrulau pe trotuar ca „leii căutând pe cine să devoreze" din Scripturi. Prin imaginaţia unui om expert în explozive, cum era Hussein, treceau idei de a străpunge zidul dinspre imobilul de închiriat, situat spate în spate cu palatul, dar poate că exista o modalitate mai simplă şi mai puţin zgomotoasă.

Scoase din nou Cockroachul din cutia cu jucării, unde odihnea pe un strat de vată, deschise fereastra şi puse în funcţiune calculatorul.

Începu prin a verifica starea bateriei. (Microdronele solare nu erau încă puse la punct şi reîncărcarea bateriilor miniaturizate constituia o operaţiune prea delicată ca un simplu mânuitor să se apuce de ea.) Microdronul dispunea de o energie suficientă să execute o a doua misiune.

Hussein luă joystickul. Gândacul ieşi prin fereastră şi calculatorul reproduse imediat larma oraşului pe care microdronul o transmitea cu fidelitate.

Să se ridice în aer, să traverseze Moika pe diagonală şi să zboare direct spre palatul turcoaz fu o treabă de câteva secunde. Hussein abia avu timp să încetinească maşinăria şi **s-**o facă să cotească în unghi drept mai înainte de a se zdrobi de zid. Pe ecran, imaginile defilau ca **într-**un simulator de zbor, dar aici era vorba de imagini reale. *Cockroach***-**ul trecu prin faţa câtorva ferestre **–** sclipirea geamurilor îl împiedica să vadă ceva din ce se petrecea dincolo de ele. Ajunse la etajul superior, urcă şi mai sus şi descoperi un acoperiş în pantă. În casele înalte există întotdeauna un mijloc de a ajunge pe acoperiş, pentru a fi curăţat sau, la o adică, reparat. Hussein nu se grăbea, căuta acel mijloc de acces, uşă sau trapă. În cele din urmă, descoperi o uşă spre nord**-**vest care putea să comunice cu unul dintre pavilioanele supraetajate, ce încadrau faţada nordică. Gândacul nu reperă nicio cameră de securitate deasupra acestei uşi din metal ruginit.

Fotografiile făcute de Mulud indicau că imobilul de închiriat, lipit în partea sudică de palatul Mîşkin, îl domina cu înălţimea unui etaj. Hussein era pe cale să verifice acest lucru cu ajutorul microdronului, când deodată imaginile dispărură de pe ecran, bâzâitul se întrerupse, şi orice contact fusese tăiat.

Hussein făcu eforturi să rămână calm.

Probabil că depăşise raza de contact a maşinăriei, dar el ştia că *Flying Cockroach 1* avea peste un tur de rezervă. Fusese programat să se întoarcă în spaţiul său de eficacitate dacă pierdea legătura.

Într-adevăr, după un minut de rătăciri, bravul gândac dădu din nou semne de viaţă: recepta şi emitea, ecranul calculatorului se lumină. Hussein mulţumi lui Dumnezeu.

Calculatorul arăta că microdronul se afla la peste 200 de metri de bază, distanţa sa maximă fiind de 225. Hussein aduse gândacul în unghiul sud**-**vestic al acoperişului.

Plecând de aici. El exploră metru cu metru zidul imobilului de închiriat ce domina acoperişul palatului, verificând întruna distanţa.

La 210 metri dădu peste ceea ce spera: o scară metalică ruginită, fixată de zid şi permiţând să te caţeri de pe acoperişul palatului pe cel al imobilului. Numeroase ansambluri de acoperişuri comunicau astfel în marile oraşe pentru a facilita munca pompierilor.

În zigzag, gândacul se ridică deasupra imobilului şi îi exploră acoperişul. Între două coşuri, un ochi de pod permitea accesul în interior.

Hussein văzuse destul. Îşi aduse la bază microdronul, bateria fiind încărcată doar în proporţie de 10. Aşeză microdronul în cutie, printre pistoletele cu aer comprimat şi păpuşi Barbie.

Apoi, îngenunche pe covoraşul din dreptul patului, îşi scoase mătăniile din buzunar şi începu să se roage.

Întotdeauna se ruga în acelaşi fel, enumerând cele 99 de atribute ale lui Allah, al căror nume putea fi rostite: binefăcătorul, îndurătorul, vigilentul, inaccesibilul, cel care veghează cu străşnicie, omniprezentul, perfectul, impenetrabilul, atotputernicul… Se opri la ultimul bob şi nu pronunţă ultimul nume, de nespus pentru un om în viaţă. Şi atunci, speranţa său. Mai degrabă, o aşteptare extatică puse stăpânire pe sufletul său:

— În curând, murmură el. Totul se va împlini în curând.

Secţiune 5.05 5

Interesul său faţă de războaiele muride nu constituia pentru Hussein decât o acoperire. La drept vorbind, nici nu-i plăcea Istoria, care presupune o întoarcere în trecut. Trecutul, pentru el, nu avea mai multă importanţă decât o haină ruptă, bună de aruncat. Ceea ce-l pasiona, era perpetua reînnoire a prezentului, devorând şi însuşi**ndu-**şi viitorul cu fiecare clipă. Îşi inventase ca subiect de studiu relaţiile dintre Şamil şi Abd el-Kader, fiindcă reprezenta un pretext valabil ca să-şi justifice prezenţa în Sankt

Petersburg. Ceva, însă, începuse să-i placă: unitatea islamului, din Caucaz până în Maghreb, pe care întâlnirea celor doi pelerini eroici părea **s-**o profetizeze. În felul său musulman, concepând universul ca unul şi ca simultan, Hussein era mondialist: lumea tinde spre unitate – *umma* – fiindcă Dumnezeu este unic. Naţiunile, din punctul său de vedere, nu existau. Concepea lumea sub forma a doua entităţi amintind dialectica Lunii: islamul realizat şi islamul potenţial, chemat să dispară, fie împlini**ndu-**se ca islam, fie fiind anihilat.

Se gândea la toate astea în drum spre bibliotecă. „Samir Ibrahim" trebuia să fie văzut intrând şi ieşind cât mai des posibil, astfel încât să se integreze în peisaj.

Se întoarse la hotel pe la orele 17, plictisit de cât citise şi gata de acţiune. Starea lui de spirit se schimbase. Prima dată când manevrase microdronul se sufoca de frică; a doua oară, descoperise o bucurie de copil care lansează un zmeu; de data asta. Îşi zicea că dispunea de o putere magică pentru a penetra misterele duşmanilor săi. Treaba asta cu microdronele, în care abia dacă crezuse când îi vorbise pentru prima oară americanul la Istanbul, acum i se părea atât de firească precum vrăjile din *o mie şi una de nopţi*.

Firesc, de asemenea, că lui. Cavalerul lui Allah, îi fusese dată o astfel de putere: el. Măcar, era demn de ea. Şi era inevitabil ca această prodigioasă invenţie americană, care n-ar fi servit decât răului în mâinile marelui Satan, ajunsese în ale lui. Transmiţâ**ndu-**i binele imprimat în ele.

Scoase al doilea gândac din cutie. Puse în funcţiune calculatorul, lansă softwar-ul, deschise fereastra şi manevră joystickul.

De îndată ce microdronul părăsi încăperea. Îl făcu să coboare la doi metri de pământ pentru a se asigura de efectul produs asupra trecătorilor.

La început, niciunul. A fost nevoie ca gândacul să plonjeze şi mai jos ca un băieţel să strige:

— Uite. Mami, ce gânganie mare! Vrea să mă muşte.

Mama îi răspunse:

— N-am ajuns încă în august. Prea devreme pentru ţânţari. Trebuie să fie un soi de prusac zburător. Prusacii nu înţeapă.

Ruşii numeau gândacii prusaci, aşa cum germanii îi numeau pe ai lor ruşi.

Microdronul urmă cursul canalului Moika, în spatele unei ambarcaţiuni uşoare pline de turişti, care nu-i dădură nicio atenţie. Apoi. Se ridică în direcţia palatului Mîşkin şi trecu printre cele două pavilioane adăugate, care încadrau acoperişul. Ajunse deasupra curţii interioare. Curtea era dreptunghiulară, numai pilaştri, arhitrave cu muluri, cu balcoane din fier forjat în volute şi torsade, cu capete de Meduze în chip de capiteluri pentru coloanele groase legate între ele prin bare metalice. **Într-**o parte, un parking unde erau aliniate maşini Volga şi un mic Jiguli: în alta, o piscină cu trambulină, contrastând ciudat prin modernismul lor cu stilul rococo al ansamblului. Câţiva înotători făceau lungimi de bazin, deşi timpul era răcoros; cu prilejul unui alt sejur. Hussein văzuse pe malul Nevei ruşi denumiţi „morse” dispuşi să plonjeze printre sloiuri pentru o rublă.

Microdronul execută de trei ori înconjurul curţii, având grijă să nu survoleze înotătorii prea de aproape. Pe o parte, trei uşi-ferestre arcuite se aflau în capul scărilor de marmură care coborau până la o fâşie de gazon. Una dintre uşile-ferestre era întredeschisă. Prin geam se putea ghici un salon, în interiorul căruia părea să fie lume…

La prima tentativă, gândacul nu reuşi să treacă prin uşa întredeschisă: imposibil să-l facă să zboare destul de lent pentru o precizie perfectă. La a doua încercare, se lovi de geam. Dar fără să se deteriorareze. La a treia, reuşi să se strecoare între cadru şi pervaz, iar Hussein îl urcă până în plafon, ca să nu fie nici văzut, nici auzit. Cât mai încet cu putinţă, Cockroachul începu să se rotească în jurul salonul, atingând o cornişă plină de praf, drapată în pânze

de păianjen. În spatele cărora rămânea perfect ascuns.

O lustră.

Partea de sus a unor dulapuri din acaju, pline de cărţi legate în piele deschisă la culoare, imprimată cu decoratium.

O sobă de faianţă, din pardoseală până în tavan.

Cockroach-*uX* se aventură mai jos şi descoperi o masă din acaju pe mijlocul căreia se ridica un samovar de argint. Mai erau două platouri de argint pline cu prăjituri, o zaharniţă, un ceainic şi cinci ceşti de porţelan dispuse dinaintea a cinci persoane, din care Hussein nu văzu la început decât capetele, cu densitatea capilară variabilă, grupate pentru o ceremonie mai puţin solemnă, dar la fel de fundamentală în Rusia ca şi în Japonia: ceaiul…

Deplasând microdronul şi încli**nându-**l pe o parte şi pe alta, Hussein izbuti să aducă pe ecran cinci cefe mai întâi, apoi cinci chipuri, unele din faţă, altele din profil, dintre care trei erau cunoscute de majoritatea locuitorilor planetei. Faptul nu-l miră. Da, era pentru prima oară că-i spiona pe Boieri şi încă de pe acum ceea ce afla ieşea din comun: dacă Allah îi îngăduise accesul la tehnica cea mai perfecţionată a americanilor nu putea fi fără o anume raţiune.

Printre personajele cunoscute se afla:

— Un prelat cu barba albă, mustaţa încă uşor blondă, privirea intens vigilentă, purtând un potcap alb brodat cu un înger pe frunte şi coborând pe umeri sub forma a doua falduri ce-i ajungeau până la jumătatea pieptului şi reprezentau alţi doi îngeri cu aripile încrucişate; interlocutorii săi i se adresau cu *Vlădico*: Monsenior;

— Un civil cu capul în formă de cupolă, pleşuv în creştet, cu păr cărunt, odinioară fără îndoială de un blond roşcat, încă bogat pe tâmple, cu barba răsfirată pe piept ca cea a lui Dumnezeu Tatăl, cu privirea pătransă de tristeţe, de înţelepciune şi de milostenie;

„Aleksandr lsaici”, i se adresau ceilalţi cu respect;

— Un alt civil, brunet, purtând cărarea pe stânga, cu

nasul impozant, sprâncenele dese, aproape brejneviene, ochi de tătar, care te fixau ca două deschideri **într-**un zid din care se trage cu arcul, gura surprinzător de mică, deasupra unei bărbii săpate de gropiţe; i se spunea cu o familiaritate respectuoasă, Jenia.

În schimb, Hussein nu cunoştea:

— Un rabin cu barba sare şi piper, purtând o tichie mică, urechile dispărâ**ndu-**i sub perciunii inelaţi, numit Moişe Isakovici;

— Un intelectual rus de stil cehovian, Ivan Ivanîci, barbişon şi ochelari, nodul cravatei lat şi teşit: el era cel care turna ceaiul.

Stăteau de vorbă.

Iar gândacul „auzea” tot ce discutau, şi transmitea calculatorului lui Hussein, care înregistra, aşa cum înregistra şi imaginile recepţionate. Din păcate, se afla cam la limita razei de acţiune, şi nici imaginile, nici sonorul nu erau clare. În plus, mişcările microdronului şi uşorul zumzăit produs de el puteau în cele din urmă să atragă atenţia, astfel că Hussein se hotărî să-l depună pe o cornişă, în poziţia cea mai bună cu putinţă de ascultare şi de înregistrare a celor auzite de el.

Cu toate astea, Hussein nu pierduse din vedere că misiunea microdronului nu putea depăşi o oră, şi, observând mereu ecranul şi notând cuvintele ruseşti cele mai puţin clare, nu uita să-şi consulte ceasul şi starea de funcţionare a bateriei. Totul merse bine până în momentul în care rabinul se aplecă spre intelectual şi-i zise:

— Nu vi se pare că începe să fie cam rece, Ivan Ivanîci?

— Dar bineînţeles, Moişe Isakovici. Răspunse Cehov.

Se ridică şi închise uşa-fereastră.

Cockroach era prizonier.

Secţiune 5.06 6

ORIGINE: Verde

DESTINATAR: Alb

OBIECT: Sinteza ascultărilor FEI realizate pe... 2002

de la orele 17 şi 29 până la orele 17 şi 53 în interiorul palatului Mîşkin (salonul de la parter care dă spre partea estică a curţii).

OBSERVAŢII:

Sunetul fiind defectuos, procedeul de sinteză pare preferabil transcrierii directe; totuşi ea este dată sub rezervă. Frazele auzite de la un capăt la altul sunt transcrise între ghilimele.

Ca măsură de securitate, cei cinci interlocutori sunt desemnaţi prin denumiri codificate. A se vedea fotografiile alăturate pentru identificarea probabilă a

„Înţeleptului", a „Vizirului" şi a lui „Padre". Identificarea „Zelotului [93]„poate fi posibilă prin verificarea informaţiilor. „Anonimul" vorbeşte puţin, doar pentru a oferi ceai şi prăjituri invitaţilor săi. Pare a fi reprezentantul grupului numit „Boierii".

COMUNICAT:

Subiectul conversaţiei îl constituie situaţia evreilor din Rusia. Zelotul se plânge de o anume discriminare, dar recunoaşte că ea este fondată pe baze religioase şi nu rasiale. El recunoaşte, de asemenea, că anumiţi evrei au făcut dovadă, în trecut, de aroganţă la adresa ruşilor. El citează fraza: „Noi am fost cei care v-am dat un Dumnezeu, şi tot noi vom şti să vă dăm un ţar", şi îşi cere scuze.

Înţeleptul recunoaşte că discriminarea există. În pofida loialităţii de care au dat dovadă adesea evreii faţă de statul nas, în special în 1812 şi în 1914. Regretă că această discriminare s-a sprijinit multă vreme pe baze religioase. Sub regimul ţarist, un evreu convertit nu mai era considerat ca evreu, ceea ce i-ar fi putut tenta pe unii evrei. El remarcă faptul că era imoral să propui evreilor o bunăstare materială cu preţul renegării credinţei lor, şi de a obţine astfel convertiri din pură convenienţă, că unii puteau chiar să se justifice prin ideea că ar fi astfel mai utili poporului lor.

---

93 Patriot evreu care luptă pentru independența națională, (n.tr.)

Padre atrage atenţia că populaţia evreiască **s-**a mărit de cinci ori în Rusia pe parcursul secolului al XIX-lea, şi precizează că această explozie demografică a putut să dea naştere anumitor probleme. El mai aminteşte că evreii au deţinut multă vreme monopolul *de facto* pentru fabricarea vodcii.

Înţeleptul insistă asupra necesităţii de a sparge abcesul relaţiilor dintre ruşi şi evrei, deşi se fac încercări de a-l ascunde. „Putem fi taxaţi de antisemitism doar dacă am pronunţat cuvântul «evreu». Avem sentimentul că acest cuvânt «evreu» a devenit un termen indecent. Aşa ceva nu trebuie să se mai întâmple, este ofensator pentru toată lumea. Nimic nu poate fi mai imoral şi mai primejdios decât a trece sub tăcere ceva când scrii Istorie: faptul nu face decât să provoace, ca urmare, o distorsiune în sensul opus”. Zelotul recunoaşte că problema este de proporţii şi insistă asupra aspectului ei internaţional. La începutul secolului, precizează el, evreii din Rusia constituiau aproape jumătate din populaţia evreiască de pe planetă. Mulţi dintre ei au participat la întemeierea statului Israel.

Padre semnalează că mulţi evrei au emigrat în Statele Unite şi aici au creat un lobby în general defavorabil Rusiei. Lor li se atribuie exclamaţia lui William Hearst (sau a unui scriitor în solda sa): „Fie ca Dumnezeul Dreptăţii să coboare aici pe pământ pentru a termina o dată pentru totdeauna cu Rusia, aşa cum a terminat cu Sodoma şi Gomora!”

Zelotul aminteşte că au fost lansate acuzaţii de crime rituale împotriva evreilor, dar recunoaşte că au fost mai multe în Polonia decât în Rusia.

Anonimul atrage atenţia că evreii i-au acuzat pe creştini că ar fi recurs la înecarea unora sub pretextul de a-i boteza, prin cufundarea în apă.

Padre citează un englez, pe nume Parks, care afirmă că atitudinea evreilor la adresa ţărilor în care trăiesc nu este întotdeauna clară: de exemplu, cum se simt ei înainte de toate, evrei sau britanici? De unde şi teama de

comploturi.

Înţeleptul: „Dacă noi am păstrat curăţenia şi forţa insuflate nouă odinioară de către sfântul Sergiu de Radonej. Nu ne-am putea teme de niciun complot din lume”.

Vizirul insistă asupra diferenţei dintre noţiunile de „rus” (sub raport etnic: din Rusia mare) şi „rusian” (locuitor ereditar al Rusiei). El aminteşte că, sub regimul ţarist, evreii accedau la titluri de nobleţe: în 1897, 196 de membri din nobleţea ereditară revendicau ebraica drept limbă maternă (mai probabil, era vorba de idiş).

Vizirul dezvoltă ideea că Rusia, neavând frontiere naturale, este condamnată să fie un imperiu, indiferent care ar fi modul ei de guvernare. El enumeră diverse etnii care fac parte din imperiul rus, chiar şi redus, ca în zulele noastre, la o dimensiune relativ restrânsă. Ăsta-i destinul Rusiei, de a fi multietnică şi multicultural. El demonstrează că, în ciuda zonei de rezidenţă forţată, şi de *numerus clausus* impuse evreilor, ţarii n-au dat dovadă niciodată de antisemitism. Pe timpul iobăgiei, de exemplu, majoritatea evreilor erau mai bine înzestraţi decât cei mai mulţi ruşi. Vizirul aminteşte de cuvintele lui Petru cel Mare: „Puţin îmi pasă că eşti botezat sau circumcis, dacă te dovedeşti om cinstit şi îţi cunoşti meseria”.

Înţeleptul meditează asupra consecinţelor imprevizibile ale acţiunilor politice: Germania, mfiltrâ**ndu-**l pe Lenin în Rusia, a creat circumstanţe favorabile pentru ajungerea la putere a lui Hitler: liberalii şi social-revoluţionarii ruşi, facilitând distrugerea Fostului Regim şi venirea la putere a bolşevicilor, şi-au provocat propria prăbuşire… „Singura modalitate de a preveni astfel de erori, spune el. Este de a te lăsa călăuzit de busola moralei divine”.

Zelotul aplică această remarcă evreilor care au militat pentru revoluţie şi au ajuns apoi obiectul epurărilor lui Stalin.

Anonimul remarcă faptul că numeroşi evrei ruşi

nutresc o dragoste sinceră pentru Rusia şi obiceiurile ruseşti, cărora, **s-**ar părea că, le**-**au rămas credincioşi chiar şi în străinătate, chiar şi în Israel.

Zelotul recunoaşte acest paradox.

Înţeleptul regretă că Aleksander Aleksandrovici Zinoviev nu a fost invitat la această discuţie.

Vizirul ia cuvântul şi, în acest moment, transmiterea devine cu neputinţă de auzit.

OBSERVAŢII: Un microdron abandonat.

Mecanismul de autodistrugere chimică urmează să intre în acţiune.

DEZIDERAT: Importanţa recunoscută a interlocutorilor prezenţi justifică abordarea fazei active a operaţiunii *Rană mortală*. Faptul că nu au pronunţat niciun cuvânt reacţionar sau naţionalist nu e nevoie să fie adus la cunoştinţa publicului. E suficient numele lor şi afilierea la grupul Boierilor pentru expoatarea eficientă a reuniunii lor.

Secţiune 5.07 7

A doua zi dimineaţă, bibliotecă. Mulud. Schimb de serviete.

În servieta lui, Mulud găsi două dischete, una conţinând sinteza, cealaltă fotografiile.

În camera sa din hotelul *Oktiabrskaia* se puse pe treabă.

Pe ecranul calculatorului său portabil apăru textul primei dischete şi îl salvă. Apoi, făcu să defileze o serie de fotografii cu scene petersburgheze, printre care o demoazelă îmbrăcată sumar, stând pe un taburet de bar şi filmată de jos în sus. Mulud reveni la textul original, pe care, graţie softwar**-**ului de steganografie, îl disimulă în fotografie, din care mai mulţi pixeli[94] din cei 20.000 îşi schimbară culoarea. Cum calculatorul lucra pe o gamă de 16 milioane de culori, nu exista niciun risc ca modificarea lui să fie remarcată.

---

94 Contracție din englezescul picture element, reprezentând cel mai mic element de culoare omogenă a unei imagini înregistrate, (n.tr.)

Fotografiile personajelor nu se pretau aceluiaşi mod de steganografie, şi el le ascunse **într-**un lot de fotografii anodine, încadrâ**ndu-**le mereu între două poze de femei mai mult sau mai puţin dezgolite, pentru a sări în ochii corespondentului său.

Operaţiunea o dată terminată. Mulud scrise un mesaj electronic către agenţia sa de fotografii din Paris. Strecură în el o notă umoristică legată de diversitatea preocupărilor sale, când de muncă serioasă, când de destrăbălare: „Nu ştiu ce m-a obosit mai tare, Peterhoful[95] sau strada Tairova [96]„. Expedie totul.

Un alt agent al reţelei lui Hussein avea să preia fotografiile. Mulud nu ştia dacă era directorul agenţiei, adjunctul său sau una dintre secretare. Acest agent urma să aleagă fotografiile nudurilor şi pe cele încadrate de ele şi, fără să ştie ce anume ascundeau ele, să le trimită prin Internet unui corespondent american, care avea să descopere expedierile originale dintre suporturi.

La nivelul său, el ar fi recurs la un mijloc şi mai disceret. O firmă numită *Sagittarius* lansase şaizeci de sateliţi care aveau menirea să acopere în permanenţă lumea întreagă şi să permită clienţilor săi să transmită date, indifirent dacă ar fi fost vorba de jungla ecuatorială, de Polul Nord sau de Polul Sud. Din păcate, telefoanele portabile obişnuite le erau suficiente oamenilor de afaceri, iar tarifele lui *Sagittarius* se dovediseră aşa de piperate că firma dăduse faliment, dar. Pentru moment, sateliţii continuau să se rotească. Şi câţiva privilegiaţi, printre care şi Clubul, aveau acces la ei.

Prin acest procedeu, mesajul lui Hussein ar fi reuşit să ajungă la destinatarul său.

*

Între timp, Hussein îi dăduse întâlnire altui membru

---

95 Vechea denumire a palatului Petrodvareț - reședință a țarilor, întemeiată de Petru cel Mare la Golful Finic. la 29 km de Sankt Petersburg. In prezent, vast ansamblu muzeistic, (n.tr.)

96 Loc de distracții - după numele actorului moscovit Tairov. (n.tr.)

al reţelei sale: la douăsprezece fără cinci, în labirintul curţilor leproase şi înguste ca nişte fântâni, unde se credea că ar fi locuit Raskolnikov şi cămătarul pe care îl asasinase.

Salem era slab, cu un cap descărnat de vultur, un gât crestat de brici şi braţe lungi, pe care le flutura de parcă ar fi fost nişte aripi. Provenea din Daghestan şi povestea oricui voia să-l asculte că Cecenia şi Daghetanul reunite însumau 60 din moscheile Federaţiei Ruse pentru 15 dintre musulmani şi, de asemenea că În ţara sa, lumea învăţa numele strămoşilor din cel puţin douăsprezece generaţii. Fusese ofiţer KGB până în 1991, iar acum trăia din diversele meserii învăţate în fosta lui calitate.

— Pacea să fie cu tine, spuse Salem în arabă.

— Pace şi ţie, răspunse Hussein, care ştia el ce vorbea.

Arabă lui Salem nu mergea mai departe de atât; discutară în ruseşte.

Hussein îi expuse ce anume era de făcut.

— Palatul Mîşkin? Nici nu se pune problema. Ai văzut ce gardieni are? Cred că sunt foşti lucrători de pe la noi…

— Iată cum vom proceda, continuă Hussein, fără să dea atenţie obiecţiei.

Îi detalie proiectul.

— Se poate face. Nu este cazul să pătrundem direct în palat. Trebuie să trecem prin imobilul de închiriat. Foarte bine că ai reperat uşa de serviciu din fundul *tupik*-ului. Credinţa îţi deschide ochii. Pentru că intrările principale ale acestor clădiri, unde locuiesc „noii ruşi”, sunt păzite ca şi Kremlinul. Intrarea de serviciu este singura noastră şansă. Îmi dau eu seama că eşti musulman sadea, şi eu mă pricep. Noi ăştia, din Daghestan şi din Cecenia, nu suntem decât 15…

— Dar aveţi 60 din moschei, ştiu asta. Nu-i pentru prima dată că lucrăm împreună.

— Sper că n-am să mă chinuiesc cu închizătorile pe sub ferestrele palatului Mîşkin. Tipii au înăuntru camere

cu senzori şi la cea mai mică mişcare, gardienii îţi sar în spinare.

— Nici nu se pune problema să te chinuieşti cu vreo încuietoare. Uşa este comandată de un cod digital.

— Şi tu, frate, cunoşti codul?

— Îl voi afla în curând, frate. Ai arme?

— Am.

— Două?

— Şi mai multe dacă vrei.

— Cu amortizoare?

— Punem noi.

— Ai aparate radio de emisie**-**recepţie?

— Am.

— Avem nevoie de trei.

— Trei o să fie.

— La unu fără cinci, în faţa uşii.

— Te poţi bizui pe un om care**-**şi cunoaşte bunicii…

— Până la a douăsprezecea generaţie. Ştiu.

Nici urmă de sarcasm în vocea lui Hussein.

Secţiune 5.08 8

Grupul constituit de Hussein, pentru a duce la bun sfârşit operaţiunea *Rană Mortală*, era alcătuit la faţa locului din:

— Mulud, francezul marocan, pentru comunicări;

— Salem, fost ofiţer KGB. Pentru acţiuni speciale;

— Mabul. Pentru informaţiea, pus la dispoziţie **– s-**ar putea chiar spune impus *sine qua non* **–** de către comanditar;

— Şi Fatima, pentru misiuni de protecţie.

Era o invovaţie a lui Hussein să acorde încredere femeilor pentru o muncă teroristă: musulman, el ştia că devotamentul femeilor nu are limite, că le poţi cere orice, cu condiţia de a le considera ca un material bun de aruncat. O întâlnise pe Fatima **–** după numele ei adevărat Mary Carrington **–** la Oxford. Era o americancă dezgustată de lipsa de vlagă a masculilor americani, plecată în Europa în căutarea a ceva mai bun. Fără să găsească. O luase apoi

spre Mediterana – acelaşi rezultat ca, în sfârşit, să dea peste Hussein în Orientul Apropiat. Îndrăgostită de el. Sentimentul ei sporea în intensitate cu atât mai mult cu cât el nu-i cerea nimic. Se convertise la islam şi se delecta cu umiliri, adesea imaginare. Hussein o trimisese în Bosnia să facă un stagiu, cu care ocazie se dovedise dotată pentru activităţile clandestine ca şi pentru acţiune. El ar fi preferat **s-**o păstreze în rezervă pentru lovituri viitoare, dar îşi dăduse seama că Fatima **s-**ar plictisi şi ar pleca să caute aventuri mai exaltante prin alte meleaguri. Aşa că o folosise ca trăgădor de elită în Cecenia. Unde ea doborâse o jumătate de duzină de ofiţeri ruşi. În perspectiva *Rănii Mortale*, o deplasase la Sankt Petersburg, unde ea îşi reluă identitatea americană şi se cază la un localnic, sub pretextul de a învăţa limba.

— Fatima. Îmi recunoşti vocea?

— Din**tr-**o mie.

— Bolşaia Morskaia… Aşteaptă telefonul meu.

— Voi fi acolo **într-**o oră.

Hussein urcă în camera lui şi scoase din cutia cu jucării un nou gândac, al treilea. Îl trimise în *tupik*-ul aflat de-a lungul palatului Mîşkin şi îl îndreptă către uşa de serviciu a imobilului. Căută îndelung un loc fix de unde microdronul să poată „vedea” codul digital. Bateria se descărca mai puţin repede dacă microdronul stătea nemişcat. Până la urmă, Hussein se decise pentru marginea unei ferestre a băncii Katz şi Galperin. Acum, trebuia să aştepte apariţia unui locatar şi, timp de aproape o oră, nu se prezentă nimeni. Când, în cele din urmă, veni o femeie să acţioneze codul digital, corpolenţa ei îl ascunse, iar uşa se deschise fără ca gândacul să înregistreze numerele.

Bateria probabil că era pe sfârşite. Hussein repatne microdronul pentru a evita ca el să fie descoperit mai înainte de a se fi autodistrus.

Cu dinţii încleştaţi, îl decolă pe al patrulea şi penultimul, pe care îl menţinu în zbor, învârti**ndu-**l cât mai

lent posibil pe deasupra uşii. De fiecare dată când se apropia cineva, îl punea pe *Cockroach* să coboare şi nota numerele folosite, dacă reuşea să le desluşească pe ecranul său. **Într-**o oră, apăruseră două persoane şi, din felul în care butonau, lui Hussein i se păru că putea citi peste umărul lor, trei combinaţii posibile: A2578 sau A3689 sau A2689. Îi telefonă Fatimei:

— Coordonate 76 – 68. Uşă cu cod digital. Încearcă următoarele trei combinaţii… Dacă uşa se deschide, intră şi ieşi imediat, ca şi cum ai fi depus o scrisoare.

Împrejurimile palatului Mâşktn fuseseră în prealabil raportate pe o hartă la scară mare, unde fiecare pătrat de un centimetru corespundea unui metru pe teren. Hussein şi Fatima fiind singurii care dispuneau de un exemplar.

— Raportezi imediat.

Hussein se întreba dacă era cazul să lase microdronul pe loc ca **s-**o vadă pe Fatima lucrând, dar bateria era aproape terminată. Aduse maşinăria în staul din preocuparea pentru ordine. Nu-i mai rămânea decât unul…

Altul în locul său ar fi fost agitat, dar Şahidul ştia să-şi canalizeze angoasa în interiorul lui. Îi era suficient să-şi recite rugăciunile enumerând cele 99 de atribute ale Dumnezeului său.

Telefonul începu să sune.

— Rezultat negativ. Am mai încercat şi A690B. Pentru că este aproximativ acelaşi parcurs al degetului. Rezultat negativ.

— Bine, plimbă-te în continuare prin cartier.

Un moment lui Hussein îi trecu prin cap să încerce toate combinaţiile posibile pe codul digital, fără a ţine seamă de observaţiile microdronului. În noaptea aceea avea să fie dinaintea porţii cu pricina, împreună cu Salem. Câte combinaţii ar putea fi? Amintiri de matematici îi reveniră în minte. Nouă cifre, zero, A şi B: deci douăsprezece elemente şi, în consecinţă, 1 x23456789 x lox 11 x 12 permutări. Ceva în jur de 500 de milioane.

Nu mergea, trebuia să rişte şi ultimul *Flying Cockroach*.

Acesta decolă fără probleme, ca şi precedentele.

Hussein îl privi plecând fără a simţi o teamă mai mare ca înainte: ce-o fi, o fi. Cu ajutorul lui Dumnezeu.

Uşa de serviciu a imobilului apăru pe ecran. Hussein îi cunoştea pe din afară panourile, crăpăturile, vopseaua uşor scorojită, mânerul în formă de ou şi codul digital bej cu numere negre, care nu-şi trăda secretul.

Gândacul zburător era suspendat de o oră deasupra uşii, când o prăjină de om **într-**o plecă cu dungi, care ieşise cu câteva minute mai înainte, se întorcea acum. **Într-**o jiletcă cu dungi, da. Trebuia să fie şeful de sală al câtorva mafioţi. Înalt cum era, risca să mascheze codul digital.

Hussein coborî microdronul cât de jos îndrăzni, şi văzu clar cifrele.

— Ia uite, belstematul! Du-te la naiba!

Rot**indu-**şi braţul, prăjina alungă insecta care-i bâzâia în jurul capului. Se produse un şoc. Ecranul se stinse o clipă, apoi se lumină din nou.

Hussein redresase joystickul şi trimise microdronul spre înălţimi. Când îl puse din nou să coboare, uşa se închisese în spatele şefului de sală.

Mai trecu un sfert de oră în aşteptare. Nimeni nu se arăta dinaintea uşii. Bateria era pe trei sferturi descărcată. Trebuia să aducă microdronul înapoi sau să accepte pierderea lui fără niciun rezultat. Încrezător, Hussein îl lăsă să se rotească pe poziţii.

Cinci minute. Zece minute. *Flying Cockroach* mai avea de trăit doar câteva minute.

Un puştan se apropia de intrare, sărind **într-**un picior şi legănând altul.

Băiatul se opri în faţa codului digital, pe care microdronul îl „vedea” perfect pe deasupra capului său.

Puştiul se ridică pe vârfuri şi formă codul: era 03689.

— Binecuvântat fie Dumnezeu, cel care îşi împarte

binefacerile!

Secţiune 5.09 9

În noaptea aceea, cu Fatima de gardă pe stradă, Hussein şi Salm intrară în clădire prin uşa de serviciu, *intrarea neagră*, cum îi spun ruşii, spre deosebire de *intrarea de zile mari*. Salem găsi butonul care acţiona lumina intermitentă şi o aprinse: dacă dădeau peste vreun petrecăreţ **–** şi toţi ruşii sunt petrecăreţi **–** lanternele electrice ar fi trezit bănuieli. Urcară o scară de lemn, sordidă **–** din când în când o pisică tigrată li se strecura printre picioare, până la etajul cinci, unde o uşă le bară drumul. Salem împinse limba încuietorii cu un pătrat de plastic. Trepte şi mai înguste îi conduseră pe un palier luminat de o ferestruică făcută în tavan. **Într-**un colţ era sprijinită o scară. Salem o orientă către ferestruică şi se căţără primul. Hussein îl urmă. Ajunseră pe acoperişul clădirii.

De jos, cerul li se păruse negru în contrast cu luminile oraşului, dar, de aici, oraşul, câtă risipă de electricitate ar fi făcut, părea cufundat în beznă. Cerul dulce, iluminat de o lună în primul pătrar, răspândea pe acoperişurile negre o strălucire mătăsoasă, liniştitoare, pe care ele o reflectau pe alocuri. Hussein se îndreptă fără şovăire către locul unde trebuia să se găsească scara fixată în zid. Respira bine. Era fericit.

Mergând aplecaţi, ajunseră la scară şi coborâră. Se aflau acum pe acoperişul palatului Mîşkin şi riscau să**-**şi frângă gâtul: asta era meseria. Ocoliră curtea interioară cu piscina ei iluminată de reflectoare, care**-**i dădeau o nunţă de smarald. În ciuda orei târzii, un înotător atletic se înverşuna să se antreneze. Se auzea cum pufăia şi plesnea frenetic suprafaţa apei, forţâ**ndu-**se să înoate crawl. Hussein şi Salem ajunseră în dreptul uşii care dădea spre unul dintre pavilioane. Hussein îşi duse la gură aparatul radio şi scoase un şuierat prelung şi discret. Fatima îi răspunse prin**tr-**un şuierat de o lungime egală.

Salem se oprise dinaintea uşii metalice. Aprinse

lanterna frontală, prevăzută cu un filtru alb, opac şi lumină încuietoarea cu un fascicol strict focalizat.

— Securitate clasa-ntâi. Aprecie el. Ia loc undeva, fratele meu, şi stai la pândă.

Hussein se aşeză pe acoperiş, în umbra proiectată de pavilion. Salem îşi lăsă la picioare rucsacul şi scoase din el un baston de vânătoare, pe care se căţără, cu ochii în dreptul încuietorii. Din rucsacul care conţinea unelte orânduite cu grijă şi fixate la locul lor prin elastice, alese un cilindru fin prelucrat din oţel de culoarea bronzului, străbătut pe lungime de opt tije subţiri tot din oţel îndoite la un capăt. Aplică unealta pe ţeava încuietorii şi începu să tatoneze în interior cu tijele. În căutarea piesei care bloca rotorul. Degetele lui, fine şi osoase ca ghearele de vultur, căruia i se asemănau, împingeau, trăgeau, palpau, treceau la o altă tijă... Din când în când, încerca să răsucească unealta între degete, apoi, ofta şi relua tatonările. După o oră. Unealta, transformată în cheie, reuşi să pivoteze rotorul. Uşa se deschise spre tenebrele interioare. Salem se întoarse şi clipi lent din pleoapa lui bombată.

Hussein fluieră de două ori în microfon şi îi ajunseră la urechi alte două fluierături prelungi.

Din sac, Salem scoase două revolvere makarov echipate cu amortizoare. Îi întinse unul lui Hussein care, după ce-i manevră chiulasa ca să introducă un cartuş, porni primul prin palatul Boierilor.

O scară metalică ducea la o uşă, care nu era zăvorâtă. Un palier vast permitea accesul, **într-**o parte, spre o galerie şi, în partea opusă, spre o scară largă din lemn cernit acoperită cu un covor pe mijloc. Clarul de lună pătrundea din belşug prin ferestrele mari, ce dădeau spre Moika, ca să nu mai aibă nevoie de altă lumină.

Hussein învăţase pe de rost planul palatului Mîşkin aşa cum fusese el construit, şi îşi imaginase cu aproximaţie dispunerea actuală: ruşii nu erau oamenii să păstreze din**tr-**un edificiu doar carcasa faţadelor şi să nu refacă în întregime interiorul; poate că deplasaseră anumiţi pereţi,

respectând însă zidurile despărţitoare de susţinere, scările, coridoarele, culoarele, locurile de acces. Ca cea mai mare parte a palatelor ruseşti din secolul al XVIII-lea, şi acesta avea un parter şi două etaje, plus un pod şi un subsol. Ei ajunseseră la etajul camerelor de dormit, care trebuie că-şi păstraseră destinaţia, fiindcă palatul servea de hotel Boierilor în trecere şi prietenilor lor. Dată fiind ora. Toată lumea dormea.

Hussein şi Salem coborâră la etajul oficial, cel al sălilor de recepţie, dintre care unele, ţinând seamă de spaţiul ocupat de bancă şi de mass-media, fuseseră amenajate, fără îndoială. În birouri luxoase şi în restaurant. Birourile puteau prezenta un interes, dar era greu de presupus că ar adăposti obiectivul operaţiunii, care trebuia să fie păzit cu grijă.

O scară de marmură, de două ori mai lată decât precedenta şi din două aripi, plonja către parter, pe mijlocul unei case a scării la fel de vaste ca o sală de bal, cu oglinzi arcuite aflate în faţa unor ferestre arcuite şi ele. Pentru o clipă lui Hussein i se păru că vede mişcând o umbră şi se răsuci spre ea, gata să tragă, dar nu era decât reflectarea lui **într-**o oglindă. Paznicii trebuie că se odihneau, bizui**ndu-**se pe securitatea din exterior fără să se ostenească prea mult făcând ronduri.

Pardoseala era din lespezi. În fund. O uşă-fereastră dădea spre curtea interioară. La dreapta şi la stânga erau alte uşi. Dinspre dreapta răzbeau glasuri şi muzică. Potrivit dispunerii locurilor, acolo trebuia să se afle postul de gardă. Hussein deschise o uşă care se găsea sub una dintre aripile scării şi nimeri **într-**o debara. Salem încercă uşa simetrică şi-i făcu semn că **s-**ar putea ca aceea să fie calea cea bună. Hussein fluieră prelung de trei ori şi i se răspunse prin alte trei fluierături prelungi. Se gândi doar o clipită la cea care fluiera, plimbâ**ndu-**se de una singură pe malul canalului Moika, lăsând impresia că aştepta un iubit, ceea ce n-ar fi surprins pe nimeni în apropierea nopţilor albe. Nu risca mare lucru. Străzile din Sankt Petersburg

deveniseră la fel de sigure ca şi cele ale Leningradului. Şi, la o adică, ştia ea să se apere.

O nouă scară, aceasta de granit, cobora spre subsol. Nu mai era nicio lumină şi Salem fu nevoit să-şi aprindă lampa frontală, în vreme ce Hussein ridica o lanternă de buzunar cu mâna stângă.

Subsolul palatului fusese reamenajat. Spaţiul central era ocupat de o piscină înconjurată de o galerie străpunsă de hublouri, permiţând admirarea performanţelor unor tritoni şi naiade. La un capăt se afla o sală de gimnastică, alături având un stand de tir **într-**o parte şi o sală de arme în cealaltă. Un culoar de beton conducea spre un amfiteatru de vreo două sute de locuri şi spre o sală mare, fără ferestre, echipată cu birouri şi calculatoare. O uşă. Căreia Salem îi veni de hac rapid, dădea spre o sală oarbă şi ea, dar mai mică. Aici torcea uşor un calculator central. Pachete groase de cabluri negre, încolăci**ndu-**se ca nodurile unor boa constrictori – presupunând că boa constrictorii ar face noduri – se conectau la un dulap metalic din apropierea calculatorului central. Pe un birou, un ecran şi o tastatură indicau locul „administratorului de reţea”. Teancuri de dosare, de note tehnice se îngrămădeau pe rafturi metalice.

În fundul sălii, o uşă blindată.

Salem şi Hussein schimbară o privire. După toate probabilităţile, obiectivul lor se afla în spatele acelei uşi.

Salem se apropie să-i verifice modul de funcţionare, cu urechea lipită de ea pentru a-i auzi tonalitatea camelor pe care mâna lui le răsucea... Se uită la ceas şi scutură din cap. Prea târziu să atace o nouă încuietoare. Hussein încuviinţă. Scoase patru fluierături scurte, sperând ca pereţii de beton să nu reprezinte o piedică în transmiterea lor. Îi răspunseră patru flueirături la fel de scurte.

Cei doi bărbaţi făcură calea întoarsă fără să întâlnească picior de om.

Ajungând la uşa de pe acoperiş, Salem se opri. Luă un set de şurubelniţe şi din interior, demontă încuietoarea.

Depuse piesele una după alta pe o pânză cerată întinsă pe jos. Corpul fu rapid demontat şi Salem se ocupă de cilindru. Extrase din el resorturi şi ştifturi.

— Ce faci acolo, frate?

— Scot încuietorile de siguranţă, frate. Nu las decât una. Nu va rămâne nicio urmă de efracţie, şi, când ne întoarcem, va mai trebui să împing doar o singură siguranţă, a cărei poziţie am păstrat-o pe unealta mea. Am **s-**o pot deschide ca şi cum aş avea o cheie.

— Domnul fie lăudat, care te-a făcut aşa de priceput în lăcătuşene.

Salem îşi ridică ochii spre Hussein:

— Nimic nu-i greu, când îţi cunoşti străbunii până la a douăsprezecea generaţie.

Secţiune 5.10 10

Întâlnirea era stabilită la circul din Sankt Petersburg, potrivit dorinţei lui Mabul:

„Eu mă simt bine printre animale, semenii mei!” Mabul era informaticianul impus de acel „american diferit de toţi ceilalţi”, dar, la acest capitol, era absolut la fel ca toţi ceilalţi: trebuia să te supui mereu voinţei lor.

Spectacolul de circ debordă de acea compasiune antipatică şi caracteristică ruşilor. Îmblânzitorului îi era milă de urşii săi. Urşiilor le era milă de îmblânzitor, trapezistului de trapezistă, clovnilor unii de alţii, publicului de artişti şi artiştilor de public. Era cu adevărat insuportabil pentru un cavaler al lui Allah.

În antract, Hussein se duse să vadă fiarele sălbatice şi se opri în dreptul cuştii cu tigri. În mâna stângă ţinea un *Washington Times*. Fiinţa măruntă, aducând a maimuţă, cu braţele lungi, capul bombat, cu ochelari groşi ca nişte lupe. Care se apropia de el, ţinea un

Economist cu amândouă mâinile:

— Scuzaţi-mă, Sir. Sunteţi american?

— Nu, Sir. Sunt libanez. Ce mai faceţi?

— Ce mai faceţi? Spectacolul v-a plăcut? Eu îl găsesc slăbuţ, are doar o singură arenă. În State, noi avem cel

puţin trei.

— Ştiu, şi cei care vând bilete sunt *Shriners* cu turbane.

— Ha. Ha! Cunoaşteţi ţara noastră. Mi se spune Mabul. Îmi face plăcere să vă cunosc.

— Eu mă numesc Hussein. Îmi face plăcere să vă cunosc.

— După spectacol, vreţi să facem câţiva paşi împreună?

— Cu plăcere.

Se întâlniră la ieşire şi coborâră pe strada Fontanka.

— Ei? întrebă Mabul. Aveţi obiectivul?

— Încă nu.

— Ştiţi ce tip de calculator au indivizii?

Hussein repetă indicaţiile culese de pe calculatorul central din palatul Mîşkin. Mabul se umflă în pene.

— Nu mă aşteptam la mai puţin din partea Boierilor. Au ales o *Mâşka* de calitate, cea mai bună. Aşa cum pusesem eu diagnosticul. OK. Îi spun *Mâşka* calculatorului lor central, şoricelul, în cinstea palatului Mîşkin. Este un şoricel cât se poate de bun, dar eu dispun de echipamentul necesar pentru a decripta orice. OK. Nu ştiu dacă amicii noştri v-au spus, dar biţii, octeţii şi algoritmurile n-au secrete pentru mine. Aşa că vezi dumneata, eu sunt *Homo informations*. De altfel, am tras la *Europa*. Că pentru un *Homo informations* nu înseamnă prea mult. M-am dat drept reprezentant al unei firme de informaţiea, ceea ce justifică materialul cărat după mine. OK. Când e stabilit obiectivul?

— În noaptea asta, dacă vreţi.

— N-aveţi minte? Am nevoie de cel puţin patruzeci şi opt de ore pentru transcriere! Cred că nu aveţi de gând să puneţi obiectivul la locul lui?

— Cum să nu. E de la sine înţeles.

— Atunci, trebuie să-l luaţi mâine seară şi să-l aduceţi înapoi în noaptea de duminică spre luni. În acest răstimp, Boierii nu vor băga de seamă că a dispărut, e de

la sine înţeles! Britanicii au inventat weeke**nd-**ul; ruşii îi imită: foarte bine pentru ei. E posibil?

— Dacă o vrea Dumnezeu.

— Ah! Dumneata eşti închistat în habotnicia musulmană! Eu nu, eu nu cred în toate platitudinile astea. Eu muncesc pentru aşa ceva (şi făcu gestul de a număra bani), cum şade bine unui necredincios. Atunci, fii atent, cel mai simplu este ca vineri seară să vii şi să bem un pahar la barul din *Europa* **-** au şi Coca**-**Cola, dacă ţii **-** şi îmi predai obiectul. Fără mofturi şi fasoane, cât mai deschis cu putinţă: aşa trec lucrurile neobservate. OK?

Hussein se distra primind lecţii de clandestinitate de la un *Homo informations*. Le telefonă lui Salem şi Fatimei pentru a stabili o întâlnire peste două zile.

Secţiune 5.11 11

Îşi petrecu ziua de vineri în bibliotecă, lucrând la războaiele muride. Vineri, zi de Djemaa, zi sfântă a islamului. Şamil, până la un anumit punct, era un om după mima lui: se bătuse bine. Dar ajunsese să se recunoască învins şi să accepte clemenţa învingătorului: nu era din fierul din care sunt forjaţi martirii.

Cerul era acoperit în seara aceea şi noaptea târzie foarte întunecată. Fără lună. Comunicările prin radio se dovediseră satisfăcătoare. Salem vulturul şi Hussein cu ochii de oglindă se întâlniră în faţa *uşii negre* a imobilului de închiriat.

— Să presupunem, frate, că tipii au schimbat codul digital, şopti Salem, pasăre rău prevestitoare.

Dar nu îl schimbaseră.

În cinstea zilei de vineri, scara era invadată de mirosuri de bucătărie şi de muzică de tot soiul. Cântece, explozii de glasuri, râsete rostogolite. Era ciudat să urci astfel, de**-**a lungul unei scări de serviciu, şi să nu-i vezi pe inocenţii care chefuiau la fiecare etaj. Hussem se gândi că era ca şi cum ar fi urcat pe tubul digestiv al unei fiinţe omeneşti, fără a participa la munca creierului ei.

Scara, pusă la locul ei. Rămăsese tot acolo.

Ferestruica din tavan se deschidea şi ea. Pe acoperiş. În schimb, era întuneric şi frig. Un vânt năbădăios bătea dinspre nordul Balticei şi umplea aerul cu miresme marine, tulburătoare. Ce idee o fi avut şi Petru cel Mare să-şi întemeieze capitala chiar în capătul extrem a imperiului său. Dacă nu cumva o fi visat să fie centrul lui viitor, când se va extinde mai departe, mult mai departe, de la Pacific la Atlantic! Şi de ce nu. Dacă, în acest interval de timp, musulmanii nu ar pune mâna pe el? La Atlantic ajunseseră ei de pe acum, plecând din Asia doar cu o mână de cavaleri poligami şi câţiva cai arabi!

Acoperişul clădirii era umed şi alunecos. Alunecoasă era şi scara fixată în zid, lăsâ**ndu-**şi rugina pe degete.

Acoperişul palatului Mîşkin amintea de un patinoar. Din fericire, Hussem şi Salem purtau încălţări de escaladări.

Piscina era luminată, dar pustie.

Unealta lui Salem făcu minuni: uşa pavilionului se deschise de parcă ar fi introdus o cheie în broască.

Şi iată-l din nou pe Şahid în vizuina duşmanului, aşteptând mai întâi să i se acomodeze vederea cu întunericul, apoi coborând scara, pas cu pas, pipăind treptele cu degetele de la picioare.

La etajul doi, luminile erau aprinse, de parcă locuitorii hotelului n-ar fi urcat până la acea oră în camerele lor. Prin urmare, se expuneau riscului de a întâlni un petrecăreţ întârziat... Cei doi intruşi trecură în siguranţă, unul după altul, ca nişte şobolani.

La etajul întâi se auzea muzică de cameră. „Ceaikovski”, îi şopti Salem lui Hussein, cu încântare. Lui Hussem prea puţin îi păsa de Ceaikovski. Se temea să nu dea peste vreun invitat sau peste personal. Trebuia, aşadar, să se deplaseze din ungher în ungher, din cadrul unei uşi în cel al alteia, dar, aparent, toată lumea era ocupată, unii să servească, alţii să fie serviţi. Surpriza veni în sala de gală. Era iluminată a giorno, în ciuda orei târzii din noapte. Salem şi Hussein se opriră în prag. Era cazul

să coboare scara de parcă ar fi fost nişte invitaţi ai Boierilor? Camerele de luat vederi le-ar semnala oare prezenţa?

Coborâră în plină lumină şi nu se fâstâciră când un bărbat chel, corpolent, înalt de statură, îmbrăcat în frac, mâna alunecâ**ndu-**i neglijent pe balustrada de marmură, urca maiestuos în direcţia lor, pielea atârnândă a obrajilor îndesâ**ndu-**se peste un guler apretat, iar picioarele lui lungi se mişcau sub el de parcă erau montate pe rulmenţi cu bile. Era în întârziere, se dusese să ia aer afară? Nu cumva era fantoma lui Petru cel Mare care bântuia prin capitală. Cavalerul de bronz în ţinută de seară? Nici pomeneală. Petru cel Mare ar fi avut ochiul vigilent: el ar fi remarcat prezenţa insolită a acestor vizitatori neprevăzuţi, în hame sport, pe când ăsta se mulţumi să răspundă prin**tr-**o înclinare distantă a capului la salutul adresat de cei doi bărbaţi cu tenul cam oacheş: personal de întreţinere, fără îndoială... De îndată ce le fu cu putinţă, grăbiră spre tenebrele subsolului, unde se simţiră mai în largul lor.

În noaptea precedentă veniseră în recunoaştere; acum, nu numai că locurile le erau cunoscute, dar în plus fuseseră aprinse pe coridoare veioze, ceea ce le înlesnea înaintarea. Ajunseră fără dificultăţi în sala de informaţiea, în biroul administratorului de reţea şi a uşii blindate, în spatele căreia se afla – cel puţin aşa sperau ei – obiectivul.

Hussein descoperi, şi îi arătă lui Salem, un dulap de mături, care le-ar fi putut servi de ascunzătoare în cazul unui rond de noapte. Salem scoase din sac trei cutiuţe negre. Se întoarse la intrarea în subsol şi fixă una dintre cutiuţe deasupra uşii. Păstră una pentru el şi pe a treia i-o întinse lui Hussein:

— Emiţătorul în buzunar. Receptorul la ureche. Radar. Dacă uşa se deschide, începe să sforăie.

— Isteaţă treabă, recunoscu Hussein.

— KGB-ul, se umflă în pene Salem.

Se postă în faţa uşii blindate, cu posteriorul zdravăn

proptit pe bastonul lui de vânătoare, al cărui capăt cauciucat îl împiedica să alunece. Din sac scoase o cască prevăzută cu receptoare, pe care şi-o puse la urechi. Îi era cunoscut genul de încuietoare şi ştia, aproape la milimetru, locul unde ar fi trebuit să foreze ca să tragă mai apoi tija metalică, ajutâ**ndu-**se de o croşetă, ceea ce ar fi declanşat acţiunea mecanismului. Dar nu trebuia să lase nici cea mai mică urmă de efracţie. Era obligat, prin urmare, să descopere combinaţia, şi nu era o treabă uşoară cu şase molete putând să se plaseze în douăzeci de poziţii diferite; totuşi, îşi cunoştea bine meseria şi era mândru să**-**i demonstreze acestui străin ceea ce La vremea sa, fusese în stare KGB**-**ul.

Aduse cele şase molete la zero. Cu ajutorul receptoarelor încerca să asculte sunetul normal al zornăitului: sunetul anormal însemna cel al deschiderii, o camă a mecanismului fiind. În acel caz, estompată.

Moletă după moletă, el ascultă de mai multe ori sunetul celor douăzeci de poziţii posibile pentru fiecare. Nota pe un carneţel poziţiile care i se păreau că dădeau un sunet diferit. Reţinu două sau trei de fiecare moletă şi începu să încerce, una după alta, posibilităţile. Hussein stătea de pândă la intrarea în sală şi, spre ruşinea lui, mâna îi transpira pe crosa makarovului. În acelaşi timp, calcula mental: 123 x... 120... Câte milioane? De cât timp mai avea nevoie Salem?

Uşa se deschise cu un zgomot înăbuşit.

Cei doi bărbaţi intrară.

Camera bindată era minusculă, goală, aproape pustie. Se vedea doar o etajeră pe care odihneau şapte cutii notate cu cele şapte denumiri ale zilelor săptămânii.

În faţa acestui spectacol, Hussein simţi dorinţa să se prosterneze. Era ceva acolo atât de dezgolit, atât de contrar spiritului occidental, înclinat spre excese şi amfigurii, încât lui i se păru că acea subterană semăna Adevărului. Dacă vreodată Allah ar fi avut un templu demn de el, ar fi trebuit să fie aidoma acestei cămăruţe cubice cu

casete notate de la prima la ultima zi a săptămânii şi conţinând întreaga ştiinţă şi întreaga înţelepciune a universului.

Şahidul luă caseta marcată cu „Vineri”, cea care cuprindea, **într-**un paralelipiped de plastic, arhivele Boierilor de la începutul activităţii lor până în clipa de faţă. Paralelipipedul încăpea **într-**o mână.

Ieşiră. Salem închise uşa şi bruie combinaţia, pe care nu avea **s-**o uite niciodată.

Triumfător, Hussein fluieră de cinci ori în microfon. Câte o fluierătură pentru fiecare stâlp al islamului.

Secţiune 5.12 12

La Paris, campania anti-Boierilor atingea dimensiuni care, **într-**o altă ţară, ar fi părut ridicole, dar în Franţa, unde se înghiţiseră pe nemestecate, ca tot atâtea stridii japoneze, gropile comune din Timişoara, cei 500.000 de morţi din Kososvo, atrocităţile comise de francezi în Algeria şi alţi câţiva monştri marini fantastici de acelaşi calibru; nimeni nu se mai mira. Ba chiar mulţi fiind dornici de alte asemenea baliverne. Boierii însemnau în acelaşi timp pogromuri, generalul Durakin, cnutul. Ivan cel Groaznic, satele Potemkin, mâncătorii de lumânări. Ecaterina şi amanţii ei, „misterul învăluit **într-**o enigmă ascunsă **într-**o ghicitoare”, „puterea absolută putredă fără doar şi poate”, iobăgia, vodca servită din samovar. Siberia, temniţele, haitele de lupi, ortodoxia neloială. Un submarin recent pierdut, fără ca preşedintele să întreprindă ceva pentru a-l salva, mafia, gulagul. Şi chiar, mai ales în gura vechilor tovarăşi de drum ai comunismului, „ororile stalinismului. Care dovedesc că nimic nu se schimbă niciodată în Rusia”.

Acestea fiind spuse, informaţiile senzaţionale începeau să lipsească şi nu era indicat să laşi să se epuizeze un filon atât de fecund. Era ştiut de multă vreme că geniul rău din spatele Boierilor era un fost agent KGB. Convertit la ortodoxie, pe nume Igor Popov; fuseseră chiar fotografiaţi bărbaţi cu pălării şi în impermeabil pe cheiul

de la Moika, despre care nimic nu te oprea să crezi că era Igor Popov, dar. Deocamdată, nimeni nu reuşise să pună mâna pe el.

— Kevin, spuse Paulo intrând în biroul tânărului său patron, am o idee genială.

Kevin, mărunt producător de televiziune, purta ghete până la jumătatea pulpei, cu tocul înalt, ca un fals cow-boy, şi îi plăcea să-şi întindă picioarele, expu**nându-**le pe birou. Tocmai bea apă de Evian direct din sticla de plastic.

— Paulo, mă inciţi.

Paulo, un bătrân de modă veche, prost bărbierit, cu un bluzon de piele ţeapăn de jegos ce era, se dovedea un scotocitor de primă mărime, căruia îi veneau o sută de idei geniale pe zi, atât doar că cea mai mare parte erau nerealizabile, iar majoritatea realizabilelor ar fi costat o avere.

— Igor Popov, spuse Paulo, lăsâ**ndu-**se greoi pe un fotoliu desfundat.

— Ce-i cu Igor Popov?

— Am descoperit.

— L-ai descoperit pe Igor Popov?

— Nu. De altfel, e cu mult mai bine să nu fie descoperit, pentru că, în felul ăsta. E pe cale să devină un mit. Pe când, dacă ar fi descoperit, cu vârsta la care trebuie că a ajuns…

— Cam cât să aibă?

— Vreo optzeci, îmi închipui – n-ar mai face frică nimănui. În vreme ce persoana pusă în vânzare este un vârcolac, iar un vârcolac de optzeci de ani e ridicol.

— Bun, şi atunci?

— Am dat peste madam Popov.

Kevin îşi adună picioarele de printre dosare. Încercând să se aşeze ca tot omul.

— Madam Popov! Pe unde? La Moscova?

Paulo zâmbi, ridicâ**ndu-**şi colţurile buzelor, fără a şi le întredeschide, îşi lovi uşor fruntea cu un aer perspicace şi, în cele din urmă, îi dădu drumul:

— Negativ, bătrâne. La Paris. Pe avenue de Suffren. Dacă vrei să ştii tot.

— Madam Popov?

— Nu tocmai „madam”. Metresa lui, puicuţa lui. Prietena, femeia, nu ştiu cum îi ziceţi voi. Ăştia tinereii. Eu i-aş zice cocota.

— Şi locuieşte pe avenue de Suffren?

— Afirmativ.

— Câţi ani are?

— Şaptezeci şi ceva mărunţiş, ascuns cu precauţie.

— Se numeşte?

— Pe scenă şi pe ecran. Olga Orloff. În viaţa de toate zilele. Marina Kraevski.

— N-am auzit vorbi**ndu-**se de ea. De când trăiesc.

— Prea mult talent ca să mai aibă şi succes.

— **S-**a mai încurcat şi cu alţii?

— Cum să nu! Dar n-a nimerit niciodată peste partenerul ideal.

— Şi atunci?

— Am căutat prin ziarele vremii. Igor Popov era maior KGB. În post la Paris, şi se pare că a cotit-o spre ortodoxie, ceea ce e bine pentru noi, şi a fost asasinat, nu se ştie de cine, cu o rafală de 11, 43 la ieşirea din**tr-**o biserică de-a lor, înălţarea sau Adormirea, niciodată n-am priceput care-i diferenţa[97]. Era la sfârşitul slujbei şi însoţit de tipa Orloff, gata-gata să fie şi ea nimerită de nişte gloanţe, dar nu, trăgătorul ştia să tragă. Zău aşa. Nu crezi că e ceva pe cinste?

Kevin reflectă şi până la urmă îşi plasă amândouă mâinile pe birou.

— Ascultă-mă bine. Paulo. Dacă baba ciripeşte ceva, indiferent ce, mă înţelegi bine…

— Înţeleg, Kevin, înţeleg.

Kevin căuta să-i promită ceva mirobolant. Nu găsi nimic şi oftă din rărunchi:

— Dacă reuşești, poţi să-mi ceri ce vrei. Pentru că

---

97 A se vedea întoarcerea, de același autor.

sistemul de evaluare privind audienţa televiziunii…

*

Madam Orloff deschise în persoană, cuprinse dintr-o privire barba de trei zile şi bluzonul unsuros al vizitatorului, şi merse să se întindă pe un divan, într-o poză de odaliscă, venindu-i bine, în ciuda vârstei (frecventa asiduu un club de gimnastică).

— Simţiţi-vă ca la dumneavoastră acasă, propuse ea cu un gest de mare doamnă.

— Spuneţi-ne doar unde aveţi prizele. Bouftou, fii atent să nu deranjezi nimic, îi recomandă Paulo cameramanului său. În timp ce el îşi instalează toate marafeturile, aş vrea să vă explic, doamnă, ceea ce poate că asistenta mea v-a şi spus când a stabilit întâlnirea…

— Nu mi-a spus nimic.

Madam Orloff era numai rotujimi, cu o gropiţă în obraz. Purta un pulover negru vag paietat, un pantalon negru vag lucitor, iar în jurul gâtului un colan de jad. I-ai fi dat cu zece ani mai puţin decât cei şaptezeci la care se aştepta Paulo.

Decorul, în care Bouftou trebuia să-şi instaleze reflectoarele, proiectoarele şi trepiedul telescopic al camerei, era fără putinţă de tăgadă rusesc: icoane într-un colţ, cu candela dinainte, păpuşele matrioşka, cărţi în chirilică, portretele ale lui Nicolae al II-lea şi Alksandrei Feodorovna, hangere, un samovar, cutiuţe din Paleck, gravuri reprezentându-l pe Puşkin cât mai negru posibil. Mai erau şi covoare, perne, şaluri. Bouftou se strădui cât mai bine să se instaleze.

— Ei bine. Reluă Paulo, noi facem o anchetă asupra marilor comediante – nu ştiu dacă preferaţi termenul de „comendiantă” sau de „actriţă”…

— „Actriţă”, bineînţeles! (Olga Orloff îşi ridică un umăr încă destul de rotunjor.)

„Comendiantă” mi s-a părut întotdeauna peiorativ, aşa cum e în ruseşte. În vreme ce „Haktrisse”!…

Ridică ochi de îndrăgostită spre tavanul care, din

păcate, era cam jos. Îmbătrânind, ea îşi luse un uşor accent rusesc pe care, ca debutantă, nu-l avusese niciodată.

— Deci. Facem o anchetă asupra marilor actriţe franceze de origine străină. Am şi luat până acum legătura cu Yasmina Reza, Macha Merii... Katia Tehenko. Consuelo de Haviland. Marina Vlady... Ce păcat că surorile Poliakoff nu mai sunt printre noi! Odile Versois, era un monstru sacru...

— Nu-i rău deloc, nu-i rău deloc. Dar în fine. Este o altă generaţie.

— Aşa-i, încuviinţă Paulo, făcând un semn misterios cameramanului. Aş vrea să vă întreb, Olga Orloff. Care a fost cea mai mare experienţă teatrală – nu înţeleg prin asta cea care **s-**a bucurat cel mai mult de aprecierea publicului, ci care v-a marcat mai mult în forul dumneavoastră interior. Cea care v-a impresionat cel mai mult, dacă mă pot exprima astfel.

Bouftou stătea cu ochiul lipit de obiectiv.

Olga Orloff surâse cu indulgenţă:

— Oh! făcu ea, a trecut atâta vreme de atunci, şi nu era decât o reprezentaţie de amatori...

— Tocmai acest gen de amintiri căutăm noi.

— Ei bine, închipuiţi-vă că **într-**o serată organizată de *Vitiaz* – reprezintă un gen de cercetaşi ruşi, dar cercetaşi de cea mai înaltă origine nobilă, eu eram *Pescăruşul* lui Cehov şi aceasta, puteţi să mă credeţi dacă vreţi, are pentru mine valoarea unei amintiri de neuitat. În faţa unei săli pline din tot ceea ce emigraţia rusă număra mai glorios – marele duce Gabriel, care nu era decât prinţ de sânge pe vremea aceea, marea dansatoare Keessinskaia. Care fusese metresa lui Nicolae al II-lea, contele Petruşka Şeremetieff. Încă foarte tânăr şi cânta de pe atunci ca un zeu, contralto – eu eram, imaginaţi-vă *Pescăruşul*. Ceva de neuitat.

— Dar în viaţa particulară. Olga Orloff – ştiut fiind că viaţa particulară, viaţa publică a unei actriţe, e cam acelaşi

lucru – n-aţi avea amintiri extraordinare, pe care să ni le puteţi împărtăşi?

Alt semn misterios către Bouftou. De data asta. Ochiul roşu al camerei se aprinse. Olga Orlofi se gândi îndelung. Întinse mâna să ia o ţigară şi o brichetă, şi în fine aruncă în tăcere, ca o piatră **într-**o fântână:

— Nu.

— Dumneavoastră, care aţi fost aşa de apropiată de atâţia magnaţi, de atâtea gemi... n-aţi putea să ne spuneţi doar câteva cuvinte pe tema lor?

Olga Orloff începuse să zâmbească tot mai mult. Şi răspunse pe un ton plin de dulci amintiri vagi, false sau adevărate, lăsând ţigara pe marginea unei scrumiere cu armoni:

— Nnnu... Aşa ceva nu se face, vedeţi dumneavoastră. Ce a trecut, a trecut. Au rămas amintiri frumoase, dar despre ele nu se vorbeşte.

— Nici măcar la televiziune?

— Mai ales la televiziune.

— Bun. (Paulo încercă să bruscheze lucrurile: în general mergea.) Ce efect are asupra dumneavoastră dacă vi se aminteşte că aţi fost muza, hetaira, Mata-Hari a lui Igor Popov, omul care, în ziua de azi, e pe cale să regrupeze în jurul său toate forţele nefaste ale Rusiei? Care riscă să ajungă un Benito Mussolini, ca să nu spun un Adolf Hitler? Pentru că **s-**a pretins că fusese asasinat, dar dumneavoastră trebuie să ştiţi că a rămas în viaţă. Că a fost doar un zvon neîntemeiat. Probabil o dezinformare. Ce efect a avut asupra dumneavoastră când aţi aflat că e viu, sau aţi ştiu**t-**o dintotdeauna?

Tăcere.

Olga Orloff, în pofida talentului ei, nu avusese niciodată parte de un succes mondial, iar acum i se oferea o glorie instantanee, care depindea de ea să o apuce. Niciodată nu-i prea târziu să devii o mare actriţă, multă vreme necunoscută şi, din**tr-**odată, recunoscută. Dacă admitea că Igor Pavlov era în viaţă, şi ea fusese metresa

lui, i-ar fi aparţinut marile *showuri* de televiziune, revistele pentru femei şi-ar fi disputat confidenţele ei, editorii i-ar fi cumpărat anticipat memoriile, cu o clauză permiţând să le *rewriter* (e mai puţin vexant decât a le „rescrie"), şi poate chiar unii regizori **s**-ar înghesui să-i facă propuneri: dacă, din întâmplare, ar fi Mihalkov sau Zinneman sau Costa-Gavras... Se simţea pe deplin capabilă să reînceapă o carieră la vârsta ei. Ar uimi o lume. Şi-ar putea permite să renunţe la garsoniera în care locuia de patruzeci de ani şi să-şi ofere, cine ştie, cartierul Neuilly sau Coasta de Azur. Şi de ce nu Beverly Hills?

Paulo se uita la ea. Cam aşa cum şarpele hipnotizează broasca. Observase de pe acum pânza de păianjen din spatele icoanei şi praful de sub divan: Olga Orloff trebuie că-şi făcea menajul singură, poate că îşi achita cu greu chiria... Iar el era pe cale să-i facă una dintre acele oferte care nu se refuză.

Olga Orloff îşi părăsi poza languroasă şi dezinvoltă. Se aşeză, gârbovită, uitând să mai fie graţioasă, cu mâna stângă strânsă între coapse, cu dreapta ţinând a doua ţigară, pe care o aprinsese ca să reflecteze mai bine.

Paulo aştepta. Nu se grăbea şi nici nu se îndoia de rezultat.

În sfârşit, Olda se redresa şi aruncă o privire spre cameră, al cărei ochi roşu se stinsese. Atmosfera garsonierei se schimbă. Simţeai că Haktrissa avea să-şi prezinte numărul. Prin**tr**-un gest. Paulo îi comandă lui Bouftou să reînceapă filmarea. Olga se asigură că ochiul roşu era aprins şi-l privi drept în faţă.

Îşi petrecu limba peste buze şi îşi drese glasul de fumătoare, tuşind uşor.

Începu să vorbească fără grabă, atentă la pronunţarea consoanelor.

— Nu am fost niciodată metresa lui Igor Popov, dar n-am de gând să fac un secret din faptul că l-am iubit. Cred că şi el mă iubea. Dar sunt absolut sigură că l-am văzut căzând la picioarele mele, ciuruit de o rafală de mitralieră,

pe un trotuar din arondismentul XV. Când eşti în starea în care l-am văzut eu (amintirea trecu prin faţa ochilor ei îngroziţi, dar demni) ... nu se mai punea problema, dragul meu domn. De zvonuri false şi nici de dezinformare. Nu mai rămâne. În cel mai fericit caz, decât resurecţia... în ziua de apoi.

Privirea sa plină de speranţă se îndreptă spre icoane, apoi reveni, înăsprită, spre camera de luat vederi:

— Poate.

Şi. Pentru a nuanţa acest exces de cinism, ea îşi ridică uşor umerii şi termină print**r-**un surâs care nu excludea regăsirea lor pe cealaltă lume.

Vorbise concis, ca să aibă mai multe şanse ca textul să treacă.

Înapoi la birou. Paulo îi spuse lui Kevin:

— Ei bine, bătrâne, sacul cu aur pe care mi-l promiteai, poţi să-l trimiţi la magazia cu accesorii. Idioata asta nu vrea să spună nimic. Mi-am pierdut şi timpul meu şi pe cel al lui Bouftou, plus câţiva metri de film. Care nu voiau decât să ne fie de folos.

— Întotdeauna exagerezi, spuse Kevin. Poate că ar mai fi ceva de salvat...

Ceru să-i fi proiectată înregistrarea pe care o urmări cu atenţie, sorbind din apa lui de Evian.

— Nu arată prea rău pentru vârsta ei, comentă Kevin, şi am putea păstra „Nu am fost niciodată metresa lui Igor Popov, dar n-am de gând să fac un secret din faptul că l-am iubit. Cred că şi el mă iubea”. Dar, oare, merită osteneala?

— Nu, declară bătrânul şiret şi experimentat. O afacere încâlcită pentru o nimica toată.

— Ai dreptate, recunoscu tânărul lup. La gunoi cu ea.

Duminică dimineaţă, Şahidul se duse la o liturghie ortodoxă din biserica Sfântul Nicolae al Marinarilor.

Nu-şi dădea seama ce perversitate îl determina să îndrăgească idolatria ortodoxă. Recunoştea că anumiţi protestanţi erau mai apropiaţi de concepţia lui de Dumnezeu: ei recuzau imaginile, nu credeau în Trinitate,

nu trebuiau să consume alcool, iar serviciul lor religios consta doar în şedinţe de rugăciuni conduse de un pastor, cum se procedează şi la musulmani. Dar tocmai această asemănare ar fi putut provoca unele confuzii. La ortodocşi totul era păgân: ornamentele, cântările, icoanele, tămâia se adresau mai mult trupului decât sufletului şi, în afara bucuriei estetice pe care Hussein o încerca – de parcă ar fi fost la operă îi făcea plăcere să vadă în ce măsură duşmanii săi se îndepărtaseră de adevăr. „Ha ha! îşi spunea în sinea lui. Merită pe deplin chinurile la care vor fi supuşi la sfârşitul veacurilor, când vor fi jupuiţi de vii, iar pielea le va creşte din nou pentru a fi jupuiţi iar şi iar”.

După-masă, avea întâlnire cu Mabul în sala subterană a palatului Iusupoff, unde Rasputin fusese asasinat. Numeroşi turişti defilau, şi nimic nu putea fi mai lesne decât să treci o pungă de plastic din**tr-**o mână în alta. Ridicole păpuşi de ceară dezonorau acel loc, unde se derulase una dintre scenele capitale al secolului al XX-lea: dacă Rasputin n-ar fi fost asasinat

— Probabil că şi el tot la instigările de serviciilor speciale britanice[98], l-ar fi convins pe Nicolae al II-lea să încheie pace cu Germania. Şi atunci, n-ar mai fi avut loc nici revoluţia rusă, nici comunismul mondial, nici nazismul, poate chiar nici statul Israel... La câte nu te putea duce gândul!

Hussein şi Mabul schimbară doar o privire: Hussein înţelese ce voiau să spună ochii beţi de mândrie ai Algerianului: da, backup-ul din *Mâşka*, conţinut în punga de plastic, fusese copiat şi transmis. Boierii nu mai aveau, şi n-ar mai fi avut niciodată secrete, nici prezente, nici trecute, nici viitoare

— Cel puţin atâta vreme cât furtişagul nu avea să fie descoperit. Tot ceea ce îi încredinţaseră, îi încredinţau sau aveau să-i încredinţeze calculatorului central putea fi acum pătruns, chiar dacă **s-**ar fi recurs la coduri perfecţionate: niciun cod nu rezista anumitor maşini, aşa

---

98 A se vedea Alexandra, de acelaşi autor cu Jacqueline Dauxois.

cum niciun om nu rezistă anumitor torturi. Toate datele, arhivele, listingurile, fişele, contabilitatea, investiţiile, dările de seamă ale reuniunilor, rapoartele, corespondenţa prin Internet, până la parolele la care nimeni nu avea acces, cu excepţia administratorului de reţea, toate astea se aflau pe backup-ul piratat.

Dar nu era numai o chestiune de secret.

Comanditarii *Rănii Mortale* ar fi putut acum. La dorinţă, să saboteze proiectele Boierilor, sau să le modifice orientarea şi să le exploateze. Ar putea extrage din backup-ul calculatorului central Mâşka informaţii reale – chiar dacă le-ar fi deformat apoi pentru a alimenta mass-mediile – saturându-le de informaţii false. Ştiind în ce măsură guvernul rus era receptiv la sfaturile Boierilor, va deveni uşor pentru beneficiarii operaţiunii să manipuleze o parte a politicii sale.

Acesta era punctul de vedere al lui Mabul, Algerianul nebun, care făcea servicii pe bani stăpânilor în slujba cărora intrase. Dar nu tocmai acelaşi era şi punctul de vedere al Şahidului.

*

Noaptea de duminică era frumoasă.

Nu numai cerul nocturn părea marmorat de profeţia nopţilor albe ce se apropiau, dar luna, aproape plină, răspândea asupra Sankt Petersburgului o limpezime stabilă şi magică, de ajungeai să te îndoieşti de realitatea palatelor de marmură şi de cheiurile de granit. Ai fi crezut lesne că oraşul nu mai exista, că nu te plimbai printr-o realitate materială, ci prin creierul lui Petru cel Mare, de unde ea se născuse, că tu însuţi făceai parte din visul ţarului: „Într-o bună zi, în locul acestor mlaştini sordide şi insalubre, va lua fiinţă aici, din voinţa mea, o geometrie făcută din pavaje, parapete, poduri, ziduri, coloane, edificii, monumente, felinare, şi fiinţe omeneşti vor merge în noapte pe aici, oprindu-şi gândul asupra visurilor lor, ia te uită. De exemplu, la acest terorist islamic care îşi aşteaptă martiriul cu nerăbdare...”

Hussein se pregăti cu grijă pentru ultima sa vizită în palatul Mîşkin. Îşi puse încălţările de escaladare, verifică funcţionarea lanternei, îşi îndesă buzunarele şi rucsacul cu vreo cincizeci de săpunuri, cu parfum de irişi, marca Iris Spring, aduşi din Cecenia.

Fatima răspunse la primul apel. Salem se prezentă punctual la întâlnire şi îi înmână lui Hussein makarovul. Codul digital al imobilului funcţiona.

În seara aceea de duminică scara de serviciu era cufundată în tăcere: locatarii apartamentelor nu se întorseseră încă de prin casele lor de vacanţă, sau dormeau de pe acum.

Pe acoperiş, priveliştea nu-l interesa pe Salem, care, în inocenţa inimii sale. Nu se gândea decât la misiune, dar pe Hussein îl treceau fiori în faţa frumuseţii negrelor oglinzi de apă şi a albelor oglinzi de ardezie care reverberau, fiecare în felul său, lumina bogată şi blândă cernută de lună asupra lor ca un polen.

Încuietoarea pavilionului funcţionă fără bătaie de cap.

Scara era iluminată a giorno prin ferestrele care dădeau spre acea Moika lunară.

Lustrele dormeau somnul duminical al lustrelor.

La subsol, nicio veioză aprinsă: erau nevoiţi să folosească lanterna. Salem plasă din nou cutiuţele-radar pentru cazul vreunui rond de securitate. Hussein îşi strecură receptorul în ureche.

Ajunseră în vizuina administratorului de reţea şi Hussein aruncă o privire plină de ironie calculatorului central, numit „Mâşka”. Care părea mereu la fel de important cu cablurile sale răsucite ca nişte bigudiuri. Dar pe care Mabul îl violase, îl ridiculizase. Îi scosese din măruntaie toate misterele şi-l împănase cu cai troieni.

Nimănui nu-i venise proasta idee să modifice în timpul weekendului combinaţia camerei blindate...

Uşa grea se deschise.

Hussein scoase caseta „Vineri” din punga de plastic

pe care i-o dăduse Mabul şi o puse la locul ei. Apoi, îi zise lui Salem:

— Lasă-mă singur.

Salem îşi înclină capul de vultur şi ieşi. Ştia el cine era şeful.

De îndată ce Hussein rămase singur, începu să scoată săpunurile parfumate de prin buzunare. Mirosul ieftin de stânjenei era respingător. Le înşiră pe etajera metalică, le legă împreună cu un cablu detonator şi ataşă detonatorul de un ceasornic din plastic al cărui mecanism deşteptător îl reglă pentru ora nouă şi cinci dimineaţa. În speranţa că personalul avea să fie punctual şi nimeni nu va veni să controleze starea locurilor mai devreme. Hussein avea asupra sa o cutie ce conţinea un dispozitiv de comandare a exploziei prin radio, de care **s-**ar fi folosit numai în caz de urgenţă. Într-adevăr, nu primise niciun semn ceresc, care să-i indice că martiriul său era programat pentru acea zi, şi dorea să îndeplinească întocmai voinţa lui Allah.

În urechea lui răsună un zgomot.

Contrar ordinelor, Salem apăru în cadrul uşii. Îi dădu de ştire lui Hussein prin**tr-**un gest că se apropia cineva.

Cei doi bărbaţi îşi scoaseră pistoalele.

La îndemnul lui Hussein, ieşiră din camera blindată, pe care Salem o închise. Dădură fuga spre dulapul reperat de ei, se închiseră înăuntrul lui, în miros de praf. De mucegai şi de detergent; Hussein scoase ştiftul de siguranţă al dispozitivului. Îşi stinseră lanternele. Se făcu întuneric.

Articol VI.

CAPITOLUL VI

ASALTUL

Primăvara anului 2002

Secţiune 6.01 1

Prima zi după hărţuiala cecenilor, care servise de diversiune pentru acoperirea atacului îndreptat împotriva *Orphans Galore* şi a răpirii lui Robin Chastow, trecu **într-**o totală consternare.

Orfelinatul era năucit. French doctors erau năuciţi – Lodovic îşi amânase plecarea, deşi nu se ştia la ce ar fi putut servi prezenţa lui – petroliştii erau şi ei năuciţi, ceea ce nu-i împiedica să vorbească între ei: „Uite că ce ni **s-**a întâmplat nouă. Pătimesc şi ei acum, americanii ăştia care se cred mari şi tari!”

Vicontesa preluase cu o mână de fier conducerea *Orphans Galore* şi se ocupa de înmormântarea lui Svetozar, cecen musulman, şi a lui Ruslan, cecen ortodox, potrivit riturilor religioase ale acestora. În rest. Nu se mai dezlipea de staţia Immarst pentru a pune în mişcare cerul şi pământul, având de gând să declanşeze imediat cel de al Treilea Război Mondial, dacă era nevoie, ca Robin Chastow să fie eliberat teafăr şi sănătos. Luase de pe acum legătura cu *Member of Parlament* din circumscripţia ei, cu Camera colegilor ei Lorzi, cu Foreign Office, cu Downing Street 10, cu ambasadorul Statelor Unite în Rusia, cu UNESCO, cu *Secretary of State* american şi cu secretarul general al ONU, fără să mai vorbim de *Bids for Kids* şi de toate celelalte ONG-uri. Mai mult sau mai puţin preocupate de problemele orfanilor, de islam, de ortodoxie, de Varsity şi chiar, mai discret, de Club. „Ce lume”, constata Christophe Gamier, căruia îi plăcea să fie la curent cu toate.

Samson îi adusese la cunoştinţă lui Daniel ultimele evoluţii ale situaţiei şi primise un răspuns care nu-l încânta: „Sosesc la faţa locului”. Pentru Samson, om de teren, locul celor din statul-major era la statul-major, şi orice excursie a lor în zonele operaţionale risca, în cel mai rău caz, să se termine prost; şi în cel mai bun. Să piardă timpul de pomană. Daniel nu era întru nimic mai competent decât Samson, iar prezenţa sa în Cecema nu era de niciun folos, dar, fără îndoială, fiind şi el om de teren, nu mai avea astâmpăr sau considera că toate cheltuielile de deplasare ce-i fuseseră alocate meritau osteneala de a-şi etala la faţa locului inutilitatea funciară. „*Quod Danielo placuit placebit Samsoni* oftă Samson.

Ceea ce-l intriga mai mult era absenţa oricărei

reacţii din partea ruşilor. Când se gândea la miile de cartuşe risipite de ei în timpul „hărţuirii”, îţi spuneai că era cazul să justifice această orgie **într-**un fel sau altul.

A doua zi, în amurg, apărură, pe drumul ce ducea spre tabăra petroliştilor, şase faruri puternice: un musafir, două vehicule de escortă. Era Golubiński:

— Domnule colonel, vin după dumneavoastră din partea generalului Grubko. Ştiu că nu v**-**aţi înţeles prea bine acum câteva seri, dar au existat unele motive. El nu**-**şi dă bine seama cine sunteţi de fapt, şi altminteri mai e şi xenofob din fire, cum suntem noi toţi, ruşii…

— Atunci când nu suntem xenolatri. Interveni Saşa.

— Ai dreptate. Acestea fiind spuse, generalul este de acord să jucăm această partidă împreună, voi şi noi. Bineînţeles, el este sceptic privind calitatea contribuţiei dumneavoastră, dar să nu-i purtaţi pică. Dacă nu era convins că armata rusă este cea mai bună din lume, cum ar fi putut comanda divizia de speţnaz?

— De acord cu dumneavoastră, spuse Samson. Nu poţi forma o trupă de elită fără să**-**i repeţi zi de zi că este de elită **–** cu speranţa că aşa va ajunge **într-**o bună zi.

Postul de comandă ras se afla la cota 272, ceea ce, pe acel teren absolut plat. Constituia o ridicătură. Militarii rechiziţionaseră un spital dezafectat şi**-**l amenajaseră cât mai bine cu mijloacele de care dispuneau. O pădure de antene oscila deasupra clădirii şi, de jur**-**împrejur, ţevi de tun erau orientate în toate direcţiile.

— Vreau să vă spun un lucru, domnule colonel, făcu Dmitri înainte de a coborî din Toyota cu dublă tracţiune. În mod fundamental, există două feluri de oameni: credincioşi şi necredincioşi. Nu vreau să spun „credincioşi în Dumnezeu”, vreau să spun „credincioşi” scurt. Natural, credincioşii sunt un pic şi necredincioşi, iar necredincioşii, credincioşi. Dar avem de a face cu două temperamente contradictorii. Eu, la bază, sunt un necredincios. Dumneavoastră sunteţi mai curând credincios decât ba. Deşi uşor sceptic. Generalul Zahar Grubko este un

credincios. Pe vremea comunismului, crezuse puţin şi în comunism, şi cu toate astea!… Se simte fericit atunci când crede. Pe mine, credinţa mai mult m-ar stingheri. Pe el. Îl ajută să trăiască. Fiţi atent la băltoace.

Pământul mustea de apă şi fiecare urmă lăsată de şenilă devenea o baltă. Samson îşi zise că se scurse mult timp de la serata petrecută la *Bristolul* din Paris în compania lui Dmitri Golubiński.

Sala în care intrară fusese probabil un laborator, fiindcă se mai vedeau şi acum, de-a lungul unui perete, chiuvete şi mindire, pe care erau aruncate cuşti kalaşnikov, căşti, harnaşamente, fulare kaki. Telefoane de campanie. Pereţii erau acoperiţi de hărţi la diverse scări şi liste scrise de mână sau dactilografiate în chirilică. Se vedea un calculator scos din funcţiune şi o: albă plină cu scheme: după toate aparenţele, proiecte de deplasare pentru un pluton de tancuri. În mijlocul sălii se afla o masă făcută din scânduri rmse pe nişte capre, deasupra cu carafe, sticle, farfurii cu heringi marinaţi, pistoale, bucăţi de pâine, pumnale, hărţi păturite sau desfăcute, radiouri de emisie-recepţie, pahare pe jumătate goale sau pe jumătate pline, pagini de ziar, farfurioare pline cu seminţe de floarea soarelui, fotografii de peisaje sau de prizonieri, oase de pasăre, scrumiere dând pe dinafară de mucuri de ţigară. Domnea un miros combinat de tutun prost şi de varză acră. Nimic din toate astea nu corespundea ideii pe care şi-o făcuse Samson de popota unui general, dar ceea ce-l miră mai mult a fost să vadă, **într-**un colţ al încăperii, un drapel roşu şi, în colţul opus, între două fotografii de militari, o icoană colosală **într-**o ramă de aramă, reprezentând un personaj bărbos, cu aureolă în jurul capului:

— Sfântul Nicolae, îi şopti Saşa. Cele două fotografii pe care le vedeţi, de-o parte şi de alta, sunt a lui Wrangel, în căciulă de blană, şi a lui Kolceak, cu chipiu de amiral: doi dintre cei mai bum ofiţeri ai armatei albe.

Samson se uită la Saşa să vadă dacă nu cumva îşi

bătea joc de el. Drapelul roşu şi armata albă? Saşa îi zâmbi enigmatic:

— Vă aflaţi în Rusia, domnule colonel. Rusia este pe cale de a-şi digera istoria. E o muncă anevoioasă, dar poate că nu greşește să se preia aşa cum este, ceea ce eşti reprezentând suma a tot ceea ce ai fost.

În jurul mesei şedeau vreo zece ofiţeri cu grade şi vârste diferite, printre care generalul Grubko, care prezida. La intrarea musafirilor, se ridică greoi, ceilalţi urmâ**ndu-**i exemplul. Scaunele şi taburetele scrâşniră pe pardoseala din lespezi. Fiecare se prezentă, se schimbară strângeri de mână, şi li se făcu loc către mijlocul mesei celor trei nou-veniţi, cărora li se aduseră pahare şi vodcă.

— Dacă nu cumva ei preferă coniac? propuse generalul. E de ăla bun, armenesc.

Golubiński traduse şi adăugă:

— Vă sfătuiesc să luaţi mai degrabă vodcă.

După care, rosti în ruseşte o frază lungă în care revenea adesea numele „ŞustrenkoA Generalul îşi exprimă acordul. Încli**nându-**şi capul greu, iar Saşa îi spuse lui Samson în franceză:

— Dmitri a propus să jucăm cu cărţile pe masă. Domnii aici prezenţi nu vă vor ascunde nimic în ceea ce priveşte chestiunea ce ne preocupă pe noi. Iar eu nu le voi ascunde că înţeleg ceea ce vorbesc ei.

— *As you like it*, spuse Samson.

Generalul luă cuvântul şi Saşa începu un exerciţiu de traducere simultană.

— Aş vrea mai întâi să îi urez un bun venit tovarăşului francez care ne-a făcut onoarea să ne împartă problemele, aşa cum şi noi le vom împărţi pe ale lui. Cred că nu mă înşel dacă afirm că el a îndeplinit multă vreme aceeaşi meserie ca şi noi, şi, în consecinţă, putem să ne înţelegem. Un ofiţer francez şi un ofiţer rus au mai multe lucruri în comun decât un militar rus şi un avocăţel rus, sau decât un ofiţer francez şi un băcan francez.

Ofiţerii îşi manifestară aprobarea, un colonel trase o

palmă în spinarea lui Samson, iar un locotenent completă până la buză paharul în care el abia îşi înmuiase buzele.

— Trebuie să spun, reluă generalul, că n-am fost deloc bucuros să vă văd debarcând, tovarăşe colonel, şi că, fără vechiul meu prieten Golubiński şi tot ce-i datorez lui, n-aş fi venit la voi şi nu v-aş fi primit în acest moment. De fapt, mă temeam că prezenţa voastră complica o situaţie care şi aşa nu era deloc simplă, din greşeala celor trei compatrioţi ai voştri. Puneţi-vă în situaţia mea. Am obligaţia să menţin ordinea şi să-i distrug pe bandiţi, nu să protejez nişte găgăuţe care se duc să culeagă ciuperci.

Articula toate astea cu o voce de bas. Sincer, tară urmă de ostilitate.

— N-am să vă spun nimic nou dacă am să vă declar că un război ca cel al nostru este un război de informaţii. Iar aceste informaţii se află în posesia mea. Să nu vă miraţi dacă n-am să vă dezvălui de unde le am, dar le am, şi sunt cum nu se poate mai bune. În general, ştiam cu cine aveam de a face: un anume Ali Mansur, arab, nu cecen, cu vreo şaizeci de bărboşi în subordinea lui. Arme automate, mortiere, rachete. Sânge din belşug pe mâinile lui: nu numai sânge rusesc, şi sânge cecen. Mai ales cel al imamilor socotiţi de el ca fiind moderaţi şi pe care îi lichida pentru a-i înlocui cu wahabiţi. Dar eu nu cunoşteam doar numele şefului, efectivele, armamentul şi obiceiurile bandiţilor. Le cunoşteam vizuina, amenajările, fortificaţiile. Nu văd nicio raţiune să vă ascund că este vorba de grota numită de noi Şamilevskaia, a cărei intrare principală, perfect cunoscută, se află la douăzeci şi cinci de kilometri de aici. Pe înălţimile lui Ajduk. Nu-m:

rămânea decât să încercuiesc zona, să astup cu buldozerele deschiderile secundare, să lansez din avion câteva bombe teleghidate prin deschiderea principală, şi pe urmă să verific rezultatele: şaizeci de bandiţi la pământ, pacea instaurată în regiune şi o ploaie de decoraţii pentru oamenii mei.

„Iată-ne. Deci. În toiul pregătirii operaţiunii…

Clătinări din cap şi zâmbete în jurul mesei.

— Ăsta-i momentul ales de un idiot de francez, de o idioată de franţuzoaică şi de un cretin de belgian ca să plece la cules de ciuperci şi să fie culeşi ei în loc de ciuperci. Poate veţi înţelege, tovarăşe colonel, că În ziua aceea, prietenia noastră seculară faţă de Franţa **s-**a clătinat. „Am fi avut două soluţii. Sau procedam ca şi cum răpirea n-ar fi avut loc şi am fi lansat asaltul: rezultat, trei ostatici mureau, fie de bombele noastre, fie hăcuiţi de bandiţi.

Sau renunţam temorar să mai atacăm. Era decizia cea mai stupidă, şi tocmai pe asta am luat-o, pentru a cruţa viaţa a trei descreieraţi. Bineînţeles, ne gândeam că era vorba de o simplă răscumpărare, şi intenţionam să ne reluăm proiectul de îndată ce veţi fi plătit, iar ostaticii ar fi fost eliberaţi. Dar. Se vede treaba că altfel stăteau lucrurile: trebuia să vă strângeţi catrafusele şi **s-**o luaţi din loc spre casele voastre. Personal, vă mărturisesc, n-am nimic de a face cu oleoductele voastre, şi aş fi preferat să vă văd cărăbăni**ndu-**vă cât mai repede posibil, luând cu voi şi ostaticii. Totuşi, nu mai era o problemă de strategie, ci de politică, iar guvernul rus. Care lasă impresia că ţine la prezenţa **fran**cezilor, ne-a interzis să mişcăm până la noi ordine. Iar sosirea, tovarăşe colonel, a unui om ca dumneavoastră însemna că aţi avea intenţia să vă încrustaţi aici şi că acel nou ordin nu avea să mai vină prea curând.

„Am fost limpede?

— *Da*, răspunse Samson.

Era primul cuvânt rusesc pronunţat în viaţa lui.

— Bun, acum, situaţia e şi mai încâlcită. Am discutat cu comandamentul prin telefon şi Moscova începe să strănute când Washingtonul are guturai. Yankeii **s-**au dezlănţuit. Când este răpit altcineva, indiferent cine, nu le este nici cald. Nici rece. Dar când este atins şi un fir de păr al unui american, ei reacţionează. Pretind să-l eliberăm pe Robert Chastow **într-**o oră. Eventual, sunt pregătiţi să dea

lovitura ei înşişi, cu forţa Delta a lor. Aşa ceva, le-a răspuns preşedintele nostru, nu este cu putinţă, şi, un moment, am sperat că voi primi ordinul să intru în acţiune – răpirea americanului măcar la atât ne-ar fi servit – dar bineînţeles, treburile **s**-au complicat şi mai mult: trei francezi ucişi, era păcat de ei şi trebuia evitată nenorocirea; viaţa unui american în pericol, una ca asta nici nu se poate lua în discuţie. Pe scurt, aşa stau lucrurile. Nu putem nici să atacăm şi nu putem nici să nu atacăm.

— E o situaţie *damned if 1 de and damned if I don*?" 8. Spuse Samson.

Izbucni un râs puternic: unii ofiţeri râdeau fiindcă înţeleseseră ce spusese, alţii fiindcă li se părea caraghioasă engleza lui Samson.

— Domnule general, reluă el în franceză, aveţi motive întemeiate să credeţi că Robert Chastow a fost răpit de acelaşi grup şi că e deţinut în acelaşi loc ca şi ostaticii noştri?

Saşa traduse. Grubko şovăi o clipă. Îl consultă pe Golubiński din priviri şi în cele din urmă răspunse:

— Da. Tovarăşe colonel. Noi ştim că yankeul a fost răpit de Ali Mansur, şi că se află în aceeaşi grotă cu ceilalţi prizonieri, dar este închis separat, şi **s**-ar părea că este mai bine hrănit ca ceilalţi prizonieri.

— Altă întrebare, domnule general. Ali Mansur a făcut cunoscut până acum în ce condiţii ar putea fi eliberat Chastow?

Din nou, generalul aruncă o privire spre Golubiński, înregistrând o clipire din ochi afirmativă.

— Aceasta este o informaţie absolut secretă, pe care yankeii au comunicat-o guvernului nostru, pentru că se bizuie pe el pentru a interveni. Dar ei nu vor să-şi piardă prestigiul. O scrisoare expediată cu poşta din New York, şi considerată ca serioasă, stipulează următoarele: bandiţii pretind douăzeci de milioane de dolari pentru eliberarea prizonierului lor. Adică de zece ori mai mult decât se cere de obicei pentru un ziarist. Pe de o parte, poate că au

motive să reclame o răscumpărare puţin realistă. Pe de altă parte, ei ştiu că vorbesc cu ţara cea mai bogată din lume. Dar ţara ca mai bogată din lume preferă să nu azvârle pe fereastră o asemenea sumă. Dacă e silită **s-**o facă, doreşte cel puţin să nu se afle. Înţeleg aşa ceva: mai întâi e supărător să cedezi unui şantaj, mai ales când eşti prima putere din lume, şi pe urmă, dacă achită douăzeci de data asta, li se vor cere treizeci data viitoare.

Samson reflectă un moment:

— Şi care este opinia guvernului rus pe această temă?

Pieptul generalului se săltă **într-**un râs homeric:

— Guvernul rus nu vede cu un ochi buni ideea ca douăzeci de milioane de dolari să ajungă în chimirul bandiţilor.

— Să vorbim pe şleau, interveni Golubiński în franceză. Natural, guvernul rus ar fi încântat să elibereze un american din**tr-**o închisoare cecenă: ar da bine în decorul actual şi, dacă stai şi te gândeşti la ajutorul oferit de America rebelilor, prin persoane interpuse, ar fi aici ceva teribil de hazliu. Pe de altă partă, ideea de a**-**i vedea pe rebeli îmbogăţi**ndu-**se cu douăzeci de milioane de dolari cheltuiţi apoi pe arme şi muniţie, nu-i deloc seducător. Dacă **s-**ar cântări pe un taler toate armele şi muniţiile, iar pe celălalt viaţa unui membru din**tr-**o oarecare organizaţie americană umanitară, probabil ofiţer sau fost ofiţer al CIA…

Golubiński îşi termină fraza coborâ**ndu-**şi foarte jos mâna stângă şi ridicând dreapta foarte sus.

— Cred că v**-**am înţeles, Dmitri. La Moscova nu va fi declarat doliu naţional dacă cecenii îi aplică lui Chastow o lovitură decisivă la ceafă. Generalul ne**-**ar putea vorbi de vizuina lui Ali Mansur?

Generalul se întoarse spre unul dintre colonei **–** şeful *operativny ordel* serviciu operativ, corespunzător biroului al treilea în structurile franceze.

— Mihil Ivanîci, e rândul dumitale.

Colonelul termină de mestecat heringul şi se ridică cu o vioiciune surprinzătoare la un om atât de corpolent. Se apropie de perete şi, cu o mişcare rapidă, rulă cele două storuri care acopereau unul o hartă şi celălalt un montaj de fotografii luate din aer. Corespunzând aceleiaşi regiuni muntoase.

— Harta este de 1/ 50.000, preciză el. Este cea pe care am folosit-o la pregătirea operaţiunii.

Luase o baghetă şi indica anumite puncte:

— Aici e vârful lanţului muntos, care culminează la 2.232 de metri. Aici e căldarea situată la poalele lui, pe fund, un lac, la 1.018 de metri altitudine. Iată, între cele două, pe coasta muntelui, singura intrare cu adevărat în grotă. Aici sunt deschiderile coşurilor, care nu pot servi de ieşiri şi mei de căi de acces. Sunt acoperite de prelate pe care bandiţii le udă cu regularitate pentru a evita o detectare a radiaţiilor infraroşii degajate de instalaţiile lor.

„Să revenim la intrare. Vedeţi că este situată în adâncul unei crevase cu pante abrupte. Ea este ascunsă de grohotişuri. La început, această intrare era destul de largă, dar a fost zidită astfel încât să formeze doar o galerie îngustă de beton. De-a lungul întregii crevase se deschid mortiere invizibile, în spatele cărora se află posturi de luptă dotate cu mitraliere. Mortierele sunt prevăzute cu apărători de oţel. Sprijinite de bolovani mari şi care pivotează pe nişte axe fizate în faleză. De fiecare parte a trecerii, încărcături explozive garnisite cu bucăţi de fier-beton şi camuflate în stânci pot fi acţionate individual de cei la pândă. Capcane de acelaşi gen se află prin toate trecerile posibile din jurul grotei.

„Galeriile situate în interior permit accesul către alt post de luptă, aflat mult mai sus şi armat cu mortiere de 81 şi rachete sol-aer. Mortierele pot fi scoase în câteva secunde, blocate pe poziţie, şi gata să tragă asupra zonelor programate dinainte.

„Unica ieşire de urgenţă domină acest pinten; accesul spre ea este anevoios şi se află sub protecţia altui

cuib de mitraliere, disimulat aproximativ aici. Natural, noi dispunem de tiruri prereglate asupra tuturor punctelor pe care vi le-am semnalat, dar eficacitatea lor riscă să fie îndoielnică, în orice caz în timpul primelor ore de bombardament. Generalul v-a vorbit de bombe teleghidate; în ceea ce mă priveşte – şi el ştie asta – nu prea cred în posibilităţile de a le introduce în deschideri aşa de înguste şi completate de şicane din beton.

„Ierarhia banditţilor ar fi cam următoarea. Şef; Ali Mansur, arab. Trei ofiţeri, arabi. Un personal cam din zece persoane de genul secretari, bucătari, infirmieri, informaticieni, transmisionişti... ceceni. Un comando din aproximativ cincizeci de combatanţi, executând când operaţiuni fulger, limitate, sau ambuscade, când păzind bârlogul. Ceceni. În acest moment sunt cu toţii în vizuină, pentru că le facem viaţa grea în exterior, dar şi din cauza ostaticilor.

Se apropie de calculator.

— Fac o demonstraţie, tovarăşe general?

— Poţi să faci.

Mihail Ivanîci puse calculatorul în funcţiune şi comentă imaginile care defilau. Apărură mai întâi fotografii ale terenului, verticale, oblice, funduri stâncoase la mică adâncime şi apoi munţi virtuali, secţiunile alternând cu planurile şi volumele roti**ndu-**se în jurul lor.

Aveţi aici o secţiune nord-sud a grotei. Iată şi o secţiune est-vest. Noi considerăm că axa nord-nord-est-sud-sud-vest permite să se vadă mai bine ansamblul. Aveţi aici canalul de intrare, plin de şicane, lung cam de patruzeci de metri, care dă în caverna numită de noi Vestibul, ce permite accesul spre trei galerii, numite de noi 1, 2 şi 3. Galeria 1 urcă spre posturile de luptă care păzesc intrarea prin crevasă. Galena 2 se caţără către postul de luptă superior, cel care le înlesneşte banditţilor să tragă în avioanele sau elicopterele ce survolează căldarea. Galeria 3 coboară spre pântecele grotei. Şi ea. Ca şi celelalte, este zidită, văruită, luminată. Cu o înălţime de 1, 70 la 2 metri.

După aproximativ 50 de metri, ea se termină **într-**o altă cavernă, foarte largă, de o înălţime până la plafon, în jur de douăzeci de metri, pe care o numim Sala Mare. Stalactite, stalagmite. Sala Mare serveşte de refectoriu şi dă în bucătărie. Tot în Sala Mare se adună bandiţii când Ali Mansur vrea să le cuvinteze **–** deşi vorbeşte prost cecena. De aici pleacă conductele notate de noi de la A la G.

„Conducta A este un puţ care vine din vârful muntelui şi deversează în Sala Mare apele provenite din ploaie, zăpezi topite, tot ce curge pe munte şi pătrunde prin fisuri inaccesibile omului.

„Conducta B duce **într-**o sală căreia noi îi spunem Dormitor: acolo se odihnesc bandiţii care nu sunt în misiune sau de gardă, aproximativ o treime din efective. Au acolo covoare şi saltele, şi totul este foarte curat, pentru că Ali Mansur nu glumeşte când e vorba de corvezi.

„Galeria laterală V (lui Samson îi trebui o secundă să**-**şi aducă aminte că ordinea literelor nu este aceeaşi în chirilică şi latină) conduce spre ceea ce am putea numi postul de comandă. Numai mudjahidinii de încredere au acces aici. Începe prin**tr-**o sală ce serveşte de post de poliţie şi se continuă prin nişte alveole care răspund în galerie şi conţinând sala OPS, camerele şefilor şi, **s-**ar părea, celulele ostaticilor. Nu deţinem suficiente informaţii în legătură cu galeria V: şi totuşi ea permite prin**tr-**o extremitate, după toate indiciile, să se ajungă la ieşirea de urgenţă, pe care v**-**am arătat**-**o ceva mai înainte.

— Cu alte cuvinte, interveni Golubiński, şefii pot **s-**o şteargă pe şest, lăsâ**ndu-**şi oamenii să apere poziţiile.

— Exact. Puţul G reprezintă de fapt o prelungire a puţului A: şi el este aproape vertical, şi în el se varsă cascadele care vin de sus şi traversează Sala Mare. Puţul G serveşte la evacuarea apelor uzate; tot în el se golesc şi hârdaiele. Asta**-**i tot ce ştim de grota Şamilevskaia. Comparată cu alte grote, pe care le avem noi în Rusia, nu este foarte lungă: 600 de metri de la o extremitate la alta şi nu depăşește 5 kilometri dacă am pune galeriile cap la

cap. Ca să vă faceţi o idee, Optimisceskaia are 131.000. Există şi unele mult mai adânci: Snejnaia are 700 de metri, asta de aici nu trece de 300. Socotind de la postul de luptă superior până la intrarea în galeria G. Mai jos, nu ştim cum stau lucrurile. Nimeni n-a coborât aşa departe.

Mhail Ivanîci îşi reluă locul.

— Am trei întrebări, spuse Samson. Prima, aerisirea. Şaizeci de oameni pompează oxigen şi dau afară gaz carbonic.

— Există fisuri şi ventilatoare.

— A doua. Energia. Chiar dacă ar fi necesară numai ventilatoarelor.

— Bandiţii au captat cascadele şi le-au pus la treabă pentru alimentarea generatoarelor. **S**-ar părea că în grotă e lumină ca ziua în amiaza mare. A treia?

— A treia... Sunt impresionat de calitatea informaţiilor dumneavoastră. Ar fi nepoliticos dacă v-aş întreba de unde provin ele?

Saşa traduse.

Se făcu linişte.

Generalul se întoarse către un alt colonel, şeful *razvedotel*-ului, serviciu de informaţii corespunzător biroului al doilea în structurile franceze.

— Iuri Iurici?

Iuri Iurici era slab, cu un nas coroiat, despărţind doi obraji scofâlciţi şi călare pe acest nas, nişte ochelari cu braţe atât de fine de ai fi zis că poartă un pine-nez. Era înalt şi, o dată ridicat în picioare, stătea uşor gârbovit.

— Speologia constituie un sport naţional în Rusia, explică el pe un ton didactic. Avem aproape 30.000 de speologi, care lucrează pentru Academia de Ştiinţe, pentru ministerele geologice ale republicilor şi ministerele învăţământului superior. Aceste persoane întocmesc hărţi.

Avea privirea vigilentă şi gura mică cu buzele strânse. Îşi dădea seama că această explicaţie nu era satisfăcătoare şi aştepta întrebările următoare.

— Fără îndoială, recunoscu Samson, dar...

Se întreba cum să continue fără să pară naiv sau grosolan.

— Presupun că atunci când speologii au întocmit aceste hărţi, încă nu era captată cascada, posturile de luptă instalate, intrarea blocată de şicane, iar postul de comandă nu tocmai pus la punct.

— Foarte adevărat, recunoscu Iuri Iurici.

Păru să ezite o clipă. În cele din urmă admise:

— Ni se întâmplă să facem prizonieri. Şi când li se oferă bomboane, încep să vorbească.

Samson aprecie ironia, dar niciun prizonier (doar dacă ar fi fost capturat în ajun) nu putea să-i informeze că ostaticul american era mai bine tratat decât cei francezi. În orice caz, datele de care beneficiau ruşii nu aducea cu cele obţinute dintr-un interogatoriu, chiar dacă ar fi fost acompaniat de bomboane şi de alte delicatese. Se simţea infiltrarea sau spionarea, pe scurt, prezenţa unui agent la faţa locului. În cazul în care comandamentul avea un agent în grupul lui Ali Mansur, nici nu se punea problema să se divulge aşa ceva unor străini, ba mai mult. Majoritatea ofiţerilor din jurul acelei mese probabil că nu erau la curent, cel puţin nu oficial. Cel mult, puteau avea unele bănuieli. Samson îi aruncă o privire scurtă lui Dmitri, care rămânea impasibil, şi se hotărî s-o facă pe naivul:

— Acum, înţeleg mai bine. Deci, presupun că a venit rândul să examinăm diversele posibilităţi de acţiune?

Problema, la drept vorbind, nu era deloc simplă.

Mai întâi, trebuia aflat dacă armata rusă ar primi ordinul de declanşare a unei operaţiuni al cărei scop ar fi eliberarea ostaticilor. O operaţiune de acest gen nu excludea pierderi şi, dacă distrugerea grotei şi a bandei era aproape sigură, eliberarea ostaticilor se dovedea mai puţin: era probabil ca din raţiuni militare, ca şi politice, guvernul nas să respingă eventualitatea angajării.

Presupunând că s-ar fi hazardat, care ar fi fost cea mai bună tactică de adoptat?

În primul rând. Se impunea realizarea unei încercuiri

indispensabile, pentru cazul în care grota ar fi avut ieşiri încă necunoscute.

În al doilea rând. Un asalt frontal era imposibil, dacă nu **s-**ar fi acceptat pierderi de vieţi omeneşti disproporţionate faţă de misiunea respectivă.

De fapt, care era misiunea? Eliberarea ostaticilor sau distrugerea bandei? Rămânea de precizat.

Asaltul frontal fiind exclus, de ce alte modalităţi mai puteau dispune? Era posibil – problema ostaticilor fiind, pentru moment, pusă între paranteze – să se distrugă grota sub un bombardament de artilerie sau de aviaţie, iar banditii să fie pur şi simplu îngropaţi, morţi sau vii. La posturile lor de luptă? Unii susţineau că era o soluţie folosită adesea de americani în timpul războiului din Golf. Dar un comandant de geniu, prezent la discuţii, expunea consideraţii geologice care nu garantau succesul unei astfel de rezolvări:

— Îi bombardaţi timp de trei zile, aveţi impresia că n-a mai rămas nimic din muntele Ajduk şi, când vă duceţi să adunaţi bucăţelele, vă treziţi sub focul mitralierelor.

S-au luat în calcul atacuri surpriză prin ieşirea de urgenţă, prin coşuri. Coşurile erau prea înguste, iar ieşirea de urgenţă, fiind suspendată în gol. Ar fi fost dificil să se ajungă la ea prin**tr-**o acţiune surpriză.

Rămâneau bombele teleghidate, asupra efectului cărora nu se putea ajunge la un consens. Generalul era de părere că ele puteau lărgi suficient intrarea existentă pentru ca o trupă să aibă o şansă de a o lua cu asalt. Mihail Ivanîci insista asupra şicanelor de beton care după el, ar face astfel de bombe inoperante.

Cineva propuse folosirea unui gaz. Iuri lunci, care dădea drumul informaţiilor sale una câte una, le aduse la cunoştinţă că banditii erau echipaţi cu măşti de gaze şi echipament de pompieri cu rezerve de aer. Gazul ar fi servit doar la asfixierea ostaticilor. Propunere nereţinută.

Se discută şi despre eventualitatea asedierii acelor locuri şi a neutralizării ocupanţilor. Explozivele *„fiiel-air”*,

care consumau oxigenul, se puteau dovedi eficiente. Pe de altă parte, exista temerea ca acele conducte să nu fie minate. Presupunând că **s-**ar fi ajuns în galerii, şi ar fi fost demmate, ar fi trebuit înaintat cu o prudenţă extremă: folosirea grenadelor se putea întoarce împotriva atacanţilor din cauza efectelor produse de suflu; armele automate ar fi fost şi ele periculoase din pricina neoşeurilor.

— Pe scurt, trase concluzia un ofiţer, când vom rezolva problema intrării în grotă, va trebui să trimitem acolo deminori înarmaţi cu cuţite şi puşti simple.

— Echipaţi cu măşti de gaze, pentru cazul în care bandiţii ar încerca la rândul lor să ne gazeze, adăugă altul.

— Şi cu torţe electrice, pentru că bandiţii nu ne vor face cadou iluminatul de care dispun, interveni al treilea.

Cinaseră, mai mâncaseră şi ceva mai târziu la botul calului, de câteva ori. Şi se făcuse trei dimineaţa când generalul se ridică şi căscă mai să**-**şi rupă fălcile.

— Şi asta nu-i tot. Tovarăşi. Văd bine că nu ajungem să găsim nicio soluţie în seara asta, şi e timpul să ne aruncăm în braţele lui Orfeu.

— *Morfeu*, Zaharuşka, *Morfeu*. Îl corectă Golubiński.

— Orfeu, Morfeu. Tot un drac! replică Grubko întinzâ**ndu-**se. Astea**-**s chestii pentru civili.

Şi ceilalţi ofiţeri se ridicară. Se despărţiră. Generalul strânse mâna lui Samson, iar Dmitri îi propuse, la fel şi lui Saşa, să doarmă la ruşi. Era mai simplu decât să**-**i însoţească până la tabăra petroliştilor.

— Atât doar, domnule colonel, că veţi fi obligat să împărţiţi camera cu mine.

Samson nu se îndoia de bunele intenţii ale lui Dmitri şi acceptă.

Secţiune 6.02 2

Camera lui Dmitri era dintre cele mai modeste, dar totul **într-**o ordine perfectă şi mirosind a curat. O ordonanţă bine dresată trecuse pe acolo. Pijamaua pe care stăpânul locurilor o împrumută lui Samson era din mătase

şi fusese călcată cu grijă.

— Un ultim pahar? propuse gazda după ce musafirul terminase un spălat la repezeală în baia alăturată.

— Mulţumesc, spuse Samson, cred că am băut cu toţii destul. În orice caz, eu.

— Nu şi eu.

Dmitri deschise o trusă de călătorie din piele englezească, conţinând o sticlă şi pahare din cristal şlefuit. Se servi cu moderaţie.

— Aş vrea să ştiu ce părere aveţi despre seara asta.

Şedeau faţă în faţă pe paturile de campanie, cu picioarele goale pe covorul turcmen. Cele ale lui Golubiński erau rozioare şi netede, ale lui Samson gălbui şi păroase.

— Fierbinte. Profesionistă. Nu **s-**a găsit o soluţie, dar dacă ar fi existat una. Ar fi fost găsită. În orice caz. Felicitările mele pentru calitatea informaţiilor pe care aţi reuşit să le obţineţi de la prizonierii voştri.

Dmitri zâmbi.

— Ştiam eu bine că nu puteaţi fi tras pe sfoară. Cei mai mulţi dintre ofiţerii noştri habar n-au că am reuşit să penetrăm banda lui Mansur. N-am să vă relatez cum. Nici prin ce procedeu comunicăm, sper să nu vă simţiţi ofensat...

— Mi se pare normal. Nu încerc *the need to know*[99].

— Fără îndoială. Dar trebuie să ştiţi că acest agent infiltrat printre ceceni este al *meu*. Al meu personal. L-am folosit în multe împrejurări, la început în slujba statului şi pe urmă pentru afacerile mele. Dacă nu l-aş fi avut (Samson percepu un sunet sclavagist în acel cuvânt *avut*. Dar şi el *avusese* agenţi), nu aş fi acceptat să lucrez cu dumneavoastră. La el făcea aluzie Grubko când pomenise de „cât îmi era de îndatorat”. În plus, mi-ar fi rămas dator cu una dintre cele mai mari victorii ale noastre împotriva rebeliunii, dacă ostaticii dumneavoastră n-ar fi fost capturaţi, făcând astfel operaţiunea imposibilă. Pentru

---

99 Nevoia de a ști. (n.a.)

mine personal, viaţa acestui agent are o mai mare valoare decât cea a culegătorilor voştri de ciuperci, dar noi cunoaştem importanţa opiniei publice, şi nu vrem să se zică în lumea întreagă că doi francezi, un belgian şi un american au murit din vina ruşilor. De fapt, ce părere aveţi de americanul ăsta? Cred că aţi avut ocazia să-l întâlniţi. Are un nume care putea fi rusesc şi nu e pentru prima oară că vine să-şi bage nasul pe la noi. Figurează în fâşierele noastre.

Samson reflectă o clipă.

— Cred că este… ca şi noi.

— Da, noi alcătuim o rasă aparte, nu-i aşa? E greu de definit, dar aşa ceva se simte. Şi Grubko e la fel ca noi, să ştiţi.

Dmitri se întinse pe spate şi paharul îi stătea în echilibru pe burtă. Samson scutură din cap.

— Nu tocmai. Mai întâi fizic. Un colos ca el n-ar putea spera niciodată să treacă neobservat. Şi pe urmă. Nu ştiu… Simt în el mai mult ofiţerul de trupă decât „copoiul”.

— Aveţi nişte antene, domnule colonel! Zahar a făcut împreună cu mine şcoala la KGB. Dar totul era prea pervers pentru sufletul său curat. Ajuns în GRU, se simţea mult mai în largul lui, deşi n-a fost niciodată decât un *borzoi* şi nu un *viking*…

— Adică?

— Un executant, nu un factor de decizie. Pe urmă, i **s**-a dat pe mână un regiment şi a avut ocazia să-şi dovedească deplina măsură a talentelor sale care, aveţi dreptate. Sunt de genul strict militar. V-am mai zis, e un credincios.

— Vreţi să spuneţi că găseşte o plăcere în a crede, indiferent în ce? Chiar şi în lucruri contradictorii? Aşa se explică faptul că are în popotă un drapel roşu şi fotografiile unor ofiţeri albi, ca să nu mai punem la socoteală şi icoana?

— Pentru Zahar Grubko. Domnule colonel, nu există

aici nimic contradictoriu, fiindcă toate astea înseamnă Rusia. Credinţa ancestrală, marii şefi – indiferent de ce parte **s-**ar fi bătut ei. Drapelul care ne-a dus la victoria împotriva lui Hitler, în timpul marelui război patriotic.

Samson simţi că De data asta, Dmitri era înclinat spre confidenţe şi se hotărî să nu scape ocazia. Îşi înghiţi nevoia de somn.

— Ce beţi acolo, Dmitri?

Şi, o dată servit:

— De ce prietenul dumneavoastră **s-**a simţit mai bine în GRU decât în KGB?

— Nu-i aceeaşi meserie. Pe de-o parte, bugetul GRU este aproape de zece ori mai mare decât al nostru, fiind legat de complexul militaro-industrial, şi, orice aţi gândi. În familia informaţiei, noi eram rudele sărace de la ţară, ceea ce nu-i deloc plăcut. Pe de altă parte, GRU nu lucra decât cu străinătatea şi pentru veşnica Rusie, sfânta Rusie, oarecum, în vreme ce noi aveam un directorat care lucra doar asupra ruşilor şi pentru cine? Pentru Stat. Adică, în perioada aceea, pentru o ideologie. Pentru un partid. GRU nu are sânge rusesc pe mâini, domnule colonel.

Rămaseră tăcuţi un timp, şi apoi Samson întrebă cu blândeţe:

— Aţi suferit din cauza asta?

Dmitri rămase pe gânduri aşa de multă vreme, că Samson se întrebă dacă nu cumva adormise cu ochii deschişi, dar în cele din urmă începu să vorbească:

— Mă bucur că mi-aţi pus această întrebare.

„Ştiu că este dificil pentru un occidental să înţeleagă ce **s-**a petrecut în Rusia. Nici noi înşine nu suntem siguri că înţelegem pe deplin. N-am fost niciodată un mare ideolog. Natural, am făcut parte din partidul comunist, dar acesta nu era un partid aşa cum este perceput el în Occident. Era PPP – artidul. Îl rosteai bâlbâi**ndu-**te de entuziasm. In extremis, **s-**ar putea spune că existau poate în ţara noastră oameni care credeau în comunism, dar în PPP – artid nici măcar unul. Eram prea inteligenţi. Da, am

făcut ca şi ceilalţi profesiuni de credinţă comuniste, pentru că nu eram judecaţi după credinţă, ci după profesiune, după capacitatea de a face o profesiune atât de absurdă fără să te pufnească râsul. De aceea deviza lui Soljeniţîn *TRĂIEŞTE FĂRĂ SĂ MINŢI* a adus astfel de roade.

„Pentru a intra în Partid, nu era suficient să vrei: trebuia să treci nişte examene, să fii pus la încercare; nu se punea problema unor opinii, ci a unor garanţii. Lemn a eliminat dintotdeauna cât mai mulţi membri a putut, după ce îi recrutase. Era destul să pierzi carnetul ca să fii exclus. Partidul reprezenta produsul funciar, fundamental al unei cooptări, o *elită*. Iar KGB-ul era elita elitelor. Şi atunci, presupunând chiar că ar fi fost în Partid câţiva bivoli bătrâni care credeau în marxism-leninism, pot să vă asigur că în KGB nu era nici picior. Noi citisem prea multe cărţi interzise celorlalţi cetăţeni, călătorisem prin prea multe ţări unde alţii nu ajunseseră nici cu gândul. Noi am înţeles primii că Partidul ne ducea ţara de râpă. Nu aveam un grad aşa de mare pentru a juca un rol în istoria care se derula pe atunci, dar. Dacă vă uitaţi la numele celor care au orientat Rusia pe calea cea bună, nu veţi găsi decât membri ai KGB-ului, începând cu Andropov şi continuând cu Gorbaciov. Despre care încă nu **s-**a spus totul.

„Dificultatea, vedeţi dumneavoastră, este că şefii noştri trebuie că şi-au imaginat că era suficient să răstorni regimul şi să eviţi războiul civil pentru ca viaţa normală **s-**o ia de la capăt.

„În ceea ce priveşte distrugerea, au reuşit: regimul cel mai totalitar cunoscut vreodată a căzut fără o victimă, şi asta **într-**o ţară căreia Occidentul i-a creat o reputaţie de barbarie! Dacă v-aţi gândi doar la cele o sută de mii de victime ale epurării în Franţa, clemenţa noastră pare de-a dreptul incredibilă. O tiranie care durează trei sferturi de veac şi face peste treizeci de milioane de victime, şi nicio răzbunare! Nici măcar una! Cum se explică aşa ceva? Prin virtuţile specifice ale poporului nostru ortodox, poate, dar şi prin profunzimea vederilor conducătorilor noştri.

„În privinţa construcţiei, ea **s**-a dovedit mai puţin strălucită. E lesne să faci tabula rasa. Dar mai greu să pui o friptură deasupra. Eu v-am mai spus, fundamental, sunt un necredincios şi nu mi-am închipuit că societatea rusă ar putea deveni ideală de pe o zi pe alta. O cunoşteam pe cea veche, şi puteam exercita funcţii conforme competenţelor mele; pe cea viitoare n-o cunoşteam; aşa că am preferat să mă retrag, şi nu regret.

„Mă întrebaţi dacă am suferit? De ce să sufăr? Că am aparţinut unui organism căruia i-a dat naştere Ceka[100]? Nu. Sunt mândru de asta. Ceea ce nu înseamnă că sunt mândru de tot ce-a făcut Ceka sub Lenin şi Stalin (să nu facem o confuzie: din cauza lui Lemn am pierdut Primul Război Mondial, iar datorită lui Stalin l-am câştigat pe al Doilea). KGB-ul de pe vremea mea, domnule colonel, nu mai însemna Ceka şi, oricum, eu mă aflam în primul directorat: nu am sânge de ruşi pe mâinile mele de parcă aş fi lucrat şi eu în GRU. Serveam Rusia aşa cum era ea în acel moment în care hazardul m-a adus pe lume, la fel cum şi voi, francezii, l-aţi slujit pe Napoleon sau diversele republici, deşi nu sunteţi nici imperialişti, nici republicani. Slujirea naţiunii se află pe primul loc. Şi în ziua de azi. Văd că pericolul cel mare pentru lume se trage de la mondialismul de care nu vor profita decât porcii de americani.

Glasul lui Dmitri tremurase. Ura sa împotriva americanilor îi urca din viscere către creier. Samson lăsă să treacă un timp, şi adoptă tonul cel mai confidenţial.

— Fiţi atent. Dmitri... (De fapt, îmi puteţi spune Gaston sau Samson, la alegere: sunt în rezervă, numele meu conspirativ nu mai este un secret.) Ăsta-i motivul pentru care m-aţi invitat să cinez la Boieri?

Cu paharul în mână. Dmitri se ridică cu o uşurinţă care făcea cinste muşchilor lui abdominali.

— Ah! Nimic nu vă scapă, Samson. V-am invitat să

100 Poliție cu misiunea de a combate contrarevoluția și sabotarea Rusiei sovietice în anii 1917 - 1922. (n.tr.)

cinaţi la Boieri mai întâi pentru că acolo se mănâncă bine, dar. Ce-i drept, şi pentru că am eu o idee în cap.

— Reînnoirea alianţei franco-ruse?

— E ceva mai complicat decât atât. Am să vă spun **într-**o zi. Dar e foarte adevărat că acest continent euroasiatic se află ca între două paranteze, Franţa şi Rusia, nu-i aşa? V-aţi terminat paharul? Hai să dormi, dacă vreţi. Un proverb rus zice că: dimineaţa este mai isteaţă decât seara.

— De acord.

Dmitri stinse lumina.

— Încă ceva, spuse Samson pe întuneric. N-ar fi posibil să facem o recunoaştere pe teren?

— Pe jos? **Într-**un vehicul blindat?

— Cu avionul său. De preferinţă, cu elicopterul. Să aruncăm o privire la deschiderea din grotă, la povârnişuri, la teren, la împrejurimi…

— Sigur, dacă nu vă deranjează că **s-**ar putea să se tragă puţin asupra dumneavoastră. Eh! V-aţi aşeza pe casca de protecţie ca să vă asiguraţi posteriorul. Am să vorbească cu Grubko.

Samson închise ochii şi probabil că adormise fără să-şi dea seama, fiindcă, atunci când îi deschise, fereastra era de un albastru deschis, iar Dmitri, gata îmbrăcat, proaspăt ras şi mirosind a esenţă de bergamote, îl bătea uşurel pe umăr:

— Sculaţi, voi oropsiţi ai sorţii! Domnul colonel, elicopterul prea nobilei dumneavoastră persoane pufăie la uşă.

Secţiune 6.03 3

Samson îşi petrecuse aproape întreaga carieră în serviciile speciale, şi nu avea simţul terenului caracteristic unui mărunt comandant de infanterie, pentru care fiecare muşuroi de pământ, fiecare şanţ, fiecare tufiş, fiecare văgăună vorbea pe limba lui. Această experienţă îi lipsea. Dar sălăşluia totuşi în el acel dialog fundamental pe care soldatul îl poartă cu pământul în care avea să fie îngropat

într-o zi, şi care, înainte de moarte, îi poate salva viaţa dacă îl înţelege. Îl asimilează. Îi câştigă încrederea, şi**-**l amalgamează, dacă trăieşte aşa cum vrea el să trăiască. Fireşte, văzut de sus de un şef de secţie sau din înălţimea unei maşinării zburătoare, el nu mai are aceeaşi înfăţişare, dar repetă acelaşi adevăr: indiferent care ar fi calitatea materialului de care dispui sau de cea a celulelor cenuşii ale şefului, soluţia este înscrisă **–** uneori codificat **–** pe teren.

În elicopter erau cinci: pilotul, şeful de bord, Samson. Dmitri şi Saşa, a cărui prezenţă nu era de niciun folos, dar nu putea suporta ideea că ceilalţi **s-**ar fi putut afla sub tirul de gloanţe în absenţa lui.

Elicopterul se înălţase întruna până ce trecu de creasta munţilor Ajduk. În acel moment, când, pentru prima oară era suspendat deasupra versantului sudic, cel care dădea spre regiuni aparent încă nesupuse Ceceniei, pilotul se întoarse spre pasageri şi îşi mişcă expresiv şi fatalist bărbia: de acum înainte se îngroşa gluma. Pasagerii ştiau la ce se expun: dacă ar fi fost doar câteva gloanţe de puşcă sau de mitralieră, mai aveau o şansă atâta vreme cât rămâneau la mare altitudine; dacă era vorba, însă, de un Stinger american, abia ar fi avut timp să**-**şi facă rugăciunea, văzând proiectilul lansat.

Topografia era simplă: un lanţ muntos, înconjurând o căldare, pe fundul căreia era un lac.

Survolară căldarea; pe peretele nordic se întrezărea o crevasă despicând muntele, uşor de recunoscut pentru oricine ar fi văzut fotogrfiile sau ar fi ştiut să interpreteze o hartă: acolo se afla intrarea în grotă. În jur, faleze golaşe alternau cu versanţi acoperiţi de conifere.

— *Nije ne nado*? întrebă pilotul, crezând că pasagerii lui sunt civili.

— Nu coborâm mai jos? traduse Saşa.

— Coborâm, spuse Samson.

— *Nije*. Traduse Saşa.

Elicopterul amorsă coborârea, rămânând pe mijlocul

căldării, cât mai departe posibil de pereţii muntoşi. În jur, planau vulturi.

— Cap sau pajură, rosti Golubiński. Sau nu vor trage în noi ca să ne facă să credem că nu sunt acolo. Sau vor trage ca să ne facă să credem nu se află acolo decât trei subalterni şi nu banda lui Ali Mansur.

— *Nije ne nado*? întrebă pilotul.

— *Nije*. Făcu Samson.

Se aflau acum la altitudiea din dreptul intrării în grotă. Cu binoculul. Se putea desluşi grohotişul ce masca intrarea. Nu se vedea în împrejurimi nicio platformă care să permită aterizarea unui elicopter. Cei care ar fi dat asaltul ar fi trebuit să coboare în crevasă sub focul posturilor de luptă disimulate pe laturi.

— *Nije ne nado*? întrebă iar pilotul, care devenea puţin nervos şi el. Acolo, chiar o căutau cu lumânarea.

Aparatul se afla în mod evident mai jos decât postul de luptă superior al grotei, cel care era împănat de mortiere şi mitraliere.

— *Nije*. *Nije*… Comandă Samson.

Diferenţa de nivel dintre intrarea în grotă şi lac era de aproximativ trei sute de metri. Lacul era aproape perfect rotund, cu un diametru în jur de două sute de metri, dominat de stânci proeminente, între ele cu o mică plajă înconjurată de trestie, aflată cam în faţa grotei.

Saşa îl tachina în ruseşte pe şeful de bord:

— Veniţi deseori să vă scăldaţi pe aici? Lacul e bogat în peşte? Se găsesc şi ceva heringi marinaţi? N-aţi încercat?

— Pe tine. Bătrâne, dacă stă lumea să te asculte. Îi împui capul, replică şeful de bord.

Apa lacului era de un verde închis, briza din zori abia dacă îi vălurea suprafaţa. Ai fi zis că-i ochiul magic al unui dragon ciclop.

— Ne întoarcem, spuse Saamson. Dar mai întâi, să dăm o raită prin faţă. Ca obiectivul recunoaşterii noastre să nu fie prea evident. Să aruncăm o privire şi la luminişul

ăsta, pe care l-am remarcat în fotografii. Şi pe urmă, treceţi peste talvegul din faţa noastră, de parcă am căuta intrarea în grotă la antipozii locului unde se ascunde ea.

Singurii locuitori ai talvegului era o turmă de capre, şi curând ajunseră înapoi în tabără fără să fi simţit gustul nici unei împuşcături. După masa servită încă o dată la popota lui Grubko – au mâncat un borş de varză şi un terci de hrişcă, la fel ca şi restul trupei Samson îl întrebă pe Dmitri: – Am putea rămâne doar noi trei şi nimeni altcineva? Dumneata, eu şi generalul? **S-**ar putea să-mi fi venit o idee.

Secţiune 6.04 4

Se însera când Samson se întoarse în tabăra petroliştilor şi prima persoană de care dădu cu ochii în splendoarea apusului fu cea a înaltului şi suplului Daniel, care se plimba în lung şi în lat. Cu paşi mari şi repezi, cu mâinile în buzunare, trăgând din**tr-**o ţigară.

— Salut, Samson. Ai ceva noutăţi? Lumea e nerăbdătoare la Paris.

Samson gândi: „Pacostea asta-mi mai lipsea! Ar fi putut să mă întrebe măcar cum mă simt”.

Şi. Ca să-l tachineze pe Daniel:

— Ai călătorit bine? Cum ţi **s-**au părut şoselele din Cecenia? Ce-i drept, eşti cavalerist: obişnuit să ai popoul plin de bătături.

— Ascultă. Samson, a trecut o bună bucată de vreme de când eşti aici. Şi tot ce **s-**a întâmplat, dacă înţeleg bine, a fost răpirea acelui tip cumsecade, americanul umanitar, de sub nasul tău.

— Nasul meu nu era însărcinat cu protecţia tipilor cumsecade, cât de umanitari şi americani ar fi ei. Ce cauţi tu aici, ai venit să mă anunţi că patronii au decis să-şi strângă catrafusele pentru a salva viaţa ostaticilor?

— Destul. Samson. Sunt în joc miliarde de dolari. Petrolul din Marea Caspică. Relaţiile franco-ruse. Viitorul Europei. Dacă ne luăm valea de aici. Lăsăm câmp liber de acţiune ticăloşilor de americani.

— Când sunt bieţi ţipi cumsecade, când ticăloşii de americani. Spune-mi un lucru. Daniel. Noi preferăm să punem mâna pe bărboşi şi să-i salvăm pe ostatici, de acord, dar dacă nu suntem siguri că-i puteam captura pe bărboşi, periclităm binişor viaţa ostaticilor, nu? Importante sunt miliardele de dolari, deci prezenţa noastră aici. Deci eliminarea lui Ali Mansur, cu mult mai mult decât viaţa lui Mateo, a Virginiei şi a lui Caldens, fără **s-**o mai punem la socoteală pe cea a lui Chastow. Aşa stau lucrurile?

Daniel se opri din mers. Ochii săi acvamarini erau ficşi în spatele fumului de ţigară.

— Nu cumva ţi-a ajuns inimioara prea sensibilă, îmbătrânind? Ai făcut carieră în cadrul SA fără să verşi lacrimi de crocodil.

— Întotdeauna am cruţat viaţa oamenilor, poate chiar prea mult. Dar am să te uimesc, Daniel: *hâc el mine*. Sunt de acord cu tine şi cu patronii tăi. Nu pentru miliardele tale de dolari, a căror culoare n-o voi vedea niciodată, ci pentru că nu trebuie să cedăm unui şantaj. *Dura lex*. Dar e din silex. N-ar fi trebuit să se ducă la cules de ciuperci.

N-ar fi trebuit să se ocupe de orfani. Nu se pot face concesii sub ameninţări. Voiam doar să aflu cum ar reacţiona OILOC-ul dacă am face o tentativă de eliberare şi dacă ostaticii şi-ar lăsa pe acolo pielea. In extremis, compania **s-**ar putea simţi uşurată: faptul i-ar lipsi pe rebeli de orice mijloc de presiune asupra ei. Nu asta vrei să-mi spui?

Daniel începuse din nou să meargă. Părul său, de care nu ştiai dacă mai era încă blond sau deja alb, era iluminat de ultimele raze de soare.

— Măi, măi, măi, Samsoane, făcu el. Lucrurile astea se fac. Dar nu se spun. Fără valuri, fără consecinţe regretabile, fără publicitate. Dar aş putea să-ţi mărturisesc următoarele: dacă Mateo dispare, văduva lui va primi o indemnizaţie serioasă, iar dacă îi recuperăm vii pe toţi trei, noi doi ne vom împărţi indemnizaţia sub formă de primă.

„Ah! Iată de ce Daniel a venit de la Paris, deduse

Samson. Ei bine, să facem în aşa fel ca el să-şi câştige jumătatea de primă”.

— Atunci, *qitaie cum iia sâni*, pot să-ţi spun că mă declar mulţumit să te văd, iar tu va trebui să-ţi pui fundul la treabă imediat.

— Ai vreo treabă pentru mine? Ce treabă?

— Legată de logistică, fireşte. Nu eşti tu specialist în logistică?

Samson îi expuse proiectul, atât de simplu şi atât de imprevizibil. Daniel îl ascultă în tăcere, ceru una sau două precizări, făcu una sau două obiecţii, înregistră răspunsurile şi îndesă totul în calculatorul care îi servea de creier.

— Cifra va fi considerabilă! De ce nu furnizează ruşii materialul?

— Pentru că materialul ăsta reprezintă unul din puţinele lucruri pe care francezii îl fac mai bine ca alţii. Am cataloagele la mine. Voi lua legătura cu Adeline prin poşta electronică şi îţi voi transmite comanda.

— Nu-mi poţi da o cifră aproxiamtivă?

— Asta-i meseria ta, nu a mea. Hai să zicem cam o sută de mii.

— De franci?

— De euro.

— Trebuie să cer acordul patronilor... (Daniel se uită la ceas.) Patronul îl va consulta pe propriul patron...

Samson îl privi cu milă.

— Generalului Grubko nu i-au trebuit mai mult de cinci minute ca să obţină acordul şefilor săi.

— Militarii nu-şi administrează bugetul la fel ca negustorii, bătrâne. Când dispui de muniţii în dotare, e pentru ca să te foloseşti de ea. E ca şi cum ar fi gata cheltuite. Cu banii nu-i acelaşi lucru. Ia stai! Mi-a venit o idee: dar dacă i-am pune la plată pe neicuşorii din America? Toate astea îi privesc şi pe ei. Şi ei au un ostatic, pe care noi vom încerca să-l eliberăm. Şi pentru ei, o sumă ca asta, e o nimica toată. De altfel, dacă vor fi de acord, **s-**

ar putea să beneficieze şi ei de o mică primă.

— Te descurci tu, spuse Samson plictisit, dar să te descurci discret. Singura noastră speranţă este surpriza, iar tipii ăştia au agenţi peste tot. Să nu uiţi că au – sau că au avut – contacte în America. Fii atent cu *Echelon*-ul[101].

— În privinţa asta, totuşi, ai putea să ai încredere în mine!

— Ştiu. Daniel. Eşti un *has been pro*[102][103].

La două dimineaţa. Daniel îl trezi pe Samson, bătând la uşa lui. Amândoi erau în pijamale. Cea a lui Daniel avea dungi fine gri, asortate; cea a lui Samson, dungi late bordo şi bleumarin.

— Tocmai am primit un mesaj electronic.

— *Şi*?

— *Creditul acordat*...

— Uf.

— *Cu o condiţie*. *Dl*. *Sangdeboeuf nu va participa la o operaţiune care nu mai este pentru vârsta lui şi care ar putea compromite compania*.

— Te ţii de glume?

— Pot să-ţi arăt textul.

Samson era pe punctul să explodeze, şi, apoi, inexplicabil de calm, mormăi:

— Bun, bun. De acord. Trebuie că au dreptate. *Sucro fresas122*.

Secţiune 6.05 5

A doua zi dimineaţă, fără să aştepte o invitaţie, Samson plecă la postul de comandă al ruşilor, însoţit de Saşa. Santinela prezentă arma, un planton ridică bariera. Francezul era un prieten acum, când toată lumea ştia că era militar şi nu un petrolist. Trupa de ruşi se distra să aibă un străin printre ei şi ar fi vrut să afle ce căuta el aşa

---

101 Sistem de ascultare american, prin satelit, (n.a.)

102 Ex-profesionist. (n.a.)

103 În limba franceză, expresia: sucrer les /raises (mot f mot = a presăra căpșunile cu zahăr) înseamnă a-ți tremura mâinile de bătrânețe, (n.tr.)

de departe de Paris. Un subofiţer mustăcios dădu fuga să-l caute pe Golubiński. Un sublocotenent deschise portierea maşinii cu dublă tracţiune pentru *franţuski polkovnik*[104].

— Ce lume, spuse Gamier.

Golubiński îl duse pe Samson direct la general, iar colonelul Iuri lunci, şeful *razvedotdel*-ul,\. Sosi tropăind, deşălat şi adus de spinare, cu ochii sclipind în spatele lentilelor fine. Saşa luă parte şi el la întrevedere.

— Domnule general. Începu Samson, am primit veşti de la Paris. Compania mea este de acord să ne finanţeze proiectul şi să ne trimită cel mai bun material existent în lume, cu două condiţii. Prima, armamentul să fie furnizat de armata rusă…

Clauza, pur imaginară, avea un scop psihologic: trebuia să-i măgulească pe ruşi, lăundâ**ndu-**le armamentul **–** altminteri excelent.

— De acord, spuse generalul, scărpi**nându-**şi cu unghiile obrazul aspru şi zgrunţuros pe care, în pofida unui bărbierit meticulos, fiecare fir de păr forma un punct negru.

Celălalt obraz se sprijinea **într-**un pumn făcut să doboare un zimbru. Voit, ochii lui nu exprimau nimic.

— A doua condiţie, reluă Samson, este ca trimisul OILOC-ului, adică eu. Să participe la operaţiune.

Generalul îi consultă din priviri pe Dmitri şi luri.

Iuri Iurici întrebă:

— Are experienţa necesară?

Dmitri traduse.

— Am fost format de SA, spuse Samson, şi continuu **s-**o fac din plăcerea mea. Cincizeci de ore pe an, aproximativ.

Nimeni nu-i puse cuvântul la îndoială.

— De ce nu. Făcu generalul.

— Şi eu aş vrea să particip, interveni Saşa.

— Aveţi experienţă? întrebă Dmitri.

— În jacuzzi-ul din garsoniera mea.

---

104 Colonel francez, (n.a.)

— Va trebui să vă antrenaţi mai mult, îi recomandă Iuri Iurici.

— Înainte de a începe, vreau să ridic trei probleme, spuse Samson.

— *Nu125*? bombăni generalul.

— Prima, ştim că efectivele lui Mansur însumează în jur de şaizeci de oameni, dintre care cincizeci au misiuni de luptă. Mitraliere, mortiere. Mine. Rachete, totul inclusiv, câte posturi de luptă există în grotă?

Iuri Iurici făcu rapid un calcul mental:

— Pândarii, trăgătorii, încărcătorii, servanţii… mortiere, mitraliere… Treizeci şi cinci spre patruzeci.

— Vreţi să spuneţi că nu dispun de numărul obişnuit de trei oameni pentru un post de luptă?

— Absolut deloc.

— Şi în stare de alertă…?

— Toată lumea urcă pe punte. Nimeni nu vrea să piardă ocazia de a ucide un necredincios şi de a-şi bine-merita paradisul. Şi pe urmă, în caz de pierderi, trebuie să fie înlocuiţi imediat cei operaţionali. Aşa că sunt mereu gata pregătiţi.

— A doua, cum este organizat serviciul lor de informaţii? De ce surse dispun ei? Cum se orientează? Cum le exploatează? Mai precis, dispun de periscoape, de electronică sau de altceva? Beneficiază de sprijinul dronelor, poate chiar de producţie americană? Pe scurt, pot vedea ceva din grota lor său. O dată închişi acolo, nu mai comunică deloc cu lumea exterioară?

Generalul şi Iuri Iurici schimbară o privire după ce ascultaseră traducerea. Iuri Iurici începu:

— Interogatoriul prizonierilor nu ne-a permis…

— Nu te mai osteni, interveni Dmitri. I-am dezvăluit prietenului nostru francez că avem o sursă în grotă.

— Bun, dacă aşa ai considerat tu de cuviinţă… De altfel, sursa îţi aparţine.

Iuri Iurici se întoarse spre Samson:

— Această sursă, fiindcă de o sursă este vorba, e un

om relativ simplu – pseudonim Duraciok126, care nu ne poate furniza prea multe detalii tehnice. Presupun că ceea ce vă interesează este de a afla dacă bandiţii ar avea vreun mijloc de observare a luminişului, pe care l-aţi reperat la baza pereţilor oblici. Cu ochiul liber. Nu. El este ascuns de faleză. Atât cât ştim noi, adversarul nu dispune de periscoape şi nici de drone americane. Totuşi, în cazul în care le-ar avea, aşa cum ştiţi, dronele suspendate între cer şi pământ sunt foarte greu de detectat. Cu toate astea, mă gândesc că pădurea adăposteşte suficient luminişul pentru ca, în învălmăşeala generală, genul de activităţi care se vor derula acolo să scape supravegherii chiar şi a unei drone de ultimă generaţie. Rămân camerele video. Bandiţii le-au disimulat aproape peste tot în natură, de asemenea, scanere radio şi antene, ascunse în trunchiuri de copaci spintecaţi pe lungime, şi care „aud" tot ce se petrece în împrejurimi. De exemplu, o discuţie prin radioul portativ dintre doi ofiţeri riscă să fie surprinsă. Ştim că postul de comandă este dotat cu o sală unde se află în permanenţă operatori care „privesc" pe ecrane ceea ce „ascultă" receptoarele lor. Dar, pe de o parte, **s-**ar putea. **Într-**o oarecare măsură, să se impună tăcere oamenilor noştri: pe de alta. Mă îndoiesc că nişte camere şi nişte antene ar putea fi camuflate aşa de departe – de la luminiş la grotă e un kilometru bun în zbor de pasăre şi în fine, cred că tonele de exploziv pe care generalul le va prăvăli peste peisaj vor stinge camerele şi vor reduce la tăcere antenele. Prin urmare, pentru a răspunde la chestiunea pe care altminteri, nici nu mi-aţi pus-o, consider că, după câteva ore de pregătire, bandiţii vor fi aproape orbi şi surzi.

Saşa traducea pe măsură ce Iuri lunci vorbea. Acesta îşi scoase ochelarii şi îşi masă rădăcina nasului.

— Mulţumesc, domnule colonel, reluă Samson. A treia, sursa dumneavoastră poate fi contactată, poate raporta şi cât de frecvent? Nu pun această întrebare *from zile* curiosity121. Cred că agentul dumneavoastră ne-ar putea indica momentul cel mai favorabil pentru asalt.

Golubiński şi Iuri lunci se uitară unul la altul.

— Sistemul nostru este următorul, spuse Golubiński. În timp normal, ţinem legătura radio de trei ori pe zi. În cea mai mare parte a timpului Duraciok nu emite şi nici nu ascultă, dar el ştie că Dacă iese din grotă, poate lua legătura cu noi la anumite ore. El se străduie să fie pe recepţie cel puţin o dată din şase. Îi transmitem atunci mesajele nostre şi primim rapoartele lui. În împrejurările actuale, îi putem da de ştire că vom fi pe recepţie în mod permanent, dar, în ceea ce-l Priveşte, el nu va putea să ne ţină la curent cu reacţiile adversarilor, cel puţin atâta vreme cât nu vom pătrunde în grotă.

— Adăugaţi, spuse Iuri lunci, că dacă Duraciok ne indică momentul favorabil, el va şti când vom intra în acţiune. Să presupunem că a trecut de partea inamicului. Să presupunem că a decis să trădeze şi să toarne tot ce ştie în poala lui Ali Mansur. Să presupunem că devine suspect şi este torturat.

— Duraciok va şti ora, dar nu şi modalitatea de acţionare, obiectă Samson.

— Nimic nu-l împiedică **s-**o ghicească, replică Golubiński. De altfel, Cristofor Colnmb a găsit mijlocul de a ţine un ou pe verticală, iar intenţia dumneavoastră, domnule colonel, este de acelaşi ordin. Ea se bizuie pe mvizibilitatea evidenţei. Dar eu îl cunosc pe Duraciok şi cred că, fiind chiar la curent, nu va fi stăpânit decât de o idee: să se pitească **într-**o ascunzătoare şi să aştepte evenimentele. Eu sunt de părere ca el să fie prevenit, chiar şi pentru simplul motiv de a-şi pune la adăpost viaţa. Cât despre alegerea momentului favorabil… evident că noi vom acţiona pe timp de noapte.

— Noi. Dmitri?

— Să nu vă închipuiţi. Samson, că am să vă las să vă duceţi de unul singur!

Generalul protestă:

— Dmitri Aleksandrâci, de multă vreme n-ai mai participat la acest gen de sport.

— Aşa ceva nu se uită, la fel ca mersul pe bicicletă.

— Viaţa ta este în mâinile tale. Bătrâne. Dacă ai de gând să mori. N-ai decât.

— Iată ce numesc eu un prieten.

— Când începe diversiunea? întrebă Samson.

— Când vreţi, dar nu mai înainte de douăzeci şi patra de ore.

— De ce?

Samson nu-şi crezu urechilor când Dmitri îl lămuri că, după căderea comunismului, armata rasă rareori se angaja fără o binecuvântare religioasă **într-**o acţiune unde exista riscul unor pierderi de vieţi omeneşti. Această binecuvântare lua de preferinţă forma unei slujbe în decursul căreia soldaţii ţineau să se împărtăşească mai înainte de a merge pe front; şi, înaintea împărtăşaniei, trebuiau să se spovedească individual, iar speţnazul nu dispunea la faţa locului decât de un singur preot. În plus. Era nevoie să treacă douăsprezece ore de post între spovedanie şi împărtăşanie.

— Ce lume! comentă Saşa.

— Nu-i grav, spuse Samson. În orice caz, materialul n-are cum să ajungă mai devreme de trei sau patra zile.

Samson căzuse pe gânduri. Creştinul din el nu se putea împiedica să nu se întrebe dacă această întoarcere la credinţă. **Într-**o Rusie spălată de sângele milioanelor de martiri, nu avea să schimbe istoria lumii.

Secţiune 6.06 6

De fapt. Samson era mai curând mulţumit de prestaţia lui. Totul se organiza aproape aşa cum dorea el. Dar mai ales. Se bucura de a-şi fi pus la cale, în pofida vârstei, o misiune pe teren. Ultima dată, la Monterosso, când executase o lansare cu paraşuta OPS. Se cam buşise, dar se descurcase destul de bine pentru un veteran şi nu vedea niciun motiv să n-o ia de la capăt. Îi trecu prin minte chipul Adelinei. Asta-i. Dacă îşi lăsa oasele prin Cecenia, ea l-ar fi plâns, şi se simţea în acelaşi timp fericit şi nefericit, dar ce-aţi vrea? Era soţie de ofiţer, ştia că, în

anumite meserii, singurul *modus vivendi* era sacrificiul, nu întotdeauna dus până la capăt, dar mereu oferit destinului pe o tavă de argint. *Morituri te salutant*.

Totuşi, nu pentru a-şi dovedi juneţea îşi asuma Samson riscuri prea mari pentru anii lui. Avea el nişte bănuieli ciudate şi în eventualitatea în care ele **s-**ar adeveri, ţinea să fie prezent la eşecul adversarului. Era convins că şi motivele lui Dmitri puteau să fie la fel de justificate: probabil că avea şi el aceleaşi bănuieli.

În aşteptare, Samson se gândi să-i facă o mică vizită vicontesei. Oh! O compătimea din toată inima, cu atât mai mult cu cât farmecul ei nu-l lăsase insensibil, dar mai avea şi alte motive.

O găsi servi**ndu-**i cu *whiskies and soda* pe doi englezi şi pe un american. Cel mai tânăr dintre cei doi englezi era fiu de lord şi vorbea ca un cockney. Cel vârstnic era cockney şi, străduui**ndu-**se să vorbească precum un lord. Îşi supraveghea cu grijă pronunţarea sunetului *h*. Amândoi se declarau gata să arunce bombe nucleare asupra Moscovei dacă rusnacii nu-l eliberau pe Chastow cât ai bate din palme. Americanul se dovedea mai calm. Mai ponderat: treburile, astea aveau nevoie de timp; Bob va fi nevoit să-şi pună răbdarea la încercare.

Samson nu înţelegea tot ce vorbeau ei: diferenţa de accent îi zgâria urechea, dar sesiză complexul de superioritate al celor patru anglo-saxont.

Cel manifestat de cei doi englezi era hazliu şi savuros: deşi mâncaseră o chelfăneală zdravănă de la americani în timpul războiului de Independenţă şi puşi cu botul pe labe după al Doilea Război Mondial, ei extrăgeau un orgoliu paradoxal din aceste eşecuri şi credeau că domnesc asupra lumii prin procură. Constatarea „împreună cu americanii, noi suntem cei mai puternici” nu se împiedica de consideratium etice.

Punctul de vedere al americanului era diferit. El atribuia atotputernicia Statelor Unite unor considerente de ordin moral: „Pentru că noi suntem cei mai curaţi, cei mai

virtuoşi, cei mai idealişti, cei mai democratici, noi smântânim lumea de cele mai performante creiere şi de cei mai valoroşi oameni. Astfel, noi suntem cei mai puternici. Mai concis, noi o merităm”. Din spusele lui răzbea o justiţie imanentă şi un progres pe care Samson nu le împărtăşea, dar îl distra, nu fără amărăciune, această siguranţă pe care faptele păreau să le confirme. Puteai să nu fii de acord cu doctrina americană, dar nu puteai rezista puterii americane, ceea ce le permitea americanilor să afirme că doctrina lor era cea mai bună, fără teamă de a fi contrazişi, pentru că deţineau forţa de a-i reduce la tăcere pe opozanţi. Pe scurt, americanul calm şi ponderat nu lăsa restului lumii decât o alternativă: să fie sedusă sau să fie violată.

Vicontesa nu intra în astfel de generalităţi. Ţi**nându-**şi interlocutorii sub focul privirilor ei albastre. Îi soma să-l elibereze pe Robin şi cu asta basta. Vorbea pe un ton provocator, în sacade, fără să reuşească pe deplin să-şi ascundă nervozitatea:

— Cecenii nu sunt nişte indigeni mai răi ca alţii, nu-i aşa? Am văzut femei cecene bătrâne aducând de-ale gurii trupei ruseşti prost hrănite de intendenţă. Ceea ce nu reprezintă un impediment ca ei să facă aproape întotdeauna alegerea proastă. În timpul revoluţiei, au trecut de partea bolşevică. În timpul Războiului Doi Mandial, de partea hitleristă. Acum. Au ajuns wahabiţi şi bărboşi. (Sprânceana dreaptă ridicată.) Şi se mai plâng de consecinţe. În ceea ce mă priveşte, nu sunt deloc şocată că Stalin i-a deportat, ca să-i înveţe minte să-l mai prefere pe Hitler. (Sprânceana stângă ridicată.) Dimpotrivă, le reproşez ruşilor că n-au ştiut să facă diferenţa. **Într-**o măsură suficientă, dintre ei, care începuseră să se civilizeze în contact cu Europa, şi aceşti sălbatici, ce trebuiau trataţi ca atare. Când noi am avut unele probleme în India, de exemplu, pe vremea revoltei cipaylor128 – a fost din vina noastră: noi livrasem untură de vită hiduşilor şi untură de porc musulmanilor – ei bine, vă asigur că am

ştiut să reglementăm problema în mai puţin timp decât ar fi trebuit să zici Jack Robinson. Nici voi. Americanii, nu i-aţi lăsat prea multă vreme pe indienii voştri să vă calce în picioare, nu-i aşa?

— Mă uimiţi. Betty, interveni Samson. Vă credeam umanitară, şi am impresia că recomandaţi represiunea.

Betty îl fulgeră din priviri:

— Fiecare lucru la timpul lui. Represiunea mai întâi, umanitarismul mai pe urmă.

Se întoarse din nou spre cei doi englezi.

— Nu ştiu de ce cuvântul „indigen” e perceput în zilele noastre ca fiind peiorativ. Eu sunt o indigenă din Kent şi sunt mândră de asta. Ce-i drept, indigenele din Kent şi indigenele din Cecenia nu au acelaşi ten şi nici aceleaşi comportamente. Şi atunci? Ştiţi că există două forme de rasism. Una constă în eliminarea raselor, altele decât a ta. Cealaltă în eliminarea raselor, inclusiv rasa ta, prin amestecarea lor. Eu nu sunt rasistă. Kentul este Kent, iar Cecenia este Cecenia.

„Să luăm un exemplu. Când cineva asasina pe altcineva în Kent, ce se petrecea, pe vremea când eram deja civilizaţi? Asasinul era spânzurat şi nu se mai vorbea de incident. Acum. Asasinul e întreţinut până la moarte 12 fi Soldat autohton din armata engleză din India. Revolta lor. Din 18571858. A dus la dispariţia Companiei engleze a Indiilor de Est. (n.tr.)

pe cheltuiala contribuabilului. Costă mai scump decât o funie sănătoasă, dar principiul este acelaşi: statul este cel care îşi arogă dreptul de a-i judeca pe particulari. În Cecema. Lucrurile stau altfel. Să presupunem că Aslan îl omoară pe Omar. *Teip*-ul lui Omar nu va fi preocupat decât de un singur lucru: să-l lichideze pe Aslan. Să presupunem că Aslan se exilează. *Teip*-ul va aştepta cu răbdare ca fiul mai mare al lui Aslan să împlinească cincisprezece ani şi pe urmă, hârşt! Radical. Dar există întotdeauna o modalitate de a rezolva altfel problema. Aslan **s**-a exilat, şi prin verii lui, prin prieteni, negociază. Zece berbeci,

douăzeci de berbeci, o sută de berbeci… în cele din urmă ajung la o înţelegere asupra răscumpărării mortului. Şi atunci, ce credeţi că se întâmplă? Aslan completează un cec şi totul este dat uitării? Aslan este cusut **într-**un linţoliu, da, domnilor, **într-**un linţoliu, inclusiv capul; membrii din teipul lui îl întind pe o targă şi-l poartă prin munţi până la *teip*-ul lui

Omar. Între timp, cei o sută de berbeci sunt livraţi. Nevasta lui Omar apucă un hanger, despică linţoliul şi Aslan învie, alb ca zăpada.

— Nu înţeleg unde vreţi să ajungeţi, spuse englezul bătrân. Cine dintre noi ar trebui să fie cusut **într-**un linţoliul?

Samson se ridică să plece, sperând că Betty îl va însoţi, ceea ce se şi întâmplă.

— Sunteţi foarte neliniştită? o întrebă el în franţuzeşte. Nu e cazul, în general, răpirile de ostatici se termină cu bine de îndată ce se pretinde o răscumpărare. Şi, dacă suma este prea mare, întotdeauna se poate încheia un târg.

— Nu-i rea ideea încheierii unui târg, nu-i aşa? Soţul meu e bogat, dar douăzeci de milioan de dolari asta e în afara oricărei discuţii. Va trebui ca şi *Bids for Kids* să coopereze substanţial.

Samson nu se dovedi mai puţin uluit la gândul că soţul ar fi gata să plătească pentru eliberarea amantului.

— Ce gen de om este Robin? întrebă el tam-nisam.

Betty reflectă două secunde:

— Un om care ar vrea să creadă în ceva şi nu reuşește.

Samson se miră. Constatând că ea îi clasa pe oameni în felul lui Dmitri.

— Întotdeauna a îndeplinit activităţi umanitare?

— Nu ştiu. Am impresia că a fost funcţionar. Nu ne punem prea multe întrebări unul altuia.

— Pentru că nu vreţi să auziţi minciuni?

— Nici adevăruri. Mă întrebaţi „Ce gen de om este”.

Dar eu, ce gen de femeie sunt? Chiar credeţi cu adevărat că fiinţele omeneşti pot fi clasate pe genuri?

— **Într-**o anumită măsură. Există, de exemplu, aventurieri şi casnici. Dumneavoastră sunteţi o aventurieră. Dar el? Ce muncă îndeplinea el ca funcţionar, aţi aflat?

— Aşa ceva nu mă priveşte.

— Nu vi se pare ciudat că cecenii au răpit un american liniştit, care se ocupa de orfani? De fapt, e ştiut că, până la 11 septembrie 2001, americanii au susţinut, pe ascuns, rebeliunea. Se vorbeşte că soldaţii ruşi îşi vindeau armele rebelilor pe dolari; pentru acest negoţ era nevoie ca rebelii să dispună de dolari.

— Poate că aveţi dreptate, dar *Nine*-*Eleven* a schimbat totul. Iar acţiunea punitivă întreprinsă de americani în Afghanistan, nu cred că i-a făcut prea populari printre musulmani, ori de unde ar veni ei. Ce părere aveţi? (O sprânceană ridicată.) în fine! Mă rog mult. Sper că totul va fi OK. Şi în franceză spuneţi OK. Nu-i aşa?

Secţiune 6.07 7

În timpul nopţii se auziră câteva tiruri în direcţia căldării muntoase, pentru a-i face pe bandiţii să intre la idei. Iar a doua zi, în zori, se dezlănţui infernul.

Mai întâi, avioanele dădură drumul bombelor şi rachetelor ca nişte grămezi de excremente mortale, trecând pe deasupra unor ţinte alese la întâmplare, dispersate pe toată întinderea căldării, dar mai ales pe deasupra ţintelor menite să creeze confuzie, cum era talvegul cu capre. Crevasa, care permitea accesul în grotă, nu fusese bombardată absolut deloc: pentru a exista o şansă de salvare a ostaticilor. Ali Mansur nu trebuia să creadă că era luat în vizor.

Urmă pregătirea de artilerie, o canonadă fără răgaz. În tiruri prereglate, îndreptată asupra punctelor de trecere „forţate”, a punctelor de sprijin posibile, distribuite şi în căldare, dar cu precădere asupra versantului sudic, cel mai îndepărtat de grotă.

Apoi, elicopterele M18 rămaseră ca agăţate deasupra crestelor care înconjurau căldarea, în vreme ce camioane aduceau trupe gata de luptă. Aparatele de radio ţârâiau. Se dădeau ordine. Se raporta execuţia lor. Se puneau de acord unităţile unele cu altele. Necodificat. Dacă antenele banditilor nu fuseseră distruse, cu atât mai bine: aveau să priceapă încet, încet scenariul care li se impunea: *urmare a unor vagi informaţii furnizate de un transfug, armata rusă a decis să scotocească căldarea muntoasă amănunţit şi să distrugă elementele adverse, pe care le credea concentrate pe versantul sudic, în jurul talvegului*. Nici vorbă de ostatici, şi Ali Mansur nu era pomenit. Această operaţiune, botezată *Peciorin*, era menită să facă parte din**tr-**o vastă ofensivă în toate direcţiile, numită *Lermontov*. Aşadar, banditii ascunşi în grotă aveau tot interesul să stea cuminţi şi să aştepte demontarea operaţiunii, fiindcă toate sfârşesc prin a se demonta.

La orele amiezii. Încercuirea era închisă. Trei drone de fabricaţie rusă. Mici avioane extravagante cam de 3 metri lungime şi 3 în anvergură, prevăzute cu camere de televiziune şi denumite *Şmel* („bondar”) survolau teatrul de operaţiuni pentru a verifica etanşeitatea barajelor, relieful oferind la fiece pas locuri de protecţie şi ascunzişuri cuiva care cunoştea bine terenul. „Dacă noi am fi avut drone în Algeria. Îşi spuse Samson, cu mâna streaşină, am fi câştigat războiul şi mai repede. Ce importanţă ar mai avea acum? Tot ne-ar fi fost furată pacea”.

În dimineaţa aceea, după liturghia celebrată de un preot chel şi bărbos şi cântată *a capella* de soldaţii din trupă, a căror glasuri nu ar fi făcut de ruşine un cor de operă, generalul Zahar Gnibko adunase ofiţerii şi le ţinu un discurs bine simţit.

— O dată terenul încercuit, nu vom proceda la explorarea amănunţită a zonei ca de obicei, adică să-i căutăm pe bandiţi, urme de trecere ale bandiţilor sau ascunzători ale bandiţilor. E clar? Bun. (îşi agita pumnii

enormi.) Primul care găseşte un bandit, o urmă de trecere a unui bandit sau un refugiu de bandit, îl înşfac de ceafă şi-l trag în ţeapă cu mâinile mele. E clar?

Corpolentul Mihail Ivanîci. Şef al *operativii ordel*, îndrăzni să dea glas nedumeririi sale:

— Nu, nu este clar, tovarăşe general. Noi trebuie să cunoaştem misiunea pe care ne-o încredinţaţi şi nu cea pe care nu ne-o încredinţaţi.

Grubko scuipă pe jos:

— Misiunea voastră nu este nici de contact, nici măcar de recunoaştere. Este o misiune de diversiune, de pregătire şi de uzură. Vom conta pe numărul mic de bandiţi şi pe numărul mare de posturi de luptă pe care le servesc. Obiectivul nostru este de a-i lipsi de somn. După opt zile fără să închidă un ochi. Din sălbaticii *boieviki* ai lui Ali Mansur nu se va mai alege decât ceva udeală pe jos! Atunci, vom da asaltul şi când vor fi complet epuizaţi şi hărţuiţi. Lămuriţi-vă oamenii din subordine că, în eventualitatea în care găsesc ceva, trebuie să raporteze, dar că orice iniţiativă este interzisă. Acum. Pe primul dintre voi care divulgă adevăratele noastre intenţii trupei. Îl înşfac de ceafă şi-l trag în ţeapă cu mâinile mele. E clar?

Samson, căruia Saşa îi traducea totul. Îşi aminti cu nostalgie de vremurile în care vechii combatanţi tot aşa li se adresau trupelor.

Imediat după prânz începu explorarea terenului. Ici, batalioane întregi avansau pe linie; colo. Se strecurau patrule printre stânci sau pe sub ramurile de brazi. Ruşii erau prezenţi pe întreaga circumferinţă a căldării muntoase, atât în apropierea intrării în grotă cât şi în partea opusă ei. Dar. Aplicând ordinele generalului şi cu tot scandalul subofiţerilor, care nu mai pricepeau nimic, ochiurile plasei omeneşti, aruncate asupra terenului, rămâneau largi: *boieviki* aveau toate motivele să fie neliniştiţi, dar nu se lansară în soluţii disperate.

La capătul a trei zile bubuind de rafale, cu explozii la tot pasul, şi trei nopţi iluminate de rachete şi brăzdate de

gloanţe trasoare, faţa sudică a căldării fu abandonată, ca şi cum ar fi fost suficient explorată, iar eforturile se concentrară asupra laturii nordice, cea unde se afla grota, pentru a mai creşte cu un grad groaza bandiţilor. Ofiţerii, care executau misiuni de patrulare, primiră de la Iuri lunci ordinul de a lăsa să fie auzite comunicările lor radio că acum urma să fie explorată partea nordică. Un subofiţer, care avea să fie înlocuit în cadrul unui element de încercuire din imediata apropiere a intrării în grotă, explică înlocuitorului cu voce tare că, a doua zi. Grosul trupelor se va deplasa în această direcţie, pentru a scotoci amănunţit zona. Dar că nimeni nu se aştepta să descopere mare lucru: *Peciorin* nu va furniza mai multe rezultate ca alte operaţiuni din cadrul ofensivei *Lermontov*.

Secţiune 6.08 8

Fiindcă avea să participe la o operaţiune a armatei ruse. A Armatei Roşii, cum încă i se mai zicea. Samson acceptă să**-**i poarte uniforma **–** prezenţa acesteia **s-**ar explica mai bine pentru trupă dar nu o făcu fără anumite scrupule.

Pe de o parte, îşi petrecuse întreaga viaţă de adult luptând împotriva unor oameni ce purtau o uniformă aproape asemănătoare. Pe de altă parte **–** dublu paradox deşi lucrase în servicii clandestine. În care minciuna şi deghizarea reprezentau uneltele de muncă, nu-i plăceau mascaradele militare. Ceva în el încă mai credea în caracterul sacru al uniformei şi al gradului. Să poarte un epolet la care nu avea dreptul îi repugna la fel cum i**-**ar fi repugnat să se pretindă nobil, deşi nu era, sau să treacă drept preot fără a fi hirotonisit. În schimb, Saşa era încântat să se fandosească în chip de căpitan rus, deşi ofiţer în rezervă al armatei franceze. Golubiński îmbrăcase uniforma de maior la care avea tot dreptul. Daniel rămăsese în civil la baza petroliştilor de unde îşi văzuse, cu regret, amicii plecând:

vremea când i**-**ar fi putut însoţi trecuse pentru el; acum, câştiga bani mulţi. Asta**-**i. Determinase alegerea.

Elicopterul M18 se desprinse de sol şi din nou. De îndată ce părăsiră câmpia, peisagul magnific, torturat, prometeian, al Caucazului se desfăşură sub burta aparatului. Ajunseră la căldarea muntoasă în linie dreaptă. În ciuda ţinutei de camuflai a infanteriei, se vedea că locul devenise un furnicar de oameni. Samson reperă mamelonul care ascundea postul de luptă superior al grotei: lucea, intact, ca un craniu pleşuv în mijlocul unei păduri de brazi pe care bombardamentele îi culcaseră la pământ. Apoi, trecură pe deasupra pintenului care domina ieşirea de urgenţă: aceasta fusese pisată de bombe: dacă vedeai grohotişul, te îndoiai că cineva ar mai fi putut să evadeze pe acolo. Cu toate astea, erau întinse ambuscade. Survolară lacul mic. De un verde pal în lumina dimineţii, şi, după ce depăşiră o creastă, ajunseră la luminişul pe care Samson îl reperase prima dată. O DZ1: Q fusese balizată aici, corturi întinse, tranşee săpate, şi o bucătărie de campanie scotea fum. În jurul ei trebăluind de pe acum doi bucătari.

— Băieţilor dumneavoastră le place confortul, spuse Samson.

— Au drept la câteva privilegii, răspunse Golubiński. Aceştia sunt cei mai *spei* dintre speţnaz.

Un subofiţer veni să i se prezinte, ţinută impecabilă, salut impecabil:

— Oamenii sunt pe plajă.

O cărare deschisă prin mărăciniş ducea la plaja ascunsă între stânci. De cum ajunseră acolo, vreo zece creaturi îşi făcură apariţia din apă, ca tot atâţia tritoni, cu feţele acoperite de cagule, care nu păreau să aibă nici ochi, nici gură, vestele amintind de trupul unor insecte, iar labele lungi păreau să le servească de picioare. Saşa începu să recite pe loc un fragment din**tr-**un poem al lui Puşkin, pe care îl traduse, de bine. De rău, lui Samson:

Marea se agită, marea clocoteşte.
Se revarsă pe ţărm unde moare.
Aruncând pe nisipul tare.

Sclipitori în armurile lor.
Treizeci şi trei de eroi, tineri, bravi şi frumoşi *
În frunte cu bătrânul Cernomor.

Golubiński izbucni în râs.

— Salut Cernomor, i se adresă înotătorului din frunte, antrenat pentru lupte subacvatice. Ai nimerit-o, Saşa: de când comandă acest grup. Noi

129 Zonă de salt pentru paraşutiști: aici, arie de decolare şi de aterizare pentru elicoptere, (n.a.)

toţi îi zicem Cemo-mor. Dovadă că încă mai este citit Puşkin, în ţara asta. Din păcate, ei nu sunt treizeci şi trei, doar unsprezece, însă fac cât treizeci şi trei în acţiune. Sunt cei mai buni pe care îi avem. Înotători specialişti în lupte subacvatice şi speologi. Ia zi, Cernomor, ce părere ai de echipamentul *franţujilor*?

Cernomor îşi scosese cagula. Era un blond frumos căruia îi lipsea un dinte din faţă. Samson făcu remarca, fără voia lui, că armata rusă nu era perfect pusă la punct, înotătorii destinaţi luptelor fiind obligaţi, în Franţa, să aibă o anatomie fără cusur. Se făcură prezentările. Cernomor băgă de seamă că Saşa se uita cam fix la el.

— Vă întrebaţi de ce îmi lipseşte un dinte, tovarăşe căpitan? E mai comod când scuipi.

Şi făcu o demonstraţie.

— Nu, nu, zic şi eu aşa. În realitate, soţul iubitei mele m-a salutat cu un fier de călcat. Am împrumutat de la el fierul de călcat, şi ar trebui să-l vedeţi acum: e întins şi neted ca un costum care iese de la spălătorie. Nu, nu, zic şi eu aşa. În realitate, am muşcat din**tr-**un codru de pâine de la intendenţă, tovarăşe maior! Nu. Nu zic şi eu aşa. În realitate…

Şi ceilalţi îşi scoseseră cagulele:

— E dat naibii Cernomor ăsta! Ne face să crăpăm de râs.

Golubiński îl întrerupse:

— Ia zi, cum este echipamentul?

— Super, tovarăşe maior. Singura problemă este că

nu ştim dacă trebuie să dormim cu el. Răspunsul este: da, în cazul în care nu avem pe nimeni altcineva.

— Aţi făcut prima recunoaştere?

— Vă aşteptam, tovarăşe maior. Nimeni nu voia să se înece altundeva decât sub seninătatea ochilor dumneavoastră, cum se zice. Ne-am bălăcit şi noi puţin.

— Sunteţi gata să vă întoarceţi în apă?

— Mereu gata să servim Uniunea Sovietică – oh! Scuzaţi, sfânta Rusie, tovarăşe maior – oh! Scuzaţi, domnule maior.

Cernomor era mereu pus pe glume.

Oamenii din primul binom ajunseră la malul apei. Doi camarazi le duceau propulsoarele, pe care ei le luară şi le puseră în funcţiune. Imediat se scufundară.

Samson şi-i imagina atingând adâncimi în noaptea tot mai neagră, cercetată de lanternele prinse de antebraţ prin Velero, strecurâ**ndu-**se printre stânci, consultâ**ndu-**şi calculatoarele de scufundare şi ceasurile, schimbând din când în când o privire prin mască.

Samson. Saşa şi Dmitri se aşezaseră pe plajă. Ghemuit lângă ei. Cernomor îşi oprise debitul de glume, fără îndoială, din respect. Ca un copil, se juca construind piramide din nisip.

După patruzeci de minute, binomul apăru la suprafaţă, şiroind de apă şi dârdâind de frig. Şeful îşi scoase din gură ţeava de cauciuc şi, clănţănind din dinţi, raportă:

— Fundul se află la 45 de metri. Clar ca fundul unui cuptor. Ca să nu pierdem nimic din vedere, trebuie să etajăm câte un scufundător din doi în doi metri. Ne va lua ceva timp: stâncile sunt zimţuite şi există unele zone sub care nu se vede absolut nimic.

— Avem toată ziua înaintea noastră, spuse Dmitri. Să mergem.

În vreme ce oamenii se echipau. Îl luă de-o parte pe Samson:

— Sunteţi sigur că vreţi să mergeţi cu noi, Gaston?

Samson îl privi în ochi:

— Îmi dau seama ce vreţi să spuneţi. Sunt un ramolit şi ultima oară când am sărit cu paraşuta în cadrul unei operaţiuni, mi-am cam *cassato la figuram*. (Lui Dmitri îi trebui o secundă să înţeleagă ce spune.) De acord. Dar de atunci am sărit de mai multe ori, şi în plus, când e vorba de plonjări, mă antrenez cu regularitate la piscină. Uneori, mă duc să fac plonjări **într-**o carieră dezafectată unde vizibilitatea, după trecerea câtorva debutaţi, e nulă. Cât despre temperatură, iarna nu depăşește 5 grade. Oricum, Dmitri, nu ştiu dacă ai băgat de seamă, dar cea a apei nu coboară niciodată la mai puţin de O. Şi atunci, care ar fi problema?

— Cum vreţi, domnule colonel.

Potrivit intuiţiei lui Samson, prin nimic verificată şi care **s-**ar fi putut dovedi falsă, armata rusă lansase o vastă operaţiune, iar OILOC-ul pusese în joc bani frumoşi. Cum ar fi putut Samson să nu plătească prin propria persoană?

Aşa că Samson se echipă, ajutat de Saşa, care gemea la gândul că era obligat să rămână pe mal:

— La urma urmei, nu văd ce ar putea fi aşa de dificil să te zbengui sub apă sugând o ţevuşcă de cauciuc!

Samson trase pe el şoarecele, un combinezon gros din blană polară, apoi combinezonul etanş căptușit şi el cu blană. Verifică presiunea din cele două butelii, din aparatele de reducere a presiunii, controlă compasul şi calculatorul de scufundare, pe care-l fixă la încheietura mâinii. Îşi prinse centura de plumb şi îmbrăcă vesta stabilizatoare, sub care erau fixate cele două butelii cu aer comprimat. Apoi se alinie împreună cu ceilalţi scufundători, pe care Cernomor îi trecu în revistă, verificâ**ndu-**le echipamentul, deschiderea buteliilor, presiunea afişată.

— Ascultaţi-mă bine, băieţi, spuse Cernomor, deocamdată tară prea multe bufonerii (Dmitri traducea cu voce scăzută). În principiu, pe plaja asta nu putem fi văzuţi de adversar, dar nu se ştie niciodată. Deci, discreţie:

coborâţi tară să faceţi vârtejuri.

„Eu plec primul şi ating fundul lacului. Voi ceilalţi vă etajaţi în spatele meu din doi în doi metri. Tovarăşul *franţuz* va fi penultimul, iar tovarăşul maior închide rândul. Când ajune în apă şi în poziţia corespunzătoare, va da un semnal de plecare, lovind de trei ori în butelia sa cu pumnalul. În acel moment, îţi asiguri reperele, te aliniezi deasupra scufundătorului de sub tine şi o apuci spre dreapta, atent să ai mereu peretele la nivelul tău. Bineînţeles, nu-l pierzi nicio clipă din ochi pe cel care este imediat sub tine. Dacă nu-l mai vezi, eu (Cernomor îl imită pe general) te înşfac de ceafă şi te trag în ţeapă cu mâinile mele. (Râsete puţin nervoase.)

„Dacă reperezi o gaură, loveşti de mai multe ori în butelie şi caruselul se opreşte. Inspectezi. Dacă nu este o intrare în galerie, loveşti de trei ori şi pornim din nou: dacă pare să fie o intrare cu adevărat, tragi o nouă serie de lovituri. Atunci toată lumea se grupează în junii tău.

„Dacă îmi rămân mai mult de o sută de bari, eu sunt cel care intru în gaură cu binomul meu. Ca **s**-o explorez. Ceilalţi se întorc sus. Cu excepţia tovarăşului maior şi a colonelului *franţuz*: lor le va rămâne mai mult aer, fiindcă vor fi mai aproape de suprafaţă şi se vor posta la intrarea în galerie să ne asigure securitatea.

Se apropiară cu toţii de malul apei. Urmau să părăsească o lume pentru a pătrunde în alta. În depărtare, se auzi pârâind rafala unui kalaşnikov. Doi vulturi planau deasupra crestelor. Aerul mirosea frumos a ace de brad primăvăratice. Cerul era aidoma unei imense cochilii albastre, iar lacul, unei mici cochilii verzi.

Îngreunat cu centura de plumb, Cernomor alunecă în apă, fără ca ea să se rideze. Îl văzură dispărând liniştit, urmat de oamenii săi. Când veni şi rândul lui Samson, se furişă şi el în celălalt element şi ridică braţul ţinând în mână dispozitivul de evacuare a aerului din vesta stabilizatoare. Abia dacă se auzea suflul de aer care scăpa din echipament. OILOC-ul făcuse bine treburile şi lui

Samson i-ar fi plăcut să posede un costum de o asemenea calitate.

Saşa stătea pe mal.

— Botezul creştinesc, declamă el, simbolizează moartea. Când suntem botezaţi, murim împreună cu Hristos pentru a renaşte odată cu el. Noi ortodocşii practicăm botezul prin suflundare ca să fie mai convingător. Iată de ce, domnule colonel, vă botez în Numele Tatălui, al Fiului şi al…

Făcu un semn al crucii exagerat deasupra capului lui Samson, care nu mai aşteptă sfârşitul blasfemiei. Imediat, frigul apei îi muşcă faţa şi îi îngheţă gâtul, în vreme ce penumbra limburilor acvatici se închidea în jurul său.

Recunoaşterea nu dădu niciun rezultat şi patrula se ridică la suprafaţă, să se încălzească, să mănânce şi să se odihnească: nici vorbă să se mai întoarcă în apă în aceeaşi zi, saturată de azot cum era.

O luară de la capăt a doua zi, în aceeaşi ordine, şi, nici de data asta nu descoperiră nimic în pereţii lacului, în afara unor mici cavităţi care nu duceau nicăieri. Cina ar fi fost aproape tristă dacă Cernomor nu **s-**ar fi ţinut de ghiduşiile lui obişnuite: se deghizase în sirenă şi interpreta de unul singur o piesă improvizată şi deşănţată care amintea în acelaşi timp de Gogol, de Alexei Tolstoi şi de Rimski-Korsakov. Oamenii săi se tăvăleau de râs, iar Saşa, care nu mai rezista, ajunse să-i dea replica în chip de Neptun, dansând o gigă pentru a-şi seduce propria fiică… Golubiński privea totul cu ochiul indulgent al unui unchi care se uită la nepoţii lui cum se distrează. Samson mânca în tăcere. Dăduse de gustul vodcii şi sorbea din ea cu religiozitate, având grijă să înghită ceva după fiecare gât, aşa cum îl învăţaseră părintele Afanasie şi Saşa. Îşi va face o plăcere din a-i transmite şi Adelinei ştiinţa dobândită.

Înainte de a-l fura somnul în sacul de dormit, îngână un soi de mică rugăciune:

„Ah! Dumnezeule, dacă am reuşi măcar să descoperim intrarea… Dar, în sfârşit, facă-se voia ta,

bineînţeles”.

Secţiune 6.09 9

A doua zi dimineaţă reîncepu explorarea. Acolo sus, cercetarea terenului şi bombardamentele continuau. Nu le mai băgau în seamă. Inspectaseră de pe acum jumătate din pereţi. Depăşiseră pe verticală intrarea în cavernă şi se apropiau de verticala puţului G.

Îl depăşiră şi pe el.

Samson urmărea cu o atenţie care nu slăbea bucata de perete care-i revenea. Îşi supraveghea aparatul de măsurare a adâncimii, dar şi spatele scufundătorului plasat sub el. Din timp în timp, sufla puţin aer în stabilizator pentru a se menţine la adâncimea corespunzătoare. Era frig. Înaintau mereu printre plante acvatice, stânci periculos de tăioase, scobituri descurajante, bancuri de peşti înspăimântaţi.

Brusc, o serie de lovituri **într-**o butelie! Şi Samson ştiu de îndată că într-adevăr rugăciunea lui, dacă era chiar o rugăciune, fusese auzită, că se descoperise o galerie şi că era cea prin care apele din grotă se deversau în lac. Nu rosti un „mulţumesc”, dar prin mintea lui trecu un gând de vie recunoştinţă. Răsună a doua serie de lovituri. Eh, nu mai încăpea nicio îndoială! Samson îşi goli uşor stabilizatorul şi începu să coboare. Aparatul de măsurare a adâncimii arăta 25 de metri. Plonjorii se şi adunaseră dinaintea unei stânci care înainta în apă şi pe sub care se căsca o deschidere mare.

Cernomor îşi alinie oamenii şi-i numără.

Îşi aprinse lanterna şi parcurse feţele deformate de măşti şi de muştiucuri. Alese cinci plonjori care urmau să se ridice imediat la suprafaţă. Aveau misiunea să dea raportul, să asigure schimbul, să prevadă securitatea urcării. Arătă spre alţi doi şi le indică prin**tr-**un gest că trebuiau să pregătească întoarcerea întregului comando.

Apoi scoase un pilon din buzunarul vestei şi-l bătu cu ciocanul **într-**o fisură a stâncii. Un alt plonjor ducea în spinare o bobină în jurul căreia se înfăşură o funie

terminată cu un sistem de prindere. Cernomor fixă acest sistem de prindere de funie. Îi făcu semn plonjorului să se ridice. Obţineau astfel un ghidaj de la intrarea în grotă până la nivelul apei. Samson aprecia manevrele ca un cunoscător ce era: aproape identice cu cele practicate de SA. Cernomor prinse sistemul de fixare de propria funie şi de acelaşi pilon şi pătrunse în gaura neagră, urmat de binomul său.

Împreună cu ceilalţi scufundători, Samson şi Dmitri rămaseră la intrare, respirând liniştit pentru a economisi rezerva de aer şi urmări**ndu-**i pe cei doi oameni ce se ridicau bătând în stâncă piloni de care fixau funia derulată de camaradul lor la urcare. Buteliile erau sub o presiune de 200 de bari. Deocamdată consumaseră doar 50. Potrivit regulilor de securitate ale scufundărilor speologice, Cernomor şi camaradul său erau nevoiţi să se întoarcă în momentul în care ar fi consumat a treia parte din rezervă, adică în jur de 70 de bari. Timpul trecea. Samson se uita la ceas şi la calculatorul său din ce în ce mai des. Nu ştii niciodată la ce să te aştepţi cu ruşii ăştia! Sunt în stare de toate nebuniile. Dmitri rămânea impasibil.

În fundul găurii, o lumină. Cernomor şi binomul său îşi făcură apariţia. Cernomor se apropie de Samson şi îi bătu din palme sub nas, de parcă ar fi aplaudat: deci, veştile erau bune. Cernomor îşi numără din nou camarazii şi dădu semnalul de plecare. De data asta, trecu ultimul. La 6 metri şi la 3 metri adâncime, buteliile echipate cu mai muie aparate de reducere a presiunii permiteau realizarea palierelor de decompresie. După ce traversară lacul, se adunară cu toţii pe plajă, în euforia regăsirii şi a aerului liber. Cernomor dădu raportul. Galeria urca vreo două sute de metri, formând un sifon. Ea dădea **într-**o mică sală subterană, circulară, de aproximativ douăzeci de metri în diametru, având cam cincisprezece metri pătraţi de teren uscat, dar aproape în întregime ocupată de un bazm care, după sistemul vaselor comunicante, trebuie că se afla la acelaşi nivel cu lacul exterior.

— Mi-am scos masca pentru o clipă, spuse Cernomor. Pot să vă spun că pute de te turbă, tovarăşe maior. De narcă am fi fost în latrina banditţilor.

— Păi, chiar acolo aţi şi fost. Cernomor. Răspunse binevoitor Golubiński.

Personalul din tabără aducea câte un sfert de litru de ceai scufundătorilor care îşi ciocneau dinţii de container şi-şi opăreau limba cu conţinutul. Samson tremura din toate mădularele, dar era profund fericit. Ideea lui, atât de incredibilă şi atât de simplă, se dovedea corectă. Puţul rău mirositor trebuia să fie puţul G care permitea accesul în Sala Mare, adică în inima dispozitivului inamic.

Când Samson se opri din tremurat, Dmitri împreună cu el se depărtară de ceilalţi.

— Părerea dumneavoastră? întrebă Dmitri.

— Azi, ne odihnim şi terminăm pregătirea întregului material. Mâine, transportăm totul în Sala Mică, o amenajăm, o echipăm şi, în timpul nopţii, încercăm să dăm lovitura.

— N-aţi renunţat să veniţi cu noi. Nu-i aşa, Samson? Mai mult ca niciodată?

— Cum de aţi ghicit, Dmitri?

Îşi strânseră mâna.

Secţiune 6.10 10

Îşi pregătiră „bagajele1? Compresorul umplea buteliile una după alta, şi fiecare verifica presiunea mai înainte de a amonta aparatul de stabilizare a ei. Apoi oamenii se asigurau de flotabilitatea zero a sacilor etanşeizaţi. Nici pomeneală să-i vadă scufundâ**ndu-**se sau ridicâ**ndu-**se la suprafaţă; se umflau şi se dezumflau flotoarele cilindrice care-i însoţeau. Se aduceau mâncare, băuturi, saci de dormit, cuverturi, haine, material de escaladare – piloane, corzi, ciocane, sisteme de acroşare, de fixare, de coborâre; material electronic, intensificatori de lumină, faruri infraroşii; telefoane, camere şi derulatoare de peliculă, makarovuri, puşti kalaşnikov prevăzute cu amortizoare. Grenade şi lansatoare de

grenade. Pentru cazul unei ambuscade la accesul în galerii sau în interiorul sifonului, oamenii dispuneau de arme kalaşmkov speciale, ce permiteau tirul sub apă, cu proiectile în formă de săgeată pentru ca apă să nu pătrundă pe ţeavă şi să-i provoace explozia.

După o noapte lungă, în timpul căreia fiecare încerca să înmagazineze cât mai multe forţe posibil, după un mic dejun alcătuit în mare din pâine neagră şi cârnaţi – Samson, care se simţea în apele lui. Îşi aminti în fugă de pesmeciorii Adelinei se echipară cu toţii şi comandoul se alinie în paloarea zorilor pe malul lacului, care părea şi mai negru.

Cernomor îşi inspectă oamenii din**tr-**o privire, se uită întrebător spre Golubiński şi apoi, făcu un semn larg cu mâna:

— Înainte, cu ajutorul lui Dumnezeu!

— Un bună ziua din partea mea monstrului din Loch Ness! strigă Saşa. Şi dezmierdaţi-l discret pe băieţelul Caron[105].

Membrii comandoului erau încărcaţi de butelii suplimentare care ar fi servit drept rezervă de aer, şi pătrunseră în apă cu oarecare dificultate. Apoi dispărură unul după altul, în tăcere, cum dispar morţii pe lumea cealaltă. Se ţineau de funie şi fiecare ţâra după el un sac etanş care cobora, fixat de aceeaşi funie prin**tr-**un dispozitiv de prindere. Scufundarea se dovedi rapidă. Se urmări ghidajul până la intrarea în grotă, unde se fixară cu piloni buteliile cu aerul suplimentar.

Pătrunseră în galeria largă plină cu o apă limpede pe care lanternele o străpungeau luminând vegetaţia de pe pereţi şi unele roci, ce sclipeau ca nişte prisme. Peşti necunoscuţi de Samson fugeau în toate direcţiile. Nu le mai rămăsese decât să urce prin galerie. Nu părea să fie greu. Ieşiră în Sala Mică şi, când ajunseră pe loc uscat şi îşi scoaseră măştile, avură nevoie de câtva timp ca să se

---

105 În mitologia greacă, luntrașul Caron trecea sufletele morților peste apa Aheronului. (n.tr.)

adapteze la acea duhoare greţoasă. O cascadă zgomotoasă cădea din înălţimea puţului G, şi nu era greu de ghicit ce mizerii căra ea, dar măcar oferea avantajul de a înăbuşi zgomotele.

Doi scufundători se întoarseră în sifon ca să aducă buteliile de rezervă. Alţii îşi scoteau combinezoanele şi îşi îmbrăcau obişnuita uniformă de luptă: neagră.

Trei plonjon despachetară armele şi luară poziţii în faţa puţului, pentru cazul unei vizite neprevăzute a bandiţilor. Altul aprinse o lampă cu acetilenă şi începu să pregătească ceva de băut şi de mâncat. Alţii desfăceau sacii de dormit, îşi branşau telefoanele pe firul derulat de unul dintre scufundători de la nivelul apei. În fine, aţi doi se apucară să echipeze puţul. Între altitudinea Sălii Mici, care era cea a lacului, şi a Sălii Mari, indicată de hărţile grotei, era o diferenţă de nivel cam de şaizeci de metri.

Cei doi cercetaşi săpară găuri, bătură piroane şi cu ajutorul unei aparat electric de înşurubat, fixară acolo un şurub echipat cu o placă metalică găurită, destinată dispozitivelor de prindere. Străpunseră găurile pe două coloane cu un spaţiu între ele de treizeci de centimetri. De fiecare parte, prinseră o mică scară din frânghie şi aşa înaintară metru cu metru deplasând scara pe măsură ce urcau. Unul lucra, celălalt îi asigura securitatea şi, din sfert în sfert de oră, îşi schimbau rolurile. Esclada lor era filmată de un al treilea scafandru care îi urma, aşa cum avea să fie filmat, în măsura posibilului, şi restul operaţiunilor.

Golubiński îl sună pe general:

— Atinsă linia de pătrundere.

— Asaltul prevăzut pentru?

— 2 şi 45. Începând de la ora asta, intensifici presiunea?

— Fără frică. Se fac cinci zile de când bandiţii n-au închis un ochi, şi n-o să înceapă să sforăie tocmai acum. Ah! Am un mesaj pentru *franţuzul* tău. Fii atent.

Dmitri se întoarse spre Samson.

— Generalul vă transmite un ordin din partea prietenului dumneavoastră Daniel. OILOC-ul vă cere în mod expres să vă retrageţi imediat în tabără. În caz contrar, veţi fi concediat.

— Drăguţ din partea lor că îşi fac atâtea griji pentru mine!

— Se tem să nu întâmpine neplăceri din partea companiei de asigurări dacă vi se întâmplă ceva.

— Biata Franţă!

După ce au desfăşurat scara care urma să servească la ascensiunea comandoului, ultimul binom al cercetaşilor coborî şi-i raportă lui Cemomor.

— Se urcă vertical cam patruzeci de metri, apoi vine un palier înclinat la douăzeci de grade. Pe urmă, din nou o pantă foarte abruptă, dar cu toată cascada se poate înainta fără scară, doar cu piloni pentru securitate. Cinci metri mai sus se vede lumină.

— Se aude vreun zgomot?

— Zgomotul apei.

— Între pilonul cel mai de sus şi deschidere, ce fel de pantă?

— Patruzeci de grade. Te poţi târî, deşi terenul e aluncos, fiind umed. Dar există prize.

Cemomor comandase operaţiunea de plonjare şi de speologie. Cu autorizarea destul de neregulată a lui Grubico, Golubiński urma să comande asaltul. Îi spuse lui Cernomor:

— Trimite doi oameni în recunoaştere. Să nu se arate. Dacă sunt văzuţi, tir de lichidare.

Cei doi se întoarseră. Puţul se deschidea **într-**o Sală Mare, puternic luminată, cu stalactite albe care atârnau din tavan şi cu stalagmite cafenii, irizate pe alocuri, care se ridicau în întâmpinarea lor. Nu-şi riscaseră decât vârful nasului. Văzuseră mese şi bănci şi întrezăriseră găurile galeriilor tencuite, corespunzător planului. La intrarea în galeria V avură impresia că zăresc două umbre de oameni, dar nu erau siguri.

Samson şi Golubiński se uitară unul la altul.

— Procedăm conform celor prevăzute, hotărî Golubiński.

Îşi potoliră setea, mâncară şi se pregătiră să-şi petreacă orele ce le mai rămâneau cât mai confortabil cu putinţă. La un moment dat, pe Samson îl cuprinse un râs nebun:

„Ce caut eu aici, Gaston Sangdebeuf, culcat între doi rusnaci, care îmi ţin de cald **într-**o latrină a cecenilor? Ah! Dacă m-ar vedea Adeline! Ei bine, n-ar fi cine ştie ce surprinsă.

Secţiune 6.11 11

Ora două şi treizeci.

Santinelele îi trezesc pe cei care mai dorm.

Toată lumea se înarmează şi formează un semicerc în jurul lui Golubiński.

— Copii, începe el, revenind la vechea şi afectuoasa formulă de a vorbi soldaţilor din armata rusă, ţineţi minte că noi, cei din speţnaz, suntem cei mai buni. Azi avem ocazia să o demonstrăm lumii întregi. Dacă îi eliberăm pe ostatici, vă garantez că se va vorbi despre noi de la Pekin la San Francisco. Suntem cam unul la cinci, dar avem de partea noastră surpriza. Cei pe care îi veţi avea în faţa voastră sunt nişte bandiţi. Niciunul nu-i mai breaz ca altul. Vom acţiona repede şi nu vom face prizonieri. Singurii pe care nu-i vom ucide sunt ostaticii şi un prăpădit care, ieşind din ascunzătoarea lui, îmi va striga numele: Golubiński. Grota corespunde planului. Sunteţi nişte speţnaz. Înainte!

Mai mulţi oameni îşi fac semnul crucii şi comandoul porneşte întru întâmpinarea destinului.

Se caţără pe scările de funii, înaintează în patru labe, se agaţă de piloni, se târăsc. Dezgustătoarea cascadă curge în şiroaie peste ei. Dar n-o mai bagă în seamă. Cei doi cercetaşi de vârf ajung la intrarea în Sala Mare, îşi scot capul, umerii şi văd spre stânga lor, în lumina crudă care face rău ochilor, doi bărboşi cu pieptul acoperit de

cartuşiere. Armele ruşilor sunt prevăzute cu amortizoare: nu se aude decât un „pfă, pfă". Cei doi bărboşi se prăbuşesc, unul pe spate, celălalt chinuit, pe o parte, gâlgâind.

Comandoul pune stăpânire pe Sala Mare. Oamenii se postează în dreptul diverselor deschideri: galeria 3, care duce în Vestibul şi de acolo spre punctele de luptă şi spre intrarea în grotă; galena B, care dă spre dormitor; galena V, care se deschide spre Postul de comandă. Oamenii şi-au repetat mişcările de sute de ori în luminiş, unde planul Sălii Mari era reprodus pe pământ.

Golubiński şi Samson pătrunseră în galena V. Golubiński păşește peste un cadravul de bărbos. Samson îl ocoleşte.

Ajung **într-**un culoar zugrăvit în verde, culoarea islamului. Culoarul traversează un post de poliţie: două paturi suprapuse, un telefon, un post de radio, puţină veselă **într-**o nişă.

Ceva mai departe pe coridor, spre dreapta, o uşă închisă cu o perdea pe care Dmitri o ridică, în vreme ce Samson îşi acoperă binomul. În interior, un pat de campanie, un covoraş de rugăciune, lăzi cu muniţii: fără îndoială, vizuina lui Ali Mansur, care se află în avanposturi.

După zece paşi, şi tot spre dreapta, o deschidere dă spre o sală mare echipată cu hărţi, calcultoare. Tastaturi, posturi de radio. Aşezat dinaintea unui ecan, un om văzut din profil, cu o barbă lungă. Samson îşi ridică arma. Dar Golubmski e mai rapid. Craniul omului explodează. Samson invidiază precizia tirului, nu crima: lui nu i-a plăcut niciodată să ucidă.

Pleacă mai departe.

Culoarul verde se face mai îngust, dar e la fel de bine luminat. Mereu spre dreapta, o deschidere cu gratii. O femeie, o europeancă, se ridică în capul oaselor, de parcă **s-**ar fi trăit brusc din somn. „Mathilde, gândeşte Samson. Vreau să spun Virginie". N-are timp să-i vadă: trec ca două umbre. Alte gratii închid o celulă goală. Şi pe urmă, o a

treia celulă, unde se văd două paturi. Pe primul, un personaj pare să doarmă. Înfăşurat în cuvertură. Pe celălalt, un tânăr în genunchi, cu mâinile naiv împreunate şi ochii închişi, se roagă aşa cum erau învăţaţi copiii să se roage odinioară.

Mai departe, pe stânga, o scară care urcă: conduce fără putinţă de tăgadă spre ieşirea de urgenţă, care trebuie că nu mai e practicabilă după bombardamente şi, prin urmare, mei nu mai este păzită.

Chiar în fund, culoarul se termină prin**tr-**o uşă.

O simplă uşă de apartament face o notă discordabtă în această grotă amenajată în post de comandă funcţional.

O clipă, Samson şi Dmitri se opresc, cu pistolul în mână şi degetul pe trăgaci.

— Gândeşti ce gândesc şi eu? întrebă în şoaptă Samson.

— Nu m**-**ar mira deloc să ai dreptate, răspunde Dmitri, mereu atent la calitatea francezei sale.

În loc să deschidă uşa cu o lovitură de picior, aşa cum se procedează la instrucţie, el răsuceşte uşor mânerul, cu mâna stângă, şi cei doi bărbaţi pătrund în interior.

Ajung pe un fel de terasă care domină o sală vastă care este în acelaşi timp palatul din *o mie şi una de nopţi*, cu covoare, perne, mese joase, narghilele, platouri de aramă, şi o sală OPS cu calculatoare, scanere, ecrane de televizor, posturi de radio şi Immarsat.

Un ecran imens ocupă un perete întreg. Samson îşi recunoaşte pe el propriul chip de smochină uscată, aerul uşor diabolic şi hălăciuga de păr cărunt răsucit ca nişte coarne. Ţinând un *pirojok* înfipt în furculiţă, îl vezi aplecâ**ndu-**se peste masă către o femeie brunetă, slabă, cu un porttţigaret în gură, şi îl auzi **întrebând-**o politicos: „De fapt, ce este Ideea rusă?”

În partea de jos a ecranului, un bărbat, văzut din spate, stă dinaintea unei tastaturi. Bărbatul poartă un veşmânt de interior din mătase purpurie brodată cu aur şi fumează. Rosteşte neglijent în engleză:

— Credeţi că ne vor lăsa să dormim, ca să mai schimbe placa?

Şi întoarce capul de jos în sus, ca să vadă cine a intrat.

Din înălţimea terasei, Samson:

— *And how are you today, Mr* Chastowul?[106]

Articol VII.

CAPITOLUL VII

GAURA NEAGRĂ

Iunie 2002

Secţiune 7.01 1

Bătrânul căpitan în rezervă Protopopov **–** mă rog, bătrân ca pentru un căpitan **–** avea o vocaţie, sau, dacă preferaţi, un viciu: să servească.

L**-**ar fi servit pe ţar cu entuziasm, îi servise pe comunişti cu credinţă, **s-**ar fi mulţumit chiar să**-**i servească şi pe democraţii lui Elţîn, atât doar că democraţii nu prea apreciază noţiunea de serviciu: nu le place nici să servească, nici să fie serviţi (să se servească, era cu tot altceva). Pentru Protopopov formarea grupului numit „al Boierilor” fusese ca o mană cerească: responsabil cu securitatea palatului Mîşkin, avea de a face cu patroni care ştiau ce voiau şi cu un personal care ştia să asculte. Cu grupul lui de vreo douăzeci de băieţi solizi, pentru care mânuirea bâtei nu avea secrete, şi care se antrenau la tir de două ori pe săptămână, Protopopov, nu foarte înalt, dar lat în spate, simţea că exercita funcţia pentru care era făcut **–** şi o fericire mai mare nu poate să existe.

Acestea fiind spuse, Protopopov ţinea aşa de mult la Boieri şi la serviciul lor, încât nu suporta ideea de a avea un adjunct, căruia i**-**ar fi putut trece prin cap să**-**i ia locul. Se descotorosise cu regularitate, sub diverse pretexte, de cei care îi erau impuşi: rezultatul, nu putea face faţă muncii, iar munca nu era aşa de bine îndeplinită cum ar fi trebuit. Astfel, de exemplu, Protopopov se silea să doarmă aproape noapte de noapte în postul de gardă, printre

---

106 Și cum vă mai simțiți azi, domnule Chastow? (n.a.)

mucurile de ţigară şi hârtiile unsuroase, dar omitea să-şi mai facă rondurile sau să-i pună pe alţii să le facă, nu verifica întotdeauna aparatul de control unde trebuiau să ponteze subordonaţii lui, şi se bizuia din ce în ce mai mult pe camerele cu senzori şi alte fleacuri inventate, ca să verifice securitatea stăpânilor săi.

În noaptea de duminică spre luni, la orele 3 şi 21, soneria telefonului îl sculă din somn. Imediat treaz şi în formă:

— Ce? Cine-i acolo?

Glasul din receptor – un glas de general – îi sparse timpanul:

— Cine e dobitocul idiot cu care vorbesc? Prezintă-te ca să putem începe!

— Căpitan Protopopov, director cu securitatea palatului Mîşkin. Răspunse Protopopov, bâlbâi**ndu-**se puţin, aşa că numele său se transformă în Propotopotopov.

Gradul interlocutorului său, de care nu se îndoi nicio clipită; sacrilegiul de a te da drept genereal când nu eşti îi depăşea imaginaţia; şi, să vorbeşti cu un general, pentru bietul de el, era ca şi cum **s-**ar fi întreţinut cu Dumnezeu Tatăl, ce-i drept, pentru oricine crede în ierarhii, ele toate sunt de esenţă divină.

— Ei bine, căpitan tâmpit ce eşti, poţi să-ţi dai înapoi epoleţii imbecilului care ţi i-a făcut cadou. Securitatea ta este penetrată, ţi **s-**au furat benzile de rezervă care asigură protecţia originalelor, şi am să te trag în ţeapă rapid cu mâinile mele, du-te şi vezi imediat ce **s-**a întâmplat! Raportezi generalului Grubko la numărul…

De cum lăsă telefonul jos, Protopopov trase un răget şi, în fruntea a şase oameni înarmaţi, se precipită la subsol, în drum coborând maneta de pe tabloul postului de gardă, aprinzând astfel toate luminile. La drept vorbind, doar gradul interlocutorului său îi provocase această panică: Protopopov ştia că nimeni nu se putea introduce în palat, prin urmare, nimeni nu se introdusese.

Dar avea ochiul format. Cutiuţa lipită deasupra uşii

care dădea în subsol, cât era ea de mică şi de neagră, îi atrase atenţia şi o recunoscu: un soi de radar.

Pe loc, bătrânul războinic îşi recăpătă calmul. Îşi postă oamenii potrivit indicaţiilor din manual, stabili cine trebuia să acopere pe cine, cum să procedeze prin salturi, cine avea să deschidă uşile. Numi un înaintaş și ocupă poziţia a doua.

Coborâră scara în deplină securitate şi, dintr-un cadru de uşă în altul, străbătură culoarul în direcţia camerei blindate.

Aceasta era închisă.

Cu toate măsurile de precauţie. Protopopov deschise uşa blindată.

În interior nu se postase nimeni.

Verifică prezenţa benzilor de protecţie înşirate pe etajeră. Nicio zi din săptămână nu lipsea la apel.

O fărâmă de speranţă reînnăscu în bătrânul căpitan. Ce putea fi mai rău nu se întâmplase. Toată treaba asta nu putea fi decât o neînţelegere. Ce uşurare! Totuşi, ce era cu micul radar negru, doar nu se lipise de unul singur de pervazul uşii. Săpunurile îngrămădite sub etajeră scăpară vigilenţei lui Protopopov, care închise uşa blindată.

Una după alta, cercetă împreună cu oamenii săi încăperile goale şi iluminate: biroul administratorului de reţea, sala de informaţiea, sala de sport, de tir…

Nimeni.

Sălăşluia în Protopopov un optimism naiv care-i zicea: „Totul e în ordine, e o greşeală, nu s-a produs nicio catastrofă”. Dar mai sălăşluia şi un profesionist care ştia unde se aflau intruşii, pentru că nu puteau fi în altă parte: se aflau în spatele ultimei şi singurei uşi pe care încă n-o deschisese, în dulapul cu mături, din vecinătatea camerei blindate.

Îşi plasă oamenii în locurile cele mai potrivite, pe laturi, pentru eventualitatea în care cei ascunşi ar fi tras prin lemn. Plasă doi în poziţie de trăgător culcat, cu ţeava kalaşnikovului ţintită spre canat. El însuşi se lipi cu spatele

de zid, la câţiva centimetri de uşă, **într-**un spaţiu ce forma un unghi mort.

Şi, cu un glas şovăitor, pentru că este absurd să te adresezi cuiva pe care nu-l vezi, care poate că nici nu se află acolo, şi pentru că tot mai spera să nu fie nimeni. În acelaşi timp fiind convins că era cineva, cineva periculos, care-l dezonorase, şi pe care trebuia să-l captureze cu preţul vieţii sale, strigă:

— *A nu, vânodi*! (Hai, ieşi de-acolo!)

*

Hussein şi Salem nu aveau nici cea mai mică intenţie să iasă de acolo.

Salem stătea în genunchi **într-**un colţ, ca să reducă suprafaţa ţintei, în spatele unor căldări şi mături-perii şi în faţa unei baterii de detergenţi, îşi fixa privirea şi pistolul în uşă, al cărei contur era încadrat de fâşii de lumină, şi îşi evalua şansele de a scăpa teafăr. Minime. Fusese dată alarma: efectivele şi armamentul adversarului erau zdrobitoare. Vom vedea. În orice caz, pentru a-şi sfârşi demn viaţa. Salem simţise o mare plăcere muncind la încuietoarea camerei blindate.

Hussem se ghemuise în postura străveche a oricărui musulman, şi, ştiind că sacrificiul său era acceptat şi că momentul pentru care îşi trăise întreaga viaţă sosise în cele din urmă, îşi recita rugăciunile pentru ultima oară, prefirând printre degete sâmburii de curmală din care erau făcute mătăniile:

— Milostivule, îndurătorule. Rege al tuturor lucrurilor. Tu care împărţi bunătăţile, Binevoitorule. Milosule, Prea îngăduitorule…

Uşa aceea încadrată în fâşia de lumină reprezenta pentru el ultimul obstacol care-l despărţea de Paradis şi se uita la ea cu dragoste, fiindcă ştia că avea să dispară **într-**o clipită.

— Hai! Ieşiţi de acolo, în patru labe! tună glasul de pe partea cealaltă.

Da, avea să iasă din dulapul acela care mirosea a

cârpă udă de spălat pe jos. Avea să iasă curând, veneai şi glorios, şi pentru o veşnicie. Nu va ieşi târâ**ndu-**se ca să se supună ordinului unui necredincios. El nu se va supune decât lui Dumnezeu. Va ieşi zburând! Nu degeaba se dotase el cu săpunelele. Explozivele nu sunt. Oare, săpunelele definitive ale creaţiei?

— Cel care dă mult şi primeşte puţin. Hrana noastră. Dădătorul de viaţă, Dădătorul de moarte. Primul, Ultimul. Cel neclintit deasupra tuturor relelor, Misteriosul. Îngăduitorul…

În vreme ce recita aceste cuvinte, pe dinaintea ochilor i se perindau imagini dezordonate: chipul drăgăstos şi tuciuriu al mamei sale, cerul pustiului cu stelele atât de aproape că le-ai fi putut culege ciorchine în palmă, o gazelă fugind în faţa unui jeep încărcat de oameni albi şi roziori care trăgeau în ea cu o puşcă mitralieră, curmalii aplecaţi deasupra apei ca să-şi oglindească fructele bogate, sprâncenele dese şi albe ale imamului care-i dăruise mătăniile, şi, neclintită deasupra tuturor necazurilor, luna, luna care-l inspirase dintotdeauna, chit că era doar un embrion, o fărâmă, o lamă curbată de hager. Un obraz mângâios, un fruct promiţător sau un pântece însărcinat cu fătul ce urma să-l nască luna viitoare. Ah! Toate aceste luni pe care le iubise, presărând paiete pe luciul mării, ningând nisipurile, poleind munţii pleşuvi, aruncând priviri furişe printre două perdele…

— Milostivule. Stăpâne al regatului. Domn plin de maiestate şi de generozitate, Apărător şi ocrotitor…

Hussein se apropia de ultimele boabe de mătanie, plin de recunoştinţă. Doar câteva minute mai rămăseseră şi avea să-şi vadă Dumnezeul.

Ajunsese la al nouăzeci şi şaptelea bob, când se ridică nerăbdător.

— *Ar-Rachid*, Călăuza, *As-Sabour*, cel Resemnat în faţa nefericirii…

Şirul de mătănii se terminase.

Hussein privea uşa, aşa de neagră, aşa de subţire,

aşa de fragilă, aşa de derizorie în dreptunghiul ei de lumină, cu acel diavol lipsit de orice putere care vocifera afară. Aveai de ce să te strici de râs. Al o sutălea atribut al lui Dumnezeu nu putea fi rostit de gură omenească. Trebuia totuşi ca necredincioşii de cealaltă parte a uşii să afle cu cine aveau de a face. Din toate puterile, din tot pieptul, din toate măruntaiele, Şahidul strigă:

— *Allahu akbar*! (Dumnezeu e mare!)

Şi apăsă pe comutatorul sistemului de aprindere care îi aruncă în aer, pe el, pe Salem, dulapul, pe Protopopov. Pe cei şase oameni ai lui Porotopopov şi toate pâiniţele cu semtex din camera blindată.

Subsolul palatului Mîşkin păru că se ridică în sus ca o balenă care ar vrea să sară din apă şi, cum nu putea rămâne suspendat în aer, prăbuşi în el însuşi **într-**un big bang[107] de întoarcere în haos.

Când pompierii sosiră la faţa locului, descoperiră ruine, trupuri ciopârţite şi, aşezat pe un birou metalic cu sertarele smulse, un cap spân. Cenuşiu, smuls din corpul care fusese al său, cu ochii larg deschişi ca nişte oglinzi şi radiosul *bassamat al-farah* al martirului musulman ilumi**nându-**i trăsăturile.

Secţiune 7.02 2

Prima mişcare a lui Robin a fost să caute o armă, dar nu avea nimic la îndemână. **Într-**o grotă te simţi în siguranţă, ca la sânul mamii. Sentimentul lui dominant este surpriza. Apoi, se întreabă dacă dispune de vreun mijloc oarecare pentru a distruge dovezile care-l înconjoară, şi constată că nu are niciunul. Oricum, imaginea etalată pe ecranul uriaş demonstrează destul de limpede că dispune de înregistrări făcute de Boieri. Pe urmă – toate astea în câteva fracţiuni de secundă – ar vrea să înţeleagă cum de au putut pătrunde până la el aceşti doi oameni în uniforme ruseşti de luptă, francezul pe care-l întâlnise la *Orphans Galore* şi celălalt, pe care nu-l cunoaşte. **S-**ar putea să vină ca nişte prieteni (mereu

107 Explozie ca ar fi marcat începerea expansiunii universului, (n.tr.)

acelaşi complex al grotei). Aşa că se ridică curtenitor şi răspunde în franceză:

— Mulţumesc, bine, domnule Sangdeboeuf. Şi dumneavoastră?

Cu toate astea, nou-veniţii nu renunţă la malakovurile lor dotate cu amortizor – ăsta-i semn rău, iar necunoscutul rosteşte simplu, în engleza precisă şi corectă a străinului, cu o uşoară tentă de accent rusesc:

— Mergeţi şi vă aşezaţi pe divanul din stânga dumneavoastră.

Cu o ridicare ironică din**tr-**un umăr, Robin se aşeză pe divan. Ar fi fost de prost gust să protesteze. De pe locul său, aruncă o privire spre ecranul unde, la stânga vecinei din stânga lui Sangdebeuf, îl recunoaşte pe cel de al doilea intrus, prezidând masa.

— Ticălosule, îi spuse Sangdeboeuf rusului, pe un ton amical. Ai filmat dineul nostru! Ar fi trebuit să fiu sigur.

— Obiceiurile bune nu se pierd cu una cu două. Ar trebui să înţelegi, răspunse celălalt.

Cei doi nu par deloc preocupaţi de ce **s-**ar fi putut întâmpla în spatele lor: nici ăsta nu-i un semn bun. Totuşi, ruşii nu dăduseră asaltul:

şi-ar fi dat ei seama. Deci dispozitivul a fost luat prin surprindere. Cum să fie cu putinţă una ca asta?

Sangdeboeuf rămâne pe terasă, de unde domină situaţia. Rusul, cu ţinuta exagerat de corectă, de parcă acum se bărbierise, se pieptănse şi i se călcase uniforma militară de camuflaj, se aşază în faţa tastatură şi face să defileze cu brio mai multe documente extrase la întâmplare. După zece minute, are o idee destul de clară asupra comorii însuşite de Chastow: backup-urile.

Se ridică:

— Mă duc să-l anunţ pe general.

Sangdeboeuf coboară de pe terasă, ia un scaun. Îl plantează în faţa lui Robin, şi ia loc, cu makarovul în mână.

Robin îşi spune că a venit momentul să angajeze o conversaţie:

— Nici nu vă imaginaţi cât sunt de mulţumit să vă văd, domnule Sangdeboeuf.

M-am plictisit de idealiştii ăştia islamici. Cum mai e vremea pe afară?

— Vom sta la taclale mai bine în trei, când se va întoarce prietenul meu. Răspunde rece Sangdeboeuf, aruncând o privire spre veşmântul de interior, purpuriu, brodat cu aur.

Aşteaptă amândoi în tăcere un bun sfert de oră.

Rusul impecabil apare în capul terasei. Are o expresie şi mai puţin seducătoare ca cea de mai înainte. Coboară treptele şi acoperit de complicele său, se îndreaptă spre Robin. Mersul lui e atât de agresiv că Robin se întreabă dacă nu cumva rusul are de gând să-l lovească şi ce conduită ar fi mai potrivită să adopte în acest caz: să demonstreze că îi sunt cunoscute câteva metode ce permit să ucizi un om cu mâinile goale? Să nu se sinchisească? Să se ridice cel puţin în picioare ca să nu se afle la bunul plac al celuilalt? Neştiind ce hotărâre să ia, se lasă încrezător pe seama reflexelor sale. Rusul rosteşte simplu:

— Vă rog. Vreau să vă percheziţionez.

Robin se ridică şi îşi depărtează braţele.

Percheziţia e rapidă, profesionistă, politicoasă cât poate fi o percheziţie. Cel percheziţionat simte un excelent miros de apă de colonie de bergamote. Un gest curtenitor cu mâna:

— Vă rog.

Robin urcă treptele, traversează terasa, o ia prin coridor, trece pe dinaintea scării care spre dreapta, duce la ieşirea de urgenţă – o ştie astupată – şi a celulei unde erau închişi francezul şi belgianul: nu mai sunt acolo. Ajung cu toţii la celula următoare.

— Halt.

Robin se opreşte. Rusul scoate o trusă de chei din buzunar – Robin o recunoaşte: este cea a gardianului şef. Prinsă de un port-chei în formă de sticlă de Coca-Cola. Gardianul şef trebuie că se află de pe acum pe cale de a

consuma cele şaptezeci de fecioare din paradisul lui Allah. Rusul deschide gratiile:

— Vă rog.

Robin intră. Gratiile se închid cu un clănţănit bine uns. Robin se întoarce: cei doi au şi dispărut. Se străduieşte să respire cu regularitate, să facă mişcări moderate. Se aşază pe pat; o scândură prinsă în zid. Nici urmă de saltea.

Pentru început, Robin caută un eventual mijloc de sinucidere. Poartă nişte papuci fără şireturi. Haina lui de interior nu are cordon. Ceasul e prea mare ca să-l poată înghiţi. După toate aparenţele, ruşii au reuşit să pună mâna pe grotă. Se vor fi folosit de ajutorul acelui francez, care trebuie că face parte din DGSE[108]? Să aşteptăm urmarea.

Lui Robin îi trec prin minte o mie de gânduri şi nu se concentrează asupra nici unuia. Primul punct, *Rana Mortală* a reuşit deosebit de bine, orice s-ar mai întâmpla, fiindcă backup-ul a fost reprodus în mai multe exemplare; încă de pe acum se află în posesia Clubului. Al doilea punct, viitorul său este dintre cele mai nesigure: riscă să treacă prin momente neplăcute, dacă oamenii ăştia nu vor pricepe că nu are mare lucru de ascuns. Al treilea punct, în ziua în care a intrat în Club, a acceptat din capul locului să participe la bine şi la rău, şi nu are rost să se mire dacă moneda a căzut azi pe revers şi nu pe faţă. Al patrulea punct, ar fi totuşi păcat să nu acea dă la primul grad al Clubului, să nu facă parte dintre Patriarhi, să nu pătrundă secretul final al organizaţiei. Al cincilea punct: cât timp îi va trebui lui Betty să-i găsească un înlocuitor în pat? Al şaselea punct, Robin IV şi Christobel au un tată de rezervă, nu tocmai rău. Al şaptelea punct, se întreabă ce ar gândi bunicul despre el în acest moment: în războiul pe viaţă şi pe moarte angajat împotriva Rusiei, Robin I câştigase o bătălie, iar Robin III îşi va pierde probabil viaţa, dar nu fără a fi provocat câteva pagube inamicului: campania

108 Direcția Generală de Securitate Externă, (n.tr.)

antiboieri a făcut minuni în opinia publică, a trezit rusofobiile în stare de somnolenţă şi a pregătit terenul unor viitoare acţiuni antiruseşti ce vor putea fi întreprinse.

Secţiune 7.03 3

În acest timp. Mudjahidinii epuizaţi de o săptămână de veghe fuseseră eliminaţi unul câte unul. Tară să**-**şi dea seama ce se petrecea cu ei. Că moartea urcase din lac pentru a veni după ei nici nu le trecea prin cap. Pazneii Vestibulului ajunseră în paradisul lui Allah pe negândite. Cei care sforăiau în Dormitor nu aveau să se mai trezească niciodată. Cei din postul de luptă superior **–** din care jumătate stăteau de pândă, cu ochiul lăcrimâ**ndu-**le de oboseală lipit de mortiere. În vreme ce alţii se odihneau la faţa locului, aşteptând să**-**şi reia pânda **–** au fost şi ei luaţi prin surprindere. Posturile de luptă care păzeau intrarea principală au fost „curăţite” unele după altele, amortizoarele garantând discreţia operaţiunii. Doar ultimul post opuse o oarecare rezistenţă. Ali Mansur în persoană se afla acolo şi răni doi ruşi în momentul în care ei intrau în ultima alveolă. Fu doborât pe loc. Cincizeci de wahabiţi istoviţi nu erau pe măsura a unsprezece combatanţi de elită, proaspeţi şi în formă, perfect antrenaţi, dotaţi cu cele mai bune arme şi trăgând numai în cap.

Golubiński coordonase operaţiunea fără să intervină personal. Samson îl însoţea. Avusese ocazia să tragă, dar se abţinuse, considerând că acţiunea respectivă nu intra în atribuţiile sale. Nu însemna că **s-**ar fi desolidarizat. Dimpotrivă, era pe deplin conştient că oamenii care mureau, mureau din cauza lui, şi resimţea marea, sublima tristeţe a victoriei. Era ca şi cum sufletele lor se învârtejeau în jurul lui în căutarea unei ieşiri prin coşurile grotei pentru a urca întru întâmpinarea lui Allah, în vreme ce se ridica mirosul de sânge împrăştiat peste tot, pe cale de a se închega. Mirosul acela şi apoteoza aceea îl năpădeau pe Samson cu o gravă melancolie. Nu era un mare filosof, de altfel, absolut deloc filosof, chiar în sensul

acordat acestui cuvânt de Adeline, dar nu era ocolit de întrebări metafizice: ce rost avea viaţa? Ce rost moartea? De ce mi-am ales o meserie care constă în a împărţi moartea, de vreme ce iubesc aşa de mult viaţa?…

Printr-o crăpătură dintre două stânci din Sala Mare se auzea un strigăt înăbuşit:

— Nu trageţi, nu trageţi! Golubiński! Golubiński!

Un omuleţ ciufulit şi bărbos, cu hainele sfâşiate, îşi făcu apariţia, pipăind aerul cu mâinile întinse şi clipind des pentru a se obişnui cu lumina. Golubiński se afla exact acolo, pe cale de a da o serie de ordine. Omul alergă spre el. Ducându-şi mâna la frunte şi la inimă, ca musulmanii; îl sărută pe umăr, ca ruşii; ar fi trebuit să îngenuncheze dinaintea lui. Golubiński se bucură sincer că îl vedea în viaţă.

— Duraciok, puşlama bătrână, nici de data asta n-au reuşit să pună mâna pe tine! Ai nouă vieţi ca pisicile, sau cum s-ar explica altfel? Cât timp ai stat ascuns în gaura ta?

— Trei zile. Tovarăşe maior. (Omuleţul râdea cu o uşurare aproape isterică.) Prea mult timp v-a trebuit să-l eliberaţi pe bietul Duraciok!

— Nu ţi-a fost prea greu în gaura ta de şoarece, puşlama ce eşti?

— Am luat cu mine câteva smochine şi ceva apă, dar, trebuie să vă spun, tovarăşe maior, că mi-era frică să nu mă dea de gol sforăitul, când adormeam! Dar le-aţi dat destul de furcă că nici măcar n-au băgat de seama A lipsa mea la apel.

— Cu atât mai bine. Ai să poţi, în fine, să dai jos taigaua asta care ţi-a crescut sub nas!

Samson nu pricepea o iotă, dar simţea că vorbele nu aveau importanţă, că acei doi bărbaţi puteau folosi indiferent ce cuvinte pentru a-şi spune cât de mult ţineau unul la altul şi cât de fericiţi erau să se regăsească teferi şi nevătămaţi.

— Am o treabă pentru tine, îi spuse Golubiński.

Mergi şi controlează să nu lipsească niciunul dintre bandiţi şi, dacă mai mişcă vreunul, tu…

Făcu un gest ca şi cum şi-ar fi tăiat gâtul.

— Cu dragă inimă, tovarăşe maior.

Secţiune 7.04 4

Se întorc amândoi.

Rusul descuie gratiile.

— Vă rog.

Se întorc cu toţii în apartamentul lui Robin care, prin**tr-**un gest, este invitat să-şi reia locul de pe divan. El se instalează, picior peste picior, nonşalant şi dezinvolt. Cei doi camarazi, francezul şi rusnacul, iau loc pe scaune în faţa lui. Francezul scoate încărcătorul, roteşte chiulasa, pune în încărcător cartuşul angajat pe ţeavă, plasează încărcătorul în lăcaşul său şi îşi trece pistolul pe sub centiron. Robin îşi dă seama că acest mod de a se dezarma înseamnă: „Să nu-ţi faci iluzii, băiete: suntem doi şi cunoaştem bine muzica”. Rusnacul are şi el un pistol la brâu. O fi păstrat cartuşul pe ţeavă? Probabil că nu. Dacă nu cumva pune prea mare temei pe sistemul de siguranţă. În orice caz, fără să cunoască nimic legat de situaţia existentă, ce avantaj ar decurge pentru Robin dacă i-ar domina pe cei doi bărbaţi, presupunând că ar dispune de unele modalităţi?

Francezul scoate un creion numărul 2 din buzunar şi îşi sprijină de genunchiul drept un blocnotes. Rusul pune un magnetofon pe masă. Apasă un buton de înregistrare şi îşi încrucişează braţele.

— *Interogatoriu oficios al lui Robin Chastow realizat pe data de… 2002 în grota Şamilevskaia de către Dmitri Golubiński şi Gaston Sangdeboeuf*

„Mr Chastow, permiteţi-mi să mă prezint: mă numesc Dmitri Golubiński, om de afaceri, fost ofiţer speţnaz, fost ofiţer KGB. Cred că îl cunoaşteţi pe prietenul meu Sangdeboeuf. Ţin să vă precizez că uniformele purtate de noi reprezintă o pură convenienţă. Nu sunteţi prizonierul armatei ruse. Nu vă puneţi, deci, nicio speranţă în

convenţiile internaţionale, de la Geneva sau de prin alte părţi. În această grotă vor avea loc distrugeri. Trupul dumneavoastră ar putea fi găsit sau ar putea să nu mai fie găsit. Noi nu trebuie să dăm seamă nimănui. Nu pentru a vă fi dezagreabil, dar ţin să subliniez că vă aflaţi pe deplin în mâinile noastre. Cele patru mâini din faţa dumneavoastră.

Robin se uită la cele patru mâini: cele ale francezului brune, scurte şi inteligente, cu unghii tăiate în carne, cele ale rusnacului rozioare, prelungi, aducând cu un şarpe, îngrijite şi mamehiurate.

— **S-**a întâmplat ceva. Reia rusnacul. Tocmai am aflat prin telefon că palatul Mîşkin a sărit în aer. Înregistrările pe care le aveţi aici par să indice că aţi putea fi responsabilul. Ne**-**ar plăcea să aflăm reacţia dumneavoastră.

— Mîşkin! A sărit în aer?

Robin e năucit.

A sărit în aer? Pentru ce a sărit în aer? În acelaşi timp, realizează că orice negări ar părea derizorii celor doi bărbaţi care**-**l privesc. A devenit pentru ei un specimen, un obiect de experienţă sub lentila unui microscop. N**-**are niciun rost să nege: trebuie să le demonstreze că nu are niciun amestec în respectiva explozie, că ea nu**-**l aranjează absolut deloc!

Golubiński 1 se adresează, aparent fără urmă de ironie:

— Faptul vă miră?

Robin **s-**a hotărât să mizeze pe o sinceritate absolută. Nu-i deloc contrarie deontologiei Clubului, şi consideră că reprezintă singura lui şansă de supravieţuire.

— Faptul mă miră şi nu mă miră. Nu figura în program. Noi am montat o operaţiune complexă, delicată, o operaţiune de penetrare informaţiea, de care eram mulţumiţi, şi care trebuia să provoace o *Rană Mortală* în coasta Rusiei, este numele de cod al operaţiunii, şi iată că ne cufundăm în terorismul cel mai banal. Din acest punct

de vedere, sunt mirat, ba chiar decepţionat. Pe de altă parte, ar fi trebuit să-mi dau seama că instrumentul utilizat de mine avea să-mi explodeze în mâini. Pentru că asta era vocaţia sa.

Robin simte că cei care-i iau interogatoriul ar vrea să schimbe o privire, dar ei nu fac nicio mişcare. Simte, de asemenea, că Vorbi**ndu-**le atât de deschis, a reuşit să-şi ridice cota acţiunilor. Şi adaugă.

— Presupun că a murit în timpul exploziei?

Nici Sangdeboeuf, nici Golubiński nu se dau în spectacol replicând: „Aici. Noi suntem cei care punem întrebări”. Foarte simplu, Golubiński îl întreabă:

— Cine era individul?

— Cel care, răspunde Robin, nu fără o oarecare satisfacţie că nu încearcă să se ascundă după degete, a aruncat în aer la voi, în Rusia, un anumit număr de cadavre ale unor militari. Operaţiunea „Morţii care ucid”, poate că vă aminteşte ceva. Când am aflat de existenţa unui astfel de geniu, mi-am spus „de unul ca ăsta am nevoie”, aşa cum prinţii Renaşterii erau cuprinşi de dorinţa pasionată de a-şi asigura serviciile unui condotier devenit legendă. (Robin zâmbi în sinea lui de grandilocvenţa sa.)

— Aşadar, eraţi în căutarea unui specialist în explozive?

— Nicidecum. Eram în căutarea unui om cu imaginaţie, în stare să folosească materiale noi, să jongleze cu metode moderne. Pierdusem din vedere că aveam de a face cu un fanatic şi că imaginaţia fanaticiilor este blocată asupra unui singur obiect.

Sangdeboeuf:

— Este vorba de omul acela numit de mass-media Martirul?

— Da, şi în acest caz ar fi trebuit să fiu în gardă. Hussein nu raţiona ca noi toţi, deşi îşi făcuse studiile la Oxford. Pentru el, viaţa unui om nu conta, nici viaţa lui. Nici cea a altora.

Golubiński:

— Pentru dumneavoastră, propria viaţă contează?

Robin zâmbeşte:

— Dacă mă gândeam că propria viaţă nu valora nimic, cât ar fi valorat a dumneavoastră în ochii mei? În schimb, dacă impun respect faţă de viaţa mea... Baronii englezi i-au impus regelui Ioan fără Ţară[109] respectul datorat drepturilor lor civice. Cine a beneficiat până la urmă? Poporul.

Întreaga educaţie a lui Robin, atât cunoaşterea uzanţelor din**tr-**o societate ca gentleman sudist ce era, precum şi instruirea lui ca ofiţer al

CIA, îşi spuseseră cuvântul în modul de a-şi domina emoţiile, iar el ştia să le folosească în aceste clipe anevoioase. Mai mult, el descoperă cu satisfacţie că nu încearcă nici urmă de frică fizică dinaintea celor doi bărbaţi care pot, după bunul lor plac, să-i smulgă unghiile, demnitatea şi viaţa. Se simte mândru şi chiar surescitat la gândul de a juca împotriva lor o partidă fără îndoială pierdută din capul locului.

— Şi palatul Mîşkin? îndrăzneşte el să întrebe. Ce stricăciuni a suferit?

Golubiński:

— Deocamdată greu de cifrat în dolari. Ceva mai târziu se vor face evaluările. Câteva vieţi, bineînţeles. Dar nu vă faceţi probleme: în afara sabotorilor, nu sunt decât naşi.

— Şi-a bătut joc de mine, martirul meu. Îi cerusem să împrumute doar backup-urile, şi el îmi aruncă în aer ascunzătoarea dumneavoastră! În câteva cuvinte, credeam că-l manipulez şi când colo. El era cel care mă manipula, asta-i!

Puţină umilinţă dă bine în tablou.

— Deşi nu-i sigur. Poate că instalase explozivul pentru orice eventualitate, aşa cum îţi iei o asigurare.

---

109 Ioan fără Țară - 1199-1216 - rege al Angliei din dinastia Plantageneților. Profitând de înfrângerile suferite de Franța, feudalii englezi îi impun Magna Charta Libertatum (1215). (n.tr.)

Apare o patrulă. Probabil că **s-**a simţit încolţit. Va fi declanşat explozia păstrată în rezervă, pentru ziua în care abstinenţa lui explozivă ar fi ajuns la capăt. Presupunând că spuneţi adevărul. Care era ideea dumneavoastră de manevră?

— Nu ştiu exact cu cine stau de vorbă, dar vă voi acorda beneficiul îndoielii spu**nându-**mi că aţi înţeles în ce constă războiul modern: nu mai este un război de poziţie, mei de mişcare, fie ea chiar aeriană; nu mai este un război militar, nici măcar un război politic, şi nu este un război economic sau mai precis energetic, decât în intenţii: pe teren se duce un război de informaţie. Sunteţi de acord?

— Continuaţi.

— Dacă eu stăpânesc informaţia, stăpânesc terenul.

— Dacă ştiţi unde mă aflu, iar eu nu ştiu unde vă aflaţi…

— Nu văd lucrurile în sensul lor tactic. Vreau să spun că trăim **într-**o lume în care opinia publică este determinantă, că, prin urmare, ea trebuie manipulată, şi că acel care o manipulează mai bine…

— A câştigat războiul.

— Asta-i. Vedeţi bine că aici nu încape niciun secret. Să-mi fie cu iertare, dacă am aerul de a vă ţine o prelegere (Robin simte că e pe cale să stăpânească situaţia), dar nu e nimic cu adevărat nou aici, exceptând un lucru.

„Până la un moment dat, care corespunde **într-**o oarecare măsură sfârşitului de secol al XVIII-lea, ideea bizară de a asocia războiul cu morala nu trecuse prin capul nimănui: oamenii se băteau pentru avantaje materiale, şi cel care se credea mai tare câştiga împotriva celui care se credea mai slab. Apoi, nu **s-**au mai bătut pentru bunuri materiale, ci pentru cauze, şi **s-**a constatat că cel care câştiga era cel care se considera mai moral. Oamenii ştiu să se bată. Când gândesc că o fac pentru Bine. Nu numai că soldaţii de rând trag mai cu spor. Dar şi bancherii investesc mai mult. M-aţi urmărit până aici?

— În calitatea mea de fost comunist, v-am luat-o

înainte.

— Deci, mi-o veţi lua înainte şi când vă voi spune că este esenţial de a convinge opinia zis publică despre faptul că duşmanul respectiv întruchipează Răul: să-i demonstraţi că dumneavoastră întruchipaţi Binele e o problemă ceva mai delicată, oamenii ar risca să aibă unele îndoieli. Dacă deţineţi monopolul informaţiei, ceea ce devine din ce în ce mai uşor în zilele noastre, zadarnic duşmanul ar mai fi un înger (ceea ce se întâmplă arareori), îl veţi machia în diavol atât cât veţi don. Deşi opinia zis publică poate fi determinată să creadă indiferent ce, nu e rău să deţii, ca punct de plecare, câteva elemente, mai mult sau mai puţin reale, de manifestări negative. Nouă ni **s-**a părut că, sub acest raport, liga dumneavoastră, a Boierilor, reprezenta o alegere bună. (Un gest către ecranul, stins acum, dar pe care puteau fi văzuţi, ceva mai înainte, Golubiński şi Samson, petrecând în palatul Mîşkin.

— Atât că noi nu suntem nişte Boieri şi nu formăm o ligă…

— Ah! Asta vă preocupă, iertaţi-mă, e puţin naiv. Dacă aţi fi fost o ligă cu scopuri precise, dacă aţi fi fost nişte Boieri cu un profil bine stabilit, ne-aţi fi fost cu mult mai puţin utili. Aşa cum sunteţi, dacă înţeleg bine, cu idei vag naţionaliste, puteţi fi prezentaţi ca fascişti, comunişti, populişti, monarhişti, n-are importanţă, puteţi fi adăugaţi în toate sosurile, n-aţi putea nega nimic şi niciodată, aţi fi la discreţia noastră. Pentru noi, reprezentaţi o „binecuvântare deghizată”, Mr Golubiński, şi să vă aruncăm în aer nu intra în planurile noastre. Acum. Cel puţin pentru o vreme, veţi putea trece drept nişte victime: la ora actuală, nimic nu poate fi mai popular (deşi nimic nu era mai demn de dispreţ cu două sute de ani în urmă). Eu consider, prin urmare, că această explozie ne aduce mai multe prejudicii nouă. Decât dumneavoastră.

Robin are impresia că a pus mâna pe frâie.

Intervine Sangdeboeuf:

— Când tot spuneţi „noi. Noi…”, cine sunt aceşti noi?

Nu aveţi tonul unui american de rând – „Noi suntem cei mai cumsecade” – nici cel al CIA – „Noi suntem cei mai daţi naibii”. În modul dumneavoastră de abordare a problemei e ceva subtil. Când spuneţi „noi”, Mr Chastow, şi când spuneţi „eu”, ce diferenţă faceţi?

Samson vorbeşte franţuzeşte. Chiar şi în faţa unui prizonier – mai ales în faţa unui prizonier, poate îi e ruşine de pronunţia lui englezească.

Robin aduce un omagiu interior fineţii celui care-l interoghează, ca şi inflexibilităţii lui. Îşi spună că, la urma urmelor, îi va fi mai greu să amăgească un francez decât un rusnac. Cu ideile lui generale. Există vreun rus pe lume care să nu se lase amăgit de ideile generale?

Îşi alege cuvintele pentru a răspunde:

— Sunt american şi, ca să nu vă ascund nimic, am făcut parte din CIA, organism birocratic şi rudimentar, care şi-a demonstrat în mai multe reprize nulitatea. Acum, domnilor, sunt independent.

— Ce spuneţi! Da, vicepreşedinte al unei ONG umanitare care lucrează întâmplător în Cecenia.

— Domnilor, eu nu comit eroarea de a vă subestima. Căzut în mâinile a doi profesionişti, singura mea şansă de a scăpa oarecum intact constă în a vă spune adevărul. Cum nu am nimic de ascuns, se nimereşte bine. De mine depinde dacă veţi da crezare spuselor mele sau nu.

Da, regula interzice să vorbeşti despre Club în faţa unor neiniţiaţi, dar este o regulă ce se aplică în situaţii ordinare şi nu în cele în care este vorba de viaţă şi de moarte. Robin continuă.

— Când spun „noi”, mă refer la o organizaţie discretă, dar nu secretă, care încearcă să influenţeze politica mondială **într-**un sens favorabil unirii tuturor oamenilor **într-**o singură umanitate. Noi gândim că această soluţie va fi cea mai raţională, mai puţin costisitoare şi cea mai propice respectării drepturilor omului, decât fracţionarea umanităţii în 223 de state. Noi acţionăm în principal prin intermediul organismelor care

au avantajul de a fi depăşit conceptele învechite de naţiune, suveranitate, independenţă, drept al pământului, dreptul ereditar.

— Cum se numeşte organizaţia dumneavoastră? întreabă francezul.

Robin ezită: „Club” nu are nimic secret în sine. Dar ar fi mai indicat să-şi prezinte gradual mărturisirile, **într-**o escaladă pe de-a-ndoaselea:

— Organizaţia.

Golubiński:

— Câţi membri?

— Cooptăm treisprezece în fiecare an dintre studenţii universităţii Varsity, pe care am onoarea **s-**o fi absolvit. Ei au cam douăzeci de ani. Considerând speranţa de viaţă medie la 75 de ani, 75 – 20 55, înmulţit cu 13, trebuie că face în jur de 700 de membri, care se reînnoiesc cu regularitate.

Sangdeboeuf:

— Toţi americani?

— Nu sunt sigur. Organizaţia e considerată ca fiind fondată în Germania, dar e posibil să se facă recrutări şi acolo, fără nicio legătură A cu a noastră. Numărul de membri **s-**ar mări astfel, dar ei nu se regăsesc în listele ce pot fi procurate în Statele Unite.

— Prin urmare, Organizaţia nu este o societate secretă pusă în slujba hegemoniei americane?

— Nici pomeneală!

Golubiński:

— Atunci, nu pricep cum se explică tot ce aţi întreprins împotriva a ceea ce numiţi dumneavoastră Ligă a Boierilor, la ce vă serveşte Martirul, pentru ce sunteţi amestecaţi în asasinarea cetăţenilor ruşi, şi nici ce căutaţi în fundul acestei grote cecene unde vreţi să treceţi drept ostatic, deşi sunteţi un complice.

Se simte furia urcând din măruntaiele rusului. Poate că nu totul merge chiar aşa de bine cum şi-a imaginat Robin. Sangdeboeuf întinde mâna spre prietenul său:

— Lasă-l să explice, Dmitri. Asta e ceea ce vrea.

— Într-adevăr, rosteşte Robin, convins că întotdeauna e mai uşor să te faci înţeles de un om civilizat, chiar dacă nu este anglo-saxon. Reţineţi că nu încerc absolut deloc să-mi diminuez responsabilitatea faţă de dumneavoastră. Mă întrebaţi dacă Organizaţia este în serviciul hegemoniei americane, şi eu vă răspund: nu. Hegemonia americană este cea care se află temporar în serviciul Organizaţiei. Atâta vreme cât naţiunile zis suverane există, dacă vreţi să schimbaţi faţa lumii, sunteţi obligaţi să vă sprijiniţi pe ele, şi este mai rentabil să te sprijini pe cea mai puternică decât pe Liechtenstein.

— Vreţi să spuneţi că, deşi american, urmăriţi să organizaţi suicidul Statelor Unite ale Americii?

— Da, confirmă Robin, ca să zică nu. Cu observaţia că pentru noi, plecând de la un anumit grad din ierarhia Organizaţiei, Statele Unite ale Americii nu înseamnă nimic. Pe moment, ne sunt utile şi le folosim. Dar noi ne bizuim pe faptul că ele se vor topi **într-**o umanitate nediferenţiată care, potrivit concepţiei noastre, reprezintă singura soluţie viabilă şi care, cu adevărat, nu aduce atingere naturii umane.

Pentru o clipă, Robm se întreabă dacă nu cumva a spus prea mult, dacă nu cumva a trădat secretele Clubului. Dar Clubul nu are secrete care pot fi compromise de nişte neiniţiaţi.

— Veţi arunca drapelul american ca pe o izmană ruptă?

— În plus vom adăuga atâtea stele că nu vor putea fi numărate. Se înţelege de la sine.

Sangdeboeuf îi reaminteşte:

— Aţi pomenit de ierarhie şi de grade…

Robin mai aruncă din rest:

— Avem treisprezece grade, care se numără de la al treisprezecelea la primul.

— Din câţi membri este constituit primul.

Aşa cum a remarcat Marc Twain, e mai indicat să nu

minţi, ca să-ţi aminteşti mai bine ce-ai spus. Robin se vrea fidel acestei doctrine:

— Treisprezece, pe care îi numim Patriarhi.

— Serios, sau astea-s baliverne? întreabă Sangdeboeuf, mai ales pentru a arăta că-i este cunoscută expresia.

— Şi una şi alta.

Golubmski:

— Patriarhii în calitatea lor de oligarhi conduc Organizaţia, sau îşi aleg un preşedinte?

— Asta nu ştiu.

— Şi dumneavoastră la ce grad aţi ajuns?

— La al doilea.

Glolubiński lansează o lovitură sub centură:

— Dacă vă bizuiaţi pe *Rana Mortală* ca să ajungeţi la numărul 1. Aţi cam pornit-o cu stângul.

Sangdeboeuf reia ideea:

— Tocmai ne spuneaţi că *Rana Mortală* reprezintă o operaţiune de manipulare a opiniei publice – mondiale, presupun, în detrimentul Rusiei. De ce Rusia?

Golubiński insistă:

— Într-adevăr! Îmi dau seama foarte bine de ce Rusia, a doua putere din lume, poate stânjeni America, fiind prima, dar cum ar putea stânjeni acest gen de lobby, care este Organizaţia dumneavoastră?

— Nu este vorba de un lobby, iar Rusia ne stinghereşte de două ori mai mult. În primul rând, fiindcă frânează hegemonia americană prin care trece întreprinderea noastră; în al doilea rând, pentru că ea este singura ţară încă relativ puternică în care se mai cultivă, cu o anumită eficienţă, valon fundamental reacţionare – deci, periculoase idealului nostru de progres.

— Ce înţelegeţi prin „valori reacţionare”?

— Ataşamentul faţă de bunuri imaginare – vreau să spun imateriale. Iluzia potrivit căreia totul, în viaţa omului, nu depinde decât de libera lui alegere.

— Aţi clasa patriotismul printre valorile reacţionare?

Robin zâmbeşte:

— Ambrose Bierce defineşte patriotismul ca fiind „un gunoi combustibil gata să ia foc aprins de torţa oricui ar avea ambiţia să se pună în evidenţă”.

— Şi patriotismul american, atât de admirat de europeni?

— Temporar ne este util, pentru că el favorizează hegemonia, care reprezintă pentru noi cea mai bună modalitate de a atinge egalitatea universală. De îndată ce vom ajunge la ea, patriotismul american se va topi în masa tuturor celorlalte patriotisme considerate rebuturi.

— Şi pentru a reveni la acel „prim rând” al dumneavoastră, reia Sangdeboeuf lingâ**ndu-**şi creionul, de ce spuneţi că Rusia vă înfrânează hegemonia?

— Pentru că ea mai are, **într-**o oarecare măsură, posibilităţi de a ne face concurenţă şi, dacă nu suntem atenţi, va avea din ce în ce mai multe. Fiecare baril de petrol extras de Rusia reprezintă un baril în plus pentru ea şi un baril în minus pentru Statele Unite. Ceea ce înseamnă doi barili. Ruşii consideră că petrolul rus le aparţine, administraţia americană ar vrea şi ea partea ei, iar noi gândim că, în măsura în care ruşii se ţin morţiş de el, n-ar fi rău deloc ca America să-i deposedeze, pentru ca planeta întreagă să beneficieze de el.

— Şi dumneavoastră vă închipuiţi că America, la rândul ei, **s-**ar lăsa deposedată?

— Noi credem că America, în momentul când va cuceri lumea, se va dizolva în această lume.

— Ca să n-o mai lungim. Organizaţia se consideră un stat cu propria politică?

— Organizaţia nu se consideră un stat, este ostilă noţiunii oricărui stat care nu ar fi universal, şi tocmai de aceea îşi duce propria politică. Care coincide uneori cu cea a Statului american. Aşa cum v-am mai spus.

— Şi de ce în special american?

— Şi asta v-am mai spus. Pentru că, pe de o parte, noi suntem americani şi că, pe de altă parte, America fiind

ţara cea mai puternică, avem avantajul **s-**o folosim pentru a ne atinge obiectivul.

Golubiński:

— Când vorbiţi de petrol, îl aveţi în vedere pe cel din Caspica?

— Printre altele.

— Ce legătură există între petrolul din Caspica şi prezenţa dumneavoastră în Cecema?

Robin îşi reia tonul doctoral, care nu-i reuşise prea rău până acum:

— N-am să vă spun nicio noutate dacă, în politica sa de *respingere* aplicată Rusiei, administraţia americană a susţinut, atât cât a putut **s-**o facă, dovedind un minimum de discreţie, rebeliunea cecenă. Am un prieten care se ocupă personal de acest aspect. Vine *Nine-Eleven* şi guvernul american îşi schimbă, pentru un timp, politica: îi părăseşte pe ceceni, pentru a se pune bine cu Rusia, fiindcă şi-a dat seama că flirtul său cu islamul riscă să se întoarcă împotriva lui. Dar noi, Mr Golubiński, noi ştim că islamul subdezvoltat nu reprezintă, pe termen lung, un mare pericol pentru proiectele noastre. Islamul, îl vom asimila în *New Age*, aşa cum vom asimila şi alte religii.

— N-aţi răspuns la întrebarea mea.

— Ajung şi la ea.

„Prima etapă: eu concep operaţiunea *Rană Mortală* plecând de la existenţa Boierilor. A doua etapă: găsesc instrumentul ideal în persoana Martirului, geniul inventator al „morţilor care ucid”. Etapa a treia, încheiem un acord pentru a duce operaţiunea la bun sfârşit. Avantajul lui: dispune de un material perfecţionat pe care am decis să i-l pun la dispoziţie, ca să producă neplăceri Rusiei şi, ceea ce eu nu ştiam, să-şi ofere plăcerea de a vă arunca în aer un local şi câţiva oameni. Avantajul meu: pe de-o parte, să duc la bun sfârşit *Rana Mortală* graţie reţelei Martirului (eu nu dispuneam de niciun mijloc, la nivelul meu, de a mă introduce în palatul Mîşkin); pe de altă parte, să reiau în numele Organizaţiei legăturile cu

cecenii. Şi să stabilesc la doi paşi de Caspica un cap de pod care ar fi depins direct de noi, şi nu de guvernul american.

Francezul:

— Cum rămâne cu răpirea dumneavoastră? N-aţi complicat inutil treburile? De fapt, cu mijloacele moderne existente, aţi fi putut trata cu Martirul din Washington sau din Hawaii, la fel de bine ca şi din grota unde ne aflăm.

— Ah! Nu. Nu mă aşteptam la dumneavoastră, domnule Sangdeboeuf! Ştiţi prea bine ce importanţă are contactul uman **într-**o bandă de răufăcători ca asta. Eu. American, ce încredere i-aş fi inspirat Martirului dacă nu i-aş fi acceptat propunerea să vin aici şi să mă aflu la discreţia amicului său, Ali Mansur? În sfârşit, ştiţi prea bine că problema majoră a indiferent cărui om de legătură constă în a-l convinge pe agentul său că el este altfel decât alţi oameni de legătură, că nu-l va lăsa la greu.

Rusul:

— Şi atunci, cum **s-**au petrecut lucrurile?

— Destul de simplu. I-aş fi putut contacta pe ceceni prin filiere specializate, dar răpirea părea modalitatea de procedură cea mai directă şi cea mai puţin suspectă, fără a mai pune la socoteală că uzanţa de a pretinde o răscumpărare deschidea posibilităţi interesante. Era o idee a lui Hussein:

Întotdeauna a avut acest talent de a scurtcircuita realitatea… Dificil era să fiu răpit doar eu. Singurul. A trebuit să aleg o zi când ştiam din capul locului că personalul străin al orfelinatului avea să fie absent. I-am dat lui Hussein data petrecerii de la French doctors…

— Prin ce modalitate?

— Cutie fictivă de scrisori. M-am îmbolnăvit pentru a nu fi obligat să-i însoţesc pe ceilalţi.

— V-aţi prefăcut bolnav?

— Vă bateţi joc de mine? Am luat un laxativ… Ca să vă spun tot, mi-au trebuit trei zile ca să-mi revin. Oamenii lui Mansur i-au căutat cu disperare pe ceilalţi străini

pentru care aveau ordin să-i răpească – numai Mansur era la curent cu stratagema. În lipsa celorlalţi, m-au ridicat pe mine, *hey presto*[110]. M-au transportat până aici. Considerându-mă un ostatic. La sosirea mea, am căzut în braţele lui Husein, căruia i-am predat microdronele (Sangdeboeuf ia o notă) ce aveau să ne permită penetrarea dispozitivului dumneavoastră. El a plecat la Sankt Petersburg. Şi de câteva ore, lucrez la materialul informaţie pe care vi l-a împrumutat şi pe care eu l-am primit prin curierul electronic... Totul e bine când se termină cu bine. Dacă îndrăznesc să spun aşa.

Sangdeboeuf:

— Microdronele nu se aflau în lada cu jucării pe care mi-aţi arătat-o?

— Era o copilărie. Nu am rezistat tentaţiei. Dar recunoaşteţi că nu aţi bănuit nimic pe moment.

— Dacă nu mă înşel, în timpul răpirii dumneavoastră, au fost ucişi unul sau doi oameni...

— Ah! Da. Servitorul, nu mai ştiu cum îl chema, şi pe urmă tatăl social. Mansur a considerat că e bine să-l elimine. Ca acţiunea să pară cât mai verosimilă.

Golub iński:

— Doi ceceni morţi, asta înseamnă zero morţi...

Robin aruncă o privire rusului şi văzu că acesta îl ura, nu dintr-o antipatie personală, ci pur şi simplu pentru că era american.

— Eu, spuse Sangdeboeuf lingându-şi din nou creionul numărul 2, am fost puţin bănuitor chiar de la început, dar ceea ce mi-a dat de gândit a fost suma răscumpărării pretinsă pentru dumneavoastră. Douăzeci de milioane de dolari! Anume ca să nu fie plătiţi prea repede, nu-i aşa? Sau, ceva mai subtil, ar fi reprezentat un mod elegant de a subvenţiona rebeliunea cecenă?

Robin nu răspunde. E vorba oare de un interogatoriu definitiv sau de primul dintr-o serie? N-are de unde să ştie. Cei care-l interoghează par să mai caute şi alte

---

110 Cât ai clipi din ochi. (n.a.)

întrebări de pus.

Golubiński:

— Câţi membri are reţeaua dumneavoastră?

— Reţeaua mea? Hussein şi un informatician care probabil că a plecat din Rusia ieri seară sau în dimineaţa asta, după ce vă copiase banda.

— Numele lui?

— Noi îi zicem Algerianul nebun. Pe lângă Hussein purta pseudonimul de Mabul.

— Şi restul reţelei?

— Oamenii lui Hussein. Nu-i cunosc.

Sangdeboeuf:

— Să revenim la Organizaţie. Aveţi parole, gesturi rituale, mijloace de recunoaştere?

— Vreţi să ştiţi dacă ne strângem mâna **într-**un fel anume? Nu. Fără manifestări puerile.

— Lista membrilor Organizaţiei?

— Disponibilă la cerere.

Conducătorii interogatoriului se consultă din priviri.

Sangdeboeuf face o mutră care vrea să zică: „Am scos de la el tot ce am putut”.

Golubiński se manifestă diferit: „Pu**nându-**l serios la frigare, am reuşi să alcătuim un dosar, dar oare merită osteneala?”

Încă un moment de tăcere, care are în el ceva definitiv.

Se pătrunde în indiferenţa absolută.

Golubiński apasă butonul stop de pe magnetofon. Banda nu mai înregistrează. Motorul nu se mai roteşte.

Mereu curtenitor, Golubiński rosteşte cu dicţia lui limpede, obişnuită:

— Vă rog să vă ridicaţi, Mr Chastow, şi să mergeţi să admiraţi acel covor, de pe peretele din stânga.

Robin se ridică. Întoarce spatele rusului şi francezului şi se opreşte dinaintea unui ispahan superb.

— Nu, celălalt, intervine Golubiński cu discernământ. Cel de Samarcand.

Robin înţelege imediat: n-are rost să împroaşte cu sânge şi creieri ispahanul. Samarcaţiul va suporta mai bine.

Se întreabă ce pudoare îl împiedică pe Golubiński să-i tragă un glonţ de 9 mm între ochi. De ce este nevoie de mai mult sânge rece ca să tragi în ceafa? Să fie acel

„Să nu ucizi” biblic care dă naştere complexelor, numite de CIA „prejudiciul suprem”?

Sau să existe o necuviinţă fundamentală ca două chipuri să se întâlnească în moarte faţă în faţă?

Robin stă cu nasul în firele roşii şi albastre, care miros a lână, a fum, a sudoare de cămilă, şi aude o chiulasă deschisă-închisă, clănţănind în spatele lui.

Secţiune 7.05 5

La început, eliberarea celor trei ostatici, belgianul şi francezii, nu făcu zgomotul la care **s-**ar fi aşteptat cu toţii.

Cum era şi firesc, au fost aduşi la Moscova, iar familiile lor au venit să li se arunce în braţe. Soţia lui Matteo îşi făcuse o nouă pieptănătură pentru când avea să apară la televiziune, logodnica lui Caldens fu zguduită de hohote de plâns, iar Virginie mulţumea cerului că nu fusese violată, dar în privinţa cutiilor de rezonanţă, ce domneau asupra aşa-numitei opinii mondiale, li se aplicase o surdină din trei motiva.

Mai întâi, eliberarea ostaticilor era un succes al armatei ruse, deci era mai indicat dacă se vorbea cât mai puţin posibil. Pe urmă, combatanţi ai credinţei, luptând pentru libertatea poporului lor, fuseseră masacraţi de colonialişti: nu era cazul să se pună accentul pe această înfrângere. În fine, singurul ostatic cu adevărat interesant, adică americanul, rămânea de negăsit.

Trebuie că fusese îngropat sub dărâmăturile grotei Şamilevskaia. Nici nu era de mirare: cu siguranţă că ruşii îi bombardaseră pe ceceni **într-**un mod disproporţionat, din incompetenţă, potrivit unor comentatori, din**tr-**un antiamericanism primar, potrivit altora. Americanii îşi reclamau dreptul de a merge să caute la faţa locului, iar

Marea Britanie făcea auzit cu fidelitate „glasul stăpânului ei”. Ruşii suferiseră ceva pierderi? Nimeni nu se dovedea preocupat. Cât despre OILOC, liber să-şi continue exploatările din Marea Caspică, nu avea niciun interes să bată toba în legătură cu respectivul eveniment, şi continua să-şi aplice deviza: fără consecinţe regretabile, fără publicitate, fără valuri.

Explozia din subsolul palatului Mîşkin, care, în cele din urmă făcuse puţine stricăciuni, nu stârnea nici el un interes mai mare în mass-media internaţională. La urma urmei, cât cântărea moartea câtorva huligani în solda unei instituţii naţionaliste şi dispariţia câtorva cariatide de prost gust. Faţă de victimele inocente din *Nine-Eleven*? De altfel, deţineau ruşii probe ca să poată atribui atentatul mudjahidimlor ceceni? Probabil că singuri îl puseseră la cale în scopuri propagandistice!

Numai mass-media rusă, susţinută de organele proprii ale Boierilor, *Palka*. *Bâl i bâlini* şi banca Galperin şi Katz, exploatară evenimentele, prezentând succesul operaţiunii din grota Şamilevskaia ca pe o revanşă asupra terorismului cecen, aducând în sprijinul afirmaţiilor numeroase fotografii ale victimelor petersburgheze şi interviuri ale combatanţilor speţnaz, dintre care unii fuseseră filmaţi în plină operaţiune.

Secţiune 7.06 6

Un munte zguduit timp de o săptămână de explozii, care l-au zdruncinat din temelii.

În inima acelui munte, o grotă, cufundată de puţină vreme **într-**o tăcere preistorică.

În inima grotei, un post de comandă echipat cu mijloace de comunicaţie dintre cele mai moderne, şi de unde, apăsând pe un buton, te puteai pune în legătură cu lumea întreagă.

Era ceva de bandă desenată în acest decor, ca în cea mai mare parte a conflictelor moderne unde totul e simplificat la extrem: „Eu sunt Geniul Răului.

— Noi suntem Cruciaţii Binelui”, în vreme ce măştile

eroilor şi ale trădătorilor plesnesc ecranul sub coifuri virtuale.

Situaţia, însă, era complexă.

Robin stătea cu nasul în perete, ca un copil pus la colţ, şi preocuparea sa principală era să se comporte, până în ultima clipă, ca un gentleman. Nu avea nicio religie, nu credea în nicio supravieţuire, era convins că sfârşitul avea să vină în câteva secunde, şi era mândru de calmul lui. Avusese de gând să se răsucească pe călcâie, să-şi întoarcă faţa spre moarte, dar simţea că toată acea agitaţie ar fi fost de prost gust. Gândurile vagi care-i treceau prin minte erau: „Cred că am să fiu demn de bunicul” şi

„Ştiu prea bine că am sânge de francez în vine, dar voi fi în stare să mor ca un anglo-saxon”. Se simţea şi uşor dezamăgit: spunând adevărul, el credea că îi amăgise pe băutorul de vodcă ca şi pe mâncătorul de broaşte! După toate aparenţele, se înşelase. Cei doi vorbeau în şoaptă în spatele lui, şi avea impresia că, ciulind urechea – dar îi displăcea **s-**o facă, ar fi putut auzi ce discutau, aşa cum auzim îngerii şi demonii ciorovoi**ndu-**se cu glas înăbuşit în spatele nostru, dacă le dăm atenţie.

Sangdeboeuf întinsese o mână spre braţul rusului, dar fără să-l atingă. Nu atingi un om înarmat, pregătit să tragă, chestiune de experienţă.

— O secundă, Dmitri. N-are cum să ne scape. De ce vrei să-l...?

— N-am niciun motiv să nu-l.

— Poate încă un motiv ca sa.

— Da.

— N-am ucis destul pe ziua de azi?

— O viaţă în plus sau în minus... Fiul ăsta de căţea...

„Fiu de căţea”, tradus ad literam din ruseşte, îi scăpase.

— Te crezi un justiţiar din Far West?

— Tu nu poţi să înţelegi. Rusia începe să devină Rusia şi tocmai acum trebuie ca fii ăştia de curvă (dăduse peste expresia convenabilă) să ne cadă în cap? Ei bine, eu,

cel puţin, am să-mi ofer unul.

Dmitri ridică din nou braţul, pe care-l lăsase să coboare, şi Samson băgă de seamă că îi tremura. Cât de rezistent ar fi fost omul ăsta, masacrul din orele precedente produseseră totuşi un efect asupra lui. Puţin ar fi lipsit să nu-şi rateze ţinta. Samson dorea, pe lângă celelalte, să-l scutească măcar de această neplăcere.

De fapt, nici el nu ştia bine de ce încerca să salveze viaţa lui Robin Chastow. Nu era din**tr-**o simpatie personală, nici – Dumnezeu îi e martor! – din convingeri favorabile hegemoniei americane şi, cu atât mai puţin, din**tr-**o adeziune faţă de activităţile unui agent mondialist. Nu era vorba nici de respectul vieţii în sine. Dacă i **s-**ar fi cerut părerea lui Samson asupra vieţii omeneşti, ar fi răspuns că unele erau mai benefice decât altele. Şi nu era deloc convins că cea a lui Mr Chastow ar fi fost una dintre ele. Nu, era altceva: un sentiment care ţinea mai mult de bunul gust decât de milă: crima aceasta nu prezenta nicio utilitate; în jocul de şah, e greşit să iei o piesă doar de dragul de a o lua. Trebuia să existe o modalitate mai elegantă de a proceda. Şi pe urmă, Samson avea impresia neexprimată că, dacă cruţa o viaţă, Adeline – care altminteri nici n-ar fi aflat – i-ar fi fost recunoscătoare, **într-**un mod misterios.

— La ce îţi poate fi de folos mort? întrebă şoptit, încercând şi găsind motive logice şi profesioniste să procedeze aşa cum i-ar fi plăcut Adelinei.

— Şi viu?

— Am putea să-i punem întrebarea.

— Dacă a spus adevărul, nu mai are ce să ne propună. Dacă a minţit, o **s-**o ţină tot aşa şi în continuare.

— Dar dacă îl racolăm?

— Ca să facă ce? O să promită marea cu sarea şi, de cum va fi liber, se va duce să raporteze. De fapt, operaţiunea lui a reuşit: a pus mâna pe backup-urile noastre.

— Care nu sunt pierdute, fiindcă se află aici.

Şuşoteau ca doi elevi răi, stând în aceeaşi bancă, cu un ochi pe haina purpurie de interior, ca pe un supraveghetor întors cu spatele.

— Da, şi cel fel de angajament ai vrea să-şi asume el? E duşmanul nostru şi nu dispunem de niciun mijloc să-l compromitem.

— Dmitri, sunt dezamăgit. Te credeam mai abil. Bineînţeles, garanţiile pe care ni le-ar da, le poate retracta. (Asta era. Samson îşi construise pledoaria, şi credea în ea.) Dar la nivelul la care ne aflăm, recrutările se fac fără garanţii, ele sunt implicite, sunt inevitabile. **Într-**un fel, Chastow este de pe acum compromis, fără ca noi să fi făcut nimic, pur şi simplu pentru că a trecut prin mâinile noastre. Eu am impresia că un tip din CC[111] ar raţiona *as follows*.

Samson se ridică de pe scaun cu mâinile în buzunare, făcu câţiva paşi, se întoarse spre Dmitri, care ţintuia din ochi pe Robin, ca fixat cu un ac de perete.

Acum, Samson începu să vorbească tare, pentru a fi auzit de prizonier.

— Să treem peste faptul că, dacă îl eliminăm pe Chastow, operaţiunea de eliberare a ostaticilor ar însemna un eşec pe jumătate, şi că nu l-ar aranja deloc pe amicul tău Grubko. Dar să ne punem în locul patronilor lui Chastow. L-au trimis aici urmărind două obiective: unul apropiat, altul depărtat. Cel apropiat consta în subtilizarea backup-urilor Boierilor, fără ca ei să bage de seamă, pentru a monta o operaţiune de dezinformare împotriva lor; cel depărtat era să se implanteze în regiunea Mării Caspice. Cum se soldează toate astea? Benzile au fost furate, dar tu eşti la curent şi vei lua măsurile de protecţie necesare. În plus, a avut loc un atentat împotriva palatului Mîşkin, moartea câtorva oameni, ceea ce nu era prevăzut în program. Cât despre lepădăturile cecene cu care Chastow era mână în mână pentru a se implanta în regiune, ele sunt lichidate, făcute zob, n-am mai rămas

---

111 Contraspionaj.(n.a.)

niciun supravieţuitor. Operaţiunea *Rană Mortală* n-a dat greş complet, nu, dar nici nu prezintă vreun motiv de fală. Adaugă la toate astea că Chastow avea să petreacă un bun număr de ore sau de zile în tovărăşia ruşilor şi că patronii săi nu vor putea să nu se întrebe dacă nu cumva a fost recrutat, sau poate chiar fusese mai dinainte, de unde şi semireuşita misiunii sale. La urma urmelor, cei cincizeci de bandiţi sunt aici, la pământ! Cine poate garanta că n-a fost Chastow cel care a furnizat datele necesare ruşilor ca ei să le poată veni de hac? Deci, Chastow ştie că va fi fără doar şi poate bănuit. Putem proceda în aşa fel ca să confirmăm aceste bănuieli. Şi el ştie şi asta. Prin urmare, are tot interesul să facă un compromis cu noi, ca noi să nu le confirmăm.

„În ceea ce ne priveşte, dispunem de o alternativă, dar nu este vorba *do to kill or not to kill*, pentru *că te kill* ar fi chiar o prostie, ci de cum ar trebui exploatată situaţia.

„Sau ai prins un american în flagrant delict, îmbrăcat **într-**o haină de interior purpurie în plină cârdăşie cu cecenii şi decizi să faci publică descoperirea ta, prin vizitarea, cu explicaţiile de rigoare, a grotei informaţiee sau preferi o modalitate subtilă.

Dmitri, spre deosebire de Samson, vorbeşte şoptit:

— Pot să-ţi spun pe loc că flagrantul delict nu va fi acceptat de ai noştri. Bunele relaţii ruso-amencane sunt prea importante. Dacă propun această soluţie, mi se va spune: „De ce n-ai uitat persoana asta incomodă în fundul grotei unde se afla?”

— Întocmai. În vreme ce. Dacă accepţi să-i faci jocul, dacă este cu adevărat un inocent vicepreşedinte al unei ONG, răpit de ticăloşii de ceceni, eliberat datorită ţie de către glorioasa armată rusă…

În grotă, pare să se solidifice o îndelungă tăcere.

Chipul lui Dmitri se îngreuna, devenea plumburiu, pe măsură ce se pătrundea de raţionamentul lui Samson. Brusc:

— Vă rog să vă întoarceţi.

Robin se întoarse fără grabă. **Întrebându-**se dacă glonţul de 9 milimetri în diametru avea să-l nimerească în cele din urmă în frunte şi nu în ceafă, uşurat la gândul că mai era încă în viaţă, dar strădui**ndu-**se să nu se lase cuprins de această uşurare. Primul lucru pe care-l văzu era că rusul îşi pusese arma în teacă.

— Aţi auzit ce a spus prietenul meu? întrebă Golubiński.

Avea buzele amorţite şi pronunţa cu greu consoanele.

— Am auzit, răspunse Robin degajat.

Golubiński se ridică la rândul său şi începu să se plimbe, cu mâinile la spate, împreu**nându-**şi şi **desfăcându-**şi degetele. Vorbi pe acel ton profesoral, atât de firesc ruşilor.

— Situaţiei noastre nu-i lipseşte aspectul picant. Suntem trei profesionişti, dar ne întâlnim din raţiuni care nu au nimic profesionist în ele. Dumneavoastră, Mr Chastow – nu mă refer la acoperirea umanitară, lucraţi, după cele ce ne-aţi declarat, pentru o Organizaţie cu adevărat „nonguvernamentală”. Prietenul meu Sangdeboeuf este angajat al OILOC, iar eu sunt un om de afaceri care încearcă să aducă anumite servicii unor prieteni, în vederea unor avantaje viitoare. Dar toţi trei beneficiem de modul în care am fost formaţi şi de experienţa dobândită.

„Sangdeboeuf are dreptate când zice că, la nivelul de secret la care ne aflăm, nu mai există niciun secret. Vrem să ştim, pur şi simplu, dacă acceptaţi să vă continuaţi jocul, pe care noi ni-l vom însuşi. Aţi fost răpit de nişte bandiţi, aşa cum repetă o lume întreagă, inclusiv CNN-ul, oracolul adevărului universal, iar noi v-am descoperit, cum era previzibil, **într-**o celulă cu gratii, cu fiare la picioare. Natural, vă sufocaţi de recunoştinţă faţă de Rusia, ceea ce va face plăcere preşedintelui nostru şi poate preşedintelui vostru, fiindcă au ajuns apropiaţi – cum spun francezii? – ca fundul şi izmana. Imediat după asta, veţi fi liber să vă întoarceţi în Statele Unite sau să vă continuaţi activităţile

în orfelinatul cecen, alegerea vă aparţine.

„Vreţi să ştiţi ce câştigăm noi de aici?

„Pe de o parte, ne vom completa interogatoriul, cerându-vă să ne încredinţaţi informaţiile de care dispuneţi asupra misiunilor de fost ofiţer al CIA şi asupra acestei Organizaţii din care pretindeţi că faceţi parte. Nu ne aşteptăm să ne dezvăluiţi secrete majore, dar nu strică să ne punem la punct un anume scenariu, ordinea de bătaie, să luăm unele măsuri de siguranţă pentru viitor. Într-o oarecare măsură, veţi fi ca o pasăre marcată printr-un inel prins de picior, ca un prizonier lăsat să scape cu o baliză în bagaje. Din toate activităţile dumneavoastră vom descoperi noi câte ceva.

„Bineînţeles, veţi da raportul şefilor dumneavoastră. Ori vă vor pune pe tuşă, ceea ce nu-i exclus, ori vă vor încuraja să faceţi un joc dublu. Dar ceea ce ne dorim este să nu întrerupem legătura, nimic mai mult.

„Să presupunem că refuzaţi.

„Interogatoriul, la care aţi fost supus, a fost filmat, continuă să fie filmat şi în momentul în care vă vorbesc şi vom putea realiza montajele pe care ni le dorim, plecând de la acest film. Nu-mi imaginez că guvernul sau Organizaţia dumneavoastră ar fi încântaţi să vă vadă pe ecranele televiziunii din lumea întreagă, gras şi rumen, într-o haină de interior cusută cu fir de aur, la comenzile unui calculator, deşi voiaţi să treceţi drept un ostatic şi că explozia din palatul Mîşkin, în care aţi fost amestecat, a costat vieţi omeneşti… mă rog, aproape omeneşti, fiind vorba de ruşi.

„Bineînţeles, puteţi spune nu imediat, ceea ce ar fi păcat pentru tatăl dumneavoastră, căruia îi datoraţi cele câteva secunde de concentrare, ca şi mamei care a fost nevoită să vă suporte nouă luni. Rămâne să apreciaţi. Dacă, în schimb, spuneţi da. Chiar dacă gândiţi nu, nu vă veţi putea descotorosi de acest da prin dezminţiri: ştiţi la fel de bine ca şi mine că atenţia publicului este o armă cu un singur glonţ.

„Totul trebuie prevăzut. Veţi putea fi, **într-**un moment sau altul, tentat de ideea suicidului: în acest caz, pot să vă promit că filmul pe care suntem în curs să-l turnăm, va face înconjurul lumii.

Şi în derâdere, rusul adăugă:

— *Okei*?

Robin îşi dădu seama că era în funcţie de acest moment, predestinat de când lumea, că urâse el Rusia dintotdeauna.

Asta era, nu avea de ales, ori un glonţ în cap. Ori trebuia să se supună exigenţelor acelui barbar care, măcar o dată, era stăpân pe situaţie. Această umilinţă avea să fie răzbunată **într-**o zi, însutit, dar, pentru moment, trebuia **s-**o suporte. Expresia „Okei", mai ales în gura străinilor, îl oripilase dintotdeauna: însemna pentru el simbolul părţii celei mai puţin mărturisibile a mondializării, căreia altminteri i se dedicase. Fu tentat să răspundă cu rusescul: Davai! **S-**a făcut! Dar consideră mai jignitor să lanseze cu accentul din Bronx, [112]care îi era atât de străin lui, sudistului:

— *Okay*!

— Perfect, spuse Golubiński. Vom proceda la şedinţa de machiaj.

— Machiaj?

Rusul zâmbi:

— Doar nu vă imaginaţi, Mr Chastow, că aduceţi cu un ostatic sechestrat de opt zi-le? Nu vă temeţi. Vă vom face unul foarte convingător pentru fotografii. Vom păstra originalul ca amintire. Şi vom filma secvenţa „Machiaj". Ne-ar putea servi **într-**o bună zi.

Secţiune 7.07 7

La cartierul general al armatei ruse, aşa-numitul Spital, avu loc o mare petrecere, peste câteva zile. Ofiţerii - în mare ţinută. Şampanie din Crimeea, vinuri din Moldova şi din Georgia, coniac din Armenia, vodci de toate

---

112 Cartier rău famat din New York. (n.tr.)

!3S Pateuri, colțunași, brânză albă, jeleu de fructe, (n.a.)

mărcile şi cu toate aromele. Caviar roşu şi negru. Şaşlâc. Sturion. *Pelmeni* siberiene. *Pirogi*. *Vatruşki*. Kiselin8.

Versiunea oficială: bandiţii wahabiţi comiseseră un atentat terorist în plin Sankt Petersburg (a se vedea fotografiile), la ordinele unui fanatic de origine străină, care îşi găsise moartea în acelaşi loc (a se vedea fotografia cu capul smuls) şi în acelaşi timp cu şapte gardieni ruşi (a se vedea fotografiile cadavrelor şi ale familiilor îndoliate). În vederea represaliilor, armata rusă a luat cu asalt grota Şamilevskaia, a anihilat cei o sută de bandiţi care se ascunseseră acolo şi a eliberat trei ostatici, pe care toată lumea a ajuns să-i cunoască (a se vedea fotografiile). Cercetări mai amănunţite au făcut posibilă eliberarea încă a unuia, două zile mai târziu, nefericitul ostatic american (fotografia), care fusese închis zile şi nopţi de-a rândul **într-**o temniţă subterană (fotografia), cu cătuşe la mâini şi fiare la picioare. Fotografia: putea fi văzut vicepreşedintele asociaţiei umanitare *Bids for Kids* în zdrenţe, cu încheieturile mâinilor şi gleznele imobilizate, cu obrajii traşi şi ochii ridicaţi spre cer. Mai putea fi văzute fotografiile generalului Grubko în timp ce intra în acea temniţă pentru a-l elibera el însuşi pe prizonier. Pe scurt, în cadrul cooperării internaţionale împotriva terorismului, ruşii salvaseră un cetăţean american. Pentru o vreme, presa internaţională era obligată să nu mai trâmbiţeze suferinţele cecenilor oprimaţi.

Pentru ruşii care sărbătoreau – cei doi răniţi ai lor nu erau în pericol de moarte, iar pierderile duşmanilor nu au împiedicat niciodată un triumf –, ceea ce conta erau mai puţin ostaticii eliberaţi şi banda anihilată, cât incidentele infime al încercuirii şi ale cercetării minuţioase a zonei („îţi aduci aminte, eram prin mărăciniş și tu ai crezut că au deschis focul asupra mea... îţi aduci aminte, am văzut gaura, ne-am gândit că era intrarea") şi, în cele din urmă, explorarea atentă a grotei, care nu era minată şi-şi descoperise secretele unul după altul: soldaţii raportaseră care o armă, care un şirag de mătănii, care o gamelă, un

coran, preţul acestor obiecte decurgând nu din valoarea lor relativă, ci din calitatea mistică de trofee, ceea ce însemna că ele fuseseră smulse unei realităţi pentru a fi transportate în alta. Comandamentul preferase să treacă sub tăcere operaţiunea scafandrilor speologi, dar prea multe persoane auziseră vorbi**ndu-**se de ea: **s-**a preferat, dimpotrivă, să fie ridicaţi în slăvi Cemomor şi oamenii lui. Cât despre colonelul francez, el însuşi a cerut să nu figureze în palmares.

La masa de onoare, în jurul generalului Grubko, a cărui faţă întunecată şi zgrunţuroasă era atât de radioasă pe cât ştia el să fie, se grupaseră mai mulţi ziarişti ruşi cu camere de televiziune, plus unul american mai descurcăreţ, care ajunsese înaintea confraţilor occidentali şi căruia vodca asociată cu piper îl făcea să sughiţe. Se mai aflau în jurul mesei ultimul ostatic eliberat, Robin C. Chastow III, vicepreşedinte al organizaţiei *Bids for Hids*, şi directoarea orfelinatului anglo**-**american, celebra vicontesă Betty, care, încă o dată, găsise mijlocul să participe la o aventură ieşită din comun. Li **s-**au cerut discursuri. Mr Chastow ţinu să aducă un omagiu europenilor care fuseseră ostatici în acelaşi timp cu el, iar acum îşi regăsiseră familiile şi ruşilor binevoitori care îi eliberaseră. Insistă asupra plăcerii resimţite de a lua parte, ca american, la acea sărbătoare a Rusiei renăscute, căreia i **s-**ar ascocia, nu avea nicio îndoială, toţi americanii iubitori de pace şi de libertate. Vicontesă îşi ridică o sprânceană şi un pahar în faţa camerei şi se limită la un *„Mud în your eye and bottoms up*[113]!*”*, care stârni aplauze, fără ca majoritatea admiratorilor ei să fi înţeles ce spusese.

La o masă alăturată. Golubiński şi Samson se făceau cât mai mici cu putinţă între Mihail Ivanîci şi Iuri Iurici, dar mai era totuşi o ceremonie la care participară cu dragă inimă. Locotenentul Cernomor primise ordin să prezideze masa în ciuda gardului său subaltern şi nu avea

113 Literal: „Noroi în ochii voștri și fundul în aer.“ S-ar putea traduce mai inocent prin: în sănătatea voastră și să bem până la fund!“ (n.a.)

nicio îndoială asupra celor ce aveau să se petreacă. La un moment dat, colonelul Mihail Ivanîci se ridică şi imediat se făcu linişte. Plesni din degete şi o ordonanţă îi aduse o găletuşă cu gheaţă, având şi un clondir. Se îndreptă spre Cernomor şi îl întrebă pe un ton cumplit:

— *Unde e paharul tău*?

Cernomor aruncă un ochi spre epoletul său, care purta cele trei stele de locotenent al armatei ruse, îşi aruncă pe spate ciuful de păr blond, care-i încununa fruntea, şi arătă spre vasul de cristal şlefuit, plasat dinaintea lui.

— Aici, tovarăşe colonel. Din păcate, n-am altul mai mare.

Colonelul umplu paharul până la buză cu lichidul transparent din clondir. Toată lumea se aplecase să vadă dacă toate condiţiile ritului erau respectate. Atunci, colonelul scoase din buzunar o stea – căpitanii ruşi poartă patru – şi o aruncă în pahar, câteva picături din licoare stropind faţa de masă. Se auzi clinchetul metalului lovit de cristal.

Cernomor se ridică liniştit, inspiră adânc, expiră, apucă vasul cu amândouă mâinile şi-l duse spre buze, pe care nu avea dreptul să le ţuguie, altminteri ar fi fost bănuit că nu băuse totul pe nerăsuflate. Îşi deschise gura larg şi turnă licoarea pe gât, ca prin**tr-**o pâlnie. Se vedea mărul lui Adamndicâ**ndu-**se şi coborând. Când steaua îi atinse buzele, Cernomor răsturnă vasul ca să demonstreze că era gol, se şterse cu mâneca şi zâmbi până la urechi cu gura lui ştirbă. Se putea constata că se ţinea bine pe picioarele crăcănate din precauţie. Se aşeză tacticos, după ce îşi prinsese steaua.

Dar un ofiţer poartă doi epoleţi, şi colonelul întrebă din nou, pe un ton şi mai cumplit:

— *Unde-i paharul tău*?

— A rămas acelaşi, tovarăşe colonel, spuse Cernomoir, făcând cu ochiul prietenilor săi.

Vasul fu din nou umplut. Până sus. Verificat. Şi

colonelul aruncă înăuntru a doua stea, împroşcând câteva picături. O nouă aplecare a capetelor. Samson privea şi îşi dădea seama că asista la altceva, nu numai la o joacă de soldaţi: un rit de trecere, aproape ceva sacru.

Cernomor se ridică cu aceeaşi stăpânire de sine ca şi prima dată şi apucă vasul mâini sigure.

— A fost pus în gardă, şopti Dmitri la urechea lui Samson. A băut mai înainte trei linguri cu ulei.

Mâna duse recipientul la gură, fără să se observe nici cel mai mic tremurici şi, din nou, turnă alcoolul translucid pe gâtlejul larg deschis. Din nou, mărul lui Adam se ridică şi se lăsă, şi din nou buzele prinseră steaua. Dincolo de joc, se înstăpânise ca o reculegere, ca o evlavie. *Locotenenţii* nu sunt decât nişte „loc-ţiitori": „căpitanul" reprezintă primul grad cu adevărat în toate armatele lumii. Răstur**nându-**şi paharul cu gura în jos, Cernomor prinse cea de a doua stea cu mâna stângă. Toată lumea era cu ochii pe el să vadă dacă acea jumătate de litru de vodcă la 54 de grade, băută în două reprize pe nerăsuflate. Îşi făcuse un oarecare efect. Pleoapele i se zbăteau, dar proaspătul căpitan se ţinea la fel de drept. Ofiţerii dădură fuga spre el. Îl ridicară pe braţe, şi începură să-l arunce în sus şi să-l prindă, iar şi iar.

— Să te uiţi la ei când îşi vor relua locul îi spuse Golubiński lui Samson. Îşi vor turna să bea: dacă îşi vor umple paharele, înseamnă că sunt de acord cu avansarea lui Cernomor. Dacă îşi toarnă doar puţin, înseamnă că nu-l socotesc demn de noul grad.

— Ei bine, eu, spuse Samson, eu îl consider demn.

Îşi turnă un pahar plin de vodcă şi dădu **s-**o bea pe nerăsuflate, dar se sufocă.

— Repede o sărătură, mestecă ceva sărat! îi şuieră Dmitri.

Secţiune 7.08 8

Mai avură loc şi alte petreceri. Prima, la petrolişti, oferită de OILOC, liniştită că îşi poate continua lucrările din Cecemna. Daniel îl trase pe Samson de-o parte, între

două stive cu lăzi cu şampanie sosite par avion:

— Patronii ştiu că nu ai respectat ordinele, însă, dat fiind rezultatul, sunt de acord să închidă ochii. Vei primi partea ta de primă.

— Prea bine, prea bine, spuse Samson. *Victor non* judecaturxw, ştiu.

— Ce-ai spus?

— „Victor nu trebuie judecat.”[114]

— Ce?

— Glumesc şi eu. E din latină. Înseamnă că le-am zis ruşilor să păstreze echipamentul de scufundări speologice.

Daniel oftă.

— E puţin cam costisitor, dar bine-ai făcut.

Apoi veni rândul organizaţiei *Orphans Galore* să-i sărbătorească pe învingători. Participaseră reprezentanţi ai diferitelor ONG-uri, cei doi englezi pe care Samson îi mai întâlnise, şi chiar un american, adjunctul unui secretar de stat, venit să-şi exprime satisfacţia faţă de ruşi, însoţit de reporteri ai CNN, ai *Washington Post* şi ai *Washington Times* (care nu-şi vorbeau). Uriaşul Grubko fu considerat fotogenic cu aspectul lui de plantigrad: fusese avansat general de corp de armată şi mai multe americance tinere încercară să-l seducă.

French doctors oferiră şi ei o recepţie. Evident, îi întristase pierderile suferite de ceceni – „Era chiar necesar să se masacreze atâta lume?” se mira Ludovic – dar se simţea totuşi obligat să sărbătorească eliberarea ostaticilor întorşi în Franţa, Belgia şi Statele Unite.

Cel mai fericit era Saşa care îşi oferi în prima noapte o rusoaică, secretară de stat-major, în a doua, o script-girl americancă, iar noaptea a treia o petrecu împreună cu infirmierele Kiki şi Véronique.

Golubiński se întorsese la Sankt Petersburg, dar insistase ca Samson să facă acolo o escală, şi-l aştepta la aeroport.

— Luăm masa la palatul Mîşkin.

---

114 Învingătorul nu este judecat - dicton latin, (n.tr.)

Invitaţii erau aceiaşi ca şi cu trei săptămâni mai înainte. Blonda şi dolofana prinţesă Maşa, bruneta Varvara, trăgând din portţigaret ca de obicei; părintele Afanasie, pletos şi bărbos **–** „dar nu wahabit”.

— Încercăm să lăsăm impresia că n**-**a mai rămas piatră peste piatră din palatul Mîşkin. În realitate, stricăciunile sunt limitate la subsol. Dar fiind victimele unui atentat, faptul ne conferă aura de care avem nevoie în momentul de faţă. Cred că Pentru o vreme, atacurile împotriva noastră vor scădea din intensitate. Samson, serveşte**-**te cu beluga[115]: preţul se va tripla după ce americanii vor reuşi să colonizeze Caspica.

Cei doi bărbaţi se priviră o clipă drept în ochi şi îşi spuseră totul fără să**-**şi fi spus nimic.

— Ia te uită, remarcă prinţesa Mîşkina, **s-**ar părea că au început să se tutuiască.

A doua zi, Samson ateriză la Roissy. Adeline venise să**-**l întâmpine:

— Am chiulit de la ore.

Conducea prost Rovderul, iar mârlanii claxonau la trecerea ei, făcâ**nd-**o să râdă. Din când în când, strecura o privire spre Samson.

— De ce te uiţi aşa la mine?

— Să mă conving că ai rămas în viaţă.

— Dacă ai **s-**o ţii tot aşa, risc să nu mai rămân multă vreme.

Samson voia **s-**o ducă la un restaurant, dar ea refuză. Pregătise acasă tot ce trebuia:

— O să fie mică gustare intimă. Ai să vezi.

El se miră că Adeline se apucase de bucătănt. Dar, intrând în apartamentul superb zugrăvit, văzu că toate fuseseră cumpărate de la un birtaş rus, iar diferitele zakuski erau aşezate în străchinioare de lemn. Colorate în roşu, negru şi auriu.

— Asta ca să nu te simţi prea depeizat. Gaston.

Vodca se transformase **într-**un bolovan de gheaţă în

---

115 Cel mai bun sortiment de icre negre, (n.tr.)

sticla pe care au fost nevoiţi **s-**o treacă prin**tr-**un jet de apă fierbinte ca să-i dezgheţe conţinutul. Adeline se pregătea **s-**o deguste, dar Samson o învăţă procedeul: o dai peste cap, tragi aer în piept, şi imediat o zakuski. Cum era şi firesc, îi povesti aventurile, aşa cum bărbaţii le povestesc femeii iubite, adică minimalizâ**ndu-**şi eroismul ca să creeze o impresie exagerată:

— Ştii, în fundul sifonului, cu cincizeci de metri de apă deasupra capului şi trei sute de metri de stâncă, n-o făceam prea pe viteazul…

Neîncetat. Adeline găsea un pretext să-i atingă mâinile, genunchii, capul, ca pentru a se asigura că toate erau la locul lor:

— Ciudat. Când erai militar şi plecai **într-**o misiune, mă simţeam mai liniştită.

— Îţi închipuiai că armata avea să mă apere?

— Mai ales, aveam sentimentul că misiunile tale meritau osteneala de a-ţi asuma unele riscuri. **Într-**un anume fel, ceea ce făceai tu. Era mereu – glasul i se frânse puţin – pentru Franţa. Acum o făceai pentru bani. Deşi putem trăi şi fără ei. Mi se părea puţin… profanator. Ca şi când ai fi aruncat o sfidare destinului pentru o nimica toată.

— Putem trăi şi fără bani, dar e mai bine cu ei.

— Dacă n-ar fi fost decât asta… aş fi încercat să te opresc. Dar ştiu că ai riscul în sânge.

— Ce vrei să spui?

— *Kalos kindimos.*

— O clipă! Credeam că deţin monopolul culturii generale aici. Ce mai înseamnă şi acest *kalos* al tău?

Adeline se uită la el cu o tandreţe care îi aduse o lucire umedă în spatele ochelarilor.

— *Kalos*-ul meu înseamnă „RISC ÎNAINTE DE TOATE”, nesuferitule.

Samson văzu că făcea eforturi să-şi stăpânească lacrimile.

— Să ştii că, deşi sunt în rezervă, am telefonat totuşi

la ai mei ca totul să fie în ordine. Am vorbit cu Ernest. Mă duc mâine să mă întâlnesc cu el la Fort. Au avut loc unele situaţii speciale, despre care nu pot să-ţi vorbesc... El. Însă, trebuie să fie la curent.

Adeline clătină din cap cu indulgenţă:

— Incorigibili, aşa sunteţi cu toţii!

Samson dădu peste cap un ultim păhărel, gustă o ultimă ciupercă marinată, care-i cronţăni în dinţi, şi rosti, puţin intimidat, bâlbâi**ndu-**se uşor şi ştergâ**ndu-**se la gură cu un şervet apretat:

— Nu vrei să-ţi dau jos ochelarii, Adeline? *Enlevare lunettas*?

Secţiune 7.09 9

Pe sub aripile Boeingului care zbura de la est la vest, planeta se rotea de la vest spre est, astfel că nu numai aeronava se apropia de ţintă, dar şi ţinta părea că se apropie. De aeronavă: deşi ştia că era o iluzie, Robin, întins pe jumătate pe locul său din clasa întâi, se simţea îngrozit, fiindcă nu era grăbit să ajungă. Participarea la această mişcare dinspre est spre vest, care fusese şi cea a Istoriei, civilizaţiile succedâ**ndu-**se aproape în această ordine, îl incomoda cu atât mai mult cu cât se întreba dacă această rotaţie avea să continue şi dacă după ce strălucise o vreme în America, cometa Civilizaţie nu avea să ilumineze din nou China şi India, sau mai probabil Eurasia. Mondialismul va exploda poate între mâinile americanilor, iar capitala lumii nu ar mai fi Washingtonul, ci Sankt Petersburgul Europei...

În smea lui, Robm nu se simţea frânt de încercările prin care trecuse, ci dezgolit, mai dezgolit decât fusese în ziua iniţierii sale în cadrul Clubului.

În decursul interogatoriilor sistematice, el dăduse tot. Fără rezerve, nu din laşitate, ci, dimpotrivă, din stăpânire de sine, pentru că nimic din ce dădea el nu era cu adevărat secret, nici numele Dr Kristen, nici cele ale altor membri ai Clubulu, pe care-i cunoştea, nici coordonatele referitoare la Kaaba, nici misiunile

îndeplinite de el, nici diversele niveluri de iniţiere, nici structurile Organizaţiei, căreia, în cele din urmă, din distracţie, îi făcuse cunoscut adevăratul nume: Clubul. Nu se ruşina de toate astea, fiindcă doctrina Clubului presupunea că *ceea ce nu putea fi comunicat este incomunicabil* – şi atunci de ce **s-**o facă pe viteazul? Cât despre secretele CIA pe care le dezvăluise, aveau o barbă uite aşa de lungă, că până şi cei care-l interogau – doi ruşi în civil, veniţi special de la Moscova, foarte curtenitori, altminteri – nu le acordaseră nicio importanţă.

Nu, dacă Robin se simţea dezgolit, dezonorat, era din cauza şedinţei de machiaj, când însuşi trupul său servise pentru a crea impresia că suferise violenţe din partea cecenilor, care-l primiseră ca pe un emir. Sub un fond de ten cu tendinţe cenuşii, îi modificaseră trăsăturile ovalului feţei, îi adânciseră tâmplele. Îi desenaseră cearcăne. Îi sublimaseră ridul labio-nazal; până şi muşchii lui. Frontalul, al arcadelor, temporalul, transversul, orbicularii. Munciseră pentru vrăjmaş. Ah! Creionul acela dureros pe sub pleoapele inferioare! Iar el, care nu putea decât să încuviinţeze, fiindcă vrăjmaşul îl farda ca să-l ajute să-şi joace rolul pe care el însuşi şi-l atribuise! Să minţi nu înseamnă nimic; corpul fiind gajul nostru supream. Să-ţi vezi corpul devenind minciună este ceva insuportabil.

Pentru rest. Întorcâ**ndu-**se în Statele Unite, Robin nu se gândea decât că îşi va regăsi penaţii. Avea să se prezinte la Club ca sa de raportul unei misiuni nici ratate, nici reuşite, în decursul căreia se ridiculizase destul. Proiectase să fie eliberat în schimbul unei răscumpărări, care ar fi constituit un mijloc ingenios de a furniza bani rebelilor ceceni, şi iată că nu era eliberat de prietenii săi, ci de adversari. *Rana Mortală* putea continua, nu exista niciun motiv să se pună capăt unei campanii de dezinformare îndreptate împotriva Boierilor, dar Boierii erau preveniţi şi gata de ripostă, prin urmare n-ar mai avea efectele scontate.

Situaţia nu se prezenta aşa cum probabil şi-o

imaginau Sangdeboeuf şi Golubiński, care raţionau ca nişte ofiţeri de informaţii. Aşa cum gândeau ei, repurtaseră cea mai frumoasă victorie ce se putea concepe în această lume aparte, care este contraspionajul ofensiv: ei *racolaseră* un agent din tabăra adversă. Dar în realitate, Robin îşi acordase el singur misiunea, şi nu avea a se teme de nicio autoritate: cel mult, n-ar mai ajunge deocamdată la primul grad de iniţiere al Clubului său, cel al Patriarhilor; de data asta, dăduse greş. Dar va mai avea şi alte şanse, fiindcă el nu se considera că fusese *racolat* şi nici Clubul nu l-ar considera ca atare.

Ba mai mult, avea un motiv de satisfacţie: un faţa unui pericol de moarte, pe care nu-l putuse prevedea, Robin se ţinuse tare, şi faptul îi procura o adevărată plăcere. El. Clubmanul mondialist, care milita pentru o lume nediferenţiată, unde toate rasele şi-ar fi găsit locul, el se bucura pentru că nici ruşii, nici francezii nu văzuseră **înverzindu-**se de frică un american, un gentleman sudist, un Chastow. Nepotul „colonelului Chastow” din Chastow Plantation. Nu era comic? „Cât de adânc sunt înrădăcinate în noi instinctele cele mai stupide!”

Despărţirea de Betty nu mersese bine. Vicontesa nu pricepea de ce voia el să plece din Cecenina.

— Întreaga lume o să zică că ţi-a fost frică.

— Opinia „întregii lumi” mi-a absolut indiferentă.

— Ai fost răpit, ai fost eliberat: minunat! Banda lui Mansur nu mai există, nu te paşte nicio primejdie.

— Nu se pune problema primejdiei. Betty.

— Atunci, dacă te-ai săturat de mine. Spune-mi-o deschis. Cecenia nu duce lipsă de bărbaţi chipeşi. (O sprânceană ridicată.) Cred. Chiar, că nu i-am fost indiferentă acelui general de şapte picioare pe cele trei dimensiuni, care se uita la mine cu subînţelesuri. (Şi cealaltă sprânceană ridicată, când îşi punea picior peste picior, când nu.)

Robin nu-i putea spune lui Betty că se înşela, că el n-avea niciun motiv să se teamă de ceceni, că nu fusese răpit

de ei. Şi dacă misiunea sa în regiunea Mării Caspice se terminase, pentru moment, se explica tocmai prin faptul că prietenii săi ceceni fuseseră eliminaţi. Dacă va reuşi să reconstituie o reţea, poate **s-**ar întoarce, dar, aşa cum se prezentau acum lucrurile, nu mai avea nimic de făcut aici, decât să se ocupe de orfani, ceea ce nu-l interesa absolut deloc. Nu-l deranja **s-**o mintă pe Betty, dar îl deranja că minţea prost, şi auzea în propriul glas că motivele invocate pentru a-şi justifica plecarea – darea de seamă prezentată preşedintelui organizaţiei *Bids for Kids*, consultarea unor medici, bilanţul misiunii la CIA – nu erau convingătoare. Reconcilierea la orizontală nu mersese nici ea prea bine, şi amanţii se despărţiseră pe un ton dulce-acrişor, fără promisiuni de a se revedea, nici jurăminte de a nu se mai vedea niciodată. Robin îi propusese lui Betty fără convingere să plece împreună cu el, măcar pentru o vreme, dar fusese luat la zor urgent:

— Cu cincizeci de mudjahidini poligami ucişi, ăsta ar fi momentul cel mai potrivit să măresc orfelinatul. I-am şi cerut soţului meu să-mi deblocheze nişte fonduri. Cum n-a mai fost nevoit să-ţi plătească răscumpărarea…

Un lucru îl mira pe Robin. Cum era şi normal. Îi trimisese o dare de seamă codificată Dr Kristen, prin curierul electronic, şi nu primise niciun răspuns. Nici măcar o confirmare a receptării mesajului.

— Sper să nu i se fi întâmplat nimic bătrânei cârtiţe!

Robin se gândea la Hamlet, apostrofând spectrul tatălui său, pentru că Dr Kristen chiar semăna cu o cârtiţă, nu numai din cauza trupului său inform, dar prin înclinările sale spre umbră şi clandestinitate, prin felul său misterios de a săpa tuneluri invizibile în societate şi Istorie.

Debarcând pe aeroportul Kennedy, Robin constată că „Omul Desăvârşit”, idealul Clubului, îşi făcea de pe care apariţia. Anglo-saxoni, scandinavi, germani, italieni se amestecau cu negri, hispanici, filipinezi.

Arabi, evrei, japonezi, chinezi; mai puţin prezenţi

erau indienii, dintre care anglo-saxomi nu lăsaseră prea mulţi supravieţuitori pe acest continent. Curios – fără îndoială, oboseala îl predispunea spre o stare de spirit literară – un alt citat ve**nindu-**i în minte:

Fiul al trecătorilor, sunt Câinele Desăvârşit;
Aud lătrând în mine glasul sângelui, răguşit:
Sufletul meu e-o haită stând roată, şi gândind...

Rostand[116]. *Chantecler*, una dintre lecturile preferate ale bunicului.

Îi veni să râdă: „Fără doar şi poate, inconştientul meu nu-i în ordine sub aspectul politic!"

Trase ca de obicei la *Algonquin* şi cină de unul singur. Îşi perindă prin minte evenimentele ultimelor nouă luni, convins fiind că dăduse naştere unui nou Robin, despre care nu ştia mare lucru.

Telefoanele date Dr Kristen rămaseră fără rezultat. A doua zi, închirie o maşină intrigue de la Olsmobile şi plecă spre Varsity: poate că îl aştepta ceva corespondenţă în cutia de scrisori de la Kaaba.

Secţiune 7.10 10

Revederea universităţii Varsity nu făcu asupra lui aceeaşi impresie ca în alte dăţi.

Zidurile ce păreau că se clatină în bătaia vântului din cauza iederii care le acoperea, acea arhitectură convenţională, uşor demagogică, după cum i se părea, succesiunea ordonată a dormitoarelor şi a peluzelor, plăcută ochiului şi conferind încredere imaginaţiei, artificialitatea britanică, toate astea îl indispuseră. Şi bisericile, şi templele, şi capelele! Erau de toate pentru toate gusturile. Hoinări pe jos prin aleile lipsite de agitaţia hibernală, recunoscând fiecare spalet, fiecare cercevea, fiecare ornament al lucarnelor, fiecare clopoţel decorativ, şi mirâ**ndu-**se că fusese atât de profund marcat de semnificaţia descoperită odinioară în ele. Nu se vedeau nici fanioane, nici flamuri, de data asta – ce-i drept nu era

---

116 Edmond Rostand - 1868-1918 - autor dramatic francez, celebru pentru comediile și dramele sale eroi-ce. (n.tr.)

sezonul. Cupola transparentă, ce acoperea Kaaba în marmoră neagră, apăru în capătul aleilor, dar nu se simţea încă pregătit **s-**o înfrunte. Se lăsă dus de gânduri: „Ce-i şi cu Varsity asta. Pe care am iubit-o atât. Nu-i decât un campus puţin cam pretenţios, ce-i dă gata pe provincialii, care vin aici să sugă laptele *alma mater*? „Şi îşi reproşa ideile ce-i treceau prin cap, fiindcă nu putea suferi latura romantică a dezamăgirii.

Merse până la vilişoara Dr Kristen: obloanele fiind închise, ca a multor altora; profesorii plecaseră pe casele lor de vacanţă din Vermont ori din New Mexico, sau îşi luaseră zborul spre Salamanca să-şi împrospăteze spaniola, sau chineza la Pekin. Se aventură în bibliotecă, unde petrecuse atâtea ore. Arcul ogival care dădea în sala mare îl întâmpină încă o dată prin cuvântul Scripturii, gravat în piatră: *ADEVĂRUL VA FACE LIBERI*. Dar, i se păru la fel de jalnic ca şi inscripţia diabolică de la Auschwitz: *Arbeit macht frei*, şi replică prin**tr-**o ridicare a umărului, cum făcuse Ponţiu Pilat cu două mii de ani mai înainte: „Ce înseamnă adevărul?” Totuşi, una dintre bătrânele bibliotecare îl recunoscuse:

— Ah! Eraţi aşa de studios, Mr Chastow! Nu-i de mirare că aţi reuşit în viaţă.

Robin îi ceru veşti despre Dr Kristen.

— Dr Kristen, răspunse bibliotecara atentă să nu spună nici *el* nici *ea*. Este în Germania, la Tübingen. Întotdeauna aţi fost elevul preferat al Dr Kristen, ştiu eu, adăugă ea râzând.

Robin tot nu îndrăznea să intre în Kaaba. Se duse să prânzească la *Black Jack*, taverna unde ştia că îşi săpase numele în stejarul unei mese. Îi trebuiseră ore întregi să realizeze acea capodoperă, şi îi trebui ceva timp să regăsească masa ce fusese mutată din locul ei. Luă loc şi comandă un *Reuben sandviş* stropit cu bere. Ceru o Molson, bere canadiană, preferinţa lui dintotdeauna. Mâncând şi bând, nu înceta să-şi spună:

— Ce se petrece cu mine? Oare ce-am păţit?

Nu era bolnav, nu era trist, dar era nervos. Iar nervozitatea, după el, era un semn de proastă educaţie sau de proastă ereditate. Chelneriţa, studentă în anul întâi, care muncea pentru a-şi plăti o parte din studii, îi tăcu cu ochiul; deşi avea patruzeci de ani îl bănuia de a fi un *dirty old man*[117], dar nu reuşi să-i descreţească fruntea. În cele din urmă, nu mai rezistă, sări în maşină, dădu cu spatele fără să se asigure, gata să izbească o altă maşină care pleca în acelaşi timp, şi goni în viteză până la Kaaba.

Se opri dinaintea cubului negru şi lucitor.

Îşi aminti de ziua petrecută în acest edificiu, cu douăzeci de ani mai înainte, gol, împreună cu alţi tineri goi, răspunzând la întrebări. Îşi retrăia senzaţiile şi le compara cu cele încercate nu demult în grota Şamilevskaia, cu nasul lipit de covorul din Samarcand, ascultând ce îşi spuneau francezul şi rusul, în spatele lui, aflat cum era la bunul lor plac. În momentul acela, *aaba* lui purpurie brodată cu aur îi ţinuse loc oarecum ele nuditate, o nuditate, în ciuda aparenţelor, mai radicală decât cea adevărată. Operaţiunea *Rană Mortală*, pe care creierul său o concepuse atât de ingenios. În consecinţă. Însuşi creierul său iscusit fusese dezgolit sub privirea celor doi bărbaţi. În vreme ce viaţa lui îşi pierduse orice valoare: ridicată sau lăsată, ar fi schimbat totul pentru el şi nimic pentru ei. Sub dubla privire care-i străpungea spatele, el nu valora mai mult decât o broască crucificată sub scalpelul unui laborant. Îşi aduse aminte că, în acea clipă. Îl îngrijora, absolut ridicol, acea *aaba*: se întreba dacă glonţul îl va lovi în ceafă sau în spate şi ar fi dorit să fie în ceafa, ca mătasea preţioasă să nu fie găurită.

Îşi mai aminti şi de un alt incident.

Pentru fotografii, bineînţeles, îşi scosese acel veşmânt de interior. Dar când interogatoriul său o dată terminat, Golubiński şi Samson îi ceruseră să recunoască echipamentul care-i aparţinea – radiouri, Immarsat. BLU. GPS – furat chipurile de bandiţi şi „restituit" de către

117 Bătrân libidinos, (n.a.)

armata rusă (alte fotografii), Golubiński ridicase haina aceea de interior aruncată pe divan şi-i spusese politicos. Întinzându-i-o:

— Cred că şi asta vă aparţine.

Robin intuise mai mult decât o simplă politeţe în felul cum i se adresase. Avusese impresia că Golubiński, restituindu-i acel veşmânt somptuos, îşi oferise plăcerea de a-i reaminti situaţia umilitoare în care fusese găsit ultima oară când îl purta, umilitoare cu atât mai mult cu cât el cedase unui îndemn de neiertat din partea unui profesionist, nelăsându-l la orfelinat în ziua „răpirii" sale. Da, ţinea la acea hamă de interior, care-i procura o plăcere ambiguă: când Şahidul i-o făcuse cadou – în ziua în care şi el îl dezgolise, devenise pentru el un simbol al *Rănii Mortale*, operaţiune de care era mândru, iar acum era tot ce-i mai rămăsese din partea acelui tânăr nebun şi brav care după toate probabilităţile. Îl înşelase. La drept vorbind, era atât de ataşat de acel obiect că fusese pe punctul de a-l distruge pentru a se pedepsi, dar. În cele din urmă, cedă tentaţiei şi-l păstră. Chiar şi acum se afla **într-**o valiză Gladstone. În fundul portbagajului, şi se gândea cu o bizară plăcere că în seara aceea îl va îmbrăca încă o dată, că îi va respira parfumul de mirodenii, că firele lui de aur îi vor zgâria uşor pielea.

Îşi puse mâna pe uşa de oţel.

Îi trecură prin minte idei absurde: dar dacă se schimbase codul de acces? Dacă Clubul fusese dizolvat? Dacă îi fusese repartizată altui membru căsuţa lui poştală?

Dar totul era în ordine. Uşa se supuse cheii electronice. Poşta se afla tot în capătul culoarului din dreapta şi Robin văzu, prin mica fereastra, că avea ceva corespondenţă în cutia lui. Era un plic gros, conţinând, la pipăit, ceva ce părea să fie o broşură sau un carnet. Pe plic nu figura numărul alveolei: prin urmare, Robin putea deschide plicul pe loc, dar se abţinu, deşi, la acel sfârşit de iunie, Kaaba părea complet pustie, nimic nu garanta că un alt membru se putea afla prin zonă, gata să tragă cu ochiul

peste umărul unui neglijent. Robin se întoarse la maşina de închiriat, lăsă plicul pe genunchi şi mâinile peste plic. De parcă ar fi vrut să-i ghicească cu degetele conţinutul.

Pachetul avea să explodeze de îndată ce l-ar deschide? Sau ar găsi ordinul de a-şi face harakiri? Sau ar afla că era exclus din Club (deşi ştia că această practică nu exista)?

Se strădui să deschidă plicul, rupâ**ndu-**l cât mai puţin posibil.

Scose un caiet de formă lunguiaţă, legat în marochin alb.

Pe copertă, cifra 1, nu imprimată ci decupată, astfel prin ea se vedea prima pagină, albă, groasă, cu câteva fire de pai lipite de unghiurile rotunjite. Pe prima filă, nimic. Pe a doua, nimic. Pe următoarele, nimic. Pe ultima, nimic. Robin le numără. Erau 20, ceea ce făcea 40 de pagini, iar 40 simbolizează în Bibilie un număr elevat, dar nedeterminat.

Prinse caietul invers şi-l scutură, ca să se asigure că nu mai conţine nimic. Căzu din el un carton lucios, care ajunse pe jos. Robin fu nevoit să se aplece pentru a-l căuta între pedale, şi cu greu îşi strecură pe sub el o unghie, apoi un deget. De două ori îi scăpă. O teamă imensă puse stăpânire pe el şi, când în fine apucă acel carton, dădu să-l citească mai întâi pe de-a-ndoaselea. Reuşi în cele din urmă să-l descifreze:

Patriarhul Robin C. Chastow III este rugat să vină la Panamá City Beach pentru iniţierea sa în prinţul grad.

Nu erau indicate niciun loc precis, niciodată, nicio oră.

Secţiune 7.11 11

În afara acestei întâlniri, care de fapt nu era o întâlnire, Robin nu avea nimic altceva de făcut. Era convins că, dacă se întorcea la Atlanta, toată lumea ar fi vrut să-l audă vorbind de captivitatea sa în Cecenia: interviuri pentru *Atlanta Constitution*, pentru *Atlanta Journal*, pentru posturile de televiziune şi de radio, recepţii

la Piedmont Driving Club, la biserica episcopaliană... Era mai bine să lase praful să se depună.

Îşi luă maşina şi traversă Statele Unite de la nord la sud, în escale scurte. Se oprea prin moteluri şi lua masa prin cele mai ordinare *diners*, se uita la cele mai stupide foiletoanele de la televizor, se lăsa pradă acelei poezii a autostrăzilor americane, care reuşeasc să dea o aparenţă de monotonie unei ţări atât de diverse. Traversă New England, patria *wasps*-ilor, trecu de linia Masson-Dixon care-i despărţise pe aboliţionişti de sclavagişti, ocoli Washingtonul, care nu-şi mai amintea că englezii îi dăduseră foc, străbătu Virginia, cel mai snob dintre cele 50 de state. Carolina de Nord. Carolina de Sud, şi, prin Smoky Mountins. Ajunse în Georgia sa natală.

În timpul tuturor acestor ore petrecute la volan avusese două subiecte de meditaţie.

Când se gândea că Devenind Patriarh, îşi împlinise propriile ambiţii şi cele ale bunicului său şi că Acum, se deschideau înaintea lui câmpuri de acţiune infinit mai întinse ca în trecut. Natural, se întreba cui trebuia să atribuie promovarea lui. Deşi încă nu dăduse raportul ultimei sale misiuni: cei doisprezece Patriarhi îl investiseră cu încrederea lor dat fiind bilanţul reuşitelor sale anterioare? Avusese loc vreun deces şi, drept urmare, un loc vacant ce trebuia ocupat de urgenţă? se întreba, la fel de îndreptăţit, în legătură cu mesajul pe care avea să-l găsească la Panamá City Beach (de ce. Mă rog. Panamá City Beach?), dar fără o autentică nelinişte. Până atunci, acceptase, aprobase, asimilase toate salturile ce îi fuseseră impuse de diversele grade de iniţiere: deveniseră o parte din el însuşi, şi, dacă ceilalţi Patriarhi hotărâseră să-l integreze în colegiul lor, înseamnă că o dată în plus mutaţia – dacă ar fi fost vorba de aşa ceva – s-ar face fără dureri, nici rezerve, nici îndoieli. Poate că, graţie noilor sale funcţii, ar avea ocazia să-şi ia revanşa împotriva lui Golubiński şi a Boierilor lui.

Când, descoperind acele vaste întinderi plate sau

vălurite, plantate cu milioane de pini. Robin se gândea la Statele Unite, la ceea ce reprezentaseră ele în lume. Trecuse prima perioadă, cea a lui sir Walter Raleigh[118], când America fusese pur şi simplu cucerită şi colonizată, ca nenumărate ţări înainte şi după ea, devenind un refugiu pentru umiliţii şi nedreptăţiţii pământului **–** baptişti şi anabaptişti, *duhoborşi*[119], evrei din Polonia şi din Rusia, greci săraci, italieni săraci, ruşi anticomunişti, germani antinazişti. Persoane care refuzau stagiul militar din motive de conştiinţă, şi pentru ei toţi. Cei ce depăşiseră filtrul draconic de la Ellis Island, sub privirile Libertăţii ce luminau lumea. America devenise, ca în *West Side Story*, întruchiparea unui vis. Ciudat, de îndată ce aceşti năpăstuiţi încetaseră de a mai fi năpăstuiţi, începuseră ei să năpăstuiască. Extermi**nându-**i pe indieni, aservi**ndu-**i pe negri, furând Texasul şi California mexicanilor, făcâ**nd-**o pe caizii în America de Sud mai întâi, apoi în lumea întreagă. **Într-**un sens, aventura americană nu se deosebea prea mult de parabola din Scriptură, în care datornicul, scutit de datorii, se aruncă la gâtul celor pe care îi împrumută cu bani.

În Statele Unite distanţele sunt aşa de mari, încât ocolurile, chiar de o zi sau două de dram, par nesemnificative, când ai timp înaintea ta. De altfel, Robin nu se simţea îndemnat să dea fuga la misterioasa sa întâlnire de la Panamá City Beach, de parcă **s-**ar fi temut de ea sau ar fi dorit**-**o exagerat. Aşa cum nu voia să se oprească în Atlanta şi nu**-**l trăgea inima să revadă Chastow Plantation, tot aşa i se păru potrivit să cotească spre Vidalia, ca să**-**şi viziteze fosta soţie şi copiii, care probabil că urmăriseră la televizor întâmplările răpirii şi eliberării sale şi ar încerca, poate, o oarecare satisfacţie să**-**l revadă nevătămat. Se opri, deci, la un motel şi telefonă. David

118 Sir Walter Raleigh, navigator și scriitor englez - 1554-1618 - favorit al reginei Elisabeta I a Angliei, a încercat colonizarea Virginiei. Opera sa scrisă este dominată de History of the World, (n.tr.)

119 Sectă de ruși protejată de Leon Tolstoi, (n.a.)

păru încântat să-l audă:

— Salut, aventurierule! **S-**ar părea că frecventezi haremurile cecene? Te-ai întors? Când treci pe la noi? Nu vrei să vii în seara asta? E prea târziu? Ei bine. Vino mâine să luăm micul dejun împreună. Pariez că cecenele nu ştiu să pregătească nişte *grits* la fel de bine cum le face Connie.

Robin îşi reţinu o grimasă. Nu-i plăcea deloc fiertura de porumb, care constituie baza micului dejun sudist, şi cu atât mai puţin că fostei lui soţii i se spunea Connie. Totuşi acceptă micul dejun, promiţâ**ndu-**şi să nu se eternizeze acolo.

De data asta nu uitase de cadourile pentru copii – un joc electronic pentru Robin şi o păpuşă georgiană, botezată de el cecenă, pentru Christobel – dar avea să descopere curând că făcuse o gafă şi mai gogonată.

Când opri maşina în faţa căsuţei lui David, băgă de seamă că stâlpul din stânga era tot aşa împodobit cu drapelul confederat, cel din dreapta, însă. Era decorat acum cu steagul înstelat federal, cele două simboluri atârnând destul de lamentabil în aerul încremenit, ca două păsări moarte menite ca să le sperie pe cele vii. David era un sudist nostalgic, lucru ştiut, şi întotdeauna arborase emblema Dixie pe casa lui, pe care o considera ca fiind cetatea sa fortificată. Era şi un patriot american convins, şi respecta drapelul tricolor aşa cum se cuvenea. Dar de aici. La afişarea unor sentimente care, după *Nine-Eleven*, deveniseră de o asemenea banalitate… Trebuie că se întâmplase ceva cu David.

Altminteri, nu arăta nimic. Stătea în capul scărilor, cu picioarele depărtate, cu mâinile înfipte în şolduri, cu degetele îndreptate în jos, cu torsul arcuit spre spate, în poza de cow-boy care îi era familiară. Purta nişte blugi şi o cămaşă cadrilată numită *wife-beater*[120]. Dinţii îi luceau pe faţa osoasă şi bronzată. Părea sincer încântat să-l vadă pe fostul bărbat al soţiei sale.

---

120 Soț care obișnuiește să-și bată nevasta, (n.a.)

— Deci, ai reuşit să scapi, totuşi? Bravo! Cine ţi-a pricinuit cele mai mari mizerii, blestemaţii de cecem sau blestemaţii de i-uşi?

Îşi strânseră mâinile mai viguros ca altă dată. Cele două chipuri, cel aspru şi cel neted, îşi zâmbeau.

— Nu te ştiam un patriot exaltat, spuse Robin, arătând spre *Stars and Stripe* cu o mişcare a capului.

— E o poveste lungă. Vino mai degrabă **s-**o vezi pe Connie. Nici nu-ţi închipui câte griji şi-a făcut pentru tine.

Lui Robin nu-i căzu bine că tocmai David îi pomenise de îngrijorările lui Constance, şi nu era sigur că David n-o făcuse **într-**adins ca să-i fie dezagreabil. În clipa aceea, Constance apăru în carul uşii deschise, şi văzu că ţinea, lipit de pieptul ei robust, un copilaş îmbrăcat în roz. Robin uitase că aştepta să nască, şi uitarea, pe care n-o putea ascunde, fiindcă nu adusese niciun cadou. Îl punea în încurcătură. Nu-i convenea să fie prins pe picior greşit, şi prin urmare, situaţia îi era deosebit de neplăcută, cu atât mai mult cu cât Constance. Constance a lui. Născuse, purtase şi adusese pe lume un copil al lui David. Faptul făcea relaţia noului cuplu exagerat de evidentă, chiar obscenă. Copiluli se păru o supradimensionare monstruoasă a sexului lui David, şi se simţi dezgustat.

— Cum îl cheamă, vreau să zic: cum o cheamă? întrebă el pentru a-şi ascunde stinghereala, ştiind prea bine că nu intra în personalitatea sa să se extazieze de drăgălăşenia unui prunc.

În acelaşi timp, o văzu pe Constance făcând ochii mari când îl zări şi o auzi strigând:

— Robin, ai albit complet!

— Ce spui?

— Aşa e, bătrâne, ai albit, recunoscu David. Trebuie că ai trecut prin momente grele. Hai, intră.

Robin intră. Deasupra şemineului era o oglindă şi, dând la o parte un vas cu flori pus în faţa ei, Robin constată că părul lui şaten, într-adevăr, albise considerabil: o şuviţă, mai ales, care-i cădea pe frunte, era de un alb-

gălbui. Destul de respingător. Nu era prea grav: coaforul său din Atlanta se pricepea la aşa ceva şi cu o tentă argintie, şuviţa ar fi putut deveni chiar seducătoare; ceea ce-l neliniştea. Însă, era că ar fi putut trăi zile şi zile, să se bărbierească, să se perie, să se pieptene, fără să observe schimbarea. Incredibil. Nu avea să ştie niciodată dacă transformarea fusese subită sau progresivă. Îngrijorător.

Robin IV şi Christobel veniră în fugă. Le dădu cadourile şi făcu un gest de scuză pentru ultima fetiţă:

— N-am să ştiu niciodată ce trebuie dăruit unor copilaşi aşa de mici. (Nu-şi dădu seama dacă părinţii puteau fi păcăliţi. Nu. Fără îndoială: niciodată nu se interesase de sănătatea lui Constance, iar ei, la rândul lor. Nu-i trimiseseră ferpare…) De fapt. Ce nume i-aţi pus?

— Georgia, spuse David, teribil de mulţumit.

Copiii cei mari nu se grăbeau cu despachetatul cadourilor: se uitau la tatăl lor din toate părţile, cu admiraţie şi mândrie.

— E adevărat că ruşii v-au eliberat. Sir? întrebă Robin.

— Cecenii au fost foarte răi cu dumneavoastră, Sir? întrebă Christobel.

Devenise un erou pentru copiii săi, pentru că îl văzuseră la televizor, iar colegii lor vorbiseră de el trei zile încheiate. Gloria falsei lui capturări şi a eliberării trucate se răsfrânsese asupra progeniturii sale. Faptul îl agasa. Oricum, cât de puţin preţ punea el pe adevăr, îi era penibil să povestească cuiva, şi mai ales copiilor săi, şi mai ales în prezenţa lui Constance şi a lui David, aventurile despre care se presupunea că le-ar fi trăit: răspundea monosilabic, cu un *da* care însemna *nu* şi *cu un* care voia să zică *da*.

Micul dejun se dovedi la fel de neplăcut cum prevăzuse. Nu numai că **s-**ar fi lipsit cu dragă inimă de *grits*, dar cârnăciorii şi ouăle prăjite şi pe o parte şi pe alta, plus clătitele stropite cu sirop de arţar nu-i plăcură deloc. Cât despre cafea, ce să mai vorbim! De multă vreme

pierduse obişnuinţa decoctului apos uşor colorat în maroniu, numit de americani cafea. Totuşi Constance se dovedea mai prevenitoare cum nu fusese ea niciodată: fără îndoială captivitatea fostului ei soţ trezise în ea instincte materne. Robin ajunse chiar să se întrebe dacă nu cumva, din consideraţie faţă de el, îşi ascunsese Constance picioarele irezistibile **într-**un pantalon alb.

Atmosfera se mai destinse doar când David povesti una dintre istorioarele lui nostime.

— Fiţi atenţi, am auzit una bună. Trei pastori stau de vorbă şi recunosc că păcatele îi apasă din greu, iar practicarea confesiunii de către romano-catolici n-ar putea fi rea. Bineînţeles, nu credeau în izbăvire, dar cu toate astea, dacă ar fi putut în mare taină să-şi mărturisească unul altuia greşelile, ar fi fost ca o uşurare. Căzură la înţelegere.

— Viciul meu este destrăbălarea, spuse prezbiterianul. În fiecare sâmbătă seară o răstorn pe nevasta diaconului: fără asta n-aş putea ţine predica de duminică.

— Cu mine lucrurile stau mai rău. Declară metodistul, sunt alcoolic: mi se întâmplă să dau pe gât o bere cât ai zice peşte.

— Cu mine e şi mai rău: îmi plac bârfele, spuse baptistul. Nu pot auzi un secret fără să nu dau fuga urgent să-l trâmbiţez în gura mare. Domnilor, vă doresc o seară bună.

De cum se dovedi posibilă retragerea sa. Robin îşi luă picioarele la spinare, pretextând o întâlnire presantă. Întreaga familie îl conduse până la maşina pe care, de data asta, copiii o admirară cu un respect aproape religios. Robin IV voia să ştie dacă îl va mai vedea curând pe tatăl lui la televizor. Christobel se atârna de braţul lui. Frumoasa Constance îi întinse obrazul la pupat. David privea scena cu mâinile în şolduri şi aerul unui *pater familias* satisfăcut de prestaţia sa. Robin se şi instalase la volan şi coborâse geamul pentru a le spune la revedere

încă o dată, când David coborî peronul din două salturi:

— Mai adineaori m-ai întrebat de drapele.

— Abundenţa de bunuri nu strică. Totuşi, în vremea noastră, nu crezi că rezidă aici o contradicţie?

— Contradicţie?

— Între stindardul sclavagismului şi steagul democraţiei!

Zeflemea, bineînţeles, dar nu cine ştie ce. Lui Robin nu-i era străin faptul că Sudul nu se bătuse pentru menţinerea sclaviei, ci pentru liberul schimb şi că democraţia reprezenta. În vederile Statelor Unite, mai ales un fond de comerţ.

— Asta-i bună. Robin, tu ştii prea bine că am nutrit dintotdeauna o simpatie morbidă pentru cauzele pierdute.

— Aşa vorbeşti tu despre ce mai mare putere mondială? Puţin respect, te rog. Tu nu-ţi închipui că nişte arabi fanatici şi lihniţi care, sub pretext că ne-au dărâmat două turnuri...

— Nu-i vorba de asta, Robin. America nu poate fi distrusă din afară. Ei. Din interior, pe jumătate treaba-i ca şi făcută. (*Red ne*ckul[121] era curios de mişcat; devenea elocvent.) Drogul, globalizarea, drepturile civice. Acţiunea afirmativă, politica corectă, petrolul, *New Age, New World Order*[122]... Bătrâna noastră Americă, cea a pionierilor, America cu inima curată, cea care nu vedea mai departe de întrajutorare şi de curcanul cu ocazia lui *Thanksgiving*[123]... **S-**a dus acea Americă. Aşa că vezi tu, îi pun la vedere drapelul aşa cum îl pun şi pe cel sudist. Din pietate pentru morţi.

Şi, ipocrit de feminist, ca atâţia americani, el se simţi obligat să adauge, fiindcă soţia îi auzise spusele:

— Connie este de aceeaşi părere.

— Da, spuse Robin pe un ton sarcastic, da, America lui Norman Rockwell e moartă şi îngropată. Voi aţi fost

---

121 Literal, ceafa roșie: țărănoi, (n.a.)

1221 22 Epoca nouă, Noua Ordine Mondială, (n.a.)

123 Sărbătoare religioasă ce corespunde cu strângerea recoltei, (n.a.)

martori, nu?

Secţiune 7.12 12

Panamá City Beach este o întruchipare a conceptului de orizontalitate: o fâşie de coastă lungă, în capătul Golfului Mexic, cam pe mijlocul acelei părţi a Floridei denumite „mânerul cratiţei”. Nu există nimic altceva decât o plajă cu nisipul alb. În prim plan, şi departe cât vezi cu ochii, o întindere de smarald cu apă sărată. Verticalitatea este absentă din peisaj, deşi câteva pâlcuri de cocotieri oblici se străduiesc să dea o idee şovăitoare în acest sens. Sunt puţine case particulare şi puţine magazine, dar motelurile şi hotelurile, mici sau mari. Se aliniază cu zecile, cu sutele, precum cuburile unui joc de construcţii, făcând eforturi să difere cât de cât unele de altele, pentru a-i seduce pe clienţi, dar tară să reuşească, fiindcă clienţilor nu le plac deosebirile. Ei vor să se bucure de nisipul alb şi apa de smarlad pentru banii plătiţi, şi, cum aceste produse nu lipsesc la Panamá City Beach, clientul se simte în general fericit, fie că a tras la un motel înfloritor sau sordid. Altminteri rari sunt cei care fac efortul să se târâie de la motel până la mare unde riscă, în anumite zile, să dea de valuri: piscinele de aia sunt făcute, pentru a răspunde nevoilor lor balneare. Clienţii din Panamá City Beach ţin în majoritate de două categorii ale populaţiei, studenţi şi agricultori, din care cauză însăşi plaja este botezată când „Capitala mondială a vacanţelor de primăvară”, când „Riviera ţăranoilor”.

Robin se instală în motelul cel mai confortabil pe care-l putu găsi. Îi convenea anonimatul motelurilor şi faptul de a nu zări mutra patronului decât la sosire, pentru că Plătit în avans, el se retrăgea în nimburile de unde îşi făcuse o scurtă apariţie pentru a pune mâna pe parale. De fapt, de data asta. Tehnica lui dădu greş, fiindcă se văzu nevoit să rămână pe loc mai multă vreme decât prevăzuse.

Dar. O dată instalat, a trebuit să caute un mijloc de a-şi ocupa timpul, aşteptând ca cei din Club să ia legătura cu el. Or, să-ţi ocupi timpul la Panamá City Beach reprezintă o

sarcină aproape la fel de imposibilă ca cea a lui Sisif[124], în cazul în care nu te dai în vânt după parcurile de atracţii, dar Robin nu se vedea deloc **într-**un manej sau pe topogan. Mai erau croazierele căpitanului Davis, expediţiile de pescuit ale căpitanului Andrew, localurile de noapte cu nume sugestive, *The Cun e, Show n' Tail*[125]

sau *La Vela* care angajase 5 orchestre, oferea 13 ringuri de dans şi 48 de baruri pentru un total de 700 de clienţi: Robin nu era atras de asemenea distracţii. În fine. Mai era muzeul submarin, unde erau expuse epave, dintre care unele datau din secolul al XVI-lea, dar îi dădeai ocolul rapid. Exceptând contemplarea răsăriturilor şi a apusurilor de soare de pe digul municipal, câteva reprize de bras în golf, un salt în pressing din când în când. Câteva pahare consumate prin baruri, stridii înghiţite prin restaurante – lui Robin nu-i venise ideea să folosească chicineta cuprinsă în apartamentul său într-adevăr n-avea ce face la Panamá City Beach, şi pentru un om atât de firesc activ cum era el. Trândăvia asta deveni, după puţină vreme, infernală. Plimbări? Soarele ardea ca nebunul. Excursii cu maşina? Nu era nimic de văzut pe o rază de o sută de mile…

Oh! Robin ar fi putut. În pofida meşei sale albe. Să agaţe fără dificultate câteva înotătoare, şi chiar să le schimbe în fiecare zi, dar nu era **într-**o predispoziţie amoroasă. Singura dată când pe plajă, se lăsă antrenat **într-**o discuţie cu un trup de femeie, barat de două firicele roz, se simţi dezgustat de stilul individei:

— Mai că nu-mi vine să cred, îi spuse ea. Dar semănaţi aşa de bine cu un tip pe care l-am văzut la televizor, ăla violat de ceceni.

---

124 Rege al Coriuntului, în mitilogia greacă, Sisif este condamnat după moarte de Zeus. pentru nelegiuirile din timpul vieții, să urce la nesfârșit o colină, mereu rostogolindu-se la vale. Mitul lui Sisif simbolizează condiția umană, (n.tr.)

1251 25 The Curve: „curba“. Numele celui de al doilea local se bazează pe un joc de cuvinte licențios care ar da aproximativ „lecția de proză", în sensul argotic al cuvântului, (n.a.) In argou, franțuzescul „prose" are semnificația de popou, (n.tr.)

— Ah! Vă referiţi la Chastow, răspunse Chastow. Nu ştiam că fusese violat.

— Oh! Bineînţeles, rosti îmbietoarea optimistă. Aşa procedează ei întotdeauna.

Resemnat, Robin se ţinu departe de încercările de seducţie.

Colac peste pupăză, mergând să facă baie în mare, se văzu, din a treia zi, împresurat de câteva milioane de meduze. Acele clopote plutitoare, gelatinoase, transparente, irizate, de marginea cărora atârnau filamente răspândite în apă, se întindeau până hăt departe, spre linia orizontului. Robin bătu în retragere în graba mare, dar o meduză tot reuşi să-i injecteze lichidul coroziv care-i provocă urticane. Aşa că nu se mai întoarse în apă şi se mulţumi cu sieste interminabile **într-**un şezlong din material plastic, contemplând când farandola delfinilor, ce se jucau de-a săritul din apă şi de-a căzutul înapoi în jerbe de spumă, când pelerinajul pelicanilor care, cu ochi ficşi, defilau pe cer înşiruiţi unul după altul.

Cât era ziua de lungă, pândea sosirea necunoscutului care să i se prezinte lui, Patriarhului Robert Chastow III, şi să-i comunice ce anume aştepta Clubul de la el acum. Dar nu venea nimeni. Seară de seară, îşi deschidea laptopul în căutarea unui curier electronic. Zadarnic.

Trândăvia predispune spre contemplare şi vagi amintiri. Un alt mod în care Robin şi-ar fi putut ocupa timpul, perindâ**ndu-**şi prin minte viaţa, fie sub forma unui examen de conştiinţă, fie foarte simplu pentru a o retrăi. Dar nu ăsta era temperamentul său. Viaţa lui era atât de intim legată de Club că Fără a şti ce întrebuinţarea voia Clubul să-i dea. Nu-l mai interesa, fie ea trecută, prezentă sau viitoare.

Încet, încet, adevărul începu să i se dezvăluie, mai întâi din zi în zi, şi apoi din oră în oră, şi apoi din minut în minut, absolut inacceptabil, şi cu toate astea inconştient acceptat, imediat ce se lăsa întrezărit. Ca un cancer. În acelaşi timp improbabil şi sigur. Mai sfâşietor decât orice

altă durere, mai fatal ca moartea. Orbitor. Paralizant.

Chiar şi când ajunse să fie sigur. Îşi mai acordă zece zile de graţie. Situaţia era din cale afară de oribilă. La capătul celei de-a şasea, Robert simţi că îşi epuizase în acelaşi timp răbdarea, demnitatea şi orice posibilitate de eroare. Mesajul Clubului fusese recepţionat aşa cum trebuia.

Robin îşi făcu bagajele, mai aruncă o privire înfrunctuoasă calculatorului, şi plecă.

Secţiune 7.13 13

Dacă există un lucru care să interzică formal codul moral anglo-saxon, pe care Robin îl moştenise, şi-l asumase, îl perfecţionase, era acel *self-pity*, înduioşarea asupra propriei persoane, culmea vulgarităţii. Ei bine, fie că greşeala se trăgea de la acele câteva picături de sânge francez purtat în vine, de data asta, Robin nu mai rezistă acelui *self-pity*. Rula în luxoasa sa maşină intrigue, fără să ştie încotro mergea (atât doar că nu era spre sud, fiindcă golful Mexic forma frontiera naturală), trecând, ca să spunem aşa, pe pilot automat; îşi aduse aminte de răspunsul dat în decursul iniţierii sale în cadrul Clubului, când fusese întrebat de ce anume se temea mai mult pe lume: „Să nu descopăr că lumea nu este aşa cum mi-o figurez eu sau, mai exact, că se reduce doar la ce-mi figurez eu”: oh, tocmai **într-**o astfel de disperare se scufunda el, sau, mai curând, disperarea fiind o criză din care-ţi revii **într-**o zi sau alta. **Într-**o pierdere a speranţelor fără fund şi probabil, fără sfârşit.

Uneori, se întreba dacă ar fi fost la fel de lovit în cazul în care ar fi fost exclus din Club, şi nu promovat. Din punctul lui de vedere, rezultatul ar fi fost cam acelaşi, dar durerea incomparabil mai mică. Amantul părăsit se consolează repetâ**ndu-**şi că cel puţin fusese iubit, iar Robin ar fi putut să-şi spună că el servise bine cauza Clubului, care era o cauză frumoasă. Dar, la Panamá City Beach, el înţelesese că nu putea fi exclus din Club, fiindcă nu exista niciun Club, că, la drept vorbind, niciodată nu

existase un Club sau că Cel puţin, nu mai existase de generaţii întregi. Oh! Clubul (care nu exista) îşi construise cum nu se putea mai bine pedagogia. Dacă el. Robin, nu ar fi fost condus din grad în grad până la al doisprezecelea, nu ar fi înţeles niciodată sensul celui de-al treisprezecelea, n-ar fi ştiut să interpreteze caietul alb cu pagini albe. Locul ales bizar la Panamá City Beach şi absenţa oricărui contact. Poate că ar fi rămas până la moarte privind golful Mexic, în aşteptarea unui mesager, care n-ar fi venit niciodată. Sau **s-**ar fi zbătut, ar fi încercat să-i întrebe pe ceilalţi membri ai Clubului, pe care-i cunoştea... Dar el. Nu: detaliile mistificării încă îi scăpau, dar esenţialul devenise limpede în mintea lui. Clubul era un joc. O filosofie, o farsă, o asociaţie de ambiţioşi recunoscători unii faţă de alţii, dar nu era un club. Nu era CLUBUL.

Era atât de evident când te gândeai: aşa cum şi Kaaba era lipsită de orice accesoriu morbid sau esoteric, nici Clubul nu conţinea nimic. Secretul său consta în faptul că nu exista niciun secret. În realitate, după ce propovăduise Omul Desăvârşit, metisat, asexuat, donat, la ce alt mister mai puteai să te aştepţi, dacă nu la neant? Robin încerca o amărăciune infinită: nu numai pentru el, dar şi pentru bunicul său. Care avusese norocul să nu ajungă la rangul suprem şi să afle că fusese tras pe sfoară o viaţă întreagă.

Robin rula şi îşi spunea – în franceză – că fusese înşelat.

Rulă o noapte, rulă o zi, fără să mănânce, fără să bea, oprin**du-**se doar ca să umple rezervorul maşinii.

Trecea prin momente de furie, când se simţea în stare să-l asasineze pe Dr Kristen. În altele, se gândea la sinucidere. *Pentru ce* mai trăia el acum. Dacă nu mai avea *pentru ce* trăi?

Întotdeauna fusese singur, dar fără să-şi dea seama. Şi acum devenea conştient de această realitate.

Din timp în timp, îşi spunea:

— Am să-mi iau un câine. Sau o pisică.

Şi atunci, glandele lui lacrimale reacţionau.

Îşi amintea de caii bunicului, probabil morţi de multă vreme, şi îi regreta pentru prima oară.

Ce-i mai oferea viaţa? Nimic, fiindcă nu credea în nimic. Doar nu avea să se mai ocupe de *Bids for Kids*!

Simţea o nevoie atât de mare de consolare. Încât se întreba ce fiinţă omenească îi era mai apropiată.

Betty? Nu. Din Betty nu-i plăceau de fapt decât picioarele. Copiii lui? Aveau un alt tată. Care credea **într-**o sumedenie de lucruri, şi care avea să-i înveţe să creadă şi ei. Constance nu fusese decât o neînţelegere. Dr

Kristen? Dr Kristen nu-i fusese niciodată apropiat, şi ajunsese cât mai străin posibil. Dacă stătea bine şi se gândea, omul căruia Robin îi datora cel mai mult era francezul numit Sangdeboeuf. Care îi salvase viaţa în adâncul acelei grote cecene, şi încercă pentru el o anume afecţiune, aproape o invidie, o invidie lipsită de ostilitate. Da, acel om trebuie că avea nişte convingeri, nişte credinţe; ca militar, trebuie că ştiuse, chiar şi confuz, pentru ce se bătea: pentru Franţa, poate. Ce naivitate!

Mai era şi rusul, care ura America în mod evident. Oare, ce rău îi făcuse, dacă nu să destabilizeze puţin Rusia? Şi. Dacă acesta reprezenta un motiv suficient, înseamnă că îşi iubea ţara, credea oarecum în ea. Atunci, şi el merita să fie invidiat. Cât despre glonţul pe care avea să-l expedieze în anatomia lui Robin, Robin n-ar fi fost supărat pe el absolut deloc. „Ce-aş fi făcut eu în locul lor? Nu se ştie niciodată dacă economia de mijloace se află de partea vieţii sau de partea morţii”.

Rula mereu.

Asasinarea Dr Kristen ar fi fost lipsită de eleganţă. Suicidul nu ridica probleme: Robin avea, în seiful unei bănci, un Smith and Wesson 357 Magnum, care ar fi rezolvat problema. Să-şi ia un câine părea mai complicat: ar fi fost nevoit să aleagă rasa câinelui, să-l plimbe…

Maşina intrigue cerea de băut. Robin nu avea nici cea mai vagă idee în ce loc din America se afla. GPS-ul său

interior era în pană. Se opri **într-**o staţie de benzină şi constată că pământul taluzului iluminat de ultima rază de soare în apus era roşu. De un roşu frumos, feruginos. Care-i aminti de peisajele copilăriei. Se gândi la expresia „argilă roşie de Georgia1? Şi, în aşteptarea câinelui sau a sinuciderii, simţi nevoia să se ducă şi să sufere în găoacea lui, nu în indiferent ce găoace, a lui, bârlogul, vizuina unde ar fi putut să-şi lingă rănile sau să moară. Îl întrebă pe pompistul de culoare unde se afla. La patruzeci de mile de Savannah. Se nimerea bine: apartamentul din Atlanta nefiind luat în calcul, Robin nu avea o altă găoace pe lume decât Chastow Plantation, îi telefonă lui Chester şi porni iar la drum.

Soarele apusese şi cerul era de un albastru electric când Robin descoperi casă, al cărei prim etaj părea să plutească deasupra umbrelor negre ale parcului, ca un pachebot pe o mare de noapte. Stăpânul acelor locuri coborî din maşina al cărei climatizare mergea la putere maximă, şi căldura umedă a Georgiei – pe care n-o băgase în seamă mai devreme, în timp ce lua benzină – îi căzu asupra capului, a spatelui, a mâinilor, îi învălui coapsele, ca nişte lenjuri calde şi mustind de apă.

Unchiul Chester venea în fuga mare. Îmbrăţişări. Îndelungi bătăi prieteneşti pe spate. Mâinile mari, negre pe deasupra şi albe pe dedesubt, apucând mânerele valizelor Gladstone.

Ah! îşi făcuse atâtea griji pentru Mr Robin!… Era aşa de fericit să-l vadă pe Mr Robin, deşi îmbătrânit cum era! … Fusese aşa de emoţionat privind la televizor! Spera măcar că venise pentru mai multă vreme. Ar fi fost mai prudent! În bătrâna Georgie nu era picior de cecen răuvoitor! Mr Robin ar vrea să bea obişnuitul său *mint julep* acum sau ceva mai târziu? Fireşte, pregătise somn pentru cină, somn pescuit de Chester în persoană.

Mr Robin voia înainte de toate să facă un duş.

Urcă în camera sa. Ultima oară când se culcase acolo, în patul cu baldachin al bunicului, lumea încă se mai

învârtea în jurul Clubului. Acum, se rotea în vid.

Vidul. Conceptul cel mai dificil de sesizat. Şi pe urmă, sub pretextul că Clubul era golit de sens. Era îndreptăţită deducţia că şi lumea era la fel? Da, fiindcă Clubul (care nu exista) împinsese logica lucrurilor, din despuiere în despuiere, cât de departe ar fi putut să meargă: până la uriaşa gaură neagră.

Robin desfăcu o valiză, scoase din ea trusa de toaletă şi, maşinal, calculatorul pe care-l aşeză pe o masă rotundă din lemn de arţar.

Chester pusese în funcţiune vechile aparate de aer condiţionat, câte unul de fiecare cameră, dar era aşa de cald că nu se dovedeau în stare să facă faţă. Robin se dezbrăcă, aruncâ**ndu-**şi la întâmplare hainele ude de sudoare. O să le adune mai târziu. Intră în baie şi fu nevoit să aştepte până ce apa duşului ajunse destul de rece, aşa cum şi-o dorea. În cada veche cu labe de leu din bronz aurit, se săpuni, se frecă, se stropi îndelung, cu vaga speranţă de a spăla nenorocirea care se abătuse asupra lui. Abia dacă se zvântă. În ideea că vaporizarea apei îl va mai răcori puţin.

Îşi spuse că se ridicau probleme de ordin practic. Era cazul să-l anunţe pe Dr Kristen (care rămânea de negăsit) că părăsea un Club care nu exista? Său. Dimpotrivă, să încerce utilizarea în folosul propriu a formidabilei puteri pe care Clubul o acumulase servind nimic?

Nu-şi luase papucii şi mergea cu picioarele goale pe dalele din baie, apoi pe parchetul din dormitor, lăsând urme ca Vineri pe plaja lui Robinson. Ah! Dacă măcar ar fi avut un Vineri! Brusc, i se făcu foarte foame. Nu mai mâncase de când… nu mai ştia de când şi presimţea de pe acum pe buze gustul acrişor şi gheaţa pisată din *mint julep*. **S-**ar fi simţit bine dacă ar fi coborât în şort pentru cină. Dar, din respect pentru Chester, nu putea. Deschise o comodă, găsi acolo **într-**un teanc de lucruri, o cămaşă şi un pantalon uşor. Şosete? Nu. Avea pe undeva nişte tenişi de pânză pe care îi va încălţa pe piciorul gol. Căutâ**ndu-**i,

trecu prin faţa mesei de arţar şi văzu că, fără să-şi fi dat seama, deschisese calculatorul.

Şi calculatorul îi anunţa că avea un mesaj electronic.

O coincidenţă? Sau cineva îi ţinea sub observaţie de departe fereastra cu o lunetă şi mesajul plecase de îndată ce fereastra se luminase? Ridicol! mai probabil. Robin fusese supravegheat la Panamá City Beach şi de cum plecase, curierul electronic fusese lansat în spaţiu.

Uită de tenişi, şi de *mint julep*, şi de somn, şi de Chester.

Conectă calculatorul la telefon, se aşeză dinaintea ecranului şi-l întrebă, fără să ştie ce corespondent avea să se afişeze, nici dacă se afla foarte aproape sau la antipozi, sau **într-**un univers paralel. Era aşa de obosit încât o altă idee bizară îi trecu prin cap: şi dacă acest corespondent era fantoma lui Chastow Plantation, acel sclav despre care se vorbea că murise în lanţuri, şi pentru care informaţiea devenise o formă de magie? Fiindcă nimic nu era adevărat, totul devenea posibil.

Dar corespondentul era foarte simplu Patriarhul Kristen, care îi fixa o întâlnire informaţiea Patriarhului Chastow, „prin utilizarea webcam-ului de preferinţă, ca să fiţi sigur că eu sunt eu şi pentru ca eu să văd ce mutră veţi face!”

Secţiune 7.14 14

La ora stabilită, Robm se instalează în faţa ecranului, pune micuţa webcam pe masa de arţar, îndreptâ**nd-**o spre propria faţă, lansează un software Netmeeting şi dă un click pe butonul *chat*.

Apar două imagini: la stânga, a sa, cu părul alb; la dreapta, faţa de cauciuc a Dr Kristen cu fanoanele atârnânde. Legătura nu este bună şi, uneori. Robin are impresia că Dr Kristen trece pe dinaintea oglinzilor deformante din Muzeul Grevin[126]: cele care lungesc, cele care îngroaşă, cele care înceţoşează. Ar fi putut să discute

126 Muzeul figurilor de ceară din Paris, fondat în 1882, de Arthur Meyer și Alfred Grevin. (n.tr.)

ca prin telefon, dar, de comun acord, preferă să schimbe mesaje scrise, ca să-şi dea mai mult timp de reflecţie şi să se poată vedea gândind unul pe altul.

Dr Kristen către Robin:

A fost o lovitură ieşită din comun, ce părere aii Robin către Dr Kristen:

Aşa e.

Dr Kristen:

Din curiozitate. Ce gust ţi-a lăsat în gurăl Robin:

De cenuşă.

Dr Kristen:

Şi pentru mine a fost la fel. Este o reacţie absolut pe potriva situaţiei. Îl citeşti pe Rudyard Kipling1 Robin:

Demodat, nu?

Dr Kristen:

Da. Şi e păcat. Găseşti lucruri frumoase (fără a mai pune la socoteală prenumele, care este sublim: ai zice, răcnetul unui tigru). Dar, între altele acel poem atât de dezonorant...

Robin:

If.

Dr Kristen:

„Dacă îţi poţi vedea distrusă opera vieţii şi să te apuci **s-** *o reconstruieşti liniştit...”*

Robin:

„Vei fi un om, fiul meu Dr Kristen:

Exact. Dar frumosul Rudyard, care inventase totuşi Marele Joc, nu prevăzuse că putea fi şi mai rău: nu numai să-ţi vezi opera vieţii distrusă, dar să afli că ea nici măcar nu exista. E mai rău. Nul Robin:

E mai rău.

Dr Kristen:

De ce crezi că te-am promovat Patriarhi Robin:

N-am nici cea mai vagă idee.

Dr Kristen:

Ah! N-ai sesizat complimentul? Fiindcă eşti unul dintre puţinii candidaţi care are – cel puţin aşa sperăm –

nervi destul de tari pentru a rezista şocului, fără a fi tentat să mergi şi să povesteşti totul la Washington Post. *Să te sinucizi sau să adopţi o altă soluţie la fel de radicală*. Robin:

Recunosc că nu m-am gândit la Washington Post.

Dr Kristen:

E un filosof francez, Ernest Renan, dacă nu mă înşel, care a spus: *„S-ar putea ca adevărul să fie trist*. *„O idee de francez*. *Ceea ce nu există nu poate fi trist*. *De altfel, ceea ce există nici atât*.

Robin:

Vreţi să spuneţi că nu există cu adevărat nimici Dr Kristen:

Nu există un tablou de ansamblu al universului, dacă îţi dai seama ce vreau să spun; *totul este relativ, insignifiant, tranzitoriu, iar noi suntem treisprezece care ştim asta*. *Noi, cei treisprezece Patriarhi*. *Nu neg că ar mai fi şi alţi nihilişti pe lume, dar ei ne servesc de intuiţie*. *Iar noi*. *Iată că au trecut trei secole de când tatonăm prin mijloace colective ieşite din comun, şi ajungem mereu la acelaşi rezultat*. Nimic, nihil, nada. Nichts, nicevo. Zip.

Robin:

Deocamdată, poate că sunt încă sub şoc, nu mă interesează aspectul filosofic al chestiunii. *Cred că am înţeles că Clubul nu există sau, cel puţin, că noi ne facem o idee complet grotescă despre el Dar, în fine, oricât de pueril ar părea, aş vrea să precizăm câteva lucruri*. *E permis*?

Dr Kristen, cu un zâmbet larg al buzelor de gutapercă:

Ai încuviinţarea mea.

Robim

Cine m-a numit Patriarhi

Dr Kristen:

Le vei afla numele, îi vei întâlni. *Sunt doisprezece enoriaşi cumsecade, mai nihilişti decât toţi ruşii secolului al XIX-lea luaţi la un loc, pe care nu-i surprinde nimic, iar*

„*tăcerea eternă a spaţiilor infinite* „*nu-i sperie*.

Robin:

Cei doisprezece înţelepţi? *Cei treisprezece înţelepţi, dacă mă pun şi pe mine la număr*?

Dr Kristen (pufnind):

Spune mai degrabă cei Treisprezece Nebuni. *Cei Treisprezece Cavaleri ai Neantului* (*îmi place cuvântul neant în franceză*: *rimează aşa de bine cu hi*-*ha*), *cei Treisprezece Convivi ai Banchetului Flămânzilor, cei Treisprezece Fondatori ai Euharistiei lui Iuda*... *Sper că ai sesizat majusculele*.

Robin:

Probabil că vă stricaţi de râs când rămâneţi între dumneavoastră.

Dr Kristen:

Ca aţâţi alţi haruspici.

Robin:

Şi ce fac Patriarhii?

Dr Kristen:

Facem exact ceea ce vrem. *Poţi face tot ce vrei, pentru că Dumnezeu nu există*. *Dostoievski ne*-*a atras atenţia mai demult*. *Şi dumneata la fel, vei face tot ce pofteşti*.

Robin:

Ca să poţi face tot ce pofteşti e nevoie de credite.

Dr Kristen:

Ah! *Vrei să ştiţi de unde ne vin verzişorii*? *Avem printre Patriarhi câţiva bancheri de primă mărime, care nu cred în nimic, mândri totuşi de onestitatea lor*. *Ei dispun de fonduri care aparţin întregului Club şi pe care ştiu să le fructifice* **într-***un mod astronomic*. *Apoi, le redistribuie diferitelor cauze care au meritul de a le fi pe plac sau de a*-*i amuza*. *Suntem foarte vigilenţi să nu se strecoare printre noi* „*persoane care cred cu adevărat în ceva*”, *altminteri, ele* **s-***ar simţi tentate să ne deturneze interesele în avantajul operelor lor*: *Opus Dei, francmasoni, neonazişti, troţkişti, sionişti, şi de ce nu, Hezbollah*? *Nu*. *Nu, noi avem*

grijă să alegem doar băieţi de genul dumitale care, din iniţiere în iniţiere, vor fi determinaţi să nu încerce niciodată să creadă în ceva. E mai sigur aşa. Puţină corupţie, ceva dorinţă de putere sau de antipatie chiar obsesională, nu sunt în măsură să ne sperie. Dumneata, de exemplu, ţi-ai făcut o idee fixă din lupta împotriva Rusiei, ei bine, asta ne-a plăcut: *te-am susţinut şi vom continua să te susţinem, pentru că, în lumea modernă, Rusia riscă să se dovedească antineant. Dacă, în schimb, ai fi fost un sălbatic apărător al lui esperanto sau ai dreptului şoarecilor albi de a dispune de ei înşişi, am fi manifestat mai multe îndoieli asupra capacităţii de a deveni un adevărat Patriarh, complet deziluzionat, pe deplin convins de adevărul Eclesiastului*: vanitas vanitatum et omnis vanitas[127].

Robin:

Luaţi hotărârile cu majoritatea voturilor?

Dr Kristen:

Da' de unde, băiete dragă. Între noi nu există nimic atât de ridicol sacramental şi democratic. În fond, suntem de acord cu toate, pentru că nu credem în nimic. În plus, noi depindem de modă, de situaţia politică corectă, de preferinţele noastre gastronomice, de afinităţile noastre sexuale şi politice... Evoluăm şi noi. Cred că am susţinut Ku Klux Klanul, la un moment dat: *acum, dimpotrivă, susţinem* Acţiunea Afirmativă. *Ce importanţă are*? *Totul se petrece în familie*: *Ascultă, Joe, am un membru al Clubului care a gândit un proiect pentru a-i pisălogi pe ruşi. Ar fi tare nostim, i-ai putea debloca un milion*?

Robin:

Presupun că-i nu-i chiar aşa de simplu.

Dr Kristen:

Dar este convivial.

Robin:

Ţineţi reuniunii Dr Kristen:

Cât mai puţine posibil. Ne folosim de telefon, de fax,

127 Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciuni, (n.tr.)

de curierul electronic. Şi, dacă se impune cu adevărat păstrarea unui secret, nimic nu poate înlocui o întâlnire de la om la om.

Robin:

Dar la urma urmelor, care e scopul Clubului1 Dr Kristen:

Să facem un cult patroanei noastre: sfânta Entropie.

Robin, după un timp:

N-aţi vrea să veniţi cu unele precizării Dr Kristen:

*Dumneata n-ai auzit niciodată vorbi***ndu-***se de entropiei* Robin:

A trecut multă vreme de când n-am mai asistat la cursuri de fizică. Dr Kristen:

Ia câteva bile roşii şi câteva albastre şi pune-le pe rând **într-***o cutie. Scutură-le. Ele se vor amesteca. Scutură-le cât poţi demult. Nu se vor mai separa niciodată. Este singurul secret cu adevărat din lume.*

Robin:

Şi ce dovedeşte asta! Dr Kristen:

Pune un corp foarte fierbinte lângă un corp mai puţin fierbinte: corpul foarte fierbinte îl va încălzi pe celălalt, care nu va pierde nicio calorie.

Robin:

Şi ce dovedeşte asta! Dr Kristen:

Că universul tinde către starea sa de probabilitate şi de dezordine maximă. Cosmosul n-a fost niciodată altceva decât un accident: el se întoarce în haos, în harababura originilor. E cel de al doilea principiu al termodinamicii lui Sadi Carnot. Noi suntem singurii care am dedus din el aplicaţiile istorice şi filosofice. Iată de ce, între noi, nu ne spunem niciodată Patriarhi, ci întotdeauna Entropişti: acesta este adevăratul nostru secret. Robin:

Atunci, Omul Total preconizat de gradul doil

Dr Kristen:

Va fi probabil şi mai dezgustător ca toţi oamenii parţiali puşi laolaltă. Dar aceasta este calea sfintei Entropii, care va conduce progresiv întregul univers către

o uniformitate absolută. Nu va fi deloc vesel, dar aşa va fi, şi toate forţele care i se opun, numite entropie negativă, reprezintă forţe reacţionare. Dumneata nu simţi o vocaţie reacţionară, nu-i aşa? Consider destul de plăcut să-ţi atribui meritul accelerării Istoriei în cursa ei către abis. Întotdeauna zarurile trebuie aruncate de partea inevitabilului.

Robin:

La urma urmelor, nu sunt deloc sigur că am nervii chiar aşa de tari.

Dr Kristen:

Cum să nu, cum să nu. Îmi dau seama în ce stadiu te afli: cel de împlinire. Şi probabil că-ţi aminteşti definiţia dată de inegalabilul Ambrose Bierce împlinirii? „Împlinirea reprezintă moartea efortului şi naşterea dezgustului". Recunoaşte că aici ai ajuns.

Robin:

Dar în practică?

Dr Kristen:

În practică, ar putea fi aşa cum doreşti. Dacă aş fi în locul dumitale, aş lăsa operaţiunea Rană Mortală să somnoleze o vreme, dar aşa încât să poată fi reluată în calitatea ei de dezinformare: sunt sigur că ai putut face o groază de măgării cu acele backup, şi că va fi cu putinţă să te foloseşti de ele cum nu se poate mai bine, chiar şi cu ceva întârziere. Deocamdată... Ţi-am citit rapoartele, îţi dai seama, şi constat că te-ai lăsat **într-***o oarecare măsură recrutat de tandemul Sangdeboeuf-Golubiński, am înţeles bine, nu?*

Robin:

Aşa şi-au închipuit ei, că m-au recrutat.

Dr Kristen:

Ei bine, e perfect, pentru că există astfel un motiv de a rămâne în contact cu ei. Fără ca ei să-şi dea seama cu adevărat, ai putea încet, încet să-i recrutezi la rândul dumitale. Eu aş lega nişte relaţii foarte intime cu Boierii, dacă aş fi în locul dumitale. Ai putea chiar să-i faci să

creadă că ai fost sedus de etica lor de *fapt, ai fost câştigat de cea a lui Şahid. E cazul să fii electiv*!

Robin:

Şi la ce ar servi toate astea?

Dr Kristen

Nu ghiceşti? *Eventual* **s-***ar putea crea o sucursală rusă a Clubului. Noi ne-am şi gândit la o astfel de posibilitate, aminteşte-ţi. Am face nişte mizerii sfintei Rusii, nu crezi*? *Şi ai avea o ocazie, care nu trebuie să-ţi scape, de a racola, din capul locului, nişte recruţi de nivel înalt. Nu te-ar interesa să fii Patriarhul însărcinat cu afacerile ruseşti, dumneata care ai o predilecţie pentru poporul ăst al*

Robin

Vreţi să extindeţi la infinit un Club care nu serveşte la nimic, care n-a servit niciodată la nimic?

Dr Kristen:

Poţi fi. Sigur vreodată? *Cunoscâ***ndu-***i pe germani, trebuie că la origine existase un idealism oarecare, dar noi americanii, nu ne lăsăm înşelaţi*: *dacă cerul este pustiu, totul e pustiu*; *şi cerul este incontestabil pustiu. Dar trebuie să ne agităm puţin, fiindcă, aşa cum zice Pascal, omul nu e capabil să stea liniştit* **într-***o cameră. Am impresia că nu sesizezi suficient de bine grandoarea visului nostru. Toate energiile deturnate de noi pentru a le precipita cu anticipaţie în această uriaşă şi fatală distrugere care este entropia, avansul pe care-l luăm cu bună ştiinţă asupra destinului... Nu găseşti că e magnific*? (*Imaginea Dr Kristen se bruia din ce în ce mai mult pe ecran*; *ai fi zis că emite de pe Erebes*[128].)

Robin:

Vă urmăresc cu greu. Există unii oameni care cred în teoria complotului, iar comploturile lor, bune sau rele, duc întotdeauna *undeva*: *la reconstruirea Templului din Ierusalim, la imperiu*! *Sionist, la eliberarea popoarelor oprimate, la triumful rasei ariene sau ad majorem Dei*

128 Vulcan activ din Antarctica (insula Ross) de 3.794 de metri, (n.tr.)

gloriam. La ce bun să urzeşti un complot care n-ar duce nicăieri? Mi se pare împotriva naturii.

Dr Kristen:

Dragul meu Entropist, am să-ţi povestesc o întâmplare. Am adaptat-o puţin după Flavius Josephe.

*Toată viaţa sa, marele Pompei visase la Templul lui Solomon. Ştii că religiile orientale începeau să fie la modă, pe vremea sa, iar el auzise vorbi***ndu-***se despre acest monument extraordinar, clădit cu o mie de ani mai înainte, distrus cu cinci sute de ani mai târziu, reconstruit şi mărit recent, şi în care se presupunea existenţa unei prezenţe divine. Bineînţeles, Pompei nu era omul să creadă în Jupiter şi în toată clica lui, dar cunoştea povestea Chivotului Legii de care nimeni nu se putea apropia fără să fie fulgerat; auzise vorbi***ndu-***se de Tablele Legilor gravate în piatră de Dumnezeu în persoană pe vârful muntelui Sinai; ştia că Aaron şi Moise făceau incredibile scamatorii cu toiagul lor. Ştia, de asemenea că sfânta sfintelor aflată în fundul Templului era atât de sacră că numai marele preot putea intra acolo, şi asta doar singură dată pe an. Imaginaţia lui Pompei o luase razna: ce anume vedea marele preot în sfânta sfintelor, când intra acolo?* (Faţa Dr Kristen continua să se transforme pe ecran, aşa cum se preschimbă întruna Belzebut când îşi face apariţia: ba îi cresc nişte cârnaţi. Ba năpârci în păr, ba o trompă de elefant, ba o limbă lipicioasă de urs-furnicar, care îi apare şi-i dispare printre buze.)

Cunoşti povestea. Război civil în Palestina. Romanii profită de împrejurări, ca de obicei. În cele din urmă. Ar is to buf55 *se retrage în Templu, o adevărată fortăreaţă şi, profitând de pantele abrupte pe care este construit, se apără ca un diavol împotriva armatei romane şi a tuturor maşinilor ei. Are un singur punct slab: nu se poate război în ziua de Sabbat. După trei luni de asediu, romanii cuceresc Templul, luâ***ndu-***l cu asalt. Sinucideri colective ale apărătorilor, masacrarea preoţilor în timp ce oficiau, douăsprezece mii de iudei exterminaţi, dar Pompei putea*

să-şi satisfacă. În sfârşit, curiozitatea.

Străbate piaţa, curtea străinilor, curtea femeilor, curtea bărbaţilor, curtea preoţilor. Totul în jurul lui nu este decât aur, argint, lemn de preţ, fildeş, covoare. Pompei transgresează interdicţiile sanctuarului. Ajunge până la sfânta sfintelor. Acolo. Îmi place să cred, că **s-***a tras un pas înapoi pentru a-şi da timp să-şi savureze triumful, sau din***tr-***o teamă mistică, pe care nu şi-o mărturisea, n-are importanţă. În sfârşit, ridică perdeaua. Şi ce găseşte în locul cel mai sacru dintre toate*?

Nimic.

Mă rog, o adunătură de vechituri sacre, vase şi sfeşnice de aur. Dar acel Dumnezeu unic şi exigent, despre care începuse să se vorbească atât, nu era prezent la întâlnire.

Îmi închipui că Pompei **s-***a simţit liniştit* **într-***o măsură şi uşor decepţionat. Nu crezi*?

Robin:

Dr Kristen, întotdeauna am vrut să vă pun o întrebare lipsită de delicateţe.

Dr Kristen:

Dă-i drumul.

Robin (observâ**ndu-**şi propria faţă, ale cărei trăsături rămân inexpresive pe ecran, în timp ce o lucire de demenţă îi trece prin ochi, mai să-i iasă din orbite de sub şuviţa albită):

Cu atât mai mult cu cât circumstanţele se pretează. M-am întrebat de multă vreme, ca toată lumea, de altfel, dacă sunteţi bărbat sau femeie. Deci, n-aţi vrea să-mi faceţi puţin striptease ca să mă convingi[129]

Cum răspunsul întârzia, brusc se produse o pană de curent – vremea era furtunoasă, şi lumina se stinse în toată casa. Lămpile mai întâi, apoi aparatele de aer condiţionat, cu sforăituri şi gemete lamentabile şi, în cele din urmă ecranul însuşi, bateriile nefiind reîncărcate demult.

Prin noaptea care se lăsase, Robin auzi un zgomot de

---

129 Rege al Iudeii - 67-68 - otrăvit de Pompei, (n.tr.)

ziare mototolite: ploaia se abătuse pe acopnş, peste stejarii înfofoliţi în ceaţa spaniolă prăfoasă, peste pământul însetat. Se duse la fereastra cu ghilotină şi o ridică. Un miros veşted, suav şi fecund năvăli în încăpere, iar el îl respira cu toţi plămânii.

Se făcură auziţi nişte paşi. O dâră de lumină despică întunericul. Câteva ciocănituri. Uşa se deschise. Chester se opri în prag, cu o lampă de petrol în mână. Urcase de mai multe ori, se uitase prin gaura cheii şi**-**l văzuse pe Mr Robin ocupat. Dar acum, poate că Mr Robin ar binevoi să coboare, să ia un pahar şi să cineze. Nu avea de ce să**-**l neliniştească pana: vara, se întâmpla adesea din pricina furtunilor.

Coborâră scara şi străbătură casă, lampa cu petrol reflectâ**ndu-**se prin oglinzi şi panourile de lemn lustruit, unde ei înşişi treceau ca nişte umbre insesizabile. Chipul alb al lui Robin prindea câteva reflexii, dar cel al lui Chester, nu: ai fi crezut că lampa se deplasa de una singură, sau că era purtată de un duh rătăcitor.

Terasa din faţă nu era luminată, dar nici nu era nevoie să vadă pentru a bea un *mint julep*. Robin se lăsă greu **într-**un rocking**-**chair. Ploua de rupea pământul. Chester, în picioare în spatele lui, zicea că plouă cu găleata. Cataractele cădeau ca o perdea mereu reînnoită, ce părea suspendată de frontonul casei, iar zgomotul lor nu mai era cel al unor ziare mototolite, ci o insistentă sfâşiere perpetuă, dacă nu cumva **–** potrivit lui Chester **–**, te ducea cu gândul la zeci de mii de şerpi cu clopoţei, su**nându-**şi cozile în acelaşi timp.

Chester era **într-**un continuu du-te-vino cu lampa în mână, iar Robin simţea în spatele lui ca o prezenţă binevoitoare, liniştitoare, aproape maternă, aproape angelică. Mai ceru un *mint julep*, nu atât pentru gustul alcoolului, cât pentru a urmări o dată în plus cu ce demnitate îl pregătea Chester şi i**-**l aducea.

Trebuia totuşi să meargă în sufragerie, şi Robin prezidă o masă de acaju, unde ar fi putut să ia loc optzeci

de persoane, iar el era singur în întuneric, dinaintea şervetului cu broderie englezească şi lampa de petrol care fumega puţin, în jurul ei învârtejin**du-**se fluturi de noapte. Ceva mai sus. În beznă, plutea faţa zbârcită a lui Chester, care părea şi ea din acaju.

Cu corneea ochilor galbenă, şi dinţii ajunşi cenuşii cu anii, mai puţin cei din aur, care străluceau vesel. Robin îşi spuse că întronarea Omului Total presupunea dispariţia lui Chester, şi tare ar fi fost păcat.

În Chester se operase o schimbare. Cândva, era întruchiparea discreţiei, dar după ce Mr Robin apăruse la televizor, Chester nu vedea de ce **s-**ar mai jena să pună nişte întrebări. Voia şi el să ştie dacă Cecenia era plată sau muntoasă, dacă era frig sau cald pe acolo, dacă puteai găsi albi şi negri, republicani şi democraţi, somn. Mistreţi, căprioare, prepeliţe, şerpi numiţi mocasini, dacă oamenii erau liberi să voteze, dacă femeile erau serioase sau rele de muscă, dacă cecenii credeau în Iisus, despre ce le vorbea pastorul când predica şi dacă predica mai bine sau mai puţin bine decât cei baptişti... Robin răspundea cum putea, admirâ**ndu-**i curiozitatea.

La rândul său, se interesă de rarele călătorii ale lui Chaster. Cu siguranţă nu mersese în străinătate, dar poate la New York? Chester se strâmbă. Întâlnise newyorkezi, da, albi şi negri, dar nu pricepea o iotă din jargonul lor. Coasta de vest? Nu, nu fusese niciodată pe coasta de vest: la ce bun? Din Savannah se vedea foarte bine marea. Copiii lui Chester, da, ei călătoreau: avea chiar un fiu care servea în *marines* şi făcuse de pază pe la ambasadele americane din ţări exotice, poate în Japonia, dacă nu cumva în Belgia, o ţară nu cine ştie ce, pe care o vedeai la televizor. Din vorbă în vorbă, Robin înţelese că Chester nu părăsise în viaţa lui Georgia. Nu din neîncredere sau ostilitate, ci fiindcă găseai aici *okra* şi *squash*[130] şi**-**l puteai lăuda pe Domnul cât ai fi dorit, şi atunci la ce bun să te exilezi? Avea fraţi iubiţi prin lumea întreagă, ce**-**i drept,

130 Legume frecvent consumate în Sud. (n.a.)

dar cum avea şi în Georgia şi care se rugau lui Dumnezeu ca şi Chester, de ce ar. Mai pleca Chester să**-**şi caute fraţii prin Alabama sau China? Fusese la Atlanta, capitala Georgiei? Da. Fusese. Îi plăcuse pe acolo? Nu. De ce? Din mai multe motive. Care ar fi ele? În cele din urmă, le spuse cu reticenţă, fiindcă nu-i plăcea să**-**şi vorbească de rău aproapele.

Mai întâi de toate, erau prea multe case. Şi prea înalte; pe urmă, erau prea multe maşini, şi mergeau prea repede; era şi prea multă lume care alerga care încotro, de parcă era cu putinţă să fii aşa de grăbit; prin rigole zăceau sticle de bere şi de vin din piersici; zgomotul era asurzitor; tinerii nu se purtau politicos; străinii vorbeau limbi de neînţeles; femei neruşinate se plimbau în fustiţe scurte până aici. Chiar şi negresele; nu găseai un pârâiaş unde să te speli sau să**-**şi arunci undiţa. Ah! Dacă era vorba de droguri, găseai la tot pasul, dar nu era genul Unchiului Chester să se drogheze.

Robin se uita la acest descendent al sclavilor, deşi el nu era sclav, neîndoios, dar rămânea cantonat **într-**un univers pe măsura unui raton[131], mai curând decât pe măsura unui om, şi care ultimul din**tr-**o specie pe cale de dispariţie, se considera fericit în mod incontestabil. Deocamdată, era fericit mai ales că putea sta la taclale cu Mr Robin despre un subiect care**-**i stătea pe inimă. Ah! Asta nu. Lui Chester nu-i plăcuse Atlanta. Nu. Nu**-**şi putea închipui că cineva putea trăi liniştit **într-**un asemenea vacarm. Nu, nu-i va părea rău dacă nu **s-**ar mai întoarce pe acolo niciodată.

Dar brusc, gurai se lăţi **într-**un zâmbet emoţionat, vecin căinţei, ca de îndrăgostit. Clătină din cap.

— *În sfârşit… şi acolo toi Georgia este.*

*

După ultima masă din seara aceea, Chester urcă în

---

131 Mamifer carnivor din America, foarte căutat pentru blana lui de culoare gri-roșcată (ca omnivor, el își spală alimentele în apă mai înainte de a le mânca), (n.tr.)

rabla lui roz cu aripi ca să se întoarcă la el acasă, iar Robin rămase singur pe terasa de la Chastow Plantation. Ploaia se oprise. Pământul respir adânc aerul saturat de apă. Broaştele arboricole îşi reîncepuseră hărmălaia. Printre norii care goneau, începeau să scânteize stelele prin creştetul arborilor. Era aşa de bine, încât Robin nu rezistă plăcerii de a îmbrăca acea *aaba* cusută cu fir de aur pentru a se răcori în balansoar. Şi, spre marea lui surpriză, simţi cum urcă în el o emoţie, care nu avea nicio legătură cu disperarea de mai înainte. Întreaga lui fiinţă era răscolită şi semăna, Dumnezeu să mă ierte, cu o bucurie de viaţă pe care n-o mai trăise până atunci.

Încerca să şi-o explice şi nu voia să vadă la început decât un efect al furtunii, dar era vorba de cu totul altceva. Cu câteva ore mai înmte, credea că ajunsese la sfârşitul unei lumi, iar acum vedea căi se deschidea drumul către o altă lume. Infinit mai interesantă. Făcu o încercare de a-şi exprima revirimentul în termeni filosofici: *Nimic* nu poate exista, deci nu puteai fi afectat de dispariţia unui *Nimic*. Aflând de non-existenţa Clubului, ce concluzie trăsese? Cea a non-existenţei lui *Nimic*. Iată o noutate! *Nimicul* nu există. Bun. **S-**a reţinut, dar care ar fi importanţa? Fiind dus de nas mai bine de douăzeci de ani în numele unui *Nimic*, uite că acum faptul îl făcea să râdă. Riscâ**ndu-**şi viaţa în slujba unui *Nimic*, totul i se părea ca o glumă bună. Ce lipsit de fineţe se dovedise! Cum de nu băgase de seamă mai devreme că acele iniţieri succesive ale Clubului conduceau aproape explicit spre *Nimic* şi nu puteau să conducă decât spre *Nimic* şi numai spre *Nimici* Dar cum ar fi putut conta *Nimicul* drept ceva?

Se simţea liber. Coborî cele trei trepte de lemn ale peronului şi o streaşină i se vărsă pe ceafă. Robin izbucni în râs.

Un val seismic de expresii şi imagini nedefinite îi năvăleau în minte. Se gândea în acelaşi timp la Chaester. La David Melan, la Sangdeboeuf, cu un soi de tandreţe. Îl emoţionă faptul că fetiţa lui Constance se numea Georgia,

după numele acestei Georgii de care Chester se simţea atât de legat. Mângâia mătasea preţioasă a veşmântului şi se ducea cu mintea la Martir, plin de gratitudine. Să fi fost efectul morţii, care trecuse aşa de aproape de el, sau al disperării în care se prăbuşise la Panamá City Beach? Nu ştia, şi prea puţin îi păsa. Din**tr-**odată. Descoperi un nou subiect de încântare: acea falie din ereditatea lui care-i provocase atâtea suferinţe odinioară:

— Nu sunt cu adevărat un *wasp*.

Simţea încă de pe acum că n-ar putea fi, orice ar fi gândit Dr Kristen, un Patriarh ca ceilalţi doisprezece, exploatând Clubul pentru profitul şi amuzamentul său. **Într-**un vârtej de cinism nihilist. Entropia, entropia…

Pronunţă ciudat, **într-**o franceză neglijentă, pe care n-o folosea niciodată:

— *Entropia nu reprezintă trucul meu*.

O mai spuse odată cu accent american:

— *Entropia nu reprezintă twucul meu*.

Şi cu accent rusesc:

— *Anetropia nu neprezintă triucul mieu*.

Şi începu să râdă de unul singur în noaptea înstelată, sub porticul corintian.

Ceea ce i se contura acum în minte – îşi dădu seama că se mai gândise la aşa ceva şi mai devreme, era „puterea” în fruntea căreia avea să se afle. Ce interes ar fi avut să folosească energia pentru distrugerea energiei? Şi să fie preocupat de accelerarea istoriei, ce falsă eleganţă! De fapt, trebuia să-şi spună, a posteriori, că era un agent potrivnic, care reuşise să se infiltreze în Club, să dezorganizeze Clubul, şi că se afla în situaţia de a-l exploata după bunul său plac. Primordială nu era chestiunea răzbunării, deşi ar fi fost satisfăcut să dea Clubului să guste din propria lui medicaţie; mai curând, era vorba să nu lase să-i scape o ocazie. Dr Kristen (păcat, apropo, că propunerea de striptease nu se concretizase, ce-ar mai râs) sugerase o manipulare a Boierilor de către Club, dar n-ar fi fost amuzant să îndrepte sugestia în

sensul opus? Ar fi avut loc un duel subtil şi plăcut, purtat cu acel plin de ură Golubmski. Robin se gândi din nou la operaţiunea *Rană Mortală*, care consta din acapararea informaţiilor din calculatorul Boierilor, pentru a-i determina să joace cum le-ar fi cântat el, dar Clubul era şi el asemănător unui calculator gigantic ale cărui circuite şi enigme le cunoştea, ca şi programele şi parolele. Această metaforă informatică îl seducea.

— Eu voi fi calul troian introdus în calculatorul Clubului.

În serviciul cui şi al cărei cauze? Rămânea de stabilit. La gradul de iniţiere atins de el, Robin nu mai putea crede în nicio cauză, dar dacă i **s-**ar fi prezentat una. Nu-i displăcea ideea să şi-o însuşească. Clubul îl adusese în situaţia unei eliberări din sclavie. N-avea niciun rost să se oprească.

Robin se simţea eliberat din sclavia eliberării.

Autorul ţine să mulţumească pentru ajutorul acordat doamnelor Florence de BAUDUS, Jacqueline DAUXOIS, Lydwine SCORDIA, locotenent-colonelului Jean-Marie ALBERT, profesorului Charlkes Ray BREWSTER, profesorului Jay STEGE şi altor prieteni care preferă – sau care sunt nevoiţi – să-şi păstreze anonimatul.

Articol VIII.

INDEXUL PERSONAJELOR DIN ROMAN

2 K, ofiţer din Serivce Action AFANASIE, preot ortodox Algerianul nebun, pseudonim Mabul Başir, agent al lui Hussein Betty, vezi Vicontesa Beverly, infirmieră BEZBORODKO, general rus Burt, membru al Clubului Caldens, petrolist

CARRINGTON. Mary, pseudonim Fatima, agent al lui Hussein

CHASTOW. Christobel, fiica lui Chastow Robert III

CHASTOW, Robert C III, membru al Clubului, fost ofiţer al CIA

CASTOW. Robert C IV. Fiul lui Chastow Robert III

CHASTOW, Robert C. I, bunicul lui Chestow Robert

III

CHASTOW, Robert C. II, tatăl lui Chastow Robert III

Chester, zis Unchiul Chester, servitor al familiei Chastow

Christobel, vezi Chastow Christobel

Christophe, vezi Gamier

Cernomor, porecla unui ofiţer rus

Colin, barman din barul Hemingway du Ritz

Connie, vezi Melan, Constance

Constance, vezi Melan. Constance

CREPINOT, responsabil cu securitatea

CUNNINGHAM, membru al Clubului

Daniel, peudonimul unui fost ofiţer din Service Action, pe nume Ferreor

David, vezi Melan David

DIVO, scriitor francez de origine rusă

Dmitri, vezi Golubiński, pseudonimul unui agent rus

DURACIOK, pseudonim al unui agent rus

Ernest, vezi Robillard

Fatima, vezi Carrington Mary

FERREOR, vezi Daniel

FISCH, Marjorie B., inginer

GARNIER. Christophe, şofer

Gaston, vezi Sangdeboeuf

Giscle, medic din Service Action

GOLUBINSKI Dmitri Aleksandrâci, fost ofiţer KGB

GRUBKO Zahar, general rus

HUSSEIN, zis Şahidul sau Martirul, alias Samir Ibrahim, terorist favorabil cecenilor

Ibrahim, vezi Hussein

Iuri Iurici, ofiţer ras – Ivan Ivaâci. Intelectual rus ce seamănă cu un personaj din Cehov

Johnny, membru al Clubului Jojo, chirurg

KAGANOVICI, Varvara, istoric Kevin, vezi Torch Kiki, infirmieră

Kristen, profesor american, membru al Clubului KNARR Willy, expert în dezinformare KRAEVSKI Marina,

actriţă

KROLIKOV Nicolai Vladimirovici, director al Bibiliotecii naţionale ruse Ludmila, „mamă socială”.

Ludovic, medic

Mabul, informatician

Maşa, vezi Mîşkina

Maggy, manechin

MANSUR Ah

Marie, infirmieră

Marina, vezi Kraevski

Marjorie, vezi Fisch

Martirul, vezi Hussein

Mathilde, HE a lui Sangdeboeuf

Matteo, petrolist

MelAN Constance sau Connie, fosta soţie a lui Chastow Robin C III

MelAN David, al doilea soţ al lui Constance

Mihail Ivanîci, ofiţer rus

Moişe Isakovici, rabin

Mulud, agent al lui Hussein

Murphy, membru al Clubului

Mîşkina, prinţesa Maşa, financiar

Olga, om de afaceri

Orloff Olga, pseudonimul actriţei Kraevski Marina Owen, membru al Clubului Paulo, ziarist de televiziune

Peggy, manechin

MANSUR Ali, şeful unei bande din Cecenia POPOV Igor, ofiţer KGB

ROBILLARD. Colonel, pseudonim Ernest, şeful Service Action Rostislav, vezi Şustrenko Ruslan, „părinte social”.

Saşa, pseudonim al lui Şustrenko Rostislav Salem, agent al lui Hussein Samir, vezi Hussein Samson, vezi Sangdeboeuf

SANGDEBOEUF, colonel Gaston, pseudonim Samson, fost ofiţer francez în

Service Action

Sinclair, membru al Clubului
ŞUSTRENKO Rostislav, HE al lui Sangdeboeuf
Şahidul, vezi Hussein
SVETOZAR, servitor cecen
SWELLINGTON Jack, ofiţer CIA
Sylbestre. Şeful taberei petroliştilor
Timmerlaine, membru al Clubului
Timothy, membru al Clubului
TORCH Kevin, regizor de televiziue
VADEBONDIEU Adeline, amanta lui Sangdeboeuf
VADEBONDIEU Hector, soţul decedat al lui Adeline
Varvara, vezi Kaganovici
Véronique, infirmieră
Vicontesa, fiplantrop britanic
Virginie, ziarist
Willy, vezi Knarr
Zahar, vezi Grubko
Zaharuşka, vezi Grubko